

ชุดความรู้
งานพัฒนาในพื้นที่ของหน่วยงานองค์กรชุมชน
ประจำปี 2564
ชุดที่ 2

พื้นที่รูปธรรม
ตำบลเข้มแข็งหลากหลายมิติ
(1)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
(องค์การมหาชน)

ชุดความรู้งานพัฒนาในพื้นที่ของขบวนการองค์กรชุมชน

ประจำปี 2564

ชุดที่ 2

พื้นที่รูปธรรมตำบลเข้มแข็งหลากหลายมิติ (1)

สารบัญ

1	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร	7
	“ศูนย์พักคอยเพื่อส่งต่อ ด้านโควิด-19 เขตทวีวัฒนา”	
2	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร	14
	พลังชุมชน ร่วมต้านโควิด-19	
3	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยคนด้อยโอกาสให้มีความมั่นคงแข็งแรง สภาองค์กรชุมชนเขตบึงกุ่ม	21
	เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	
4	ครัวกลางปันกันอิ่ม สภาองค์กรชุมชนเขตปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร	28
5	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร	34
	“แก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย และช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากโควิด 19”	
6	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	41
	“ชุมชนรวมพลังตื่นรู้สู้โควิด-19”	
7	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร	46
	“ลดต้นทุนการปลูกหญ้าสนาม โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มรายได้ให้ชุมชน”	
8	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร	51
	“การช่วยเหลือผู้เดือดร้อนภายใต้สถานการณ์โควิด 19”	
9	สร้างความมั่นคงทางอาหาร ช่วยเหลือกลุ่มผู้เปราะบางในชุมชน	56
	สภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	
10	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร	64
	“เสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุในชุมชน”	
11	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร	72
	“ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน”	
12	คัดกรอง เฝ้าระวังการแพร่ระบาดโควิด-19 สภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองจันทน์มิตร	77
	อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	
13	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน จากสถานการณ์โควิด-19	81
	สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	
14	จากโควิด สู่การพลิกฟื้นวิถีชุมชน สร้างความรักความสามัคคี ของคนท่าหลวง	87
	สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	
15	พัฒนาอาชีพ ฟันฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างรายได้ชุมชน	93
	สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี	
16	บริหารจัดการขยะ สร้างรายได้ให้ชุมชน	99
	สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	
17	กระเป๋าน้ำดื่ม พิธีสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพลั่ว	107
	สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	
18	ชุมชนท้องถิ่นรวมพลังสร้างความมั่นคงที่อยู่อาศัยแก่คนด้อยโอกาส	114
	สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	

19	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี	123
20	พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาบางสระเก้า สภาองค์กรชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	128
21	ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สร้างสุขภาพที่ดีต่อชุมชนและผู้บริโภค สภาองค์กรชุมชนตำบลราพัน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี	137
22	พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ ค้นหาอัตลักษณ์สินค้าชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	144
23	เศรษฐกิจชุมชนหนองตาคง สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี	150
24	สลิติต พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยคนบางน้ำเปรี้ยว สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา	156
25	บ้านพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตคนด้อยโอกาส เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา	161
26	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา “ช่วยเหลือคนเปราะบางทางสังคม เผชิญวิกฤตการแพร่ระบาดโควิด 19	168
27	ตลาดโบราณนครเนื่องเขต ย้อนอดีตร้อยปีวิถีชุมชน สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลนครเนื่องเขต อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	172
28	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา “ร่วมเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด 19”	178
29	ชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรคโควิด-19 สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา	182
30	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวคนรักษ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา “ร่วมพลังทุกภาคส่วนฟันฝ่าวิกฤติโควิด 19”	188
31	ส่งเสริมอาชีพ พัฒนาทักษะความรู้ ต่อยอดผลิตภัณฑ์ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา	194
33	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา “ส่งเสริมการดูแลป้องกันตนเองภายใต้สถานการณ์โควิด 19	200
33	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา “ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน”	205
34	พัฒนาอาชีพเสริมช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด-19 สภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	210
35	แปรรูปปลานิลเค็ม สร้างเศรษฐกิจครัวเรือนคนครองเปรง	215

	สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองเปรง อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	
36	สร้างงาน สร้างอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	220
37	พัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ สร้างรายได้ครัวเรือน สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	228
38	พัฒนากลุ่มอาชีพ สร้างแหล่งอาหารชุมชนสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา	233
39	รณรงค์ลด ละ เลิกเหล้าเพื่อสุขภาพที่ดี สภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดาน อำเภอสนาบชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา	239
40	สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา “ช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ได้รับผลกระทบโควิด 19”	244
41	สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนาบชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา “คนสร้างบ้าน บ้านสร้างคน”	249
42	ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย พัฒนาอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี สภาองค์กรชุมชนตำบลบางเล่า อำเภอลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา	256
43	พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ จนเจือรายได้แก่คนด้อยโอกาส คนว่างงาน สภาองค์กรชุมชนตำบลบางแก้ว อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	259
44	พัฒนากลุ่มอาชีพ ท่องเที่ยวตลาดน้ำ ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย สภาองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา	264
45	พัฒนาศักยภาพกลุ่มสตรีบางดินเปิด สร้างอาชีพจนเจือครัวเรือน สภาองค์กรชุมชนตำบลบางดินเปิด อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	271
46	พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยให้มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ อำเภอมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา	277
47	เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา อำเภอราชสาสน์ จังหวัดฉะเชิงเทรา “พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพในชุมชน”	284
48	สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตื้นนก อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา “โควิด-19 สร้างการมีส่วนร่วมชุมชน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชน”	288
49	ทำนาลดต้นทุน เกษตรกรทำนาลืมหินปากได้ สภาองค์กรชุมชนตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา	294
50	บ้านสวนน่าอยู่น่ามอง รณรงค์คัดแยกขยะก่อนทิ้ง เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี	299
51	สบู่อสมุนไพรรางจืด พัฒนาอาชีพ อนุรักษ์พืชสมุนไพรไทย สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	304
52	ส่งเสริมพัฒนาผ้ามัดย้อม ช่วยเหลือผู้ว่างงานมีรายได้เสริม สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	309
53	ส่งเสริมครัวเรือนปลูกผักกินเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าบุญมี อำเภอกะเจ็ญ จังหวัดชลบุรี	314

54	ร่วมมือ ร่วมคิด พัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ยั่งยืน เทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี	319
55	ท่องเที่ยววิถีชุมชนบางเสร่ ชุมชนประมงพื้นบ้าน สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	326
56	โควิด-19 พื้นที่ชุมชนแบ่งปัน ช่วยเหลือสู่การพึ่งตนเอง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหนองซอก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี	332
57	ปลูกผักกินเองในครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหาร เทศบาลตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	338
58	ชุมชนตื่นรู้สู่โควิด-19 สภาองค์กรชุมชนตำบลเขาชก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี	343
59	พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมี อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี	349
60	ฝึกอาชีพระยะสั้นช่วยคนว่างงานมีรายได้เสริม สภาองค์กรชุมชนตำบลนามะตูม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	353
61	ตำบลนาวังหิน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี บ้านสร้างสุข สร้างรอยยิ้ม บ้านพอเพียงนาวังหิน	358
62	บ้านพอเพียงบ้านช้าง สร้างรอยยิ้มแก่ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาสในชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านช้าง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	365
63	พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ช่วยเหลือคนว่างงาน สภาองค์กรชุมชนตำบลพานทองหนองกะขะ (ตำบลหนองกะขะ) อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี	373
64	สานพลังทุกภาคส่วน ร่วมต้านพินฝ่าโควิด-19 สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองหงส์ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี	377
65	ลดรายจ่ายในครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหาร สภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี	384
66	ท่องเที่ยวเขาสมิงประตู่สู่เมืองตราด ธรรมชาติสดใสสวยงาม สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	389
67	แก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	397
68	ช่วยเหลือคนด้อยโอกาส ปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดตราด	403
69	บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน การแก้ไขปัญหาขยะ สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด	410
70	พัฒนากลุ่มอาชีพแปรรูปกล้วยน้ำว้า ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด สภาองค์กรชุมชนตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	414
71	อนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติทะเลชายฝั่งอ่าวตราด สภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด	419
72	บ้านพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตคนด่านชุมพล สภาองค์กรชุมชนตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด	425
73	พัฒนาคุณภาพชีวิตสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	433

	สภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	
74	การแก้ไขช่วยเหลือปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด	441
75	การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน สภาองค์กรชุมชนตำบลบางปิด อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด	449
76	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ พัฒนาความมั่นคงทางด้านอาหาร สภาองค์กรชุมชนตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง จังหวัดตราด	455
77	การแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัยคนในตำบลหนองโสน สภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดตราด	460
78	หนองคันทร้งแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลหนองคันทร้ง อำเภอเมือง จังหวัดตราด	470
79	การจัดการขยะชุมชน พลังความร่วมมือทุกภาคส่วน สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด	478

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
“ศูนย์พักคอยเพื่อส่งต่อ ด้านโควิด-19 เขตทวีวัฒนา”

1.บริบทพื้นที่

เขตทวีวัฒนา เป็นเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานครติดต่อกับจังหวัดนนทบุรีและจังหวัดนครปฐม ซึ่งอดีตเพียงประมาณกึ่งศตวรรษ พื้นที่แห่งนี้เป็นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ของพืชผักและกล้วยไม้รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ประกอบการเกษตร

เขตทวีวัฒนา มีพื้นที่ 50.219 ตารางกิโลเมตร ตั้งชื่อตามคลองทวีวัฒนาเดิมท้องที่ เขตทวีวัฒนาอยู่ในการปกครองของอำเภอดุสิต จังหวัดธนบุรี โดยเป็นส่วนหนึ่งของตำบล ศาลาธรรมสพน เนื่องจากตำบลนี้มีอาณาเขตกว้างขวางและมีประชากรเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงโอนพื้นที่ 7 หมู่บ้านทางทิศใต้ของตำบลมาจัดตั้งเป็นตำบลทวีวัฒนาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2500

จากนั้นได้มีการยุบรวมจังหวัดธนบุรี และจังหวัดพระนคร โดยเปลี่ยนเป็นจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และปรับเป็นกรุงเทพมหานครตามลำดับ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการเรียกชื่อตำบลและอำเภอเป็น “แขวง” และ “เขต” ตำบลทวีวัฒนาจึงเปลี่ยนเป็นแขวงทวีวัฒนา อยู่ในพื้นที่เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ต่อมาท้องที่แขวงทวีวัฒนาและแขวงศาลาธรรมสพน (รวมกับท้องที่แขวงฉิมพลี แขวงบางระมาด แขวงบางพรหม และแขวงบางเชือกหนัง เฉพาะทางปากตะวันตกของถนนกาญจนาภิเษก) ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย มีผลบังคับใช้ 6 มีนาคม 2541

ปัจจุบันเขตทวีวัฒนาแบ่งการปกครองออกเป็น 2 แขวง ได้แก่ แขวงทวีวัฒนา และแขวงศาลาธรรมสพน เนที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีลำคลองหลากหลายสายไหลผ่านประชาชนในพื้นที่สามารถนำไปใช้ในการเกษตร โดยคำว่า “ทวีวัฒนา” เป็นชื่อคลองที่ได้รับพระราชทานจากรัชกาลที่ 5 ให้ขุดเชื่อมระหว่างคลองมหาสวัสดิ์และคลองภาษีเจริญ

แนวเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตราษฎร์เทพ และเขตห้วยขวาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตสวนหลวง และเขตพระโขนง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตคลองเตย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตปทุมวัน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจสภาพปัญหาเขตทวีวัฒนา พบว่า เขตทวีวัฒนา เป็นเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนนทบุรีและจังหวัดนครปฐม ซึ่งอดีต พื้นที่แห่งนี้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชผักและกล้วยไม้รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ประกอบการเกษตร แต่ปัจจุบันพื้นที่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากประชากรขยายตัวมากขึ้น จึงเกิดการรื้อถอนพื้นที่เกษตรกรรมแปรเปลี่ยนมาสร้างที่อยู่อาศัย อีกทั้ง ยังมีนายทุนเข้ามาซื้อที่ดินและนำไปสร้างเป็นหมู่บ้านอาศัย ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมลดน้อยลงอย่างมาก แม่น้ำลำคลองที่คนในชุมชนเคยใช้ประโยชน์ทั้งอุปโภคและบริโภค และเป็นเส้นทางสัญจรในการไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน มาวันนี้เหลือเพียงใช้ประโยชน์เพื่อการระบายน้ำเพียงเท่านั้น สังคมเกษตรกรรมพื้นบ้านกลายเป็นสังคมเมืองตามสภาพแวดล้อมและยุคสมัยที่เปลี่ยนไป แม้กรุงเทพมหานครจะส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันเป็นชุมชน แต่ประชากรส่วนใหญ่ในปัจจุบันใช้ชีวิตนอกบ้านตั้งแต่เช้าจนพลบค่ำเมื่อถึงบ้านก็ไม่พบเพื่อนบ้านแล้ว สังคมชุมชนจึงเกิดขึ้นได้เฉพาะประชากรที่มีได้ใช้ชีวิตนอกชุมชน ซึ่งก็คือผู้สูงวัยนั่นเอง

ประชากรคำนึงถึงสิทธิที่จะได้รับจากภาครัฐรวมถึงความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ที่พักผ่อนหย่อนใจ Wifi และระบบจราจรหรือการขนส่ง เป็นต้น ขณะเดียวกันการดำเนินงานภาครัฐที่มุ่งทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะในภาพรวม เมื่อมองในมุมที่คิดประโยชน์แบบปัจเจกก็จะดูเหมือนว่าภาครัฐทำงานโดยไม่ฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนพึงหวังนักการเมืองด้วยความเข้าใจว่าช่วยเหลือตามความต้องการของตนเองได้

สถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนไปทุกหย่อมหญ้า ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตถดถอยลง เช่น ด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากพื้นที่เขตทวีวัฒนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดงมีการแพร่ระบาดอย่างหนัก ทำให้รัฐต้องมีนโยบายในการป้องกันการกั้นแพร่ระบาดนี้ นั่น ทำให้ประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ดังเดิม ข้าราชการ บางรายตกงานขาดรายได้ แต่รายจ่ายยังคงมีทุกวัน ปัญหาด้านสาธารณสุขที่ไม่เพียงพอและดูแลได้ไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนเกิดความวิตกกังวล ทั้งใน

เรื่องการรักษา การดูแลป้องกันตนเอง ก่อให้เกิดสภาวะเครียดสะสม ส่งผลต่อปัญหาสุขภาพกายสุขภาพจิต ตามมา

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาประสบ เครือข่ายขบวนองค์กรชุมชน ที่อยู่อาศัย ชุมชนเมือง สภาพองค์กรชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในชุมชน จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในเขต เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับชุมชน เขต เมือง จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน กลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาพองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : “เป็นองค์กรที่ให้ประชาชนในพื้นที่มีบทบาทแสดงความคิดเห็น และมีศักยภาพ

บูรณาการวิถีชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น”

เป้าหมาย :

1. พูนทางธรรมชาติสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. รักษาความสมดุลของระบบนิเวศ
3. รักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
4. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชน และมีส่วนร่วมในการลดปัญหาโลกร้อน
5. ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต

ยุทธศาสตร์	โครงการ/ กิจกรรม	แนวทางการ พัฒนา	ระยะเวลา				งบประมาณ	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
			2564	2565	2566	2567		
ด้านสิ่งแวดล้อม	ฟื้นฟู คุณภาพ แม่น้ำ ลำคลอง	สำรวจสภาพ พื้นที่และ กำหนดแบบ ทางเท้า สำหรับคลอง ย่อยทุก คลอง แล้ว ร่วมกับทุก ชุมชนในเขต ทวิพัฒนา คัดเลือก 12 คลอง ที่จะ ดำเนินการ พร้อม ประมาณการ ค่าใช้จ่าย รวมถึงค่า กั้นน้ำ พลังงาน แสงอาทิตย์ นำเสนอเขต ทวิพัฒนา	พื้นที่ดำ เนินการ คลองใน เขตทวิ พัฒนา 3 คลอง	พื้นที่ดำ เนินการ คลองใน เขตทวิ พัฒนา 3 คลอง	พื้นที่ ดำเนินการ คลองในเขต ทวิพัฒนา 3 คลอง	พื้นที่ดำ เนินการ คลองใน เขตทวิ พัฒนา 3 คลอง	30,000,000	กทม.
ด้านสังคม	ดูแล ฟื้นฟู คุณภาพ ชีวิต ภายใต้ส ถาการณ์ โควิด 19	พัฒนาระบบ การดูแล ช่วย เหลือ เยียวยา ยา ตลาดจน ฟื้นฟูคุณ ภาพชีวิตผู้ ได้รับผล กระทบจาก การแพร่ระ บาดโควิด 19	คนในชุมชน เขตทวิ พัฒนา	คนในชุมชน เขตทวิ พัฒนา	คนในชุมชน เขตทวิพัฒนา	คนในชุมชน เขตทวิ พัฒนา	10,000,000	สนง.เขต สช. กศน. กทม.

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนาได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสังคม ในการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อนภายใต้สถานการณ์โควิด 19 โดยสภาองค์กรชุมชนเป็นพื้นที่กลางในการรวบรวมปัญหา และความต้องการของพื้นที่ หาแนวทางในการให้การช่วยเหลือ และหารือถึงมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดในชุมชน ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ เครือข่ายและชุมชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา และให้การช่วยเหลือ โดยได้กำหนดแนวทางร่วมกัน ได้แก่ ระยะสั้น รับและบริจาคข้าวของเครื่องใช้ อาหารให้กับผู้เดือดร้อนในพื้นที่ เน้นนำหนักไปที่กลุ่มผู้กักตัว รมรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ทั้งการดำเนินชีวิต วิธีการป้องกันดูแลตัวเอง ระยะกลาง ตั้งจุดคัดกรองผู้เข้าออกในชุมชน จัดตั้งศูนย์พักคอยรองรับผู้ป่วยโควิด 19 พื้นที่ ระยะยาว วางแผนการเข้าถึงวัคซีนให้ครอบคลุมประชาชนทั้งเขต ตลอดจนวางแผนการพัฒนาฟื้นฟูคุณภาพชีวิต การใช้ชีวิตวิถียุคใหม่ และการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเขตทวีวัฒนา	- สนับสนุนการตั้งศูนย์พักคอยในชุมชน - สนับสนุนการประสานงานช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด 19 - สนับสนุนเจ้าหน้าที่ประจำจุดคัดกรองในชุมชน - สนับสนุนการฟื้นฟูลำคลองในเขตทวีวัฒนา โดยเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ได้ลงมาสำรวจสภาพของลำคลองเพื่อทำแผนในการฟื้นฟู
2	บริษัทโอเอสเอส จำกัด (มหาชน)	- บริจาคน้ำดื่ม ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด 19
3	สิ่งแวดล้อม	- สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะ
4	กศน.	- สนับสนุนวิทยากรอบรมอาชีพปักเย็บกระเป๋าผ้าให้กับผู้สูงอายุในชุมชน
5	สมาคมผู้ส่งออกข้าว	- บริจาคข้าวจำนวน 3,000 ถุง ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด 19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ในปี 2564 นี้เป็นที่ทราบกันดีว่าเชื้อไวรัส โควิด-19 ได้แพร่ระบาดไปทั่วโลก สำหรับประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน สร้างความวิตกกังวลให้กับประชาชนทั่วไป มีผู้ได้รับผลกระทบกันอย่างทั่วหน้า สภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนา จึงได้เร่งให้การช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในพื้นที่โดยได้ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลผู้ได้รับความเดือดร้อนและประชุมผู้นำชุมชน 16 ชุมชน ร่วมกับองค์กร 22

กลุ่ม เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือโดยจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค แจกจ่ายเพื่อเป็นการเยียวยา จัดสอนวิธีการทำเจลล้างมือ หน้ากากผ้าทำด้วยมือเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลน ตลอดจนรณรงค์ให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการของรัฐเพื่อการป้องกันโควิด-19 อย่างเคร่งครัด และร่วมกับสำนักงานเขตทวีวัฒนาในการตั้งจุดคัดกรองผู้เดินทางเข้าออก และจัดตั้ง “ศูนย์พักคอยเพื่อส่งต่อ เขตทวีวัฒนา” เพื่อเตรียมรองรับผู้ป่วยที่ติดเชื้อโควิด-19 ในพื้นที่ก่อนนำส่งโรงพยาบาลต่อไป สำหรับศูนย์พักคอยเขตทวีวัฒนา สามารถรองรับผู้ป่วยได้ 104 เตียง แบ่งเป็นผู้ป่วยหญิง จำนวน 52 เตียง และผู้ป่วยชาย จำนวน 52 เตียง และสามารถเพิ่มเตียงได้เป็น 150 เตียงในกรณีจำเป็น ซึ่งในขณะนี้ ได้ดำเนินการล้างทำความสะอาดและปรับปรุงพื้นที่ โดยจะเพิ่มเติมในส่วนของห้องอาบน้ำ การติดตั้งรั้วเพิ่มเติม ติดตั้งจุดคัดกรองผู้ป่วย จุดวัดอุณหภูมิและวัดค่าออกซิเจน จุดบริการอาหารและน้ำดื่ม ติดตั้งระบบไฟฟ้าเพิ่มเติม ติดตั้งระบบเสียงตามสาย กล้อง CCTV ระบบไฟฟ้าส่องสว่างและอินเทอร์เน็ต การระบายอากาศ รวมทั้งการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเนื่องจากสภาองค์กรชุมชนฯ จะมีความใกล้ชิดกับคนในพื้นที่มากกว่า อีกทั้งยังมีเครือข่าย ผู้นำกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่กระจายอยู่ในแต่ละชุมชน ทำให้สามารถรับรู้สถานการณ์ได้รวดเร็วกว่าหน่วยงาน ซึ่งการกระจายบทบาทเจ้าหน้าที่ให้กับ

ผู้นำชุมชนซึ่งอยู่ในชุมชนอยู่แล้วจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อของคนด่านหน้า จึงมอบหมายให้สภาองค์กรชุมชนฯ เป็นสื่อกลางในการตรวจคัดกรอง และรับเรื่องหากมีผู้ป่วยติดเชื้อในพื้นที่ หรือกลุ่มเสี่ยง โดยจะดำเนินการประสานและส่งต่อผู้ป่วยมายังศูนย์พักคอย ซึ่งจากการรับรู้เรื่องการตั้งศูนย์พักคอยในชุมชนเขตทวีวัฒนานั้น ทำให้มีผู้ใจบุญทั้งภาคเอกชน ประชาชนทั่วไปต่างร่วมให้ความช่วยเหลือโดยการบริจาคสิ่งของเครื่องใช้

เช่น ครอบครัควณวานิช สังข์รอด อุปกรณ์เครื่องนอน (หมอน) บริษัท โอสดสภา จำกัด (มหาชน) มอบเครื่องต้ม เพื่อใช้ในศูนย์พักคอย ซึ่งจากการร่วมกันกันของทุกฝ่าย นั้น ทำให้ศูนย์พักคอยสมบูรณ์พร้อมที่จะรองรับผู้ป่วยในพื้นที่ ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงการแพร่เชื้อในครอบครัว และในชุมชน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นอีกหนทางหนึ่งในการลดอัตราการการเสียชีวิตจากการติดเชื้อ

6.ข้อค้นพบสำคัญ

ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 นั้น สภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนาได้รณรงค์ให้ประชาชนได้รับข่าวสารอย่างถูกต้อง พร้อมกับขอความร่วมมือให้การฉีดวัคซีนโดยทั่วกัน แต่การบริการวัคซีนรัฐยังมีปริมาณไม่เพียงพอ และจากกระแสข่าวสร้างความสับสนต่อผลกระทบของการฉีดวัคซีน ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อประสิทธิภาพของวัคซีน ตลอดจนนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อปากท้องของประชาชน นั้น ทำให้ประชาชนจึงหย่อนยานต่อมาตรการของรัฐ ซึ่งส่งผลต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจำนวนมากว่าการระบาดรอบแรกอย่างทวีคูณ

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

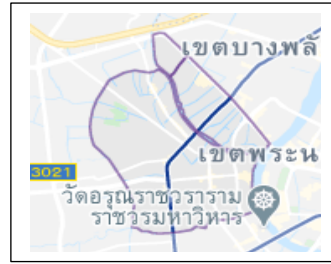
สภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนามีแผนการในช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยมีแผนในการส่งเสริมการสร้างความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ โดยใช้พื้นที่สาธารณะในชุมชนบางส่วนปลูกพืชผักสวน สำหรับบริโภคในครัวเรือน และส่งเสริมเรื่องการพัฒนาอาชีพสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนต่อไป

ผู้ให้ข้อมูล ชูเกียรติ สุวรรณรังษี

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเขตทวีวัฒนา

เบอร์โทร 081 986 1487

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พลังชุมชน ร่วมต้านโควิด-19

1.บริบทพื้นที่

เขตบางกอกน้อย เป็นหนึ่งในห้าสิบเขตของกรุงเทพมหานคร ถือเป็นเขตอนุรักษเมืองเก่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมทางฝั่งธนบุรี โดยมีคำขวัญประจำเขตว่า "สมเด็จพระโตวัดระฆัง วังหลัง ตั้งอยู่ อยู่เรือพระราชพิธี สถานีรถไฟ คลองใหญ่มีชื่อ เลื่องลือเครื่องลงหิน นามระบิลช่างหล่อ งามลออวัดวา"

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกออกไปทางเหนือของฝั่งธนบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับเขตต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตบางพลัด มีถนนบรมราชชนนีและถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้าเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตพระนคร มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตบางกอกใหญ่ มีคลองมอญเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตตลิ่งชัน มีคลองบางขุนศรี คลองชักพระ และคลองบางกอกน้อยเป็นเส้นแบ่งเขต

เขตบางกอกน้อยเดิมมีชื่อเรียกว่า อำเภอมรินทร์ เป็นอำเภอที่ 21 ใน 25 อำเภอชั้นในของพระนคร ตามประกาศกระทรวงนครบาลในปี พ.ศ. 2458

จากนั้นในปี พ.ศ. 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่ออำเภอมรินทร์เป็น อำเภอบางกอกน้อย (พร้อมกับเปลี่ยนชื่ออำเภอหงสาวดีเป็นอำเภอบางกอกใหญ่ เปลี่ยนชื่ออำเภอรามคำหีเป็นอำเภอบางยี่เรือ และเปลี่ยนชื่ออำเภอบุพการามเป็นอำเภอคลองสาน) เนื่องจากชื่อเดิมยังไม่เหมาะสมกับตำบลที่ตั้งอันเป็นหลักฐานโบราณ ในขณะที่นั้นอำเภอบางกอกน้อยมีเขตปกครอง 8 ตำบล คือ ตำบลบางอ้อ ตำบลบางพลัด ตำบลบางบำหรุ ตำบลบางยี่ขัน ตำบลบางขุนนนท์ ตำบลบางขุนศรี ตำบลศิริราช และตำบลบ้านช่างหล่อ

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ยกเลิกหน่วยการปกครองจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเป็นหน่วยการปกครองเดียว คือ "กรุงเทพมหานคร" ซึ่งได้เปลี่ยนคำว่า

อำเภอเป็น "เขต" และตำบลเป็น "แขวง" ดังนั้น อำเภอบางกอกน้อยจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

ในปี พ.ศ. 2532 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตบางกอกน้อย โดยแบ่งพื้นที่แขวงบางพลัด แขวงบางอ้อ แขวงบางยี่ขัน และแขวงบางบำหรุ ไปจัดตั้งเป็นเขตบางพลัด เพื่อให้หน่วยงานราชการดูแลปกครองพื้นที่ได้สะดวกขึ้น

และได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยอีกครั้งในปี พ.ศ. 2534 ตัดพื้นที่เขตบางพลัดเฉพาะฝั่งใต้ถนนบรมราชชนนีและถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า กลับมาเป็นพื้นที่ของเขตบางกอกน้อย และได้รับการจัดตั้งเป็นแขวงอรุณอมรินทร์

จำนวนประชากร 107,732 คน จำนวนบ้าน 49,559 ครัวเรือน ความหนาแน่น 9,019.75 คน

เหตุการณ์สำคัญ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2538 ผู้โดยสารหลายร้อยคนขึ้นเรือด่วนบนโป๊ะเทียบเรือที่ท่าพรานนก ซึ่งเป็นโป๊ะที่ใช้แท่งขนาดใหญ่ทำเป็นท่อนลอยน้ำ มีแผ่นเหล็กเป็นพื้นรองรับ แต่เมื่อผู้โดยสารแย่งกันขึ้นเรือจนผู้โดยสารบางคนตกน้ำและเกิดการมุง ประกอบกับเรือได้กระแทกที่โป๊ะ ทำให้ตัวโป๊ะจมลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ประมาณ 10 นาทีหลังเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่กู้ภัยและทีมแพทย์ได้เข้าช่วยเหลือ และค้นหาผู้ประสบเหตุ พบผู้เสียชีวิตที่ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเด็กนักเรียนติดอยู่ใต้ตัวโป๊ะที่มีหลังคาคลุม บางส่วนถูกกระแสไฟฟ้าที่รั่วจากหลังคาโป๊ะดูด จากเหตุการณ์ในครั้งนี้ทำให้มีผู้เสียชีวิต 29 ราย

หลังเกิดเหตุการณ์ ได้มีการปรับปรุงโป๊ะตามท่าเรือเจ้าพระยาต่าง ๆ และมีการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น ทางด้านญาติผู้เสียชีวิตได้ยื่นฟ้องบริษัท สุภัทรา จำกัด, บริษัทเรือด่วนเจ้าพระยา, กรุงเทพมหานครและกรมเจ้าท่า โดยบริษัทเอกชนได้ชดเชยค่าเสียหายจำนวนหนึ่งจนมีการถอนฟ้อง ในศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องกรมเจ้าท่า ต่อมาในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ศาลฎีกามีคำพิพากษาให้กรุงเทพมหานครต้องชดเชยเงินแก่ผู้เสียหาย 12 คน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 12,616,241 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ฟ้องเมื่อ พ.ศ. 2539 ซึ่งเมื่อรวมดอกเบี้ยแล้วเป็นเงินกว่า 30 ล้านบาท โดยศาลวินิจฉัยว่ากรุงเทพมหานครกระทำการโดยประมาทจนทำให้เกิดอุบัติเหตุดังกล่าว

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

พื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองเศรษฐกิจหลักของประเทศ นั้น ทำให้กรุงเทพมหานครมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีนโยบายการพัฒนาขนาดใหญ่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการก่อสร้างเพื่อพัฒนาระบบทั้งระบบ หรือแม้แต่โครงการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐ ซึ่งโครงการเหล่านี้จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชนเนื่องจากชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในที่ดินต่าง ๆ และที่ดินของบริษัทเอกชนต่าง ๆ และเมื่อมีโครงการเกิดขึ้นทำให้ชุมชนต้องถูกไล่รื้อเพราะบริเวณการก่อสร้างโครงการเหล่านี้จะก่อเกิดมูลค่าราคาที่ดินเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อลงทุนของภาคเอกชนมีมากขึ้น เกิดการหลั่งไหลของประชาชนเข้าสู่เมืองหลวง ทำให้มีการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว

ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนแออัด มีผู้อาศัยในแหล่งเสื่อมโทรม รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนที่อยู่กันอย่างแออัด จึงจำเป็นต้องมีมาตรการช่วยเหลือด้าน

การจัดหาที่อยู่อาศัย การเพิ่มพูนทักษะความรู้ให้มากขึ้น มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้เองและการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนการขยายบริการพื้นฐานทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เกิดปัญหาน้ำเน่าเหม็น น้ำท่วมจากขยะอุดตันท่อระบายน้ำ นอกจากนั้นยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านอื่น เช่น การจราจรติดขัด มลพิษทางอากาศ มลพิษฝุ่นละออง ระบบนิเวศน์เสื่อมโทรม น้ำเน่าเสีย ขยะตกค้าง จากคนในชุมชนที่ไม่จัดการขยะในชุมชนที่ดี ทั้งทั่วไปโดยไม่มีการบริหารจัดการขยะที่ดี

ปัญหาการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ การขาดในเรื่องประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลที่เข้าไม่ถึงชุมชน และการที่ชุมชนไม่เข้าถึงสวัสดิการ ขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องปัญหาด้านสุขภาพ ป่วยยะเลยสุขภาพ

สถานการณ์ไวรัสโควิด 19 ส่งผลให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ลูกจ้าง แรงงาน โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าครึ่งของภาคแรงงาน ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเช่นกัน เนื่องจากต้องมีการหยุดงาน หรือหนักสุดคือการเลิกจ้างงาน จึงไม่สามารถได้รับสิทธิต่าง ๆ ในสถานที่ทำงาน เช่น เงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าจ้าง การลาภัก หรือ ลาป่วย ทำให้ขาดรายได้ เกิดปัญหาหนี้สินตามมา และค่าใช้จ่ายที่มี ค่าบ้าน ค่ารถ ค่าน้ำ ค่าไฟ ต่าง ๆ

ผลกระทบเรื่องความเป็นอยู่ทำให้ผู้คนออกไปไหนไม่ได้ จึงมีการบริการส่งถึงบ้าน รวดเร็วทันใจ อิ่มและอร่อยเช่นการ จึงกายเป็นเหตุการณ์และสถานการณ์ที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาประสบ เครือข่ายขบวนองค์กรชุมชน ที่อยู่อาศัย ชุมชนเมือง สภาองค์กรชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

- 1.สำรวจสภาพปัญหาภายในชุมชน จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

- 2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในเขต เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

- 3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

- 4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับชุมชน เขต เมือง จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี

- 5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน กลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : “คุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความพร้อมสุขภาพวิถีชีวิตชุมชน สร้างคนสร้างรายได้ โดยใช้สภาฯเป็นเครื่องมือ”

เป้าหมาย :

1. พัฒนาศักยภาพคน สร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชน และขบวนการองค์กรชุมชน
2. ส่งเสริมการขับเคลื่อนและพัฒนากิจการสภาองค์กรชุมชน
3. สร้างการมีส่วนร่วม บูรณาการทุกภาคส่วน เชื่อมโยงหน่วยงานภาคี
4. ส่งเสริมการฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
6. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนเมือง สร้างสังคมสุขภาวะมีระบบสุขภาพ มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่ดี
7. พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรสวัสดิการชุมชนสู่สังคมสวัสดิการ

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

การสำรวจปัญหา ความจำเป็นเร่งด่วนในการช่วยเหลือผู้เดือดร้อน จากผลกระทบโรคโควิด-19 ประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบ ในพื้นที่ชุมชน พบว่าสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจทั่วประเทศ โดยเฉพาะคนจนเมืองซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง การหาเช้ากินค่ำ จึงได้รับผลกระทบ หลายคนต้องถูกเลิกจ้าง ปิดงานกะทันหัน ขาดเงิน ขาดรายได้ หรือมีรายได้ลดน้อยลง ไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัว ค่าบ้าน ค่ารถ ฯลฯ โดยเฉพาะอาหารที่จะกินในแต่ละมื้อ เพื่อการแบ่งเบาภาระความเดือดร้อนของครัวเรือนชุมชน ซึ่งการมีรายได้น้อยเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสถานการณ์โรคโควิด-19 ได้

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	-จัดตั้งครัวกลางเพื่อผลิตข้าวหรืออาหาร กล่องแจกจ่ายให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมาย (ระยะแรก) ภายในเดือนพฤษภาคมนี้ จำนวน 103,000 กล่อง ให้แก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ จำนวน 15 เขต 208 ชุมชน โดยมีครัวกลางที่ผลิตอาหารจำนวน 19 จุดทั่วกรุงเทพฯ -เปิดครัวกลาง พม. เราไม่ทิ้งกัน -พิธีรับมอบข้าวสาร เงิน และสิ่งของบริจาคเพื่อจัดทำครัวกลาง 38 แห่งให้แก่ชุมชนในกรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
2	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-จัดตั้งครัวกลางเพื่อผลิตข้าวหรืออาหาร กล่องแจกจ่ายให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมาย (ระยะแรก) ภายในเดือนพฤษภาคมนี้ จำนวน 103,000 กล่อง ให้แก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ จำนวน 15 เขต 208 ชุมชน โดยมีครัวกลางที่ผลิตอาหารจำนวน 19 จุดทั่วกรุงเทพฯ
3	ภาคเอกชน	สนับสนุนโครงการละไม่เกิน 300,000 บาท
4	ธนาคารกรุงไทย	-สื่อกลางในการรับบริจาค บุคคลที่จะสมทบเงิน อาหารสด-แห้ง เพื่อใช้จัดทำครัวกลาง หรือสิ่งของเพื่อป้องกันไวรัส COVID
5	ศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนา ศักยภาพคนไร้บ้าน	-ทำครัวกลางและแจกจ่ายอาหารใน 15 เขต คือ เขตบางบอน ภาษีเจริญ หนองแขม บางขุนเทียน บางซื่อ บางพลัด บางกอกน้อย วังทองหลาง บางกะปิ ประเวศ คลองเตย สาทร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สายไหม และบางนา
6	สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคง	สนับสนุนโครงการละไม่เกิน 300,000 บาท
7	เครือข่ายบ้านมั่นคง	-กิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการครัวกลาง และรับมอบสิ่งของสนับสนุนให้แก่เครือข่ายองค์กรชุมชนสู้ภัยโควิด-19
8	เครือข่ายองค์กรชุมชน	-กิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการครัวกลาง และรับมอบสิ่งของสนับสนุนให้แก่เครือข่ายองค์กรชุมชนสู้ภัยโควิด-19
9	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย	สนับสนุนโครงการละไม่เกิน 300,000 บาท
10	โครงการปันกันกิน โดยเครือข่ายเพื่อนปลูกเพื่อนกิน	มอบข้าวสารหอมมะลินทรีย์ จำนวน 3,500 กิโลกรัม
11	บริษัทน้ำตาลมิตรผล จำกัด	มอบแอลกอฮอล์จำนวน 600 ลิตร
12	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)	มอบงบประมาณสนับสนุนครัวกลาง ตัวแทนเครือข่ายชาวนาจังหวัดยโสธร มอบข้าวสาร 3.5 ตัน บริษัท TESCO Lotus และบริษัท เจริญโภคภัณฑ์จำกัดมหาชนมอบผักสด ไข่ ข้าวกล่อง ฯลฯ
13	กองทุนสวัสดิการชุมชน	สนับสนุนโครงการละไม่เกิน 300,000 บาท
14	กลุ่มนิสิตเก่า น้องใหม่จุฬาฯ รุ่น 2514	-มอบข้าวสารและเงิน รวม 331,000 บาท -การทำฝายชะลอน้ำ มอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จักรยาน อาหาร ฯลฯ ให้แก่เด็กและชุมชนในชนบทที่ขาดแคลน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
		-ในช่วงสถานการณ์โควิดนี้ กลุ่มได้เปิดรับบริจาคเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้แก่โรงพยาบาลในชนบทที่ขาดแคลน รวมทั้งการสนับสนุนการจัดทำครัวกลางของเครือข่ายองค์กรชุมชนสู้ภัยโควิด-19 ในครั้งนี้ด้วย เพื่อให้เครือข่ายองค์กรชุมชนบริหารจัดการกันเองให้ตรงกับความต้องการของชุมชน และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาระยะยาว เช่น การใช้พื้นที่ในชุมชนปลูกผักเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
15	สำนักงานเขตบางกอกน้อย	- สนับสนุนถุงยังชีพช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด 19 - สนับสนุนโครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

ขบวนองค์กรชุมชน เครือข่ายบ้านมั่นคง สภาองค์กรชุมชน ได้ดำเนินการช่วยเหลือช่วยแบ่งเบาภาระของสมาชิกชุมชน ผู้ได้รับผลกระทบจากมาตรการป้องกันโควิด-19 โดยเมื่อปี 2563 ได้จัดกิจกรรมครัวกลางชุมชนกำหนดทำอาหารทุกวันในการอาหารแจกให้กับคนไร้ผ่านศูนย์บ้านสุวิทย์-วัดหนู และภายนอกชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 300 คน โดยมีจำนวนการผลิตอาหาร 300 กล่องต่อครั้ง ซึ่งจากการจัดกิจกรรมชุมชนสามารถผลิตอาหารได้ทั้งหมด 9,300 กล่อง คิดเป็นงบประมาณ 279,000 บาท เมนูอาหารจะทำหลายๆ เมนู มีทั้งของคาวและของหวาน เพื่อแบ่งเบาภาระทางการเงินและการจ่ายค่าภาระต่าง ๆ ภายในครัวเรือน โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการนำพาชนะจากบ้านมาใส่อาหารเพื่อช่วยลดขยะพลาสติก และลดสภาวะโลกร้อน

ต่อมาในปี 2564 นี้ ที่สถานการณ์โควิด 19 เริ่มรุนแรงขึ้นเรื่อย สภาองค์กรชุมชนเขตบางกอกน้อย ก็ยังคงต้องดำเนินการช่วยเหลือชาวบ้านในชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเขตบางกอกน้อยมอบถุงยังชีพซึ่งได้รับบริจาคจากสภาอากาศไทยให้กับสภาองค์กรชุมชนฯ เพื่อนำไปช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบาง และผู้กักตัวภายในชุมชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

นอกจากนี้สภาองค์กรชุมชนเขตบางกอกน้อยยังได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายพัฒนาชุมชน สำนักงานเขตบางกอกน้อย จัดกิจกรรมโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2564 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมส่งเสริมและสนับสนุนเด็กและเยาวชนในชุมชนเขตบางกอกน้อย ซึ่งเป็นสมาชิกชมรม TO BE NUMBER ONE ที่เข้าร่วมประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ในชุมชนกรุงเทพมหานครประจำปี 2564 ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และห่างไกลจากยาเสพติด

6.ข้อค้นพบสำคัญ

เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายคนตักยา และเขตชุมชน ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี การพึ่งพาตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่นยามลำบากเช่นกัน เกิดการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมทำ เกิดพลังชุมชนคนตักยา ชาวชุมชนเกิดกำลังใจ มีความภูมิใจ แสดงพลังเครือข่ายชุมชนให้สังคมได้เห็นความสามัคคี เปลี่ยนจากการเป็นผู้รับผลกระทบกลายเป็นผู้จัดการปัญหา และเปลี่ยนจากผู้รับเป็นผู้ให้ได้ดี เป็นการเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส และความยั่งยืนทางสังคมชุมชน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

การส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 จากอาชีพเสริมกลายเป็นอาชีพหลัก เช่น การทำอาหาร การเย็บผ้า การถักไหมพรม การประดิษฐ์ประดอย ฯลฯ โดยการเชื่อมโยงกับภาคีที่เกี่ยวข้องช่วยในเรื่องการพัฒนาอาชีพที่ถนัด โดยการประสานเชื่อมโยงไปยังสำนักงานเขต และมีการอบรมส่งเสริมในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริ โดยการปลูกพืชผักสวนครัวไว้รับประทานเองและการเลี้ยงเป็ดไข่ ไก่ไข่ เป็นต้น เพื่อเป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวน้อมละมุล พันธุ์พิจิต

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเขตบางกอกน้อย

เบอร์โทร 081-3426821

ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยคนด้อยโอกาสให้มีความมั่นคงแข็งแรง สภาองค์กรชุมชนเขตบึงกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

1.บริบทพื้นที่

ประมาณ พ.ศ.2386 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้ยกทัพไปปราบกบฏที่เมืองนครจำปาศักดิ์และเมืองหลวงพระบางจนได้รับชัยชนะ และได้กวาดต้อนครอบครัวจากหัวเมืองรายทางเข้ามายังกรุงเทพมหานคร โดยให้ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่เขตบึงกุ่มและเขตคันนายาวในปัจจุบัน ในย่านนั้นมีคลองสายหนึ่งซึ่งแยกจากคลองแสนแสบและไหลผ่านบึงเก่าแก่ที่มีขนาดใหญ่ มีต้นกุ่มขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเรียกแหล่งน้ำสองแห่งนั้นว่า "คลองกุ่ม" และ "บึงกุ่ม"

เมื่อมีผู้คนอพยพเข้าไปอาศัยและทำมาหากินในบริเวณนี้เพิ่มขึ้น ย่านคลองกุ่มและพื้นที่ใกล้เคียงจึงได้รับการจัดตั้งเป็น ตำบลคลองกุ่ม เป็นตำบลหนึ่งที่ขึ้นกับอำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนคร โดยกระทรวงมหาดไทยก็ได้ขยายเขตสุขาภิบาลบางกะปิให้ครอบคลุมถึงตำบลคลองกุ่มด้วยใน พ.ศ.2506

ใน พ.ศ.2514 จังหวัดพระนครถูกรวมเข้ากับจังหวัดธนบุรี เปลี่ยนฐานะเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และใน พ.ศ.2515 จึงเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้เปลี่ยนคำเรียกเขตการปกครองใหม่ ตำบลคลองกุ่มได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น แขวงคลองกุ่ม อยู่ในการปกครองของเขตบางกะปิ

เนื่องจากเขตบางกะปามีพื้นที่กว้างขวางมากและมีประชากรหนาแน่นขึ้น เพื่อความสะดวกในการบริหารราชการ "เขตบึงกุ่ม" ได้รับการจัดตั้งเป็นเขตอย่างเป็นทางการเมื่อได้มีการแยกพื้นที่ปกครองออกจากเขตบางกะปิ เมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ.2532 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตบางกะปิ พร้อมทั้งจัดตั้งเขตบึงกุ่มและเขตลาดพร้าว ลงวันที่ 4 กันยายน พ.ศ.2532 เป็นต้นมา โดยเขตบึงกุ่มประกอบด้วยเขตการปกครอง 3 แขวง คือ แขวงคลองกุ่ม แขวงคันนายาวและ แขวงสะพานสูง มีพื้นที่ทั้งสิ้น 81.12 ตารางกิโลเมตร ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตบึงกุ่ม โดยยกระดับเขตการปกครองแขวงคันนายาวจัดตั้งเป็นเขตคันนายาว และเขตการปกครองแขวงสะพานสูงจัดตั้งเป็น เขตสะพานสูงเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2540

ปัจจุบันเขตบึงกุ่ม มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 75,351 ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด 140,817 คน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้วยบริบทของพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง เป็นเมืองเศรษฐกิจหลักของประเทศนั้น ทำให้กรุงเทพมหานครมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีแรงงานอพยพมาทำงานต่างถิ่น เกิดประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าว ทำให้มีปัญหาด้านมาหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลำคลองเกิดน้ำเน่าเสียจากวัชพืชที่ค่อนข้างมาก ขวางทางน้ำขาดการดูแลอย่างเป็นระบบ ในฤดูฝนทำให้เกิดน้ำท่วมขังเป็นบางแห่ง การจัดการขยะ ครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีการคัดแยกอย่างถูกวิธี มีปริมาณขยะในครัวเรือนมากขึ้นมลพิษทางด้านฝุ่นละออง

ปัญหาด้านสังคม ด้วยแรงงานที่อพยพเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯค่อนข้างหนาแน่น ทำให้เกิดปัญหาด้านที่อยู่อาศัยชุมชนแออัด ที่อยู่อาศัยทรุดโทรม ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง บางครัวเรือนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของ

ตัวเอง เกิดแตกแยกกันเองในครอบครัว/ชุมชน มีผู้ด้อยโอกาส/พิการ ผู้ยากจน และผู้สูงอายุที่ขาดการดูแลอย่างทั่วถึง วิธีชีวิตชุมชนถูกทำลาย/สังคมแตกแยกกว่าเดิมจากการขยายของชุมชนเมือง

และด้วยการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตเมืองค่อนข้างมากในด้านเศรษฐกิจเนื่องจาก ผู้ประกอบการบางส่วนต้องปิดกิจการ บางส่วนตงงาน ถูกพักงานไม่มีรายได้ ออกจากบ้านไม่ได้ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอก่อให้เกิดหนี้สินตามมา เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น บางครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะซื้ออาหารบริโภคในแต่ละวัน ทำให้ส่งผลกระทบในหลายๆด้านตามมา

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตบึงกุ่ม ได้เห็นถึงสภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จึงเป็นเวทีกลางในการพูดคุยหารือ วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น นำไปดำเนินการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดลำดับความเดือดร้อน ปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขก่อน-หลัง โดยมีกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนา ดังต่อไปนี้

- ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและขับเคลื่อนงานได้

- สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ทุกด้าน

- บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับเขต โชน จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี

- ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนเขตบึงกุ่ม ได้หยิบยกปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นปัญหาเร่งด่วนในการแก้ไข เนื่องจากเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน จึงได้สำรวจครัวเรือนผู้เดือดร้อนและนำไปสู่การช่วยเหลือต่อไป

- 1.คณะทำงานสภาทำการสำรวจบ้านในชุมชน แล้วนำข้อมูลการสำรวจมาพิจารณาผ่านเวทีประชุมสภาเพื่อพิจารณาว่ามีบ้านหลังใดที่สมควรได้รับการช่วยเหลือซ่อมแซมบ้าน

- 2.เมื่อคณะทำงานสภาพิจารณาเลือกบ้านหลังใดควรได้รับการช่วยเหลือ จะทำการติดต่อกับเจ้าของบ้านเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ และให้ทางเจ้าของบ้านติดต่อช่างเพื่อทำใบ BOQ ประเมินการซ่อมแซมและส่งมาพร้อมเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการขอรับการสนับสนุนซ่อมแซมบ้าน

- 3.เมื่อทางเจ้าของบ้านส่งเอกสารพร้อมใบ BOQ แล้ว ทางคณะทำงานสภาจึงร่วมกันพิจารณาใบ BOQ เบื้องต้นก่อน หากมีจุดใดแก้ไขจะประสานงานกับทางเจ้าของบ้านและช่างที่ประเมิน BOQ เพื่อให้ทำ

การแก้ไขให้เรียบร้อยก่อน เมื่อข้อมูล BOQ ของบ้านทุกหลังเรียบร้อยแล้วจึงจัดทำเป็นไฟล์เอกสารเพื่อส่งให้ทาง พอช. พิจารณาต่อไป พร้อมกับตั้งคณะทำงานโครงการบ้านพอเพียงโดยการมีส่วนร่วมของประธานชุมชนของครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นผู้ติดต่อประสานงานด้านข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับโครงการบ้านพอเพียง

4.คณะทำงานโครงการประชุมร่วมกับ พอช. เพื่อพิจารณา BOQ และกำหนดราคากลางของโครงการ

5.คณะทำงานโครงการประสานงานกับเจ้าของบ้านที่ได้รับการช่วยเหลือซ่อมแซมเพื่อปรับข้อมูลใน BOQ ของบ้านแต่ละหลังให้อยู่ในกรอบที่ทาง พอช.และทีมงานกำหนดเป็นราคากลางไว้

6.หลังจากทำสัญญาแล้ว จะนัดเจ้าของบ้านให้แบ่งกลุ่มเพื่อไปซื้อวัสดุก่อสร้างพร้อมกัน โดยคณะทำงานโครงการจะเป็นฝ่ายจ่ายเงินกับร้านค้า และให้เจ้าของบ้านขนวัสดุก่อสร้างกลับไปดำเนินการ

7.ระหว่างดำเนินการซ่อมแซมบ้าน คณะทำงานโครงการที่อยู่ในชุมชนนั้นๆ จะเป็นฝ่ายติดตามตรวจสอบการดำเนินการและสรุปการดำเนินงานต่อมาที่สภา

8.หลังดำเนินการครบทุกหลัง คณะทำงานโครงการจะสรุปผลการดำเนินการ

คณะทำงานที่อยู่อาศัย โครงการบ้านพอเพียงเขตบึงกุ่ม

1. นายศิริศักดิ์ หาญชนะ	ตำแหน่ง ผู้ประสานงานโครงการ
2. นายบรรลุ เวียงพล	ตำแหน่ง คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียง
3. นางประจวบ ทิทอง	ตำแหน่ง คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียง
4. นางประไพ สุขสำราญ	ตำแหน่ง คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียง
5. นางขันแก้ว สันแดง	ตำแหน่ง คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียง
6. นางสาวสุริรัตน์ สกุลณี	ตำแหน่ง คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียง
7. นายกันตพงศ์พันธุ์ สันแดง	ตำแหน่ง คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียง

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยเขตบึงกุ่ม

ลำดับ	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ลำดับ	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน
1		รอตอนันต์	10	11		บางเตยล่าง	12
2		สามัคคีพัฒนา	16	12		ชูสุวรรณ	15
3		โพธิ์ทอง	12	13		หลังฉัตรแก้ว	13
4		คลองกุ่มนิเวศน์	11	14		ธนสิน 5-6 (จัดสรร)	-
5		ข้างสายอักษร	24	15		ธนสิน 1,2,3 (จัดสรร)	-
6		เพชรคลองจั่น	17	16		สุวรรณนิเวศน์ (จัดสรร)	-
7		วัดพิชัย	13	17		สรบุญรมณ์ (จัดสรร)	-
8		ซอยสมหวัง	12	18		ปัฐวิกรณ์ (จัดสรร)	-
9		อัสลามคลองกุ่ม	15	19		อัมรินทร์นิเวศน์ (จัดสรร)	-
10		ใต้บางอุปถัมภ์	27	20		ธนะธานี (จัดสรร)	-
รวม							197

แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยเขต

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2564	สำรวจเสนอเพื่อซ่อมแซม 10 หลัง	ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส ที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ได้รับการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรง
2565	สำรวจเสนอเพื่อซ่อมแซม 25 หลัง	ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส ที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ได้รับการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรง
2566	สำรวจเสนอเพื่อซ่อมแซม 35 หลัง	ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส ที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ได้รับการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรง
2567	สำรวจเสนอเพื่อซ่อมแซม 40 หลัง	ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส ที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ได้รับการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรง
2568	สำรวจเสนอเพื่อซ่อมแซม 45 หลัง	ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส ที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ได้รับการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรง

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเขต	-แนะนำให้ความรู้ด้านการป้องกันโรค การใช้เจลล้างมือ การป้องกัน การแพร่เชื้อโดยใช้หน้ากากอนามัย การเฝ้าระวังคัดกรอง ดูแลผู้ป่วยใน ชุมชน -การร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส โครงการบ้านพอเพียงชนบท ในการจัดหาช่างมาประเมินราคาซ่อมสร้างบ้านพอเพียงและการส่งเสริม ดูแลสุขภาพในช่วงสถานการณ์โควิด
2	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	-โครงการกองทุนหลักประกันสุขภาพกรุงเทพมหานคร และรับเรื่อง ร้องเรียนตามมาตรา 50 (5) กิจกรรมสำคัญ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลักประกันสุขภาพ การรับ เรื่องร้องเรียนจากผู้ได้รับผลกระทบ จากการให้บริการของหน่วยบริการ และการผลักดันเชิงนโยบายให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขระบบหลักประกัน สุขภาพ โดยใช้เวที 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการและสำนักงาน หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือ (สปสช.) -งบประมาณสนับสนุน 40,000 บาท
3	สำนักงานสุขภาพแห่งชาติ (สช.)	-โครงการรวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด-19

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
		-กิจกรรมสำคัญ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มองค์กร เครือข่าย ประชาชน และหน่วยงานในพื้นที่ เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 -งบประมาณสนับสนุน 60,000 บาท
4	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	-สนับสนุนสถานที่ที่ทำการของขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัด กรุงเทพมหานคร สถานที่ประชุม สัมมนา ข้อมูลองค์ความรู้

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียง ซึ่งเป็นผู้เดือดร้อนที่มีฐานะยากจน เป็นผู้ด้อยโอกาส/ผู้พิการ ได้ช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยจำนวน 10 คร้วเรือน จากครัวเรือนที่เดือดร้อนทั้งหมด 197 ครัวเรือน งบประมาณ 175,580 บาท และเจ้าของบ้านสมทบเพิ่มเติมอีก 2,950 บาท สามารถซ่อมสร้างบ้านที่อยู่อาศัย ให้มีความมั่นคงแข็งแรง ที่พักอาศัยมีมาตรฐาน แข็งแรง ปลอดภัย สร้างคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยให้ปลอดภัย เกิดการรวมกลุ่ม จัดกิจกรรมแก้ปัญหาคุณภาพชีวิตระยะยาว ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นกันเองในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันภายในชุมชนท้องถิ่น

นอกจากการช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย สภาองค์กรชุมชนยังร่วมกับสำนักงานเขตการร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส โครงการบ้านพอเพียงชนบทในการจัดหาช่างมา ประเมินราคาซ่อมสร้างบ้านพอเพียงและการส่งเสริมดูแลสุขภาพในช่วงสถานการณ์โควิด สำนักงานสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ดำเนินกิจกรรมรวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด-19 กิจกรรมสำคัญ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มองค์กร เครือข่าย ประชาชน และหน่วยงานในพื้นที่ เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ตัวอย่างบ้านผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน นายบุญส่ง คนหลัก บ้านเลขที่ 85/78 ซ.เสรีไทย 9 แยก 2-5 แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม อาชีพรับจ้างทั่วไป คนมีรายได้น้อย มีปัญหาบ้านชำรุดผุพังไม่มั่นคงแข็งแรง เวลาฝนตก น้ำจะรั่วซึมภายในบ้าน หลังไม่กันแดดเนื่องจากสังกะสีผุพัง ขณะที่พื้นบ้านชำรุด กรุงเทพฯ เมื่อสภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินโครงการบ้านพอเพียง ได้เข้าช่วยเหลือปรับปรุงซ่อมแซมพื้นบ้านชำรุด เปลี่ยนหลังคาผุพังให้กันแดดกันไฟ ซ่อมแซมรั้วบ้านให้มีความปลอดภัย ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรง

สภาพบ้านเรือนก่อนมีการซ่อมแซม

สภาพบ้านเรือนหลังมีการปรับปรุงซ่อมแซม

6. ข้อค้นพบสำคัญ

กิจกรรมการแก้ไขปัญหาคือที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง ผ่านโครงการบ้านพอเพียงนั้น ช่วยสร้างการยอมรับการขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชน เนื่องจากในเขตมีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยมาก การเข้ามาช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐไม่ทั่วถึง พอมีโครงการบ้านพอเพียงเข้ามา ช่วยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ด้อยโอกาส คนยากไร้ได้อย่างมาก ส่งผลให้สภาองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับในการเข้าถึงกลุ่มคนที่รัฐดูแลไม่ทั่วถึง ขณะเดียวกันหน่วยงานอย่างเช่น สำนักงานเขต ก็ช่วยเหลือหนุนเสริมด้วยดี ในการดำเนินงาน และร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตในมิติอื่นๆ ด้วย

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สำรวจครัวเรือนผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการทุกมิติไม่เฉพาะแต่ด้านที่อยู่อาศัย เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ครอบคลุมทั้งด้านที่อยู่อาศัย สุขภาพ การเข้าถึงบริการรัฐ การส่งเสริมอาชีพ สมดังวิสัยที่กำหนดไว้ คือ คนบึงกลุ่ม มีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายศิริศักดิ์ หาญชนะ
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 081-7025086

1.บริบทพื้นที่

เขตปทุมวันนั้น เดิมในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ได้เสด็จทอดพระเนตรบริเวณนี้ได้ทรงได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระอารามหลวงขึ้น และพระราชทานพระอารามหลวงนั้นว่า "วัดปทุมวนาราม" บริเวณดังกล่าวจึงมีชื่อเรียกว่า "ตำบลปทุมวัน" ซึ่งได้แก่วัดปทุมวนารามและบริเวณใกล้เคียง จนกระทั่งในปี 2457 กรมพระนครบาลได้ประกาศจัดตั้งอำเภอปทุมวันขึ้น โดยในระยะแรกได้ใช้ที่ว่าการอำเภอสามแยก (ซึ่งตั้งอยู่มุมถนนทรงวาด) เป็นที่ทำการและเนื่องจากที่ได้ใช้ที่ว่าการอำเภอสามแยกเป็นที่ทำการในระยะแรกต่อมาในปี 2459 จึงได้จัดตั้งที่ว่าการอำเภอปทุมวันขึ้น และมีที่ทำการอยู่มุมสี่แยกปทุมวัน

ต่อมาประชาชนหลังไหลอพยพเข้ามาประกอบการค้า และทำมาหากินในท้องที่ปทุมวันมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการจราจร ด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประกอบกับอาคารของที่ว่าการอำเภอปทุมวันเดิมนั้นอยู่ในสภาพชำรุด ทรุดโทรมและคับแคบ ประชาชนติดต่อราชการไม่สะดวก จึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาอยู่ในที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ สำนักงานเขตปทุมวัน ตั้งอยู่เลขที่ 216/1 ซอยจุฬาลงกรณ์ 5 ถนนพระราม 4 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ในปีพ.ศ.2506

ใน พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติจัดตั้งกรุงเทพมหานครขึ้นแทนที่นครหลวงกรุงเทพธนบุรีซึ่งเกิดจากการรวมกันของจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี อำเภอปทุมวันจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเขตปทุมวัน ต่อมาเดือนมิถุนายน ปีพ.ศ.2558 ได้ย้ายมาอยู่ยัง สำนักงานเขตปทุมวัน(ชั่วคราว)ณ อาคารไทยยานยนต์ ซึ่งตั้งอยู่ที่ 12/1-4 ซอยรองเมือง 5 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จนปัจจุบัน

ปัจจุบัน สำนักงานเขตปทุมวันเป็น 1 ใน 50 สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่การปกครองแบ่งเป็น 4 แขวง ประชากรทั้งหมด 46,925 คน จำนวนครัวเรือน 32,669 ครัวเรือน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมคือ ด้วยความหนาแน่นของจำนวนประชากรในเขตปทุมวันทำให้แต่ละวันมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาการจัดการมูลฝอย ทั้งยังมีชุมชนแออัดและชุมชนที่รถเก็บขยะไม่สามารถเข้าถึงได้ทำให้เกิดการสะสมของขยะที่ถ้าหากปล่อยนานไปอาจทำให้เกิดการสะสมของเชื้อโรคหรือสิ่งสกปรกจนเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคได้ ปัญหาด้านคุณภาพอากาศและเสียงเกินเกณฑ์มาตรฐานทั้งที่อยู่บริเวณท้องถนน ย่านชุมชน ที่พักอาศัย ย่านพาณิชยกรรม รวมทั้งมลพิษเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษอื่น ๆ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ จากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของพื้นที่ทำให้ส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพซึ่งทำให้รายได้ไม่พอ รายจ่าย แรงแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานสร้างอิทธิพล การยกเลิกจุดผ่อนผันที่ผู้ค้าขายเคยขายอยู่ดั้งเดิม ส่งผลกระทบต่ออาชีพ รายได้ของผู้ค้าขายในพื้นที่ และผลกระทบจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ซึ่งส่งผลกระทบกับเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง ทำให้มีผู้คนจำนวนมากเกิดภาวะตกงาน กิจการต่าง ๆ ต้องปิดตัวลง ทำให้ประชาชนประสบปัญหาทางการเงิน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย หรือ

บางรายอาจถึงขั้นไม่มีรายได้ จึงต้องพยายามหมุนเงิน หาเงินกู้จากที่อื่นมาสมทบเพื่อให้เพียงพอกับรายจ่าย ในการเลี้ยงปากท้องให้อยู่รอดไปในแต่ละวัน จึงก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินรายบุคคลและส่งผลกระทบไปถึงครอบครัว ชุมชน และสังคมในภาพรวม

ปัญหาด้านสุขภาพ ประชาชนบางส่วนในพื้นที่ยังเข้าถึงไม่ถึงสิทธิต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในด้าน บริการด้านสุขภาพ ปัญหาเรื่องพิษภัยและสารปนเปื้อนที่อยู่ในอาหารซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และการสาธารณสุข ปัญหาเรื่องโรคระบาดในพื้นที่โควิด 19 ซึ่งพื้นที่เขตมีความหนาแน่นของประชากรซึ่งทำให้การควบคุมพื้นที่ที่มีค่อนข้างยาก ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาส คนยากไร้ คนมีรายได้น้อย ประสบปัญหาเรื่องรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต อาหารการกินในแต่ละวัน

ปัญหาการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ การขาดในเรื่องประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล สร้างความเข้าใจในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และการลงทะเบียนเปลี่ยนสิทธิให้กับประชาชนในพื้นที่ ประชาชนไม่รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความเข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ตามระบบหลักประกันสุขภาพ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพทำให้ประชาชนบางรายโดยส่วนมากขาดสิทธิ

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาพองค์กรชุมชน ได้เห็นถึงสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จึงเป็นเวทีกลางในการพูดคุยหารือ วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น นำไปดำเนินการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดลำดับความเดือดร้อน ปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขก่อน-หลัง โดยมีกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนา ดังต่อไปนี้

- ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลเขตมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในเขต เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและขับเคลื่อนงานได้
- สสำรวจสภาพปัญหาภายในเขต จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ทุกด้าน
- บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับเขต โชน จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี
- ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาพองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต

สภาพองค์กรชุมชนเขตปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
วิสัยทัศน์ ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.สภาพองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรายวัน ขาดรายได้ คนด้อยโอกาส คนสูงอายุ คนพิการ ผู้มีรายได้น้อยต่างต้องเผชิญความยากลำบากในการเข้าถึงอาหาร กินอาหารไม่พออิ่ม หรือต้องอดอาหารเป็นบางมื้อ มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีส่งผลกระทบต่อสุขภาพ การช่วยเหลือให้คนในชุมชนได้เข้าถึงอาหาร เป็นปัจจัยพื้นฐานการมีชีวิตรอดในภาวะวิกฤต กลุ่มองค์กรชุมชนสภาองค์กรชุมชนเขตปทุมวัน ได้เชื่อมโยงการทำงานร่วมกับมูลนิธิพุทฺธิกา และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ดำเนินกิจกรรม “ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม” ที่ชุมชนวัดดวงแข เขตปทุมวัน โดยส่งเสริมให้คนในชุมชนสามารถสร้างอาหารพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน ด้วยวิธีการเชื่อมโยงคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นจิตอาสาผลิตอาหารส่งต่อผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ถือเป็นรูปแบบของการเรียนรู้และพัฒนาจิตใจจากการเป็นผู้ให้และแบ่งปัน สนับสนุนให้เกิดสุขภาวะทางปัญญาและสร้างความสุขในการดำรงชีวิต ปลุกจิตสำนึกให้พร้อมกลับมาช่วยเหลือชุมชนในทุกวิกฤต

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเขตปทุมวัน	-ดำเนินการพัฒนาชุมชน การเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายชุมชน -แนะนำให้มีความรู้ด้านการป้องกันโรคโควิด-19 การใช้เจลล้างมือ การป้องกันการแพร่เชื้อโดยใช้หน้ากากอนามัย การเฝ้าระวังคัดกรอง ดูแลผู้ป่วยในชุมชน
2	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือ (สปสช.)	-สนับสนุนภายใต้ พรบ. หลักประกันสุขภาพ รับเรื่องร้องเรียนศูนย์ประสานงานหน่วย 50 (5) ภายใต้ภารกิจ ดังนี้ 1. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลักประกันสุขภาพ 2. รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ได้รับผลกระทบ จากการให้บริการของหน่วยบริการ 3. ผลักดันเชิงนโยบายให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขระบบหลักประกันสุขภาพ โดยใช้เวที 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือ (สปสช.)
3	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	สนับสนุนกิจกรรม “ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม” งบประมาณ 20,000 บาท การซื้อวัตถุดิบอาหารในชุมชนมาประกอบอาหาร จัดหาเจ้าภาพอาหาร ส่งต่อผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในชุมชน
4	มูลนิธิพุทฺธิกา, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก	สนับสนุนกิจกรรม “ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม” งบประมาณ 10,000 บาท จัดหาจิตอาสาในชุมชน มาร่วมประกอบอาหารครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม สนับสนุนวัตถุดิบอาหาร ร่วมผลิตอาหารส่งต่อผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม

สภาองค์กรชุมชนเขตปทุมวัน ได้เชื่อมโยงการทำงานร่วมกับมูลนิธิพุทธรักษา มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก สนับสนุนกิจกรรม “ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม” งบประมาณ 10,000 บาท จัดหาจิตอาสาในชุมชน มาร่วมประกอบอาหารครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม สนับสนุนวัตถุดิบอาหาร ร่วมผลิตอาหารส่งต่อผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) งบประมาณ 20,000 บาท การซื้อวัตถุดิบอาหารในชุมชนมาประกอบอาหาร จัดหาเจ้าภาพอาหาร ส่งต่อผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในชุมชน ดำเนินกิจกรรม “ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม” ที่ชุมชนวัดดวงแข เขตปทุมวัน ช่วยให้คนด้อยโอกาส คนสูงอายุ คนพิการ ผู้มีรายได้น้อย ได้รับประทานอาหารฟรี ขณะเดียวกันประชาชน คนทั่วไปในชุมชน จำนวนกว่า 1,000 ครัวเรือน ยังได้ประโยชน์จากการซื้ออาหารในราคาถูก

แนวคิด “ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม” มีขั้นตอนทำงานดังนี้ 1.ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชน เข้าใจแนวคิดการจัดให้มีครัวกลางฯ 2.จัดหาสถานที่ตั้ง เช่น ร้านอาหาร ลานกิจกรรมชุมชน 3.เตรียมวัตถุดิบ ในการประกอบอาหาร รับผิดชอบคนในชุมชน ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่างๆ 4.เชิญชวนจิตอาสา แบ่งปันเวลา แรงกาย และทักษะความสามารถ ผลิตอาหารปรุงสุกใหม่ทุกมื้อ และ 5.จำหน่ายอาหารในราคาถูก เพียงอิมละ 10 บาท 15 บาท หรือ 20 บาท ซึ่งการตั้งราคาขึ้นอยู่กับบริบทของคนในชุมชน แต่หากเป็น เด็กและผู้สูงอายุในชุมชนสามารถรับประทานโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม ขายอาหารราคาไม่แพง นำเงินมาทำให้เกิดทุนหมุนเวียนต่อเนื่อง ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ กระบวนการนี้ลดภาระค่าใช้จ่ายด้านอาหารของแต่ละครอบครัวได้ถึงวันละ 200-300 บาท ทั้งยังเป็นช่องทางรวบรวมรับซื้อสินค้าจากคนในชุมชน อาทิ ผักสด ผลไม้ ไข่ นำมาเป็นวัตถุดิบ มาปรุงอาหาร ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้สามารถลดรายจ่าย และพอมีรายได้ให้ผ่านพ้นวิกฤตในระยะยาว หากสถานการณ์ดีขึ้นครัวกลางฯ ก็จะปรับเป็นร้านชุมชนปันกันอิ่ม ทั้งร้านอาหารและร้านขายของชำราคาถูก เป็นแหล่งอาหารให้กับกลุ่มคนในและนอกชุมชน เกิดอาชีพ สร้างรายได้ให้ตัวเองและครอบครัวต่อไป

ร้านค้าปันกันอิมชุมชนวัดดวงแข อิ่มใจผู้ให้ อิ่มท้องผู้รับ

จากความเหลื่อมล้ำในสังคมที่กลุ่มคนจำนวนหนึ่งมีฐานะดีมีเงินเหลือทิ้ง ขณะที่อีกส่วนหนึ่งเป็นคนยากจนขาดทุน คนด้อยโอกาส ผู้มีรายได้น้อย ต้องอดมื้อกินมื้อ หรือกินไม่พ้ออิม จึงเปิดช่องให้ร่วมแบ่งปันมื้ออาหารแก่ผู้ที่ขาดแคลน ผ่านการซื้ออาหารหรือเครื่องดื่มฝากไว้กับร้านที่เข้าร่วมโครงการปันกันอิมในชุมชนวัดดวงแข ภายใต้แนวคิด “อิ่มใจผู้ให้ อิ่มท้องผู้รับ” ชุมชนวัดดวงแข หัวลำโพง เป็นชุมชนแออัดที่มีผู้อยู่อาศัยประมาณ 1,000 คน อาชีพของคนในชุมชนมีหลากหลาย เช่น ค้าขายในสถานีรถไฟหัวลำโพง ทหารเรือ พนักงานทำความสะอาด พนักงานรักษาความปลอดภัย และรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่มีรายได้เป็นรายวัน และไม่แน่นอน โครงการปันกันอิมจึงเอื้อประโยชน์ สำหรับชุมชนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจและวิกฤติโควิด-19

โครงการปันกันอิมสามารถช่วยเหลือจนเจือกลุ่มคนที่ยังขาดโอกาสได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ทำงานรายวัน หาเช้ากินค่ำ บางวันมีรายได้ บางวันอาจไม่มีเลย บางทีอยากกินอาหารแต่ไม่มีเงิน ก็สามารถไปยังร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการฯ ไปรับประทานอาหารฟรีได้ เพราะเศรษฐกิจครัวเรือนที่ได้มาอาจต้องไปช่วยเหลือจนเจือลูกเล็กที่อยู่ที่บ้าน จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับคนในชุมชนหลายคนบอกว่าวันหนึ่งข้างหน้าในยามที่ตัวเองมีเงิน ก็จะมาฝากเงินไว้ที่ร้านอาหารเช่นกัน ไม่ได้เป็นผู้รับอย่างเดียว

ขณะเดียวกันพ่อค้าแม่ค้าร้านอาหารตามสั่งที่เข้าร่วมโครงการปันกันอิมในชุมชนวัดดวงแข นอกจากได้ขายอาหารตามปกติแล้ว ยังได้เป็นสะพานบุญช่วยให้ผู้อื่น หายหิวอีกด้วย ซึ่งปกติบางร้านก็ชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่แล้ว บางครั้งมีคนมาขอข้าวกิน หรือไม่มีค่ารถกลับบ้าน ก็จะทำอาหารให้เขากิน ช่วยให้เขาอิ่มท้องตัวเองก็พลอยอิ่มใจ

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ท่ามกลางวิกฤตโควิด-19 ก่อให้เกิดการช่วยเหลือและแบ่งปันกันในชุมชนและเครือข่ายชุมชน เกิดความร่วมมือร่วมใจกันของคนในสังคม พันฝ่าอุปสรรค และความทุกข์ยาก ช่วยกันประคับประคองกำลังกาย กำลังใจ ให้ทุกคนก้าวผ่านวิกฤตโควิดนี้ไปได้

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จัดตั้งกองทุนครัวกลางชุมชนปันกันอิ่ม เพื่อทำอาหารช่วยชาวชุมชนที่เดือดร้อน โดยแจกฟรีสำหรับกลุ่มเสี่ยงที่ต้องกักตัว ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เด็ก ฯลฯ อีกส่วนจำหน่ายให้คนในชุมชนในราคาไม่แพง อิ่มละไม่เกิน 20 บาท ให้ทุกคนอิ่มได้ทุกวัน โดยเงินจากการขายก็จะหมุนกลับมาเป็นทุนเพื่อซื้อวัตถุดิบมาทำอาหารในมือต่อๆ ไป ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวสมโภชน์ สง่าพล

ตำแหน่ง เลขาธิการองค์กรชุมชน

เบอร์โทร 0952482533

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
 สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
 “แก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย และช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากโควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

เขตประเวศ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของ กรุงเทพฯ เป็นศูนย์ชุมชนชานเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งเนื่องจากต้องรองรับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จึงมีกิจการอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า ห้างสรรพสินค้าตลอดจนกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นทั้งแหล่งทำงานและ

บริการของประชาชนในพื้นที่และนอกจากความสำคัญด้านเศรษฐกิจแล้วเขตประเวศยังเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เนื่องจากในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้พระราชทานชื่อคลองหนึ่งในละแวกนั้นว่า “คลองประเวศบุรีรมย์” ซึ่งราษฎรในสมัยนั้นใช้เป็นเส้นทางสัญจร และพื้นที่ทำการเกษตรปัจจุบันคลองประเวศบุรีรมย์ยังคงใช้เป็นคลองส่งน้ำไปสู่ชุมชนรวมทั้งเป็นเส้นทางระบายน้ำออกสู่มหาน้ำและทะเลฝั่งตะวันออกในจังหวัดสมุทรปราการ

นอกจากนี้ในพื้นที่เขตประเวศยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและน่าสนใจมากมาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานทั้งของชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น วิถีชีวิตของชาวชุมชนริมคลอง แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ เช่น สวนหลวง ร. 9 สวน 50 พรรชามหาจักรีสิรินธร สวนวรรณกรรม ศูนย์กีฬาทางน้ำบึงหนองบอนตลอดจนร้านอาหารศูนย์การค้าและแหล่งผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจของชาวชุมชนในพื้นที่ จากศักยภาพของพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่เขตประเวศจึงเปรียบได้ว่าเป็น “เพชรน้ำหนึ่งแห่งกรุงเทพฯตะวันออก”

ที่ตั้งและอาณาเขต

เขตประเวศตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของฝั่งพระนคร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา

ทิศเหนือ ติดต่อกับ เขตสะพานสูง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตลาดกระบังและอำเภอบางพลี (จังหวัดสมุทรปราการ)

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอบางพลี (จังหวัดสมุทรปราการ) และเขตบางนา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เขตบางนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง

ขนาดพื้นที่ จำนวน 52.49 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 3 แขวง มีพื้นที่ชุมชน จำนวน 56 ชุมชน (รวมชุมชนที่ยังไม่ได้จดทะเบียน 11 ชุมชน)

แขวงประเวศ 22.81 ตารางกิโลเมตร (25 ชุมชน)

แขวงหนองบอน 14.51 ตารางกิโลเมตร (9 ชุมชน)

แขวงดอกไม้ 15.17 ตารางกิโลเมตร (7 ชุมชน) (รวมไม่ได้จดทะเบียน 11 ชุมชน = 18 ชุมชน)

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย การไล่รื้อจากนโยบายของภาครัฐในเรื่องการจัดระเบียบชุมชนบุกรุก ความเจริญเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็วทำให้ชุมชนในพื้นที่ที่ถูกไล่ที่รื้อถอนในพื้นที่เขตประเวศ จำนวน 10 ชุมชน ซึ่งชุมชนต่างๆเหล่านี้ปลูกบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ของภาครัฐ แต่ก็ยังมีบางชุมชนที่ถือว่าเป็นชุมชนดั้งเดิมโดยอาศัยอยู่ในพื้นที่ดั้งเดิมซึ่งเป็นพื้นที่ของบรรพบุรุษต่อมาภาครัฐเวนคืนพื้นที่ดังกล่าว รื้อลูกหลานยังไม่สามารถที่ย้ายออกไปได้จึงขึ้นชื่อว่าเป็นชุมชนบุกรุก เช่น ชุมชนเฟื่องฟ้าพัฒนา ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นคนลูกหลานของคนพื้นที่ดั้งเดิมแต่ต่อมาได้มีการเวนคืนเพื่อเอาที่ดินทำสวนหลวง 9 จากการที่เป็นชุมชนที่ไม่ได้จัดแจ้งตามระเบียบของกรุงเทพมหานคร ทำให้พี่น้องในชุมชนต่างๆเหล่านี้เสียสิทธิ์ที่ภาครัฐกำหนดหลายๆอย่าง เช่น ทางสำนักงานเขตหรือ กทม.ไม่อาจเข้าไปช่วยเหลือได้เพราะเป็นชุมชนบุกรุกไม่ได้จัดแจ้งตามระเบียบของ กทม. เงินสนับสนุนการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนแต่ละเดือนก็ไม่มีสิทธิ์ได้รับ การลดหย่อนค่าน้ำค่าไฟในช่วงของการแพร่ระบาด covid 19 ก็ไม่ได้รับเพราะไม่มีมิเตอร์น้ำเป็นของตนเองใช้แบบกลุ่มเนื่องจากพี่น้องที่อยู่ในชุมชนต่างๆนี้ไม่มีทะเบียนบ้านถาวรเป็นเพียงทะเบียนบ้านชั่วคราวจึงไม่สามารถที่จะขอจ่ายไฟเป็นของตนเองได้ ต้องใช้ไฟกลุ่มซึ่งมีราคาต่อหน่วย Unit สูงกว่าปกติ อีกทั้งต้องต่อพ่วงกันหลายๆหลังคาเรือนต่อ 1 Meter ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดอัคคีภัยเนื่องจากใช้ไฟเกินที่กำหนดได้ ซึ่งปัญหาการไล่รื้อถือเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องมีการวางแผนการพัฒนาและแก้ไขร่วมกันเพราะเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต ส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพ สภาพจิตใจ และสิ่งแวดล้อม

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ จากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของพื้นที่ทำให้ส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพซึ่งทำให้รายได้ไม่พอ รายจ่าย แรงแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานสร้างอิทธิพล การยกเลิกจุดผ่อนผันที่ผู้ค้าขายเคยขายอยู่ดั้งเดิม ส่งผลกระทบต่ออาชีพ รายได้ของผู้ค้าขายในพื้นที่ และผลกระทบจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ซึ่งส่งผลกระทบกับเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง ทำให้มีผู้คนจำนวนมากเกิดภาวะตกงานกิจการต่าง ๆ ต้องปิดตัวลง ทำให้ประชาชนประสบปัญหาทางการเงิน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย หรือบางรายอาจถึงขั้นไม่มีรายได้ จึงต้องพยายามหมุนเงิน หาเงินกู้จากที่อื่นมาสมทบเพื่อให้เพียงพอกับรายจ่าย ในการเลี้ยงปากท้องให้อยู่รอดไปในแต่ละวัน จึงก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินรายบุคคลและส่งผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมในภาพรวม

ปัญหาด้านสุขภาพ ประชาชนบางส่วนในพื้นที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในด้าน บริการด้านสุขภาพ ปัญหาเรื่องพิษภัยและสารปนเปื้อนที่อยู่ในอาหารซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

และการสาธารณสุข ปัญหาเรื่องโรคระบาดในพื้นที่โควิด 19 ซึ่งพื้นที่เขตประเวศมีความหนาแน่นของประชากรซึ่งทำให้การควบคุมพื้นที่ค่อนข้างยาก

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ มีการจัดทำแผนการขับเคลื่อนงานโดยเน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนางานประเด็นในพื้นที่ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม มีกระบวนการขั้นตอน ดังนี้

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจ และแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อสำรวจปัญหา ศักยภาพทุนชุมชน และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
3. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น
4. ทีมคณะทำงานจัดเวทีวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลที่ค้นพบที่สำคัญให้ชาวบ้านรับรู้
5. คณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนเขตคลองเตย ยกร่างการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ
6. จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนฯ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อแผนฯ
7. นำเสนอแผน ต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนเขตคลองเตย เพื่อให้ความเห็นต่อแผนการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนเขตคลองเตย
8. แปลงแผนการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : มุ่งมั่นพัฒนา เพิ่มคุณค่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย :

1. พัฒนาที่อยู่อาศัยให้เกิดความมั่นคง
2. พัฒนาสุขภาวะที่ดี อาหารสะอาดปลอดภัย
3. พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ น่าอยู่ อย่างยั่งยืน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหามุมชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ ซึ่งประกอบไปด้วยกองทุนสวัสดิการชุมชนเขตประเวศและเครือข่ายที่อยู่อาศัยของเขตประเวศได้มีเวทีปรึกษาหารือกันถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ที่ใช้สภาองค์กรชุมชนเป็นพื้นที่กลาง จัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อดำเนินการแก้ไขร่วมกันในระดับท้องถิ่น โดยเห็นว่าปัญหาเรื่องความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัยเป็นปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วน เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของพี่น้องใน

ทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านจิตใจ ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และในสถานการณ์ปี 2564 นี้พี่น้องชุมชนเขตประเวศ ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อ covid19 อย่างหนักหน่วง แต่ก็ยังมีชุมชนที่ถูกไต่รื้อจากหน่วยงานภาครัฐ คือชุมชนพสกนิกรไทย แขวงหนองบอน เขตประเวศ ทำให้พี่น้องประชาชนในพื้นที่เขตประเวศยิ่งเกิดความวิตกกังวลทั้งเรื่องโรคระบาด และเรื่องที่จะไม่มีบ้านอยู่ ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก ดังนั้นสภาองค์กรชุมชนเขตประเวศจึงทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอชะลอการไต่รื้อในสถานการณ์เช่นนี้ และวางแผนที่จะพูดคุยเพื่อหาทางออกร่วมกันโดยให้สถานการณ์การแพร่ระบาดเบาบางลงไปก่อน

นอกจากนี้ ปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งในพื้นที่ชุมชนพบว่า สถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจไป โดยเฉพาะคนจนเมืองซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างหรือหากินเป็นรายวัน เช่น ลูกจ้างร้านอาหาร มอเตอร์ไซด์รับจ้าง ขับแท็กซี่ ฯลฯ ต่างได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า หลายคนต้องถูกเลิกจ้าง ปิดงานกะทันหัน ขาดเงิน ขาดรายได้ หรือมีรายได้ลดน้อยลง ไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัว โดยเฉพาะอาหารที่จะกินในแต่ละมื้อ สภาองค์กรชุมชนจึงประสานกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมมือในให้การช่วยเหลือแบ่งเบาภาระความเดือดร้อนของชุมชน โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เด็ก ผู้พิการ คนด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง คนไร้บ้าน ซึ่งมีรายได้น้อยเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสถานการณ์โรคโควิด-19 ได้

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	- สนับสนุนขบวนองค์กรชุมชนแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่น - การประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้อง - โครงการชุมชนคนเมืองต้านภัย COVID 19 ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
2	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	- โครงการ “พม. เราไม่ทิ้งกัน” ตามแนวคิด “สำรวจให้พบ จบที่ชุมชน” โดยลงพื้นที่ให้การช่วยเหลือเยียวยาโดยเร็วที่สุดในชุมชนนำร่อง 286 ชุมชนของ กทม. รวม 166,097 ครอบครัว ประชากร 507,660 คน ภายใต้การดูแลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. และการเคหะแห่งชาติ - สนับสนุนโครงการครัวกลางช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากสถานการณ์โควิด-19 - สนับสนุนช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการจากหน่วยงานภายใต้กำกับกระทรวง - โครงการ 1ชุมชน 1พื้นที่พัฒนา
3	กระทรวงแรงงาน	- สนับสนุนการจัดฝึกอบรมพัฒนาฝีมือ การชักรัด และ การตัดผม เพื่อประอาอาชีพ

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
4	สำนักงานเขตประเวศ	- สนับสนุนการช่วยเหลือภัยพิบัติสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 โดยการออกมาตรการ ในการป้องกัน-แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาด เชื้อโควิด-19 ในชุมชน - ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สะอาดน่าอยู่ ส่งเสริมเรื่องการจัดการขยะ การกำจัดวัชพืชในแม่น้ำลำคลอง - วางแผนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเรื่องของที่อยู่อาศัย - ร่วมเป็นอนุกรรมการขับเคลื่อนกองทุนสุขภาพท้องถิ่นระดับเขต
5	ศูนย์สาธารณสุข 57	- ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสุขภาพท้องถิ่นระดับเขต
6	สมาคมวิสาหกิจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	- การพัฒนาศักยภาพผู้นำ
7	กระทรวงแรงงาน	- ฝึกอาชีพ - อาสาสมัครกระทรวงแรงงาน
8	สมาชิกวุฒิสภา	- มอบเครื่องอุปโภค บริโภค ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด 19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหาชุมชนด้านที่อยู่อาศัย นั้น สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศร่วมกับ กองทุนสวัสดิการชุมชนและเครือข่ายที่อยู่อาศัยในเขต ประเวศได้จัดประชุมทำแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่ อาศัยในพื้นที่ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2564 โดยมีการหารือ กันระหว่างกลไกคณะทำงานของสภาองค์กรชุมชนเครือข่าย ที่อยู่อาศัย และกลุ่มพี่น้องที่เดือดร้อน โดยมีสำนักงานเขต ประเวศเข้าร่วมให้ความเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่ อาศัยเขตประเวศร่วมกับชุมชน ในการนี้ สภาองค์กร ชุมชนฯ จึงได้นำเสนอแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของ เขตประเวศนี้เพื่อให้สำนักงานเขตประเวศพิจารณาบรรจุ แผนเข้าสู่แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป โดยเสนอรายชื่อภาค ประชาชนเข้าร่วมการจัดตั้งกลไกร่วมเป็นคณะกรรมการ เมืองซึ่งมีส่วนของคณะกรรมการทั้งภาครัฐภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีหน้าที่และบทบาทใน การกำหนดแผนเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของพี่น้องในชุมชนพื้นที่เขตประเวศ โดยมี ผู้อำนวยการเขตเป็นประธานคณะกรรมการ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการลงนามจัดตั้งกลไกคณะทำงานของ สำนักงานเขตประเวศ

สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ
๑๔ ซอยหมู่บ้านมิตรภาพ แยก ๒ แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๕๐

เรื่อง รายชื่อคณะกรรมการเมืองประเวศ (ภาคประชาชน)

เรียน ท่านผู้อำนวยการเขตประเวศ

จากการประชุมเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย เขตประเวศ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ทางสภาองค์กรชุมชนขอรายชื่อบุคคลต่อไปนี้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเมืองประเวศ

๑. นายภูษิต	โพธิ์นิมิต	สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศ
๒. น.ส.สุณี	บันลือ	กองทุนสวัสดิการชุมชน เขตประเวศ
๓. นางกมลวรรณ	อำไพวรรณ	สช.เขตประเวศ
๔. นายจิตติ	เหมื่อนมณี	เครือข่ายที่อยู่อาศัย เขตประเวศ
๕. นางบุษยา	ณอมธรรม	เครือข่ายที่อยู่อาศัย เขตประเวศ
๖. นายกรัญญ์	เพ็ญภา	มูลนิธิศุภชัย
๗. ดร. นิธิฤกษ์	จิตรรา	มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
๘. อาจารย์นิพนธ์	กัญญ์วิไล	ทีบีเค
๙. ดร.สมรภัฏ	จรรยาพัช	ทีบีเค
๑๐. ดร.กิตติ	เจษฎาพิชญ์	ทีบีเค
๑๑. นายธนวัฒน์	เจษฎาพิชญ์	ทีบีเค

นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศร่วมกับกองทุนสวัสดิการชุมชนเขตประเวศ ประสานเชื่อมโยงเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง สภาองค์กรชุมชนเขตหนองจอก ร่วมจัดตั้งศูนย์ประสานงาน เพื่อช่วยเหลือพี่น้องใน 3 พื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงที่มีผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อ covid19 กลุ่มเสี่ยง ผู้ติดเชื้อและกลุ่มผู้เปราะบาง จัดทำฐานข้อมูลเบื้องต้นและให้การช่วยเหลือเครื่องอุปโภคบริโภคกับกลุ่มเสี่ยง ผู้ติดเชื้อ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาด

อีกช่องทางหนึ่ง เพราะหากผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ติดเชื้อผู้ที่ถูกกักตัวสามารถที่จะกักตัวอยู่ที่บ้านได้และไม่ต้องออกไปหาซื้ออาหารก็จะสามารถช่วยลดการแพร่ระบาดการติดเชื้อได้ ปัจจุบันศูนย์ประสานงานเขตประเวศ สามารถดูแลพี่น้อง 18 ชุมชน ประชากร 20,277 คน จำนวนบ้านเรือน 4332 หลังคาเรือน ซึ่งจากการทำข้อมูลนั้นพบว่า มีผู้ติดเชื้อสะสม 56 คน กลุ่มเสี่ยงสูง 161 คน จาก 61 หลังคาเรือน และกลุ่มเปราะบางที่ตกงานขาดรายได้จำนวน 907 หลังคาเรือน ผู้สูงอายุ 1,691 คน ผู้ป่วยติดเตียง 51 คน เด็กเล็ก 984 คน และผู้พิการ 156 คน ซึ่งจำนวนดังกล่าวเป็นจำนวนที่สมาชิกแจ้งข้อมูลเข้าไปในศูนย์ประสานงานเพื่อขอความช่วยเหลือเนื่องจากแต่เดิรอนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ covid 19 ในปัจจุบัน และสภาองค์กรชุมชนเขตประเวศได้เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน มูลนิธิต่างๆ เพื่อรวบรวมสิ่งของและข้าวของรู้จักแจกจ่ายให้กับผู้ที่เดือดร้อน โดยมีที่ทำการศูนย์อยู่ที่ชุมชนเพื่องฟ้าพัฒนา ซอยเฉลิมพระเกียรติ 39 แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพฯ ซึ่งที่ผ่านมาได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภา, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มอบเครื่องอุปโภค แจกจ่ายถุงยังชีพให้กับพี่น้องที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ และกระทรวงแรงงานได้เข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มประกอบอาชีพ การปลูกผักไร้สาร ปลูกผักคะน้าเคล เพื่อส่งเสริมการสร้างรายได้เสริมกับผู้ตกงานในชุมชน และสร้างพื้นที่ความมั่นคงทางด้านอาหารในเขตชุมชนเมือง

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานในพื้นที่เช่นสำนักงานเขต ซึ่งมีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ปรับเปลี่ยนตำแหน่งทำให้บางครั้งการทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ใหม่ก็ต้องเหมือนกับการที่มาเริ่มต้นทำความเข้าใจกันใหม่หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ส่วนใหญ่จะทำงานโดยต้องมีคำสั่งของหน่วยงานที่

รับผิดชอบสั่งการลงมา จึงจะดำเนินการได้ กรุงเทพมหานครเป็นเขตการปกครองพิเศษ การทำงานของหน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่นยังไม่มีบูรณาการงานร่วมกันต่างฝ่ายต่างรับผิดชอบเฉพาะงานของตนเองที่ทำ และการทำงานในบางอย่างในพื้นที่มีหน่วยงานหลายๆหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบในเนื้องานเดียวกันทำให้ยากต่อการประสานงาน และบางครั้งเกิดการเกี่ยงกันรับผิดชอบทำให้งานไม่สามารถเดินได้อย่างต่อเนื่อง

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนเขตประเวศมีแผนในการเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ส่งเสริมพื้นที่ให้เป็นแหล่งความมั่นคงทางด้านอาหาร ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่หันมาปลูกผักสวนครัวในครัวเรือน และขยายกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ และส่งเสริมการพัฒนาอาชีพสร้างทางเลือกใหม่ให้กับคนในชุมชนได้มีอาชีพ รายได้มาดูแลตนเอง และกำหนดมาตรการส่งเสริมการลดภาระหนี้สินภาคครัวเรือน ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนและเชื่อมโยงกลุ่มองค์กรการเงินในพื้นที่เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับคนในชุมชนต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวสุสดี ปั่นเลิศ

ตำแหน่ง คณะทำงานชุมชนเฟื่องฟ้า / เลขานุการสภาองค์กรชุมชน เขตประเวศ

เบอร์โทร 085-5126493

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
“ชุมชนรวมพลังตื่นรู้สู้โควิด-19”

1.บริบทพื้นที่

เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร เดิมมีฐานะเป็น "อำเภอ" ปรากฏชื่อครั้งแรกเท่าที่สืบค้นได้ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2445 ขึ้นกับแขวงเมืองนครเขื่อนขันธ์ มณฑลกรุงเทพฯ เป็น "อำเภอ" ขึ้นกับเมืองพระประแดง ตั้งแต่ พ.ศ. 2457 เป็น "อำเภอ" ขึ้นกับจังหวัดพระประแดง ตั้งแต่ พ.ศ. 2459 เป็น "อำเภอ" ขึ้นกับจังหวัดพระนคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2470 และเป็นมีฐานะเป็น "เขต" ขึ้นกับกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน

ความเป็นมาของ คำว่า "พระโขนง" มีที่มาอย่างไร ยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัด แต่มีผู้ให้ข้อจำกัดความถึงที่มาของคำว่า พระโขนง ดังนี้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว เขียนไว้ในสารจากผู้อาวุโส ในหนังสือการประชุมใหญ่สภาวัฒนธรรมเขตพระโขนงว่า "..คำ พระโขนง เป็นคำจากภาษาเขมร แปลว่า คิ้ว หน้าตาของกรุงเทพพระนครอมรรัตนโกสินทร์ฯ นั้นว่าเป็นเมือง ของเทวดา หรือ อมร แปลว่า ไม่ตาย ... อำเภอพระโขนง เดิมเป็นอำเภอใหญ่มาก ปัจจุบันถูกเล็กลงมาก ซึ่งเดิมเป็น คิ้ว ของหน้าของพวกอมร กลับมาเป็นเพียงเส้นคิ้วที่วาดด้วยดินสอเท่านั้น เหมือน คิ้วของนางแบบ ถัดจากคำว่า พระโขนง มีคำว่าสำโรง และคำว่า บางนางเกร็งของสมุทรปราการ ซึ่งล้วน เป็นภาษาเขมรทั้งสิ้น..." นายสุรพล วัฒนธรรม มีข้อคิดเห็นว่า คำว่า "โขนง" เรียกเพี้ยนมาจากคำว่า "ขนอน" แปลว่า ด่าน มีความหมายเดียวกับ คำว่า "ปะแดง" หรือ "บาแดง" ซึ่งแปลว่า "คนเดินหาย คนนำข่าวสาร" หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ "ด่านใต้" เมืองหน้าด่านทางทะเล มีหน้าที่แจ้งข่าวสารตรวจตราผู้คนและสิ่งของต้องห้าม ... คำว่า นนทรี แปลว่า ด่านใต้ เช่นกัน..."

ปัจจุบัน “เขตพระโขนง” มีความเจริญอย่างรวดเร็ว จากโครงการคมนาคมพื้นฐานขนาดใหญ่ มีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนหลายสายผ่านพื้นที่ ทำให้อาคารบ้านเรือน มีการปรับจากแนวราบเป็นแนวสูง มีผู้คนอาศัยเพิ่มมากขึ้น ที่ดินราคาแพง เศรษฐกิจขยายตัวมาก ชุมชนเดิมที่มีอยู่ บางส่วนต้องแยกย้ายกันกลับภูมิลำเนาเดิม

อาณาเขต

ทิศเหนือ

ติดกับ เขตคลองเตย เขตสวนหลวง เขตวัฒนา และเขตสวนหลวง

ทิศใต้ ติดกับ เขตบางนา

ทิศตะวันออก ติดกับ เขตประเวศ

ทิศตะวันตก ติดกับ แม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอมะนัง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เขตพระโขนง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดินของเอกชน ที่แปรสภาพจากทุ่งนา กลายเป็นทองคำ เจ้าของขายทิ้งเพื่อให้สร้างคอนโด อพาร์ทเมนต์ แมนชั่น และโครงการบ้านจัดสรรที่เป็นตึกสูง เป็นที่ตั้งของอาคารสูงขนาดใหญ่ เป็นโรงงานและโกดัง เป็นย่านอาคารพาณิชย์และประกอบด้วยธุรกิจต่าง ๆ มีความต้องการของการใช้พื้นที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีโครงการอาคารสูง ชุมที่พักอาศัยเพิ่มขึ้นนับ 10,000 ยูนิต ส่วนบ้านจัดสรรและบ้านเดี่ยวลดจำนวนลง ทำให้การประกอบอาชีพของประชากรตามชุมชนเล็กๆ ต้องได้รับความเดือดร้อน อาชีพค้าขายเล็กๆน้อยๆ ตลาดต่าง ๆ หายไป ทำให้ชุมชนที่เป็นผู้มีรายได้น้อยได้รับกระทบด้านเศรษฐกิจ รายได้ ตามชุมชนต่างๆแทบจะไม่มีพื้นที่ส่วนกลาง มีการปลูกบ้านแออัด อยู่อย่างจำกัดเนื้อที่ วันไหนเจ้าของที่ประกาศขายก็ต้องเตรียมตัวย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม

สถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบให้ประชาชนตกงาน เกิดการลักขโมยทรัพย์สินมีค่าในชุมชน ค่าครองชีพสูงขึ้น รายได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในครอบครัว ผลกระทบเรื่องความเป็นอยู่เนื่องจากพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นเขตชุมชนเมืองจึงไม่มีพื้นที่แหล่งอาหาร ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่นิยมใช้บริการส่งอาหารเดลิเวอรี่ในช่วงเวลาวิกฤตเช่นนี้ ซึ่งมีอัตราค่าบริการค่อนข้างสูง สำหรับผู้ที่ยากจน ตกงาน ไม่มีรายได้ นั้น คงไม่มีกำลังเพียงพอในการซื้อหาอาหารในแต่ละวัน จึงนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ ในชุมชนตามมา

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนง ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2551 ดำเนินภารกิจตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนฯ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้เกิดความรักใคร่ ประองดอง สามัคคี เอื้ออาทรต่อกันฉันท์พี่น้อง ดูแลและสนับสนุนชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการรักษา พื้นฟู วัฒนธรรมประเพณี รวมถึงดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงไว้ โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในการขับเคลื่อนงาน โดยสภาองค์กรชุมชน เขตพระโขนง เน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน มีขั้นตอน ดังนี้

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจ และแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อสำรวจปัญหา ศักยภาพทุนชุมชน และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
3. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น
4. ทีมคณะทำงานจัดเวทีวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลที่ค้นพบที่สำคัญให้ชาวบ้านรับรู้ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน ยกร่างการจัดทำแผนพัฒนาฯ

5. จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนฯ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อแผนฯ
6. นำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชน เพื่อให้ความเห็นต่อแผนพัฒนาการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน
7. นำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเขต หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : ที่อยู่อาศัยมั่นคง เศรษฐกิจครอบครัวพอเพียง ชุมชนมีส่วนร่วมการพัฒนา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนง ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดสถานการณ์โควิด 19 ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้าง สภาองค์กรชุมชนจึงได้ดำเนินการสำรวจปัญหาความเดือดร้อนจากผลกระทบโควิด 19 ทั้งด้านสาธารณสุข ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และได้ประชุมหารือถึงแนวทางการเยียวยาให้การช่วยเหลือโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามาเริ่มตั้งแต่การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดที่เกิดขึ้น การจัดหาอุปกรณ์ป้องกัน และจัดระบบการจัดการผู้ป่วย คนกลุ่มเสี่ยง ที่ยังคงต้องอยู่ร่วมกับคนในชุมชน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ ให้มีอาชีพ มีรายได้ภายใต้ยุคสมัยใหม่ที่ประชาชนต้องต่อสู้การโรคภัย และวิกฤติเศรษฐกิจ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน และกองทุนสวัสดิการชุมชน
2	สำนักงานเขตพระโขนง	ตรวจสอบงานด้านกองทุนสวัสดิการชุมชน และอื่น ๆ สนับสนุนดิน ปุ๋ย และพันธุ์พืช ผัก พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนเมือง โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวง
3	ศูนย์บริการสาธารณสุข 34	ออกตรวจคัดกรองโควิด 19 และให้คำแนะนำในการดูแลตนเอง ครอบครัวและชุมชน
4	การศึกษานอกโรงเรียน กศน.	ให้ความรู้เรื่องการฝึกอาชีพ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 นั้น สภาองค์กรชุมชนได้รับการสนับสนุนจาก ศูนย์สาธารณะสุข 34 จัดกิจกรรม ออกตรวจคัดกรองโควิด 19 และให้คำแนะนำในการดูแลตนเอง ครอบครัวและชุมชนเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น คนในชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจ มีสติพร้อมรับมือหากพบผู้ป่วยโควิด 19 ในชุมชน ต้องไม่แสดงความรังเกียจ ต่อต้านหรือขับไล่คนกลุ่มนั้นออกนอกชุมชน แต่ให้รับรู้ถึงวิธีปฏิบัติในการป้องกัน การให้ความช่วยเหลือโดยที่ไม่นำตัวเองเข้าไปเสี่ยงต่อการติดเชื้อ โดยสามารถแจ้งเหตุ ประสานงานไปยังคณะทำงานชุมชนเพื่อส่งเรื่องให้การช่วยเหลือต่อไป ซึ่งหากชุมชนช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกันจะสามารถยับยั้งการแพร่ระบาดในครั้งนี้ และช่วยลดอัตราการเสียชีวิตลงได้อีกด้วย พร้อมทั้งสนับสนุนการลงทะเบียนเพื่อขอรับการฉีดวัคซีน ซีโนแวค ในผู้ที่มีอายุ 18 ปีถึง 59 ปี 10 เดือน ซึ่งการฉีดวัคซีนจะสามารถช่วยลดอัตราความเสี่ยงของโรคระบาด และสร้างความมั่นใจและกับประชาชนและคนใกล้ชิดได้ในระดับหนึ่ง ภายหลังจากการอบรม นั้น ทำให้ประชาชนเข้าใจวิธีการดูแลตนเอง มีเจลล้างมือ มีน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ในการป้องกันคนในครอบครัว/สมาชิก มีผ้าปิดจมูกใช้ทุกคน ครัวเรือน และมีกติกาการเฝ้าระวังการอยู่ร่วมกันได้ในสถานการณ์ที่มีโรคระบาด

นอกจากนี้ สำนักงานเขตพระโขนงได้มาส่งเสริมการแก้ไขปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนเมือง โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวง ให้ชุมชนในเครือข่าย ทั้ง 9 ชุมชน เพาะปลูก “ผักสวนครัว รั้วกินได้” โดยการสนับสนุนดิน ปุ๋ย และพันธุ์พืช ผัก หลากหลายอย่าง มอบให้พร้อมคำแนะนำการปลูก โดยใช้ระยะเวลาการปลูก 1 เดือน ซึ่งภายหลังจากการส่งเสริมให้ปลูกผักไปนั้น พบว่า พันธุ์พืชได้ขึ้นและเจริญเติบโต บางครัวเรือนสามารถเก็บผักมารับประทานได้แล้วทำให้สามารถลดรายจ่ายได้ในบางส่วน แต่เนื่องจากแต่ละชุมชนไม่มีพื้นที่มากนัก ผลลัพธ์จึงมีทั้งดีและด้อย แต่โดยรวมนั้น เป็นที่พึงพอใจของคนในชุมชน เพราะสามารถเก็บมารับประทานได้ และหากเหลือก็สามารถนำไปจำหน่ายสร้างรายได้เล็ก ๆ น้อยได้เช่นกัน

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานของขบวนองค์กรชุมชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ทุกคนเข้าใจวิธีการดูแลตนเอง มีเจลล้างมือ มีน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ในการป้องกันคนในครอบครัว/สมาชิก มีผ้าปิดจมูกใช้ในครัวเรือนได้ทุกคน มีกติกาการเฝ้าระวังการอยู่ร่วมกันในสถานการณ์ที่มีโรคระบาด คนที่ทำงาน ไม่มีรายได้ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการช่วยเหลือ เกิดการเชื่อมโยงประสานทำงานร่วมระหว่างภายในและภายนอกพื้นที่ ชุมชนเกิดการพึ่งพากัน มีความสามัคคีในชุมชน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จัดทบทวนองค์กรชุมชน สมาชิกสภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนง เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนเขตพระโขนงชุดใหม่ แทนชุดเดิมที่ครบวาระ 4 ปี และขยายฐานสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน

ผู้ที่ให้ข้อมูล นางอนุสรณ์ สาทรัมย์ทองคำ
ตำแหน่ง รักษาการณ ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 084-0669577

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
“ลดต้นทุนการปลูกหญ้าสนาม โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มรายได้ให้ชุมชน”

1.บริบทพื้นที่

เขตมีนบุรีในอดีต เป็นท้องที่หนึ่งของอำเภอลองสามวา ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งทางทิศตะวันออกของ มณฑลกรุงเทพ ต่อมาปี พ.ศ. 2445 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้รวมท้องที่ อำเภอลองสามวากับอำเภอข้างเคียงอีก ๓ อำเภอตั้งขึ้นเป็นเมืองใหม่และพระราชทานนามว่า “เมืองมีนบุรี”⁽⁴⁾ อำเภอลองสามวาจึงเปลี่ยนชื่อเป็น อำเภอเมืองชื่อเป็น อำเภอเมือง⁽³⁾ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของเมื่อ(จังหวัด) แห่งนี้ ต่อมาในปี พ.ศ.2445 จังหวัดมีนบุรีถูกยุบรวมเข้ากับจังหวัดพระนคร เพื่อประหยัดงบประมาณราชการ⁽⁵⁾ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 อำเภอที่เป็นที่ตั้งของจังหวัดมีนบุรีเดิมจึงมีชื่อ เรียกว่า อำเภอมีนบุรี จากนั้นกระทรวงมหาดไทยได้ตั้งสุขาภิบาลมีนบุรีขึ้นในปี พ.ศ. 2498 ประกาศตั้งตำบล ทรายกอดินใต้ แยกจากตำบลทรายกอดินในปี พ.ศ. 2505 และขยายเขตสุขาภิบาลมีนบุรีให้ครอบคลุมทั้ง อำเภอด้วยในปีถัดมา อำเภอมีนบุรี ได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เขตมีนบุรี หลังการรวมจังหวัดพระนครกับจิง ธรบุรีเข้าด้วยกันเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นกรุงเทพมหานครเมื่อปี พ.ศ. 2515 แบ่งเขตการปกครองย่อยเป็นแขวง รวม 7 แขวง และในที่สุดเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้ประกาศกระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตมีนบุรี แยก 5 แขวงทางด้านเหนือของเขต ไม่จัดตั้งเป็นเขตคลองสามวา ทำให้เขตมีนบุรี เหลือพื้นที่ปกครองอยู่ 60 ตารางกิโลเมตรเศษ ใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของกรุงเทพมหานคร

ที่ตั้งอาณาเขต

เขตมีนบุรีตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา(ฝั่งพระนคร) มีอาณาเขตติดต่อกับกับเขตต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับ เขตคลองสามวา มีคลองพระยาสุเรนทร์ 1 (กิบหมู) ลำรางคูคต ซอยหทัยราษฎร์ /29 (โชคอนันต์) ถนนหทัยราษฎร์ ลำรางโตะสุข คลองเจ๊ก ลำรางสามวา คลองสามวา ซอยนิมิตใหม่ 5 (เหมือนสารท) ถนนนิมิตใหม่ 8 (วีแสงชัย) คลองลำบึงไผ่ และคลองแสนแสบเป็นสันแบ่งเขต

- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับ เขตหนองจอก มีลำรางข้างซอยราษฎร์อุทิศ 70 คลองแยกคลองลำหินฝั่งใต้ คลองลำหินฝั่งใต้ คลองลำต้นไทร และคลองลำนกแขวกเป็นเส้นแบ่งเขต
- **ทิศใต้** ติดต่อกับเขตลาดกระบัง มีคลองบึงใหญ่ ลำรางตาทรัพย์ แนวคั่นนาผ่านถนนคู้มเกล้า คลองตาเสือ ลำรางศาลเจ้า ลำรางคอวัง คลองสองต้นนุ่น คลองลำนายโส เป็นเส้นแบ่งเขต
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับเขตสะพานสูงและเขตคันนายาว มีคลองลาดบัวขาว คลองแสนแสบ และคลองบางชัน เป็นเส้นแบ่งเขต

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจสภาพปัญหาของพื้นที่ พบว่า บริบท สังคม และวิถีชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จากเดิม นั้น เขตมีนบุรีเป็นพื้นที่เกษตรกรรม แต่ปัจจุบันเปลี่ยนสภาพเป็นหมู่บ้าน อาคารพาณิชย์ โรงงานและสถานประกอบการกิจการร้านค้า ทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ สำหรับชุมชน ชาวสวน ชาวไร่ ชาวนา บ่อปลา ไร่หญ้าปูลานาม ได้ลดน้อยลงตามลำดับ แต่ก็ยังมีการประกอบอาชีพกันอยู่เป็นกลุ่ม แต่ด้วยสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น สภาพอากาศ น้ำเน่าเสีย ภัยแล้ง และน้ำท่วมเกือบทุกปี ทำให้เกษตรกรได้รับความเสียหายมาก อีกทั้งต้นทุนการผลิตก็สูงเพราะเกษตรกร มักใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมี จำนวนมาก ทำให้มีต้นทุนสูงตามมา สภาพแวดล้อมก็เสื่อม มลพิษจากอุตสาหกรรมทำให้ผลผลิตเสียหาย กทั้งเกษตรกรก็ไม่ค่อยมีอำนาจการต่อรองในการจำหน่ายผลผลิต ชาวชุมชนก็จะได้รับมลพิษจากโรงงาน อุตสาหกรรมเช่นเดียวกันทำให้มีสุขภาพที่ไม่ดี และ ด้วยสภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด 19 แพร่ระบาด ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ทำให้ประชาชนขาดรายได้ การจับจ่ายสินค้าเพื่อบริโภคอุปโภคลดน้อยลง

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตมีนบุรี ซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้ประสานกับคณะกรรมการชุมชนดังนี้

1. ปรีกษาหารือกันว่าเราจะแก้ไขปัญหาเรื่องใดก่อนเพื่อของบสนับสนุนจากรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ให้ผู้นำชุมชนที่สนใจสำรวจปัญหาและความต้องการในชุมชน ว่ามีความต้องการด้านใดตามลำดับ
3. คณะกรรมการสภาที่ดำเนินงานปรึกษาร่วมกับผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้องสรุปผล และดำเนินการตามความจำเป็นเร่งด่วนในการต้องการของประชาชน
4. จัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนเขตมีนบุรี
5. เสนอของบสนับสนุนของงบประมาณภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและความต้องการเร่งด่วนตามลำดับของประชาชนในเขตมีนบุรี

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : มีนบุรีเมืองน่าอยู่ เชิดชูประเพณี สภาพแวดล้อมดีทั่วหน้า

เป้าหมาย : สภามีนบุรี ขับเคลื่อนจริง ทัวถิ่นมีนบุรี

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเขตมินบุรี ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้าน ด้านเศรษฐกิจในเรื่องต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง ขณะที่ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ การปลูกหญ้าสนาม ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของชุมชน โดยร่วมประชุมปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชนด้านการเกษตรและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เปิดเวทีประชาชน และขอมติ เพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือจากภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดตั้งกลุ่มเป็นกลุ่มแปลงใหญ่มีสมาชิกจำนวน 34 คน จัดทำโครงการเพื่อของบสนับสนุน จากจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สนับสนุนวิทยากรมา แนะนำแนวทางการลดต้นทุนการปลูกหญ้าสนาม การใช้น้ำหมักชีวภาพ การเลี้ยงไส้เดือนดิน เพื่อนำมูลดินมาเป็นปุ๋ยบำรุงหญ้าสนาม

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรชุมชน)	สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน
2	สำนักงานเขตมินบุรี	เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีมินบุรี ร่วมสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่
3	สำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรที่ 1 กรมส่งเสริมการเกษตร	สนับสนุนเกษตรกร ลดต้นทุนการผลิตการเกษตรการปลูกหญ้าสนาม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แนะนำการทำน้ำหมักชีวภาพ การเพาะเลี้ยงไส้เดือนเพื่อนำมูลไส้เดือนมาใช้ในการแปลงหญ้าสนาม จำนวน 34 คน
4	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม โครงการจำนวน 1 โครงการ 5 กิจกรรม
5	สำนักงานเขตมินบุรี (โดยฝ่าย พัฒนาชุมชน)	ประชาสัมพันธ์ชุมชนเพื่อให้ชุมชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม(โครงการ ส่งเสริมภูมิคุ้มกันสุขภาพเพื่อสุขภาพที่ดี) ณ ชุมชนพัฒนาบึงขวาง
6	ศูนย์บริการสาธารณสุข 43	วิทยากรให้ความรู้ เรื่องสุขภาพ ,การดูแลผู้ป่วย ผู้สูงอายุ และพิชภัย ของยาเสพติด และการหลีกเลี่ยงให้ชีวิตห่างไกลยาเสพติด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนเขตมินบุรีได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง ราคาเกษตรตกต่ำ การปลูกหญ้าสนาม ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของชุมชน โดยใช้สภาองค์กรชุมชนเป็นพื้นที่กลางในการ รวมตัวกันของผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งถือได้ว่าเป็นธุรกิจของชุมชนใน เขตมินบุรี ตามคำขวัญว่า “เมืองปลา กล้วยด่าง จังหวัดเก่า” ซึ่งสภาองค์กร ชุมชนได้ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากการเกษตรที่ 1 กรมส่งเสริม การเกษตร คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรเขตมินบุรี

คณะกรรมการชุมชนที่สนใจ เข้าร่วมเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ต่อจากนั้น ได้ลงพื้นที่พร้อม เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 พร้อมอาสาสมัครเกษตรประจำหมู่บ้าน คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรมินบุรี ลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์สาเหตุราคาผลผลิตตกต่ำ และหาทางแก้ไข โดยเน้นเรื่อง การลดต้นทุนการผลิต ค่าปุ๋ย ค่ายา เกษตรกรสามารถลดต้นทุนได้ ขณะที่ราคานั้น ผันผวนไปตามกลไกตลาด เรากำหนดราคาเองไม่ได้ จึงเห็นควรร่วมกันที่ให้ความรู้เกษตรกรปลูกหญ้าสนามในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชผัก เศษอาหารเหลือใช้ในครัวเรือน การเพาะเลี้ยงไส้เดือนเพื่อนำมูลไส้เดือนมาใช้ในการแปลงหญ้า จำนวน 34 คน พบว่าเกษตรกรสามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ย ค่าฮอร์โมนบำรุงหญ้าสนามได้ ไร่ละประมาณ 1,000-2,000 บาท จากปกติที่ต้องใช้ปุ๋ย ยา ต่อไร่ประมาณ 2,000-3,000 บาทในการปลูกหญ้าสนามต่อครั้ง นอกจากนี้ยังได้รวมเป็นกลุ่มปลูกหญ้าสนามแปลงใหญ่ เพื่อต่อรองกลไกตลาดต่อไป

นอกจากกิจกรรมลดต้นทุนการผลิต ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยมูลไส้เดือนไว้ใช้เองแล้ว สภาองค์กรชุมชนยังได้มีการรณรงค์การใช้พลังงานทดแทน การปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริโภคในครัวเรือน แนะนำการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุที่อยู่ในครัวเรือนภายใต้สถานการณ์โควิด โทษและพิษภัยของยาเสพติด แก่บุตร หลาน ผู้นำชุมชน คนรุ่นใหม่ในชุมชน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การแก้ไขปัญหาชุมชนพื้นใด ๆ ก็ตามสมาชิกชุมชนในพื้นที่นั้นต้องมีความเข้มแข็ง เริ่มจากการให้ความร่วมมือ มีความสามัคคี มีการรวมตัวกันเพื่อขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดพลัง และหน่วยภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถช่วยเหลือสะดวก สภาองค์กรชุมชนได้ลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ทำให้สภาองค์กรชุมชนเขตมินบุรี สามารถเนินงาน

ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ง่ายขึ้นและนำไปสู่การได้รับงบประมาณให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงาน กิจกรรม เพื่อพัฒนาพื้นที่สู่ความยั่งยืนในอนาคต

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนต้องพยายามดำเนินงานตามแผนพัฒนาขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ หรือมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ให้การทำงานขับเคลื่อนได้โดยอาศัยภาคีเครือข่ายเกื้อหนุน ในการขับเคลื่อน และการพัฒนาต่อยอดมีการขยายให้เกื้อหนุนในทุกด้านทุกประเด็น โดยเน้นการอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ ทั้งการพัฒนาอาชีพ การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย การสร้างงานสร้างอาชีพ ทำให้ประชาชนเกิดคุณภาพชีวิตที่ดีและเกิดความยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางวันดี พลับุตร

ตำแหน่ง ผู้ช่วยเลขานุการ สภาองค์กรชุมชนเขตมินบุรี

เบอร์โทร. 085 – 958 - 9179

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
 สถานองค์กรชุมชนเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร
 “การช่วยเหลือผู้เดือดร้อนภายใต้สถานการณ์โควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

ท้องที่เขตราษฎร์บูรณะเดิมเป็นเขตแดนหนึ่งของกรุงธนบุรี เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนาเมืองนี้เป็นราชธานี ต่อมาในช่วงปฏิรูปการปกครอง บริเวณนี้ได้รับการจัดตั้งเป็น อำเภอรษฎร์บูรณะ ขึ้นอยู่กับจังหวัดธนบุรี อำเภอรษฎร์บูรณะได้ถูกโอนไปเป็นเขตปกครองของจังหวัดนครเขื่อนขันธ์ (พระประแดง) อยู่ช่วงหนึ่ง จนกระทั่งจังหวัดนี้ถูกยุบลงเป็นอำเภอในจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอรษฎร์บูรณะจึงกลับมาอยู่ในการปกครองของจังหวัดธนบุรีอีกครั้ง และภายหลังได้มีการยุบรวมจังหวัดธนบุรีและจังหวัดพระนคร เปลี่ยนฐานะเป็นนครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้เปลี่ยนการเรียกตำบลและอำเภอใหม่ด้วย อำเภอรษฎร์บูรณะจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เขตราษฎร์บูรณะ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2540 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยแบ่งพื้นที่ทางทิศใต้ของเขตราษฎร์บูรณะออกไปจัดตั้งเป็นเขตทุ่งครุ

พื้นที่ 15.782 ตร.กม.

ประชากร 84,157 คน

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตธนบุรีและเขตบางคอแหลม มีคลองดาวคะนองและแนวกึ่งกลางแม่น้ำ

เจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตยานนาวา และอำเภอพระประแดง (จังหวัดสมุทรปราการ) มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองบางพิ่งเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตทุ่งครุ มีลำรางสาธารณะ คลองแจรงร้อน ลำรางสาธารณะ คลองข้างโรงเรียนขจรโรจน์ คลองราษฎร์บูรณะ คลองตาเทียบ และลำรางสาธารณะเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตจอมทอง มีคลองกอไผ่ขุด คลองยายจำปี คลองบางปะแก้ว และถนนสุข
สวัสดิ์เป็นเส้นแบ่งเขต

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

การทำสวนเป็นอาชีพที่สำคัญของชาวราชบุรีบุรณะ มาแต่เดิม แต่เนื่องจากปัจจุบัน ความเจริญได้เข้ามาสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ประกอบกับสภาวะแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเกษตรกรรม เช่น เกษตรกรประสบปัญหาน้ำเค็ม เป็นต้น ชาวราชบุรีบุรณะจึงขายที่ดินเพื่อสร้างบ้านจัดสรร หรือทำโรงงาน อุตสาหกรรม ทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง ปัจจุบันประชาชนต้องประสบปัญหาค่าครองชีพสูง แต่รายได้ที่หาเลี้ยงครอบครัวไม่เพียงพอจ่ายรายจ่าย เกิดปัญหาหนี้ยืมสิน ปัญหาการว่างงาน และเนื่องจากที่ดินในบริเวณเขตราชบุรีบุรณะมีราคาถูก จึงมีผู้มาลงทุนซื้อที่ดินสร้าง โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งแต่ขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ โรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงบางปะกอกและแขวงราชบุรีบุรณะ มีจำนวนสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

นอกจากนี้ปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในปัจจุบันซึ่งกินระยะเวลามานานกว่า 2 ปี ส่งผลให้ประชาชนได้รับผลกระทบอย่างหนักทั้งในด้านสาธารณสุขที่เกินขีดจำกัด ประชาชนต้องหันมาพึ่งพาตนเอง ดูแลเผื่อระวังตนเอง หวาดระแวงกัน โดยในบางพื้นที่หนักถึงขั้นแสดงความรังเกียจต่อกลุ่มเสี่ยง และผู้ติดโควิดในชุมชน ทำให้เกิดการทะเลาะกัน โต้ตอบกันอย่างรุนแรงจนเกินควบคุม อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจไปทั่วประเทศ ประชาชนประกอบอาชีพได้ยากลำบากขึ้น บางอาชีพต้องหยุดงานมานานนับหลายเดือนทำให้ขาดรายได้ คุณภาพชีวิตถดถอยลง

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 4 ปี โดยการเปิดเวทีประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชนและผู้เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานและกิจกรรมที่สภาองค์กรชุมชนสามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อให้เกิดการยอมรับและประสานการทำงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายเพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยมีกรพบวนการ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในเขตจัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อนนำมาแก้ปัญหา เพื่อใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยนำสภาพปัญหาข้อมูลชุมชนมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในเขต เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพนำไปปฏิบัติและการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการขับเคลื่อนโดยสภาองค์กรฯ

3. การแก้ไขปัญหาการพัฒนาชุมชนนำแผนพัฒนาชุมชนมาสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างสมดุล เช่น โครงการบ้านมั่นคง
4. การติดตามสรุปผลการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชนและเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : “ชุมชนเข้มแข็ง สร้างพลังเครือข่าย อยู่ดีมีสุข เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง สังคมธรรมาภิบาล สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน”

เป้าหมาย :

1. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกและสภาองค์กรชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้
2. ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเชิงบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีท้องถิ่น

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนราชบุรีบูรณะ ได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านสังคม ในการช่วยเหลือผู้เดือดร้อนภายใต้สถานการณ์โควิด 19 โดยใช้สภาองค์กรชุมชนเป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องประสานงาน สำรวจปัญหาความเดือดร้อน นำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาโดยมีภาคีเครือข่ายหลายภาคส่วนให้การหนุนเสริม อาทิ กลุ่มองค์กรในชุมชน สำนักงานเขต และภาคเอกชน โดยได้ร่วมบริจาคสิ่งของจำเป็นเพื่อช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในชุมชน รณรงค์ให้ความรู้สร้างเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน รวมถึงของความร่วมมือประชาชนปฏิบัติตามมาตรการของรัฐ เพื่อช่วยกันหยุดการแพร่ระบาดให้ได้โดยเร็ว พร้อมทั้งจัดระเบียบการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน ของกลุ่มคนปกติ กลุ่มคนเสี่ยงต้องกักตัวอยู่ภายในบ้านพัก การคัดกรองคนเข้าออกชุมชน รวมไปถึงการวางแผนช่วยเหลือกรณีเมื่อพบผู้ติดเชื้อในชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์กรชุมชน)	สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน สนับสนุนสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน
2	สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ	- สำรวจผู้เดือดร้อนที่อยู่อาศัยฝัปก่ออาชีพ/ศึกษาดูงาน - มอบถุงยังชีพช่วยเหลือผู้เดือดร้อนภายใต้สถานการณ์โควิด 19

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
		- สนับสนุนการสร้างความเข้าใจมาตรการของรัฐ
3	การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)	การศึกษาดูงาน ฝึกอาชีพ พัฒนาแบบบรรจุกัญท์
4	พัฒนาชุมชน	ส่งเสริมเรื่องการพัฒนาอาชีพ
5	อสส.	ให้ความรู้และแนวทางป้องกัน คัดกรองเบื้องต้น

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนเขตราชบุรีบูรณะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสังคม ในการช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ซึ่งดูเหมือนว่าวันนี้จะยิ่งระบาดหนักมากขึ้นเรื่อย ๆ และไม่รู้เลยว่าสถานการณ์ที่เลวร้ายเช่นนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อใด ยิ่งทำให้ประชาชนตื่นตระหนก หวาดกลัว ทั้งกลัวที่จะติดเชื้อ และกลัวที่จะอดตายจากมาตรการหยุดการแพร่เชื้อของรัฐบาลที่กินระยะเวลายาวนานไม่จบสิ้นเสียที สภาองค์กรชุมชนซึ่งถือได้ว่าเป็นแกนหลักในการหลอมรวมคนในชุมชน จึงได้ดำเนินการหารือร่วมกับกลุ่มองค์กรและเหล่าจิตอาสาในพื้นที่เพื่อร่วมด้วยช่วยกันเฝ้าระวังและหาแนวทางในการช่วยเหลือผู้เดือดร้อน โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้ามาร่วมหนุนเสริมการทำงานในพื้นที่ โดยที่ผ่านมาได้จัดทำข้าวกล่องส่งให้กับกลุ่มเสี่ยงที่ต้องกักตัวอยู่บ้านไม่สามารถออกไปไหนได้ และร่วมกับสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ ในการจัดกิจกรรมอบรมทำเจลล้างมือ และให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติตนเมื่อเป็นกลุ่มเสี่ยงติดเชื้อโควิด-19 ให้คำแนะนำเมื่อทราบผลว่าติดเชื้อโควิด-19 ควรทำอะไร เพื่อเตรียมพร้อมรับมือหากต้องเจอสถานการณ์พบผู้ป่วยหรือกลุ่มเสี่ยงจะสามารถช่วยเหลือได้อย่างถูกวิธี พร้อมทั้งมอบหน้ากากอนามัย และแนะนำวิธีการใส่หน้ากากอนามัยที่ถูกต้องในการป้องกันโควิด-19 ตลอดจนจัดหาบริษัทพ่นยาฆ่าเชื้อมาพ่นยาในละแวกชุมชนทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยในระดับหนึ่ง และมีสติในการตั้งรับกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนเขตราชบุรีบูรณะ นั้น ทำให้คณะสมาชิกสภาองค์กรชุมชนเข้าใจบทบาทและหน้าที่มากขึ้น มีความสามัคคีและร่วมแรงร่วมใจในการทำงานการพัฒนาชุมชน ช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและเข้าใจในบทบาทของกรรมการชุมชน และนอกจากนั้นในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 จากที่สมาชิกสภาฯ ออกไปช่วยกันย่นฆ่าเชื้อไวรัสโควิด19 ทำให้ได้พบเห็นพี่น้องประชาชนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีลำบาก แร้นแค้นในด้านต่างๆ เช่น ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาองค์กรชุมชนเขตราชบุรีบูรณะ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มจิตอาสาในพื้นที่ บริษัทห้างร้านในพื้นที่ และคณะกรรมการชุมชนและประชาชนในชุมชนเห็นช่องว่างงานสร้างรายได้ทุกคนให้ความสำคัญกับสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมากขึ้น จึงเกิดการสร้างกลไกและคณะทำงานของชุมชนติดตามประสานงานกับกลุ่มองค์กรภายนอก เพื่อติดตามและประสานการขับเคลื่อน โดยมีแผนจัดทำข้อมูลชุมชน อาทิ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพสิ่งแวดล้อมใน และจะนำไปสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจให้เกิดความเข้มแข็งเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวราย เอี่ยมจรูญ
ตำแหน่ง เลขาธิการสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 089-7734529

สร้างความมั่นคงทางอาหาร ช่วยเหลือกลุ่มผู้เปราะบางในชุมชน
สภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

1.บริบทพื้นที่

เดิมเขตลาดกระบังเป็นพื้นที่การปกครองของเมืองมีนบุรีซึ่งเป็นเมือง (จังหวัด) หนึ่งในมณฑลกรุงเทพ มีชื่อเรียกว่า อำเภอสานแสบ ต่อมาในปี พ.ศ. 2470 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น อำเภอลาดกระบัง เพื่อให้ตรงกับชื่อตำบลที่ตั้งที่ว่าอำเภอ และในปี พ.ศ. 2474 จังหวัดมีนบุรีถูกยุบมารวมกับจังหวัดพระนคร อำเภอลาดกระบังจึงย้ายมาขึ้นกับจังหวัดพระนครด้วย

ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2481 กระทรวงมหาดไทยได้ยุบอำเภอลาดกระบังลงเป็น กิ่งอำเภอลาดกระบัง ขึ้นกับอำเภอมีนบุรี เนื่องจากในขณะนั้นมีปริมาณงานไม่มากนักและมีจำนวนประชากรน้อย จนกระทั่งในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2500 จึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น อำเภอลาดกระบัง อีกครั้ง โดยได้โอนตำบลสานแสบไปขึ้นกับอำเภอมีนบุรี และแบ่งพื้นที่บางส่วนของตำบลทึบยาว มาจัดตั้งเป็นตำบลชุมทองในปี พ.ศ. 2504

ต่อมามีประกาศคณะปฏิวัติรวมจังหวัดพระนครกับจังหวัดธนบุรีเข้าด้วยกันเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรีและเปลี่ยนรูปแบบเป็นกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2515 อำเภอลาดกระบังจึงเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เขตลาดกระบัง ตั้งแต่นั้น

พื้นที่

เขตลาดกระบังเป็นพื้นที่ชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่กว้างใหญ่เป็นอันดับสองรองจากเขตหนองจอก หรือประมาณ 77,406.1 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มคล้ายแอ่งกระทะ จึงมักเกิดปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำ ประกอบไปด้วยท้องทุ่งกว้างใหญ่ และมีคูคลองมากมาย เขตลาดกระบังแบ่งหน่วยการปกครองย่อยออกเป็น 6 แขวง ได้แก่ แขวงลาดกระบัง แขวงคลองสองต้นนุ่น แขวงทึบยาว แขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงชุมทอง จำนวนประชากรทั้งหมด 45,000 ครัวเรือน 180,000 คน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้าง อาชีพรองค้าขาย เกษตรกรรม

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อ เขตมีนบุรี เขตหนองจอก

ทิศใต้ ติดต่อ อ.บางพลี อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อ อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อ เขตประเวศ และเขตสะพานสูง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

สภาพปัญหาที่พบในเขตลาดกระบังเนื่องด้วยเป็นพื้นที่เขตโรงงานอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก มีแรงงานอพยพมาทำงานต่างถิ่น เกิดประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าว ทำให้มีปัญหาด้านหลายด้าน เช่น ด้านสังคม ชุมชนแออัด เกิดแตกแยกกันเองในครอบครัว/ชุมชน มีผู้ด้อยโอกาส/พิการ ผู้ยากจน และผู้สูงอายุที่ขาดการดูแลอย่างทั่วถึง วิถีชีวิตชุมชนถูกทำลาย/สังคมแตกแยกกว่าเดิม ที่อยู่อาศัยทรุดโทรม ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ซึ่งอาจจะเป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน บางครัวเรือนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ ด้วยการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตลาดกระบังค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดสนามบินสุวรรณภูมิ ประชาชนที่ประกอบอาชีพในละแวกนั้นต้องหยุดชะงักเกือบทั้งหมด บางส่วนตกงาน ถูกพักงานไม่มีรายได้ ออกจากบ้านไม่ได้ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอก่อให้เกิดหนี้สินตามมา ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลำคลองเกิดน้ำเน่าเสียจากวัชพืชที่ค่อนข้างมาก ขวางทางน้ำขาดการดูแลอย่างเป็นระบบ มลพิษทางด้านฝุ่นละอองและเสียง และสภาพพื้นที่เขตลาดกระบังเป็นแอ่งกระทะในฤดูน้ำหลากทำให้เกิดน้ำท่วมตามมา

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง ได้เห็นถึงสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จึงเป็นเวทีกลางในการพูดคุยหารือ วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น นำไปดำเนินการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดลำดับความเดือดร้อน ปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขก่อน-หลัง โดยมีกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนา ดังต่อไปนี้

- ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลเขตมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในเขต เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและขับเคลื่อนงานได้

- สำรวจสภาพปัญหาภายในเขต จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ทุกด้าน

- บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับเขต โชน จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี

- ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต

สภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : ชุมชนน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินชีวิต

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต

เรื่องที่ทำ ร่วมกันใน ระดับตำบล	เป้าหมายการเปลี่ยนแปลง							
	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		ปี 2567	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
1.ด้านสังคม (สวัสดิการ)	1,000 คน	ช่วยเหลือการ เจ็บป่วย/ เสียชีวิต	1,500 คน	ช่วยเหลือการ เจ็บป่วย/ เสียชีวิต	2,000 คน	ช่วยเหลือการ เจ็บป่วย/ เสียชีวิต	3,000 คน	ช่วยเหลือ การ เจ็บป่วย/ เสียชีวิต
	2 กิจกรรม	กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส คนเปราะบาง ทางสังคม มี ความมั่นคง ทางชีวิต	5 กิจกรรม	กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส คนเปราะบาง ทางสังคม มี ความมั่นคง ทางชีวิต	8 กิจกรรม	กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส คนเปราะบาง ทางสังคม มี ความมั่นคง ทางชีวิต	10 กิจกรรม	กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส คน เปราะบาง ทางสังคม มี ความมั่นคง ทางชีวิต
2.ด้าน เศรษฐกิจ	5 กลุ่ม	การรวมตัว เป็นวิสาหกิจ ชุมชน	10 กลุ่ม	จัดตั้งกลุ่ม วิสาหกิจเพื่อ การผลิต	15 กลุ่ม	จัดตั้งกลุ่ม วิสาหกิจเพื่อ การผลิต	20 กลุ่ม	จัดตั้งกลุ่ม วิสาหกิจ เพื่อการผลิต
	2 กิจกรรม	ประชาชน น้อมนำหลัก เศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ ประกอบ อาชีพ	5 กิจกรรม	ประชาชน น้อมนำหลัก เศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ ประกอบ อาชีพ	8 กิจกรรม	ประชาชน น้อมนำหลัก เศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ ประกอบ อาชีพ	10 กิจกรรม	ประชาชน น้อมนำหลัก เศรษฐกิจ พอเพียงไป ใช้ประกอบ อาชีพ
	2 กิจกรรม	กิจกรรมการ สร้างความ มั่นคงทาง อาหาร การ ให้ความรู้การ ปลูกผักกิน เอง การนำ กล้าพันธุ์ไป เพาะปลูกใน ครัวเรือนแก่ ประชาชน	2 กิจกรรม	กิจกรรมการ สร้างความ มั่นคงทาง อาหาร การ ให้ความรู้การ ปลูกผักกิน เอง การนำ กล้าพันธุ์ไป เพาะปลูกใน ครัวเรือนแก่ ประชาชน	2 กิจกรรม	กิจกรรมการ สร้างความ มั่นคงทาง อาหาร การ ให้ความรู้การ ปลูกผักกิน เอง การนำ กล้าพันธุ์ไป เพาะปลูกใน ครัวเรือนแก่ ประชาชน	2 กิจกรรม	กิจกรรมการ สร้างความ มั่นคงทาง อาหาร การ ให้ความรู้ การปลูกผัก กินเอง การ นำกล้าพันธุ์ ไปเพาะปลูก ในครัวเรือน แก่ ประชาชน

เรื่องที่ทำ ร่วมกันใน ระดับตำบล	เป้าหมายการเปลี่ยนแปลง							
	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		ปี 2567	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
3.ด้าน สิ่งแวดล้อม	3 คลอง (ทับยาว, คลอง สองต้น นุ่น)	คลองสวยน้ำ ใส	3 คลอง (ทับยาว, คลอง สองต้น นุ่น)	จัดการขยะ และคลอง สวยน้ำใส	3 คลอง (ทับยาว, คลอง สองต้น นุ่น)	จัดการขยะ และคลอง สวยน้ำใส	3 คลอง (ทับยาว, คลอง สองต้น นุ่น)	จัดการขยะ และคลอง สวยน้ำใส
4.ด้าน สาธารณสุข	100 ครัวเรือน	การให้ความรู้ แก่ประชาชน ในการดูแล สุขภาพ การ เจ็บป่วย -การเฝ้าระวัง คัดกรองโรค โควิด-19 -การ ช่วยเหลือผู้ ได้รับ ผลกระทบ จากโควิด-19	100 ครัวเรือน	การให้ความรู้ แก่ประชาชน ในการดูแล สุขภาพ การ เจ็บป่วย -การเฝ้าระวัง คัดกรองโรค โควิด-19 -การ ช่วยเหลือผู้ ได้รับ ผลกระทบ จากโควิด-19	100 ครัวเรือน	การให้ความรู้ แก่ประชาชน ในการดูแล สุขภาพ การ เจ็บป่วย -การเฝ้าระวัง คัดกรองโรค โควิด-19 -การ ช่วยเหลือผู้ ได้รับ ผลกระทบ จากโควิด-19	100 ครัวเรือน	การให้ ความรู้แก่ ประชาชน ในการดูแล สุขภาพ การ เจ็บป่วย -การเฝ้า ระวัง คัด กรองโรคโค วิด-19 -การ ช่วยเหลือผู้ ได้รับ ผลกระทบ จากโควิด- 19

เวทีประชุมหารือสภาองค์กรชุมชน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง ได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิต สภาองค์กรชุมชนและผู้นำท้องถิ่น/ประชาชน จึงเห็นควรร่วมกันในการช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบาง คนด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ภายใต้สถานการณ์โควิด โดยเน้นกิจกรรมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การปลูกผักกินเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน ซึ่งมีกลุ่มคนเป้าหมายจำนวน 96 คน จาก 22 ชุมชน ในเขตลาดกระบัง โดยการส่งเสริมให้ความรู้การปลูกผักกินเอง การนำกล้าพันธุ์ไปเพาะปลูกในครัวเรือน ซึ่งสภาองค์กรชุมชนมีการเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร และหน่วยงาน ภาครัฐ เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง สำนักพัฒนาสังคม เขตลาดกระบัง มาร่วมสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว

การเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเขตลาดกระบัง	-สำรวจข้อมูลความเดือดร้อน การประเมินการก่อสร้างโครงการบ้านพอเพียง
2	สำนักอนามัย เขตลาดกระบัง	-การป้องกันดูแลเฝ้าระวังโรคภัยไข้เจ็บ -ความรู้การดูแลป้องกันตนเองจากโควิด
3	สำนักพัฒนาสังคม เขต ลาดกระบัง	-พัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านอาชีพแก่กลุ่มองค์กรชุมชน
4	สำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ เขต 13 กรุงเทพมหานคร	-สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยรับเรื่องร้องเรียนอื่นที่เป็น อิสระจากผู้ถูกร้องเรียนตามมาตรา 50(5) และสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
5	มูลนิธิจี	มอบถุงยังชีพช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ จำนวน 1,350 ถุง
6	กระทรวงพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์	โครงการกลุ่มผู้ด้อยโอกาส กิจกรรมปลูกผักสร้างความมั่นคงทาง อาหาร จำนวน 96 คน
7	นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง	โครงการนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังปลูกต้นไม้เพื่อชุมชน ประจำปี 2564 มอบต้นไม้ เมล็ดพันธุ์พืชผักสวนครัว ให้ชุมชนนำ กลับไปปลูกกินเองแต่ละบ้าน
8	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	อบรมให้ความรู้แก่กลุ่มคนเปราะบาง คนด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ การเพาะเห็ดฟางตะกร้า

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

จากการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น ด้านคุณภาพชีวิต โดยมุ่งช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบาง คนด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ภายใต้สถานการณ์โควิด ซึ่งสภาองค์กรชุมชนได้สนับสนุนกิจกรรมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การปลูกผักกินเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน ซึ่งมีกลุ่มคนเป้าหมายจำนวน 96 คน จาก 22 ชุมชน โดยดำเนินงานผ่านศูนย์เรียนรู้ชุมชนคนเมือง ชุมชนบึงบัว เป็นจุดดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งมีการส่งเสริมให้ความรู้การปลูกผักกินเอง การนำกล้าพันธุ์ไปเพาะปลูกในครัวเรือน การเพาะเห็ดฟางตะกร้า โดยเน้นกิจกรรม

การสร้างความมั่นคงทางอาหาร ส่งผลให้กลุ่มคนเปราะบาง คนด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ได้มีความมั่นคงทางอาหาร มีอาหารปลอดภัยไว้รับประทานในบ้าน เหลื่อนำไปจำหน่ายหรือแปรรูปอาหาร จากเดิมที่ภายใต้สถานการณ์โควิด ประชาชนกลุ่มเปราะบางมีปัญหาเรื่องอาหารการกิน ภายหลังได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ช่วยให้การดำรงชีพปัจจัย 4 โดยเฉพาะด้านอาหาร ได้รับการช่วยเหลืออย่างยั่งยืน

สภาองค์กรชุมชนได้เชื่อมโยงความร่วมมือกับภาคีพัฒนาหลายภาคส่วน ในกิจกรรมสร้างความมั่นคงทางอาหาร เช่น

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พัฒนาต่อยอดสู่โครงการกลุ่มผู้ด้อยโอกาสของกระทรวง พม. โดยสนับสนุนสภาองค์กรชุมชนมีการให้องค์ความรู้ สิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนการจัดตั้งกองทุน ผู้ด้อยโอกาสภาคประชาชน โดยนำดอกผลจากการดำเนินกิจกรรมปลูกผักกินเอง มาเป็นทุนหมุนเวียนในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ ตลอดจนการจัดทำแผนพัฒนาผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งตนเองได้ มีสถานะทางสังคม

การประสานความร่วมมือกับภาคีวิชาการในพื้นที่ ในการบริการวิชาการ การเพาะเห็ดฟางตะกร้า จากคณาจารย์และนักศึกษาภาควิชาพัฒนาการเกษตรและจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อบรมให้ความรู้แก่กลุ่มคนเปราะบาง คนด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ เพื่อมีความรู้ความเข้าใจการเพาะเห็ดฟางตะกร้า ซึ่งใช้วัสดุและอุปกรณ์หาได้ง่ายในพื้นที่ ช่วยลดค่าใช้จ่ายครัวเรือน

นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ร่วมจัดกิจกรรมโครงการนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังปลูกต้นไม้เพื่อชุมชน ร่วมกับภาคเอกชนในพื้นที่ โดยมอบกล้าพันธุ์ต้นไม้ เมล็ดพันธุ์พืชผักสวนครัว ให้ชุมชนนำกลับไปปลูกกันเองแต่ละบ้าน

พระเดชพระคุณเจ้าอาวาสวัดวีระโชติธรรมาราม ตำบลหลวงแพ่ง อำเภอเมือง ฉะเชิงเทรา ร่วมกับสภาองค์กรชุมชนเขตลาดกระบัง กองทุนสวัสดิการชุมชนเขตลาดกระบัง สนับสนุนการจัดตั้งโรงงานครัวชุมชน แขวงท้ายยาว เขตลาดกระบัง โดยมีสำนักงานเขต สถานีตำบลระเข้ชั้นน้อย และภาคเอกชนให้การหนุนเสริม และร่วมกันจัดตั้งกองทุนไถ่รับพระบารมีต่อสู้เอาชนะโควิด-19 โดยดำเนินการพื้นที่ 9 ชุมชนโดยรอบวัดสุทธาโภชน์ แขวงท้ายยาว และพื้นที่ชุมชนใกล้เคียง

6.ข้อค้นพบสำคัญ

เกิดการเชื่อมโยงให้เกิดการรวมตัวกันอย่างมีพลัง เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักศาสตร์พระราชา สนับสนุนการทำงานของสภาองค์กรชุมชนในการประสานเชื่อมโยง

เครือข่ายในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น จากผลสำเร็จที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้เป็นที่ยอมรับของคนในพื้นที่ ผู้นำมีกำลังใจในการทำงานต่อไปประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาอย่างเป็นระบบ

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตสภาองค์กรชุมชนได้เห็นความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน จึงวางแผนแก้ไขปัญหาค่าเช่าที่แพงเกินไป จึงมีแนวทางที่จะรวบรวมข้อมูลผู้เดือดร้อน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยต่อไป และอีกหนึ่งที่มีแผนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุยังมีการดูแลไม่ทั่วถึง สภาองค์กรชุมชนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านต่างๆ วางแผนงานเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้ครอบคลุม

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายณัชพล เกิดเกษม
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 081-4335158

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว จังหวัด กรุงเทพมหานคร
“เสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุในชุมชน”

1.บริบทพื้นที่

เขตลาดพร้าว เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร อยู่ในกลุ่มเขตกรุงเทพเหนือ ซึ่งถือเป็นเขต ที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง ทางทิศตะวันออก (ตอนเหนือ) เขตลาดพร้าวแบ่งพื้นที่การปกครองย่อยออกเป็น 2 แขวง ได้แก่ แขวงลาดพร้าว (Lat Phrao) และแขวงจรเข้บัว (Chorakhe Bua) ภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ต่ำ ทำให้เกิดน้ำท่วมขังบ่อยครั้งในรอบปี เดิมพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม เป็นสวนปลูกมะพร้าว ดังเช่นสัญลักษณ์ประจำเขตจึงเป็นลูกมะพร้าว ลูกมะพร้าวแตกยอดอ่อนสองใบ เพื่อแสดงนัยสองประการ กล่าวคือประการแรกมีค่าเล่าขานกันมาว่าในสมัยก่อนพื้นที่เขตลาดพร้าว มีการเพาะปลูกมะพร้าวเป็นจำนวนมาก จึงควรนำมะพร้าวมาเป็นสัญลักษณ์ ประการที่สองมะพร้าว เป็นพืชที่เจริญงอกงามและเติบโตรวดเร็ว การนำมะพร้าวมาเป็นสัญลักษณ์ของเขตก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขตลาดพร้าวจะสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็วต่อไป ส่วนใบอ่อนสองใบนั้นหมายถึง เขตลาดพร้าว ประกอบด้วย แขวงสองแขวงคือ แขวงลาดพร้าว และแขวงจรเข้บัว เขตลาดพร้าวมีเนื้อที่ 30.476 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 แขวง คือแขวงลาดพร้าวและแขวงจรเข้บัว ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย หมู่บ้านจัดสรร และย่านเศรษฐกิจ มีการก่อสร้างสาธารณูปโภคมากมาย

เดิมเขตลาดพร้าวมีฐานะเป็น **ตำบลลาดพร้าว** ขึ้นอยู่กับอำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนคร ต่อมาได้มีการยุบรวมจังหวัดธนบุรีและจังหวัดพระนคร เปลี่ยนเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรีและกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้เปลี่ยนการเรียกเขตการปกครองใหม่ด้วย ตำบลลาดพร้าวจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น **แขวงลาดพร้าว** และอยู่ในเขตการปกครองของสำนักงานเขตบางกะปิ

ต่อมาในวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2532 จึงได้มีการประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนแปลงพื้นที่เขต บางกะปิ และตั้ง **เขตลาดพร้าว** และเขตบึงกุ่ม จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2540 กระทรวงมหาดไทยได้เปลี่ยนแปลง พื้นที่เขตลาดพร้าวใหม่ โดยแบ่งพื้นที่แขวงจรเข้บัวเฉพาะส่วนที่อยู่ปากเหนือคลองโคกครามและคลองตาแร่ไป เป็นพื้นที่ของเขตบางเขน และแบ่งพื้นที่บางส่วนของแขวงลาดพร้าวไปจัดตั้งเป็นเขตวังทองหลาง ตามนโยบาย

ของกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการจัดขนาดพื้นที่และจำนวนประชากร ของแต่ละเขตให้มีความเหมาะสมใกล้เคียงกัน เพื่อประโยชน์แก่การ ปกครอง

และในวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2545 กระทรวงมหาดไทยได้ โอนพื้นที่บางส่วนของเขตวังทองหลางมาเป็นส่วนหนึ่งของแขวง ลาดพร้าว

ที่ตั้งและอาณาเขต

ตั้งอยู่ทางตอนกลางค่อนไปทางเหนือของฝั่งพระนคร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองต่างๆ เรียง ตามเข็มนาฬิกาดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตบางเขน มีคลองหลุมไผ่ คลองสามขา คลองโคกคราม และคลองตาแร่เป็นเส้น แบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ และเขตวังทองหลาง มีถนนประดิษฐ์มนูธรรมปาก ตะวันออกเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตวังทองหลาง มีถนนสังคมสงเคราะห์ ถนนโชคชัย 4 และคลองทรงกระเทียมเป็น เส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตจตุจักร มีคลองลาดพร้าวและคลองบางบัวเป็นเส้นแบ่งเขตและในวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2545

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรตำบลแก่งหางแมวร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำ องค์กรชุมชน พบว่า ขยะในคลอง ซึ่งปัญหาขยะในคลองลาดพร้าวนั้นเกิดขึ้นมานานแล้ว สาเหตุมาจาก ประชาชนในชุมชนทิ้งขยะลงคลอง ขาดความรู้เรื่องการจัดการขยะ อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องการระบาดของ ผักตบชวาในคลองเปรม ส่งผลให้น้ำเน่าเสีย แหล่งน้ำตื้นเขิน กีดขวางการสัญจรทางน้ำ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเขตลาดพร้าวเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ ค่าครองชีพสูง ประชาชนมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอจากรายจ่าย ปัญ หาที่อยู่อาศัยซึ่งมีประชาชนบางส่วนอาศัยอยู่แถบริมคลอง ซึ่งเป็นพื้นที่ลำนํ้าทำให้เกิดปัญหาที่อยู่อาศัยรูก ลำนํ้า ประชาชนกลายเป็นผู้บุกรุก ไม่มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าวเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเป็นเวทีกลางในการหารือปัญหาในเขต และเป็นเครื่องมือประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ ช่วยติดตามงานการแก้ปัญหาสาธารณะ แสดงความเหนียวแน่นของการใช้ชุมชนเป็นแกนกลางในการพัฒนา ปัจจัยที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชนโดยมีสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว เป็นเวทีในการพัฒนาจาก คือ ชุมชนมีฐานวัฒนธรรมการเรียนรู้เดิมของประชากรเขตลาดพร้าว คือ การมีจิตสำนึกการคงอยู่ของจารีตประเพณีที่ดีงาม การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีจิตอาสา เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม การมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในการดำเนินชีวิตฐานวัฒนธรรม มีการสำรวจและประเมินพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกัน มีการประชุมประสานชุมชนทุกเดือน ให้สิทธิการแสดงออก การแสดงความคิดเห็น และการชี้แจง ทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว จังหวัด กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : “ มุ่งมั่นพัฒนาสู่สภาองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและยั่งยืน ตามแนว “ประชารัฐ”

เป้าหมาย :

1. พัฒนา บุคลากร คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว เน้นการมีส่วนร่วม
2. ทรัพยากร มาจากทุนทางสังคมของเขตลาดพร้าวและผู้เสียสละในการพัฒนาชุมชน
3. ขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยการสนับสนุนงบประมาณ จากภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม
4. บริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล ใช้หลักโปร่งใสหลักเหตุผล และการทำงานเป็นทีม

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต

ยุทธศาสตร์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทางการพัฒนา	ระยะเวลา				งบประมาณ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
			2562	2563	2564	2565		
1 จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี	พัฒนาสร้างเสริมทางระบายน้ำและแก้มลิงเก็บน้ำ สร้างวินัย/รายได้จากขยะ	1.ประชุมประชาชนรัฐ 2. ประสาน กทม.และหน่วยงาน 3. ตั้ง ก.ก.4. ทำแผนงาน	จัดทำแผน	สำรวจความคิดเห็น	ดำเนินการ	สรุปผลการดำเนินงาน	กรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ภาคธุรกิจเอกชนและองค์กรสาธารณะประโยชน์

ยุทธศาสตร์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทางการพัฒนา	ระยะเวลา				งบประมาณ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
			2562	2563	2564	2565		
2.ส่งเสริมสวัสดิการชุมชน ออมบุญ ด้วยกองทุนวันละบาท	ประชาสัมพันธ์ “ประชารัฐ” เสียสละให้ออมบุญ เพื่อนช่วยเพื่อน รั้อย่างมีศักดิ์ศรี บริหารตามหลักธรรมาภิบาล	1.ประชุม พี่นฟูและพัฒนา 2.ประสาน ตั้งกรรมการประสานในชุมชน ทำแผนงานสวัสดิการที่หลากหลายตั้งแต่เด็กวัยทำงานและผู้สูงอายุ	จัดทำแผน พี่นฟู	ดำเนินการเสนอหน่วยงานเกี่ยวข้อง	จัดหา สมาชิกเพิ่มและมอบทุนการศึกษาค่ารักษาพยาบาล และช่วยงานศพ	ได้รับบับสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พอช. และ กทม.	พอช. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กรุงเทพมหานครและหน่วยงานเกี่ยวข้อง	ภาคธุรกิจ เอกชนและองค์กรสาธารณประโยชน์
3.ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ฝึกอาชีพ ผลิตรถเป่าจากวัชพืช ผักตบชวา และสินค้าจำเป็นในชีวิตประจำวัน น้ำยาอเนกประสงค์ พิมเสนน้ำ	ประชุม ตั้งคณะทำงาน ประสาน ผู้นำชุมชน นำผลการใช้งานมาพัฒนาหีบห่อ ส่งเสริมการขายออนไลน์	สำรวจ วิจัย การใช้สินค้า นำมาสรุป ประเด็น แก้ไขและสนใจพัฒนา	ดำเนินการหา ข้อมูลเพิ่มเติม และสรุป แนวทางแก้ไข ศึกษาและพัฒนา	ขายออนไลน์ และ จัดหาตลาด และ พันธมิตรร่วมพัฒนาเพิ่ม	พัฒนา สินค้าให้ ได้ มาตราฐานทั้งระดับ เขต/ร่วมโครง การ กทม	พอช. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กรุงเทพมหานครและหน่วยงานเกี่ยวข้อง	สถานศึกษา และภาคธุรกิจ เอกชนและองค์กรสาธารณประโยชน์เพื่อเข้าสู่ระบบ SME และโรตารีลาดพร้าว
4. ส่งเสริมสุขภาพคนทุกวัน ใส่ใจผู้สูงอายุ	นำพลัง ผู้สูงอายุมาพัฒนาชุมชน	ส่งเสริม กิจกรรมด้านโควิดใน	สำรวจ วิจัย การใช้สินค้า นำมาสรุป	ดำเนินการ รวบรวมสำรวจ	มีส่วนร่วมในการ	ผลิต หน้ากากผ้าเพื่อ	สำนักงานสุขภาพแห่งชาติ	หน่วยงาน สช.

ยุทธศาสตร์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทางการพัฒนา	ระยะเวลา				งบประมาณ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
			2562	2563	2564	2565		
	สร้างจิตสำนึกเชิงรุก “รักษ์สุขภาพผู้สูงวัย รู้กฎหมายเท่าทันเทคโนโลยี มีอาชีพ”	ชุมชนและอบรมเชิงปฏิบัติการเน้นปฏิบัติด้านสุขภาพกฎหมายอาชีพและเทคโนโลยี เวลา 4 วัน	ประเด็นแก้ไขและสนใจพัฒนา	ความคิดเห็นและสรุปมาตรการป้องกันโควิด-19 ในชุมชน	อบรมผู้สูงอายุดูแลสุขภาพประมาณ 100 คน ตัวแทนจากทุกเขต	ป้องกันโควิด – 19 ในชุมชนและกิจกรรมดูแลสุขภาพกายและจิต	กองทุนผู้สูงอายุ สปสช. กรุงเทพมหานคร. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สปสช. กทม. กองทุนผู้สูงอายุ สถานศึกษา และภาคธุรกิจ เอกชนและองค์กรสาธารณะประโยชน์เพื่อดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิตจากทุกหน่วยงานด้านสุขภาพ

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าวได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสังคม สร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้กับผู้สูงอายุ จากการสำรวจข้อมูล พบว่าปัจจุบันผู้สูงอายุต้องเผชิญกับการเจ็บป่วย มีปัญหาด้านสุขภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งตัวผู้สูงอายุเอง ครอบครัว รวมถึงภาครัฐที่จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการดูแลผู้ป่วยเหล่านี้ ชุมชนซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีความใกล้ชิด เข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ โดยจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดี รู้จักเทคโนโลยี รู้กฎหมาย สิทธิของผู้สูงอายุ และมีความรู้ในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ลดภาระของลูกหลานและภาครัฐ โดยเชื่อมโยงการทำงานระหว่างองค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างมีทิศทาง มีพลัง ให้เกิดการทำงานร่วมระหว่างองค์กรชุมชน กับหน่วยงาน ภาคีการพัฒนาที่หลากหลาย เพื่อให้นโยบายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	กองทุนผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	สนับสนุนโครงการ “รักษาสภาพผู้สูงวัย รู้กฎหมาย เท่าทันเทคโนโลยี มีอาชีพ” โดย “กลุ่มสตรีและผู้สูงอายุหมู่บ้านเลศอบล 4” สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว ได้รับงบประมาณสนับสนุนประมาณ 250,000 บาท อบรรมผู้สูงอายุเรื่องละหนึ่งวัน รวม150 คน ตัวแทนผู้สูงอายุจากเขตต่าง ๆ และนนทบุรี ปทุมธานี จัดที่ศูนย์บริการชุมชนเขตลาดพร้าว ศูนย์ชุมชนเลศอบล 4 ลาดพร้าว และบริเวณสำนักงาน “สมาคมชุมชนสุวรรณนิเวศน์” เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
2	สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ (สช.)	สนับสนุนโครงการพัฒนานโยบายสาธารณะระดับพื้นที่ “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด - 19” พื้นที่กรุงเทพมหานคร งบประมาณ 700,000 บาท โดยสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าวเป็นองค์กรดำเนินการร่วมกับ “สมาคมสมาพันธ์สภาองค์กรชุมชน” เพื่อจัดทำมาตรการป้องกันโควิด - 19 ในชุมชนนำร่อง 6 ชุมชนใน 10 เขต กรุงเทพมหานคร รวม 60 ชุมชน ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล มีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) เข้าร่วมสนับสนุนกับหน่วยงานต่าง ๆ 23 หน่วยงาน
3	กรุงเทพมหานคร กองทุนหลักประกัน สุขภาพกรุงเทพมหานคร (สปสช. กทม.)	สนับสนุน โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) จัดทำหน้ากากอนามัยเพื่อการป้องกันตนเอง โดย “ชุมชนหมู่บ้านเลศอบล 4” ซึ่งมีคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นกรรมการสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าวและเป็นที่ตั้งของสำนักงานสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 ได้รับอนุมัติงบประมาณมาแล้ว 21,410 บาท ต้องเลื่อนกำหนดการอบรมไปตามนโยบายรัฐบาล
4	กระทรวงยุติธรรม กรมคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพ	ประธานสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว เป็นรองประธานศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
5	โรงเรียนคลังปัญญาร่วม สมัยเขตลาดพร้าว (โรงเรียนผู้สูงอายุ)	คณะทำงานจัดตั้งโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ กำหนดเปิดภาคเรียนไว้วันที่ 17 พฤษภาคม 2564 สมาชิกเริ่ม 35 คน ได้รับการสนับสนุนจากกรมผู้สูงอายุ โรตารีเขตลาดพร้าว และสำนักงานเขตลาดพร้าวและกรุงเทพมหานคร

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ด้านสังคม โดยการส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับผู้สูงอายุ นั้น สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ผ่านโครงการ “รักษาสภาพผู้สูงวัย รู้กฎหมาย เท้าทันเทคโนโลยี มีอาชีพ” ซึ่งได้จัดอบรมทั้งหมด 4 หลักสูตร แบ่งเป็น 4 วัน ได้แก่

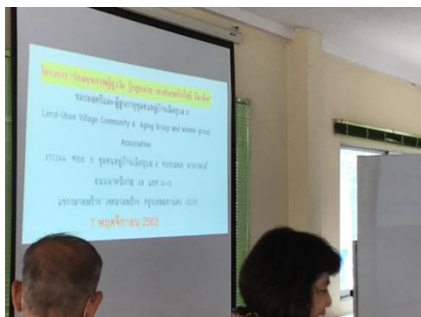

หลักสูตรที่ 1 ว่าด้วยเรื่องสุขภาพ	จัดขึ้นเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2563
หลักสูตรที่ 2 ว่าด้วยเรื่องเทคโนโลยี	จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563
หลักสูตรที่ 3 ว่าด้วยเรื่องสิทธิและกฎหมาย	จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2563
หลักสูตรที่ 4 ว่าด้วยเรื่องอาชีพ	จัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

ณ ศูนย์บริการชุมชนเขตลาดพร้าว ศูนย์ชุมชนเลิศบุล 4 ลาดพร้าว โดยมีผู้สูงอายุในชุมชนเขตลาดพร้าวเข้าร่วมจำนวน 25 คน โดยมีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุทั้งในด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต การใช้สื่อเทคโนโลยีเบื้องต้นในการสื่อสาร กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ตลอดจนความรู้ความสามารถในการหารายได้ ประกอบอาชีพเสริม เพื่อให้เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี สมบูรณ์ และพร้อมที่จะช่วยเหลือตัวเอง ครอบครัว ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า

จากการอบรม นั้น สมาชิกผู้เข้าอบรมสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้ให้กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน อีกทั้งยังสามารถต่อยอดการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทั้งจากชุมชนและจากหน่วยงานภาคีอื่น ๆ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หน่วยงานทางศาสนา วัด มัสยิด โบสถ์ ฯลฯ ในลักษณะของ “บวร” ได้ร่วมมือกันพัฒนาให้เกิด “สังคมผู้สูงอายุ” ที่มีความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทยต่อไป

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น พบว่า ปัจจุบันแกนนำชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่เสียสละ มีจิตสาธารณะช่วยงาน ซึ่งมีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากสุขภาพไม่ดีและขาดการสนับสนุนแรงจูงใจทำงาน ขาดความรู้ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและงานเอกสาร ส่งผลให้ทำงานได้ไม่เต็มที่มากนัก

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าวมีแผนดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ โดยมุ่งพัฒนาสินค้ากระเป่าและเครื่องใช้จากผักตบชวาให้สวยงาม ทนทานและมีมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อจัดทะเบียนระดับเขตและนำเข้าสู่ระดับกรุงเทพมหานคร เพื่อนำเป็นสินค้าหัตถกรรมส่งออกสู่ตลาดโลก สร้างงาน สร้างรายได้ ช่วยให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดีขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายศิริพงษ์ เกี้ยวสกุล

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเขตลาดพร้าว

โทรศัพท์ 083-600-8600/084-162-3248

โทรศัพท์ บ้าน/Fax 02-9329532

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
“ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน”

1.บริบทพื้นที่

เขตหนองแขมเป็นหนึ่งในห้าสิบเขตของกรุงเทพมหานคร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นราบลุ่ม สภาพเศรษฐกิจดั้งเดิมขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากชุมชนเมืองขยายตัวจากพื้นที่ชั้นใน มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยและประกอบอาชีพมากขึ้น พื้นที่เกษตรจึงเริ่มถูกเปลี่ยนแปลงเป็นสถานที่ราชการ สถานศึกษา โรงพยาบาล ศูนย์สาธารณสุข สถานีโทรทัศน์ โรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ และหมู่บ้านจัดสรร บริเวณเมืองหนองแขมในอดีตมีสภาพเป็นที่ราบลุ่ม บางแห่งมีน้ำท่วมขังตลอด(หนองน้ำ) และมีต้นแขมขึ้นอยู่หนาแน่น ก่อนหน้านั้นเคยมีชื่อเรียกว่า “ หนองน้ำแดง “ แต่ถูกถมไปแล้ว จนกระทั่งในปี พ.ศ.2413 พระวินัยธร (คำ) เจ้าอาวาสวัดเชิงเลน ตำบลบางช้าง อำเภอสамพราน เมืองนครปฐม ได้สร้างวัดขึ้นที่ริมหนองน้ำแห่งหนึ่งและตั้งชื่อวัดว่า “ วัดหนองแขม “ ตามลักษณะของพื้นที่ ส่วนชาวบ้านก็ได้ขุดบ่อไว้ริมหนองเพื่ออาศัยใช้น้ำจืดและเรียกว่า “ บ่อหนองแขม ”

พื้นที่และอาณาเขต

เขตหนองแขม ตั้งอยู่ฝั่งธนบุรีทางตะวันตกของกรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตปทุมธานี ข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตทวีวัฒนา มีคลองบางไผ่เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบางแค มีคลองทวีวัฒนาและถนนบางบอน ๓ เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตบางบอน และอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีคลองหามแดงเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครและอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีคลองสี่วา คลอง ภาษีเจริญ คลองศรีสำราญ เป็นเส้นแบ่งเขต

การปกครองของเขตหนองแขม แบ่งเป็น แขวง

แขวงหนองแขม มีประชากร 80,394 คน 30,333 ครัวเรือน จำนวน 35 ชุมชน

แขวงหนองค้างพลู มีประชากร 75,960 คน 31,549 ครัวเรือน จำนวน 37 ชุมชน

พื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ 35,825 ตร.กม.ประชากรรวม จำนวน 156,354 คน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เมืองหนองแขมมีสภาพพื้นที่เป็นเขตรอยต่อกับจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นเขตขานเมืองการเจริญเติบโตของเมืองหนองแขมนั้นถือว่าเจริญมาเป็นลำดับ จากเดิมเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ก็พัฒนาเป็นเมืองอุตสาหกรรม และวันนี้เมืองหนองแขมก็พัฒนาเป็นเมืองที่อยู่อาศัยมากขึ้น ดูได้จากการปลูกบ้านของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มากขึ้นและอีกไม่นานคงจะเห็นหมู่บ้านจัดสรรเต็มพื้นที่ สิ่งที่จะตามมาคือปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหาเศรษฐกิจถือเป็นปัญหาอีกปัญหาหนึ่ง จากรายได้ในครัวเรือนส่งผลให้สมาชิกในชุมชนมีปัญหารายได้ไม่เพียงพอ

ปัจจุบันจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ ทำให้โรงงานในพื้นที่ปิดกิจการเป็นจำนวนมาก และบางโรงงานปิดมาก่อนแล้วเพราะผลการบริหารจัดการ การส่งผลิตภัณฑ์ของไทยส่งไปยุโรปและอเมริกานั้นเขาไม่รับซื้อสินค้าของไทย มีเพียงเงินประเทศเดียวและเงินก็เกิดโรคระบาดด้วย เลยทำให้เศรษฐกิจทรุดหนัก รายได้น้อยลงเป็นอย่างมาก

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ๔ ปี โดยการเปิดเวทีประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยมีกระบวนการดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในเขต จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อน นำมาแก้ปัญหา เพื่อใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลชุมชนมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในเขต เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมสุขภาพ นำไปปฏิบัติและการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการขับเคลื่อนโดยสภาองค์กร ฯ
3. การแก้ไขปัญหาการพัฒนาชุมชน นำแผนพัฒนาชุมชนมาสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างสมดุล
4. การติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชนและเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา
- 5.

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับเขต ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ : หนองแขมน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง สานต่อความเป็นไทย

เป้าหมาย :

1. ส่งเสริมการฝึกอาชีพ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานความพอเพียง
2. พัฒนาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม

3. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

ขั้นตอน/กระบวนการการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม ได้นำปัญหาตามยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมมาบูรณาการกันโดยจัดเป็นโครงการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเขตหนองแขมมีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงเป็นโอกาสในการยกระดับพื้นที่ เชื่อมโยงเครือข่ายท่องเที่ยวในชุมชน สู่ชุมชนแห่งการท่องเที่ยว โดยสภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูล แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี จัดทำเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน และเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา อาทิ สำนักงานเขตหนองแขม มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ โดยเข้ามาสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว การพัฒนาพื้นที่สีเขียว สร้างพื้นที่ปอดให้คนหนองแขม ตลาดจนการหานักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน พัฒนาศักยภาพของพื้นที่นำไปสู่การสร้างระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้เกิดความยั่งยืน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเขตหนองแขม	ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นฟูภูมิทัศน์
2	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	- การจัดทำแผนและโครงการและศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน ” - สนับสนุนนักศึกษาเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนเขตหนองแขม - สนับสนุนการจัดหาทัวร์เข้ามาเที่ยวในชุมชน
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	การผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ท้องถิ่น/ชุมชน
4	ห้างสรรพสินค้า บิ๊กซี เอ็กตร้า หนองแขม	สนับสนุนการจัดตลาดเพื่อชุมชนหน้าห้าง ฯ
5	โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม	สนับสนุนกิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมโดยนักเรียน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน เนื่องจากพื้นที่หนองแขมมีสถานที่ท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก อาทิ ศูนย์อบรมศิลปะการต่อสู้ประจำชาติไทย (สำนักดาบ) โดยมีปราชญ์ชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านศิลปะการต่อสู้ ศาลพระตำหนักพระเจ้าตาก พิพิธภัณฑ์สถานี่ตำรวจนครบาลหนองแขม ฟาร์มกวางวิสาหกิจชุมชนดอกจำปี สวนดอกรัก สวนปาร์ม สวนฟาร์มเห็ด สวนกล้วยไม้ สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขมจึงหนุนเสริมขับเคลื่อนงานพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนเขตหนองแขม

โดยรวมกลุ่มคนในชุมชนผู้ที่สนใจ จัดตั้งกลุ่ม การท่องเที่ยวชุมชนแยม ผกาสามัคคี มีสมาชิกจำนวน 30 คน ประสานเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ จัดเส้นทางท่องเที่ยว จัดอบรมมัคคุเทศก์น้อย โดยคัดเลือกเด็กที่อยู่ในชุมชนมาเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพ แบ่งบทบาท หน้าที่การทำงาน จัดสรรระบบการทำงานให้เกิดการการ

กระจายรายได้อย่างครอบคลุม และเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ในการจัดงานนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศ และประเทศจีนเข้ามาเที่ยวในชุมชน โดยที่ผ่านมาได้ทดลองเปิดรับนักท่องเที่ยวแล้วจำนวน 10 กรุ๊ป

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ยังได้หนุนเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเขตหนองแขม ในโครงการชมรมสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้จัดกิจกรรมขึ้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2564 โดยมีอาจารย์และนักศึกษาจากสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ สำนักงานเขตหนองแขม และสภาองค์กรชุมชนเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ในวันนั้น ได้มีการแลกเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และร่วมกันดำเนินกิจกรรมสร้างพื้นที่สีเขียวในชุมชน โดยการปลูกต้นไม้ ปลูกผักในบริเวณชุมชน ให้มีทัศนียภาพสวยงาม เหมาะสำหรับเป็นแหล่งท่องเที่ยว

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม นั้น ทำให้คณะสมาชิกสภาองค์กรชุมชนเข้าใจบทบาทและหน้าที่มากขึ้น มีความสามัคคีและร่วมแรงร่วมใจในการทำงานการพัฒนาชุมชน ช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและเข้าใจในบทบาทของกรรมการชุมชน และนอกจากนั้นในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 จากที่สมาชิกสภาออกไปช่วยพ่นยาฆ่าเชื้อไวรัสโควิด - 19 ทำให้ได้พบเห็นพี่น้องประชาชนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ลำบากแร้นแค้นในด้านต่างๆ เช่น ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย

จากเหตุผลข้างต้นนี้ สภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม นำไปพัฒนาให้เข้มแข็งทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างงานสร้างรายได้นำไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและออกแบบพัฒนากิจกรรม การท่องเที่ยวชุมชนแยม

ผกาสามัคคี ซึ่งสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในชุมชนได้และมีเรื่องที่อยู่อาศัยเพิ่มเข้ามา เชื่อมโยงในสภาพมีสหกรณ์กองขยะหนองแขมและสหกรณ์รวมพลังบุญรักษา 42 หลัง และจะต้องสำรวจอีก เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการที่อยู่อาศัยอีก

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม ให้คนในชุมชน ได้เห็นความสำคัญ ของดีที่มีในพื้นที่และที่ชุมชนเข้มผกาสามัคคี จึงได้ปรึกษาหารือและเชิญผู้เกี่ยวข้องมาคุยกัน และทำความเข้าใจกับ คณะกรรมการชุมชนและประชาชนในชุมชน คณะกรรมการชุมชนเห็นช่องว่างงานสร้างรายได้ ทุกคนให้ความสำคัญกับสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมากขึ้น จึงเกิดการสร้างกลไกและคณะทำงานของชุมชน ติดตาม ประสานงานกับกลุ่มองค์กรภายนอก เพื่อติดตามและประสานการขับเคลื่อน โดยมีแผนจัดทำข้อมูลชุมชน อาทิ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และต่อยอดเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ที่ชุมชนเข้มผกาสามัคคี ต่อไป

ผู้ให้ข้อมูล นาวาโท สุรพงษ์ เพชรแท้

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเขตหนองแขม

เบอร์โทร 081-580-6219

คัดกรอง เฝ้าระวังการแพร่ระบาดโควิด-19
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองจันทน์นิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลเมืองจันทน์นิมิต ตำบลจันทน์นิมิตแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้านหรือ 11 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองจันทน์นิมิตโดยพื้นที่ของเขต ตำบลจันทน์นิมิตมีพื้นที่ทั้งหมด 7.1 ตารางกิโลเมตร 4,437 ไร่ 300 ตารางวา **ทิศเหนือ** ตั้งแต่หลักเขตที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำจันทบุรีฝั่งตะวันออกตรงปากทางแยกคลองเกาะฝ่งได้ไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่บนทางแยกลำรางหนองปึกและคลองข่าฝ่งตะวันออก

ทิศตะวันออกจากหลักเขตที่ 2 ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3150 จากหลักเขตที่ 3 ไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่ทางแยกคลองข่าคลองพลับพลาและคลองกรวดฝ่งได้จากหลักเขตที่ 4 เลียบคลองกรวดฝ่งได้ถึงหลักเขตที่ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3154 จากหลักเขตที่ 5 ไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองสระบาปฝั่งตะวันตก

ทิศใต้ จากหลักเขตที่ 6 เลียบริมคลองสระบาปฝั่งเหนือ ไปทางทิศตะวันตก ถึงหลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำฝ่งตะวันออก

ทิศตะวันตก จากหลักเขตที่ 7 เลียบแม่น้ำจันทบุรี ฝั่งตะวันออกไปทางเหนือบรรจบหลักเขตที่ 1

ประชากร เมืองจันทน์นิมิตมีจำนวนประชากร ประมาณ 14,000 คน 6,616 ครัวเรือนความหนาแน่นของประชากร 1,965 คน ต่อตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน 11 ชุมชน ดังนี้

หมู่ 1 หัววัง หมู่ 2 คลองขนอน หมู่ 3 ท้ายวัด หมู่ 4 หลังวัด หมู่ 5 ท่าเรือจ้าง หมู่ 6 วัดไผ่ล้อม หมู่ 7 ตรอกประตูหมู่ 8 บ้านขอมหมู่ 9 วัดจันทร์

โดยมี 11 ชุมชน ดังนี้

ชุมชน 1 หัววัง ชุมชน 2 คลองขนอน ชุมชน 3 ท้ายวัด ชุมชน 4 หลังวัด ชุมชน 5 สันติสุข ชุมชน 6 ท่าเรือจ้าง ชุมชน 7 วัดไผ่ล้อม ชุมชน 8 บ้านล่าง ชุมชน 9 ตรอกประตู ชุมชน 10 เชื้อนยาง ชุมชน 11 วัดจันทร์

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ 50% ศาสนาพุทธ 40% ศาสนาอิสลาม 10% ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างเจียรนัยพลอยและประกอบอาชีพค้าขายมีโรงงานเจียรนัยพลอยหลายแห่งและมีศูนย์อัญมณีเพื่อการจำหน่ายเนื่องจากเศรษฐกิจส่วนใหญ่เกิดจากการค้าขายพลอยและอัญมณีเฉลี่ยรายได้ประชากรจันทน์นิมิต

10,000 บาท/คน/ต่อปีเมืองจันทน์นิมิตทั้งสถานที่สำคัญทางศาสนาที่มีประวัติอันยาวนานเช่นโบสถ์วัดโรมันคาทอลิก พระนอนวัดไผ่ล้อมและมีการสืบสานประเพณีที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยอันดีงาม คืองานลอยกระทงวัดจันทนาราม

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นพื้นที่เมือง ประชาชนในพื้นที่มีค่าครองชีพสูง รายได้ต่ำกว่ารายจ่าย สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง ประชาชนประสบปัญหาในเรื่องการจ้างงาน ถูกเลิกจ้าง

ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ในการทิ้งขยะไม่เพียงพอ ทำให้มีปัญหาเรื่องการกำจัดขยะไม่ถูกวิธี ส่งผลให้เกิดกลิ่นเหม็น สิ่งแวดล้อมมีสารพิษปนเปื้อนลงในดิน น้ำ อากาศ

ปัญหาเรื่องด้านสังคม เกิดความแตกแยกในสังคม มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ประชาชนเดือดร้อนเนื่องจากได้รับผลกระทบทางด้านการระบาดของโรคโควิด19

ปัญหาด้านสาธารณสุข การระบาดของโรคโควิด19 ส่งผลกระทบต่อคนในตำบลเป็นบริเวณกว้าง รวมถึงด้านสุขภาพของคนสูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง และประชาชนทั่วไป มียอดคนติดเชื้อประมาณ 20 คน ทำให้ต้องเพิ่มมาตรการการเฝ้าระวังมากขึ้น

ปัญหาที่อยู่อาศัย(อยู่อย่างแออัด)ไม่สามารถมีบ้านของตนเองในชุมชนเมือง บ้านเช่ามีราคาแพง ต้องเช่าบ้านอยู่ตลอดชีวิต เป็นครอบครัวขยายต้องเช่าบ้านอยู่ร่วมกันหลายคนต่อ 1ครัวเรือน ไม่มีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง มีปัญหาด้านอื่นๆปัญหาเรื่องยาเสพติดปัญหาเรื่องประชากรแฝงในชุมชนเมืองปัญหาวัยรุ่นมั่วสุมกินเหล้าส่งเสียงดังในชุมชนเมืองปัญหาเด็กแว้นขับรถส่งเสียงดังในชุมชนเมือง

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาของตำบล คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนได้จัดการประชุมปรึกษาหารือ คณะกรรมการร่วมกับกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านในการลงพื้นที่สำรวจความเดือดร้อนของคนในตำบลว่ามีความเดือดร้อนในเรื่องอะไร ต้องการจะให้แก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนอย่างไร โดยใช้การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชนร่วมกัน และมาสรุปเป็นแผนระดับตำบล เพื่อนำแผนงานที่ได้ไปเสนอต่อเทศบาลเมืองจันทน์นิมิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองจันทน์นิมิต.....อำเภอ.....เมือง.....จังหวัด.....จันทบุรี.....

วิสัยทัศน์..พัฒนาสาธารณูปโภค สร้างอาชีพในชีวิต ปลอดภัยปลอดยาเสพติด น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น
วัฒนธรรมดั้งเดิม

เป้าหมาย ประชาชนตำบลจันทน์นิมิต ทุกครัวเรือน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนฯในการพูดคุยในการแก้ไขปัญหา ในเรื่องเร่งด่วนที่ทุกคนต้องร่วมกันแก้ไขคือปัญหาคือการแพร่ระบาดของโควิด19 ที่กำลังขยายวงกว้างในเขตตำบลจันทน์นิมิต ให้มีมาตรการแก้ไขไม่ให้มีการระบาดแพร่เชื้อในวงกว้างโดยประสานเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตำบลจันทน์นิมิตทำงานบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้ประชาชนในเขตชุมชนเมืองซึ่งมีประชาชนอยู่หนาแน่น โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยอีกทางหนึ่ง มีผู้ใหญ่บ้านเป็นประธานกรรมการทุกหมู่บ้าน เพื่อช่วยเหลือ

ปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ในด้านต่างๆ เช่น ทำงานด้านอำนวยการ ทำงานด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ทำงานด้านทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ กลุ่มสตรีมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆภายในหมู่บ้าน กลุ่มอสม. มีหน้าที่ดูแลเรื่องสาธารณสุขต่างๆ ออกพื้นที่ตั้งจุดคัดกรอง ลงพื้นที่เชิงรุกในการเฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคในวงกว้าง

และยังต้องการแก้ไขปัญหารื่องการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มและต้องการสถานที่ค้าขายจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมาจากชุมชน เช่น ภูมิปัญญาอาหาร,ขนมหวาน,ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนไม่ว่าจะเป็นอาหาร,ขนมหวาน เวียดนามและไทยดั้งเดิม เพื่อขายให้กับผู้บริโภคโดยตรงให้มีรายได้เพิ่มเลี้ยงครอบครัวและต้องการมีสุขภาพที่ดีโดยต้องการมีที่ออกกำลังกายที่กว้างๆอากาศดี โดยมี กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาลฯ เข้าร่วมพูดคุย ส่วนงบประมาณต้องนำเข้าแผนของเทศบาลเมืองจันทน์มิตก่อน มติให้นำแผนของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองจันทน์มิตเข้าแผนของเทศบาลเมืองจันทน์มิตต่อไป

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลเมืองจันทน์มิต	สนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับชมรมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านต.จันทน์มิต ในเรื่องการประสานงานแจกถุงยังชีพ แจกแมส แจล จำนวน 1,000 ชุดเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้คนในตำบล
2	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)	สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถชุมชนปี 2564
3	รพสต.จันทน์มิต	สนับสนุนเรื่องการจัดจุดคัดกรองร่วมกับ อสม.และอาสาสมัครในพื้นที่ คัดกรองให้กับ ผู้พิการ ผู้ป่วย ติดเตียง และประชาชนในพื้นที่ -ลงพื้นที่พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโควิดในพื้นที่ 9 หมู่บ้าน 11 ชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองจันทน์มิต ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจันทน์มิต อสม. อาสาสมัครชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องการจัดจุดคัดกรองเฝ้าระวัง การเข้าออกพื้นที่ ลงพื้นที่เชิงรุกในการตรวจหาเชื้อในชุมชน และประสานงานร่วมกับชมรมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ทต.จันทน์มิต เทศบาลเมืองจันทน์มิตในเรื่องการประสานงานแจกถุงยังชีพ แจกแมส แจล จำนวน 1,000 ชุด แจกข้าวกล่องให้กับคนในชุมชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้คนในตำบล และลงพื้นที่พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโควิดในพื้นที่ 9 หมู่บ้าน 11 ชุมชน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้คนชุมชน ช่วยกันลุกขึ้นมาปกป้องพื้นที่ของครอบครัว ชุมชนไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายเพิ่มอีก อีกทั้งยังเกิดความร่วมมือของผู้นำชุมชน จิตอาสา และชาวบ้านในชุมชนที่พร้อมจะช่วยกันดูแลและปกป้องบ้าน ชุมชนให้ปลอดภัยจากโรคนี้โดยเร็ววัน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

1. จากการดำเนินงานยังขาดเรื่องงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น งบประมาณในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ยังดำเนินการไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
2. เรื่องที่อยู่อาศัยประชาชนยังไม่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง ยังไม่ได้รับการแก้ไข
3. เกิดการทำงานร่วมกันของจิตอาสา ที่มีการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานกับชุมชน

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตำบลให้ครอบคลุมทุกมิติและเสนอแผนงานโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย เรื่องอาชีพ รายได้ ที่ส่งผลกระทบจากสถานการณ์โควิด19

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายนพดล สายคงดี
ตำแหน่ง รองประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 098-8692422

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน จากสถานการณ์โควิด-19

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

1. บริบทพื้นที่

พื้นที่ตำบลเกาะขวางมีสภาพคล้ายเกาะ ประชาชนส่วนใหญ่นิยมตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่มๆหรือเป็นละแวก และประกอบกับสภาพของพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสายล้อมรอบ และเป็นบริเวณที่ต้นฝางขึ้นหนาแน่น ชาวบ้านมักใช้พืชชนิดนี้ในการปรุงยาสมุนไพร หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ยาหม้อ” จึงได้นำเหตุผล 2 ประการมาตั้งเป็นชื่อของตำบลว่า “เกาะฝาง” แต่ในปัจจุบันมีการเขียนผิดเพี้ยนไปจาก “ตำบลเกาะฝาง” มาเป็น “ตำบลเกาะขวาง” และใช้มาจนถึงปัจจุบัน

ด้านกายภาพ

ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล ลักษณะที่ตั้งอาณาเขต มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	จรด ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จันทบุรี
ทิศใต้	จรด ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จันทบุรี
ทิศตะวันออก	จรด ตำบลคมบาง อำเภอเมือง จันทบุรี
ทิศตะวันตก	จรด ตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง จันทบุรี

ด้านชุมชน ประกอบด้วยหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน ดังนี้

(1) หมู่ที่ 1 หมู่บ้านเกาะขวาง	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายสาคร ทองนพคุณ
(2) หมู่ที่ 2 หมู่บ้านเกาะขวาง	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายสุขชัย นุ่มก่วน
(3) หมู่ที่ 3 หมู่บ้านอ่างหิน	กำนัน ได้แก่ นายร่มโพธิ์ ใจภักดี
(4) หมู่ที่ 4 หมู่บ้านเกาะลอย	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นางอักษร โนนุฒิ
(5) หมู่ที่ 5 หมู่บ้านเกาะโดนด	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายวีรวิทย์ ศรีคงรักษ์
(6) หมู่ที่ 6 หมู่บ้านเกาะโดนด	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายไพรัตน์ กิ่งศรี
(7) หมู่ที่ 7 หมู่บ้านเกาะตะเคียน	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายแดนชัย ทองนพคุณ
(8) หมู่ที่ 8 หมู่บ้านเกาะตะเคียน	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายประภาชน์ สมบูรณ์
(9) หมู่ที่ 9 หมู่บ้านเกาะตะเคียน	ผู้ใหญ่บ้านได้แก่ นายอดิเทพ เพศประเสริฐ

ด้านการเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง ตำบลเกาะขวาง มีจำนวนหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน อยู่ในเขตการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

การเลือกตั้ง คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะขวาง ประกอบด้วย

(1) คณะผู้บริหารฯ มี นายประยุทธ์ วาสนาวิน เป็นนายกเทศมนตรีฯ รองนายกเทศมนตรี มี 2 ท่าน คือ นายประเสริฐ ลิ้มโตทอง และ นายทวีชัย เพศประเสริฐ มี นายเสน่ห์ สิงห์น้อย เป็นเลขานุการนายกเทศมนตรีฯ และ นายผล อินสออาจค์ เป็นที่ปรึกษานายกเทศมนตรีฯ

(2) สมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะขวาง มีจำนวน 12 คน โดยมี นายไพโรจน์ มีมาก เป็นประธานสภาฯ รองประธานสภาฯ คือ นายสำราญ ไหลอ่อน เลขานุการสภาฯ คือ นายวัลลภ ทินผล มีสมาชิก

สภาฯ รวม 2 เขต ดังนี้ เขต 1 ได้แก่ นายกำพล ทรัพย์จันทร์, นายสำราญ ไหลอ่อน, นายวัลลภ ทินผล, นางสาวบุญสิน้ำ อัมพร, นายจรูญ แก้วงาม, และนายสุรเชษฐ์ สุนาพันธุ์ เขต 2 ได้แก่ นายไพโรจน์ มีมาก , นายศักดิ์ โอภาชาติ, นายดรุธ ทองนพคุณ ,นางสาวอภิญญา วิสีทวิช , นายสุรียา กองจินดา และ นาย ชินุชา อุทัยมา

(3) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เขต 7 อำเภอเมืองจันทบุรี จำนวน 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวนันทอร ทรามาศ

ด้านสังคม

เทศบาลตำบลเกาะขวางเป็นชุมชนรอบเมือง มีความเป็นอยู่ผสมผสานระหว่างตัวเมืองกับชนบท มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นอาชีพเกษตรกรรม การทำพลอย การทำประมง การเลี้ยงกุ้ง การทอเสื่อ ค้าขาย ฯลฯ มีการรวมกลุ่มในชุมชนที่หลากหลายเช่น กลุ่มชมรมอาสาสมัครแม่ กลุ่มอสม. กลุ่มสตรีอาสา กลุ่มบ้านมั่นคง กลุ่มทอเสื่อ ฯลฯ ซึ่งแต่ละกลุ่มองค์กรมีการดำเนินกิจกรรมกันอย่างต่อเนื่อง มีการทำงานร่วมกันกับท้องถิ่น และท้องที่เป็นอย่างดี ทั้งนี้ สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง ได้มีส่วนร่วมในการส่งตัวแทนไปร่วมงานกิจกรรมต่างๆของกลุ่มองค์กรในชุมชน เทศบาลตำบลเกาะขวาง และภาคีเครือข่ายองค์กรต่างๆในจังหวัดจันทบุรี

2. สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

- 1) มีประชากรและจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
- 2) หนี้สินของประชาชน (หนี้บัตรเครดิต) /ประชาชนว่างงาน
- 3) เป็นพื้นที่กึ่งเมืองชนบท ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป สู่การเป็นพื้นที่เมืองเพิ่มขึ้น
- 4) ผู้นำในชุมชนชนสุมหมวกหลายใบ
- 5) ยังมีช่องว่างในเรื่องของสวัสดิการชุมชนที่ไม่ทั่วถึง
- 6) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด -19 ระลอกใหม่ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
- 7) ปัญหาเรื่องความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัย บ้านทรุดโทรม บ้านเช่า บุกรุกที่ดิน

3. สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

บทบาทของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวางมีการดำเนินงานในลักษณะของ

(1) การประสานงาน และบูรณาการความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการ หรือ จัดทำข้อเสนอโครงการไปยังองค์กรต่างๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหา

(2) การเข้าร่วมเป็นคณะทำงานของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆทั้งในระดับตำบลและระดับจังหวัด ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

(3) จัดทำข้อเสนอโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนรูปแบบแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

(4) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ระลอก 3 ได้ประสานงานกับ รพ.สต.เกาะขวาง กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และ อสม.ในการสำรวจผู้ที่อยู่ในภาวะเดือดร้อนจากสถานการณ์โควิด 19 โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง ผู้ด้อยโอกาส (คนยากจน) , ผู้พิการ และผู้ป่วยติดเตียง จากนั้นได้ประสานขอความอนุเคราะห์ในการสนับสนุนสิ่งของต่างๆจากผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งจากการดำเนินงานได้รับความอนุเคราะห์สิ่งของเพื่อมอบให้กับคนในชุมชนตำบลเกาะขวางจำนวน 50 ครั้วเรือนเพื่อเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ยากไร้ในพื้นที่ตำบลเกาะขวาง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอำนาจเจริญ

วิสัยทัศน์ “พัฒนาองค์กรสภาให้เข้มแข็ง เชื่อมร้อยชุมชนตำบลเกาะขวางให้มีสุขภาวะดี”

เป้าหมาย บูรณาการการทำงานและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการทำงานกับทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

- 1.1 การประชุมคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง
- 1.2 พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชน และคนรุ่นใหม่
- 1.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทันต่อสถานการณ์
- 1.4 ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน กินดี อยู่ดี วิถีไท

- 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาชุมชนเพื่อเสริมรายได้ครัวเรือนและชุมชน
- 2.2 ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้กับคนในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 3.1 ฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าชุมชนและป่าชายเลน
- 3.2 อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมการใช้ถุงพลาสติก และโฟมในชุมชนและตลาดสด

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสวัสดิการชุมชนและคุณภาพชีวิต

- 4.1 การสร้างสำนึกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อสุขภาวะที่ดี
- 4.2 การพัฒนาส่งเสริมการออมทรัพย์และจัดสวัสดิการในชุมชน
- 4.3 การพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่อาสา
- 4.4 การเยี่ยมและติดตามหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด และเด็กในชุมชน (0 – 6 ปี)
- 4.5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์ COVID 19

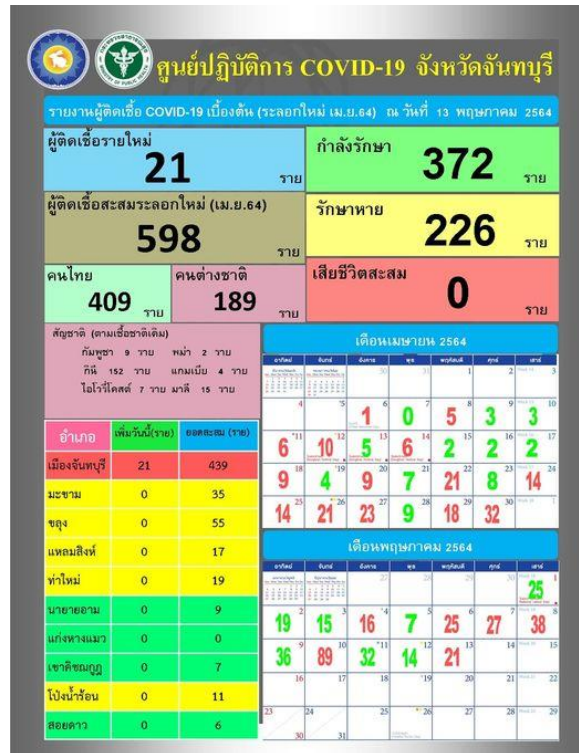
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองและชนบท มีที่ดินทำกินอย่างมั่นคง

- 5.1 การพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงในการอยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย
- 5.2 การซ่อมแซม ปรับปรุง หรือสร้างบ้าน สำหรับครัวเรือนที่ยากจน

4. สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบล คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง เห็นว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด – 19 ระลอก 3 คริสต์เตอร์กลุ่มพ่อค้าพลอยชาวแอฟริกา ในจังหวัดอำนาจเจริญ ส่งผลซ้ำเติมผู้ที่

อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลเกาะขวาง เนื่องจากในพื้นที่มีชาวแอฟริกาเข้าบ้านอยู่กันหลายครอบครัว สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง จึงได้ประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกาะขวาง , กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และ อสม. ในการสำรวจผู้ที่อยู่ในภาวะเดือดร้อนจากสถานการณ์โควิด 19 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ด้อยโอกาส (คนยากจน) , ผู้พิการ และผู้ป่วยติดเตียง

จากนั้นได้ประสานงานไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนทั้งในเรื่องสถานที่ สิ่งของ บรรเทาความเดือดร้อน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนภาคประชาชนจังหวัดจันทบุรี	สถานที่ในการจัดเตรียมสิ่งของสำหรับการเยี่ยมเยียนผู้เดือดร้อน
2	เครือข่ายประชาคมงดเหล้าจังหวัดจันทบุรี	มอบข้าวสารบรรจุถุงๆละ 1 กิโลกรัม จำนวน 100 ถุง
3	สจ.ธนทธร ทรามาศ สมาชิกสภาองค์กรการบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีเขต 7 อำเภอเมืองจันทบุรี	มอบหน้ากากอนามัยๆ จำนวน 50 กล่อง
4	สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวาง	น้ำดื่ม จำนวน 50 แพ็ค

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวาง ประสานขอความอนุเคราะห์ในการสนับสนุนสิ่งของต่างๆ จากผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งจากการดำเนินงานได้รับความอนุเคราะห์สิ่งของเพื่อมอบให้กับคนในชุมชนตำบลเกาะ

ขวางจำนวน 50 ครั้วเรือน โดยมี ผู้ร่วมดำเนินการฯในการลงพื้นที่ชุมชนฯ ทั้งสิ้น 8 คน และแบ่งการปฏิบัติงานฯ ออกเป็น 3 วัน ดังนี้

- วันที่ 26 พฤษภาคม 2564 เวลา 09.00 – 13.00 น. จัดเตรียมสิ่งของที่มอบให้กับผู้เดือดร้อนฯ ณ สำนักงานศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนภาคประชาชนจังหวัดจันทบุรี และ เวลา 13.00 – 17.00 น. ลงพื้นที่ชุมชนฯเกาะขวางมอบสิ่งของฯและเยี่ยมเยียนให้กำลังใจครั้วเรือนผู้พิการ จำนวน 8 ครั้วเรือน

- วันที่ 27 พฤษภาคม 2564 เวลา 09.30 – 16.30 น. ลงพื้นที่ชุมชนเกาะขวาง มอบสิ่งของฯและเยี่ยมเยียนให้กำลังใจครั้วเรือนผู้ด้อยโอกาส (ยากจน) จำนวน 16 ครั้วเรือน

- วันที่ 28 พฤษภาคม 2564 เวลา 09.30 – 16.30 น. ลงพื้นที่ชุมชนเกาะขวาง มอบสิ่งของฯและเยี่ยมเยียนให้กำลังใจครั้วเรือนผู้ป่วยติดเตียง 26 ครั้วเรือน

จากการประสานการทำงานเบื้องต้น คณะทำงานฯได้รับความร่วมมือกับเครือข่ายประชาคมงดเหล้าจังหวัดจันทบุรี มอบข้าวสารบรรจุถุงๆละ 1 กิโลกรัม จำนวน 100 ถุง ,สจ.ธนัทธอ ทรามาศ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีเขต 7 อำเภอเมืองจันทบุรี มอบหน้ากากอนามัยฯ จำนวน 50 กล่อง และสภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะขวางมอบน้ำดื่ม จำนวน 50 แพ็ค การทำงานในครั้งนี้ทำให้เกิดการช่วยเหลือแบ่งปันเอื้อเฟื้อในชุมชนฯรวมถึงคณะทำงานและ เกิดการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ (ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนภาคประชาชนจังหวัดจันทบุรี , เครือข่ายประชาคมงดเหล้าจังหวัดจันทบุรี และ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีเขต 7 อำเภอเมืองจันทบุรี) เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง ที่ประสบปัญหาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

6. ข้อค้นพบสำคัญ

1. สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวาง เกิดความเข้มแข็งและได้รับการยอมรับในชุมชนฯ
2. เกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนงานร่วมกับกลุ่ม/องค์กร หน่วยงานภาคีความร่วมมือ โดยใช้สภาองค์กรชุมชนฯ เป็นเครื่องมือในการพูดคุย
3. เกิดการช่วยเหลือ แบ่งปันเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันในชุมชนฯ

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวาง จึงมีการจัดทำแนวทางการพัฒนาฯ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหาในอนาคตต่อไป ดังนี้

- การสำรวจผู้เดือดร้อนฯ ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในชุมชนให้ครอบคลุมทั้งตำบล
- การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนฯ เช่น การมอบถุงยังชีพแก่ผู้เดือดร้อนในตำบลและการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหาร เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน
- ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาด COVID 19
- ถอดสรุปบทเรียนและสรุปงานฯ

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางยุพิน ลากเหลือ
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะขวาง
เบอร์โทร 089 - 8073599

จากโควิด สู่การพลิกฟื้นวิถีชุมชน สร้างความรักความสามัคคี ของคนท่าหลวง
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ที่นี้ท่าหลวง

ในอดีต สมัยที่ประเทศไทยยังไม่เสียดินแดนฝั่งขวาให้กับฝรั่งเศส เมืองจันทน์ได้ทำการติดต่อไปมาหาสู่ซื้อขายกับเมืองไพลิน ซึ่งเป็นดินแดนแห่งอัญมณีอันมีชื่อเสียงโดยใช้เส้นทางน้ำในการเดินทางเพื่อออกจากเมืองจันทน์ และขนถ่ายสินค้า สิ่งของขึ้นฝั่งริมแม่น้ำจันทบุรี ตรงบริเวณบ้านท่าระม้า (ปัจจุบันท่าระม้าเป็นชื่อหมู่บ้านบ้านหนึ่ง ที่อยู่ทิศเหนือของตำบล สันนิษฐานได้จากคำว่า “ท่าระม้า” ตามพจนานุกรมแปลว่า “ที่พักม้า” ซึ่งเป็นหมู่บ้านสุดท้ายก่อนที่แม่น้ำจันทบุรีจะแยกเป็น 2 สาย โดยจากสภาพภูมิประเทศเป็นไปไม่ได้ที่จะเดินทางด้วยทางน้ำต่อไปเพื่อขึ้นไปยังจังหวัดไพลิน จึงต้องนำสินค้าขึ้นฝั่งที่บ้านท่าระม้า) และเดินทางต่อด้วยม้าและเกวียน ผ่านเนินด่าน ออกพัก หินลาด เขาเกลือ ไปยังอำเภโป่งน้ำร้อน โดยจะมีศาลารายทางเป็นระยะ ๆ ได้แก่ ศาลาพยาบาล ศาลาคลองตาก ผ่านหมู่บ้านพญาแก้ว และเข้าสู่เมืองไพลิน

การนำสินค้าจากเมืองไพลินเพื่อทำการค้ากับเมืองจันทน์นั้นก็ต้องใช้เส้นทางเดิมที่กล่าวมาข้างต้น โดยระบบการปกครองในสมัยก่อน ซึ่งพระพลสงครามเป็นนายอำเภอ ได้มีการเก็บส่วยหรือภาษีอากรหลวง จึงมาทำน้ำคอยดักเก็บส่วยที่พ่อค้านำสินค้าผ่านไปผ่านมาในเส้นทาง ก่อนเข้าและออกจากเมืองจันทน์บริเวณนี้ ซึ่งจึงเรียกกันว่า “ท่าหลวง” ต่อมาได้ประกาศจัดตั้งเป็นตำบลเรียกว่า “ตำบลท่าหลวง”

เทศบาลตำบลท่าหลวง ตั้งอยู่เลขที่ 38 หมู่ที่ 4 ถนนน้ำรัก-บ้านไทย ตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอมะขาม ห่างจากที่ว่าการอำเภอมะขามประมาณ 6 กิโลเมตร มีเนื้อที่ตำบลประมาณ 33.52 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 20,950 ไร่ มี 8 หมู่บ้าน ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำจันทบุรีไหลผ่าน มีหนองน้ำขนาดใหญ่ 3 แห่ง

แนวเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดกับ	ต.วังแซ้ม อ.มะขาม จ.จันทบุรี
ทิศใต้	ติดกับ	ต.จันทนิมิต ต.พลับพลา อ.เมือง จ.จันทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ต.มะขาม อ.มะขาม จ.จันทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ต.แสลง อ.เมือง จ.จันทบุรี

จำนวนประชากร

จำนวนประชากรในเขตเทศบาล 2,432 คน เป็นชาย 986 คน เป็นหญิง 1,064 คน และจำนวนหลังคาเรือน 611 ครัวเรือน

ข้อมูลอาชีพ

- อาชีพหลัก ทำสวนผลไม้
- อาชีพเสริม ปลูกพืชล้มลุก

สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ มีอาชีพการทำสวนผลไม้ มีรายได้เพียงปีละครั้ง และไม่แน่นอน เกษตรกรบางคนขาดเงินทุนหมุนเวียน เนื่องจากไม่มีรายได้ระหว่างปี แต่ในสวนผลไม้ยังมีพื้นที่ว่างที่จะปลูกไม้แซมได้ หากสามารถทำได้ก็จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร เพราะปัญหาการเกษตรที่ยังพบในตำบลไม่ว่าจะเป็นต้นทุน การผลิตทางเกษตรที่สูง ราคาไม่แน่นอนส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่าย ประกอบกับยังมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร บางปีมีภัยแล้ง ด้วย สภาพองค์กรชุมชนตำบลท่าหลวงจึงมีความเห็นร่วมกันในการปลูกโกโก้ แซมในสวนทุเรียน เป็นพื้นที่เรียนรู้แก่เกษตรกรในตำบล สามารถมาศึกษาเรียนรู้ และนำความรู้ไปปรับใช้กับพื้นที่ตนเอง แล้วยังเป็นพืชที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี และสามารถปลูกแซมในสวนผลไม้ได้ เมื่อปลูกครบ 3 ปี ก็สามารถเก็บผลผลิตได้ทุกเดือน จะช่วยแก้ปัญหาเงินได้รายและเงินทุนหมุนเวียนให้กับชาวสวนได้

ด้านสังคม ในพื้นที่ยังมีกลุ่มผู้เปราะบาง เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และปัญหาที่อยู่อาศัย เนื่องมีการสร้างบ้านมานาน เจ้าของบ้านมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงไม่สามารถซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่ได้

ด้านเศรษฐกิจ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คราวเรือนยังไม่มีมาตรการตัดแยกขยะ ส่งผลให้เกิดขยะล้นถัง ต้องเดินทางไปทิ้งขยะที่ไกล ๆ เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจ การสร้างแหล่งอาหารภายในชุมชน รายจ่ายของประชาชนเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่มีรายรับ ตกงาน การดูแลคนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน บางคนไม่ได้รับการดูแล เพราะกลับมาจากที่อื่นมาอยู่บ้าน ต้องประสานหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เข้าไปดูแล บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า แจกถุงยังชีพ หลังจากสถานการณ์โควิด - 19 จะต้องมีการฟื้นฟูอาชีพ สร้างรายได้ให้กับผู้ได้รับผลกระทบอย่างจริงจัง

เปิดพื้นที่สภาองค์กรชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของคนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง ได้ยึดหลักคิดสำคัญตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน ในการทำหน้าที่เปิดดวงพุดคุย ระดมปัญหา แนวทางแก้ไข การเชื่อมโยงประสานงานกับภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ สถาบันการศึกษา ท้องถิ่น หน่วยงานในพื้นที่มาร่วมกัน ด้วยบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางสร้างกระบวนการเรียนรู้ แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.เปิดเวทีสภาองค์กรชุมชน สร้างพื้นที่กลางทางความคิด ระดมความเห็น เพื่อสำรวจข้อมูลปัญหาทุน และแนวทางแก้ไขทุกมิติ

2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำ แผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่าน การ จัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้ สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ แก้ไขปัญหา

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

คำขวัญ : ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการประชาชน ชุมชนรวมใจ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์ : สร้างเศรษฐกิจจากฐานราก พัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม จัดการทรัพยากรอย่างมีคุณค่า

พันธกิจ : การร่วมมือกันพัฒนา อย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสังคม (กองทุนสวัสดิการกลุ่มผู้เปราะบาง ยาเสพติด ที่อยู่ อาศัย เป็นต้น)

- โครงการขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ (ที่ดินทำกิน อาชีพ ท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นต้น)

- การส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพเสริมให้มีความมั่นคง

- การสนับสนุนและสนับสนุนกลุ่มอาชีพ ต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า เกษตร เกษตรอินทรีย์ คุคลอง ขยะ เป็นต้น)

- การทำเกษตรอินทรีย์

- การรณรงค์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มีคุณค่า และการรักษาสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม / ประเพณีท้องถิ่น(ภูมิปัญญาท้องถิ่น

พื้นที่ประวัติศาสตร์ชุมชน เป็นต้น)

- การอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข (การส่งเสริมสุขภาพ การเข้าถึงหลักประกัน เป็นต้น)

- การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางอาหาร

- การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านอื่น ๆ (การเมือง การปกครอง การเชื่อมโยงภาคี สิทธิชุมชน เป็นต้น)

แผนงานหลัก

การสำรวจข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคม

จากสถานการณ์ปัญหาโควิด - 19 สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง ได้ปรึกษาหารือปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน จากการปลูกพืชโกโก้แซมในสวนผลไม้ มาเป็นการช่วยเหลือดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากโควิดก่อน แล้วดำเนินปลูกโกโก้แซมในสวนผลไม้เพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาว

ในการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า ต้องทำร่วมกับภาคีหลายฝ่าย โดยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

- 1.เปิดเวทีสภาองค์กรชุมชน สร้างพื้นที่กลางทางความคิด ระดมความเห็น เพื่อสำรวจข้อมูลปัญหาทุน และแนวทางแก้ไขทุกมิติ โดยทีม อสม.จะเน้น ผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด - 19 ก่อน
2. ประชุม วิเคราะห์ข้อมูล ระดมแมส เจล ข้าวสารอาหารแห้ง บรรจุถุง ร่วมกับ รพ.สต. เทศบาลตำบลท่าหลวง ท้องที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม.
- 3.นำถุงแจกจ่ายให้กับครัวเรือนยากจน และผู้ที่ต้องการ
- 4.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อการแก้ไขปัญหาต่อในระยะยาว

นายพิภพ อาลัย คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง เล่าถึงสถานการณ์โควิด ในพื้นที่ท่าหลวงว่า เป็นเดือดร้อนของทุกคนในการปรับวิถีการใช้ชีวิต คนจนก็หนักหน่อย คนมีตังค์ก็เบา แต่ก็พี่น้องชาวบ้านในตำบลด้วยกัน จึงเปิดเวทีสภาองค์กรชุมชนพูดคุย กับคุณหมอ รพ.สต.ท่าหลวง ท้องที่ท้องถื่น อสม. เพราะเป็นทีมทำงานสภาองค์กรชุมชนด้วยกัน ง่ายต่อการหารือ จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการทำถุงยังชีพ แมส เจล เพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับครัวเรือนที่ต้องการ ประมาณ 500 กว่าครัวเรือน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	รพ.สต.ท่าหลวง	จุดคัดกรอง วัดอุณหภูมิ จัดทำถุงยังชีพ แมส / เจล ข้าวสาร อาหารแห้ง ประมาณ 500 ชุด แจกถุงยังชีพ ผู้สูงอายุ และคนที่ถูกกักตัว
2	กองทุนแม่ของแผ่นดิน (ป.ป.ส./พช.)	สนับสนุนทุนการศึกษาเด็ก อุทกภัย ภัยพิบัติ ช่วยเหลือดูแลผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ
3	สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยกองทุนหมู่บ้าน ม.6 ดำเนินการโครงการประชารัฐ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน เชิงเกษตร โฮมสเตย์ การพัฒนาจุดเรียนรู้ กลุ่มทำปุ๋ยอินทรีย์
4	เทศบาลตำบลท่าหลวง	สนับสนุนสถานที่ในการประชุมคณะทำงาน และหนุนเสริมการทำงาน ของชุมชน สนับสนุนบุคลากรในการแจกจ่ายถุงยังชีพ

ผลลัพธ์ความสำเร็จ และความภูมิใจ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าหลวง ได้ร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชน โดยเฉพาะการบรรเทาความเดือดร้อนในสถานการณ์เฉพาะหน้าเรื่องโควิด – 19 สามารถดำเนินการมอบเครื่องยังชีพที่สำคัญเบื้องต้นให้คนจนและครัวเรือนที่ต้องการ จำนวน 500 กว่าครัวเรือน ไม่ว่าจะเป็นข้าวสารอาหารแห้ง แอมส น้ำมันพืช เป็นการลดรายจ่าย และสร้างพลังใจในการต่อสู้โรคระบาดนี้ไปพร้อมกัน

การมอบยังชีพ และอุปกรณ์ในการป้องกันเบื้องต้นที่สำคัญ ได้เห็นรอยยิ้ม ได้เห็นความสุขของผู้รับ คนทำงานก็เป็นสุข นับว่าเป็นการให้ที่มีความภูมิใจ มีกำลังใจที่จะทำงานเพื่อชุมชนเพื่อชาวบ้าน ในสถานการณ์เช่นนี้ก็ได้เห็นความรักความสามัคคีของผู้นำที่ต้องการช่วยเหลือลูกบ้านให้รอดปลอดภัยไปด้วยกัน

ข้อค้นพบสำคัญ

1. เกิดการสร้างความรักความสามัคคี ความเข้าใจยังเป็นการกระตุ้นจิตสำนึก และความรับผิดชอบของประชาชนเอง ในการเฝ้าระวัง ดูแลคนรอบข้าง จากโควิด – 19 เพิ่มจิตอาสาในชุมชนมากขึ้น
2. ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา การตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลที่กระทบถึงตัวประชาชนเอง
3. ทำให้ประชาชนร่วมกันกำหนดแผนงานโครงการ กิจกรรมที่เหมาะสมที่เป็นไปได้และสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และกลยุทธ์ที่วางไว้เพื่อสานต่อเสริมสร้างสิ่งที่ชุมชนทำได้ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นหรือบรรเทาข้อจำกัด และแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของชุมชน

4. ทำให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ในการที่จะพัฒนาชุมชนได้โดยไม่ต้องรอจากท้องถิ่นหรือหน่วยราชการของรัฐ

แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ ปี 2565

- 1.การพัฒนาพื้นที่สาธารณะในตำบล เพื่อปลูกโกโก้ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม
- 2.การขับเคลื่อนที่อยู่อาศัย บ้านพอเพียงชนบท ต่อเติมที่อยู่อาศัย ให้กับผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการในพื้นที่ ให้มีความมั่นคงแข็งแรง
- 3.การประสานงานร่วมกับภาคี ให้สนับสนุนสภาองค์กรชุมชน ดำเนินการตามภารกิจต่อไป
- 4.อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดหาเครื่องสแกนอุณหภูมิ ตรวยศัดกรอง เชิงรุกรายหมู่บ้าน เพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และจัดหาพื้นที่สำหรับรักษาคนในพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายพิภพ อาลัย
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาฯ
เบอร์โทร. 084 347 2389

**พัฒนาอาชีพ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างรายได้ชุมชน
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อ อำเภอลำทะลุ จังหวัดจันทบุรี**

1.บริบทพื้นที่

ประวัติตำบลบ่อจากการบอกเล่าสืบต่อกันมา พบว่ามีประวัติความเป็นมาตั้งแต่ครั้งสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชใช้เส้นทางเดินทัพผ่านจากจังหวัดจันทบุรีไปยังจังหวัดตราด ในระหว่างทางได้มาหยุดพักแรมและมีการตั้งค่ายทหารขึ้นบริเวณพื้นที่ตำบลบ่อ (ปัจจุบันคือหมู่ 1 บ้านหนองระหาร) เนื่องจากกองทัพมีทหารจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องใช้น้ำสำหรับอุปโภค บริโภค ปริมาณมากในระหว่างพักแรม เนื่องจากแหล่งน้ำจืดมีน้อยในพื้นที่ จึงต้องใช้กำลังทหารขุดบ่อน้ำ หนองน้ำขึ้น เพื่อนำน้ำมาใช้ประโยชน์การพักแรม ซึ่งบริเวณที่ทหารของพระเจ้าตากสิน ขุดบ่อหรือหนองน้ำนี้ ในอดีตเรียกบริเวณดังกล่าวว่า “หนองทหาร” ต่อมาถึงปัจจุบัน ได้เรียกเพี้ยนมาเป็น “หนองระหาร” ในปัจจุบัน

สำหรับประวัติการตั้งรกรากของประชาชนในตำบลบ่อนั้น ได้เริ่มก่อตั้งมานานกว่า 100 ปี แล้ว โดยพบว่ามีประวัติการตั้งรกรากตั้งแต่รัชสมัยรัชกาลที่ 5 โดยชนเผ่าพื้นเมืองที่เข้ามาตั้งรกรากแต่ดั้งเดิม คือ ชนกลุ่มกะเหรี่ยง ชอง และเขมร ต่อมาเริ่มมีการอพยพประชากรจากที่ต่างๆ เข้ามาตั้งรกรากเพิ่มขึ้น เหตุที่ใช้ชื่อตำบลบ่อนั้นเนื่องมาจากการที่ชนกลุ่มได้เริ่มก่อตั้งหมู่บ้านและแสวงหาพื้นที่ทำนาและการเกษตรและเริ่มขุดหาแหล่งน้ำจืดเพื่อใช้ในการเกษตรและใช้บริโภค อุปโภค โดยการขุดเจาะบ่อน้ำ จึงเป็นที่มาในการตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านบ่อ

เทศบาลตำบลบ่อได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลบ่อเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2539 และยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลบ่อ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2551 ปัจจุบันเทศบาลตำบลบ่อมีฐานะเป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็ก

สภาพพื้นที่ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ทั้งหมด 85.10 ตารางกิโลเมตร หรือ 53,187 ไร่ มีแม่น้ำเวฬุไหลผ่าน ซึ่งกั้นระหว่าง จ.จันทบุรี และ จ.ตราด เทศบาลตำบลบ่อ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอลำทะลุ จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอลำทะลุไปทางทิศตะวันออกระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครอง เป็น 10 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น จำนวน 7,226 คน จำนวนครัวเรือน 2,528 ครัวเรือน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ประชาชนอาชีพทางประมงพื้นบ้าน เลี้ยงกุ้งธรรมชาติ จากการที่มียุทธศาสตร์การตรวจยึดพื้นที่ตามแนวเขตกฎหมายของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทำให้พี่น้องในชุมชนไม่มีพื้นที่ทำกินที่อยู่อาศัย ขาดความมั่นคงในอาชีพ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต พื้นที่บางส่วนเป็นดินเค็ม น้ำใต้ดินเค็ม หรือน้ำกร่อย ไม่สามารถนำน้ำจากใต้ดินมาใช้ในการอุปโภค-บริโภคได้ ต้องอาศัยแหล่งน้ำดิบจากที่อื่น และน้ำฝน น้ำทำการเกษตร บางช่วงแล้ง ไม่เพียงพอต่อการเกษตร แหล่งเก็บกักน้ำมีไม่มาก

ด้านคุณภาพชีวิต แรงงานในพื้นที่ ปัจจุบันคนวัยทำงานในตำบล ส่วนใหญ่อพยพไปทำงานทำตามนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ส่งผลให้แรงงานในตำบลส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ เกษตรกรโดยมาก ที่อยู่อาศัยบ้านเรือนเสื่อมโทรม เนื่องจากประชาชนผู้มีรายได้น้อย ขาดรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มีความมั่นคงแข็งแรง ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ผู้พิการ

ปัญหาโควิด-19 ส่งผลให้มีปัญหาด้านสุขภาพ การเข้าถึงวัคซีน การป้องกันเฝ้าระวังไม่มาก การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมได้จำกัด รายได้เศรษฐกิจตกต่ำจากการที่ประชาชนระมัดระวังในการใช้จ่าย

ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว ทำให้มีรายได้หลักจากผลผลิตการเกษตร ทำสวนผลไม้ ประมงพื้นบ้าน บางปีมีรายได้ตกต่ำ ขาดการแปรรูปผลผลิตการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ประกอบกับโรคโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนระมัดระวังการใช้จ่าย ส่งผลให้การจับจ่ายซื้อสินค้าลดลง ต่างคนต่างระมัดระวังการเงินตนเอง เพื่อใช้ฉุกเฉิน คนหาเช้ากินค่ำ คนมีรายได้น้อย ได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ขณะที่ประชาชนทั่วไปบางส่วนว่างงาน ถูกไล่ออก ต้องกู้หนี้ยืมสินนอกระบบ

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ประสบ สภาพองค์กรชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้ แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาพองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สภาพองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อ อำเภอลำลูก จังหวัดจันทบุรี

วิสัยทัศน์ : วิถีพอเพียง เกษตรคุณภาพ ท้องเที่ยวยั่งยืน

4.สภาพองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ คนมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ทางสภาพองค์กรชุมชนจึงได้ปรึกษารัฐบาลกลุ่มสมาชิกขององค์กรชุมชน ผู้นำท้องถิ่น หน่วยงาน เพื่อร่วมหาทางออกร่วมกันโดยทำหน้าที่เป็นเวทีกลางของชุมชน ให้ประชาชนได้ร่วมคิดอ่าน หาทางออกร่วมกัน จึงเห็นร่วมกันที่จะส่งเสริมพัฒนา

ศักยภาพกลุ่มอาชีพให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจกรรม การเพิ่มทักษะ การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าชุมชน ตลอดจนการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้กับกลุ่มสมาชิก เพิ่มรายได้ให้ครัวเรือน แบ่งเบาภาระรายจ่ายประจำวันในช่วงโควิด จึงได้ส่งเสริมพัฒนากลุ่มผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติจากป่าชายเลน ดำเนินกิจกรรมการผลิตและจำหน่ายเสื้อมัดย้อม หมวก ผ้าคลุมไหล่ ที่ย้อมมาจากใบไม้ในป่าชายเลน ซึ่งเป็นทุนทางธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน มาสร้างมูลค่า และสนับสนุนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน เพาะพันธุ์ต้นประสักดอกแดง สร้างรายได้เสริมและการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนในพื้นที่

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบลบ่อ	-การรณรงค์การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะการดูแลป้องกัน หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ป้องกันโรคโควิด -19 ในครัวเรือน -สนับสนุนอุปกรณ์ถุงยังชีพ อาหารแห้ง ยาสมุนไพร ป้องกันโควิด
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	การรณรงค์การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะการดูแลป้องกัน หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ยาสมุนไพร ป้องกันโรคโควิด -19 ใน ครัวเรือน
3	สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอลำลูก	สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ อบรมการทำผ้ามัดย้อม การออกแบบ ลวดลาย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาช่องทางสื่อสารออนไลน์ แก่ สมาชิกกลุ่ม 9 คน โดยเป็นค่าดำเนินการวัสดุอุปกรณ์ค่าวิทยากร ประมาณ 10,000 บาท
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	สนับสนุนสถานที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ผ้ามัดย้อม เสื้อมัดย้อม หมวก ผ้าคลุมไหล่ กลุ่มผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติจากป่าชายเลน
5	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	-สนับสนุนการศึกษา วิจัย พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง รวมถึงพืชและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ -สนับสนุนการให้ความรู้การเพาะพันธุ์ต้นประสักแดง แก่กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
6	สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดจันทบุรี	-ให้คำแนะนำการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน กิจกรรมหมอดินอาสา ในการตรวจวิเคราะห์ดินแก่ประชาชนในตำบล
7	สำนักงานเกษตรอำเภอ ลุม	-สนับสนุนการจัดตั้งและขึ้นทะเบียนวิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อม -สนับสนุนการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนไปจัดจำหน่ายจังหวัดเคลื่อนที่ กิจกรรมหน่วยงานราชการ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การส่งเสริมพัฒนากลุ่มผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ สมาชิกปัจจุบัน 9 คน ได้ดำเนินกิจกรรมการผลิตและจำหน่ายเสื้อมัดย้อม หมวก ผ้าคลุมไหล่ ที่ย้อมมาจากวัตถุดิบธรรมชาติใบไม้ในป่าชายเลน ซึ่งเป็นทุนทางธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน มาสร้างมูลค่า อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนในพื้นที่ ซึ่งสามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ คือ เสื้อมัดย้อมหมวก ผ้าคลุมไหล่ โดยมีรายได้เฉลี่ยปีละไม่ต่ำกว่า 200,000 บาท แหล่งจัดจำหน่ายกลุ่มได้นำผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ผ่านการออกบูธ นิทรรศการ ขายออนไลน์ และเข้าไปจำหน่ายในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายสินค้า กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนากลุ่มผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ได้เชื่อมโยงบูรณาการทำงานร่วมกับ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอขลุง สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ อบรมการทำผ้ามัดย้อม การออกแบบลวดลาย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาช่องทางสื่อสารออนไลน์ แก่สมาชิกกลุ่ม 9 คน โดยเป็นค่าดำเนินการวัสดุอุปกรณ์ค่าวิทยากร ประมาณ 10,000 บาท เทศบาลตำบลบ่อ จัดหาสถานที่การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สนับสนุนให้กลุ่มนำสินค้าไปจำหน่ายที่มหาวิทยาลัย

นอกจากพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพผ้ามัดย้อมแล้ว สภาองค์กรชุมชนยัง ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน ดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์เพาะพันธุ์ต้นประสักดอกแดง พืชท้องถิ่นหายากมีเฉพาะถิ่น มาสร้างรายได้ โดยได้สนับสนุนกิจกรรมการตลาด จัดจำหน่ายต้นพันธุ์แก่นักอนุรักษ์ ผู้ที่สนใจในปลูกเพิ่มพื้นที่ป่า หรือคนทั่วไป ปลูกเพื่อบริโภค โดยใช้ส่วนของฝักประสักดอกแดง มาแปรรูปอาหารและขนม ปัจจุบันกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน มีสมาชิก 10 คน มีรายได้จากการจำหน่ายต้นพันธุ์ประสักดอกแดง ประมาณเดือนละ 3,000 บาท ชาวบ้านมีรายได้จากการขายต้นพันธุ์ อนุรักษ์ พันธุ์พุทธรักษาธรรมชาติให้สมบูรณ์ต่อการเจริญเติบโตของต้นประสักดอกแดง ตลอดจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ ให้ชุมชนได้อาศัยหาเลี้ยงชีพ นอกจากนี้ยังมีสรรพคุณทางสมุนไพร ภูมิปัญญาและประสบการณ์ที่ได้รับสืบทอดกันมา นำใบของต้นประสักดอกแดงมาบดให้ละเอียดแล้วนำไปพอกแผลห้ามเลือด เปลือกนำมาต้มกับน้ำดื่มเป็นยาฟาดสมานแก้ท้องร่วง ผลหรือฝักนำมาแปรรูปเป็นของหวาน เช่น เชื่อม หรือบวด จำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของหวานที่บ้านอาหารชุมชน เมื่อทานเข้าไปแล้วรักษาอาการร้อนในบำบัดรักษาแผลในปาก ลิ้นอักเสบ และทำให้ปากสะอาดอีกด้วย

กิจกรรมอนุรักษ์เพาะพันธุ์ต้นประสักดอกแดง ได้รับการสนับสนุนจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นักวิชาการมาศึกษาวิจัย อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การให้ความรู้การเพาะพันธุ์ต้นประสักแดง

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนที่ผ่านมา ได้ช่วยเหลือ เชื่อมประสาน สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการสร้างรายได้ให้กลุ่มอาชีพ สร้างการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ช่วยให้ประชาชนได้ร่วมตัวทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน เกิดความรัก ความสามัคคีในชุมชน

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชน จะทำหน้าที่เป็นกลไกกลางเพื่อพัฒนาชุมชน องค์กรชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยมีกิจกรรมแผนงานสำคัญที่จะดำเนินการต่อ ประกอบด้วย การแก้ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของพี่น้องคนยากไร้ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การสร้างอาชีพจากทางทรัพยากรในชุมชน การส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์น้ำในพื้นที่ชุมชนตำบลบ่อ การส่งเสริมช่วยเหลือกิจกรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขสาธารณสุขประจำตำบล เพื่อรับมือกับโรคโควิด-19 และการเพิ่มช่องทางการตลาดข้าวอินทรีย์วิถีคนบ่อ เพื่อสร้างรายได้หมุนเวียนในชุมชน ตลอดจนการประสานเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้คำแนะนำ ส่งเสริม การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น และสร้างรูปธรรมในพื้นที่

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายमितร ชูเพียร
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อ
เบอร์โทร. 061-3914953

บริหารจัดการขยะ สร้างรายได้ให้ชุมชน
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ของอำเภอเมืองจันทบุรี ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองจันทบุรี ประมาณ 6 กิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านหนองอ้อ เทศบาลมะขามมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขามจังหวัดจันทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อลำคลองนารายณ์ ตำบลคลองนารายณ์ ทิศตะวันออก ติดต่อหมู่ที่6,7, 8, 9,10 ตำบลพลับพลา และหมู่ที่1,2 มี 10 ชุมชน จำนวนหมู่บ้าน 15 หมู่บ้าน พื้นที่รวม 12.9 ตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือน 5,200 ครัวเรือน จำนวนประชากร 10,500คน อาชีพส่วนใหญ่ในตำบลเกษตรกรรม ทำสวน ผลไม้ ปลูกลูกยางพารา เทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์ มีพื้นที่ในการปกครองทั้งสิ้น 12 . 90 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลพลับพลา และตำบลคลองนารายณ์มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ และบางส่วนเป็นพื้นที่ลุ่ม ทุ่งนา น้ำท่วมถึง มีคลองผ่านชุมชนหลายสาย ลักษณะชุมชนเกาะกลุ่มกันอยู่ตามแนวทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3 ตลอดทั้ง 2 ฟากถนน โดยเป็นหมู่บ้าน ร้านค้า บ้านจัดสรร อาคารที่พักอาศัย สลับสวนผลไม้ตลอดเส้นทาง ของดีของตำบล เมืองเพี้ยด ตลาดผลไม้ปากแซง เป็นตลาดผลไม้ขนาดใหญ่ของจังหวัดจันทบุรี

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ และบางส่วนเป็นพื้นที่ลุ่ม ทุ่งนา น้ำท่วมถึง มีคลองผ่านชุมชนหลายสาย ประชาชนประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ มีการทำงานกับประชาชนในชุมชนเมือง ที่มีทั้งประชากรแฝงและคนต่างด้าวมีอุปสรรคในการช่วยเหลืออย่างมาก เพราะปัญหาความต้องการของคนในชุมชนเมืองมีมากกว่าและจำนวนประชากรมีมากกว่าชนบท ทำให้มีการตอบสนองและช่วยเหลือทุกมิติไม่ทั่วถึง รวมถึงปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะที่ยังเป็นปัญหาหลักๆของพื้นที่ ในเรื่องที่อยู่อาศัย เนื่องจากเป็นชุมชนเดิม บ้านเรือนที่ก่อสร้างมีระยะเวลานานทำให้เกิดการทรุดโทรม ผุพัง ไม่มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน อีกทั้งปัญหาเรื่องการแพร่ระบาดของโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อรายได้ และการประกอบอาชีพของคนในชุมชนเป็นอย่างมาก การเข้าถึงระบบสวัสดิการของรัฐยังไม่ครอบคลุมและยังไม่ทั่วถึง ยังขาดงบประมาณในการบริหารงานในการช่วยเหลือได้ทั้งหมดเนื่องจาก สภาองค์กรชุมชนไม่มีงบประมาณไว้รองรับ และเนื่องจากติดด้วยเรื่องของระเบียบของอปท.ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไข้ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไข้ปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไข้ปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไข้ปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไข้ปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไข้ปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไข้ปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไข้ปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไข้ปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไข้ปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

วิสัยทัศน์คือ “สภาองค์กรชุมชนมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าหมาย พัฒนาเมืองโดยประชาชน พัฒนาคนโดยการศึกษาและอาชีพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านสังคม

- โครงการแก้ไข้ปัญหาสวัสดิการให้แก่ผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาส โดยโครงการสวัสดิการชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- ส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพเสริมให้มีความมั่นคง

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในตำบล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการรณรงค์ปลูกป่า และการปลูกจิตสำนึกประชาชนในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

- ยกระดับคุณภาพการศึกษาของประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมีมาตรฐานเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้วิทยาการสมัยใหม่

- พัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยการเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น อย่างมี ศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ดูแลและส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรงมีสุขภาพดีถ้วนหน้า โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการ

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาที่มีในพื้นที่ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ เพื่อให้เกิดรายได้ เป็นอาชีพเสริมของคนในตำบลและส่งเสริมให้ สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ,โครงการบ้านพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยให้คนในตำบล โดยมีกระบวนการใน การดำเนินงานดังนี้

1. นำแผนของสภาองค์กรชุมชนเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. นำเสนอเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน และเสนอแผนงานต่อเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์
3. ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้
4. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ และออกแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบล พลับพลาณารายณ์	-สนับสนุนโครงการแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในแผนงานโครงการตลาดนัดขยะรีไซเคิลเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ งบประมาณ 200,000 บาท -สนับสนุนบุคลากร สถานที่ การลงพื้นที่สำรวจโครงการบ้านพอเพียง และ ประมาณราคาการซ่อมแซมบ้าน รวมถึงการลงพื้นที่ตรวจรับงานโครงการ
2	กองทุนสวัสดิการชุมชน เทศบาลตำบล พลับพลาณารายณ์	ให้คำปรึกษา การบริหารจัดการองค์กร
3	สถาบันพัฒนาองค์กร ชุมชน	สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถชุมชนปี 2564 -สนับสนุนโครงการบ้านพอเพียง
4	สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัย	บุคลากรการให้ความรู้ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ ในเรื่องการแก้ไขปัญหา เรื่องอาชีพ รายได้ และการจัดการเรื่องขยะ ซึ่งมีการคัดแยกขยะเปียกหรือขยะอินทรีย์ ตามโครงการที่ชุมชน ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ตามแนวพระราชดำริ

ของเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ ลดปริมาณขยะเปียกและขยะอินทรีย์อย่างต่อเนื่องๆ ทุกปี แต่เขตพื้นที่เทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ ยังมีปริมาณขยะบางส่วนที่เป็นขยะรีไซเคิลที่ย่อยสลายได้ยาก จำเป็นต้องมีการนำมาแปรรูปใหม่ หรือจำหน่ายกับผู้ประกอบการค้าของเก่า อีกทั้งยังต้องมีเทคนิคการ คัดแยกขยะรีไซเคิลให้ถูกวิธี เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อม ดิน แม่น้ำลำคลอง เมื่อมีการคัดแยกอย่างถูกวิธีก็จะได้ขยะที่สามารถจำหน่ายได้ นำสิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล เช่น ตระกร้า กระเป๋จากขยะรีไซเคิล เพื่อลดมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดในชุมชน โดยการประสานงานร่วมกับ เทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ เพื่อเสนอแผนงานโครงการของสภาฯ และได้รับการบรรจุแผนงานในแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.2561-พ.ศ.2564) ของเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ ยุทธศาสตร์จังหวัดที่5 ยุทธศาสตร์คุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในแผนงานโครงการตลาดนัดขยะรีไซเคิลเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ งบประมาณ 200,000 บาท ในการเพิ่มรายได้และเป็นอาชีพเสริมของประชาชนให้มีรายได้มีเงินออมจากการจำหน่ายขยะรีไซเคิล

การดำเนินงานโครงการมีประชาชนเข้าร่วม จำนวน 270 คน ครอบคลุม10 ชุมชน มีผลลัพธ์ความสำเร็จในด้านต่างๆดังนี้

- มีปริมาณขยะลดลง 1-3 ตัน ต่อเดือน
- มีประชาชนทั้งในเขตเทศบาลและหน่วยงานภายนอก อบท. หน่วยงานการศึกษาเข้ามาศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะและแปรรูปขยะเฉลี่ยปีละ 48 ครั้ง
- มีผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก ขยะรีไซเคิล มีผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญในการสานกระเป๋ สานตะกร้า สามารถสร้างรายได้จากการรับสอนทำกระเป๋ สานตะกร้า และการจำหน่ายสินค้าจากขยะรีไซเคิล ตัวอย่างสมาชิกที่ดำเนินงานโครงการและประสบผลสำเร็จ

1.นางนุสรา ประเสริฐสัง ชุมชนย่อยที่ 1 เดิมทำอาชีพชาวสวน และเปิดร้านเสริมสวย หลังจากได้เข้าร่วมโครงการฯ ได้พัฒนาตนเองมาทำเรื่องการแปรรูปขยะรีไซเคิล ทำกระเป๋ สาน ตะกร้า สาน และจำหน่ายกระเป๋ ตะกร้า ในราคา ใบละ 300 – 1,000 บาท มีรายได้เสริมจากการขายเดือนละ 3,000 บาท ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม

2.นางกัญญา คูเจริญ ชุมชนย่อยที่ 1 มีความชำนาญในการสานกระเป๋ ตะกร้าและรับสอนด้วยขายกระเป๋และตะกร้า ใบละ 200 ,300 ,500 บาทตามขนาดของตะกร้า

3.นางสาวณอมศรี เกษราธิกุล ชาวชุมชนย่อยที่ 3 1 มีความชำนาญในการสานกระเป๋ ตะกร้าและรับสอนด้วย ขายกระเป๋และตะกร้า ใบละ 200 ,300 ,500 บาทตามขนาดของตะกร้า

4.นายชูชาติ เนตรจรัส ประชาชนชุมชนย่อยที่ 1 ประกอบอาชีพ ทำสวน ค้าขาย หลังจากเข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการคัดแยกขยะรีไซเคิล เดือนละ 600 – 1,000 บาท

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

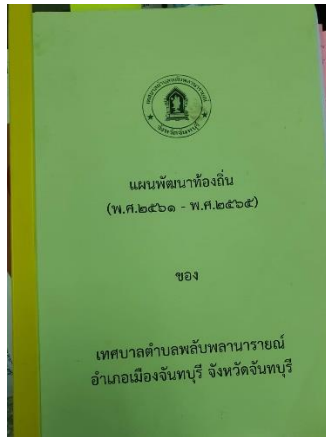
1.การพบปะพูดคุย ของคนในชุมชน และสภาองค์กรชุมชน ต้องมีการประชุม ปรึกษาหารือกัน อย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ผู้นำกลุ่ม ทั้งภาค ประชาชน กลุ่มอาชีพต่างๆค่อนข้างเป็นกันเอง ซึ่งทำงานร่วมกันมาหลายปี บางท่านเป็นประธานชุมชน อสม. เป็นผู้นำกลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ บางท่านมีหลายบทบาทหน้าที่ ทั้งประธานชุมชน ประธานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

2.ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่นมีความสนใจ และใส่ใจในการช่วยเหลือกลุ่มองค์กรต่างๆที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์และช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มที่ คอยแก้ปัญหาที่เป็นเหตุขัดข้องในการพัฒนาให้ราบรื่น และขับเคลื่อนไปอย่างมั่นคง

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

1.ขาดงบประมาณในการบริหารงานเนื่องจาก สภาองค์กรชุมชนไม่มีงบประมาณไว้รองรับ เนื่องจากติดด้วยเรื่องของระเบียบของอปท.ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด แต่สมาชิกทุกคนก็มีความเสียสละ อาสาที่จะทำงานให้กับสภาองค์กรชุมชน

2.การทำงานกับประชาชนในชุมชนเมือง ที่มีทั้งประชากรแฝงและคนต่างด้าวมีอุปสรรคในการช่วยเหลืออย่างมาก เพราะปัญหาความต้องการของคนในชุมชนเมืองมีมากกว่าและจำนวนประชากรมีมากกว่าชนบท ทำให้มีการตอบสนองและช่วยเหลือทุกมิติไม่ทั่วถึง

ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ ๕ ยกระดับคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										แบบ ผ01	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่ ๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน											
1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กร											
1.๒ แผนการสร้างเสริมวัฒนธรรมชุมชน											
ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่หักงบ					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)			
10	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น	จัดอบรมให้กับประชาชนในชุมชน เช่น สานตะเป่า จากวัสดุรีไซเคิล การทำปุ๋ยหมัก น้ำปลาล้างจาน ทำนม ฯลฯ จำนวน ๑๐๐ คน	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	ประชาชนมีงานทำ พัฒนาอาชีพที่สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น ประกอบอาชีพทางการเกษตรได้	ประชาชนมีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น ประกอบอาชีพทางการเกษตรได้	สำนักปลัด เทศบาล
11	โครงการลดขยะรีไซเคิลเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์	1.เป็นการเพิ่มรายได้และแปรรูปขยะเป็นของมีค่า 2.เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการดำรงชีพ 3.ขยายเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการ	ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้บริหารสมาชิกสภาเทศบาลฯ พนักงาน ข้าราชการ พนักงาน และเรียนนักศึกษา จำนวน ๕๐๐ คน	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	๒๐๐,๐๐๐- (งบเทศบาล)	ร้อยละ ๘๐ ปริมาณขยะชุมชนที่นำส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชาชนมีเงินติดตัว เกิดการจัดการขยะและขยะถูกนำไปใช้ประโยชน์ นำขยะกลับมาใช้ประโยชน์เป็นเงินออม	สำนักปลัด เทศบาล

ภาพประกอบ แผนการสนับสนุนโครงการตลาดนัดขยะรีไซเคิล เทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์

กิจกรรมการขายขยะ

ผลิตภัณฑ์กระเป๋ารีไซเคิล

การดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียงชนบท

จากปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของคนในตำบล สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส คนสูงอายุ โดยการเสนอแผนงานโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการบ้านพอเพียง จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) ปี 2564 จำนวน 23 หลังคาเรือน งบประมาณ 360,000 บาท ส่งผลให้ผู้เดือดร้อนได้รับการช่วยเหลือดำเนินงานร่วมกับเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ สนับสนุนบุคลากรลงพื้นที่สำรวจโครงการบ้านพอเพียง

และประมาณราคาการซ่อมแซมบ้าน รวมถึงการลงพื้นที่ที่ตรวจรับงานโครงการ ร่วมกับคณะทำงานสภาองค์กรชุมชนฯ จากการดำเนินงานโครงการทำให้ครัวเรือนที่ได้รับการแก้ไขปัญหามีบ้านที่มั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น มีสุขภาพจิตที่ดี มีกำลังใจในการประกอบอาชีพมีรายได้ที่ดีขึ้น ดังเช่น บ้านนางกันดา ชิมแซม บ้านเลขที่ 79/1 หมู่ที่ 13 ตำบล พลับพลา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6 คน ปัญหาความเดือดร้อน ซ่อมแซมฝาผนังบ้าน

ภาพบ้านก่อนซ่อมแซม

ภาพบ้านหลังซ่อมแซม

6.ข้อค้นพบสำคัญ

1.เกิดกระบวนการทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

2.เกิดการเชื่อมโยงแผนพัฒนาร่วมกับภาคีเครือข่ายการทำงานพัฒนา เช่น ทต.พลับพลาณารายณ์และภาคีอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.เกิดการพัฒนาและต่อยอด ตลาดนัดขยะรีไซเคิล คน เชื่อมโยงให้สมาชิกทุกกลุ่ม เช่น กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มสตรีอาสาฯ ชมรมผู้สูงอายุ คนพิการ ให้หันมาสนใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและรักษาสิ่งแวดล้อม

4.เกิดกระบวนการถอดชุดความรู้ การพัฒนาแก้ไขการจัดการ ตลาดนัดขยะรีไซเคิล

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

1.เพื่อพัฒนาและต่อยอด ตลาดนัดขยะรีไซเคิล คน เชื่อมโยงให้สมาชิกทุกกลุ่ม เช่น กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มสตรีอาสาฯ ชมรมผู้สูงอายุ คนพิการ ให้หันมาสนใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและรักษาสิ่งแวดล้อม

2. มีการสำรวจความเดือดร้อน ของประชาชนเกี่ยวกับ ที่อยู่อาศัย เพิ่มเติมโครงการบ้านพอเพียงในงบประมาณ พ.ศ.2565 ต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสมชาย ผลพิช

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์

เบอร์โทร 08 - 00179900

กระเป๋าน้ำดื่ม วิธีใช้ คู่มือพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพลี
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลพลี อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

บริบทพื้นที่

สมัยก่อนบริเวณตำบลนี้ จะมีต้นไม้ชนิดหนึ่ง เป็นไม้พุ่มกิ่งเลื้อย มีลักษณะคล้ายเถาวัลย์ มีผลเล็ก ขนาดลูกเกดสีเหลือง ๆ เปลือกใช้ควั่นทำเชือก ชาวบ้านเรียกว่า “ต้นพลี” ขึ้นอยู่มากมาย ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า “พลี” หรือตำบล พลี

เทศบาลตำบลพลีตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ 16,531.25 ไร่ (26.45 ตารางกิโลเมตร) สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นพื้นที่ราบ และมีพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณคลองยายดำ(หมู่ที่ 10) เหมาะแก่การปลูกผลไม้ มีระยะห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ตามทางหลวงหมายเลข 3 (สุขุมวิท) ประมาณ 315 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัดสุรินทร์ประมาณ 14 กิโลเมตร

ด้านกายภาพ

ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือเทศบาลตำบล ลักษณะที่ตั้งอาณาเขต มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลคมบาง อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองซิม อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลตะปอน อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ด้านชุมชน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ดังนี้

1.	หมู่ที่ 1	ตำบลพลี	บ้านคลองแวง
2.	หมู่ที่ 2	ตำบลพลี	บ้านคลองแวง
3.	หมู่ที่ 3	ตำบลพลี	บ้านคลองแวง
4.	หมู่ที่ 4	ตำบลพลี	บ้านหลังตลาด
5.	หมู่ที่ 5	ตำบลพลี	บ้านตลาดพลี
6.	หมู่ที่ 6	ตำบลพลี	บ้านหัวนา
7.	หมู่ที่ 7	ตำบลพลี	บ้านป่าคัน
8.	หมู่ที่ 8	ตำบลพลี	บ้านหมู่
9.	หมู่ที่ 9	ตำบลพลี	บ้านทางเกวียน
10.	หมู่ที่ 10	ตำบลพลี	บ้านคลองยายดำ
11.	หมู่ที่ 11	ตำบลพลี	บ้านซากใหญ่
12.	หมู่ที่ 12	ตำบลพลี	บ้านน้ำตกพลี

ด้านการเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง เทศบาลตำบลพลีมีจำนวนหมู่บ้าน 18 หมู่บ้าน 2 ตำบล อยู่ในเขตการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพลี อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

1. แหล่งน้ำ ในเขตเทศบาลมีจำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นลำคลอง 6 แห่ง คือ คลองพลี , คลองกล่ำคลองยายดำ คลองน้ำเค็ม คลองอ่าง และคลองอ่างหงส์ เป็นสระ 2 แห่ง คือ สะพวย สระตาแจ้ง และสระเนินโพธิ์

2. น้ำเสีย ด้านการกำจัดน้ำเสีย เทศบาลมีนโยบายขุดลอกคลองสาธารณะที่ตื้นเขินทุกปี เพื่อให้น้ำเสียระบายสู่ทะเล และป้องกันการเกิดน้ำท่วมขัง รวมทั้งรณรงค์ไม่ให้ประชาชนทิ้งขยะของเสียลงสู่คลองสาธารณะทุกแห่ง

3. ขยะ เทศบาลมีรถบรรทุกขยะ 3 คัน ปริมาตร 6 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณขยะโดยเฉลี่ย 3-4 ตัน/วัน มีพนักงานและเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะ 15 คน ปัจจุบันใช้ที่ทิ้งขยะของเทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ด้านเศรษฐกิจ มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม การประมง ปศุสัตว์ เลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด การท่องเที่ยว วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทำกระเป๋านาง

สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

1.ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ประชาชนมีหนี้สินจำนวนมาก และการรวมกลุ่มประกอบอาชีพในชุมชนยังไม่เข้มแข็งพอ

2.การบริหารจัดการน้ำในฤดูแล้งไม่เพียงพอต่อการเกษตร การบริโภคน้ำช่วงฤดูฝนก็เกิดน้ำท่วม

3.ที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากสร้างมานาน และบางส่วนไม่มีความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัย เนื่องจากอยู่บ้านเช่า

4.สุขภาพ จะพบว่าคนส่วนใหญ่ให้ความสนใจห่วงใยต่อสุขภาพของตนเองน้อย

5.ขาดการจัดสวัสดิการชุมชน เนื่องจากยังไม่มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน

6..สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และเกิดการว่างงานจำนวนมาก

บทบาทของสภาองค์กรชุมชน สู่การแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วม

1.การประสานงาน และบูรณาการความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการ จัดทำข้อเสนอโครงการไปยังองค์กรต่าง ๆ

2.การเข้าร่วมเป็นคณะทำงานของหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ในระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

3.จัดทำข้อเสนอโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่

4.สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ได้ประสานงานกับ รพ.สต.พลี อำนาจ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และอสม. ในการสำรวจผู้ที่อยู่ในภาวะเดือดร้อนจากสถานการณ์โควิด-19 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยติดเตียง ได้ประสานขอความช่วยเหลือสิ่งของเพื่อมอบให้คนในชุมชนตำบลพลี จำนวน 50 ครอบครัว เพื่อเยี่ยมและให้กำลังใจแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ยากไร้ในพื้นที่ตำบลพลีจำนวน 12 หมู่บ้าน

5.จัดอบรมการทำผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังพืชี และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลายรูปแบบ โดยจัดอบรม สื่อ ดิจิทัล เพื่อให้คนว่างงานได้มีอาชีพเสริม และรายได้

6.มีการพูดคุยเรื่องของสวัสดิการชุมชน เพื่อดำเนินการสวัสดิการให้กับคนในชุมชนให้ได้รับกันอย่างครอบคลุมทั้งตำบล

7.การดูแลประชาชนที่ประสบปัญหาที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่บ้านเช่า บ้านเรือนทรุดโทรม สำรวจและหาแนวทางแก้ปัญหา

8.การดูแลปัญหาสุขภาพของคนในตำบล มีการสำรวจและคัดกรอง และหาแนวทางการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือ

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลพลี

วิสัยทัศน์.....ผลไม้คุณภาพดี การท่องเที่ยวเด่น ผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นเลิศ เกิดประชาธิปไตย ห่วงใยและใส่ใจชุมชน

เป้าหมาย บูรณาการการทำงานและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการทำงานทุกภาคส่วนเพื่อชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

- 1.1 การประชุมคณะทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลพลี
- 1.2 พัฒนาศักยภาพคณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลพลี
- 1.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และทันต่อสถานการณ์
- 1.4 ทบทวนแผนยุทธศาสตร์กับการขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลพลี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

- 2.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกรูปแบบ
- 2.2 พัฒนาคุณภาพชีวิต ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านวิถีชุมชนคนรักพลี พัฒนา

ผลิตภัณฑ์ของชุมชนการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- 3.1 ฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าชุมชน ป่าชายเลน และลำคลอง
- 3.2 รณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสวัสดิการชุมชนและคุณภาพชีวิต

- 4.1 การสร้างสำนึกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อสุขภาวะที่ดี
- 4.2 การพัฒนาส่งเสริมการออมทรัพย์และจัดสวัสดิการชุมชน
- 4.3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19
- 4.4 การพัฒนาศักยภาพของผู้นำการจัดการในโรคระบาดต่างๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน

- 5.1 การพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคง
- 5.2 ซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้คนด้อยโอกาส

จากแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การปฏิบัติการอย่างมีพลัง

สภาองค์กรชุมชนตำบลพลี้ว ทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องในการเปิดเวทีระดมความคิดเห็นปรึกษาหารือการทำงานกำหนดแผนพัฒนา และแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับบริบทชีวิตวิถีชีวิต ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด – 19 เมื่อปี 2563 พบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหลากหลายอาชีพ โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยเงินทุนขาดมือรายได้หาย การประกอบอาชีพเป็นไปด้วยความลำบาก สภาองค์กรชุมชนจึงพูดคุยหารือร่วมกันถึงแนวทางที่จะส่งเสริมให้คนมีรายได้มีอาชีพ จึงได้ประสานงานกับ กศน. เพื่อจัดอบรมทำผลิตภัณฑ์กระเป๋าสานจากหนังวัว และจัดอบรมการทำสื่อดิจิทัล เพื่อประชาสัมพันธ์จำหน่ายสินค้า

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1.	กศน.พลี้ว	สนับสนุนให้ความรู้ และวิทยากรสอนการฝึกอาชีพการสานกระเป๋า และกิจกรรมต่างๆในทุกสาขาอาชีพ
2.	พอช.	สนับสนุนงบประมาณ และจัดให้มีการ การประชุม การอบรมให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพอยู่เสมอ
3.	รพ.สต.พลี้ว	สนับสนุนให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพและ การสาธารณสุข การป้องกันและปรับปรุงผลผลิตที่แปรรูปให้มีคุณภาพ
4.	เทศบาลตำบลพลี้ว	สถานที่การอบรม
5.	พัฒนาชุมชน (พช.)	สนับสนุนให้ความรู้ในการทำกิจกรรมต่างๆ
6.	เกษตรตำบล	สนับสนุนจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องการผลิต และการแปรรูปผลผลิตให้มีคุณภาพ

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
7.	เทศบาลตำบลพลี	สนับสนุนสถานที่ประชุม อบรบ และจัดทำกิจกรรมต่างๆ

นอกจากการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีแล้วยังมีกลุ่มทำงานที่ร่วมมือตลอดมา เนื่องจากที่ผ่านมาสภาองค์กรชุมชนตำบลพลี ได้รับงบประมาณจาก พอช. ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถือว่าประสบความสำเร็จมาก มีกิจกรรมบ้านวิถีชุมชนคนรักพลี จำนวน 13 บ้านเป็นเครือข่ายกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งในแต่ละบ้านมีผู้รับผิดชอบชัดเจน

1 บ้านครอบครัวอาสาพัฒนาชุมชน	คุณอุทัย ดาวไสว
2 บ้านโบราณชุมชนดั้งเดิมตำบลพลี	คุณอุมพร มงคลศิริภัทรา
3 บ้านภูมิปัญญาแพทย์ศาสตร์แพทย์แผนไทย	คุณสุนิสา ตัญญกุล
4 บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	คุณบัวบุญ พุทธศาสตร์
5 บ้านพัฒนาอาชีพ และศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	คุณนิดา ดิษฐ์จำรัส
6 บ้านศูนย์แบ่งปันช่วยเหลือในตำบล	รพ. สต.พลี
7 บ้านสมุนไพร	คุณจินตนา ผลทวี
8 บ้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	คุณศระสิพร พูลผล
9 บ้านโอท็อป	คุณกนกพร โกชาคม
10 บ้านขนมโบราณ	คุณณอม เจริญนาม
11 บ้านรักสุขภาพ	คุณอุษา ปรีชาอนันต์
12 บ้านรักษาความปลอดภัย	คุณเสถียร โชคดี
13 บ้านต้นแบบอาหารปลอดภัย คุณยงยุทธ์ เพิ่มผล คุณสมนึก สีบวงษ์รุ่ง คุณเจริญชัย	

มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์ฝึกอาชีพทำกิจกรรมด้วยตนเองแล้วนำกลับไปใช้เองได้เลย มีหลายหน่วยงานมาศึกษาดูงาน ทำให้ชาวสวนผลไม้มีรายได้จากการขายผลไม้ให้กับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมการแปรรูปผลผลิตจากผลไม้ที่มีอยู่ในตำบล และกิจกรรมการผลิตสินค้าต่างๆ

ความสำเร็จที่ภาคภูมิใจ

ตามที่ได้กล่าวถึงบทบาทของสภาองค์กรชุมชนตำบลพลี ในการทำหน้าที่ทั้งเป็นเวทีกระบวนการระดมความคิดเห็นในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาบ้านเกิดของตนเอง โดยใช้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 เป็นข้อมูลสำคัญในการทำงานครั้งนี้ โดยได้รับการสนับสนุนจากภาคีความร่วมมือ กศน.พลี เข้ามาอบรมส่งเสริมอาชีพ สนับสนุนวิทยากรที่มีองค์ความรู้ และอุปกรณ์ในการฝึกอบรมการทำกระเปาะ เพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพ มีรายได้ ครอบคลุมทั้ง 12 หมู่บ้าน และอบรมการจัดทำสื่อดิจิทัล เพื่อการตลาด สามารถมี

กระเปาะเพื่อการจัดจำหน่าย จำนวน 100 ลูก และการจำหน่ายได้มากกว่า 50% เสริมรายได้แก่คนในชุมชน มีชีวิตที่ดีขึ้น

นางเยาวลักษณ์ โชคดี เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลพลั่ว กล่าวถึงความสำเร็จอีกขั้น คือการพัฒนาสู่การศูนย์การเรียนรู้ในการทำกระเปาะหนังพีวีซี ควบคุมการดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงเกษตร และมีบ้านวิถีชุมชนอนุรักษ์พลั่ว จำนวน 13 หลังคาเรือน เช่น ใช้บ้าน นางนัยดา ดิษฐ์จำรัส เป็นศูนย์เรียนรู้ในการฝึกอบรมและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน เป็นต้นว่า น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาปรับผ้านุ่ม ตักตาพวงกุญแจ แมส กระเปาะแบบต่าง ๆ และอีกหลายอย่าง

อีกประการที่สำคัญ ที่ตำบลพลั่วนี้ มีประชาชนที่มีองค์ความรู้เรื่องการทำกระเปาะอยู่บ้างโดยการจัดอบรมของ กศน. มีหลากหลายชนิด แต่ไม่ใช่กระเปาะพีวีซี คณะทำงานจึงได้หารือร่วมกันว่ากระเปาะพีวีซีอาจจะทำรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น จึงได้เริ่มคิดค้นทำกระเปาะพีวีซีขึ้นมา และมีสถานการณ์โควิด - 19 ที่ทำให้ประชาชนว่างงานเพิ่มมากขึ้น

จากความสำเร็จ เราได้ค้นพบอะไรบ้าง

นางนัยดา ดิษฐ์จำรัส คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน บอกเล่าอย่างนี้ว่า จากความสำเร็จที่คณะทำงานมุ่งมั่นตั้งใจทำงานแล้ว ยังมีเรื่องสำคัญที่เราค้นพบและนับเป็นความสำเร็จได้อีก คือ

1.สภาองค์กรชุมชนตำบลพลั่ว เกิดความเข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับของชุมชน เพราะได้มีผ่านการทำงาน มีองค์ความรู้ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันทำงานตามความเหมาะสม ชัดเจน มีความไว้วางใจต่อกันทุกคน

2.เกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนร่วมกับกลุ่ม/องค์กร หน่วยงาน ภาควิชาความร่วมมือโดยใช้สภาองค์กรชุมชนฯ เป็นเครื่องมือในการพูดคุย

3.เกิดการช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันในชุมชน

4.ทำให้มีความรู้ในการผลิตกระเปาะหนังพีวีซี ที่มีความประณีต งดงาม ใส่ใจรายละเอียดทั้งความปลอดภัย ตั้งแต่กระบวนการผลิต จำหน่าย ประชาสัมพันธ์ การรับมือกับนักท่องเที่ยว ที่สำคัญมีการแบ่งปันรายได้ให้กับสมาชิกอย่างเป็นธรรมกับทุกคน

ต่อยอดความสำเร็จสู่แผนงาน ปี 2565

ในปี 2565 สภาองค์กรชุมชนตำบลพลั่วได้ปรึกษาหารือในการดำเนินงานต่อเพราะมีการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์โควิด - 19 อาจจะยังคงอยู่ ก็จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร และจำหน่ายในโอกาสต่าง ๆ พร้อมกับการประสานความร่วมมือหน่วยงานต่าง ๆ มาหนุนเสริมการทำสื่อออนไลน์ สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้า เช่น พอช. กศน.

อีกเรื่องที่สภาฯ จะดำเนินการ คือการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อประชาคมกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา พัฒนาสู่โครงการบ้านพอเพียงชนบท ซ่อมแซมบ้านยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส คนจนในพื้นที่ให้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นด้วย

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวลักษณ โขคดี

ตำแหน่ง เลขานุการ

เบอร์โทร 089-9310311

**ชุมชนท้องถิ่นรวมพลังสร้างความมั่นคงที่อยู่อาศัยแก่คนด้อยโอกาส
สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี**

1.บริบทพื้นที่

ตำบลเกาะปริดในอดีตนั้น มีสภาพเป็นเกาะล้อมรอบด้วยทะเล มีหมู่บ้าน 3 หมู่บ้าน คือ หมู่บ้านเกาะปริด หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 ที่มาของชื่อเกาะปริดมาจากชาวจีนแผ่นดินใหญ่ในสมัยก่อนได้ล่องเรือสำเภามาค้าขาย แล้วมาพักค้างแรมที่เกาะแห่งนี้ ซึ่งทะเลแถบนี้เป็นทะเลเปิด ชาวจีนจึงเรียกว่า “เกาะเปิด” และอีกที่มาหนึ่งของชื่อเกาะปริด ก็สันนิษฐานว่าในช่วงที่ชาวจีนมาพักอาศัยและสร้างบ้านเรือนบนเกาะนี้ ได้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ คือ โรคไข้มาลาเลียและโรคอหิวาตกโรค ทำให้ชาวจีนล้มป่วยและตายจำนวนมาก ส่วนคนที่มีชีวิตอยู่ก็จะเปิดหนีไปจากเกาะกันหมด จากนั้นจึงเรียกว่า “เกาะเปิด”

ในเวลาต่อมาคนที่เข้ามาอาศัยอยู่บนเกาะนี้ได้เปลี่ยนชื่อเกาะแห่งนี้เป็น “เกาะปริด” เพื่อแก้เคล็ดและเพื่อเป็นสิริมงคล จึงเรียกว่า “เกาะปริด” จนถึงปัจจุบันนี้ การสัญจรของคนสมัยก่อน ใช้เรือเป็นยานพาหนะในการเดินทางและการเดินเท้า โดยสมัยที่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมทย์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้จัดสรรงบประมาณ (เงินผัน) ก่อสร้างถนนเชื่อมต่อกับชายฝั่ง สภาพความเป็นเกาะจึงหมดไป และได้รวมอีก 4 หมู่บ้าน เข้าเป็นตำบลเกาะปริด คือ หมู่บ้านเขาตาหน่วยหมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 5 หมู่บ้านปากคลองหมู่ที่ 6 และหมู่บ้านคลองหก หมู่ที่ 7 จวบจนถึงปัจจุบัน

ตำบลเกาะปริด มีพื้นที่ทั้งหมด 22.712 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 14,080 ไร่ มีลักษณะพื้นที่ราบชายฝั่งทะเล และเชิงเขา แบ่งเขตการปกครอง 7 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 3,126 คน จำนวนครัวเรือน 1,293 ครัวเรือน การประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพประมง เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะกุ้งกุลาดำ เป็นแหล่งเลี้ยงกุ้งใหญ่ที่สุดในอำเภอแหลมสิงห์ มีปริมาณมากกว่า 1,000 ตัน/ปี

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาดินเค็มปลูกพืชผลการเกษตร เนื่องลักษณะของดินในตำบล เนื่องจากพื้นที่ของตำบลเกาะปริด ร้อยละ 90 ติดทะเล จึงส่งผลให้ดินส่วนใหญ่เป็นดินเค็ม ทำให้การปลูกพืชผลการเกษตรทำได้ลำบาก ประชากรในตำบล ร้อยละ 30 ประกอบอาชีพทำการเกษตร คือ การปลูกกล้วยน้ำว้า ซึ่งทนต่อดินเค็ม

ปัญหาน้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ประชาชนตำบลเกาะปริดมีน้ำประปาใช้ในการอุปโภคบริโภคครบทุกหลังคาเรือน ยกเว้นหมู่ที่ 5 บ้านเขาตาหน่วย ประมาณ 5-10 หลังคาเรือนที่น้ำประปายังเข้าไม่ถึง ต้องรอการขยายเขตจากสำนักงานประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี และมีปัญหาคือน้ำประปาไหลอ่อนหรือไม่ไหลเลยในช่วงฤดูแล้งในบางพื้นที่

ปัญหาแรงงานขาดแคลน ประชากรวัยแรงงาน คือ อายุระหว่าง 25-50 ปี รับจ้างนอกพื้นที่ ที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ห้างร้าน มีแรงงานข้ามชาติ เช่น กัมพูชา มาพักอาศัยทำงานประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ปัญหาโควิด-19 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนจากรัฐ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีความยากลำบาก ขาดองค์ความรู้ในการดูแลป้องกันตนเอง ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากการว่าง

งาน ถูกไล่ออก ส่งผลต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีปัญหาหลักเล็กขโมยน้อย ยาเสพติด โดยเฉพาะด้านคุณภาพชีวิต คนมีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ

ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีฐานะยากจน อาชีพประมงพื้นบ้าน มีรายได้ไม่แน่นอน จึงไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรงได้

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สถานการณ์ปัญหาชุมชนท้องถิ่นที่เกิดขึ้น สภาพองค์กรชุมชนตำบล เป็นองค์กรสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาและแนวทางการแก้ไขปัญหา การให้ความรู้ พัฒนาผู้นำ วิเคราะห์ข้อมูล เชื่อมโยงหน่วยงาน โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาพองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล

โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมายการเปลี่ยนแปลงของตำบล								งบ ประมาณ ต่อปี
	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		ปี 2567		
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม									

โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมายการเปลี่ยนแปลงของตำบล								งบ ประมาณ ต่อปี
	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		ปี 2567		
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	
1.การแก้ไข ปัญหาดิน เค็ม	30 คน	แนะนำให้ ความรู้พืช ทนดินเค็ม การปรับปรุง ดินเค็มให้ ปลูกพืช การเกษตร ได้	30 คน	แนะนำให้ ความรู้พืช ทนดินเค็ม การ ปรับปรุงดิน เค็มให้ปลูก พืช การเกษตร ได้	30 คน	แนะนำให้ ความรู้พืช ทนดินเค็ม การ ปรับปรุงดิน เค็มให้ปลูก พืช การเกษตร ได้	30 คน	แนะนำให้ ความรู้พืช ทนดินเค็ม การ ปรับปรุงดิน เค็มให้ปลูก พืช การเกษตร ได้	10,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต									
1.การ พัฒนากลุ่ม อาชีพ	2 กลุ่ม	กิจกรรม พัฒนากลุ่ม อาชีพ ให้มี ความรู้ ทักษะ ด้าน การดำเนิน กิจกรรม การตลาด ผลิตภัณฑ์ ใหม่ๆ	3 กลุ่ม	กิจกรรม พัฒนากลุ่ม อาชีพ ให้มี ความรู้ ทักษะ ด้าน การดำเนิน กิจกรรม การตลาด ผลิตภัณฑ์ ใหม่ๆ	4 กลุ่ม	กิจกรรม พัฒนากลุ่ม อาชีพ ให้มี ความรู้ ทักษะ ด้าน การดำเนิน กิจกรรม การตลาด ผลิตภัณฑ์ ใหม่ๆ	5 กลุ่ม	กิจกรรม พัฒนากลุ่ม อาชีพ ให้มี ความรู้ ทักษะ ด้าน การดำเนิน กิจกรรม การตลาด ผลิตภัณฑ์ ใหม่ๆ	50,000
2.การ ซ่อมแซม ปรับปรุงที่ อยู่อาศัย คนด้อย โอกาส	10 ครัวเรือน	คนด้อย โอกาส คน ยากไร้ ผู้มี รายได้น้อย ได้รับการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง ซ่อมแซมที่ อยู่อาศัย มั่นคง แข็งแรง	20 ครัวเรือน	คนด้อย โอกาส คน ยากไร้ ผู้มี รายได้น้อย ได้รับการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง ซ่อมแซมที่ อยู่อาศัย มั่นคง แข็งแรง	30 ครัวเรือน	คนด้อย โอกาส คน ยากไร้ ผู้มี รายได้น้อย ได้รับการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง ซ่อมแซมที่ อยู่อาศัย มั่นคง แข็งแรง	40 ครัวเรือน	คนด้อย โอกาส คน ยากไร้ ผู้มี รายได้น้อย ได้รับการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง ซ่อมแซมที่ อยู่อาศัย มั่นคง แข็งแรง	200,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสาธารณสุข									
4ข1.การ ให้ความรู้ ในการดูแล สุขภาพ	4 กิจกรรม	ประชาชนมี ความรู้และ ตระหนักใน การเฝ้าระวัง	4 กิจกรรม	ประชาชนมี ความรู้และ ตระหนักใน การเฝ้า	4 กิจกรรม	ประชาชนมี ความรู้และ ตระหนักใน การเฝ้า	4 กิจกรรม	ประชาชนมี ความรู้และ ตระหนักใน การเฝ้า	50,000

โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมายการเปลี่ยนแปลงของตำบล								งบ ประมาณ ต่อปี
	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		ปี 2567		
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ	
		โรคเบาหวาน ความดัน ไข้เลือดออก และโรคโควิด19		ระวัง โรคเบาหวาน ความดัน ไข้เลือดออก และโรคโควิด19		ระวัง โรคเบาหวาน ความดัน ไข้เลือดออก และโรคโควิด19		ระวัง โรคเบาหวาน ความดัน ไข้เลือดออก และโรคโควิด19	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น									
1.การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมชุมชน	5 กิจกรรม	กิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม	5 กิจกรรม	กิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม	5 กิจกรรม	กิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม	5 กิจกรรม	กิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม	50,000
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านพัฒนาองค์กรชุมชน									
1.การเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี	2 โครงการ	กิจกรรมเชื่อมโยงแผนงานกิจกรรมโครงการร่วมกับหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน	3 โครงการ	กิจกรรมเชื่อมโยงแผนงานกิจกรรมโครงการร่วมกับหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน	4 โครงการ	กิจกรรมเชื่อมโยงแผนงานกิจกรรมโครงการร่วมกับหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน	5 โครงการ	กิจกรรมเชื่อมโยงแผนงานกิจกรรมโครงการร่วมกับหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน	20,000

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะปริด ได้หยิบยกปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อาศัยมาดำเนินงานภายใต้ สภาองค์กรชุมชน ผ่านกิจกรรมโครงการบ้านพอเพียง เพื่อช่วยเหลือครัวเรือนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ช่อมแซมบ้านที่ชำรุด ทรุดโทรม ปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น มั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยในการพักอาศัย จากการสำรวจพบว่า มีครัวเรือนเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยทั้งหมด 80 หลังคาเรือน มีจัดกลไกคณะทำงานดำเนินงาน แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบล ดังนี้

คณะทำงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบลเกาะปริด

- 1.นายจักรกฤษณ์ วิเศษฤทธิ์ ประธาน
- 2.นายสนธิ บรรจงการ รองประธาน

3.นางพัฒน์นรี แต้มงาม	รองประธาน
4.น.ส.ชลชนก บัวงาม	เลขา
5.น.ส.นิภา ดวงจิตต์เจริญ	เหรัญญิก
6.นายหน้า สรรพคุณ	ที่ปรึกษา
7.นายสำเร็จ ศรีสิทธิชัยสกุล	ที่ปรึกษา
8.นายอดุลย์ ท่งตากแดด	ผู้ทรงคุณวุฒิ
9.น.ส.ยุพิน เชิดชน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
10.นายอนันต์ แสงวงการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
1	บ้านเกาะเปริด	14
2	บ้านเกาะเปริด	15
3	บ้านเกาะเปริด	17
4	บ้านเขาตาหน่วย	7
5	บ้านเขาตาหน่วย	8
6	บ้านปากคลอง	9
7	บ้านคลองหก	10
	รวมทั้งหมด	80

แผนพัฒนาที่อยู่อาศัย

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2564	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2565	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2566	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2567	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบล เกาะปริด	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภา องค์กรชุมชน - มอบวัสดุซ่อมแซมบ้าน กระเบื้อง เสาบ้านเรือน จำนวน 19 ครั้วเรือน พร้อมทั้งสนับสนุนช่าง อบต. ไปช่วยปรับปรุงซ่อมแซมบ้านเรือน -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง ยารักษาโรค
2	กศน.ตำบลเกาะปริด	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -กิจกรรมพัฒนาอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน แปรรูปอาหารทะเล
3	โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง ยารักษาโรค
4	เหล่ากาชาดจังหวัด จันทบุรี	--กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง ยารักษาโรค
5	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)	สนับสนุนโครงการจัดการขยะในชุมชนตำบลเกาะปริด งบประมาณ สนับสนุน 30,000 บาท กิจกรรมให้ความรู้การจัดการขยะในชุมชน การ หมั่นเวียนขยะไปใช้กิจกรรมอื่นๆ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย โครงการบ้านพอเพียงตำบลเกาะปริด ได้ดำเนินการช่วยเหลือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยไปแล้วทั้งสิ้น 23 ครัวเรือน จากผู้เดือดร้อนทั้งหมด 80 ครัวเรือน ช่วยให้ผู้เดือดร้อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ตัวอย่างบ้านพอเพียง

นายสมพงษ์ สมานรักษ์ บ้านเลขที่ 57/2 หมู่ที่ 5

สภาพบ้านเรือนทรุดโทรม หลังคา ประตูปิด หน้าต่างผุพัง

ปัจจุบันได้ปรับปรุงก่อผนัง เปลี่ยนหลังคา ประตู หน้าต่าง ปลอดภัยดีขึ้นมาก

สภาพก่อนการดำเนินการ/สภาพปัญหา

ภาพหลังดำเนินการ

ตัวอย่างบ้านพอเพียง

นายชัยมิตร พิชพิสุทธิ์ บ้านเลขที่ 35/15 หมู่ที่ 2

สภาพห้องน้ำชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัย

ปัจจุบันได้ปรับปรุงห้องน้ำใหม่ ปลอดภัยดีขึ้นมาก

สภาพก่อนการดำเนินการ/สภาพปัญหา

ภาพหลังดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปริด สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียง ร่วมกับสภาองค์กรชุมชน นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปริด ได้มอบวัสดุซ่อมแซมบ้าน กระเบื้อง เสาบ้านเรือน เพิ่มเติมให้กับประชาชนในพื้นที่ จำนวน 19 ครัวเรือน พร้อมทั้งสนับสนุนช่าง อบต. ไปช่วยปรับปรุงซ่อมแซมบ้านเรือนด้วย

นอกเหนือจากการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยคนด้อยโอกาสในชุมชนแล้ว ภายใต้วิกฤติโควิด-19 หน่วยงานท้องถิ่น ท้องที่ ผู้มีจิตศรัทธา สมาองค์กรชุมชน เหล่ากาชาดจังหวัดจันทบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปริด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกาะเปริด ชมรม อสม.ต.เกาะเปริด ผู้นำกลุ่มองค์กรชุมชน ได้ช่วยเหลือสนับสนุนบรรเทาปัญหา เพิ่มความปลอดภัยให้กับประชาชนในพื้นที่ มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง ยารักษาโรค ให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะเปริด

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนโครงการจัดการขยะในชุมชน ตำบลเกาะเปริด งบประมาณสนับสนุน 30,000 บาท กิจกรรมให้ความรู้การจัดการขยะในชุมชน การหมุนเวียนขยะไปใช้กิจกรรมอื่นๆ มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการขยะในชุมชนตำบลเกาะเปริด เพื่อดำเนินกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกในพื้นที่ การติดตามหนุนเสริม พัฒนาครัวเรือนต้นแบบการจัดการขยะ

6. ข้อค้นพบสำคัญ

สภาองค์กรชุมชนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหลายภาคส่วน ผู้มีจิตศรัทธา ช่วยเหลือบรรเทา ปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยคนด้อยโอกาสในชุมชน คนพิการ ผู้สูงอายุ ให้มีบ้านเรือนมั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินมากขึ้น ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับจากสมาชิกชุมชน เนื่องจากเข้าถึงการช่วยเหลือคนยากไร้ในชุมชน

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ให้มีรายได้ เสริมในช่วงโควิด กิจกรรมการจ้างงาน แนะนำอาชีพในระยะยาวต่อไป พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน กระเป๋าหนัง เย็บด้วยมือ ให้กับกลุ่มอาชีพในชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายจักรกฤษณ์ วิเศษฤทธิ์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรตำบลเกาะเปริด
เบอร์โทร 086-1135706

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

1.บริบทพื้นที่

ทุ่งขนานมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน คือประเทศกัมพูชา (กัมพูชา) สมัยก่อนจึงมีการติดต่อไปมาหาสู่กัน บริเวณพื้นที่ตำบลทุ่งขนานเป็นทุ่งนาจึงมีต้นผักกูดเป็นจำนวนมาก ชาวกัมพูชาจึงเรียกทุ่งขนานว่า “เดิมขนาน” (ชาวกัมพูชาเรียก “ผักกูด” ว่า “เดิมขนาน”) ชาวบ้านจึงเรียกสถานที่นี้ว่า “ทุ่งเดิมขนาน” จนเพี้ยนเป็น “ทุ่งขนาน”จนถึงปัจจุบัน ทุ่งขนานเดิมเป็นพื้นที่ของตำบลทรายขาว ได้แยกพื้นที่มาจากตำบลทรายขาว เมื่อ พ.ศ.2509 โดยมี นายเพียด สายยศ เป็นคนก่อตั้งบ้านทุ่งขนานขึ้นและมีผู้ใหญ่บ้านคนแรกชื่อนายเบย สายยศ ต่อมาได้เป็นกำนันของตำบลทุ่งขนานด้วย สถานที่สำคัญ ศาลเจ้าพ่อปอวี (มหาราวี) เจ้าพ่อปอวี มีเชื้อสายกษัตริย์ทางกัมพูชา(กัมพูชา) ได้เข้ามาอาศัยอยู่ทุ่งขนาน มาเป็นเวลาช้านาน จึง มีผู้คนเคารพนับถือ เป็นจำนวน มาก และได้สร้างศาลเจ้าพ่อปอวี(มหาราวี)ให้ลูกหลานไว้เคารพสักการะและยึดเหนี่ยวจิตใจของคนทุ่งขนานสืบไป

ตำบลทุ่งขนาน ห่างจากตัวจังหวัดจันทบุรี ประมาณ 85-87 กิโลเมตร และห่างจากที่ว่าการอำเภอสอยดาว ประมาณ 14 กิโลเมตร ติดทางหลวงหมายเลข 3395 สายทุ่งขนาน - คลองหาด จังหวัดสระแก้ว มีจำนวนประชากรครัวเรือนทั้งสิ้น 3,939 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น10,863 คน มี 16 หมู่บ้าน

หมู่ที่ 1 บ้านทุ่งขนาน	หมู่ที่ 8 บ้านใหม่รวมมิตร	หมู่ที่ 15 บ้านซบตารีสอง
หมู่ที่ 2 บ้านซบตารี่	หมู่ที่ 9บ้านหินขาว	หมู่ที่ 16 บ้านหนองบอน
หมู่ที่ 3 บ้านเขาสะท้อน	หมู่ที่ 10 บ้านคลองเม่น	
หมู่ที่ 4 บ้านหนองมะค่า	หมู่ที่ 11 บ้านเขานมนาง	
หมู่ที่ 5 บ้านเตาถ่าน	หมู่ที่ 12 บ้านโพธิ์ศรี	
หมู่ที่ 6 บ้านไผ่ล้อม	หมู่ที่ 13 บ้านบ่อยาง	
หมู่ที่ 7 บ้านหนองแก	หมู่ที่ 14 บ้านหนองบอนเหนือ	

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

สภาพปัญหาในพื้นที่

1. ผู้ยากไร้ผู้สูงอายุและคนพิการจำนวนมากจึงเกิดปัญหาที่อยู่อาศัยไม่ถูกลักษณะ ทรุดโทรม ผุพัง
2. คนพิการติดเตียงที่ขาดคนดูแลที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะห้องน้ำคนพิการที่แต่ละบ้านไม่มี
3. อาชีพของคนในชุมชน มีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่าย
4. มีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรปีละครั้งราคาไม่แน่นอน
5. ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลต่อสุขภาพของคนในตำบล รายได้ลดลงเนื่องจากลดการจ้างงาน แรงงานในเมืองกลับมาอยู่บ้าน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากปัญหาที่ตำบลมี คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งขนาน ดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ประชุมคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน เพื่อรวบรวมปัญหาที่ตำบลมี
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อสำรวจปัญหา ศักยภาพทุนชุมชน และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
3. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น
4. จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนตำบล
5. นำเสนอแผน ต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. ปฏิบัติตามแผนงานที่ตั้งไว้
7. สรุปและติดตามประเมินผล

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสังคม (กองทุนสวัสดิการกลุ่มผู้เปราะบาง ยาเสพติด ที่อยู่อาศัย เป็นต้น)

แผนงานหลัก

- 1.1 การสร้างความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน การสร้างความสามัคคีในชุมชน
- 1.2 พัฒนากองทุนสวัสดิการ ที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน
- 1.3 แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย
- 1.4 แก้ไขปัญหาเรื่องสุขภาพ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ (ที่ดินทำกิน อาชีพ ท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นต้น)

แผนงานหลัก

- 2.1 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มอาชีพ
- 2.2 ส่งเสริมวิถีเกษตรพอเพียงในครอบครัวของประชาชนในตำบล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า เกษตร เกษตรอินทรีย์ คูคลอง ขยะ เป็นต้น)

แผนงานหลัก

- 3.1 การฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.2 การทำสวนเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม / ประเพณีท้องถิ่น(ภูมิปัญญาท้องถิ่น พื้นที่ประวัติศาสตร์ชุมชน เป็นต้น)

แผนงานหลัก

- 4.1 ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ประเพณีดั้งเดิมของชุมชน
- 4.2 ส่งเสริมกิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

ภายใต้การจัดทำแผนของสภาองค์กรชุมชนตำบลในการแก้ไขเรื่องที่อยู่อาศัย โดยที่ สภาองค์กรชุมชนได้ใช้เวทีกลางของสภาองค์กรชุมชนเป็นการเชื่อมประสานสร้างความเข้าใจในกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานแก้ไข รวมไปถึงการประสานหน่วยงานเช่น ท้องที่ ท้องถิ่น การจัดกลไกคณะทำงานที่ร่วมกันทั้งชุมชน ผู้เดือดร้อน หน่วยงาน เป็นคณะทำงานและการติดตามประเมินผลการทำงาน การมีส่วนร่วม ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในพื้นที่ ร่วมกันใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยสภาฯระหว่างท้องที่/ท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการสร้างที่อยู่อาศัยและซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เพื่อความมั่นคงของครอบครัว กระตุ้นให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องการแก้ไขปัญหาดินทำกินของรัฐให้ถูกต้องได้มีความจริงใจ มีห้วงเวลาแห่งความสำเร็จเป็นรูปธรรม เร็วทันต่อการแก้ไขปัญหาตามวิถีชีวิตและความเดือดร้อนของชุมชนและสามารถได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆได้อีกด้วย

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถชุมชน โครงการบ้านพอเพียงชนบท ปี 64
2	อบต.ทุ่งขนาน	สนับสนุนบุคลากร ในการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อน ลงพื้นที่ ประเมินราคาการซ่อมแซมรายหลัง ร่วมกับคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหของสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งขนาน เกิดการช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยที่มีรายได้น้อย ในการดำรงชีวิตและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการซ่อมแซมปรับปรุง ต่อเติมบ้าน แทนบ้านเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม ที่อาจเป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัย ในปี 2564 จำนวน 10 ครัวเรือน จากการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชนตำบล สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในชุมชนตำบล ได้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงปลอดภัยโดยได้รับสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) และได้รับการสนับสนุนจากอบต.ทุ่งขนาน ในการสนับสนุนบุคลากร สนับสนุนกองช่างมาช่วยในเรื่องการสำรวจข้อมูลที่อยู่อาศัย การจัดทำประมาณราคาซ่อมแซมบ้าน รวมถึงการลงพื้นที่ตรวจรับงานโครงการร่วมกับคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการต่อยอดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชนบท สามารถช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้นให้ประชาชนในตำบลที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีอาหารที่ปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน

ตัวอย่างผู้ได้รับการแก้ไขปัญหาคือโครงการบ้านพอเพียงตำบลทุ่งขนาน บ้านนายกอเต็ม กริมใจ บ้านเลขที่ 34 หมู่ที่ 9 ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เป็นผู้สูงอายุ อาศัยอยู่คนเดียวลำพัง สภาพบ้านเดิมเป็นบ้านพื้นติดกับดิน บ้านทรุดโทรม หลังคาผุพัง ฝาผนังชำรุด หลังจากที่ได้รับการแก้ไขปัญหาระหว่างที่อยู่อาศัยผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท เกิดการประสานงานร่วมกันระหว่างคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน ผู้นำในหมู่บ้าน ช่าง อบต.ทุ่งขนาน ร่วมกันซ่อมแซมบ้านให้กับนายกอเต็ม กริมใจ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีบ้านที่แข็งแรง มีหลังคาไม่รั่ว ฝนตกก็อุ่นใจ ไม่ต้องกลัวว่าจะเกิดอันตรายหรือฝนตกลงมาใส่ที่นอนเหมือนแต่ก่อน

บ้านก่อนดำเนินการ

บ้านหลังดำเนินการ

-กิจกรรมส่งเสริมให้สมาชิกในตำบลมีรายได้เพิ่มจากการทำเกษตรทางเลือกโดยการปลูกโกโก้ในพื้นที่ว่างเปล่าในแปลงลำไย โดยคัดเลือกสมาชิกที่มีความพร้อมในการปลูกและดูแลรักษาต้นโกโก้ให้เติบโตได้จำนวน 5 ครัวเรือน เพื่อพัฒนาระดับส่งเสริมอาชีพเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร เพิ่มช่องทางการจำหน่ายเพื่อรายได้ในอนาคต

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการทำงานของสภาองค์กรชุมชนต่อการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตเรื่องที่อยู่อาศัย สามารถแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชน ทำให้มีที่อยู่อาศัย มั่นคงแข็งแรงปลอดภัย และเกิดความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเชื่อมโยงการทำงานในด้านอื่นๆ เกิดความสามัคคีในตำบล

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

- พัฒนาเรื่องการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มแก่ชุมชน
- ควรเพิ่มงบประมาณด้านค่าแรงในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เพื่อช่วยลดปัญหาแบ่งเบาภาระครัวเรือน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นาย ณัฐพงษ์ มีมาก
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งขนาน
เบอร์โทร 087-1350131

พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาบางสระแก้ว
สภาองค์กรชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

รากเหง้าคนบางสระแก้ว

ในอดีตที่ผ่านมา ก่อนที่ชาวบ้านจะเข้ามาลงรากสร้างฐาน พื้นที่นี้เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีลักษณะเป็นเนินและที่ราบลุ่มตั้งอยู่แถบชายทะเล มีลำคลองไหลผ่านเป็นการแบ่งแยกพื้นที่ระหว่างป่าไม้เบญจพรรณ ได้แก่ ตันยางนา ตันนางใต้ ตะเคียน ตันไผ่ ตันประดู่ ซึ่งเป็นพืชน้ำจืด และป่าชายเลน ได้แก่ ตันโกงกาง ตันจาก ตันกวาด ตันแสม ตันลำพู ตันลำพู ตันลำแพน ตันกะสัก ตันโปรง ตันกระบูน ซึ่งเป็นพืชน้ำเค็ม เนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ ทั้งป่าเบญจพรรณและป่าชายเลน จึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและหาอาหารของสัตว์นานาชนิดได้แก่ ช้างป่า เสือลายพาดกลอน เสือปลา เสือปลั่ง นากทะเล จระเข้ น้ำเค็ม สิ่งแสม (ปัจจุบันสัตว์เหล่านี้สูญพันธุ์ไปจากพื้นที่แล้ว) (นอกจากนี้ยังมีสัตว์ปีกและสัตว์เลื้อยคลานอีกหลายชนิด ซึ่งมีหลักฐานอ้างอิงจากการบอกเล่าและพบเห็นของชาวบ้านรุ่นปู่ ย่า ที่เล่าสืบทอดกันมา และหลักฐานอ้างอิงที่ทำให้เชื่อได้ว่าเป็นอยู่อาศัยและแหล่งหากินของ ช้างป่า ก็คือ แอ่งดินที่ช้างป่ามานอนรวมกันและเกลือกกลิ้ง เมื่อมีฝนตกก็จะมีน้ำขังในแอ่งดิน ช้างได้อาศัยน้ำที่ขังอยู่สำหรับและนอนเล่นจนมีขนาดกว้างและลึกมากขึ้น มีปรากฏทั่วไปในพื้นที่จำนวน 9 แห่ง ชาวบ้านเรียกว่า “สระ” ต่อมาชาวบ้านได้ใช้จำนวนสระมาตั้งเป็นชื่อหมู่บ้าน “บ้านบางสระแก้ว” และมีชื่อเรียกสระเหล่านี้ตามสถานที่และตามชื่อของชาวบ้านที่มีอยู่อาศัยใกล้เคียงกับสระในขณะนั้น

นอกจากสระน้ำแล้วยังมีชื่อของสถานที่อันเกี่ยวกับช้าง ได้แก่

1. คลองช้าง เป็นคลองเล็ก ๆ แยกจากคลองสายหลักที่ไหลผ่านและเชื่อมติดต่อกัน เป็นลำคลองที่มีลักษณะปลายทางเป็นคลองตัน สันนิษฐานว่าเป็นเส้นทางเดินข้ามคลองสายหลัก ที่ช้างใช้เดินข้ามเพื่อหาอาหารกินเป็นประจำ จนกลายเป็นร่องคลองในเวลาต่อมา

2. ทำช้างอยู่ติดริมคลองหนองบัวเป็นคลองแบ่งเขตพื้นที่ระหว่างบ้านเสม็ดงามและบางสระแก้ว สันนิษฐานว่าเป็นทางขึ้นลงของช้างที่ใช้ข้ามระหว่างบ้านเสม็ดงามและบางสระแก้ว

ด้านกายภาพ

ที่ตั้งของหมู่บ้าน มีเขตการปกครอง 5 หมู่บ้าน คือ บ้านเนิน บ้านกลาง บ้านเนินกลาง บ้านล่าง บ้านแฉวนา

แผนที่ตำบลบางสระแก้ว

ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลบางสระแก้ว มีสภาพเป็นที่ลุ่มแบบชายทะเล

ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลบางสระเก้า ได้รับอิทธิพลจากมรสุมทางทะเลจีนใต้ มีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่าน มีฤดู 3 ฤดู ฤดูฝนมีฝนตกชุกประมาณ 6-8 เดือน ฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนมาก ฤดูหนาวอากาศไม่หนาวมาก ลักษณะอากาศเอื้ออำนวยประโยชน์แก่การประกอบอาชีพอีกแห่งหนึ่ง

ลักษณะของดิน

เป็นดินเหนียว และดินร่วนปนทราย

ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีลำคลองไหลผ่าน จำนวน 3 สาย ได้แก่

-คลองบางสระเก้า

-คลองพลี

-คลองหนองบัว

ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตตำบลบางสระเก้าไม่มีป่าไม้ แต่มีต้นไม้ที่ชาวบ้านปลูก ลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบ

ด้านการเมืองการปกครอง

เขตการปกครองการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาพทางสังคม

การศึกษา

-โรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 แห่ง

-ศูนย์ศิลป์สื่อบางสระเก้า 1 แห่ง

-ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร 1 แห่ง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

-วัด 1 แห่ง

-สำนักสงฆ์ 1 แห่ง

สาธารณสุข

-โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 1 แห่ง

-ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน 5 แห่ง

-คลินิก 1 แห่ง

อาชญากรรม / ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในชุมชนตำบลบางสระเก้า จากที่ทางสถานีตำรวจภูธรแหลมสิงห์ได้ให้ข้อมูลนั้น พบว่า ในเขตตำบลบางสระเก้ามีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อยมาก ยังไม่พบผู้ค้า เนื่องจาก

ได้รับความร่วมมือกับผู้นำ ประชาชน ที่ช่วยสอดส่องดูแลเป็นประจำ มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแสการฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี และองค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้าได้มีการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดจุดเสี่ยงภายในตำบล

การสังคมสงเคราะห์

- ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- ประสานและให้คำแนะนำการทำบัตรผู้พิการ

*มีกองทุนสวัสดิการชุมชนในตำบล ให้สวัสดิการด้านการ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ให้กับสมาชิกทุกคนในตำบล

*มีสภาองค์กรชุมชน ที่ดำเนินการเรื่องบ้านพอเพียง เพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ที่เดือดร้อนในชุมชน

ระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง ตำบลบางสระเก้ามีเขตติดต่อกับลำคลองทั้งสองด้าน เส้นทางคมนาคมจึงมีทั้งทางบก และทางน้ำ

ทางบก สายถนนวิโรจน์ - แหยมสิงห์ เชื่อมติดต่อกับตำบลคลองน้ำเค็ม ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร
ระยะทางบางสระเก้า - อำเภอแหลมสิงห์ ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมติดต่อกัน

กันทุกหมู่บ้านในตำบล

ทางน้ำ ใช้เรือขนาดเล็กในการขนส่ง

พืชผลการเกษตร

การไฟฟ้า

- จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง 5 หมู่บ้าน
- จำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า

763 คร่าวเรือน

การประปา

- จำนวนประชากรที่ใช้ประปา

763 คร่าวเรือน

ไปรษณีย์ หรือการสื่อสาร หรือการ

ขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- ไม่มีในพื้นที่ แต่มีบริการในพื้นที่ตำบลใกล้เคียง (ตำบลพลี)

ระบบเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพในชุมชนจะเป็นอาชีพทางการเกษตร ทำนาข้าว ปลูกกอก ปลูกปอ ถั่วลิสง ข้าวโพด หมุนเวียนกันตลอดปี

มีการทอเสื่อซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่สร้างชื่อเสียงให้กับตำบล จังหวัด

อาชีพรองลงมาคือ การเลี้ยงกุ้ง (กุ้งกุลาดำ กุ้งขาวแวนาไมล์) การเลี้ยงหอยนางรม การประมงน้ำตื้น (ขนาดเล็ก)

การทำสวนทุเรียน มังคุด ในต่างท้องที่นอกเขตตำบล ประชาชนในตำบลมีอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ

การท่องเที่ยว

บางสระเก้าเป็นตำบลที่มีทรัพยากรธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นคือเสื่อกกบางสระเก้า ทุกปีจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในตำบล

-ศูนย์ศิลป์เสื่อกกบางสระเก้า	อยู่ในพื้นที่หมู่ 1
-กลุ่มทอเสื่อกกมะลิ	อยู่ในพื้นที่หมู่ 2
-กลุ่มทอเสื่อกกสุริยา	อยู่ในพื้นที่หมู่ 5
-ป่าตะกาดใหญ่ (ป่าชายเลน)	อยู่ในพื้นที่หมู่ 4
-บ้านปลาธนาการปู	อยู่ในพื้นที่หมู่ 5
-ตลาดสี่มุมเมร	อยู่ในพื้นที่หมู่ 2
-ศูนย์เรียนรู้หมู่ 1 – 5	อยู่ในพื้นที่หมู่ 1 - 5

สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เศรษฐกิจ ด้วยภาวะการระบาดของโรคโควิด 19 มีผลกระทบต่อคนในตำบลเนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ด้วยภาวะเศรษฐกิจในชุมชนไม่ค่อยดีเนื่องจากราคาสินค้าการเกษตรถูก ต้นทุนสูง อาชีพของคนในชุมชนจะเกี่ยวกับการประมงเป็นหลัก

ด้านสวัสดิการ ต้องการให้สมาชิกในตำบลเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน เกิด แก่ เจ็บ ตายได้ครอบคลุมทุกคน

รายได้ เนื่องจากเป็นตำบลที่มีอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก และการท่องเที่ยว มีผลกระทบจากราคาสินค้าด้านประมงมีราคาถูก ส่งออกไม่ได้ จึงทำให้การกระจายของตลาดแคบ และการท่องเที่ยวก็มีผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19

ด้านสิ่งแวดล้อม ความเสื่อมโทรมของป่าชายเลน มี
ขยะเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีคนเดินทางเข้ามาในชุมชนเพิ่มขึ้น

ด้านที่อยู่อาศัย มีสมาชิกในชุมชนที่มีความขาดแคลน
ทุนทรัพย์ในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เนื่องจากบ้านที่ก่อสร้างมา
นานทำให้เสื่อมโทรม

ด้านภัยแล้ง น้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรในหน้าแล้ง
ต้องการขุดลอกร่องน้ำเพื่อกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้น

ด้านสุขภาพ บางสระเก่าเป็นตำบลที่มีผู้สูงอายุทำให้มีผู้ป่วยติดเตียงเพิ่มขึ้น

เวทีสภาองค์กรชุมชนสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางสระเก่า เปิดเวทีการพูดคุยปรึกษาหารือ ประจำเดือนทุกวันที่ 28 ของทุก
เดือน จึงได้มีการนำปัญหามาสังเคราะห์จัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของสภาองค์กรชุมชน แล้วนำเสนอต่อ
องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาภาคประชาชนคนบางสระเก่า ระยะ 3-5 ปี

วิสัยทัศน์ **เศรษฐกิจดี มีภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิต ชุมชนร่วมคิดพัฒนา**

เป้าหมาย การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคุณภาพชีวิตคนบางสระเก่า อย่างมีส่วนร่วม
แนวทางประเด็นยุทธศาสตร์ 7 ด้าน การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนา
ด้านสังคมและที่อยู่อาศัย การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การพัฒนาด้านสาธารณสุข การ
พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

จากแผนพัฒนาสู่การแก้ไขปัญหา อย่างมีกระบวนการ

ด้านสวัสดิการ ต้องการให้สมาชิกในตำบลเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน เกิด แก่ เจ็บ ตายได้ครอบคลุม
ทุกคน สภาองค์กรชุมชนได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อช่วยเหลือคนในชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้เนื่องจากเป็นตำบลที่มีอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก และการท่องเที่ยว มีผล

การทบทวนราคาสินค้าด้านประมงมีราคาถูก ส่งออกไม่ได้ จึงทำให้การ
กระจายของตลาดแคบ และการท่องเที่ยว ก็มีผลกระทบจากการ
ระบาด ของโรคโควิด 19 จัดหาเครื่องอุปโภคให้กับครัวเรือนที่
เดือดร้อน

ด้านสิ่งแวดล้อม ความเสื่อมโทรมของป่าชายเลน มีขยะเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีคนเดินทางเข้ามาในชุมชนเพิ่มขึ้น สภาองค์กรชุมชน ได้รณรงค์ให้สมาชิกมีจิตสำนึกในการจัดการขยะในครัวเรือน โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สสส.

ด้านที่อยู่อาศัย มีสมาชิกในชุมชนที่มีความขาดแคลนทุนทรัพย์ในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย สภาองค์กรชุมชนตำบลบางสระเก้าได้จัดหางบประมาณเพื่อมาช่วยเหลือในการซ่อมแซมตามโครงการบ้านพอเพียง

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	พอช	สวัสดิการชุมชน บ้านพอเพียงชนบท
2	สสส	การจัดการขยะในชุมชน
3	กลุ่มองค์กรในชุมชน	หนุนเสริมงบประมาณในกิจกรรมที่สภาองค์กรชุมชนดำเนินการ
4	องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้า	หนุนเสริมเรื่องสถานที่ ความรู้เรื่องการจัดการ เอกสาร และพาหนะ

นางจิราวรรณ ทรัพย์โตทิม เลขาธิการสภาองค์กรชุมชนตำบลบางสระเก้า เล่าสถานการณ์ช่วงโควิด - 19 ว่า บรรยากาศของตำบลขณะนี้ เห็นได้ชัดเจนว่าคนข้างล่างมีผลกระทบจากโรคระบาดพ่อค้าใน ตลาดและร้านขายของทั่วไปมีรายได้ลดลง นักท่องเที่ยวก็น้อย เพราะกังวลทั้งคนมาเที่ยวและอยู่ในพื้นที่ จึงปรึกษากันว่าเราจะมีแผนช่วยบรรเทาทุกข์พี่น้องคนจนในตำบลเพื่อช่วยเหลือเบื้องต้นก่อน โดยประสานงานร่วมกับท่านวัดบางสระเก้า วัดสวนมะม่วง สสส. และผู้นำชุมชน ใช้บทบาทของสภาองค์กรชุมชนสำรวจข้อมูลคนจนที่มีผลกระทบเพื่อนำข่าวสาร อาหารแห้ง น้ำมันพืช เครื่องยังชีพที่จำเป็น แมส ไปมอบให้ประมาณ 700 ครัวเรือน เพื่อบรรเทาทุกข์และให้ชาวบ้านได้ลดค่าใช้จ่ายบางส่วน

อยากให้ พอช. หรือหน่วยงาน ได้ช่วยสนับสนุนงบประมาณบางส่วนในการตั้งต้นจัดศูนย์ดูแลคนจนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด และการฟื้นฟูด้านอาชีพต่าง ๆ ในอนาคต

ผลลัพธ์ ความสำเร็จ ที่อยากจะบอกต่อ

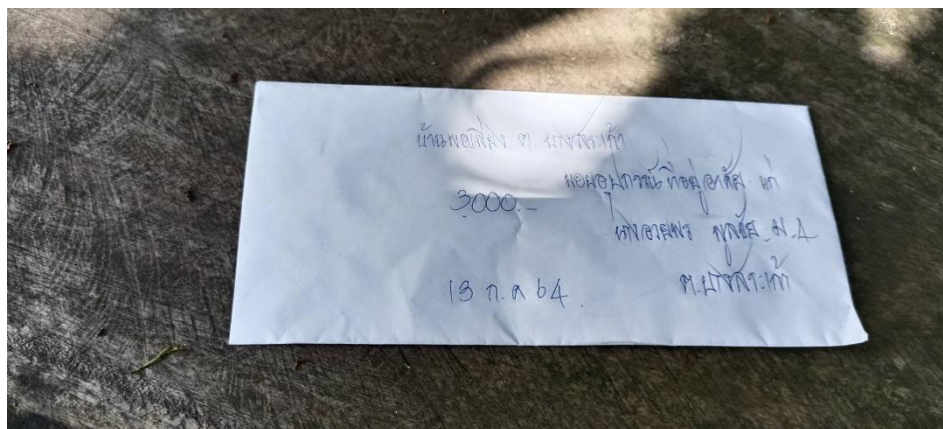
จากที่สภาองค์กรชุมชนฯ ได้ร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชน และแก้ไขปัญหาที่พบเจอ ทำให้สามารถแก้ไขเรื่องบ้านที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการซ่อมแซมในรอบปี 2563 – 2564 เป็นจำนวน 34 ครั้วเรือน โดยเป็นงบประมาณหนุนเสริมจาก พอช จำนวน 33 ครั้วเรือน เป็นงบกองทุนของชุมชน 1 ครั้วเรือน และมีการแก้ไขเพิ่มสวัสดิการให้คนในชุมชนที่เป็นผู้ด้อยโอกาสได้เข้าถึงสวัสดิการด้าน เกิด แก่ เจ็บ ตาย ได้เพิ่มขึ้นจากเงินกองทุนสวัสดิการในชุมชนตำบลบางสระแก้ว

การบรรเทาความเดือดร้อนในสถานการณ์เฉพาะหน้าเรื่องโควิด – 19 สามารถดำเนินการมอบเครื่องยังชีพที่สำคัญเบื้องต้นให้คนจน จำนวน 700 ครั้วเรือน ไม่ว่าจะเป็นข้าวสารอาหารแห้ง แมส น้ำมันพืช เป็นการลดรายจ่าย และสร้างพลังใจในการต่อสู้โรคระบาดนี้ไปพร้อมกัน

การจัดสวัสดิการชุมชน อย่างต่อเนื่อง ให้กับสมาชิกได้ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อดูแลกัน อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้อำนาจจิตเจตนารมณ์ของกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ร่วมช่วยเหลือชาวบ้านที่เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย เกี่ยวกับการถูกยึดบ้าน

ชุดหลุมขยะเปียกให้กับโรงเรียนวัดบางสระแก้ว

ร่วมประชุมเรื่องการจัดการขยะร่วมกับ สสส จังหวัดจันทบุรี

ประชุมคณะทำงานโครงการจัดการขยะในชุมชนครั้งที่ 1

ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนฯ ที่มีการประชุมเป็นประจำทุกวัน ที่ 28 ของทุกเดือน มีการนำปัญหาที่พบเจอในองค์กร ในชุมชนมาร่วมปรึกษา และหาแนวทางในการพัฒนาแก้ไขร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมกันนั้น มีข้อค้นพบที่สำคัญในการทำงาน ดังนี้ 1) มีการประชุมเป็นประจำ ทำให้เรื่องราวเกิดการติดตาม และต่อเนื่อง 2) คณะทำงานมีการแบ่งบทบาท ในการประสาน การจัดทำข้อมูล อย่างเป็นระบบ 3) มีหน่วยงาน

ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ เข้ามาหนุนเสริมเป็นระยะ

แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการทำงานที่ผ่านมา ยังพบว่าสิ่งที่จะดำเนินการต่อและเป็นเรื่องเร่งด่วน คือการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยโครงการบ้านพอเพียงชนบท และการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนดูแลคนบางสระเกล้าตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย และสวัสดิการด้านอื่น ๆ ส่วนเรื่องสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ก็ประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ นางจิราวรรณ ทรัพย์โตทิม
ตำแหน่ง เลขานุการ
เบอร์โทร 095-7421839

ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สร้างสุขภาพที่ดีต่อชุมชนและผู้บริโภค
สภาองค์กรชุมชนตำบลลำพัน อำเภอลำใหม่ จังหวัดจันทบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลลำพัน เป็นชุมชนเก่าแก่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า ก่อตั้งขึ้นเมื่อใด แต่มีผู้เล่าสืบต่อกันมาว่า สาเหตุที่เรียกกว่า ลำพัน เนื่องจากมีต้นตาล 2 ต้น มีลักษณะลำต้นพันกัน ชาวบ้านจึงเรียกว่า “ลำพัน” ต่อมาได้เพี้ยนเป็น “ลำพัน” โดยเปลี่ยนจาก ล.ลิง เป็น ร.เรือ แทน เหลือเพียงวัดลำพัน และคลองลำพันเท่านั้น ที่ใช้ ล.ลิง

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอลำใหม่ จังหวัดจันทบุรี อยู่ห่างจากอำเภอลำใหม่ประมาณ 18 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดจันทบุรี ประมาณ 30 กิโลเมตร ตำบลมีเนื้อที่ 30.5 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 19,062.5 ไร่ (รวมที่สาธารณประโยชน์ 2,249.5 ไร่) ภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่ม และพื้นที่สูง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่อื่น ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลวังโตนด อำเภอนายายอาม

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลคลองขุด อำเภอลำใหม่

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลโขมง อำเภอลำใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 918 ครัวเรือน มีประชากร 2,667 คน

สภาพอากาศในพื้นที่ตำบลลำพัน มีสภาพอากาศร้อนชื้น สภาพดินในพื้นที่ตำบลลำพัน มีสภาพเป็นดินเปรี้ยว ดินเค็ม ในพื้นที่ทางการเกษตรของตำบลลำพัน เกิดจากดินมีค่าเป็นกรด เป็นด่างมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ หมู่ที่ 1 ,2 และ 3,4,5,7,9

ลักษณะของแหล่งน้ำ ในพื้นที่ตำบลลำพัน มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแหล่ง แต่บางแห่งมีสภาพตื้นเขิน เนื่องจากมีวัชพืชปกคลุม ยังไม่ได้รับการพัฒนา อีกทั้ง มีการก่อสร้างถนนกีดขวางทางน้ำ และทางระบายน้ำคับแคบ แต่ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ในช่วงฤดูแล้ง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านการเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลลำพัน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชในสวนผลไม้ พืชผลการเกษตรมาก ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ เสื่อมโทรม ขณะเดียวกันเกษตรกรชาวสวนเสี่ยงภัยต่อสุขภาพ สารพิษตกค้างในร่างกาย เกิดโรคร้ายไข้เจ็บตามมา

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น และเนื่องจากในพื้นที่ตำบลลำพันมีถนนจำนวนหลายเส้นทาง ซึ่งประชาชนใช้ในการขนถ่ายสินค้าทางการเกษตรออกไปจำหน่ายยังท้องตลาด แต่ก็ต้อง

ประสบกับปัญหาถนนที่ยังมีสภาพเป็นถนนลูกรัง เป็นหลุม เป็นบ่อ มีฝุ่นมาก ส่งผลให้ผลไม่ทางการเกษตรเกิดความเสียหายระหว่างขนถ่ายสินค้าไปจำหน่ายยังท้องตลาด

ด้านแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีสภาพดีขึ้นเพิ่มมากขึ้นที่ดินที่เคยเป็นทางน้ำ ร่องน้ำ คูน้ำ ถูกบุกรุกทำลายเป็นที่พักอาศัย และเป็นที่เพาะปลูกมากขึ้น มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างกีดขวางทางน้ำ ผลที่ตามมาคือ น้ำจะท่วมขังเร็วและมากขึ้น เป็นระยะเวลานาน ผลก็คือจะทำให้พืชไร่ สวนผลไม้โดนน้ำท่วม ถนนจะชำรุดเสียหาย

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ มีคุณภาพชีวิตไม่ดี ขาดสวัสดิการช่วยเหลือยามเจ็บป่วย รวมทั้งกิจกรรมการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน

ด้านที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีฐานะยากจน ไม่มีรายได้ที่แน่นอน จึงไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรง

ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัจจุบันสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งด้านสุขภาพ การร่วมกิจกรรมทางสังคม มีโรคพบใหม่หลายโรค ซึ่งมีความรุนแรงมาก สามารถฆ่าชีวิตประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องมีการรณรงค์และให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาอาชีพและเพิ่มรายได้ การรวมกลุ่มของกลุ่มต่างๆ กลุ่มไม่มีความเข้มแข็ง ขาดการการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จากพื้นฐานครอบครัวชาวสวน จะดำเนินในช่วงเวลาว่างเว้นจากสวนเท่านั้น ประกอบกับต้องมีการระในการดูแลครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ส่งผลให้กลุ่มขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สภาองค์กรชุมชนตำบล ในฐานะที่เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.ทำการสำรวจปัญหาชุมชน จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมหารือแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมีจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนา ฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ในกลุ่มระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงาน พัฒนาระบบข้อมูล

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากภาวะเสี่ยงความเสี่ยงด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเกษตรกร ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ ตำบล มีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชในสวนผลไม้ พืชผลการเกษตรมาก ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ เสื่อมโทรม เกษตรกรชาวสวนเองก็มีความเสี่ยงสารพิษตกค้างในร่างกาย เกิดโรคร้ายไข้เจ็บส่งผลต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมโดยรวมของตนเองและชุมชนตามมานั้น

สภาองค์กรชุมชนตำบลลำพูนได้ปรึกษาหารือผู้นำชุมชน คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน ถึงสถานการณ์ ความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดขึ้น โดยมีความเห็นร่วมกันว่า ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้สารเคมีทางเกษตร การป้องกันตนเอง และทางเลือกในการทำเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี หรือปรับเปลี่ยนมาเป็นเกษตรอินทรีย์ ให้เกษตรกรมีความรู้ในการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพใช้เองในครัวเรือน โดยกิจกรรมการให้ความรู้การใช้สารเคมีแก่เกษตรกรนั้น มีกลุ่มเป้าหมายเกษตรกร จำนวน 40 คน ได้รับความร่วมมือจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี เป็นวิทยากรให้ความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน สำนักงานเกษตรอำเภอท่าใหม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร่วมสนับสนุนการจัดกิจกรรมและติดตามหนุนเสริมการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย ลดละเลิกใช้สารเคมี

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน	-แผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) ได้บรรจุแผนงานงบประมาณสนับสนุน กิจกรรมการให้ความรู้ และสนับสนุนการปลูกพืชผักปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ปี 2564-2565 งบประมาณ 15,000 บาท/ปี -ติดตามหนุนเสริมการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย ลดละเลิกใช้สารเคมี -สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
2	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี	-สนับสนุนวิทยากรอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้สารเคมีทางเกษตร การป้องกันตนเอง และทางเลือกในการทำเกษตรกรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี -คำแนะนำการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพใช้เองในครัวเรือน
3	สำนักงานเกษตรอำเภอท่าใหม่	-ติดตามหนุนเสริมการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี -คำแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีตามชุดดินและค่าวิเคราะห์ดิน
4	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-การตรวจสารพิษตกค้างในเกษตรกรชาวสวน -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

กิจกรรมการอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้สารเคมีทางเกษตร การป้องกันตนเอง และทางเลือกในการทำเกษตรกรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมีแก่เกษตรกรชาวสวน จำนวน 40 คน นั้น สภาองค์กรชุมชนได้ประสานไปยังศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลรำพัน ร่วมสนับสนุนอุปกรณ์ประกอบการอบรมและมีแผนขยายกิจกรรมแก่เกษตรกรชาวสวน อีก 50 คน เนื่องจาก มีแผนงานกิจกรรมการให้ความรู้และสนับสนุนการปลูกพืชผักปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ บรรลุอยู่แล้ว แต่ยังไม่ได้นำดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าใหม่ ร่วมสนับสนุนให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีตามชุดดินและค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี รวมทั้งนำแผนพัฒนาให้ความรู้เกษตรกรไปขยายผลในกลุ่มผู้ปลูกมังคุดแปลงใหญ่ตำบลรำพัน ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้สารเคมี ขณะที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร่วมสนับสนุนการตรวจวัดสารพิษตกค้างในตัวเกษตรกร ซึ่งพบว่าเกษตรกรมีสารพิษตกค้าง อยู่ในระดับไม่สูงมากนัก ควรมีการปรับเปลี่ยน ลด หรือเลิกใช้สารเคมี จะดีต่อสุขภาพเกษตรกรในระยะยาว ศูนย์เกษตรอินทรีย์ลุ่มฉวย ปรากฏเกษตรอินทรีย์ ซึ่งมีองค์ความรู้ด้านปุ๋ยอินทรีย์ สารสกัดชีวภาพ เศรษฐกิจพอเพียง แหล่งเรียนรู้สำหรับให้เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจ

ลุงฉวย จันทแสง ปราชญ์เกษตรอินทรีย์ตำบลลำพัน

ลุงฉวย เริ่มทำสวนตั้งแต่ปีพ.ศ. 2525 แต่เดิมเป็นแปลงเกษตรที่ใช้เคมี 100 % โดยมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมาโดยตลอด แม้ราคาปุ๋ยเคมีแพงมากก็ยังซื้อใช้ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงมาก แต่หลังจากหันกลับมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารสกัดชีวภาพตั้งแต่ ปี 2545 เป็นต้นมา ซึ่งต้นทุนการผลิตลดลงเรื่อยๆ แม้ในปีแรกที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และสารสกัดชีวภาพ จะสูงพอๆกับปุ๋ยเคมี แต่ปัจจุบันต้นทุนก็ลดลงประมาณ 50 % ด้านรายได้ของเกษตรกร ซึ่งเดิมที่รายได้จากการขายผลผลิตไม่คุ้มกับการลงทุน เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง แต่ปัจจุบันลุงฉวย จันทแสง มีรายได้จากการขายผลผลิตเพิ่มขึ้น เฉลี่ยปีละประมาณ 300,000-400,000 บาท/ปี บนพื้นที่เกษตร จำนวน 30 ไร่

ลุงฉวย บอกว่า ทำให้เรียนรู้ว่าอาชีพการเกษตรดั้งเดิมนั้นผิดพลาด ทั้งทำนา ทำสวน การใช้สารเคมีเพิ่มผลผลิตและกำจัดศัตรูพืช นับเป็นการลงทุนที่ไม่เกิดผล มีความเสี่ยงต่อสุขภาพในทางอ้อม ดังนั้น พื้นที่ 16 ไร่ นอกจากทุเรียนแล้ว ยังมีเงาะ ลองกอง ฯลฯ รวมทั้งผลิตปุ๋ยอินทรีย์ขึ้นใช้เองทำให้ลดต้นทุนได้มาก จนสวนเกษตรของลุงกลายเป็นสวนต้นแบบที่นำเอาวิถีเกษตรอินทรีย์มาใช้ ปัจจุบันขยายพื้นที่เพิ่มเป็น 30 ไร่ ปลูกพืชผักสวนครัว สมุนไพร พริกไทย กระวาน โหระพา ข่า ตะไคร้ ฯลฯ แซมไม้ผลเต็มพื้นที่

จากความขยันที่จะเรียนรู้และศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ทำให้ลุงฉวยมีฐานะเป็นปราชญ์เกษตรอินทรีย์ เผยแพร่ความรู้ให้เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจ

แผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลลำพัน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565)

ได้บรรจุแผนงานงบประมาณสนับสนุน

กิจกรรมการให้ความรู้และสนับสนุนการปลูกพืชผักปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ปี 2564-2565

งบประมาณ 15,000 บาท/ปี

รายละเอียดโครงการพัฒนา

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565)

แบบ ผ.02

องค์การบริหารส่วนตำบลลำพัน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ก. ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ 3 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว

5.ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาอาชีพและเพิ่มรายได้ 5.1 แนวทางการพัฒนา พัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตร เกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

5.1 แผนงานการเกษตร

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)			
2	ให้ความรู้และ สนับสนุนการปลูก พืชผักปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์	1. เพื่ออบรมหรือส่งเสริม กิจกรรมให้ความรู้ในการปลูก พืชปลอดสารพิษ 2. เพื่อให้ประชาชนลดการใช้ สารเคมี	เกษตรกรใน พื้นที่ตำบล ลำพัน	15,000 อปต.และ เกษตรกร อ.ท่าใหม่	15,000 อปต.และ เกษตรกร อ.ท่าใหม่	15,000 อปต.และ เกษตรกร อ.ท่าใหม่	15,000 อปต.และ เกษตรกร อ.ท่าใหม่	15,000 อปต.และ เกษตรกร อ.ท่าใหม่	จำนวน ประชาชนที่ ได้รับการอบรม ตามโครงการ ดังกล่าว / คน / ครั้ง / ปี	1. ราษฎรในพื้นที่ ตำบลลำพันมีพืชผัก ปลอดสารพิษสำหรับ บริโภคและจำหน่าย 2. ลดรายจ่ายให้แก่ ครัวเรือน	สำนักงาน ปลัดำ

6.ข้อค้นพบสำคัญ

เกษตรกรชาวสวนตระหนักและเห็นความสำคัญ เมื่อได้รับการตรวจสอบสารพิษตกค้าง พบว่าสารตกค้างบ้าง
ส่วนแต่ยังไม่มาก ก่อให้เกิดการตระหนัก เห็นพิษภัยจากสารเคมีการเกษตร ที่ต้องใช้ฉีดยาป้องกันในสวน มีส่วน
ก่อนให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บแก่เกษตรกรในระยะยาว จึงมีความตระหนักในพิษภัยดังกล่าว จึงร่วมหาวิธีการลดละการ
ใช้สารเคมีการเกษตร ตั้งแต่การใช้สารเคมีเท่าที่จำเป็น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชทาง

ธรรมชาติ การใช้น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งช่วยลดการใช้สารเคมีได้ ตลอดจนการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ เพื่อลดสารเคมีตกค้างในดิน ปลอดภัยต่อเกษตรกร ผู้บริโภคผลไม้ ทุเรียน มังคุด ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในตำบล สร้างระบบเกษตรปลอดภัยในชุมชน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตรวจสอบสารพิษตกค้างในร่างกายของเกษตรกร ให้ครอบคลุมทั้งตำบล เพื่อประเมินการตกค้างของสารพิษในร่างกาย รวมทั้งขยายผลการให้ความรู้เรื่องการใช้สารเคมีทางเกษตร การป้องกันตนเอง และทางเลือกในการทำเกษตรกรปลอดภัย ลดละการใช้สารเคมีแก่เกษตรกรชาวสวนในพื้นที่ตำบลที่ยังไม่ได้เข้าร่วมและพื้นที่ตำบลใกล้เคียง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายชัยยันต์ ศรีคงรักษ์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลลำพัน
เบอร์โทร. 098-3969234

พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ ค้นหาอัตลักษณ์สินค้าชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลวัดใหม่ เดิมเป็นที่ตั้งของมณฑลจันทบุรี ซึ่งมณฑลจันทบุรีเป็นตำบลที่รวมเอาความเจริญต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันคือ มีที่ทำงานส่วนราชการระดับจังหวัด มีโรงเรียนประจำจังหวัด โรงพยาบาล สถานีตำรวจ รวมถึงแหล่งการค้าต่าง ๆ รวมไปถึงสวนสาธารณะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อันเป็นที่ประดิษฐานของอนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราชที่เป็นที่เคารพสักการะของชาวจันทบุรี

อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือ ติด ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี ทิศใต้ ติด ต.บางกะจะ อ.เมือง จ.จันทบุรี ทิศตะวันออก ติด ต.ตลาด อ.เมือง จ.จันทบุรี ทิศตะวันตก ติด ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี

ตำบลวัดใหม่มีประชากรทั้งหมด 8,760 คน ชาย 4,168 คน หญิง 4,592 คน เขตการปกครอง 12 หมู่บ้าน สภาพพื้นที่ มีลักษณะเป็นเนินเขาร้อยละ 20 และที่ราบลุ่มร้อยละ 80 มีแม่น้ำจันทบุรีไหลผ่านตัวเมือง โดยแม่น้ำมีความยาว 120 กิโลเมตร ลำคลองมีน้ำไหลตลอดปี พื้นที่ที่เป็นเนินเขาจะเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการ สำนักงานและโรงเรียน ส่วนใหญ่พื้นที่ราบลุ่มนั้นจะเป็นที่อยู่อาศัย ทำการค้า ตลาด ธนาคารและสถานเริงรมย์ต่างๆ ซึ่งจัด เป็นย่านการค้าที่มีชุมชนหนาแน่น นอกจากนั้นเป็นสวนสาธารณะและอ่างเก็บน้ำ

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันด้วยสถานการณ์โรคโควิด 19 ส่งผลต่อ ด้านเศรษฐกิจของคนในชุมชนเป็นอย่างมาก ปัญหาขาดรายได้ ตกงาน ไม่มีอาชีพ ก่อให้เกิดปัญหาความยากจนของประชาชนตำบลไม่มีอาชีพ ขาดที่ทำกิน ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเป็นทุนเดิม จึงก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ปัญหาแรงงานต่างถิ่นที่เข้ามาทำงานในพื้นที่และพักอาศัยเพื่อไปทำงานในจังหวัด ยากต่อการจัดการ ระบบสาธารณสุขบโศก การจัดการขยะสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

ด้านสังคม ปัญหาทางด้านสุขภาพ มีปัญหาด้วยโรคซึมเศร้า ปัญหาเด็กไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่เพิ่มขึ้น ปัญหาการลักทรัพย์ ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคง บ้านเรือนมีสภาพทรุดโทรม เกิดจากน้ำท่วมขังเป็นเวลานานและมีฐานะยากจน โดยเฉพาะกลุ่มคนยากไร้ คนด้อยโอกาส มีรายได้น้อย

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขาดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี การจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย มีการอพยพย้ายถิ่นฐานได้ง่าย จากสภาพที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเช่า พักอาศัยเพียงชั่วคราว จากบุคคลทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีแรงงานข้ามชาติมากมาย รวมถึงผู้ที่เดินทางมาค้าขายพลอย จากประเทศในแถบแอฟริกา ประเทศมาดากัสการ์ เป็นต้น

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลวัดใหม่ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครีวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาความเดือดร้อนเศรษฐกิจรายได้ในชุมชนนั้น สภาองค์กรชุมชนตำบลวัดใหม่ จึงได้นำปัญหาดังกล่าวมาปรึกษาหารือกับผู้นำ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยกำหนดประชุมทุกวันที่ 30 ของเดือน จากปัญหาคนตกงาน ว่างาน เศรษฐกิจตกต่ำ ภายใต้โควิด-19 นั้น จึงเห็นร่วมกันที่จะพัฒนากลุ่มอาชีพ พัฒนาศักยภาพค้นหาอัตลักษณ์สินค้าชุมชนให้มีความรู้ทักษะการตลาด การสื่อสาร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่องทางการตลาด เพื่อให้สินค้าชุมชนขายได้มีการจัดทำแผนด้านการส่งเสริมอาชีพ การรวบรวมข้อมูลผู้ที่ต้องการจำหน่ายสินค้า เพื่อจัดจำหน่ายชุมชนตลาดเก๋าริมน้ำจันทบูร และจุดกระจายสินค้าในชุมชนร่วมกัน จัดทีมติดตามหนุนเสริม รวมทั้งเชื่อมโยงการดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกับ หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมช่วยเหลือให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มเติมขึ้น

การเชื่อมโยงภาคี

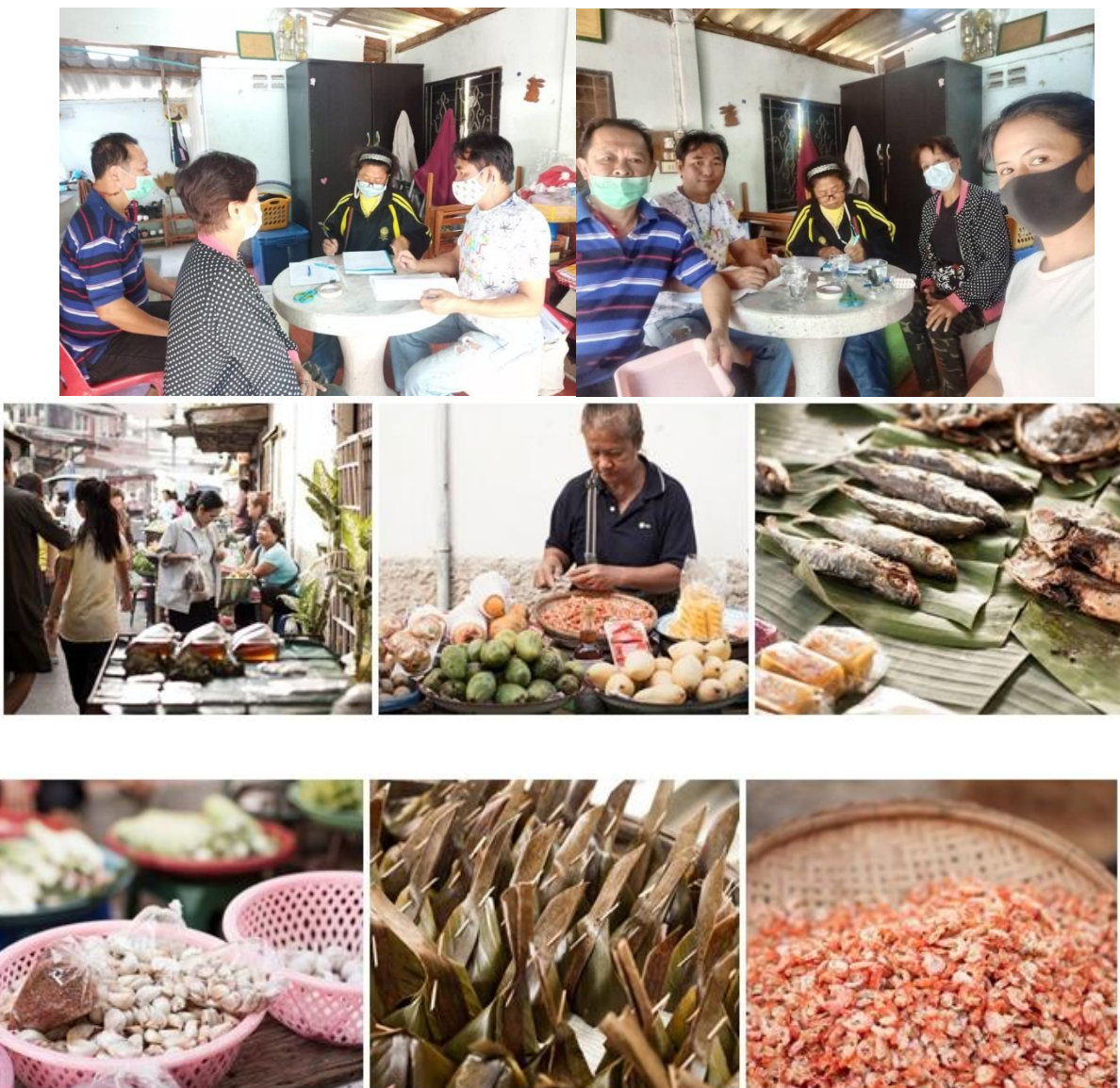
ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	คำแนะนำด้านสุขภาพแก่คนในชุมชนการป้องกันตนเองจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และการดูแลสุขภาพด้านอื่นๆ

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
2	กศน.	-สนับสนุนสถานที่การประชุมสภาองค์กรชุมชน -วิทยากรอบรมการค้าหาอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 50 คน -วิทยากรแนะนำการทำสื่อออนไลน์
3	สภาวัฒนธรรม อำเภอเมือง	-สนับสนุนกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ชุมชนตลาดเก่าริมน้ำจันทบูร ตักบาตรโทเว เข้าพรรษา
4	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)	โครงการจัดการขยะในชุมชน โดยส่งเสริมการจัดการขยะในชุมชน ตั้งแต่การให้ความรู้กับคนในชุมชน เรื่องการคัดแยกขยะ การรวมกันขาย และการสร้างข้อตกลงร่วมกัน กระทั่งสามารถสร้างรายได้จากสิ่งเหลือใช้ได้ใน 60 ครั้วเรือน และส่งผลให้ภูมิทัศน์ในชุมชนสะอาดและน่าอยู่ยิ่งขึ้น

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากพัฒนาากลุ่มอาชีพในตำบลให้มีความรู้ทักษะการตลาด การสื่อสาร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่องทางการตลาด เพื่อให้สินค้าชุมชนขายได้มีการจัดทำแผนด้านการส่งเสริมอาชีพ โดยกิจกรรมมีการรวบรวมผลิตภัณฑ์ชุมชน ความโดดเด่นของสินค้าชุมชน เน้นของที่มีอยู่ในชุมชน โดยมีการกลุ่มเข้าร่วมทั้งสิ้น 50 คน มาจากกลุ่มอาชีพ คนว่างงาน คนที่ตกงานจากโควิด-19 มาร่วมกิจกรรม เพื่อนำสินค้าชุมชน ขนมอบราณ อาหารทะเล โดยได้รับการสนับสนุนจาก วิทยากร กศน. มาอบรมแนะนำให้ความรู้ การค้นหาอัตลักษณ์สินค้าชุมชน คุณค่าที่ส่งมอบให้กับลูกค้า หรือจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ชุมชน การสื่อสารการตลาด การส่งเสริมการขายเพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า นักท่องเที่ยว เมื่อเห็นสินค้าชุมชนที่เรานำไปจัดจำหน่าย เช่น ขนมอบราด ขนมอบไส้ อาหารทะเล ฯลฯ โดยสินค้าชุมชนนำไปจัดจำหน่ายชุมชนตลาดเก่าริมน้ำจันทบูร และจุดกระจายสินค้าในชุมชน สภาวัฒนธรรมอำเภอเมือง สนับสนุนกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ชุมชนตลาดเก่าริมน้ำจันทบูร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมตลาดเก่า แนะนำสินค้าชุมชนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

เมื่อสภาองค์กรชุมชนได้สนับสนุนพัฒนาส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มอาชีพ คนว่างงาน คนได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ให้มารวมกลุ่มทำกิจกรรมนำสินค้าชุมชน พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ค้นหาอัตลักษณ์สินค้า เพื่อนำไปจัดจำหน่ายในตลาดชุมชนนั้น มีส่วนสำคัญให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มเติม สินค้าขายได้มากขึ้น เนื่องจากสมาชิกมีการวิเคราะห์สินค้าที่จะนำไปจัดจำหน่ายว่าสินค้าแบบนี้ ควรขายให้กับนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าแบบใด จากการติดตามประเมินผลพบว่า สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าชุมชนโดยรวม ประมาณเดือนละ 8,000-10,000 บาท จากปกติขายได้ประมาณ 3,000-5,000 บาทเท่านั้น

ชุมชนตลาดเก่าริมน้ำจันทบุรี

“ชุมชนริมน้ำจันทบุรี” ถนนเก่าที่บอกเล่าประวัติศาสตร์ วิถีชุมชน ศิลปวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมเก่าแก่ ยาวนานมากกว่า 100 ปี ของจังหวัดจันทบุรี เป็นชุมชนที่เป็นศูนย์กลางการค้าที่ใหญ่ที่สุด มีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด โดยอนุรักษ์ไว้ให้อยู่ในสภาพเดิม เพื่อให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่เหมือนได้ย้อนกลับไปในอดีต

เดิมชุมชนริมน้ำจันทบุรี หรือที่เรียกกันว่า “ย่านท่าหลวง” ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี ในอดีตนั้นถือเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญ มีการติดต่อค้าขายกับชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นเมืองท่าสำคัญในการลำเลียง ขนส่งสินค้า บริเวณนี้ยังเป็นย่านการคมนาคม ผู้คนประกอบอาชีพขายของป่า ทำการค้า ทำประมง ทำพลอย ตีเหล็ก ทอเสื่อ ทำอาหารและขนมต่างๆ

เอกลักษณ์ของชุมชนนี้ก็คือ ชาวบ้านในพื้นที่ยังคงรักษาร้านเรือนเอาไว้ให้คงสภาพเดิม บ้านไหนมีการทรุดโทรมก็มีการซ่อมแซมขึ้นใหม่ โดยรักษารูปแบบและเค้าโครงเดิมเอาไว้อีกด้วย และนอกจากบ้านเรือนไม้เก่าแก่แล้ว ที่ชุมชนแห่งนี้ยังมีบางบ้านเปิดเป็นร้านอาหาร ร้านกาแฟ ตกแต่งให้น่านั่ง

จุดแวะชมในชุมชนที่น่าสนใจ เช่น บ้านหลวงราชไมตรี, บ้าน 69 ศูนย์การเรียนรู้ริมน้ำจันทบูร, ร้านไอศกรีมตรารวด, ร้านเจ๊อิตริมน้ำ (ก้วยเตี่ยวกั้ง), ร้านขายยาโบราณจังกวนอัน และอื่นๆ อีกมากมาย โดยบ้านแต่ละหลังจะมีประวัติความเป็นมาที่แตกต่างกันไป

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นที่ผ่านมา ส่งผลต่อการพัฒนากลุ่มอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถสร้างรายได้แก่ครัวเรือน ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนเป็นที่ยอมรับจากคนในชุมชน หน่วยงานภาคี พร้อมช่วยเหลือหนุนเสริมในพื้นที่อย่างดี นอกจากนี้ยังได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากสภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการชวนผู้นำ ท้องที่ ท้องถิ่น มาร่วมปรึกษาหารือ เป็นเวทีกลางในการร่วมคิด ร่วมหาทางออกในระดับพื้นที่

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมกลุ่มอาชีพ สีนคำชุมชน ตลอดจนเชื่อมโยงกับหน่วยงานระดับจังหวัด ในการอบรมพัฒนาศักยภาพ การฝึกอาชีพแก่คนว่างงาน คนด้อยโอกาส เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตลอดจนมีแผนงานแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ให้มีคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิต

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวดวงแข เรืองศิลป์
ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร. 098-8899454

เศรษฐกิจชุมชนหนองตาก สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตาก อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

บริบทพื้นที่ รากเหง้าของชุมชน

ตำบลหนองตาก เมื่อปี พ.ศ.2524 เป็นหนึ่งใน 5 ตำบลของอำเภอโป่งน้ำร้อน สาเหตุที่ชื่อว่าตำบลหนองตาก ซึ่งมีหนองน้ำที่นักปราชญ์ชื่อตาก ใช้ดินปั้นเครื่องดินเผาถ้วย-ชาม ชาวบ้านและผู้ที่ย้ายมา จึงเรียกบริเวณดังกล่าวว่าหนองตาก ทิศเหนือติดตำบลสะตอน อำเภอสอยดาว ทิศตะวันออกติดตำบลเทพนิมิต อำเภอโป่งน้ำร้อน ทิศใต้ติดตำบลโป่งน้ำร้อน ทิศตะวันตกติดตำบลทับไทร มีเนื้อที่ 80,150 ไร่ หรือ 128.24 ตาราง

สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ตำบลหนองตากเป็นพื้นที่ ที่ประชากรส่วนมากมีอาชีพทางการเกษตร มีการปลูกไม้ผล มีรายได้เพียงปีละครั้ง มักเกิดปัญหา ด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากรายได้ ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ในครัวเรือน ดังนั้นการจะสร้างเศรษฐกิจของครัวเรือนให้ดีขึ้น บนต้นทุนที่มี คือพื้นที่สวนที่มีอยู่แล้ว ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นการปลูกพืชแซมในสวนผลไม้ดังกล่าว จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ดี มีประโยชน์ต่อชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการ ส่งเสริมและพัฒนาด้านการสร้างความมั่นคงทางอาหาร เพื่อการพัฒนาแหล่งอาหารที่ปลอดภัย โดยสรุปภาพรวมปัญหาสำคัญของพื้นที่ดังนี้

1.ด้านเศรษฐกิจ ขาดความมั่นคง รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ในครัวเรือน เนื่องจากมีรายได้จากสวนผลไม้เพียงปีละครั้ง ไม่มีรายได้ระหว่างปี อีกทั้งยังขาดการวางแผนด้านการตลาด

2.ด้านสังคม

- สวัสดิการไม่ครอบคลุม ประชาชนบางส่วนไม่มีสวัสดิการ ส่งผลให้เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ต้องหยิบยืมเงินจากเพื่อนบ้านไปรักษา และเวลาลงทุนประกอบอาชีพก็ต้องพึ่งสถาบันการเงิน

- การมีส่วนร่วมจากประชาชนทั่วไปในตำบล ให้มีความสำคัญกับการรวมกลุ่มน้อย เช่นการประชุมประชาคมจัดทำแผนประจำปี เพื่อบอกความต้องการของตนเอง แต่ให้ความสำคัญน้อย

3.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภัยแล้งเป็นปัญหาใหญ่ น้ำไม่เพียงพอในการอุปโภคบริโภค และการทำเกษตร

4.เรื่องที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน ภาครัฐไม่ออกกรรมสิทธิ์ให้ ทำให้ชุมชนขาดประโยชน์

สภาองค์กรชุมชนสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

สภาองค์กรชุมชนมีการประชุม ผู้นำระดับท้องที่และท้องถิ่นเป็นระยะ เพื่อนำสถานการณ์ต่าง ๆ มาพูดคุย จัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาการจัดทำแผนระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และอำเภอ ในการประชุมแต่ละครั้งก็จะมีการปรึกษาแลกเปลี่ยน เพื่อให้ได้ความเห็นในหลาย ๆ มติ และนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

คำขวัญ : ต่างถิ่นต่างที่ เป็นพี่เป็นน้อง ประองคองสามัคคี ลำไยดีหนองตาก

วิสัยทัศน์ : อนุรักษ์ผืนป่า พัฒนาแหล่งน้ำ สร้างอาชีพตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ : เชื่อมโยงเครือข่าย เสริมสร้างความคิด แก้ไขปัญหาชุมชน

ทำงานอย่างเป็นกระบวนการ แก้ไขปัญหาอย่างมีขั้นตอน

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตาก เป็นเวทีของภาคประชาชนที่มาร่วมตัวกันตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ เพื่อให้เป็นเวทีของการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน โดยมีคณะทำงานร่วมกับฝ่ายการเมือง ฝ่ายราชการ ฝ่ายท้องที่ มีทีมงานสภาองค์กรชุมชนเชื่อมโยงและประสานงาน ในการประชุมแต่ละครั้งมีการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกและคณะทำงานได้รู้ตัวล่วงหน้า จะได้มาประชุมพร้อมกัน ซึ่งการจะทำอะไรทุกครั้ง จะต้องมีการประชุม กำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง ประสานเชื่อมโยงกลุ่มองค์กรให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตาก ประสานการทำงานกับท้องถิ่น ท้องที่ ภาคีพัฒนาด้วยการบูรณาการแผนงานเพื่อผลักดันเชิงนโยบาย ในการสื่อสารทุกวันนี้ ยังมีการใช้โทรศัพท์ ไลน์ เป็นช่องทางการสื่อสาร

บทสรุปที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาพืชเชิงเดี่ยว หัวหน้าสำนักงานเกษตรอำเภอโป่งน้ำร้อน ได้เข้าร่วมประชุมกับเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตาก นำเสนอถึงทางรอด สร้างรายได้แนวใหม่ ภายใต้สวนลำไย หรือสวนอื่น ๆ ที่มีอยู่ ชักชวนให้ทำเกษตรแปลงใหญ่ พร้อมกับแนะนำให้สมาชิกปลูกพืชแบบผสมผสานร่วมกันให้หลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และไม่เสี่ยงต่อราคาพืชผลผลิต และไม่กระทบต่อพืชหลัก ดังนั้น โครงการปลูกพืชแซมในสวนผลไม้ เพื่อส่งเสริมอาชีพเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น สร้างรูปธรรมการแก้ไขปัญหาเรื่องรายได้ของชุมชนโดยการแซมโกโก้ในสวนผลไม้ พัฒนาแปลงสาธิต เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ของตำบลและเครือข่ายตำบล

กระบวนการการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

- ประชุมคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน ระดมปัญหา กำหนดแนวทาง วางแผนการดำเนินการ
- จัดทำข้อมูลเกษตรกร และผู้สนใจสร้างเศรษฐกิจแนวใหม่
- ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ โครงการปลูกโกโก้ แซมในสวนผลไม้

- จัดตั้งให้มีคณะทำงาน ติดตาม ดูแล หนุนเสริม เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่
- สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงสาธิตเพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ของตำบล
- เชื่อมโยงภาคีและสรุปผลการดำเนินงาน
- ประเมินทบทวน ถอดชุดความรู้

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สนง.เกษตรอำเภอโป่งน้ำร้อน	สนับสนุนองค์ความรู้ การทำเกษตรแปลงใหญ่ 41 ครัวเรือน
2	สนง.พัฒนาชุมชนโป่งน้ำร้อน	กลุ่มสัมมาชีพ 30 ครัวเรือน
3	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	สนับสนุนโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน เสริมหนุนความเข้มแข็งชุมชน 10 หมู่บ้าน (ทำแปลงสาธิต 1หมู่บ้าน
4	บริษัทวินสโกโก้ 1971	ให้ความรู้เรื่องการปลูกโกโก้ และรับซื้อผลผลิต

ความท้าทายใหม่ ที่คนหนองตากง บอกว่าเป็นความสำเร็จ

1.การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ ในการปลูกพืชผสมผสาน แซมโกโก้ในสวนผลไม้ เพราะที่ผ่านมาเกษตรกรมีความคุ้นเคยในการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ไม่กล้าเปลี่ยน กลัวผลผลิตไม่ได้ กลัวความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้น กับพื้นที่เพาะปลูก แต่มีผู้กล้าที่จะลุกขึ้นมาทำเรื่อง ประมาณ 20 คน

2.เป็นอาชีพเสริมแนวใหม่ ที่จะหนุนให้คนในตำบลลุกขึ้นมาจัดการเศรษฐกิจแบบเดิมเพิ่มเติมรายได้สร้างเครือข่ายทางการตลาดชุมชนให้มีความเป็นธรรม และดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตัวเองได้อีกหนึ่งช่องทาง

3.พัฒนาพื้นที่ สร้างแปลงสาธิต ปลุกโกโก้แซมในสวนไม้ ใน หมู่ที่ 1 โดยให้ประชาชนทั้ง 10 หมู่บ้าน สามารถเข้ามาเรียนรู้ มาแลกเปลี่ยนกับคณะทำงานเรื่องการส่งเสริมอาชีพเสริมให้ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นศูนย์เรียนรู้ของตำบลและ เครือข่ายตำบล 1 แปลง จำนวน 3 ไร่ 500 ต้น

นายกิตติศักดิ์ เหมล้วน ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล หนองตาคง ย้อนอดีตให้ฟังว่าตำบลตาคง เกษตรกรเริ่มหันไป ปลุกลำไย และทำกิ่งพันธุ์ขาย ผลไม้อื่น ๆ เช่น มะขามยักษ์ มะม่วง แต่ผลผลิตไม่ค่อยดี จึงปลุกลำไยกันเรื่อยมา บางปีก็มี ปัญหาตกเขียวขายลำไยล่องหน่า เป็นปัญหาขึ้นโรงพักก็มี สืบ เนื่องมาจากราคาดีบ้างไม่ดีบ้าง ขาดแรงงาน และเป็นพืช เชิงเดี่ยว จึงมีการตั้งความหวังขึ้น อยากให้ชุมชนมีความสุขมี ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีเงินทุนหมุนเวียนไม่มีหนี้สิน ที่สำคัญอยาก ให้ราคาผลผลิตทางเกษตรดีขึ้น จะได้มีรายได้อย่างต่อเนื่อง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี จึงเริ่มคิดกันว่า พืช อะไรจะมาช่วยได้ เมื่อปี 256 ที่ผ่านมา เกษตรอำเภอง่วงน้ำร้อน

และบริษัทควีนส์โกโก้ 1971 มาให้ความรู้เรื่องการปลุกโกโก้ เพราะทิศทางในอนาคตจะเป็นที่ต้องการของตลาด จึงเปิดเวทีสภาองค์กรชุมชน พูดคุยถึงแนวโน้มและความเป็นจริง คณะทำงานร่วมทั้งสมาชิก ก็เห็นด้วย จึงเป็น จุดเริ่มต้นในการปลุกโกโก้แซมสวนไม้ ให้เป็นทางเลือกหนึ่งของชุมชน และมีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอง่วงน้ำ ร้อน ให้ความรู้เรื่อง โคก หนอง นา

ข้อค้นพบสำคัญ

- จากการการทำงานของสภาองค์กรชุมชนต่อการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิต ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ รับทราบปัญหาคนในตำบล ทำให้เกิดการแก้ไขแบบ บูรณาการเชื่อมโยงภาคีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้เกิดความสำเร็จผ่านข้อมูลที่สื่อสารให้ชุมชน เข้าใจง่าย
- ชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินตามโครงการ เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนตรงตาม วัตถุประสงค์ สร้างแปลงสาธิต เป็นแหล่งเรียนรู้ ทำให้ การพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมาย เกิดการอยู่ดีมีสุข คุณภาพชีวิตสามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของ ชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

- การพัฒนารูปธรรมการขับเคลื่อนงานด้านเศรษฐกิจจัดทำแปลงสาธิตการปลูกโกโก้ เพื่อเป็นพื้นที่เรียนรู้ ตำบลหนองตาก อำเภอบึงน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี
- ประชาชนทั่วไปในตำบลให้ความสนใจในการปลูกโกโก้แซมในสวนผลไม้ มากขึ้น
- ปัญหาสำคัญของการปลูกโกโก้ คือแมลงชอบกินใบ

แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนงบประมาณด้านการส่งเสริมอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้เพิ่มแก่ชุมชน
- ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนข้อมูลองค์ความรู้ด้านวิชาการ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่รอการตัดสินใจ ได้เกิดความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมากขึ้น
- ให้มีการพัฒนาระบบการตลาดที่ชุมชนเป็นผู้กำหนดราคา และช่องทางการตลาดที่ชุมชนเป็นเจ้าของ
- เมื่อผลผลิตส่งออกสู่ตลาด ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน หนุนเสริมเรื่องการแปรรูปด้วยตัวของชุมชน เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่นตามความต้องการของพื้นที่

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายกิตติศักดิ์ เหมล้วน

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตาก

เบอร์โทร 092 – 251 – 4542

สถิติดี พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยคนบางน้ำเปรี้ยว
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว ตั้งอยู่ย่านชุมชนตลาดอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ห่างจากตัวจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นระยะทาง 17 กิโลเมตร เขตปกครองประกอบด้วยมีพื้นที่ในหมู่ที่ 1,2 ตำบลบางน้ำเปรี้ยว และหมู่ที่ 4,5,6 ตำบลโพรงอากาศ พื้นที่เทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยวรวมทั้งสิ้น 1.65 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นพื้นที่ 1,031.25 ไร่ จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน 1,022 ครัวเรือนจำนวนประชากรรวม 2,473 คน เป็นชาย 1,198 คน เป็นหญิง 1,275 คน ความหนาแน่นของประชากร 1,452 คน/ตารางกิโลเมตร อัตราการเพิ่มประชากร 0.26 คน/100 คน

ลักษณะภูมิประเทศ มีลักษณะทางภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่มต่อเนื่องกับตำบลโพรงอากาศ และเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง ภายในชุมชนมีแหล่งน้ำอยู่หลายแห่งด้วยกัน ได้แก่คลองแสนแสบ คลองขวาง บึงมะกอก บึงชวดด้วน เป็นต้น ซึ่งคลองต่าง ๆ เหล่านี้ ใช้เป็นทั้งน้ำเพื่อการเกษตรและใช้อุปโภค

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหมอนทอง
- ทิศใต้ ติดกับ องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงอากาศ
- ทิศตะวันออก ติดกับ องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงอากาศ
- ทิศตะวันตก ติดกับ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำเปรี้ยว

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว ร่วมกับ ท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มประชาชนในพื้นที่ทำเกษตรกรรม ในหน้าแล้งพบปัญหา แหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำสวน ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้า โดยการจำหน่ายในปริมาณมาก ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ บางครั้งจำหน่ายได้ต่ำกว่าต้นทุน จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ผลผลิตจากการเกษตรล้นตลาด แต่ไม่ได้ถูกส่งเสริมในเรื่องแปรรูปผลผลิตให้ดูน่าซื้อ ขาดการประชาสัมพันธ์ ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ไม่มีอาชีพที่จะหารายได้จนเจือจรรอบครัว ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

ปัญหาอยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง การถือครองที่ดินทำกิน ของคนยากคนจน ผู้มีรายได้น้อย หรือ ผู้ด้อยโอกาส บางบ้านที่อยู่อาศัยทรุดโทรม หลังคารั่ว ฝาผนังผุพัง ทำให้การอยู่อาศัยไม่มีความปลอดภัย อีกทั้ง

ชาวบ้านไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม เนื่องจากรายได้ที่ได้จากการทำงานเพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละวันเท่านั้น

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจ รายได้ในชุมชน ทางสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว จึงได้หยิบยกปัญหาดังกล่าวมาแก้ไข ผ่านกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูปพลาสติกแฉดเดียว ประสานเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร ผู้เดือดร้อน และหน่วยงานภาคีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว เข้ามาหนุนเสริม มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1.ลงพื้นที่เพื่อสำรวจครัวเรือนผู้เดือดร้อนในชุมชนที่ว่างงาน ตกงาน ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พูดคุยกับคนในชุมชนที่เดือดร้อน และกำลังมองหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

2.ให้ความรู้ สอนวิธีการทำพลาสติกแฉดเดียว ตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบ กระบวนการทำและบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนช่องทางจัดจำหน่ายให้เหมาะสม

3.ออกแบบโลโก้ให้เป็นที่น่าจดจำ วิธีการจำหน่ายให้แก่กลุ่มเป้าหมาย การจัดทำโปรโมชั่นการตลาดเพื่อดึงดูดให้คนตัดสินใจซื้อง่ายขึ้น

4.มองหาช่องทางการขายพลาสติกแฉกเดี่ยวทั้งหน้าร้าน บริการส่ง และช่องทางออนไลน์ต่างๆ ฝากขายในร้านค้า ฯลฯ เพื่อให้สะดวกในการซื้อหา และผู้ขายก็จะมีช่องทางการขายที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

5.ติดตามประเมินผลการดำเนินการพัฒนากลุ่มอาชีพโดยสภาองค์กรชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยคนยากไร้ คนด้อยโอกาสในชุมชนผ่านโครงการบ้านพอเพียง -สนับสนุนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ผ่านกลไกสภาองค์กรชุมชน
2	เทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว	-สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยคนยากไร้ คนด้อยโอกาสในชุมชนผ่านโครงการบ้านพอเพียง โดยมีช่างมาช่วยซ่อมแซม -สนับสนุนสถานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชน/กลุ่มองค์กรชุมชน
3	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว	-สนับสนุนการพัฒนาอาชีพแก่ผู้ได้รับผลกระทบโควิด-19 ผ่านโครงการสัมมาชีพชุมชน สนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการจัดอบรม แปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนปลานิลแฉกเดี่ยว งบประมาณ 20,000 บาท
4	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางน้ำเปรี้ยว	-สนับสนุนความรู้การดูแลตนเอง การป้องกัน หน้ากากอนามัย ป้องกันโควิด-19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การส่งเสริมอาชีพแก่ผู้มีรายได้น้อยนั้น สภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินการสำรวจครัวเรือนผู้เดือดร้อนในชุมชนที่ว่างงาน ตกงาน คนมีรายได้น้อย ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พูดคุยกับคนในชุมชนที่เดือดร้อน และกำลังมองหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว เห็นตรงกันว่าในชุมชนนั้นประกอบอาชีพเลี้ยงปลาพลาสติกอยู่แล้ว แต่ยังขาดการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสร้างงานสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน รวมทั้งสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน จึงชักชวนคนมีรายได้น้อย คนว่างงาน คนด้อยโอกาส กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่ มาเรียนรู้การแปรรูปพลาสติกแฉกเดี่ยว โดยมีคนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพแปรรูปพลาสติกแฉกเดี่ยว จำนวน 20 ครัวเรือน โดยทางสภาองค์กรชุมชนได้ประสานงานไปยังสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว เพื่อขอคำปรึกษาการสนับสนุนส่งเสริม ซึ่งทางพัฒนาชุมชนได้อนุเคราะห์สนับสนุนผ่านกิจกรรมโครงการสัมมาชีพชุมชน ที่ได้รับงบประมาณจาก

เงินกระตุ้นเศรษฐกิจ มาพัฒนาคุณภาพชีวิตคนมีรายได้น้อย ตรงกลุ่มเป้าหมายที่สภาองค์กรชุมชนมุ่งจะมาช่วยเหลือพัฒนาอาชีพ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ได้สนับสนุนงบประมาณค่าวิทยากร ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรมแปรรูปพลาสติกแตกเดียว เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 20,000 บาท ระยะเวลา 2 วัน เพื่อมาให้ความรู้ วิธีการทำพลาสติกแตกเดียว ตั้งแต่การเลือกพลาสติก ปลาต้องมีลักษณะอย่างไร วิธีเก็บรักษาปลาให้ได้คุณภาพ ขั้นตอนการทำพลาสติกแตกเดียว การทำบรรจุภัณฑ์ และการแปรรูปพร้อมรับประทานแก่สมาชิกที่เข้าร่วมเรียนรู้

นอกจากแนะนำการแปรรูปพลาสติกแตกเดียวแล้ว ทางยังสนับสนุนการออกแบบโลโก้ให้ ในชื่อว่า “สลิดติด” โฉนดคำว่า “สลิดติด” หมายถึงพลาสติกที่สึดมาก ติดแน่น และเมื่อได้ทานแล้วก็มีความสุข ได้รับสารอาหารเต็มเปี่ยมจนร่างกายแข็งแรง เหมือนมีอาหาร “ติด” เพื่อสื่อสารให้เป็นที่น่าจดจำ วิธีการจำหน่ายให้แก่กลุ่มเป้าหมาย แนะนำการทำโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย ดึงดูดให้คนตัดสินใจซื้อง่ายขึ้น รวมทั้งการนำผลิตภัณฑ์ไปจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์

จากการเรียนรู้การแปรรูปพลาสติกแตกเดียว ยกจนระดับเป็นแบรนด์ “สลิดติด” ทำให้เกิดกลุ่มแปรรูปพลาสติกติด จากผู้เข้าร่วมจำนวน 20 คน มีการแปรรูปพลาสติกจำหน่ายในชุมชน ตลาดประชารัฐ ตลาดนัด ร้านค้า สร้างรายได้ให้กับกลุ่มประมาณเดือนละ 10,000 บาท ช่วยให้คนว่างงาน คนตกงานจากวิกฤติโควิด มีรายได้จุนเจือครอบครัว ขณะเดียวกันยังก่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนรายได้จากการซื้อวัตถุดิบปลาในท้องถิ่น

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมแปรรูปาสลิตแดดเดียว นำความรู้ที่ได้มาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครอบครัว บรรเทาความเดือดร้อนต่อผู้ได้รับผลกระทบต่อโควิด-19 ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ขณะเดียวกันยังเกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาคส่วน ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ส่งเสริมพัฒนา เชื่อมโยงหน่วยงานภาคีมาสนับสนุนกลุ่มองค์กรชุมชน ต่อยอดความรู้จากการฝึกอบรมให้เกิดทักษะและใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง การสร้างแบรนด์ให้มีความเข้มแข็ง เป็นที่จดจำเพื่อก่อให้เกิดรายได้ในระยะยาว การให้ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เป็นช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่าย ขณะเดียวกันหาร้านค้าต่าง ๆ ของชุมชนเพื่อเป็นช่องทางจัดจำหน่ายนอกเหนือจากช่องทางออนไลน์

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวสำเร็จ วาทินชัย
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว
เบอร์โทร. 089-4022076

บ้านพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตคนด้อยโอกาส
เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ มีพื้นที่ประมาณ 16,625 ไร่ หรือประมาณ 26.6 ตารางกิโลเมตร โดยเทศบาลตำบลแสนแสบมีพื้นที่รับผิดชอบ 10 หมู่บ้าน ประชากร 1,231 ครัวเรือน รวมทั้งหมด 3,377 คน เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ สภาพโดยทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตชลประทาน มีแหล่งน้ำล้อมรอบทั้งแม่น้ำและคลองส่งน้ำ แอ่งลุ่มแม่น้ำบางปะกงฝั่งขวา มีคลองแสนแสบเป็นลำน้ำสายหลัก

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลโยธะกา และตำบลหมอนทอง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว และตำบลบางโรง อำเภอคลองเขื่อน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลโพรงอากาศ

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เนื่องด้วยสถานการณ์ปัจจุบันเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่แพร่ระบาดไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย ก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้านตามมา เช่น สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ประชาชนบางส่วนรายได้ลดลง การถูกเลิกจ้าง อัตราการว่างงานสูง เกิดปัญหาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ รายได้ไม่เพียงพอ ก่อให้เกิดภาระหนี้สินตามมา ปัญหาด้านสุขภาพ โรคที่มักจะเกิดแก่ประชากรในชุมชน ได้แก่ โรคความดัน โรคเบาหวาน โรคไข้เลือดออก การใช้ยาเพื่อบำบัดอาการเจ็บป่วยที่ไม่เหมาะสม และประชากรส่วนมากไม่ได้รับการตรวจสุขภาพ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของคนในตำบลคลองแสนแสบหลายครัวเรือน ที่อยู่อาศัยมีสภาพทรุดโทรม ทำให้ผู้ที่อาศัยอยู่ไม่มีความปลอดภัยในการอาศัย ขาดความสุขในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนสมควรได้รับการแก้ไขเป็นลำดับต้นๆ

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ ได้เป็นเวทีกลางในการประชุมหารือสภาพปัญหาที่มีในชุมชน เพื่อนำข้อมูลปัญหามาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหายภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญห ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญห

การประชุมคณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ ได้หยิบยกปัญหาหาเรื่องที่อยู่อาศัยเพื่อแก้ไขปัญหาคคุณภาพชีวิตประชาชนในท้องถิ่น สํารวจข้อมูลผู้เดือดร้อนปัญหาเรื่องที่ดินที่อยู่อาศัยเสนอโดยระดับจังหวัดเพื่อเป็นข้อมูลในการทำแผนพัฒนาระดับจังหวัด โดยมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีทั้งภายในและภายนอก โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. สนับสนุนงบประมาณโครงการบ้านพอเพียง เทศบาลตำบลคลองแสนแสบหนุนเสริมด้านบุคลากร คณะที่ปรึกษา เอื้อเฟื้อสถานที่การประชุม และดำเนินการประสานงานกับ

หน่วยงานต่างๆ โดยมีทีมช่างชุมชนเป็นผู้ช่วยเหลือดูแลเรื่องแบบและวัสดุให้ตรงตามความต้องการและ จำเป็นในเรื่องการซ่อมแซมบ้าน

คณะทำงานบ้านพอเพียงเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ

1.นายมานิตย	สรรวมประจำ	ตำแหน่ง ประธาน
2. นายเชาว์	ศรีสุข	ตำแหน่ง รองประธาน
3. นายโสธร	สว่างวงศ์	ตำแหน่ง เลขานุการ
4. นางฉวี	พวงมาลัย	ตำแหน่ง เกรียณิก
5. พอ.อนันต์	รัตนวิมล	ตำแหน่ง กรรมการ
6.นางบุญเรือง	ยังดี	ตำแหน่ง กรรมการ
7. นางสาวจินดา	อินทรชิต	ตำแหน่ง กรรมการ
8. นางสาวประทีป	นิ่มอนงค์	ตำแหน่ง กรรมการ
9. นางฉวีวรรณ	กาญจนเกตุ	ตำแหน่ง กรรมการ
10. นายสำเนา	กาญจนเกตุ	ตำแหน่ง กรรมการ
11. นางปรานอม	อินคง	ตำแหน่ง กรรมการ
12.นางปราณีต	แสงเย็น	ตำแหน่ง กรรมการ
13.นางอรนุช	จันทร์สุข	ตำแหน่ง กรรมการ
14. นางรัชนี	อ่วมสร้อย	ตำแหน่ง กรรมการ
15. นางสาวสมปอง	ศรีสุพัชร	ตำแหน่ง กรรมการ
16.นายสัมพันธ์	งามศิริ	ตำแหน่ง กรรมการ
17. นางสาวอรฤดี	สิงห์ปี	ตำแหน่ง กรรมการ
18. นายจิรศักดิ์	จีนช้าง	ตำแหน่ง กรรมการ
19. นางกัญญา	สว่างวงศ์	ตำแหน่ง กรรมการ
20. นางจิรภัทร	พลอยเพชร	ตำแหน่ง กรรมการ
21. นายกำพล	บัวลอย	ตำแหน่ง กรรมการ
22. นางพยอม	ศิริชาติ	ตำแหน่ง กรรมการ
23. นางจิตร	นพพวง	ตำแหน่ง กรรมการ
24. นายฤกษ์	เพชรดำ	ตำแหน่ง กรรมการ
25. นายสมยศ	ภิรมณ์ฤทธิ	ตำแหน่ง กรรมการ

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน
4	คลองสะแก	17
6	บ้านหลักร้อย	14
8	บ้านต้นสำโรง	21
10	บ้านประจักษ์	11
11	บ้านลาดบางกระเบน	18
12	บ้านสามหอม	11
	รวม	92

แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2562	เป้าหมายซ่อมแซม ต่อเติม 10 ครั้วเรือน	ผู้ที่ได้รับการซ่อมแซม มีบ้านที่แข็งแรงขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2563	เป้าหมายซ่อมแซม ต่อเติม 9 ครั้วเรือน	ผู้ที่ได้รับการซ่อมแซม มีบ้านที่แข็งแรงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2564	เป้าหมายซ่อมแซม ต่อเติม 7 ครั้วเรือน	ผู้ที่ได้รับการซ่อมแซม มีบ้านที่แข็งแรงขึ้น และมีแข็งแรงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2565	เป้าหมายซ่อมแซม ต่อเติม 15 ครั้วเรือน	ผู้ที่ได้รับการซ่อมแซม มีบ้านที่แข็งแรงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เกณฑ์การพิจารณาบ้านพอเพียง

- ต้องเป็นคนที่มิใช่อยู่ในทะเบียนบ้านและอยู่อาศัยจริง ในเขตเทศบาลคลองแสนแสบ
- ต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน ในระดับครัวเรือนเท่านั้น ไม่ให้ใช้กั๊กมเชิงพาณิชย์
- เกณฑ์การพิจารณาความช่วยเหลือ ให้คณะกรรมการพิจารณาความเร่งด่วนของความเดือดร้อนก่อน
- ผู้ยากไร้ ที่จะได้รับการสงเคราะห์ในการซ่อมแซม/สร้างขึ้น ต้องผ่านประชาคมหมู่บ้าน คณะกรรมการ

โครงการบ้านพอเพียง

- ผู้เดือดร้อน ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และการพนัน
- สมาชิกโครงการบ้านพอเพียงต้องออมเงินเพื่อที่อยู่อาศัย เดือนละ 30 บาท

การเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ	- ดำเนินการหนุนเสริมด้านบุคลากร คณะที่ปรึกษา เอื้อเพื่อสถานที่การประชุม และดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ - สนับสนุนช่างชุมชนในการซ่อมแซมบ้านพอเพียงชนบท
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	อบรมเชิงปฏิบัติการศาสตร์พระราชาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชนและความมั่นคงทางอาหารแก่ผู้มีรายได้น้อย
3	ชมรมผู้สูงอายุ	- จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ มีคนดูแล ทำให้สุขภาพและจิตใจดีขึ้น
4	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	โครงการการคัดแยกขยะและได้ประโยชน์จากขยะในชุมชนงบประมาณ 30,000 บาท

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
5	องค์การบริหารส่วนจังหวัด ฉะเชิงเทรา	พัฒนาศักยภาพเครือข่ายสวัสดิการชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา ทิศ ทางการขับเคลื่อนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน การขยายฐาน สมาชิกให้ครอบคลุมประชาชน การบริหารจัดการกองทุน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

จากการดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียงในเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ ได้ช่วยซ่อมแซมบ้านผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ปี 2560-2563 จำนวน 24 ครั้วเรือน จากครั้วเรือนที่เดือดร้อนทั้งหมด 92 ครั้วเรือน มีกองทุนบ้านที่อยู่อาศัยจากที่สมาชิกสมทบคืนกลับมา เพื่อช่วยเหลือบุคคลอื่นๆ ในตำบลที่รอการช่วยเหลือ จำนวนเงินกว่า 100,000 บาท เป็นผู้ที่มีความยากจน ที่อยู่อาศัยทรุดโทรม จากครั้วเรือนที่สำรวจความเดือดร้อน ผลที่เกิดขึ้นช่วยลดปัญหาความเดือดร้อนที่อยู่อาศัยทรุดโทรม และพัฒนาคุณภาพชีวิตการเป็นอยู่อาศัยของครั้วเรือนที่ยากจน มีรายได้น้อย ให้คนกลุ่มนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นรวมทั้งเป็นพื้นที่สำคัญลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม ทั้งยังเป็นโครงการที่ให้ชุมชนบริหารจัดการตนเอง ผู้นำชุมชน/ประชาชน เข้ามามีบทบาทในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความเป็นจิตอาสา

การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียง มิได้ดำเนินเพียงสภาองค์กรชุมชนโดยลำพัง แต่ยังมีภาคีหลายภาคส่วนมาร่วมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในหลากหลายมิติ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ/อสม. จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ คนด้อยโอกาส ให้มีคนดูแล ทำให้สุขภาพและจิตใจดีขึ้น ขณะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อบรบเชิงปฏิบัติการศาสตร์พระราชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชนและความมั่นคงทางอาหารแก่ผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส เป็นต้น เป็นการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตทุกมิติ

ตัวอย่างบ้านผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน นายบุญช่วย รอยรัตน์ บ้านเลขที่ 51 หมู่ที่ 4 จำนวนสมาชิก 3 คน นายบุญช่วย รอยรัตน์ เล่าว่า “เดิมใช้หลังคาสังกะสีเป็นหลังคาบ้าน ต่อมาเมื่อระยะเวลาผ่านไป หลังคาก็ผุพังตามกาลเวลา เมื่อเข้าหน้าฝนก็จะมีน้ำไหลลงมาจากรูรั่วของหลัง รวมถึงเมื่อมีลมพายุพัดมา หลังคาก็จะสั่นไปทั้งหลัง เมื่อมีโครงการบ้านพอเพียงเข้ามาจึงได้รับการสำรวจจากแกนนำ ได้รับการซ่อมแซมเปลี่ยนหลังคา ปรับปรุงเสาบ้าน โดยช่างชุมชนจากชาวบ้านและเทศบาลจัดหามาให้ ปัจจุบันบ้านเรือนแข็งแรง ลูกเฝ้าอยู่อาศัยได้ดี มั่นคงแข็งแรง เวลาฟ้าฝนลงมาก็มีความปลอดภัย ไม่รั่ว ไม่กังวลเรื่องลมพายุ”

6. ข้อค้นพบสำคัญ

คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการทำงานมากขึ้น เกิดการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบจากผู้นำชุมชนและภาคประชาชน เกิดการมีส่วนร่วมความสามัคคีในการทำงานร่วมกันของประชาชน ส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน มีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น การเสริมสร้างชุมชนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

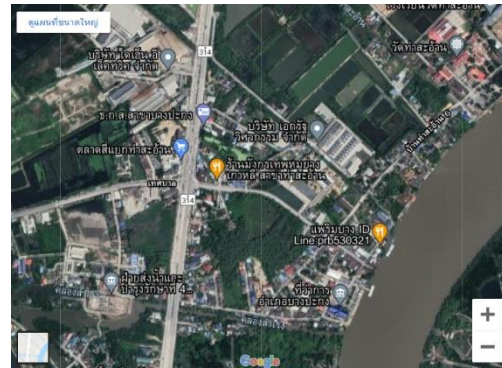
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลคลองแสนแสบได้วางแนวทางในการพัฒนาโครงการบ้านพอเพียงชนบท เสนอแผนร่วมกับหน่วยงานภาคีต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม การพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนากลุ่มองค์กรในท้องถิ่นให้เข้มแข็ง ขยายเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนให้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายมานิตย์ สรวมประจำ
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ
เบอร์โทร 081-8397540

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะพาน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
“ช่วยเหลือคนเปราะบางทางสังคม เผื่อระวังการแพร่ระบาดโควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

การเดินทางสมัยโบราณไม่มีถนนหนทางเช่นปัจจุบัน ต้องลัดมาทางป่าจากและป่าแสม ทางส่วนใหญ่เป็นพยุเป็นโคลน มีฝูงชุกชุมมากกว่าจะมาถึงตรงท่าข้ามแม่น้ำตรงที่ตั้งตำบลท่าสะพานเดี๋ยวนี้ ผู้เดินทางถึงกับสะอื้นเพราะความลำบากในการเดินทาง จึงเรียกท่าข้ามนี้ว่า “ท่าสะพาน” ต่อมาคงเห็นว่าคำว่า “สะพาน” เป็นคำไม่ไพเราะจึงเรียกเพี้ยนไปเป็นท่าสะพาน ต่อมาชุมชนหนาแน่นขึ้น ทางการจึงได้ตั้งเป็นตำบลเรียกว่า ตำบลท่าสะพาน แบ่งเขตการปกครอง มีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย เป็นขององค์กรชุมชนตำบลท่าสะพาน หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8 บางส่วน เป็นขององค์กรชุมชนเทศบาลท่าสะพาน หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 บางส่วน และหมู่ที่ 8 บางส่วน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีประชากรทั้งสิ้น 4,510 คน มีจำนวนครัวเรือน 2,884 ครัวเรือน

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก
ทิศใต้	ติดต่อกับ เทศบาลตำบลท่าสะพานและเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เทศบาลตำบลบางวัวควนรักษ์

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะพาน ร่วมกับท้องที่ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ลุ่ม ปัญหาการประกอบอาชีพการเกษตร ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำนา และรับจ้างแรงงาน ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้าหรือนำผลผลิตทางการเกษตรมาดัดแปลงให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ขาดการส่งเสริมสนับสนุนด้านตลาดชุมชนของคนในตำบลทำให้ผลผลิตนั้น ๆ ไม่ได้มีการจำหน่ายออกในปริมาณที่มากพอต่อการหารายได้ที่นำมาเป็นค่าครองชีพได้มากนัก จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่องรายได้ของคนในชุมชน ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ปัญหาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 เกิดการว่างงาน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะอ้าน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชน ให้กลุ่มองค์กรสำรวจปัญหาและความสำเร็จของตำบลในพื้นที่ทั้งตำบล เพื่อจัดเก็บข้อมูล
2. จัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่นโดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
3. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
4. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : คนในชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะอ้านอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย : คนในชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะอ้าน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านต่างๆ การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 ในกลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสโดยการเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม ใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สสำรวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในพื้นที่

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน
2	เทศบาลตำบลท่าสะพาน	-ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ -สนับสนุนถุงยังชีพจำนวน 180 ชุด
3	รพสต.เทศบาลตำบลท่าสะพาน	- สนับสนุนงบประมาณในการจัดอบรมส่งเสริมเรื่องสุขภาพอนามัย การป้องกันการติดเชื้อจากโรคระบาด ตั้งจุดคัดกรอง - สนับสนุนวิทยากรรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด ต
4	เกษตรอำเภอบางปะกง	สนับสนุนวิทยากรอบรมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนวิทยากรอบรมการทำบัญชีครัวเรือน
5	พัฒนาชุมชน	สนับสนุนวิทยากรอบรมพัฒนาทักษะด้านอาชีพ สนับสนุนวิทยากรอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง
6	กศน.ตำบลท่าสะพาน	สนับสนุนวิทยากรอบรมฝึกทักษะอาชีพทำขนม/ทำปุย/ทำอาหาร

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นได้มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำไปเสนอต่อเทศบาลตำบลท่าสะพาน เพื่อบรรจุเป็นแผนพัฒนาเทศบาลตำบลต่อไป ทั้งยังมีการดำเนินกิจกรรม เช่น การส่งเสริมสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการป้องกันโรคติดต่อ ฯลฯ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าสะพาน ร่วมกับสำนักงานเทศบาลตำบลท่าสะพาน ลงพื้นที่แจกถุงยังชีพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น ให้กับคนในชุมชน ในพื้นที่ทั้ง 3 ชุมชนจำนวน 180 ครัวเรือน

และโรงพยาบาลส่งเสริมส่งเสริมตำบลได้ร่วมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเองให้รอดพ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 การออกแบบระบบการดูแลชุมชนตั้งจุดคัดกรองผู้เดินทางเข้าออกชุมชน โดยมีสม. แกนนำชุมชน และจิตอาสาเป็นเจ้าหน้าที่ประจำจุด โดยผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงจะให้กักตัวอยู่ภายในบ้านพักเป็นเวลา 14 วัน เพื่อเฝ้าสังเกตอาการ และหากตรวจพบเจอผู้ติดเชื้อในชุมชนให้นำแจ้งผู้นำชุมชน

อสม. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งตัวไปยังโรงพยาบาลสนามเพื่อรักษาอาการต่อไป ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีความเข้าใจต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และเข้าใจผู้ที่เป็กลุ่มเสี่ยงและผู้ติดเชื้อ ไม่แสดงท่าทางรังเกียจหรือขับไล่ และทำให้รู้วิธีการช่วยเหลือกลุ่มคนเหล่านี้ซึ่งหากคนในชุมชนช่วยเหลือกัน จะทำให้สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้ทันเวลา ลดปัญหาผู้ป่วยตกค้างตามบ้านหรือเสียชีวิตตามบ้านตามท้องถนน ซึ่งอาจเป็นพาหนะนำโรคแพร่สู่ผู้ใกล้ชิดเพิ่มจำนวนผู้ติดเชื้อตามมา อีกทั้งยังสร้างโอกาสให้ผู้ติดเชื้อได้มีชีวิตอยู่ต่อ นอกจากนี้ยังได้ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ตรวจสอบสุขภาพ และให้กำลังใจผู้สูงอายุ ผู้ป่วยในชุมชน ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการดำรงชีวิตต่อไป

6. ข้อค้นพบสำคัญ

1. สภาพองค์กรชุมชนเกิดการยอมรับจากคนในตำบลรวมไปถึงหน่วยงานภายนอก
2. สภาพองค์กรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลร่วมกับท้องถิ่น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ดำเนินการเรื่องการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการบ้านมั่นคงให้กับชุมชนในตลาดที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ให้มีบ้าน เป็นของตัวเอง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง จึงดำเนินการเรื่องการเตรียมโครงการ จัดหาพื้นที่ดำเนินงาน ประสานเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาตลาดชุมชน โดยให้ผู้ที่มีผลกระทบและมีรายได้น้อย ให้มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายประภาส ไมตรีจิตร
ตำแหน่งประธานสภาองค์กรเทศบาลตำบลท่าสะอ้าน
เบอร์โทร 081-5781900

ตลาดโบราณนครเนื่องเขต ย้อนอดีตร้อยปีวิถีชุมชน
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลนครเนื่องเขต อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

คลองนครเนื่องเขต เกิดขึ้นจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) คลองนครเนื่องเขตมีประวัติที่น่าสนใจดังปรากฏในพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง เสด็จประพาสคลองแสนแสบ เมื่อ พ.ศ. 2451 เสด็จปิดทางรถไฟสายเหนือตั้งแต่ทางปากน้ำโพถึงเมืองพิษณุโลก สายตะวันออกถึงเมืองฉะเชิงเทรา ทำพิธีเปิดในบริเวณสถานีกรุงเทพฯ เสร็จแล้วเลยเสด็จไปประพาสเมืองฉะเชิงเทรา ในการเสด็จครั้งนี้กะว่าถ้าเสด็จประพาสเมืองฉะเชิงเทราเสร็จแล้วจะเสด็จกลับ ทางรถไฟไปเหมือนขาไป แต่เมื่อเสด็จไปประทับอยู่ที่เมืองฉะเชิงเทรา เกิดมีพระราชประสงค์ทอดพระเนตรคลองแสนแสบจึงโปรดเปลี่ยนเป็นเสด็จกลับทางเรือ ให้จัดขบวนเรือที่เสด็จกลับขึ้นที่เมืองฉะเชิงเทรา ครั้งนั้นทรงเรือมาดยอดไชยาของกรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเป็นเรือพระที่นั่ง เสด็จกลับจากเมืองฉะเชิงเทรามาประทับกลางทาง 2 คืน เสด็จกลับเข้ากรุงเทพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนิพนธ์เกี่ยวกับสี่แยกท่าไข่ วัดสังสาร (ปัจจุบันคือ วัดชนะสงคราม) ตำบลเนื่องเขต (ปัจจุบันเรียกตำบลนครเนื่องเขต

สภาพทั่วไปของข้อมูลพื้นฐาน

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไป เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก มีลำคลองไหลผ่านกลางพื้นที่เทศบาล คือ ลำคลองนครเนื่องเขต และคลองขวาง

ลักษณะภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต มีลักษณะทั้ง 3 ฤดู คือ ในฤดูร้อนมีอุณหภูมิ ค่อนข้างสูง ในฤดูฝนมีฝนตกชุกและลมแรง ในฤดูหนาวมีอากาศหนาว

ลักษณะของดิน ที่ดินในเขตส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงไก่และเป็ด ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีพื้นที่ใช้สอยเป็นจำนวนน้อยเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของบุคคลเพียงไม่กี่ราย

เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต มีพื้นที่ 1.5 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในตำบลคลองนครเนื่องเขต อยู่ในพื้นที่บางส่วนของหมู่ 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 และ 14 เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 495 หลังคาเรือน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,484 คน ชาย 700 คน หญิง 784 คน

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ	ติดต่อ ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดต่อ ตำบลวังตะเคียน อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดต่อ ตำบลบางขวัญ และตำบลท่าไข่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก	ติดต่อ ตำบลหนามแดง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม มลพิษทางน้ำ ทางอากาศขยะมูลฝอย ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายตัวของบ้านเรือน ตลอดจนมาจากประชาชนในพื้นที่และประชากรแฝง เนื่องสถานเทศบาลตำบลอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทำให้มีประชากรแฝงมาอยู่อาศัยมาก การจัดการขยะ มลพิษ ในบ้านเรือนควบคุมดูแลได้จำกัด

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลนครเนื่องเขต ส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมสองฝั่งคลองนครเนื่องเขตซึ่งเดิมเคยเป็นจุดศูนย์กลางทางการค้าขายทางเรือ ในปัจจุบันใช้รถยนต์เป็นพาหนะแทนเรือ ร้านค้าที่ตั้งอยู่ริมสองฝั่งคลองจึงเหลือน้อยลง มีแต่ผู้อยู่อาศัย ประชากรส่วนใหญ่ออกไปทำงานโรงงานอุตสาหกรรมและไปทำงาน ในเมือง และมีประชากรจากที่อื่นมาตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ไม่มากนัก ผู้ด้อยโอกาสซึ่งเป็นผู้มีรายได้น้อย มีปัญหาด้านที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม ไม่สามารถซ่อมแซมที่อยู่อาศัยได้ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่โดยรวม

ปัญหาที่ดินทำกิน ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง มีการอยู่อาศัยโดยการเช่าพื้นที่เพื่อปลูกบ้านและเช่าเรือนไม้สำหรับอยู่อาศัยและค้าขายอีกบางส่วน

ปัญหาด้านสุขภาพชุมชน การควบคุมโรคติดต่อและไม่ติดต่อขาดความต่อเนื่องในการเฝ้าระวังโควิด-19 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชาชนมีรายได้น้อยไม่เพียงพอกับรายจ่าย การกีดกันยืมสินนอกระบบ คนตกงาน ว่างาน คนด้อยโอกาส คนยากไร้เพิ่มมากขึ้น

3. สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สภาพองค์กรชุมชน ในฐานะที่เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชน ข้อมูลผู้เดือดร้อนในด้านต่างๆ เพื่อนำมาวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนา ในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติและสามารถขับเคลื่อนได้
3. การแก้ไขปัญหาตามแผนพัฒนา ด้วยการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้กับชาวบ้านได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
- 4.บูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี สามารถนำแผนพัฒนาชุมชนไปเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ เช่นกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานภาคีอื่นๆ
- 5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชน มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาพองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาพองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่ ประกอบกับทำเลที่ตั้งของชุมชนเป็นแหล่งรวมอริยธรรมหลายเชื้อชาติทั้งไทย จีน มีการก่อร่างเป็นชุมชนวัฒนธรรมแต่เดิม ทางสภาพองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลคลองนครเนื่องเขต จึงต่อยอดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตคนริมคลองนครเนื่องเขตแต่เดิม รวมทั้งแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คนด้อยโอกาส ผลิผลกำไรการขายไม่ได้ราคา รวมทั้งสร้างรายได้ให้คนในชุมชน จึงดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยร่วมกับคณะกรรมการชุมชนนครเนื่องเขต สำนักงานเทศบาลคลองนครเนื่องเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา มาร่วมพลิกฟื้นการท่องเที่ยวใกล้กรุงเทพ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต	สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ ถนนเส้นทางเข้าตลาด จัดทำป้ายจุดเช็คอินตลาดโบราณนครเนื่องเขต การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านรถประชาสัมพันธ์ วิทูชุมชน และสื่อออนไลน์ เพื่อส่งเสริมท่องเที่ยวตลาด งบประมาณ 50,000 บาท

2	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา	สนับสนุนประชาสัมพันธ์ตลาดโบราณนครเนื่องเขต ผ่านช่องทางสื่อสารสาธารณะ ทวีวี เฟสบุ๊ก
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	การส่งเสริมวิจัยตลาดชุมชน การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว
4	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	สนับสนุนประชาสัมพันธ์ตลาดโบราณนครเนื่องเขต ผ่านช่องทางสื่อสารสาธารณะ ทวีวี เฟสบุ๊ก

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรม

ตลาดโบราณนครเนื่องเขต เป็นตลาดเก่าแก่ที่มีอายุกว่า 130 ปี มีชื่อเรียกมาจากคลองที่ตัดผ่าน เดิมทีเรียกว่า “สี่แยกท่าไข่” เนื่องจากมีคลองท่าไข่จากแปดริ้ว แยกเข้ามาทางทุ่งนา ต่อมาทางราชการได้ขุดคลองเนื่องเขตต่อจากคลองแสนแสบไปชนกับคลองท่าไข่ และตรงตลาดก็มีคลองขวางตัดกับคลองเนื่องเขตพอดี จึงกลายมาเป็นสี่แยก ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางในการค้าขายในเวลาต่อมา ซึ่งแต่เดิมพื้นที่ตลาดแห่งนี้มีการตั้งรกรากโดย ชาวจีน และชาวไทย เชื้อสายจีนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีการประกอบอาชีพค้าขาย และเป็นจุดศูนย์กลางการค้าขายทางเรือ โดยเฉพาะสินค้าข้าวเปลือก ข้าว น้ำมัน และของสดต่างๆ แต่ด้วยการคมนาคมที่แปรเปลี่ยนไปทำให้ตลาดแห่งนี้เสื่อมโทรมลง แต่ก็ยังคงมีบ้านเรือนที่เก่าแก่ และวิถีชีวิตริมฝั่งสองคลองของชาวบ้านอยู่บ้าง ดังนั้นสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลนครเนื่องเขต จึงได้ชักชวนกลุ่มประชาชนในพื้นที่ เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต พลิกฟื้นวิถีชีวิตการค้าขายแบบโบราณของตลาดแห่งนี้ โดยให้ชาวบ้านกลับมาเริ่มประกอบอาชีพค้า ขายตามริมฝั่งคลองกันอีกครั้ง เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และให้ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมโบราณแบบอดีตไว้ พร้อมทั้งจัดเปิดตลาดโบราณนครเนื่องเขตให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดฉะเชิงเทราอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งตลาดจะเปิดทำการช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ โดยเฉลี่ยจะมีนักท่องเที่ยวมาประมาณ 100-200 คน/วัน สร้างเศรษฐกิจรายได้หมุนเวียนต่อวันประมาณ 20,000-50,000 บาท/วัน

ซึ่งมีหน่วยงานสนับสนุนกิจกรรม อาทิ เทศบาลตำบลนครเนื่องเขตสนับสนุนงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ ถนนเส้นทางเข้าตลาด จัดทำป้ายจุดเช็คอินตลาดโบราณนครเนื่องเขต การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านรถประชาสัมพันธ์ วิทยุชุมชน และสื่อออนไลน์ เพื่อส่งเสริมท่องเที่ยวตลาด งบประมาณ 50,000 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา สนับสนุนประชาสัมพันธ์ตลาดโบราณนครเนื่องเขต ผ่านช่องทางสื่อสารสาธารณะ ทวีวี เฟสบุ๊ก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ การส่งเสริมวิจัยตลาดชุมชน การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ประชาสัมพันธ์ตลาดโบราณนครเนื่องเขต ผ่านช่องทางสื่อสารสาธารณะ ทวีวี เฟสบุ๊ก

เอกลักษณ์ของการได้มาเยี่ยมชมตลาดเก่าที่ทุกคนใฝ่หา คือ การได้กลับมาใกล้ชิดธรรมชาติ หวนถึงอดีต และความเจริญรุ่งเรืองในสมัยเก่า การเดินชมวิถีชีวิตของชาวบ้านริมฝั่งคลอง รวมทั้งบ้านเรือนไม้แบบโบราณที่หาชมได้ยาก จะกลายเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวไปเสียแล้ว ที่ตลาดเนื่องเขตเป็นชุมชนที่ค่อนข้างใหญ่ซึ่งจะแตกต่างจากชุมชนตลาดบ้านใหม่ และตลาดคลองสวน ตลอดทางที่เราเดินเยี่ยมชมที่นี่จะพบเห็นบ้านไม้แบบ

โบราณมากมาย ทั้งที่เป็นร้านค้าและบ้านเรือนของชาวบ้านเอง เดินชมได้แบบสบายๆ ไม่แออัด ได้ความรู้ดีกว่าที่นี้เป็น ชุมชนเก่าจริงๆ ยังไม่มีการปรุงแต่งจากความเจริญทางวัตถุนัก

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลาดโบราณนครเนื่องเขต พบว่า ชุมชนมีความร่วมมือ ร่วมใจ กันดำเนินกิจกรรมอย่างดี มีการประชุมปรึกษาหารือ วางแผนการดำเนิน เพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจ ชื่น

สินค้า ของฝากที่ชุมชนนำมาขาย กระจายรายได้ให้ชุมชน ขณะเดียวกันยังเป็นการอนุรักษ์วิถีชีวิตคนในชุมชน การดูแลรักษาคุณคลองธรรมชาติ บ้านเรือน ให้สวยงาม เนื่องจากเป็นจุดดึงดูดให้คนมาท่องเที่ยว

7. แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอ

จัดกิจกรรมโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวใกล้บ้าน ใกล้เมืองกรุง ผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ ตลอดจนอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมชุมชนที่เคยมีมาแต่ดั้งเดิมให้กลับคืนมา รวมทั้งการบริหารจัดการองค์กรชุมชนในการวางข้อตกลงกติการ่วมกัน และประสานกับหน่วยงานภาคีในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางณพพร ไชยณรงค์
ตำแหน่ง ประธานสภาเทศบาลตำบลนครเนื่องเขต
เบอร์โทร. 088-8403625

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
“ร่วมเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

หมู่บ้านบางปะกงเดิมอยู่ในการปกครองของแขวงเมืองชลบุรียกฐานะขึ้นเป็นตำบลมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2435 แต่ก่อนคำว่าบางปะกงนี้มีชื่อเรียกกันว่า "บางปลากง" สันนิษฐานว่าได้นำชื่อ "ปลาอังก" ที่มีอยู่ชุกชุมมากในแม่น้ำมาตั้งเป็นชื่อบางและแม่น้ำซึ่งปลาอังกได้สูญหายไปจากบางปะกงเมื่อยี่สิบปีที่ผ่านมา ชื่อบางปะกงนี้ตามที่ปรากฏอยู่ในนิราศเมืองแกลงว่า "บางมังกง" ตามท่านสุนทรภู่เรียกนั้นเป็นเพราะเหตุว่าท่านมาทางเรือเมื่อมาถึงบางปะกงแล้วไปแวะจอดเรือที่บางปะกงล่างซึ่งเป็นที่พักอาศัยของคนจีนเมื่อท่านถามถึงชื่อบางก็ได้รับคำตอบไปตามภาษาที่พูดว่าบางมังกงบ้าง มังก่าก้งบ้างก็อาจเป็นไปได้ ปัจจุบันตำบลบางปะกงแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 19 หมู่บ้านอยู่ในเขตเทศบาล 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบน บ้านบน บ้านกลาง บ้านกลาง ตลาดบน ตลาดศาลเจ้า ตลาดศาลเจ้า หน้าวัดกลาง คลองยายเม้ย บ้านล่าง และอยู่ในเขต อบต. 9 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสามแยกนอก บ้านคลองใหม่ บ้านคลองหัวจาก บ้านคลองผิซุด บ้านคลองใหม่ผิซุด บ้านนิคมคลองยายใหม่ บ้านศักดิ์สิทธิ์ บ้านเมืองใหม่ และบ้านเมืองใหม่บางปะกง แบ่งเขตการปกครอง

มีทั้งหมด 19 หมู่บ้านประกอบด้วย เขตเทศบาลตำบลบางปะกง จำนวน 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ 1 บางส่วน ,หมู่ 2 ,หมู่ 3,หมู่ 4 ,หมู่ 5 ,หมู่ 6 ,หมู่ 7 ,หมู่ 8 ,หมู่ 9 ,หมู่ 10 ,หมู่ 11 บางส่วน ,หมู่ 18 บางส่วน ,หมู่ 19 บางส่วน และเขตเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ จำนวน 9 หมู่ ประกอบด้วย หมู่ 1 บางส่วน ,หมู่ 12 ,หมู่ 13 ,หมู่ 14 ,หมู่ 15 ,หมู่ 16 ,หมู่ 17 ,หมู่ 18 บางส่วน,หมู่ 19 บางส่วน
คนในชุมชนส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพค้าขายและอาชีพรับจ้าง

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ศูนย์การค้าบางปะกง และศูนย์การค้าเมืองใหม่บางปะกงริมเส้นทางหลวง แผ่นดินหมายเลข 34
ทิศใต้	ติดต่อกับ	แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 314
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	โรงแรมเปี่ยมัน แคชชวา ตำบลบางปะกง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง ร่วมกับท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ปัญหาการประกอบอาชีพการเกษตร ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำนา และรับจ้าง

แรงงาน ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้าหรือนำผลผลิตทางการเกษตรมาดัดแปลงให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นและมีผลกระทบจากสถานการณ์ไวรัสโควิด ที่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนทุกสาขาอาชีพ เกิดปัญหาเรื่องรายได้ของคนในชุมชน ไม่พอกับรายจ่าย ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องรายได้และปัญหาของคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ ในพื้นที่ทำให้เกิดประชาชนแฝงเป็นจำนวนมาก และด้วยสถานการณ์ปัจจุบันเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย สถานประกอบการและสถานที่ท่องเที่ยวต้องถูกปิดตัวลงชั่วคราวจากประกาศของทางภาครัฐเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ประชาชนบางส่วนมีการเดินทางกลับภูมิลำเนา จากการถูกพักงาน ถูกเลิกจ้าง ทำให้เกิดปัญหาวางงานรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ในการดำเนินชีวิตช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาพองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชน ให้กลุ่มองค์กรสำรวจปัญหาและความสำเร็จของตำบลในพื้นที่ทั้งตำบล เพื่อจัดเก็บข้อมูล
2. จัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่นโดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
3. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
4. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : คนในชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกงอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย : คนในชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

การขับเคลื่อนของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง ได้หนุนเสริมการแก้ปัญหาเรื่องผลกระทบจากการแพร่ระบาดโควิด 19 โดยประสานคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชน พร้อมทั้งหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มาประชุมเพื่อนำเอาปัญหาความเดือดร้อน มาร่วมหารือ สืบหาจัดลำดับความเร่งด่วนของปัญหา เรียงลำดับความสำคัญในความเดือดร้อนและจัดทำแผนแก้ไขปัญหา ในระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว โดยประสานเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีเข้ามาร่วมหนุนเสริมการดำเนินงาน ทั้งการเยียวยาสภาพจิตใจ ความเป็นอยู่ ตลอดจนการส่งเสริมรายได้ในช่วงโควิดให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสามารถสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.)	โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล
2	เทศบาลตำบลบางปะกง	- ประสานให้ความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูลต่างๆในชุมชน ด้านอาหารและสถานที่ในการประชุม - สนับสนุนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์อบรมการตัดเย็บหน้ากากให้กับชุมชน - มอบถุงยังชีพให้กับผู้เดือดร้อน จำนวน 50 ชุด
3	สาธารณสุข	- สนับสนุนการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการดูแลภายใต้สถานการณ์โควิด 19
4	กศน.ตำบลบางปะกง	- สนับสนุนวิทยากรอบรมฝึกทักษะอาชีพ หลักสูตร “การแปรรูปปลาแดดเดียว”

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในช่วงสถานการณ์โควิด ที่ผ่านมาสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง ร่วมกับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางปะกง ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมชุมชน คัดกรองกลุ่มเสี่ยงให้ความรู้ในการป้องกันดูแลสุขภาพเพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์ ป้องกันตนเองและชุมชน สร้างการรับรู้ และความเข้าใจในการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19 ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสและการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเองได้อย่างถูกต้องตนเองได้ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และมีสุขภาพกาย จิตใจที่ดี พร้อมกันนี้ยังได้จัดทำโครงการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด19 โดยประสานงานร่วมกับ เทศบาลตำบลบางปะกง มาให้การสนับสนุนให้ความรู้และฝึกทักษะด้านการส่งเสริมอาชีพ

อบรมการเย็บหน้ากากผ้า การทำเจลล้างมือ ให้กับกลุ่มแม่บ้าน ผู้นำชุมชนเพื่อนำไปแจกให้กับประชาชนในพื้นที่ในการดูแลและป้องกันตนเองเพื่อให้รอดพ้นจากสถานการณ์การระบาดนี้ ซึ่งบางรายสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปต่อยอดตัดเย็บหน้ากากเพื่อจำหน่ายหารายได้เพิ่มเติม ให้กับครอบครัว และสนับสนุนมอบถุงยังชีพ ข้าวสาร อาหารแห้ง จำนวน 50 ชุด แจกจ่ายให้กับผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาส เป็นการบรรเทาความเดือนร้อนเบื้องต้นลดรายจ่ายในครอบครัว

และส่งเสริมการฝึกทักษะอาชีพให้กับประชาชนในตำบลที่ได้รับผลกระทบโควิด 19 ตกงาน ขาดรายได้ และแก้ปัญหาการขาดผลผลิตตกต่ำเนื่องจากเทศบาลตำบลบางปะกงอยู่ติดแม่น้ำบางปะกงและเป็นปลายแม่น้ำบางปะกงออกสู่ปากอ่าวสู่ทะเล แต่ก่อนอาชีพหลักคือประมง เลี้ยงปลากระพงในกระชังและค้าขาย ซึ่งปัจจุบันสภาพน้ำในแม่น้ำไม่เหมือนแต่ก่อน น้ำเสียบ่อยครั้งผู้เลี้ยงปลาจึงต้องเลิกเลี้ยงปลา เพราะไม่คุ้มค่าใช้จ่าย เพราะตอนนี้ถึงจะเลี้ยงในแม่น้ำ แต่ก็ต้องเพิ่มอีกซิเจนในน้ำด้วย ซึ่งทำให้เพิ่มต้นทุน จึงต้องเพิ่มมูลค่าขายปลากระพงสด หรือ ปลาเป็น ทำให้ขายออกสู่ท้องตลาดอยาก ชาวบ้านจึงมีการนำปลากระพงที่เลี้ยงไว้มาแปรรูป โดยแปรรูปเป็นปลากระพงแดดเดียว หรือ แร่เป็นปลาสดสำเร็จรูปขาย เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าโดยประสานกศน.อำเภอบางปะกง จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อบรมหลักสูตรการแปรรูปปลาแดดเดียว โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมอบรม จำนวน 15 คน ซึ่งจากการอบรมนั้นทำให้สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตในชุมชน อีกทั้งส่งเสริมให้ประชาชนอุดหนุนสินค้าในชุมชนนำมาต่อยอดสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำให้เกิดการกระจายรายได้ในชุมชน

6.ข้อค้นพบสำคัญ

1. สภาองค์กรชุมชนเกิดการยอมรับจากคนในตำบลรวมไปถึงหน่วยงานภายนอก
2. สภาองค์กรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลร่วมกับท้องถิ่น
3. สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องในชุมชน
4. เกิดความรัก ความสามัคคีของคนในชุมชน ผู้นำท้องถิ่นที่ท้องถิ่น

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ดำเนินการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด19 ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน เช่น การส่งเสริมอาชีพ การดูแลสุขภาพของคนในชุมชน นอกจากนี้ยังมีแผนในการแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย โดยการนำข้อมูลจากการสำรวจมาจัดทำบทแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายธาดุทอง บุญรอด

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางปะกง

เบอร์โทร 081-8654100

ชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรคโควิด-19
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ประวัติความเป็นมา ในอดีตมีคนเลี้ยงวัวเจอปะพุทธรูปองค์หนึ่งจึงนำเอาเกวียนลากมาจะไปในชุมชนบางสมัครเกิดอาถรรพ์พอมายังสำนักสงฆ์วัวไม่ยอมเดินต่อ ล้อเกวียนหักจึงอาราธนาพระพุทธรูปองค์นั้นประดิษฐานที่สำนักสงฆ์ทุ่งวัว ต่อมาปีพ.ศ.2462 ได้ขอจัดตั้งวัด ชาวบ้านขนานนามว่าวัดบางวัว เลยตั้งชื่อเป็นตำบลบางวัว ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำการเกษตร เนื้อที่ 26.15 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้านทั้งสิ้น 14 หมู่บ้าน อยู่ในเขตเทศบาลเต็มทั้งหมู่บ้าน 11 หมู่บ้าน ได้แก่หมู่ที่ 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13 จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลบางส่วน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1,7,12,14 แบ่งเขตการปกครอง เป็น 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านปากคลองตลาด , หมู่ที่ 2 บ้านหลังสวน , หมู่ที่ 3 บ้านเกาะหลวง , หมู่ที่ 4 บ้านโนนบ้าน หมู่ที่ 5 บ้านโนนบ้าน หมู่ที่ 6 บ้านคลองหลังวัด หมู่ที่ 7 บ้านคลองสำโรง หมู่ที่ 8 บ้านหน้าบ้าน หมู่ที่ 9 บ้านวังเสือน้อย หมู่ที่ 10 บ้านวังเสื่อใหญ่ หมู่ที่ 11 บ้านคลองบางจาก หมู่ที่ 12 บ้านคลองสำโรง หมู่ที่ 13 บ้านคลองบางจาก หมู่ที่ 14 บ้านคลองสำโรง มีประชากรทั้งสิ้น 11,030 คน แยกเป็นชาย 5,281 คน หญิง 5,746 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลพิมพาและตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลหนองจอกและท่าเสาอ้น อำเภอบางปะกง

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวร่วมกับท้องที่ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ปัญหาการประกอบอาชีพการเกษตร ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำนา และรับจ้างแรงงาน ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้าหรือนำผลผลิตทางการเกษตรมาดัดแปลงให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผลผลิตนั้น ๆ ไม่ได้มีการจำหน่ายออกในปริมาณที่มากพอต่อการหารายได้ที่นำมาเป็นค่าครองชีพได้มากนัก จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่องรายได้ของคนในชุมชน ปัญหาเรื่องผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ทางด้านสุขภาพ ด้านอาชีพ การว่างงาน รายได้ไม่เพียงพอ คนย้ายถิ่นฐานเกิดการแย่งทรัพยากรในพื้นที่

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการดังนี้

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชน ให้กลุ่มองค์กรสำรวจปัญหาและความสำเร็จของตำบลในพื้นที่ทั้งตำบล เพื่อจัดเก็บข้อมูล
2. จัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่นโดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
3. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
4. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : คนในชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย : คนในชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านสังคม เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 ในกลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส โดยการเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม ใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สรรวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในพื้นที่

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน -โครงการบ้านพอเพียง จำนวน 5 ครั้วเรือน
2	เทศบาลตำบลบางวัว	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ มอบหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน จำนวน 100 ชิ้น
3	รพสต.เทศบาลตำบลบางวัว และอสม.	สนับสนุนการให้บริการตรวจสุขภาพ สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับโควิด 19
4	กศน.เทศบาลตำบลบางวัว	สนับสนุนวิทยากรฝึกทักษะอาชีพกลุ่มทำน้ำดื่มชุมชน
5	บริษัท magnolia Quality Development Corporation จำกัด	สนับสนุนการจ้างงานคนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบตกงานช่วงโควิด 19 จำนวน 31 ครั้วเรือน งบประมาณ 540,000 บาท
6	บริษัทเอกชล	มอบถุงยังชีพ จำนวน 500 ชุด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นการแก้ไขปัญหาเรื่องปากท้องของประชาชน ร่วมกับท้องถิ่นและบริษัทเอกชน และการบรรเทาความเดือดร้อนของคนในพื้นที่เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อโควิด 19 สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว ได้นำข้อมูลการสำรวจผู้เดือดร้อนดำเนินการร่วมกับท้องถิ่น โดยสำนักงานเทศบาลตำบลบางวัว ได้มอบหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ จำนวน 100 ชิ้น เพื่อให้คนในชุมชนได้อุปกรณ์ไว้สำหรับดูแลป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อโควิด 19 ซึ่งทำลดภาระค่าใช้จ่ายของครัวเรือนไปได้จำนวนหนึ่ง

พร้อมกันนี้ บริษัทเอกชล ได้ร่วมมอบถุงยังชีพในการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 จำนวน 500 ชุด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ในส่วนหนึ่ง ถึงแม้จะเป็นสิ่งของที่ไม่มาก แต่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้เป็นอย่างดี

และเนื่องจากในสถานการณ์โควิด 19 ที่แพร่ระบาดอยู่ในขณะนี้ ส่งผลให้สถานประกอบการหลายแห่งไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้เช่นเดิม ด้วยข้อจำกัดจากมาตรการหยุดเชื้อเพื่อชาติของรัฐบาล ทำให้สถานประกอบการบางแห่งต้องปิดตัวลง อัตราคนว่างงานจึงมีจำนวนมากขึ้น

สภาองค์กรชุมชนจึงได้ส่งเสริมการสร้างอาชีพของคนในชุมชนโดยการประสานกศน.เทศบาลตำบลบางวัว ขอรับการสนับสนุนส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน โดยได้ จัดทำโครงการทำเจลล้างมือ และสนับสนุนวิทยากรอบรมหลักสูตรการล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วม จำนวน 10 คน ผลจากการอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมสามารถผลิตเจลแอลกอฮอล์ใช้เอง และสามารถผลิตเพื่อวางจำหน่ายสร้างรายได้ได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย ไม่เพียงเท่านั้น กศน.เทศบาลตำบลบางวัว ยังได้สนับสนุน เป็นวิทยากรอบรมการแปรรูปจากผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ โดยอบรมการผลิตน้ำดื่ม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมวันละ 10-15 คน ทำให้เกิดการรวมกลุ่มผลิตน้ำดื่มในชุมชนสำหรับให้คนในชุมชนซื้อในราคาสมาชิก และส่งออกจำหน่ายในพื้นที่ข้างเคียงสร้างรายได้เข้าชุมชนได้ประมาณ 1,000 บาท/วัน

นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว ได้ติดต่อ บริษัท magnolia Quality Development Corporation จำกัด เพื่อที่จะให้ช่วยเหลือดูแลในการจ้างงานในช่วง covid ระบาดบริษัทได้พิจารณาว่าจะจ้างงานให้กับชุมชน 36 ครั้งเรือนระยะเวลา 3 เดือน เดือนละ 5,000 บาท เป็นจำนวนเงิน 540,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างอาชีพให้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีรายได้จากการจ้างงาน ในเรื่องการดูแลกล้วยไม้ ตั้งแต่เดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายนเป็นเวลา 3 เดือน ทำให้คนในชุมชนได้ฝึกทักษะ ให้มีความชำนาญในเรื่องการดูแลกล้วยไม้ สามารถนำไปประกอบอาชีพที่ถาวรได้ และเป็นแหล่งอาหารที่ถาวรในชุมชนแม้ว่าจะเกิดโรคระบาดเราก็ยังมีแหล่งอาหารของเราเอง

6.ข้อค้นพบสำคัญ

1. สภาองค์กรชุมชนเกิดการยอมรับจากคนในตำบลรวมไปถึงหน่วยงานภายนอก
2. เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันในหลายหน่วยงาน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเทศบาลตำบลบางวัว และกศน.เป็นต้น

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

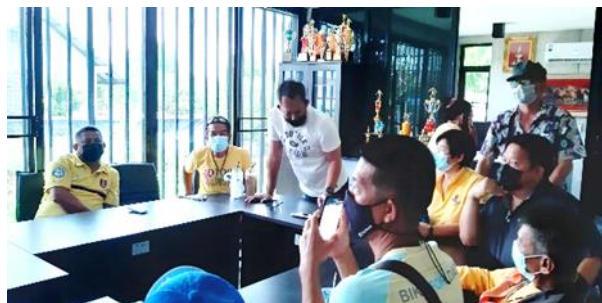
ดำเนินการเรื่องการแก้ไขปัญหาท້วยออาศัย ผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการบ้านมั่นคงให้กับชุมชนในตลาดที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ให้มีบ้าน เป็นของตนเอง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง จึงดำเนินการเรื่องการเตรียมโครงการ จัดหาพื้นที่ดำเนินงาน ประสานเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาตลาดชุมชน โดยให้ผู้ที่มีผลกระทบและมีรายได้น้อย ให้มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางวิณา เสวีวัลลภ

ตำแหน่ง เลขาธิการองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัว

เบอร์โทร 090-0312947

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
“ร่วมพลังทุกภาคส่วนฟื้นฟ้าวิกฤติโควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

ประวัติความเป็นมา ในอดีตมีคนเลี้ยงวัวเจอบุตรพระพุทธรูปองค์หนึ่งจึงนำเอาเกวียนลากมาจะไปในชุมชน บางสมัครเกิดอาชรรพ์ พอมาถึงสำนักสงฆ์วัวไม่ยอมเดินต่อ ล้อเกวียนหักจึงอาราธนาพระพุทธรูปองค์นั้นประดิษฐานที่สำนักสงฆ์ทุ่งวัว ต่อมาปีพ.ศ.2462 ได้ขอจัดตั้งวัด ชาวบ้านขนานนามว่าวัดบางวัว เลยตั้งชื่อเป็นตำบลบางวัว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำการเกษตร เทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์มีเนื้อที่ 26.15 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้าน จำนวน 11 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 11,030 คน แยกเป็นชาย 5,281 คน หญิง 5,746 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 421.79 คน/ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จด	ตำบลพิมพาและตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง
ทิศใต้	จด	ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง
ทิศตะวันออก	จด	ตำบลหนองจอกและท่าสะพาน อำเภอบางปะกง
ทิศตะวันตก	จด	ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ ร่วมกับท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ปัญหาการประกอบอาชีพการเกษตร ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำนา และรับจ้างแรงงาน ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้าหรือนำผลผลิตทางการเกษตรมาดัดแปลงให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นแต่ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชนนั้นยังขาดการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และยังขาดการส่งเสริมสนับสนุน

ด้านตลาดชุมชนของคนในตำบลทำให้ผลผลิตนั้น ๆ ไม่ได้มีการจำหน่ายออกในปริมาณที่มากพอต่อการหารายได้ที่นำมาเป็นค่าครองชีพได้มากนัก จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่องรายได้ของคนในชุมชน และพบปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยมีสภาพทรุดโทรม ประชาชนระดับรากหญ้ายังเข้าไม่ถึงงบประมาณของภาครัฐ ปัญหาคนว่างงาน เนื่องจากประชาชนบางส่วน ที่พักอาศัยในพื้นที่ ประกอบอาชีพรับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม ในช่วงที่การแพร่ระบาดของโควิด 19 ซึ่งส่งผลกระทบให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ โรงงานหลายแห่งต้องลดจำนวนพนักงาน หลายแห่งต้องปิดกิจการลงเพราะแบกรับภาระค่าใช้จ่ายไหวส่งผลกระทบให้ประชาชนที่ตกงาน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเพียงอาชีพเดียว เมื่อตกงานจึงขาดรายได้ เกิดภาวะเครียดทั้งสถานการณ์โรคระบาดที่ต้องเผชิญ ปัญหาปากท้องภาระครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาพองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.ประชุมสภาองค์กรชุมชน ให้กลุ่มองค์กรสำรวจปัญหาและความสำเร็จของตำบลในพื้นที่ทั้งตำบล เพื่อจัดเก็บข้อมูล

2.จัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่นโดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

3.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

4.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : คนในชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์อยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย : คนในชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคูณภาพชีวิตชุมชน โดยได้หยิบยกปัญหาเรื่องการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 เร่งให้การช่วยเหลือโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคระบาด การจัดระบบดูแลป้องกันการแพร่ระบาดในชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาอาชีพ ผลิตภัณฑ์ชุมชน

โดยประสานเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร ผู้เดือดร้อน และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม และใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สืบสวนกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น รับรองผู้เดือดร้อน ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหานั้นๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผน -โครงการบ้านพอเพียงชนบท จัดการซ่อมแซม ต่อเติมที่อยู่อาศัยให้กับผู้เดือดร้อน
2	เทศบาลบางวัวฉนวนรักษ์	สนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์ ของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ บรรจุอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ 4 ปี 2562 – 2565 ของเทศบาลบางวัวฉนวนรักษ์
3	รพสต.เทศบาลบางวัวฉนวนรักษ์	-สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้การดูแลสุขภาพอนามัย แก่ อสม. -สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ป้องกันโควิด หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ สื่อความรู้เรื่องโควิด พืชสมุนไพร ให้ประชาชนในพื้นที่ งบประมาณ 15,000 บาท
4	บริษัทเอกชน(บริษัท magnolia Quality Development Corporation จำกัด)	สนับสนุนการจ้างงานคนว่างงานในชุมชนในช่วง covid โดยบริษัทได้พิจารณาว่า จ้างงานให้กับชุมชน 36 ครั้วเรือนระยะเวลา 3 เดือน เดือนละ 5,000 บาท เป็นจำนวนเงิน 540,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างอาชีพให้กับชุมชน ลดอัตราการว่างงานในชุมชน
5	บริษัทเอกชน	สนับสนุนข่าวสาร อาหารแห้ง บรรเทาความเดือดร้อนจากสถานการณ์โควิด

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
6	กศน.ตำบลบางวัว	สนับสนุนวิทยากรฝึกทักษะอาชีพการทำปลานิลแดดเดียว
7	โรงสีคุณยายปทุม	มอบข้าวสารถุงละ 5 กิโลกรัม จำนวน 100 ถุง

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวควนรักษ์ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ซึ่งเป็นเชื้อใหม่ที่คนยังไม่รู้จัก และมีวิวัฒนาการของเชื้อค่อนข้างเร็วทำให้เกิดการแพร่ระบาดอย่างหนักมีผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนเกิดความวิตกกังวล ไม่กล้ามีปฏิสัมพันธ์กับใคร และหากได้ข่าวว่าบ้านไหนเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือมีผู้ติดเชื้อในบ้าน ก็จะสร้างความหวาดกลัวให้กับคนอื่นๆ ในชุมชน และไม่กล้าเข้าไปช่วยเหลือ สภาองค์กรชุมชนจึงได้ประสานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตำบลบางวัวควนรักษ์ สนับสนุนวิทยากร สาธารณสุข และอสม.ร่วมรณรงค์อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด 19 เกี่ยวกับการดูแลป้องกันตัวเอง วิธีการรักษา ให้ความรู้เรื่องสมุนไพรที่คนกำลังนิยมหาปลูก หารับประทาน เพราะเชื่อว่าสามารถป้องกันเชื้อไวรัสโควิดได้ ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจวิธีการดูแลตนเอง ต้องหมั่นรักษาความสะอาด สร้างระเบียบวินัย จิตสำนึกไม่ประมาทในการใช้ชีวิต เพื่อช่วยกันลดอัตราการติดเชื้อ และร่วมกับสำนักงานเทศบาลตำบลบางวัวควนรักษ์ในการจัดระบบการดูแลป้องกันการเชื้อไวรัสโควิด 19 ระบาดในชุมชน โดยจัดจุดคัดกรองผู้เดินทางเข้าออกชุมชน ตลาด สถานที่ราชการ ร้านค้าต่างๆ ในชุมชน และมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้าน จัดทำข้อมูลผู้เดินทางมาจากต่างถิ่นรายงานเทศบาล และดำเนินมาตรการกักตัว 14 วัน รวมทั้งผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงติดเชื้อ ให้ทำการกักตัวเอง 14 วัน โดยจะมีอสม.เข้าตรวจเยี่ยมวัดไข้ทุกวันเพื่อติดตามเฝ้าดูอาการอย่างใกล้ชิด และหาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับรองรับผู้ติดเชื้อในชุมชนเพื่อแยกผู้ติดเชื้อออกจากคนอื่นซึ่งจะสามารถช่วยลดการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสในชุมชนได้ ทำให้ผู้ติดเชื้อสามารถเข้าถึงการรักษาได้มากยิ่งขึ้น และจากการจัดระบบดูแลกันและกันในชุมชนภาคีเครือข่ายอื่นๆ เมื่อรู้ข่าวจึงได้ร่วมสนับสนุนโดย สำนักงานเทศบาลบางวัวควนรักษ์ มอบหน้ากากอนามัย จำนวน 130 ชิ้น โรงสีคุณยายปทุม มอบข้าวสารถุงละ 5 กิโลกรัม จำนวน 100 ถุง เพื่อช่วยเหลือผู้เดือดร้อน กลุ่มผู้กักตัว ผู้เปราะบาง กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ในเบื้องต้น

และสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวคณาภิรักษ์ได้ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยได้รับสนับสนุนจาก กศน. บางวัว จัดทำโครงการสัมมาชีพชุมชน อบรมหลักสูตรการแปรรูปปลา นิลแดดเดียว โดยมีเป้าหมายกลุ่มคนว่างงานจากสถานการณ์โควิด และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในตำบล เข้าร่วมอบรม จำนวน 5 คน ส่งเสริม

ให้คนในตำบลมีความรู้สามารถสร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมสร้างรายได้ในครัวเรือน และมุ่งหวังให้ผู้เข้าอบรมสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นในชุมชนเพื่อสร้างฐานกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์ของตำบล นอกจากนี้ บริษัทเอกชน บริษัท magnolia Quality Development Corporation จำกัด สนับสนุนการจ้างงานคนว่างงานในชุมชนในช่วง covid โดยบริษัทได้พิจารณาว่า จ้างงานให้กับชุมชน 36 ครัวเรือนระยะเวลา 3 เดือน เดือนละ 5,000 บาท เป็นจำนวนเงิน 540,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างอาชีพให้กับชุมชน ลดอัตราการว่างงานในชุมชน

6.ข้อค้นพบสำคัญ

3. การร่วมมือกับ พอช. ทำโครงการบ้านพอเพียง ซ่อมบ้านให้กับผู้เดือดร้อนปี2564 จำนวน 5 ครัวเรือน ผู้เดือดร้อนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรและปลอดภัยต่อทรัพย์สิน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
4. การร่วมมือกับบริษัทเอกชน บริษัท magnolia Quality Development Corporation จำกัด เพื่อที่จะให้ช่วยเหลือดูแลในการจ้างงานในช่วง covid ระบุว่าบริษัทได้พิจารณาว่าจะจ้างงานให้กับชุมชน นับว่าเป็นภาคีหนุนเสริมที่เข้ามาช่วยชุมชนได้ทันทั่วทั้ง
5. สภาองค์กรชุมชนเกิดการยอมรับจากคนในตำบลรวมไปถึงหน่วยงานภายนอก

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ดำเนินการเรื่องการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการบ้านมั่นคง ให้กับชุมชนในตลาดที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ให้มีบ้าน เป็นของตัวเอง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง จึงดำเนินการเรื่องการเตรียมโครงการ จัดหาพื้นที่ดำเนินงาน ประสานเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนา ตลาดชุมชน โดยให้ผู้ที่มิผลกระทบและมีรายได้น้อย ให้มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสำราญ สุขโสภณ

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์

เบอร์โทร 094-8703009

ส่งเสริมอาชีพ พัฒนาทักษะความรู้ ต่อยอดผลิตภัณฑ์
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ข้อมูลบริบทพื้นฐาน

เทศบาลตำบลบางสมัครมีที่มาจากราษฎรในชุมชนที่มีความรัก ความสามัคคี ความกล้าหาญ ในสมัยพระเจ้าตากสินที่ได้ทำศึกสงครามกับข้าศึกซึ่งในการทำสงครามจะต้องมีการรวมไพร่พลตามสถานที่สำคัญหรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ต่างๆในการรวมพลระแวกนี้จะรวมพลที่วัดบางพลีใหญ่โดยในการทำศึกสงครามครั้งนี้ได้มีชาวบ้านจากชุมชนแถวนี้ได้สมัครไปช่วยทำศึกสงครามด้วยจำนวนมากจึงได้ตั้งชื่อตำบลว่าบางสมัคร กำนันคนแรกชื่อขุนสมัครนรการ จำนวนหมู่บ้าน แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน โดยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางสมัคร เต็มหมู่บ้าน 7 หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านตะวันออก หมู่ที่ 4 บ้านเกาะหลวง หมู่ที่ 5 บ้านเกาะบน หมู่ที่ 6 บ้านเกาะวัด หมู่ที่ 7 บ้านคลองน้ำเค็ม หมู่ที่ 8 บ้านคลองลำห้วยลิง หมู่ที่ 9 บ้านหัวป่า และอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางสมัคร บางส่วน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านคลองสำโรงเก่า หมู่ที่ 3 บ้านปากคลองบางสมัคร ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร ประชากรทั้งสิ้น 14,347 คน แยกเป็น ชาย 7,007 คน หญิง 7,403 มีจำนวนครัวเรือน 7,721 ครัวเรือน

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลพิมพา และ ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลบางเกลือ และ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลบางเกลือ และ ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีลำคลองหลายสายไหลผ่านหมู่บ้านต่างๆและเชื่อมต่อไปยังหมู่บ้านและตำบลใกล้เคียง พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 25.13 ตร.กม. หรือประมาณ 15,957 ไร่

อาชีพของราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งมีอยู่ในตำบลจำนวน 72 แห่ง), เลี้ยงกุ้งอาชีพเสริม: เกษตรกรรม, ค้าขาย

2. สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร เกิดเวทีประชุมเพื่อจัดทำแผนร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมเลี้ยงกุ้ง ทำเกษตรกรรม ปัญหาเรื่องการทำเกษตรไม่สามารถควบคุมผลผลิตและกำหนดราคาได้ ติดปัญหาเรื่องน้ำ

สภาพอากาศ ที่ไม่เอื้ออำนวย จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ก่อให้เกิดปัญหานี้ขึ้น พบ ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม แรงงานในโรงงาน ถูกเลิกจ้าง โรงงานปิดกิจการ ส่งผลกระทบกับทุกอาชีพ เกิดปัญหาเรื่องรายได้ไม่สัมพันธ์กับรายจ่าย อีกเรื่องที่เป็นปัญหาสำคัญของคนในพื้นที่ คือปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่มีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ที่อยู่อาศัยไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

3. บทบาทสภาองค์กรชุมชนกับการแก้ไขปัญหา

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยมีกระบวนการดังนี้

- 1.ประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพต่างๆ และท้องถิ่น เพื่อค้นหาปัญหาร่วมกันของคนในตำบล โดยการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยและเรื่องปากท้องของประชาชนในเทศบาลตำบลบางสมัคร
- 2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
- 3.ออกแผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ เรื่องที่อยู่อาศัย ของสภาองค์กรชุมชน เทศบาลตำบลบางสมัคร อาทิ การจัดทำโครงการกลุ่มอาชีพ การสอนทำขนมหวาน น้ายาล้างจาน ทำตะกร้าสาน
- 4.ติดตามประเมินผล ความสำเร็จของโครงการต่างๆ โดยสภาองค์กรชุมชน
- 5.สรุปผลการดำเนินโครงการ

แผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์/กิจกรรม	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรม - ส่งเสริมช่องทางการขายสินค้า - การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป	- ส่งเสริมการฝึกอาชีพ กลุ่มเบเกอรี่ให้กับคนในตำบล - ส่งเสริมการจัดหาช่องทางขายสินค้าชุมชน	ปี 2563-2567	80,000	-ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ 36 พรรษา - พมจ. -สนง.แรงงานจังหวัด

ยุทธศาสตร์/กิจกรรม	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- แก้ไขปัญหารายได้ไม่พอกับรายจ่าย	- ขยายเครือข่ายกลุ่มอาชีพในหารแก้ปัญหารายได้ผู้ว่างงาน			-กศน.
ด้านที่อยู่อาศัย กิจกรรม - แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย	- สำรวจและจัดทำข้อมูลของผู้เดือดร้อน - ทำแผนการแก้ไข และเสนอหน่วยงานเพื่อดำเนินการซ่อมแซมบ้านผู้เดือดร้อน โครงการบ้านพอเพียงฯ	ปี 2563-2567	200,000	-พมจ -พอช -เทศบาล
ด้านสังคม กิจกรรม -การเข้าถึงสวัสดิการชุมชน -ส่งเสริมผู้ยากไร้	- สำรวจและจัดทำข้อมูลของผู้เดือดร้อน - ให้ความรู้เรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชน - ส่งเสริมการเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน - ส่งเสริมทักษะด้านอาชีพ	ปี 63-67	50,000	-พมจ -พอช -เทศบาล -กศน
ด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรม -ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในตำบล	- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม การรักษาพันธุ์ไม้ท้องถิ่น - ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะ	ปี 63-67	60,000	-เทศบาล -รพสต. -ทสม.

4. สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ชุมชน ประสานเชื่อมโยงกลุ่ม

องค์กร ผู้เดือดร้อน และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม การแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท การจัดทำโครงการเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยให้มีอาชีพและรายได้เลี้ยงครอบครัว โดยใช้การประชุมของคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชน สืบสวนกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น รับรองผู้เดือดร้อน ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอื่นๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ 36 พรรษา จังหวัดชลบุรี	-จัดทำโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีและครอบครัว หลักสูตรเบเกอรี่ สนับสนุนวิทยากร วัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกอบรม จำนวน 10 คน
2	สนง.แรงงานจังหวัด ฉะเชิงเทรา	-จัดโครงการสัมมนาชี้พหุชุมชนการทำตะกร้าหนัง สนับสนุนวิทยากร ฝึกอบรม และอุปกรณ์ในการอบรมการทำตะกร้าหนัง จำนวน 20 คน งบดำเนินการ 20,000 บาท
3	เทศบาลตำบลบางสมัคร	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่
4	กศน.เทศบาลตำบลบางสมัคร	-สนับสนุนด้านการเสริมสร้างวิชาการและทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพต่างๆ การพัฒนาสินค้า การเพิ่มช่องทางจำหน่าย

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ รูปธรรมความสำเร็จ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีที่ให้การหนุนเสริม ด้านการแก้ไขปัญหา สนับสนุนเชื่อมโยงในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ จัดทำโครงการสัมมนาชี้พหุชุมชนการทำตะกร้าหนัง ร่วมกับสำนักงานแรงงานจังหวัด ฉะเชิงเทรา สนับสนุนวิทยากรในการให้ความรู้ พร้อมทั้งอุปกรณ์ในการอบรมการทำตะกร้าหนัง เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะความรู้ พัฒนาทางเลือกในการประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดรายได้ ในการอบรมครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการจำนวน 20 คน มาจากกลุ่มองค์กรในตำบล กลุ่มคนว่างงานจากสถานการณ์โควิด และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในตำบล ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบางสมัคร นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจาก กศน.เทศบาลตำบลบางสมัคร มาช่วยส่งเสริมให้ความรู้ในเรื่องการพัฒนาสินค้า ให้น่าสนใจ ส่งเสริมเรื่องช่องทางการจำหน่าย

และช่วยประชาสัมพันธ์ ผลจากการอบรมทำให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจด้านแนวทางการประกอบ
ชีพ ที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัดของตนเอง เรียนรู้เรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า ผลิตภัณฑ์ที่
หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบชีพ

นาง อัจฉรา เพ็งพานิชย์ 79/1 ม.1 ผู้เข้าร่วมการอบรมฝึกอาชีพผลิตตะกร้าหนัง นำความรู้ที่ได้รับจาก
การอบรม ประกอบกับตนที่มีความรู้เดิมอยู่บ้างแล้วจึงได้นำมาทำ ทดลองผลิตในรูปแบบ ลวดลายต่างๆ ทำให้มีคน
สนใจ นำออกจำหน่ายเพิ่มรายได้จนเกือบครบครัว ประมาณเดือนละ 3,000 บาท พร้อมทั้งยังนำความรู้ที่ตนมีไป
ถ่ายทอดให้คนอื่นๆ ได้เรียนรู้พัฒนารายได้อาชีพ

โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีและครอบครัว หลักสูตรเบเกอรี่ ได้รับการสนับสนุนวิทยากรผู้ให้ความรู้ จาก
ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาศรีและครอบครัวเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ 36 พรรษาจังหวัดชลบุรี อบรมทำขนม
หวานหลักสูตรเบเกอรี่ ให้กับกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 10 คน เพื่อพัฒนาทักษะและเป็นทางเลือกในการประกอบ
อาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และยังสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับคนที่สนใจได้ด้วย

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว ส่งเสริมอาชีพเช่นผลิตตะกร้าสาน ขนมหวานเบเกอรี่ ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาค ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร มีแนวทางที่จะขยายตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชนใกล้เคียงตำบลแสนภูตาช ตลอดจนพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ในชุมชนเทศบาลตำบลบางสมัคร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้เป็นที่ต้องการ และสานงานต่อในเรื่องการแก้ไขปัญหาผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย อีกทั้งการพัฒนาและต่อยอดในเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในตำบลอีกด้วย

ผู้ประสานงานนางนุชริน เตชะวงศ์
ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 099-3791485

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
“ส่งเสริมการดูแลป้องกันตนเองภายใต้สถานการณ์โควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

ประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาล ตามกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2507 มีพื้นที่ 0.62 ตารางกิโลเมตร และต่อมาได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลบางเกลือ เป็นเทศบาลตำบล บางเกลือ ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ก. วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 และได้รับแจ้งจากกรมการปกครองในการเปลี่ยนชื่อ ตามพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อเทศบาลตำบลบางเกลือ เป็นเทศบาลตำบลหอมศีล พ.ศ. 2544 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 118 ตอน 67 ก. ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2544 เทศบาลตำบลหอมศีล มีพื้นที่ทั้งหมด 0.62 ตารางกิโลเมตร โดยมีเขตพื้นที่ครอบคลุมชุมชนบางส่วนของหมู่บ้าน จำนวน 3 ชุมชน สภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองลำโรงไหลผ่านทางทิศเหนือ มี.ล.คลอง 3 แห่ง คือ คลองตาเอี่ยม , คลองปึกกา , คลองหอมศีล ไหลผ่านพื้นที่ลงสู่คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตอยู่ในพื้นที่โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพค้าขายและเกษตรกรรม เช่นเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมีคลองส.โรงไหลผ่าน ทำให้ดินมีสภาพอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก และมีน้ำที่เพียงพอเหมาะแก่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ.

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดกับ เขตพื้นที่ตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศใต้ ติดกับ เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับ เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับ เขตพื้นที่ตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล ร่วมกับท้องถิ่น ผู้น้ององค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มประชาชนในพื้นที่ทำเกษตรกรรม ในหน้าแล้งพบปัญหา แหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง และค้าขาย ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้า โดยการจำหน่ายในปริมาณมาก ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ บางครั้งจำหน่ายได้ต่ำกว่าต้นทุน จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแปรรูปผลผลิตในพื้นที่ก็มีอยู่คือ แต่ไม่ได้ถูกส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาสินค้าให้น่าซื้อ ขาดการประชาสัมพันธ์ คนในชุมชนขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้าขายในยุคปัจจุบันทำให้พลาดโอกาสในการที่จะจำหน่ายผลผลิต

และการเผยแพร่ข้อมูลไปยังบุคคลภายนอกเพื่อให้คนได้รู้จักมากขึ้น ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ไม่มีอาชีพที่จะหารายได้จนเจือจรรบครัว ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการประสานงานและเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ คนในชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีลอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย คนในชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 เช่น สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาด สนับสนุนการ

ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ การส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยประสานเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร ผู้เดือดร้อน และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม การสร้างอาชีพของคนในชุมชนทางสภาองค์กรชุมชนตำบลหอมศีล โดยการหนุนเสริมของหน่วยงาน และใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สสำรวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น รับรองผู้เดือดร้อน ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล
2	เทศบาลตำบลหอมศีล	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์/วิทยากรจัดโครงการรวมพลังคนไทยป้องกันเชื้อ ไวรัสโควิด 19
3	รพสต.เทศบาลตำบลหอมศีลและอสม.	สนับสนุนวิทยากร/เจ้าหน้าที่ ให้ความรู้เรื่องการดูแลป้องกันตนเอง ภายใต้สถานการณ์โควิด 19
4	กศน.เทศบาลตำบลหอมศีล	สนับสนุนวิทยากรฝึกอบรมทักษะอาชีพ หลักสูตรผลิตภัณฑ์ยาหม่อง/ทำ ปลาสามจากปลาตะเพียน/เพาะชำต้นไม้/ทำขนมหวาน สนับสนุนการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โครงการการ ส่งเสริมสุขภาพกายผู้สูงอายุ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

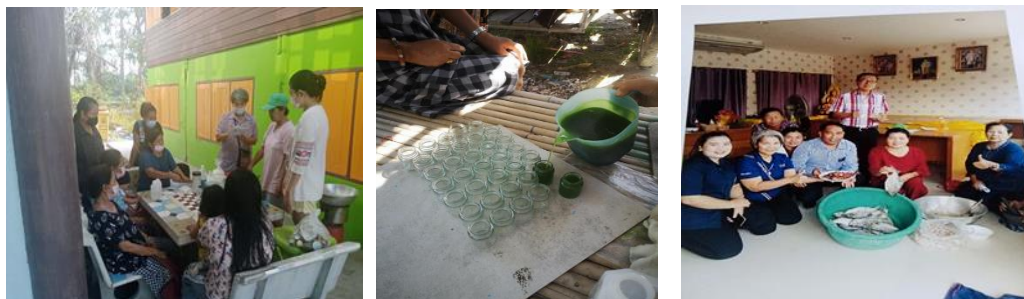

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสังคม โดยการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด 19 ซึ่งได้ร่วมกับกศน.ตำบลหอมศีล จัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โครงการการส่งเสริมสุขภาพกายผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเทศบาลตำบลหอมศีลมาร่วมให้ความรู้ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมกว่า 20 คน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2564 ทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเอง และการให้ความรู้ การดูแล และป้องกันตนเองจากโรคติดต่อโควิด 19 และได้ร่วมรณรงค์ให้คนในชุมชนตระหนักถึงการดูแลป้องกันตนเอง และการอยู่ร่วมกันภายใต้สถานการณ์โควิด 19 เตรียมความพร้อมรับมือเมื่อเจอผู้ติดเชื้อในชุมชน โดยให้ความรู้เรื่องวิธีการปฏิบัติเมื่อ

พบเจอผู้ติดเชื้อ การประสานงานต่าง ๆ ในการขอความช่วยเหลือและส่งตัวผู้ป่วยเข้ารับการรักษา ทั้งนี้แกนนำชุมชน จิตอาสา ได้มีการทำงานร่วมกับท้องที่ท้องถิ่น รพสต. เทศบาลตำบลหอมศิล ในการคัดกรองคน การดูแลติดตามเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อในพื้นที่ เพื่อให้มีระบบป้องกันและช่วงเหลือกลุ่มผู้ติดเชื้อให้ทันท่วงทีให้สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น อีกทั้งกองสาธารณสุขฯ สำนักงานเทศบาลตำบลหอมศิล ยังได้สนับสนุนจัดโครงการรวมพลังคนไทยป้องกันเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยการอบรมเรื่องทำหน้ากากอนามัย โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 15 คน ทำให้คนในชุมชนสามารถผลิตหน้ากากอนามัยสำหรับใช้เอง และแจกจ่ายให้คนในชุมชน ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ป้องกันตนเองของประชาชนในพื้นที่ได้

และส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศิลได้จัดทำโครงการสัมมนาชีพชุมชน ประสานกับกศน.เทศบาลตำบลหอมศิลซึ่งได้สนับสนุนวิทยากรอบรม หลักสูตรการผลิตภัณฑ์ยาหม่อง และหลักสูตรการแปรรูปปลาต้มจากปลาตะเพียน ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้นไม่เกิน 30 ชั่วโมง โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม วันละ 10-15 คน ทำให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้การทำผลิตภัณฑ์ภัณฑ์ต่างๆ และยังช่วยสร้างโอกาสทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนได้มีทักษะการประกอบอาชีพมากกว่าอาชีพรับจ้างโดยทั่วไป

6.ข้อค้นพบสำคัญ

1. เกิดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในตำบล
2. เกิดการจัดทำแผนของสภาองค์กรชุมชนในการขับเคลื่อนงานในการพัฒนาตำบล
3. กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในตำบลมีความเข้าใจในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนโดยสภาองค์กรชุมชนมากขึ้นและได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนาสินค้า ให้น่าสนใจ ส่งเสริมเรื่องช่องทางการจำหน่าย และช่วยประชาสัมพันธ์ ผลจากการอบรมทำให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป

ผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าสินค้าในตำบล นำมาใช้ในครัวเรือน ถ่ายทอดให้กับคนอื่นในตำบล และสามารถนำมาจำหน่ายเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในครอบครัว

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว ส่งเสริมอาชีพเช่นกลุ่มผลิตภัณฑ์ยาหม่อง กลุ่มทำปลาสามจากปลาตะเพียน ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาค ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางวิณา เสวีวัลลภ
ตำแหน่งเลขาธิการสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหอมศีล
เบอร์โทร 090-0312947

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
“ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน”

1.บริบทพื้นที่

ตำบลเกาะไร่ ตั้งอยู่ฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกง ตำบลเกาะไร่มีคลองล้อมรอบถึง 7 คลอง จึงมองดูเหมือนเกาะกลางน้ำ ชาวบ้านจึงเรียกขานกันว่า (เกาะไร่) ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ตำบลเกาะไร่เป็นตำบลที่จัดตั้งมาเป็นเวลานานนับร้อยปีมาแล้ว เดิมเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์นานาชนิด เนื่องจากพื้นที่ของตำบลล้อมรอบไปด้วยลำคลอง ประชากรในพื้นที่มีทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม

แบ่งเขตการปกครอง เป็น 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่1 บ้านปากคลองแขวงกลั่น , หมู่2 บ้านคลองจระเข้้อย , หมู่3 บ้านคลองประเวศ , หมู่3 บ้านคลองแขวงกลั่น , หมู่4 บ้านจระเข้้อย , หมู่4 บ้านคลองเกาะไร่ , หมู่5 บ้านคลองเกาะไร่ การขับเคลื่อนงานพัฒนาของชนตำบลเกาะไร่ มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของคนในตำบลเป็นเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านเศรษฐกิจชุมชนว่าด้วยอาชีพของคนในชุมชน พบว่า คนในชุมชนยังมีอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา รับจ้าง ค้าขาย พนักงานราชการ จากการสำรวจนี้ ยังต้องมีการดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านอื่นเพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาชุมชนให้สามารถสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนของตนเองให้ได้ถูกทางมากยิ่งขึ้น ตำบลเกาะไร่ มีเนื้อที่รวม 12.01 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7.64

อาณาเขต

ทิศเหนือ จด ตำบลบางเตย - บางกะไห อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ จด ตำบลเทพราช อ.บ้านโพธิ์

ทิศตะวันออก จด ตำบลเทพราช อ.บ้านโพธิ์
ทิศตะวันตก จด ตำบลคลองเป็ง อ.เมือง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรตำบลเกาะไร่ร่วมกับท้องถิ่น ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ลุ่มประชาชนในพื้นที่ทำเกษตรกรรม ในหน้าแล้งพบปัญหา แหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง และค้าขาย ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้า โดยการจำหน่ายในปริมาณมาก ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ บางครั้งจำหน่ายได้ต่ำกว่าต้นทุน จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแปรรูปผลผลิตในพื้นที่ที่มีอยู่คือ 1.แปรรูปปลาบู่ 2.การจักสาน 3.การทำกระเป๋าน้ำหนัง 4.การถักโคเซ (กระเป๋าสตางค์และที่ใส่แก้วเยติ) แต่ไม่ได้ถูกส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาสินค้าให้ดูน่าซื้อ ขาดการประชาสัมพันธ์ คนในชุมชนขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้าขายในยุคปัจจุบันทำให้พลาดโอกาสในการที่จะจำหน่ายผลผลิตและการเผยแพร่ข้อมูลไปยังบุคคลภายนอกเพื่อทำให้คนได้รู้จักมากขึ้น ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ไม่มีอาชีพที่จะหารายได้จุนเจือครอบครัว ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. ประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพต่างๆ และท้องถิ่น เพื่อค้นหาปัญหาร่วมกันของคนในตำบล โดยการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยและเรื่องปากท้องของประชาชนในตำบลเกาะไร่
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
3. ออกแผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ เรื่องที่อยู่อาศัย ของสภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่
4. ติดตามประเมินผล ความสำเร็จของโครงการต่างๆ โดยสภาองค์กรชุมชน
5. สรุปผลการดำเนินโครงการ
- 6.

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : คนในชุมชนตำบลเกาะไร่ อยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย : คนในชุมชนตำบลเกาะไร่

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ ได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้คนในชุมชน โดยทำการเชื่อมโยงกลุ่มองค์กรและหน่วยงานภาคี จัดประชุมสภาองค์กรชุมชน ขอสนับสนุนงบประมาณ และส่งเสริมอาชีพในด้านต่าง ๆ มีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการแปรรูป ได้เข้ามามีการเชื่อมโยงงบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพโดยใช้ภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ในชุมชนและลดการซื้อจากภายนอก ใช้การพึ่งตนเองเป็นหลักในการดำรงชีวิตและครอบครัว และปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ โดยชุมชน โดยการช่วยเหลือเยียวยา การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง หาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค โดยประชุมคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สรรวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล
2	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไร่	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่
3	เกษตรอำเภอบ้านโพธิ์	สนับสนุนวิทยากรอบรมการทำวิสาหกิจชุมชน สอนการบรรจุผลิตภัณฑ์
4	กศน.ตำบลเกาะไร่	สนับสนุน งบประมาณ 4,000 บาท และ วิทยากรอบรมอาชีพ 1.ปลาเยือกแปรรูป ปลาหวาน 2.ขนมจีนน้ำยา 3.ปลาบูดู

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีหนุนเสริม การแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ โดยการเชื่อมโยงกับกศน.ตำบลเกาะไร่ ซึ่งได้สนับสนุน งบประมาณ 4,000 บาท และสนับสนุนวิทยากรในการอบรมฝึกอาชีพ 1.ปลายี่สกแปรรูป เป็น ปลาหวาน 2.ขนมจีนน้ำยา 3.ปลาบุดู กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการวันละ 10 คน มาจากกลุ่มองค์กรในตำบล ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมนั้นส่วนใหญ่เป็นผู้ได้รับ

ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในตำบล ว่างงาน ขาดรายได้ ซึ่งผลจากการอบรม นั้น ทำให้ผู้ที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าสินค้าในตำบล สามารถนำ ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับคนอื่นในตำบลต่อไปได้ และเกิดการรวมกลุ่มแม่บ้านผลิตปลาบุดูจำหน่าย ต่อมาจึง ได้ประสานกับเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์สนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และจัดวิทยากรชุมชน เพื่อยกระดับมาตรฐาน สินค้าให้เกิดความน่าเชื่อถือ สามารถจำหน่ายแข่งขันในตลาดกลางได้ โดยกลุ่มแม่บ้านปลาบุดู นั้น มียอดจำหน่าย สูงถึง 150-160 กิโลต่อ /วัน ซึ่งปลาที่นำมาแปรรูปนั้นกลุ่มก็ได้รับซื้อมาจากคนในชุมชนที่มีอาชีพจับปลาบางก็จับ จากแหล่งน้ำในชุมชน บ้างก็มีบ่อเลี้ยงปลาของตัวเอง ทำให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน เกิดเศรษฐกิจ หมุนเวียน คนในชุมชนมีอาชีพ มีรายได้เสริม ลดภาระค่าใช้จ่ายในบ้าน และเป็นโอกาสการสร้างเศรษฐกิจครัวเรือน ชุมชน โดยใช้ทุนทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนให้เกิดประโยชน์ภายใต้สถานการณ์วิกฤติเช่นนี้

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพ ทำให้คนในชุมชนได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนา สินค้า ให้น่าสนใจ ส่งเสริมเรื่องช่องทางการจำหน่าย อีกทั้งยังทำให้เห็นถึงคุณค่าทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนทำให้คน ในชุมชนหันมาร่วมกันให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น และได้เห็นความร่วมมือกันหลาย หน่วยงาน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะไร่ พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว ส่งเสริมอาชีพ เช่น 1.ปลาเยือกแปรรูป เป็นปลาหวาน 2.ขนมจีนน้ำยา 3.ปลาบู่กึ่งแห้งกึ่งทอด ซึ่งยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาคท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้ ต่อไปจะพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาบู่กึ่งแห้งในรูปแบบพร้อมทาน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางรัชณี บุศย์น้ำเพชร

ตำแหน่งเลขาธิการสภาองค์กรชุมชน

เบอร์โทร 087-7296214

พัฒนาอาชีพเสริมช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด-19
สภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ตำบลเทพราช เดิมมีชื่อว่า ตำบลตลาด เพราะเป็นพื้นที่ทางน้ำไหลลงต่ำมาก ประชาชนจึงเรียกว่า ตำบลตลาด ต่อมาเพื่อให้ชื่อของตำบลฟังแล้วไพเราะ จึงตั้งชื่อใหม่ว่า ตำบลเทพราช แบ่งเขตการปกครอง เป็น 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่1 บ้านปากคลองขุนพิทักษ์ , หมู่2 บ้านปากลัดยายมุด , หมู่3 บ้านคลองแขวงกลั่น , หมู่4 บ้านปากคลองแขวงกลั่น , หมู่5 บ้านปากคลองพระยาสมุทร , หมู่6 บ้านตลาดคลองสวน จำนวนหลังคาเรือน : 749หลังคาเรือน จำนวนประชากร :2,527 คน

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ต.บางกะไห อ.เมืองฯ จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดกับ ต.พิมพา และ ต.หนองจอก อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.คลองประเวศ อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.คลองสวน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ประชาชนอาศัยอยู่สองข้างทางของริมคลองสองฝั่ง ปัจจุบันมีถนนหลวงใช้ จึงทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ได้สะดวกมากขึ้น อาชีพหลัก เลี้ยงกุ้ง, เลี้ยงปลาน้ำจืด, เพาะลูกกุ้ง อาชีพเสริม เลี้ยงไก่ เศรษฐกิจของเทศบาลตำบลเทพราชนั้น ส่วนใหญ่เป็นสินค้าทางการเกษตร ส่วนทางด้านการตลาดนั้น มีตลาดคลองสวนซึ่งเป็นของเอกชนแห่งเดียว มีลักษณะเป็นห้องแถวไม้ ยาวติดต่อกัน และจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค และมีอาคารพาณิชย์อยู่ริมถนนสายหลักเป็นระยะตลอดเส้นทาง การเกษตรกรรม มีการทำเกษตรหลากหลาย คือ การเลี้ยงกุ้ง มี 2 ประเภท คือ 1. การเพาะเลี้ยงลูกกุ้งกุลาดำ (กุ้ง P) ในบ่อซีเมนต์ 2. การเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงปลา มีเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา เช่น ปลา nil ปลาตะเพียน ซึ่งบางรายจะเลี้ยงควบคู่ไปกับการเลี้ยงไก่ไข่ โดยอาศัยมูลไก่เป็นอาหารปลา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรตำบลเทพราชร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มประชาชนในพื้นที่ทำเกษตรกรรม ในหน้าแล้งพบปัญหา แหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำสวน ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้า โดยการจำหน่ายในปริมาณมาก ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ บางครั้งจำหน่ายได้ต่ำกว่าต้นทุน จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแปรรูปผลผลิตในพื้นที่ก็มีอยู่บ้าง แต่ไม่ได้ถูกส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาสินค้าให้ดูน่าซื้อ ขาดการประชาสัมพันธ์ คนในชุมชนขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้าขายในยุคปัจจุบันทำให้พลาดโอกาสในการที่จะจำหน่ายผลผลิตและการเผยแพร่ข้อมูล

ไปยังบุคคลภายนอกเพื่อให้คนได้รู้จักมากขึ้น ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ไม่มีอาชีพที่จะหารายได้จนเจือจรรบครัว ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.ประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพต่างๆ และท้องถิ่น เพื่อค้นหาปัญหาร่วมกันของคนในตำบล โดยการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยและเรื่องปากท้องของประชาชนในตำบลเทพราช

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.ออกแผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ เรื่องที่อยู่อาศัย ของสภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช เพื่อดำเนินการในเรื่อง

3.1 จัดทำโครงการ ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรกร ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น ปลูกเมล่อน ทำนา และเลี้ยงสัตว์น้ำ

3.2 จัดทำโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ แปรรูปน้ำพริก ไข่เค็มและขนมหวาน

3.3 จัดทำโครงการเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย โดยการสนับสนุนงบประมาณจากพอช. ทั้งหมด 60 ครัวเรือน

4.ติดตามประเมินผล ความสำเร็จของโครงการต่างๆ โดยสภาองค์กรชุมชน

5.สรุปผลการดำเนินโครงการ

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ชุมชน ประสานเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร ผู้เดือดร้อน และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม การแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท การจัดทำโครงการเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยให้มีอาชีพและรายได้เลี้ยงครอบครัว โดยใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สรรวกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น รับรองผู้เดือดร้อนออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหานั้นๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล -โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย กิจกรรมที่ 1 แจกอาหารเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กิจกรรมที่ 2 แจกพันธุ์พืชสวนครัวให้กับประชาชนในตำบล
2	องค์การบริหารส่วนตำบลเทพราช	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ มอบถุงยังชีพของอุปโภค-บริโภค ไข่ไก่ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป และน้ำดื่ม ช่วย เหลือผู้เดือดร้อน จำนวน 60 ครัวเรือน
3	พัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโพธิ์	-โครงการสัมมาชีพชุมชน สนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการจัด อบรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำพริก ไข่เค็มและขนมหวาน งบประมาณดำเนินการ 30,000 บาท -ส่งเสริมด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประชาสัมพันธ์สินค้า
4	กศน.	สนับสนุนวิทยากร อบรมให้ความรู้ต่างๆ แก่คนในชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีที่ให้การหนุนเสริม ด้านการแก้ไขปัญหา สนับสนุนเชื่อมโยงในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ จัดทำโครงการสัมมาชีพชุมชน ร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโพธิ์ และ กศน.ตำบลเทพราช เป็นวิทยากรอบรมการแปรรูปจากผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ เช่น แปรรูปน้ำพริก ไข่เค็มและขนมหวาน มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการจำนวน 40 ครัวเรือน งบประมาณดำเนินการ 30,000 บาท มาจากกลุ่มองค์กรในตำบล กลุ่มคนว่างงานจากสถานการณ์โควิด และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในตำบล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจทั้งตำบล นอกจากนี้ยังได้ให้ความรู้ในเรื่องการพัฒนาสินค้า ให้น่าสนใจ ส่งเสริมเรื่องช่องทางการจำหน่าย และช่วยประชาสัมพันธ์ ผลจากการอบรมทำให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าสินค้าในตำบล นำมาใช้ในครัวเรือน ถ่ายทอดให้กับคนอื่นในตำบล และสามารถนำมาจำหน่ายเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในครอบครัว

อบรมการทำไข่เค็ม

ส่งเสริมการปลูกเมล่อน

องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย โดยการมอบสิ่งของอุปโภค-บริโภค ไข่ไก่ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป และน้ำดื่ม เพื่อช่วยเหลือผู้มีผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 19 จำนวน 60 ครัวเรือน ช่วย บรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น ทำให้มีอาหารไว้บริโภคลดรายจ่าย ในครัวเรือน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังสามารถบรรเทาความเดือดร้อนต่อผู้ได้รับผลกระทบต่อโควิด19 เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายในครัวเรือน ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาค ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลเทพราช มีแนวทางที่จะขยายตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชนตำบลเทพราชและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ในชุมชนตำบลเทพราชเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้เป็นที่ต้องการ และสานงานต่อเนื่องการแก้ไขปัญหาผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย อีกทั้งการพัฒนาและต่อยอดในเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในตำบลอีกด้วย

ผู้ประสานงานนางสาวจิราพร ทองรัมย์
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 081-2593804

แปรรูปปลานิลเค็ม สร้างเศรษฐกิจครัวเรือนคนคลองเปรง
สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองเปรง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

พื้นที่ของตำบลเป็นที่ลุ่มแม่น้ำ ประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตร และ ทำงานโรงงานอุตสาหกรรม โดยใช้ น้ำในลำคลองอุบิโกคบริโกคเป็นหลักมีแม่น้ำไหลผ่าน พื้นที่อยู่ใกล้แหล่งโรงงานอุตสาหกรรม และใกล้สนามบิน สุวรรณภูมิ ตำบลคลองเปรง มีทั้งหมด 12 หมู่บ้าน พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 37,221 ตารางกิโลเมตร ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม โดยอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรักใคร่สามัคคีปรองดอง ซึ่ง กันและกัน แบ่งเขตการปกครองเป็น 12 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 1,925 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด 8,481 คน

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพโดยทั่วไปของตำบลคลองเปรง พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำในลำคลองไหลผ่าน ตลอดปี จึงเป็นพื้นที่เหมาะกับการทำการเกษตร เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และอุบิโกคบริโกค ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะแบบเมืองเขตร้อน คืออยู่บริเวณเส้นศูนย์สูตร ดังนั้นอุณหภูมิจึงสูงตลอดทั้งปีโดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 34.1 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 19.9 องศาเซลเซียส อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู

การเกษตร ประชากรในเขตตำบลคลองเปรงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่มีการปลูกข้าวเป็นหลัก และพืชผักต่าง ๆ ไม้ผลต่าง ๆ เช่น มะม่วง มะขามเทศ

ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันสงกรานต์	ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา	ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม พฤศจิกายน
- วันตรุษอีตลพิตรี	ประมาณเดือน กรกฎาคม
- วันตรุษอีตลอิฐฮา	ประมาณเดือน กันยายน
- ประเพณีลอยกระทง	ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตตำบลคลองเปรง ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทำเครื่องจักสารใช้สำหรับในครัวเรือน งานปักผ้า งานเย็บผ้า นวดประคบสมุนไพร

- ภาษาถิ่น ในเขตตำบลคลองเปรง พูดภาษากลาง ร้อยละ 100 %

2. สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาความมั่นคงทางที่ดินทำกิน พื้นที่ตำบลคลองเปรง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง เป็นการเช่าจากเจ้าของที่ดินซึ่งอยู่กรุงเทพมหานคร เนื่องด้วยพื้นที่อยู่ใกล้กรุงเทพปริมณฑลทำให้มีการขายที่ดินตนเองไปตั้งแต่เดิม ประชาชนในปัจจุบันต้องเช่าที่ดินตนเองที่ขายไปแล้ว บ้างก็ต้องออกรับจ้างเพราะไม่มีที่ทำกิน

ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ไม่ได้ราคา ประชาชนขาดความรู้ทักษะในการแปรรูปผลผลิต การเกษตรที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับผลผลิตการเกษตร เช่น ข้าว ปลานิล

ปัญหาที่อยู่อาศัยไม่มีความมั่นคงแข็งแรง จากการที่ประชาชนในพื้นที่มีรายได้น้อย อาชีพส่วนใหญ่รับจ้างทั่วไป ส่งผลให้ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันทรุดโทรม ไม่แข็งแรง คุณภาพชีวิตไม่ค่อยดี

ปัญหายาเสพติด จากสภาพพื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ใกล้จังหวัดปทุมธานี คนต่างถิ่นมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการลักเล็กขโมยน้อย ลักลอบจำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่

3. สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สภาพองค์กรชุมชนตำบล ในฐานะที่เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. ทำการสำรวจปัญหาชุมชน จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น คร่าวเบื้องต้นที่ได้รับผลกระทบ เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญห พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2. ประชุมหารือแผนพัฒนาแก้ไขปัญหชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3. การแก้ไขปัญหพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมีจัดทำแผนการแก้ไขปัญหในพื้นที่ ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนา ฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต

4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ในกลุ่มระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงาน พัฒนาระบบข้อมูล

5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหความเดือดร้อน โดยสภาพองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญห

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงจากผลกระทบโควิด-19 ทำให้ประชาชนต้องเผชิญกับสภาวะการณ์ที่ต้องปรับตัวและส่งผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ ทั้งอาชีพเสริมและอาชีพหลักเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ มีรายได้มั่นคง มีอาชีพยั่งยืน มีงานทำช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้มีความรู้ในการประกอบสัมมาอาชีพ และ ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขบนความพอเพียง

สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองเปรง ได้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยการจัดเวทีประชาคม พูดคุยถึงปัญหาต่างๆ พร้อมแนวทางแก้ไข โดยเน้นเรื่องการพัฒนากลุ่มอาชีพ ให้กับกลุ่มแปรรูปปลานิลบ้านคลองเปรง เนื่องจากกลุ่มมีแม่บ้านในครัวเรือนเข้าร่วมโดยส่วนใหญ่ และสามารถจูงใจรายได้ให้กับครัวเรือน ใช้ฐานทรัพยากรที่มีการเพาะเลี้ยงปลานิลในพื้นที่อยู่แล้วมาแปรรูป โดยกิจกรรมได้ดำเนินการร่วมกับผู้นำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ครู กศน. เจ้าหน้าที่ อบต. เพื่อร่วมการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบล

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	กศน.ตำบลคลองเปรง	สนับสนุนการพัฒนากลุ่มอาชีพ กลุ่มแปรรูปปลานิล ในเรื่องการแปรรูปปลานิลแดดเดียว การเพาะเห็ดฟาง โดยได้สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร จำนวน 6,000 บาท
2	สำนักงานพัฒนาชุมชน	โครงการสัมมาชีพในชุมชน การลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ด้วยการทำทำน้ายาล้างจานไว้ใช้เอง ให้กับกลุ่มแม่บ้านแปรรูปปลานิล
3	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	โครงการตำบลรูปธรรม สภาองค์กรชุมชน ตำบลคลองเปรง ให้กับกลุ่มแม่บ้านแปรรูปปลานิล
4	องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเปรง	สนับสนุนการพัฒนากลุ่มอาชีพ กลุ่มแปรรูปปลานิล ในเรื่องการแปรรูปปลานิลแดดเดียว การเพาะเห็ดฟาง โดยได้สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าอาหาร จำนวน 3,000 บาท
5	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองเปรง	แนะนำความรู้การดูแลสุขภาพ มาตรการเฝ้าระวัง การทำหน้ากากอนามัย ในช่วงโรคโควิด-19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

กลุ่มแปรรูปปลานิลบ้านคลองเปรงนั้น จำนวนสมาชิกกลุ่ม 15 คน ประกอบด้วยแม่บ้าน ผู้เลี้ยงปลานิล และสมาชิกผู้สูงอายุ แม่บ้านทั่วไป ร่วมดำเนินกิจกรรมในการแปรรูปปลานิล ภายหลังเกิดสถานการณ์โควิด ทำให้กลุ่มยุติการดำเนินกิจกรรมไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง ภายหลังสภาองค์กรชุมชนได้เข้าไปพัฒนากลุ่ม ในเรื่องการให้ความรู้ทักษะการแปรรูปปลานิล การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ โดยสภาองค์กรชุมชนได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเปรง ครู กศน. ตำบลเปรง เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่ม โดยการส่งเสริมพัฒนา กลุ่มแปรรูปปลานิล ในเรื่องการแปรรูปปลานิลแดดเดียว การเพาะเห็ดฟาง ผู้เข้ารับอบรม 10 คน โดยได้สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร ค่าอาหาร จำนวน 9,000 บาท (กศน.สนับสนุนค่าวัสดุอุปกรณ์ 6,000 บาท อบต.สนับสนุนค่าอาหาร 3,000 บาท)

เริ่มตั้งแต่การให้แนวคิดว่าทำธุรกิจชุมชน ที่มุ่งใช้อัตลักษณ์ของที่มีอยู่ในชุมชน สินค้าที่ผลิตออกมาแล้ว ต้องไม่เหมือนใคร เพื่อให้มีคนซื้อ แล้วเมื่อมีคนซื้อแล้วจะอย่างไรให้มีคนซื้อซ้ำ บอกต่อให้คนอื่นมาซื้อด้วย จากนั้นกลุ่มได้เริ่มวิเคราะห์หาอัตลักษณ์ของตนเองพบว่า ปลานิลที่เลี้ยง มีความพิเศษตรงที่เนื้อสวย อร่อย มีท่าเล ที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของปลานิล ซึ่งเดิมกลุ่มมีการรับซื้อปลานิลสดมาแปรรูปทำปลาแดดเดียว แต่ขายได้ระดับหนึ่ง จึงค้นหาภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นพัฒนามาเป็นปลานิลเค็ม ซึ่งจะมีรสชาติอร่อยเฉพาะ เมื่อกลุ่มได้แนวคิดสำคัญในการทำธุรกิจ และได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ ปลานิลเค็ม กลุ่มจึงเริ่มดำเนินกิจกรรมแปรรูปปลานิล มีการรวมกลุ่มสมาชิกจากเดิมครั้งแรก 15 คน เมื่อมีการดำเนินกิจกรรมได้ระยะหนึ่งสมาชิกมีการไปชักชวนเพื่อน บ้าน กลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลมาเข้าร่วมด้วย ปัจจุบันมีสมาชิก 30 คน ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มทำอยู่หลัก คือ ปลานิลเค็ม รongลงมาเป็นปลานิลแดดเดียว รายได้ต่อเดือนที่กลุ่มจำหน่ายได้ในช่วงนี้ประมาณ 10,000-15,000 บาท หลังหักค่าใช้จ่ายต้นทุนในการซื้อปลา วัตถุดิบแล้ว กลุ่มได้จัดสรรรายได้เป็นค่าแรงที่สมาชิกร่วมทำกิจกรรม จำนวน 200-300 บาท/ครั้ง ซึ่งในระยะเวลาประมาณ 1 เดือนจะมาทำกิจกรรมร่วมกันประมาณ 4-5 ครั้ง หรือเฉลี่ยสมาชิกคนหนึ่งจะมีรายได้ 1,500 บาท/เดือน จากการร่วมกิจกรรม นอกเหนือจากผลกำไรที่มีจัดสรรให้เพิ่มเติม

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากสถานการณ์ความเดือดร้อนจากโควิด-19 กิจกรรมที่สภาองค์กรชุมชนสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้มีทักษะความรู้การประกอบอาชีพ ผ่านกลุ่มแปรรูปปลานิลบ้านคลองเปรงนั้น ส่งผลให้ครัวเรือนสมาชิกกลุ่มในตำบลมีรายได้เสริม จนเจือรายได้ในครอบครัว อีกทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตดีขึ้น เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนปลานิลเค็ม ผลิตภัณฑ์ใหม่ในชุมชน ขณะเดียวกันจากกิจกรรมดังกล่าว ยังมีส่วนช่วยให้ชุมชนมีการรวมคน ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างความสามัคคีในชุมชน ประชาชนในพื้นที่ยอมรับการทำงานสภาองค์กรชุมชน เนื่องจากช่วยให้ชุมชนมีงานทำ ชาวบ้านมีรายได้จากที่ไปมาหาสู่กันยาก แต่มีกิจกรรมให้มียาได้ เลี้ยงดูครอบครัวได้ระดับหนึ่ง

7. แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอ

จัดทำแผนธุรกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลานิลบ้านคลองเปรง เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ การหากลุ่มลูกค้า การส่งเสริมการขาย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม การตลาดออนไลน์ และการประสานความร่วมมือกับภาคีพัฒนา เพื่อหนุนเสริมต่อยอดกิจกรรมให้ดีขึ้นต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางมยุรี วันขวัญ

ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลคลองเปรง

เบอร์โทร 097-2815899

สร้างงาน สร้างอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต
สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ข้อมูลบริบทพื้นฐาน

ตำบลคลองขุด ตั้งอยู่ที่อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในอดีตตำบลนี้ประสบปัญหาเรื่องภัยแล้งเป็นอย่างมาก ชาวบ้านจึงได้ร่วมกันจ้างชาวจีนเพื่อให้ขุดคลองกักเก็บน้ำ และเรียกชื่อตำบล “คลองขุด” มาจนถึงทุกวันนี้ ตำบลคลองขุดแบ่งเขตการปกครอง เป็น 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านวังอู่ , หมู่ที่ 2 บ้านไผ่แถว , หมู่ที่ 3 บ้านชวดสนามเถื่อน , หมู่ที่ 4 บ้านลาดบัว มี 482 หลังคาเรือน ประชากร 2,054 คน

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ต.ดอนทราย อ.บ้าน

ทิศใต้ ติดกับ ต.แหลมประดู่ อ.บ้านโพธิ์

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.เสม็ดใต้ อ.บางคล้า

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.สิบเอ็ดศอก อ.บ้านโพธิ์

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลคลองขุดเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำการเกษตร ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ แรงงาน อาชีพ อาชีพหลัก ทำสวน/ทำไร่ การปศุสัตว์ วัว ไก่ เป็ด หมู อาชีพเสริม ค้าขายและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

2. สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุดร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มประชาชนในพื้นที่ทำเกษตรกรรม ในหน้าแล้งพบปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำสวน ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ก็จะมีผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้า โดยการจำหน่ายในปริมาณมาก ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ บางครั้งจำหน่ายได้ต่ำกว่าต้นทุน จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแปรรูปผลผลิตในพื้นที่ก็มีอยู่บ้าน แต่ไม่ได้ถูกส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาสินค้าให้ดูน่าซื้อ ขาดการประชาสัมพันธ์ ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ไม่มีอาชีพที่จะหารายได้จนเจือจรรอบครัว ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

3. บทบาทสภาองค์กรชุมชนกับการแก้ไขปัญหา

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการดังนี้

1. ประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพต่างๆ และท้องถิ่น เพื่อค้นหาปัญหาร่วมกันของคนในตำบล โดยการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยและเรื่องปากท้องของประชาชนในตำบลคลองขุด

2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3. ออกแผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ เรื่องที่อยู่อาศัย ของสภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด

3.1 จัดทำโครงการสัมมาชีพชุมชน ร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโพธิ์ ทำกิจกรรมปลาแป้นทอดกรอบ หมูฝอยหวาน สบู่สมุนไพร น้ำสมุนไพรและน้ำยาล้างจาน สนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการอบรม

3.2 จัดทำโครงการบ้านพอเพียง ร่วมกับท้องถิ่น โดยการสนับสนุนงบประมาณจากพอช. ทั้งหมด 17 ครัวเรือน

3.3 จัดทำโครงการเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย โดยการสนับสนุนงบประมาณจากพอช. ทั้งหมด 24 ครัวเรือน

3.4 จัดทำโครงการประดิษฐ์ตกแต่งหมวกและอาหาร ร่วมกับกศน.ตำบลคลองขุด โดยสนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการอบรม

4. ติดตามประเมินผล ความสำเร็จของโครงการต่างๆ โดยสภาองค์กรชุมชน

5. สรุปผลการดำเนินโครงการ

แผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์/ กิจกรรม	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ระยะ เวลา	งบประมาณ/ ปี	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
ด้านที่อยู่อาศัย กิจกรรม - แก้ปัญหาที่อยู่ อาศัย	- สำรวจและจัดทำข้อมูลของผู้ เดือดร้อน	ปี 63-67	200,000	-พมจ -พอช -อบต

ยุทธศาสตร์/ กิจกรรม	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ระยะ เวลา	งบประมาณ/ ปี	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
	- ทำแผนการแก้ไข และเสนอหน่วยงาน เพื่อดำเนินการซ่อมแซมบ้านผู้ เดือดร้อน โครงการบ้านพอเพียงฯ			
ด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรม - ส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อมใน ตำบล	- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องด้านสิ่งแวดล้อม - จัดกิจกรรมปรับปรุงทัศนียภาพใน ชุมชน	ปี 63-67	60,000	-อบต. -รพสต. -ทสม.
ด้านสังคม กิจกรรม - การเข้าถึง สวัสดิการชุมชน - ส่งเสริมผู้ยากไร้	- สำรวจและจัดทำข้อมูลของผู้ เดือดร้อน - ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต - ส่งเสริมทักษะด้านอาชีพ	ปี 63-67	100,000	-พมจ -พอช -อบต -กศน
ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรม - ช่องทางการขาย สินค้า - การพัฒนา ผลิตภัณฑ์แปรรูป - แก้ไขปัญหา รายได้ไม่พอกับ รายจ่าย	- ส่งเสริมการฝึกอาชีพ กลุ่มเบเกอรี่ ให้กับคนในตำบล - ส่งเสริมช่องทางการขายสินค้าชุมชน - ขยายเครือข่ายกลุ่มธุรกิจชุมชนในการ แก้ปัญหาผู้มีรายได้น้อย	ปี 63-67	100,000	-เกษตร อำเภอ - พมจ. -สนง. แรงงาน จังหวัด -กศน.
ด้านสาธารณสุข กิจกรรม - ส่งเสริมสุขภาพ คนในตำบล	- ให้ความรู้เรื่องการบริโภคอาหารและ การออกกำลังกาย	ปี 63-67	50,000	-อบต. -รพสต.

ยุทธศาสตร์/ กิจกรรม	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ระยะ เวลา	งบประมาณ/ ปี	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
	- การให้ความรู้กับประชาชนในหมู่บ้าน เกี่ยวโรคติดต่อและไม่ติดต่อ			

4. สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต มีกระบวนการ ขั้นตอน การ ทำงาน เป็นอย่างไร

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ชุมชน ประสานเชื่อมโยงกลุ่มองค์กร ผู้เดือดร้อน และหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม การแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท การจัดทำโครงการเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยให้มีอาชีพและรายได้เลี้ยงครอบครัว โดยใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สรรวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น รับรองผู้เดือดร้อน ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	- โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนจัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล - โครงการบ้านพอเพียงชนบทจัดการซ่อมแซม ต่อเติมที่อยู่อาศัยให้กับผู้เดือดร้อน - โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยจัดการซื้อพันธุ์ไก่ไข่(ไก่สาว) จำนวน 5 ตัว พร้อมอาหาร 1 กระสอบ ต่อ 1 ครัวเรือน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
2	องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด	- ประสานความร่วมมือ สนับสนุนเจ้าหน้าที่ร่วมจัดทำข้อมูล - สนับสนุนการอาคาร สถานที่ สำหรับจัดประชุม
3	พัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโพธิ์	- โครงการสัมมาชีพชุมชน สนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการจัดอบรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำปลาแป้นทอดกรอบ,ทำหมูฝอยหวาน,ทำสับสุมนไพร,ทำน้ำสุมุนไพร,ทำน้ำยาล้างจาน จำนวน 40 คน งบประมาณดำเนินการ 50,000 บาท
4	ศูนย์ การ ศี ก ษ า น อ ก โรงเรียนตำบลคลองขุด	- สนับสนุนวิทยากรฝึกอบรมโครงการส่งเสริมอาชีพจัดทำตกแต่งหมวกและอาหาร จำนวน 40 คน งบประมาณดำเนินการ 30,000 บาท
5	สสส.	- สนับสนุนงบประมาณโครงการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ จำนวน 63,000 บาท จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน การออกกำลังกายและการบริโภคอาหาร

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ รูปธรรมความสำเร็จ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีที่ให้การหนุนเสริม ด้านการแก้ไขปัญหา สนับสนุนเชื่อมโยงในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ จัดทำโครงการสัมมาชีพชุมชน ร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโพธิ์ เป็นวิทยากรอบรม สนับสนุนอุปกรณ์ในการอบรม เรื่องการแปรรูปจากผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ เช่น ปลาแป้นทอดกรอบ หมูฝอยหวาน สับสุมนไพร น้ำสุมุนไพรและน้ำยาล้างจาน งบประมาณดำเนินการ 50,000 บาท และ กศน.ตำบลคลองขุด เข้ามาหนุนเสริมอบรมเรื่อง การสานหมวก ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการจำนวน 40 คน งบประมาณดำเนินการ 30,000 บาท มาจากกลุ่มองค์กรในตำบล กลุ่มคนว่างงานจากสถานการณ์โควิด และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในตำบล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจทั้งตำบล นอกจากนี้นี้ยังได้ให้ความรู้ในเรื่องการพัฒนาสินค้า ให้น่าสนใจ ส่งเสริมเรื่องช่องทางการจำหน่าย และช่วยประชาสัมพันธ์ ผลจากการอบรมทำให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าสินค้าในตำบล นำมาใช้ในครัวเรือน ถ่ายทอดให้กับคนอื่นในตำบล และสามารถนำมาจำหน่ายเกิดรายได้เพิ่มขึ้นในครอบครัว

กิจกรรมอบรมทำน้ายาล้างจาน ร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอ

กิจกรรมอบรมการแปรรูปหมูฝอยหวาน ร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านธิ

ปลาแป้นทอดกรอบ

หมูฝอยหวาน

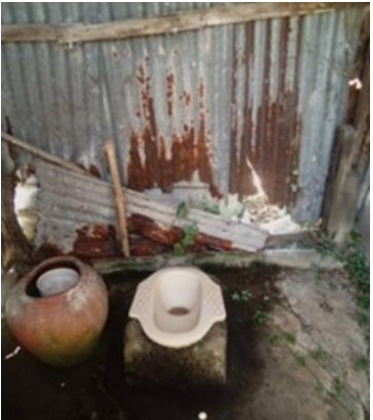

สบู่สมุนไพร

น้ำสมุนไพร

ด้านที่อยู่อาศัย สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุดร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล สสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยของคนในตำบลคลองขุด พบว่ามีผู้เดือดร้อน ที่บ้านทรุดโทรม หลังคาผุพัง ห้องน้ำไม่มี บ้านไม่มีความมั่นคงแข็งแรง จึงได้ร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยใช้กระบวนการรับรองผู้เดือดร้อนในแต่ละหมู่ และรับรองในระดับตำบล เพื่อเสนอแผนดำเนินการ จัดทำโครงการบ้านพอเพียงชนบท ร่วมกับท้องถิ่น ท้องถิ่น โดยการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากพอช. ในปี 2564 จำนวน 6 ครัวเรือน และดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการแบ่งหน้าที่รับความรับผิดชอบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เดือดร้อนและท้องถิ่น ท้องถิ่น ดำเนินงานร่วมกัน ผลจากการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้เดือดร้อนได้รับการแก้ไขปัญหา ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ต่อทรัพย์สิน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังเช่น บ้านของ นางมาลัย พลอยแหวน บ้านเลขที่ 18/1 หมู่3 ตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ซ่อมแซมฝาผนังและห้องน้ำ เนื่องจาก สภาพบ้านเดิม ฝาบ้านเป็นสังกะสี มีสภาพผุพัง ห้องน้ำเป็นส้วมหลุม ผนังผุพัง ไม่มั่นคงแข็งแรงและไม่มีความปลอดภัย จากการดำเนินงานแก้ไขปัญหา ผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท ได้ดำเนินการซ่อมแซมฝาบ้าน ให้มีความมั่นคงแข็งแรง รู้สึกปลอดภัย ถูกสุขอนามัยของผู้อยู่อาศัย

สภาพก่อนซ่อม	สภาพหลังซ่อม
 	

ด้านสังคม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย ชื้อพันธุ์ไก่ไข่ (ไก่สาว) จำนวน 5 ตัวพร้อมอาหาร 1 กระสอบ ต่อ 1ครัวเรือน แจกจ่ายกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในตำบล กลุ่มคนว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 จำนวน 24 ครัวเรือน งบประมาณ จำนวน 40,200 บาท เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น ทำให้มีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือน ลดรายจ่าย ส่วนที่เหลือสามารถจำหน่ายเป็นรายได้ให้กับครัวเรือนได้อีกทาง

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว เรื่องการแก้ไข ปัญหาที่อยู่อาศัย ผู้เดือดร้อนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรและปลอดภัยต่อทรัพย์สิน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยัง สามารถบรรเทาความเดือดร้อนต่อผู้ได้รับผลกระทบต่อโควิด19ทำให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายใน ครอบครัว ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาค ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองขุด มีแนวทางที่จะขยายตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชนตำบล คลองขุดและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ในชุมชนตำบลคลองขุดเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้เป็นที่ต้องการ และสานงานต่อ ในเรื่องการแก้ไขปัญหาผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย อีกทั้งการพัฒนาและต่อยอดในเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้กับคน ในตำบลอีกด้วย

ผู้ประสานงานนางสาวธัญสิริ โพธิ์ทอง
ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 061-6238939

พัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ สร้างรายได้ครัวเรือน

สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ตำบลคลองหลวงแพ่งในอดีตคือทุ่งแสนแสบ แขวงมินบุรี ต่อมาหลวงแพ่งได้ขุดคลองชลประทานเชื่อมกับคลองประเวศบุรีรมย์ เมื่อมีการแบ่งเขตการปกครอง พื้นที่สองฝั่งคลองเป็นเขตตำบลคลองหลวงแพ่ง อำเภอเมือง ฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ตำบลคลองหลวงแพ่ง เป็นตำบลที่มีพื้นที่ราบอันเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง มีห้วยหนอง คลองบึงจำนวนมาก คือ เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และเพื่อการอุปโภค บริโภค อีกทั้งยังมีร่องน้ำลึก มีโครงการเชื่อมโยงกับพื้นที่ข้างเคียง จึงใช้ประโยชน์เพื่อการระบายน้ำและการคมนาคม สามารถเดินทางติดต่อตำบลใกล้เคียงและกรุงเทพฯ ได้สะดวกเหมาะแก่การเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

พื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ต.ศาลาแดง อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดกับ อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.คลองอุดมชลจร อ.เมืองฯ จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับ แขวงชุมทอง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ

อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 13,941 ไร่ มีจำนวนเกษตรกร 548 คน ซึ่งมีพื้นที่ ทำข้าวนา ปรังประมาณ 10,210 ไร่ ทำข้าวนาปีประมาณ 10,210 ไร่ บ่อปลาประมาณ 1,011 ไร่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกมะม่วง มะพร้าวอ่อน มะพร้าวแก่ และอื่นๆ เช่น รั้วจาง และเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

จำนวนประชากรและแบ่งเขตการปกครอง เป็น 14 หมู่บ้าน

ตำบลคลองหลวงแพ่ง แบ่งเขตการปกครองเป็น 14 หมู่บ้าน แบ่งการปกครองในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง คือ จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลวงแพ่ง เมื่อปี พ.ศ. 2539 จำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลวงแพ่ง เต็มทั้ง 14 หมู่

ที่	หมู่บ้าน	ชื่อผู้ใหญ่บ้าน	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน หลังคา เรือน	จำนวน ประชากร		รวม
					ชาย	หญิง	
1	หมู่ที่ 1 บ้านคลองประเวศ	นางสาววิรินทร์ญา บุลพัชรธนบูลย์	1,998	925	848	839	1,687
2	หมู่ที่ 2 บ้านคลองหลวงแพ่ง	นายประเสริฐ พันธุ	2,613	118	167	154	321
3	หมู่ที่ 3 บ้านคลองหลวงแพ่ง	นางมารียา มูฮำหมัดอารีย์	1,065	352	297	328	625
4	หมู่ที่ 4 บ้านคลองหลวงแพ่ง	นายประเชิญ พรหมมินทร์	2,195	95	205	175	380
5	หมู่ที่ 5 บ้านคลองหลวงแพ่ง	นายธนู สวัสดิผล	2,595	139	302	281	583
6	หมู่ที่ 6 บ้านคลองหลวงแพ่ง	นายบุญเกิด เพ็งพัฒน์	1,383	409	345	394	739
7	หมู่ที่ 7 บ้านคลองเจ้า	นายไสว สรเดช	1,250	682	655	701	1,357
8	หมู่ที่ 8 บ้านคลองเจ้า	นายบุญปลูก ประทุมบัวโต	2,340	230	535	515	1,050
9	หมู่ที่ 9 บ้านคลองเจ้า	นางสาวมะลิ เกตุตุ้ม	1,950	134	325	333	658
10	หมู่ที่ 10 บ้านคลองเจ้า	นายมฤกร ภูระดา	1,503	139	188	196	384
11	หมู่ที่ 11 บ้านคลองเจ้า	นายสวัสดิ์ดี หล้าเจริญ	1,779	176	289	327	616
12	หมู่ที่ 12 บ้านคลองเจ้า	นายสุชาติ ชนะชัย	1,423	112	237	239	476
13	หมู่ที่ 13 บ้านคลองเจ้า	นางบุญนาค สว่างสุข	1,504	159	340	313	653
14	หมู่ที่ 14 บ้านคลองเจ้า	นายปรีชาพล อินแบน	1,475	827	735	788	1,523
รวม			23,570	5,650	5,469	5,583	11,052

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัจจุบันกลุ่มผู้สูงอายุ ถือเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ประสภาวะยากลำบากสูงกว่าวัยอื่นทั้งหมด ความยากจนเป็นปัจจัยแรก ที่นำมาสู่ภาวะดังกล่าว เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน ไม่มีหลักประกันทั้งในรูปแบบ เงินบำนาญ เงินออม และมีโอกาสจำกัดที่จะทำงานภาคแรงงานในระบบ เนื่องจากมีการศึกษาน้อย การขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การมีจำนวนบุตรที่จะเป็นผู้ให้การเกื้อหนุนด้านการเงินลดลงเป็นลำดับ ประกอบกับ ความเสื่อมของสภาพร่างกายตามวัยและโรคภัยที่มากขึ้น ก่อให้เกิดภาวะการณพึ่งพาที่สูงขึ้น และมีความต้องการการดูแลระยะยาวจากสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่คนรุ่นหลังจะต้องให้ความสำคัญในการยกย่องให้

การดูแล สุขภาพจิต สุขภาพกายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นการเชิดชูเกียรติให้ผู้สูงอายุ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตคนในชุมชนเป็นอย่างมาก ทั้งด้านความเป็นอยู่ ผู้คนรู้สึกวิตกกังวล ยิ่งเมื่อเจอคนแปลกหน้าหรือคนกลับจากถิ่นอื่น ยิ่งทำให้คนในชุมชนรู้สึกกลัว แสดงอาการไม่ต้อนรับ ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ หลายคนต้องตกงาน รายได้ลดน้อยลง แต่รายจ่ายยังเท่าเดิม และในสภาวะเช่นนี้ การทำงานในใหม่ก็ทำได้ยาก ทำให้คนเข้าสู่ภาวะยากจนขาดเงินต้องนำเงินเก็บมาใช้ บางคนต้องการทรัพย์สินมาปะทั้งชีวิต หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้นานวันเข้าจะทำให้คุณภาพชีวิตคนในชุมชนย่ำแย่ขึ้น และเกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมาในภายหลังได้

3. สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาพองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชน เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. จัดเวทีดำเนินการค้นหาปัญหา และความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลคลองหลวงแพ่ง
2. สำรวจความต้องการของอาชีพที่ผู้สูงอายุในชุมชนสนใจ
3. ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุ เพื่อพิจารณาการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพ การทำดอกไม้จันทน์
4. จัดทำโครงการฯ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาสนับสนุนโครงการและงบประมาณ พร้อมทั้งนำงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมาดำเนินงาน
5. ดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ
6. ประเมินผลโครงการ

4. สภาพองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคน สู้สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึง การพัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีคุณภาพ มีคุณค่า สามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังในการพัฒนาสังคม โดยส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำในผู้สูงอายุ ควบคู่กับการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อการประกอบอาชีพและการพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง ในการนี้สภาพองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง ได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุที่เป็นคลังสมอง ผู้มีความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้ง ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเอง โดยการจัดอบรมส่งเสริมอาชีพการทำดอกไม้จันทน์ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี ท้องที่ ท้องถิ่น

การเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน	งบประมาณ
1.	-กศน.ตำบลคลองหลวงแพ่ง	โครงการส่งเสริมอาชีพการทำดอกไม้จันทน์ ให้กับผู้สูงอายุในตำบล ร่วมกับกลุ่มอาชีพในตำบลคลองหลวงแพ่ง สนับสนุนวิทยากรในการอบรม และอุปกรณ์ในการจัดอบรม จำนวน 50 คน	15,000
2.	อบต.คลองหลวงแพ่ง	สนับสนุนชุดองค์ความรู้ สถานที่จัดประชุม	
3.	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	โครงการตำบลรูปธรรมแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง	25,000

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

จากการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง ซึ่งดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้ผู้สูงอายุ ดำเนินงานร่วมกับ กศน.ตำบลคลองหลวงแพ่ง สนับสนุนวิทยากรในการฝึกอบรม พร้อมทั้งอุปกรณ์ในการสอนเช่น กระดาษย่น ทำกลีบดอก กระดาษดำ เทียนจี้ว ฐูป เพื่อการฝึกอบรม การทำดอกไม้จันทน์แก่ผู้สูงอายุในตำบลคลองหลวงแพ่ง จำนวน 50 คน งบดำเนินการ 15,000 บาท ทำให้ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มในการทำกิจกรรม มีอาชีพก่อให้เกิดรายได้ สามารถพึ่งพาตนเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีการรวมกลุ่มในการซื้อ การจำหน่าย รวมถึงการมีตลาดรองรับโดยการเชื่อมโยงประสานงานของกลุ่มอาชีพ อบต.และพัฒนาชุมชน รวมถึงการเชื่อมโยงกับพื้นที่ใกล้เคียง เมื่อมีงานศพก็จะได้รับการประสานเพื่อให้จัดส่งดอกไม้จันทน์ พร้อมพวงหรีด จากการที่มีตลาดทำให้ผู้สูงอายุมีความมั่นใจในการผลิต ได้พบเจอเพื่อนเล่าเรื่องราวแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน นับเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งอยู่ดีมีสุข โดยสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบในนามสภาองค์กรชุมชน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

สภาองค์กรชุมชนระดับตำบลเกิดการทบทวนแผนพัฒนาโดยสภาองค์กรชุมชนร่วมกับหน่วยงานภาคี ท้องที่ท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดทำแผนข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับการสนับสนุนทำให้แก้ปัญหาได้ อย่างเป็นระบบ การดำเนินงานยังทำให้เกิดความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและ คณะกรรมการสภาองค์กรในชุมชน เกิดความอยู่ดีมีสุข มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผู้สูงอายุมีอาชีพและรายได้

7. แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองหลวงแพ่ง ดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่โดยการประสาน เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคี และองค์กรต่างๆในพื้นที่ ซึ่งต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและพัฒนาคนในทุก ระดับ รวมทั้งดำเนินงานแก้ไขในด้านอื่นๆควบคู่ไปพร้อมๆกัน เพื่อให้คนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสวัสดิ์ หล้าเจริญ
ตำแหน่ง เลขาธิการสภาฯต.คลองหลวงแพ่ง
เบอร์โทร. 089-8312300

พัฒนากลุ่มอาชีพ สร้างแหล่งอาหารชุมชนสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนตำบลอนานิคม อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ประวัติความเป็นมา ตำบลอนานิคมเดิมตำบลอนานิคมเป็นพื้นที่ป่ารกทึบเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยเฉพาะกระบือโดยมีจำพวกที่ดุร้ายเป็นที่เลื่องลือจนชาวบ้านในละแวกนั้นตั้งชื่อให้ว่า “นิม” ต่อมาได้มีคนเรียกชื่อป่าบริเวณนี้ว่า “ป่านิม” ในเวลาต่อมาได้ตั้งเป็นหมู่บ้านจึงเรียกชื่อเพี้ยนเป็น “อนานิคม” ปัจจุบันมีเขตการปกครองจำนวน 19 หมู่บ้าน พื้นที่ทั้งหมด 40,443.75 ไร่ หรือ 64.71 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มติดกับตำบลศาลาแดง ตำบลสิงโตทอง ตำบลหมอนทอง และตำบลอนานิคม โครงสร้างภายในประกอบด้วยคลองหลายสาย เช่น คลองชลประทาน 16,17,18,19,20,21 และคลองหกวา คลองเหล่านี้เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของเกษตรกรในตำบลใช้เพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค ระบายน้ำและขนส่งสินค้าและอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มีเส้นทางคมนาคมและเขตติดต่อกับเมืองหลวงหลายเส้นทาง

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ, ลำห้วย จำนวน 3 แห่ง บึง, หนองน้ำ คูคลอง จำนวน 7 สาย

อาชีพของราษฎร ส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตร คือการทำนา ทำสวน การเลี้ยงสัตว์ พืชหลักที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรมากคือ ข้าว ซึ่งสามารถทำการเพาะปลูกได้ 2 - 3 ครั้งต่อปี ด้านการทำสวนนั้นเป็นการทำสวนผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ มะม่วง, กล้วย, มะละกอ ฯลฯ และการเลี้ยงสัตว์

อาณาเขตตำบลอนานิคม

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลศาลาแดง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลอนานิคม ตำบลสิงโตทอง ตำบลหมอนทอง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลบึงนาราง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนยังมีรายได้น้อย ค่าครองชีพสูง จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง การประกอบอาชีพของชาวบ้านเป็นเกษตรกร ยังขาดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ ขาดการรวมกลุ่มองค์กรชุมชนในการพัฒนากลุ่มอาชีพ ผลกระทบจากโควิด การตกงาน ว่างงาน รายได้ไม่เพียงพอ

ด้านสังคม ประชาชนไม่ค่อยยอมรับความเปลี่ยนแปลง ยังติดยึดในสิ่งที่ทำกันมาในการ

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ คู คลอง บึงตามธรรมชาติของชุมชนมีวัชพืชมาก สัตว์น้ำไม่ค่อยมี เนื่องจากไม่ค่อยมีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพิ่ม และการใช้สารเคมีในการเกษตร

ด้านสาธารณสุข นอกเหนือจากการเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง หรือ เอ็นซีดี เบาหวาน ความดัน แล้วปัจจุบันโรคโควิด-19 ได้สร้างผลกระทบต่อชุมชนในวงกว้าง การจำกัดคนเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม การเว้นระยะห่าง

ขณะที่มาตรการป้องกันช่วยเหลือยังถือว่ามีน้อย เนื่องจากคนได้รับผลกระทบทั่วประเทศ ขาดเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบ

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่พบในพื้นที่ตำบล สภาองค์กรชุมชนจึงได้มีกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของสภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลี โดยชุมชนเป็นกลไกหลักในการร่วมแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น ภายใต้การหนุนเสริมของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ทั้งด้านองค์ความรู้และด้านบุคลากร ส่งเสริมให้ใช้เวทีสภาองค์กรชุมชน เป็นกลไกสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยเน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน จึงมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1.ประชุมสภาองค์กรชุมชน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจและปรึกษาหารือเรื่องการจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาตำบล
- 2.การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อสำรวจปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
- 3.จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรชุมชน ผู้นำท้องที่ท้องถิ่น ประชาชน ร่วมกับสภาองค์กรชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น
- 4.ทีมคณะทำงานจัดเวทีวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลที่ค้นพบที่สำคัญให้ชาวบ้านรับรู้
- 5.นำข้อมูลที่ได้มายกร่างเป็นแผนพัฒนาตำบล โดยกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการ
- 6.นำเสนอแผนพัฒนาตำบลต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชน เพื่อให้ความเห็นต่อแผนพัฒนาตำบลการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน
- 7.นำเสนอแผนพัฒนาตำบลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาตำบลของสภาองค์กรชุมชน
- 8.ติดตามประเมินผลการนำแผนพัฒนาชุมชนตำบลไปใช้ และการสรุปทบทวนการทำงานร่วมกัน

ภาพตำบลที่อยากเห็นในอนาคต

ตำบลดอนฉิมพลี มีภูมิทัศน์ที่สวยงามน่ามองของชุมชน ถนนสะอาด ลำคลองสวยน้ำใส และมีแหล่งน้ำที่สะอาดพอเพียงแก่การอุปโภคและบริโภครวมทั้งทำการเกษตร

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลี ได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคูณภาพชีวิตชุมชน ในด้านเศรษฐกิจมาแก้ไข เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ผ่านการส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ชุมชน และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ผ่านกิจกรรมโครงการอนุรักษ์และพัฒนาคลองตำบลดอนฉิมพลี เพื่อพัฒนาคลองธรรมชาติและปล่อยพันธุ์ปลาสัตว์น้ำ เป็นแหล่งอาหารชุมชน โดยใช้การประชุมของคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน สรรวจกลุ่มเป้าหมาย ผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น ประสานหน่วยงานภาคีหนุนเสริมในด้านต่างๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล
2	สำนักงานเทศบาลตำบลดอนฉิมพลี	-สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ในการประชุม -การร่วมกิจกรรมสภาองค์กรชุมชน
3	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว	-สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ เป็นวิทยากร อบรมการแปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ การแปรรูปกล้วยฉาบ ให้กลุ่ม บ้าน ผู้มีรายได้น้อย จำนวน 30 ครัวเรือน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
4	เครือข่ายกำลังพลสำรอง กองทัพบก	-สนับสนุนโครงการอนุรักษ์และพัฒนา คู คลองตำบลดอนฉิมพลี การปล่อยพันธุ์ปลาลงแหล่งน้ำ จำนวน 50,000 ตัว สร้างความมั่นคงแหล่งอาหารชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ จากปัญหาความเดือนร้อนด้านเศรษฐกิจ คนตกงาน ว่างงาน คนมีรายได้น้อย รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาส คนตกงาน สภาองค์กรชุมชนจึงได้ปรึกษาหารือและดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขช่วยเหลือบรรเทาปัญหาเรื่องรายได้ ช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มคนดังกล่าว โดยดำเนินงานกิจกรรมโครงการสัมมาชีพชุมชน ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จัดอบรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้การประกอบอาชีพระยะสั้น โดยมาเป็นวิทยากรอบรมการแปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตร ใช้วัตถุดิบที่มีมากในท้องถิ่น คือ กล้วย มาแปรรูป ทำกล้วยฉาบ ฝึกอบรมให้กับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มคนด้อยโอกาส คนตกงาน จำนวน 30 คน โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนงบประมาณค่าวัสดุอุปกรณ์ อบรมในการอบรม เช่น วัตถุดิบกล้วย น้ำมัน บรรจุภัณฑ์ ฯลฯ เมื่อทำเสร็จแล้วได้นำไปขายตามโรงงานของบุตรหลานในที่ทำงานและขายในหมู่บ้านใกล้เคียง สร้างรายได้เสริมให้แก่สมาชิก เป็นเงินประมาณ 100-150 บาท/คน เป็นรายได้ไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน

กิจกรรม แปรรูปกล้วยฉาบครัวเรือน สนับสนุน โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางน้ำเปรี้ยว

พัฒนาแหล่งน้ำคูคลองธรรมชาติ สร้างความมั่นคงทางอาหารชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลี ร่วมกับเครือข่ายกำลังพลสำรอง กองทัพบก จัดทำโครงการอนุรักษ์และพัฒนา คู คลอง ตำบลดอนฉิมพลี กิจกรรมประกอบด้วย การเก็บขยะมูลฝอย กำจัดผักตบชวา ปล่อยพันธุ์ปลา จำนวน 50,000 ตัว จัดทำป้ายความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของลำคลองชุมชน สายน้ำในอดีตของท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 100 คน จากเครือข่าย

องค์กรชุมชน ทสม. นักเรียนเยาวชน ช่วยให้ตำบลดอนฉิมพลีมีแหล่งน้ำที่ใสสะอาดปราศจากวัชพืช ลำคลองมีความสวยงามน่ามอง สามารถเป็นแหล่งอาศัยขยายพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำ เป็นแหล่งอาหารของชุมชนได้หาอยู่หากินในช่วงโควิด ช่วยค่าลดค่าใช้จ่ายการดำรงชีวิต ตลอดจนพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนและบุคคลทั่วไป ได้มาพักผ่อนหย่อนใจ ขณะเดียวกันชุมชนยังได้นำเศษซากวัชพืช เช่น ผักตบชวา มาทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในการเกษตร

กิจกรรมอนุรักษ์แม่น้ำ คู คลองธรรมชาติ ตำบลดอนฉิมพลี

ณ มัสยิดชีอาร์ลุอิสลาม(สุเหร่ากำนัน) หมู่ 8 ตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลี พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว ส่วนเรื่องสิ่งแวดล้อม โครงการอนุรักษ์และพัฒนา คู คลอง ช่วยให้คูคลองธรรมชาติมีการปล่อยพันธุ์ปลา คูคลองได้รับการดูแลให้สวยงาม ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาค ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลี วางแผนไว้ใน อนาคตสนับสนุนการจัดทำแผนการตลาดพัฒนาหอบรรจุภัณฑ์ และส่งเสริมการค้าขายทางออนไลน์ เพื่อเพิ่มกลไกตลาดให้กับคนในชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลดอนฉิมพลีจะเป็นหน่วยงานในการประสานหน่วยงานภาคีภาครัฐ หน่วยงานท้องถิ่น หนุนเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน เช่น การประสานหน่วยงานภาครัฐมหาวิทยาลัยให้ความรู้ด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การค้าขายทางออนไลน์ ต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายมานิตย์ เดวิดเลาะ
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลดอนนิมพลี
เบอร์โทร 081-2687685

รณรงค์ลด ละ เลิกเหล้าเพื่อสุขภาพที่ดี

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดาน อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ตำบลท่ากระดาน ตั้งอยู่ในอำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา เดิมมีชื่อว่าตำบลท่าวัว ขึ้นอยู่กับอำเภอพนมสารคาม ต่อมาได้มีการแบ่งเขตการปกครองมาขึ้นอยู่กับอำเภอสนมชัยเขต “ท่ากระดาน” เป็นสถานที่รวบรวมขนส่งซื้อขายไม้กระดาน ในสมัยที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่อพยพมาจากทางภาคอีสานตำบลท่ากระดานมีเนื้อที่ 483 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบสูง มีภูเขา ล้ำคล่องเป็นแนวกั้นเขตแดนและติดต่อตำบลทุ่งพระยาและอำเภอท่าตะเกียบ อีกทั้งมีป่าไม้มากมาย ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมประมาณ 85 % ส่วนที่เหลือ 15 % อาชีพรับจ้าง

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลท่าตะเกียบ อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลคูยายหมี อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา และ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ตำบลท่ากระดาน ปัญหาที่มีแต่เดิมและเป็นปัญหาที่แก้ไม่ได้ คือ เรื่องช้างป่า(ช้างพลอย)บุกรุกกินพืชไร่และบ้านเรือนได้รับความเสียหาย ชาวบ้านแก้ปัญหาด้วยการเฝ้าระวังของตนเอง พอช้างไปใกล้ตัวของใครก็ไล่ ต่างคนต่างไล่ ช้างก็หงุดหงิด บางครั้งหงุดหงิดจนทำร้ายคน

ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน เนื่องด้วยตำบลท่ากระดานพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สปก. แต่หลักฐานไม่ตรงกับผู้ทำกินและผู้ครอบครอง เนื่องจากที่ผ่านมา มีการซื้อขายกันก่อนที่จะออกใบสปก. ซื้อขายกันหลังจากออกใบสปก.แล้วก็มี เนื่องจากเกษตรกรบางราย ไม่มีผู้สืบทอดทางการเกษตร บาง

รายเป็นหนี้ ถึงกับต้องขาย หรือยกให้เจ้าหนี้ไปเพื่อชำระหนี้ ส่งผลให้การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและขึ้นทะเบียนพืชไม่ได้

สำหรับตำบลบ้านท่ากระดาน ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมการดื่มสุราของประชาชนในตำบลท่ากระดาน ในปี พ.ศ. 2563 ของ รพ.สต.บ้านกระบกเตี้ย พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 พบว่าประชาชนดื่มสุราเป็นจำนวนเพิ่มขึ้น ในทุกรวัยและทุกกลุ่มอาชีพ ตำบลท่ากระดาน มีงานประเพณี ลอยกระทง สงกรานต์ บุญกลางบ้าน ฯลฯ ที่ทุกงานมักมีการเลี้ยงเหล้าในงาน ส่งผลกระทบให้เกิดมีการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ล้มสาเหตุจากเมาแล้วขับ บาดเจ็บไม่มีผู้เสียชีวิต เมาแล้วส่งเสียงดังรบกวน ทะเลาะวิวาท (ในครอบครัว) ความเจ็บป่วยเนื่องจากการดื่มสุรา มีปัญหาหนี้สินเนื่องจากค่าใช้จ่ายเรื่องสุรา ขาดงาน ขาดสภาพคล่องในการใช้จ่าย

ส่วนสถานการณ์ปัจจุบันคือการแพร่ระบาดของโรคโควิด ซึ่งในการระบาดระลอก 3 นี้ ชาวบ้านในพื้นที่ตำบลท่ากระดาน 19 หมู่บ้าน มีประชากรที่ติดเชื้อหลายหมู่บ้าน โดยเฉพาะหมู่บ้านบ้านนา หมู่ 3 มีผู้ติดเชื้อถึง 7 ราย และเป็นผู้ติดเชื้อรายแรกของอำเภอสนามชัยซึ่งมาจากญาติที่มาจากชลบุรีมาเยี่ยมญาติจึงแพร่ระบาดและติดเชื้อในครอบครัวและขยายไปยังคนในหมู่บ้าน จึงมีคำสั่งจากจังหวัดปิดพื้นที่ 2 หมู่บ้าน ห้ามเข้าห้ามออก ถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบมากทั้งตำบล เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องประสานกับหน่วยงานหลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามาให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางวัวควนรักษ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

- 1.ประชุมสภาองค์กรชุมชน ให้กลุ่มองค์กรสำรวจปัญหาและความสำเร็จของตำบลในพื้นที่ทั้งตำบล เพื่อจัดเก็บข้อมูล

- 2.จัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่นโดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

3.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

4.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้งานแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดาน อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : "คุณภาพชีวิตที่ดี มีแหล่งน้ำเพียงพอ ส่งเสริมมูลค่าการเกษตร อนุรักษ์เขตป่าไม้

การศึกษาได้มาตรฐาน สืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว"

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดาน ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นด้านสุขภาพ โดยสำรวจปัญหาสุขภาพของประชาชนในชุมชน สาเหตุที่อาจส่งผลต่อสุขภาพ ทำให้พบว่า มีประชาชนในชุมชนติดสุราจำนวนมาก ซึ่งอาจจะเป็นปกติของคนโดยทั่วไปที่ชอบสังสรรค์ พบปะสังสรรค์ หรือเป็นการผ่อนคลายหลังจากทำงาน แต่เมื่อดื่มมากเข้านานก็จะส่งผลต่อสุขภาพ ทั้งโรคอ้วน โรคตับแข็ง ตับอักเสบ กล้องเสียงและหลอดเลือดอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ การดื่มสุราซึ่งมีฤทธิ์กดประสาท ทำให้สติลดน้อยลงและอาจกระทำการที่ไม่ถูกไม่ควรเกิดเป็นปัญหาสังคมตามมา เช่น การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย ช่มชืดกระทำความผิด เป็นต้น สภาองค์กรชุมชนจึงได้เห็นความสำคัญในการหาแนวทางการป้องกันโดยจัดทำแผนรณรงค์ด ละ เลิก ดื่มสุรา สร้างความเข้าใจผลที่อาจเกิดขึ้นให้ประชาชนได้ตระหนักรู้ และให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น โดยได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านกระบกเตี้ย	สนับสนุนวิทยากรให้ข้อมูลความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ
3	องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระดาน	สนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาการทำโครงการ และสนับสนุนช่องทางประชาสัมพันธ์ สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้และเครื่องอุปโภคบริโภค หน้าการอนามัยและเจลล้างมือ
4	สำนักสงฆ์บ้านท่ากระดาน	สนับสนุนการบรรยายให้ความรู้ชาวบ้านเกี่ยวกับเรื่องสุรา

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
5	โรงเรียนบ้านท่ากระดาน	สนับสนุนการบรรยายให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเรื่องโทษของสุรา และร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์งด ละ เลิกสุรา
6	สสส.	สนับสนุนงบประมาณจำนวน 43,000 บาท ในการจัดทำโครงการรณรงค์ลด ละ เลิกเหล้าเพื่อสุขภาพที่ดีขึ้น ในชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดาน ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นด้านสุขภาพ ส่งเสริมการลด ละ เลิก การดื่มสุรา โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนงบประมาณจำนวน 43,000 บาท นำมาจัดกิจกรรมโครงการรณรงค์ลด ละ เลิกเหล้าเพื่อสุขภาพที่ดีขึ้น โดยสภาองค์กรชุมชนได้หารือ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม กลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนตำบลท่ากระดาน โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการ ลด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนในวาระและเทศกาลต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อลดการสูญเสียในทุกด้าน ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดในชุมชน จำนวน 50 คน
2. ร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน จำนวน 12 ร้าน
3. เจ้าภาพงานบุญ งานประเพณีในชุมชน จำนวน 5 ราย
4. กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ คนในชุมชนทั้งหมด 106 คน

จากการดำเนินกิจกรรมโครงการรณรงค์ลด ละ เลิกเหล้าเพื่อสุขภาพที่ดีขึ้น ทำให้เกิดคณะทำงาน และข้อมูลที่สามารถนำไปขับเคลื่อนส่งเสริมการลดละเลิกการดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน และสร้างกติกา/มาตรการชุมชน เพื่อสร้างชุมชนปลอดแอลกอฮอล์โดยมีประชาชนในชุมชนรับรู้และยินดีปฏิบัติตามกติกา/มาตรการ จำนวน 620

คน (คิดเป็นร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมดหมู่บ้านที่อาศัยอยู่จริง) และทำให้ประชาชนมีความรู้ตระหนักถึงสถานการณ์ ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งหากทุกคนร่วมใจกันงดหรือลดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ จะสามารถลดอุบัติเหตุในชุมชน และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นทำให้มีเงินเหลือเก็บมากยิ่งขึ้น สุขภาพก็ดีขึ้นตามมา

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การร่วมมือกันแก้ปัญหาในท้องถิ่นมีหน่วยงานหลายภาคส่วนให้ความสำคัญและเร่งแก้ไขปัญหาเพื่อให้คนในท้องถิ่นในตำบลได้รับประโยชน์และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความร่วมมือกับเอกชน บุคคล ห้างร้านต่างๆให้การสนับสนุนช่วยเหลือในปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นภาคีหุ้นส่วนเสริมที่เข้ามาช่วยชุมชนได้ทันทั่วทั้งที่ ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนเกิดการยอมรับจากคนในตำบล รวมไปถึงหน่วยงานภายนอกให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกและเชื่อมโยงหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดานได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามูลนิธิท้องถิ่นที่ผ่านโครงการหลายกิจกรรมทั้งการพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการแก้ไขด้านอื่นๆ พัฒนากลุ่มองค์กรให้มีความเข้มแข็ง ชาวบ้านสามารถนำความรู้ไปต่อยอดสร้างรายได้ สร้างอาชีพเสริม ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 สภาองค์กรชุมชนฯ ได้ร่วมกับหน่วยงานภาคีในการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน กระทั่งมีต่อยอดเป็นแผนการพัฒนาในด้านต่างๆ ต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสำฤทธิ์ ฝาวันดี

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลท่ากระดาน

เบอร์โทรศัพท์ 081 8619 226

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าเสา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
“ช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ได้รับผลกระทบโควิด 19”

1.บริบทพื้นที่

การเดินทางสมัยโบราณไม่มีถนนหนทางเช่นปัจจุบัน ต้องลัดมาทางป่าจากและป่าแสม ทางส่วนใหญ่เป็นพยุเป็นโคลน มีฝูงชุกชุมมากกว่าจะมาถึงตรงท่าข้ามแม่น้ำตรงที่ตั้งตำบลท่าเสาอันเดิมนั้น ผู้เดินทางถึงกับสะอื้นเพราะความลำบากในการเดินทาง จึงเรียกท่าข้ามนี้ว่า “ท่าสะอื้น” ต่อมาคงเห็นว่าคำว่า “สะอื้น” เป็นคำไม่ไพเราะจึงเรียกเพี้ยนไปเป็นท่าเสาอัน ต่อมาชุมชนหนาแน่นขึ้น ทางราชการจึงได้ตั้งเป็นตำบลเรียกว่า ตำบลท่าเสาอัน แบ่งเขตการปกครอง มีทั้งหมด 8 หมู่บ้านประกอบด้วย เป็นขององค์กรชุมชนตำบลท่าเสาอัน หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8 บางส่วน เป็นขององค์กรชุมชนเทศบาลท่าเสาอัน หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 บางส่วน และหมู่ที่ 8 บางส่วน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีประชากรทั้งสิ้น 4,510 คน มีจำนวนครัวเรือน 2,884 ครัวเรือน มีพื้นที่ 11.14 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6,875 ไร่ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกงไหลผ่านลงสู่อ่าวไทย ในช่วงเดือนธันวาคม – มิถุนายน ของทุกปี น้ำในแม่น้ำบางปะกงจะมีความเค็มเกินระดับเนื่องจากเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงและน้ำทะเลหนุน

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก
ทิศใต้	ติดต่อกับ เทศบาลตำบลท่าเสาอันและเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เทศบาลตำบลบางวัวควนรักษ์

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าสะอ้าน ร่วมกับท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ปัญหาการประกอบอาชีพการเกษตร ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง ทำนา และรับจ้างแรงงาน ยังขาดการส่งเสริมสนับสนุนด้านตลาดชุมชนของคนในตำบลทำให้ผลผลิตนั้น ๆ ไม่ได้มีการจำหน่ายออกในปริมาณที่มากพอต่อการหารายได้ที่น่ามาเป็นค่าครองชีพได้มากนัก จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่องรายได้ของคนในชุมชน ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องรายได้และปัญหาของคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ ในพื้นที่ รวมถึงสถานการณ์ปัญหาของผู้เดือดร้อนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลต่อคนทุกสาขาอาชีพ ทั้งด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อรายได้ ความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่อย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ จากเดิมรายได้ก็ไม่เพียงพออยู่แล้ว กลับทำให้ยากจนลงไปอีก อีกทั้งแรงงานที่ไปทำงานในเมือง ยังเกิดปัญหาการว่างงานต้องย้ายกลับมาภูมิลำเนา ทำให้ปัญหาเรื่องปากท้อง ความเป็นอยู่ของคน ต้องประสานการเชื่อมโยงหน่วยงานให้สนับสนุนแก้ไขแบบเร่งด่วน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าสะอ้าน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหามาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหามาของชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการดังนี้

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชน ให้กลุ่มองค์กรสำรวจปัญหาและความสำเร็จของตำบลในพื้นที่ทั้งตำบล เพื่อจัดเก็บข้อมูล
2. จัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่นโดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหามา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหามาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
3. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
4. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหามาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหามาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหามา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : คนในชุมชนตำบลท่าสะอ้านอยู่ดี กินดี ห่างไกลโรค

เป้าหมาย : คนในชุมชนตำบลท่าสะอ้าน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านการช่วยเหลือเยียวยา การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค โดยการประชุมของคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชน สสำรวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น ออกแผนปฏิบัติการ ประสานหน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.)	โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน จัดเวทีประชุมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแผนตำบล
2	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน	- ประสานให้ความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูลต่างๆ ในชุมชน - สนับสนุนสถานที่ประชุม - สนับสนุนถุงยังชีพแจกจ่ายผู้เดือดร้อน จำนวน 120 ชุด
3	เกษตรอำเภอ	สนับสนุนการจัดทำข้อมูลเพื่อจดวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนวิทยากรอบรมการทำบัญชีครัวเรือน
4	กศน.ตำบลท่าสะอ้าน	สนับสนุนวิทยากรฝึกอบรมทักษะอาชีพ ได้แก่ ทำขนม /ทำอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน/การทำยางเพื่อเป็นภาชนะในการปลูกผักพืชผล เพื่อใช้ในการบริโภคในครัวเรือน/การดำเนินชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าสะอ้าน ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 โดยได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ นำมาจัดทำแผน ลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการช่วยเหลือ เยียวยา โดยร่วมกับรพสต.ท่าสะอ้าน สนับสนุนวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับโควิด 19 วิธีการติดต่อ การดูแลป้องกันตนเอง และการรับมือเมื่อพบเจอผู้ได้รับเชื้อโควิด 19 เพื่อให้ประชาชนได้

ตระหนักแต่ไม่ตระหนก และพร้อมรับมือกับสถานการณ์โควิด 19 ซึ่งมีการระบาดอย่างหนักอยู่ในขณะนี้ และได้จัดระบบการดูแลชุมชนโดย รพสต. กลุ่มอสม. ได้ร่วมจัดจุดคัดกรองประชาชนที่เดินทางเข้าออกชุมชน ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ แกนนำชุมชน และจิตอาสา สลับหมุนเวียนกันมาอยู่เวรจุดคัดกรอง เพื่อคัดแยกบุคคลที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเป็นพาหะแพร่เชื้อ แยกออกมาอยู่ต่างหาก และให้กักตัวเฝ้าดูอาการ 14 วัน โดยให้กักตัวอยู่ในบ้านของตนเอง และจะมี อสม.เข้าไปตรวจดูอาการทุกวัน เพื่อเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด และร่วมกับท้องถิ่น ท้องที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน สนับสนุนมอบถุงยังชีพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด19 จำนวน 120 ชุด ให้กับผู้เดือดร้อนที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการ กระจายครอบคลุมทั้ง 8 หมู่บ้าน เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น

และภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบไปยังด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีประชาชนตกงาน ขาดรายได้ ครั้นจะหางานใหม่ก็ยากเนื่องจากเศรษฐกิจฝืดเคือง สภาพองค์กรชุมชนจึงได้ กศน.อำเภอ บางปะกง สนับสนุนการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน โดย กศน.อำเภอ บางปะกง ได้สนับสนุนวิทยากรจาก กศน.ตำบลบางวัว กศน.ตำบลสองคลอง และกศน.ตำบลบางเกลือ จัดโครงการอบรมในแหล่งเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับประชาชนในตำบล เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2564 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 20 คน ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ 7 ตำบลท่าสะอ้าน อำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยแบ่งเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆ ประกอบด้วย ฐานการทำยาสมุนไพรทางจระเข้ ฐานการทำปุ๋ยหมัก (ใช้ในการเกษตร ปลูกพืชผัก) ฐานการเรียนรู้การทำโคกหนองนาโมเดล ฐานการทำจุลินทรีย์จาวปลวก ซึ่งจากการเข้ารับการอบรมนั้น ทำให้ประชาชนได้รับความรู้แนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง บางครัวเรือนนำความรู้ที่ได้กลับไปเพาะปลูก พืช ผักสวนครัว พืชสมุนไพร ใช้เองในครัวเรือน หากเหลือก็นำไปจำหน่ายสร้างรายได้เสริมเล็กๆ น้อยๆ ได้อีกด้วย

6.ข้อค้นพบสำคัญ

1. สภาองค์กรชุมชนเกิดการยอมรับจากคนในตำบลรวมไปถึงหน่วยงานภายนอก
2. สภาองค์กรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลร่วมกับท้องถิ่น
3. เกิดจิตอาสาร่วมพัฒนางานพื้นที่

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนจะดำเนินการเรื่องการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการบ้านมั่นคง ให้กับชุมชนในตลาดที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ให้มีบ้าน เป็นของตัวเอง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง จึงดำเนินการเรื่องการเตรียมโครงการ จัดหาพื้นที่ดำเนินงาน ประสานเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาลาดชุมชน โดยให้ผู้ที่มิผลกระทบและมีรายได้น้อย ให้มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายดิเรก ดิษฐพรม
ตำแหน่ง เลขานุการ
เบอร์โทร 094-4037901

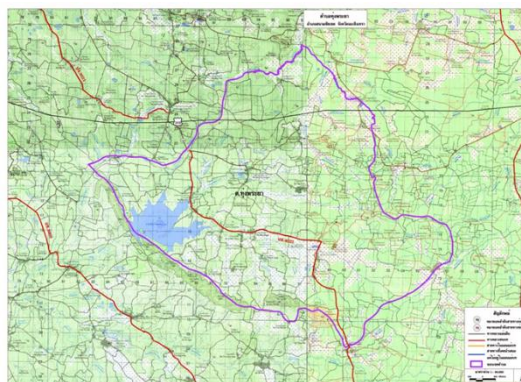
สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
“คนสร้างบ้าน บ้านสร้างคน”

1.บริบทพื้นที่

ตำบลทุ่งพระยา มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจอยู่ 2 ประเด็นคือ เดิมตำแหน่งที่ตั้งตำบลทุ่งพระยาในปัจจุบันนั้นเป็นแหล่งป่าเสื่อมโทรมและเคยเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของตำบลท่ากระดาน แต่ด้วยเหตุผลทางการปกครองท้องถิ่น จึงมีการแบ่งแยกตำบลท่ากระดานออกเป็น 2 ตำบล ซึ่งได้แก่ตำบลทุ่งพระยาในปัจจุบัน จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย วันที่ 13 พฤษภาคม 2517 และเรื่องเล่าที่เล่าต่อกันมาว่า พื้นที่ตำบลทุ่งพระยา เป็นพื้นที่ที่มีกองทัพของพระเจ้าตากสินมหาราชเคลื่อนทัพผ่าน และได้พักผ่อนตรงบริเวณที่เป็นตำบลทุ่งพระยาในปัจจุบัน จึงได้มีการเรียกขานหมู่บ้านนั้นว่า “บ้านทุ่งพระยา” นับแต่นั้นมา ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลทุ่งพระยาปัจจุบันมีจำนวน 4,733 ครัวเรือน หรือ 16,244 คน

สภาพเศรษฐกิจ พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ย 35,000 บาท/ปี/ครัวเรือน รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม เช่น การทำนา ทำไร่ทำสวน และการเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้สำหรับการทำเกษตรกรรม ทำนาทำไร่ จำนวน 29,795 ไร่ และพื้นที่สำหรับอยู่อาศัยจำนวน 18,553 ไร่ พื้นที่ที่เหลือเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ที่ยังไม่มีการออกกรรมสิทธิ์ถือครอง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

การอยู่อาศัยในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติฉันท์มิตรนั้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของคนในตำบลเป็นไปอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย ที่ผ่านมามีคนในชุมชนต่างคนก็ต่างรู้จักกันอยู่แล้วว่าคนในชุมชนคนไหนบ้างที่อาศัยอยู่กันอย่างยากลำบาก แต่ก็ไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลืออะไรกันได้มาก นอกจากแรงและกำลังใจที่จะมีให้กัน สำหรับเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นภาพสะท้อนของความยากจนที่ไม่จำเป็นต้องเป็นคนในชุมชนด้วยตัวเอง หากแต่เป็นผู้ที่พบเห็นผ่านไปมา

ก็พอจะประเมินได้ว่าปัญหาที่อยู่อาศัยของตำบลทุ่งพระยาอยู่อีกมายจริงๆ และดูเหมือนว่ายิ่งสำรวจก็ยิ่งพบยิ่งเจอความยากลำบากของพี่น้องชาวบ้าน ชาวบ้านเองเบื้องต้นก็ทำได้เพียงการประสานกับหน่วยงานภาครัฐ ให้เข้ามาดูแล แต่ก็ติดขัดเรื่องของการทำเอกสารและการเข้าถึงสิทธิ์ อีกทั้งการดำเนินงานที่เป็นไปอย่างซ้ำๆ ก็แทบจะไม่คอยทำสำหรับบ้านแต่ละหลังซะแล้ว

เหล่าแกนนำของแต่ละหมู่บ้านต่างได้ทำการสำรวจผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยทั้งตำบลไว้ส่วนหนึ่งแล้ว แต่ก็ไม่สามารถหาวิธีการช่วยเหลือผู้เดือดร้อนทั้งหมดได้ จนกระทั่งมีโครงการบ้านพอเพียงชนบทเข้ามา เป็นการจุดประกายความหวังให้แก่ชาวบ้านที่เดือดร้อน โดยหลังจากตัวแทนที่ได้เข้ารับฟังข้อมูลโครงการบ้านพอเพียงชนบทกับทางเจ้าหน้าที่ พอช. ก็ตัดสินใจเข้าร่วมในทันที และนำข้อมูลที่เคยสำรวจไว้มาเป็นฐานข้อมูลในเบื้องต้น รวมทั้งให้แกนนำแต่ละหมู่บ้านลงพื้นที่สำรวจ/ประชาสัมพันธ์หาผู้เดือดร้อนเพิ่มเติม ซึ่งพบผู้เดือดร้อนทั้งหมด 17 หมู่บ้าน จาก 19 หมู่บ้าน ซึ่ง อีก 2 หมู่ที่ไม่เข้าร่วม เพราะเขาไม่มีความเดือดร้อนที่จะเข้าร่วม

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

กลไกของขบวนการองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา ยังไม่มีความหลากหลายของตัวหน่วยงานภาคีมากนัก แต่ก็มี ความพยายามในการประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา.อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ : สาธารณูปโภคพร้อม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมดี มีน้ำมีป่าสมบูรณ์ ชุมชนเข้มแข็ง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนให้เกิดความมั่นคง ซึ่งได้ดำเนินการผ่านโครงการบ้านพอเพียง โดยใช้เวทีสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา เป็นเวทีกลางในการหารือสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ต่อมาจึงได้จัดตั้งคณะทำงานสำหรับดูแลรับผิดชอบ ซึ่งมีแผนระยะยาวว่าจะให้คณะทำงานฯชุดนี้ดำเนินการพัฒนา แก้ไขเรื่องที่อยู่อาศัยแก่ผู้เดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง หลังจากได้คณะทำงานแล้วได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อน จับพิกัดพื้นที่ และถ่ายรูปสภาพบ้าน จากนั้นนำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชน และเข้าเวทีรับรองครวัเรียนผู้เดือดร้อน ภายหลังได้นำเสนอต่อคณะทำงานเครือข่ายขบวนจังหวัดเพื่อพิจารณาการซ่อมแซมครวัเรียน โดยในปี 2564 นั้น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนฯ (พอช.) ได้สนับสนุน งบประมาณ 1,008,000 บาท ซ่อมแซมบ้านให้กับผู้เดือดร้อน จำนวน 56 หลังคาเรือน

เกณฑ์การพิจารณาผู้เดือดร้อน

1. ต้องเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอยู่อาศัยจริงในตำบลทุ่งพระยา อย่างน้อย 3 ปี
2. ต้องใช้เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในระดับครัวเรือนเท่านั้น ไม่ให้ใช้กัยืมเชิงพาณิชย์
3. เกณฑ์การพิจารณาความช่วยเหลือ ให้คณะกรรมการพิจารณาความเร่งด่วนของความเดือดร้อนก่อน ได้แก่ 1) ซ่อมแซมในโครงสร้างที่ส่งผลต่อการปลอดภัย 2) ต่อเติมเพื่อความปลอดภัยและถูกสุขอนามัย 3) การตกแต่งเพื่อความสวยงาม
4. ผู้ยากไร้ ที่จะได้รับการสงเคราะห์ในการซ่อมแซม/สร้างใหม่ จะต้องผ่านประชาคมหมู่บ้านและคณะทำงานโครงการบ้านพอเพียงชนบทก่อน
5. ผู้เดือดร้อน ต้องเป็นผู้ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและการพนัน
6. กรณีผู้เดือดร้อนที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ คณะทำงานต้องหาแนวทางที่จะทำให้ผู้เดือดร้อนรายนั้นๆ เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนฯให้ได้ เพื่อจะได้รับการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆต่อไปด้วย
7. สมาชิกโครงการบ้านพอเพียงต้องออมเงินเพื่อที่อยู่อาศัย เดือนละ 30 บาท

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน สนับสนุนงบประมาณ โครงการบ้านพอเพียงชนบท สนับสนุนงบประมาณ กองทุนสวัสดิการชุมชน
2	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระยา	-สนับสนุนสถานที่ประชุม และบุคลากรให้ความช่วยเหลือด้านคอมพิวเตอร์ ประชาสัมพันธ์ -สนับสนุนช่างช่วยประเมิน BOQ ซ่อมบ้านในโครงการบ้านพอเพียง
3	กองทุนสวัสดิการชุมชน	-สมทบรายโครงการบ้านพอเพียง หลังละ 2,000 บาท
4	กศน.ตำบลทุ่งพระยา	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่
5	พัฒนาชุมชนตำบลทุ่งพระยา	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ ให้ความรู้การฝึกอาชีพ
6	โรงเรียนบ้านคลองอุดม	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ผ่านโครงการบ้านพอเพียง โดยได้สำรวจข้อมูลความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ จัดทำข้อมูลรายละเอียดการซ่อมแซมครัวเรือนเป้าหมาย แต่เนื่องจากคณะทำงานยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญเรื่องการประเมินค่าใช้จ่ายซึ่งต้องอาศัยช่างช่วยประเมิน ออกแบบวัสดุที่จะใช้และประมาณการราคา จึงได้ประสานกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระยา ซึ่งได้สนับสนุนเจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านช่างโดยเฉพาะในการลงพื้นที่สำรวจสภาพบ้านและประเมิน BOQ การซ่อมแซมรายหลัง โดยในปี 2564 นั้น ซ่อมแซมบ้านให้กับผู้เดือดร้อนในตำบล จำนวน 56 หลังคาเรือน งบประมาณ 1,008,000 บาท และยังมีอีกหลายครัวเรือนที่มีความเดือดร้อนและรอคอยงบประมาณเพื่อนำมาซ่อมแซมบ้าน คณะทำงานจึงได้มีการหารือกับผู้ที่ได้รับสนับสนุน 54 หลัง ในการจัดตั้งกองทุนที่อยู่อาศัย ผู้ที่เป็นสมาชิก จะสมทบเงินเข้ากองทุนเดือนละ 300 บาท และเงินออม 30 บาท รวม 330 บาท/เดือน โดย เงินสมทบที่ได้จากสมาชิกรายนั้นกองทุนจะนำไปช่วยเหลือครัวเรือนผู้เดือดร้อนรายอื่น ๆ ต่อไป

ตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือ

นายเลิศ คำแพง อายุ 71 ปี บ้านเลขที่ 199 หมู่ 11 ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนาบชัยเขต ฉะเชิงเทรา นายเลิศหรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่าลุงเลิศนั้น เป็นผู้พิการและไม่สามารถหารายได้ในการเลี้ยงชีพ อาศัยอยู่เพียงลำพัง ภายในบ้านที่มีสภาพเสื่อมโทรมไม่ค่อยมั่นคง และไม่เหมาะสมกับบุคคลที่เป็นผู้พิการอย่างลุงเลิศมากนัก คณะทำงานดำเนินการรื้อและสร้างบ้านใหม่ ให้แก่ลุงเลิศ โดยให้ความสำคัญในการยกพื้นสูงเพื่อป้องกันน้ำท่วมและทางเท

ลาดเพื่อให้สะดวกต่อการขึ้นลงบ้านแทนบันได โดยสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 30,000 บาท ซึ่งได้รับสนับสนุน จาก พอช. จำนวน 18,000 บาท กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลทุ่งพระยา ได้ร่วมกับชาวบ้านในชุมชนสมทบเงินคน ละเล็กคนละน้อย รวมจำนวน 12,000 บาท และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระยายังได้สนับสนุนช่างมาช่วย ซ่อมแซมบ้าน ทำให้ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจ้างช่าง นำมาซ่อมบ้านให้เสร็จสมบูรณ์ ทำให้นายเลิศ คำแพง มี บ้านที่มั่นคง ปลอดภัย เอื้อต่อการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้น

นางปริศนา ศรีเมือง อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 70 หมู่ 3 ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนาบชัยเขต ฉะเชิงเทรา ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่มีรายได้ไม่แน่นอน นั้น ส่งผลให้บ้านของนางปริศนา ศรีเมือง ที่ปรับปรุงซ่อมแซมไว้ไม่ สำเร็จลุล่วงได้สักที มีเพียงโครงหลังคาที่พอกันฝนได้บ้าง ภายหลังได้รับงบประมาณมาซ่อมแซมบ้าน จำนวน 20,000 บาท ทำให้สามารถสร้างบ้านได้สำเร็จ บ้านดูเป็นบ้านมากยิ่งขึ้น

จากการดำเนินงานนั้น ทำให้มีเรื่องราวที่สวยงามเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการซ่อมบ้านให้ผู้เดือดร้อน ด้วยโอกาส นั้น คือ ความร่วมมือร่วมใจกันทั้งจากชุมชน จากภาคีเครือข่าย และหน่วยงาน ที่แสดงให้เห็นถึงน้ำใจของทุกคนทุกฝ่าย เริ่มตั้งแต่ คนข้างบ้าน ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ร้านค้าของชำในหมู่บ้าน จนถึงร้านวัสดุก่อสร้าง ซึ่งมีน้ำใจช่วยเหลือให้การซ่อมบ้านสำเร็จไปได้ด้วยดี ซึ่งบางหลังได้ผลดีกว่าที่งบประมาณตั้งไว้ บางหลังญาติ เพื่อนๆ ช่วยระดมทุนให้ 4- 5หมื่นบาท เพื่อให้สามารถซ่อมบ้านได้อย่างสมบูรณ์ บางร้านวัสดุก่อสร้าง ลดราคา หรือให้วัสดุบางอย่างมาโดยไม่คิดราคา เพื่อนบ้าน ซึ่งถือเป็นความสวยงามที่เกิดขึ้นในชุมชน สร้างความรัก ความเอื้อเฟื้อ ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและสามารถพัฒนางานด้านอื่นๆ ได้อย่างเข้มแข็งภายใต้พลังการขับเคลื่อนของชุมชน

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียงชนบทที่ผ่านมา สภาองค์กรชุมชนพบว่าได้รับความร่วมมือกันดำเนินโครงการจากทุกภาคส่วน แขนงนำร่วมกันสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชน จนได้รับการยอมรับระดับหนึ่ง ขณะเดียวกันคณะทำงานทุกคนทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน การดำเนินงานที่ผ่านมาช่วยให้มีเวทีแสดงออกความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ มีความโปร่งใสในการทำงาน สามารถตรวจสอบได้

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

การดำเนินงานเรื่องที่อยู่อาศัยของตำบลทุ่งพระยา จะมีการขับเคลื่อนต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าผู้เดือดร้อนในพื้นที่จะได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งการจัดทำแผนในเบื้องต้นได้วางไว้เป็นแผนงานระยะ 4 ปี ดำเนินการขอเสนองบประมาณสนับสนุนจากโครงการบ้านพอเพียงชนบท ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และจะนำแผนงานไปเสนอต่อหน่วยงานต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล พัฒนาสังคมและความมั่นคงของจังหวัด ให้เข้ามาสนับสนุนเพิ่มเติม ทั้งเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการเข้าช่วยเหลือผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่

ผู้ให้ข้อมูล นายวรนิติ บุญญาไพศาล

ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระยา เบอร์โทร 086-1434448

**ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย พัฒนาอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี
สภาองค์กรชุมชนตำบลบางเล่า อำเภอลองเชื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา**

1.บริบทพื้นที่

ตำบลบางเล่า มีความเป็นมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว คนจีนจากเมืองจีนเข้ามาแสวงโชคในพื้นที่เมืองฉะเชิงเทราและเมืองปราจีนบุรี เป็นเจ้าของโรงหีบอ้อย,เจ้าของไร่อ้อยและลูกจ้างไร่อ้อย ต่อมาพวกอ้อยได้แผ่อิทธิพลมาถึงแถบนี้ ใครไม่ยอมขึ้นด้วยก็จะฆ่าทิ้ง จนเมื่อมีการปราบอย่างจริงจังก็ต้องแตกหนีกระเจิง แต่มีชาวจีนอยู่กลุ่มหนึ่งที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับบ้านเมือง มีนายเอง แซ่จ้ง เป็นผู้นำทางการเห็นว่าเป็นผู้ไว้วางใจได้ และมีอิทธิพลปกครองพวกเดียวกันได้ จึงแต่งตั้งเป็นผู้นำมีบรรดาศักดิ์เป็น "ขุนบางเล่า" ซึ่งเป็นชื่อเรียกตำบลต่อมา

พื้นที่ของตำบลบางเล่า มีเนื้อที่ประมาณ 12,180 ไร่ หรือ 19.49 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 8,450 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำบางปะกงเหมาะสมแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวนหมู่บ้าน (เขตการปกครอง) ตำบลบางเล่า แบ่งการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 2,017 คน จำนวนครัวเรือนมีทั้งหมด 481 ครัวเรือน

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ต.กอนแก้ว กิ่ง อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดกับ แม่น้ำบางปะกง ฝั่งตรงข้ามคือ ต.บางสวน และ ต.สาวชะโงก อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.บางตลาด กิ่ง อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.บางแก้ว อ.เมืองฯ จ.ฉะเชิงเทรา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ อาชีพ แม้ว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่มีปัญหาราคาสินค้าผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตต่อไร่ยังต่ำ ขาดความรู้ในการแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน ขณะเดียวกันวิกฤตคนว่างงาน ตกงาน ไล่ออก จากโควิด ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้น้อยเพียงพอต่อการดำรงตน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส แม่บ้าน เกษตรกร

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบการบำบัดน้ำเสีย /การระบายน้ำ น้ำท่วมขัง ลำคลองตื้นเขิน ขยะมูลฝอย และการกำจัดขยะ ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น ไม่มีแหล่งกำจัดขยะ ปัญหาการใช้น้ำเค็มและน้ำจืดสำหรับครัวเรือนที่นำ และ ประมง (เลี้ยงกุ้ง) ช่วงฤดูแล้งพบปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค – บริโภค ปัญหาการพังทลายของหน้าดินริมตลิ่งชายคลองเนื่องจากน้ำกัดเซาะและไม่มีต้นไม้คลุมดิน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตำบลยังไม่มีผังเมือง/ผังชุมชน รองรับการพัฒนาตัว ประชากรอาศัยอยู่อย่าง กระจุกกระจาย /มีการขยายครัวเรือนเพิ่ม ทำให้ไฟฟ้าไม่เพียงพอพบปัญหาไฟฟ้าตกบ่อยครั้ง บางพื้นที่น้ำประปา ยังเข้าไม่ถึง

ด้านกิจกรรมสังคม การร่วมกิจกรรมสาธารณะของคนในตำบลยังมีน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่มีแต่คนวัย สูงอายุ คนวัยทำงานไปทำงานต่างถิ่น ขาดความร่วมมือ การกระตือรือร้น ขณะที่งานกิจกรรมกลุ่มองค์กรชุมชน ขาดแกนนำคนรุ่นใหม่เข้าร่วมกิจกรรม

ด้านคุณภาพชีวิต ปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุให้อยู่ตามลำพัง /ผู้สูงอายุ มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากระบบ สาธารณสุขที่ดี ขณะที่อัตราการเกิดของประชากรยังมีน้อย เนื่องจากค่านิยมในปัจจุบันไม่นิยมการมีบุตร ปัญหาที่อยู่ อาศัยชำรุดทรุดโทรม ไม่ได้รับการช่วยเหลือซ่อมแซมให้มั่นคง คนด้อยโอกาส คนยากไร้ ผู้พิการ ยังเข้าไม่ถึง สวัสดิการที่ช่วยเหลือให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ด้านสาธารณสุข ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคโควิด ทำให้ประชาชนยังไม่มี มาตรการที่ดูแลป้องกันดีพอ เป็นเพียงการป้องกันตนเอง การเว้นระยะห่างทางสังคม หน้ากากอนามัยเท่านั้น

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชน ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำ แผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การเชื่อมประสานกลุ่มองค์กรชุมชน สรรวปัญหาความเดือดร้อนในชุมชน จัดลำดับปัญหา แนวทางการแก้ไข ระยะเวลาดำเนินการ พร้อมทั้งการ แลกเปลี่ยนหารือร่วมท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงาน เพื่อร่วมจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. สรรวปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชน ข้อมูลผู้เดือดร้อนในด้านต่างๆ เพื่อนำมาวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนา ในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติและสามารถขับเคลื่อนได้
3. การแก้ไขปัญหาตามแผนพัฒนา ด้วยการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีต่างๆที่เกี่ยวข้องมา ดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้กับชาวบ้านได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
- 4.บูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี สามารถนำแผนพัฒนาชุมชนไปเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อ แก้ไขปัญหาในชุมชนได้ เช่นกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานภาคีอื่นๆ
- 5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางเล่า ได้หยิบยกปัญหาเศรษฐกิจรายได้ต่ำเป็นเรื่องหลักในการการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายหลักที่เข้าไปช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย คนว่างงานตกงานจากโควิด เพื่อนำมาส่งเสริมพัฒนาอาชีพ พัฒนาทักษะ ความรู้ ฝึกอาชีพระยะให้แก่วัยรุ่นเหล่านั้น โดยได้ประสานความร่วมมือกับ กศน. อำเภอลองเชื่อน มาเป็นวิทยากรอบรมถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งได้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการอบรม และมอบเครื่องมือให้กับผู้เข้าอบรมได้ใช้ดำเนินกิจกรรมต่อ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ รวมงบประมาณที่ กศน. ได้สนับสนุนผ่านกิจกรรมฝึกอาชีพ ประมาณ 25,000 บาท ขณะเดียวกันยังได้รับการสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า ให้ชุมชนนำผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายในสถานที่ และหาช่องทางส่งเสริม เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ กลุ่มในชุมชนได้รู้จักมากขึ้น

ขั้นตอนการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย พัฒนาอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี มีดังนี้

1. ประชุมสมาชิกสภาองค์กรชุมชน ผู้มีรายได้น้อย คนว่างงานตกงานจากโควิด สสำรวจความเดือดร้อน แนวทางการช่วยเหลือ
2. คัดเลือกกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เพื่อผู้มีรายได้น้อย คนว่างงานตกงานจากโควิด
3. ประสาน กศน.อำเภอลองเชื่อน เพื่อหาหรือความร่วมมือในการช่วยเหลือ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพระยะสั้น 3 หลักสูตร การทำไม้กวาด การน้ายาล้างจาน การฟาสีแพนซี เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้มีความรู้ในการไปประกอบอาชีพ ลดรายจ่ายในครัวเรือนตนเอง
4. ติดตามประเมินผลโดยสภาองค์กรชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ให้มีทักษะในการจัดทำแผน การเชื่อมโยง การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาชุมชนผ่านโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนตำบล /โครงการบ้านพอเพียง

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
2	องค์การบริหารส่วนตำบล บางเล่า	-สนับสนุนสถานที่การประชุมสภาองค์กรชุมชน/กลุ่มองค์กรชุมชน -สนับสนุนช่างชุมชนในการซ่อมแซมบ้านพอเพียง -สนับสนุนสถานที่ในการจัดจำหน่ายสินค้าชุมชน
3	สำนักงานเกษตรอำเภอ คลองเขื่อน	-สนับสนุนการพัฒนากลุ่มอาชีพเกษตรกร การยกระดับสู่การจัดตั้งเป็น วิสาหกิจชุมชน -สนับสนุนการคำแนะนำการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ใช้เองในไร่นา
4	สำนักงาน กศน. ตำบล บางเล่า	สนับสนุนกลุ่มผู้มีรายได้น้อย คนว่างงาน ฝึกอาชีพสร้างงาน มีรายได้ ช่วยครัวเรือน ผ่านหลักสูตรระยะสั้น 3 กิจกรรม การทำไม้กวาด การ น้ายาล้างจาน การผ่าซีแพนซี งบประมาณ 25,000 บาท
5	โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลบางเล่า	สนับสนุนความรู้การดูแลตนเองภายใต้สถานการณ์โควิด การเว้น ระยะห่าง การทำเจลแอลกอฮอล์ การทำหน้ากากอนามัย

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีรูปธรรมความสำเร็จในการช่วยเหลือกลุ่มคนผู้มีรายได้น้อย คนว่างงานจากโควิด ผ่านกิจกรรมพัฒนาอาชีพระยะสั้น 3 หลักสูตร คือ การทำไม้กวาด การน้ายาล้างจาน การผ่าซีแพนซี โดยมีคนเข้าร่วม 30 คน เข้าร่วมเรียนรู้ ระยะเวลา 3 วันนั้น ผู้มีรายได้น้อย คนว่างงานจากโควิด ได้ ได้นำผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นไปใช้ในครัวเรือนตนเอง ทั้งไม้กวาด น้ายาล้างจาน ผ่าซี ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนตนเองได้อย่างมาก ภายใต้สถานการณ์โควิดช่วงนี้ ที่การไปมาหาซื้อของทำได้ลำบาก นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์บางส่วนยังนำไปจำหน่ายให้คนหมู่ญาติพี่น้อง ประชาชนในพื้นที่ สร้างรายได้ให้กับผู้มีรายได้น้อย ประมาณ 5,000 บาท เป็นกองทุนพัฒนาอาชีพไว้สำหรับฝึกอบรมช่วยเหลือต่อไป นอกเหนือจากความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดพัฒนาเป็นอาชีพต่อไป ซึ่งกิจกรรมพัฒนาอาชีพระยะสั้น 3 หลักสูตร ดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการอบรม และมอบเครื่องมือให้กับผู้เข้าอบรมได้ใช้ดำเนินกิจกรรมต่อ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ จาก กศน. ตำบลบางเล่า งบประมาณ 25,000 บาท ขณะเดียวกันยังได้รับการสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า ให้ชุมชนนำผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายในสถานที่ และหาช่องทางส่งเสริม เผยแพร่ผลิตภัณฑ์กลุ่มในชุมชนได้รู้จักมากขึ้น การนำผลิตภัณฑ์ชุมชนไปจำหน่ายยังหน่วยงานระดับอำเภอ

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสำรวจปัญหา ความต้องการ จัดลำดับความเร่งด่วน กิจกรรมหรือโครงการไหนบ้างที่สภาองค์กรชุมชนสามารถช่วยเหลือดำเนินการได้ แล้วจัดทำแผนกิจกรรมร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ เช่น การพัฒนากลุ่มอาชีพ ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย การแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียง ต่างยอมรับว่าสภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการร่วมทำงานระหว่างชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภาคี ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นพึ่งตนเองได้

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้การทำธุรกิจชุมชน การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถขายได้ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ และการทดลองทำระบบค้าขายออนไลน์ เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการสื่อสารและการขายให้กับกลุ่ม

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวสนา ชุณหพันธ์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลบางเล่า
เบอร์โทร. 062-6294628

พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ จนเจือรายได้แก่คนด้อยโอกาส คนว่างงาน สภาองค์กรชุมชนตำบลบางแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

1.บริบทพื้นที่

ตำบลบางแก้วเป็นตำบลที่มีคลองบางแก้วไหลผ่านและมีราษฎรอาศัยอยู่ตามลำคลองแถบนั้น ชาวบ้านจึงเรียกชื่อตำบลตามชื่อลำคลองว่า “ตำบลบางแก้ว” พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน

ตำบลบางแก้ว อำเภอมะนังจังหวัดยะลา จังหวัดยะลา อยู่ห่างทิศตะวันออกของอำเภอมะนัง จังหวัดยะลา อยู่ห่างจากอำเภอมะนังจังหวัดยะลาประมาณ 13 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม 29 ตารางกิโลเมตร หรือ 18,125 ไร่ แบ่งเขตการปกครองเป็น 12 หมู่บ้าน ประชากร มีประชากรทั้งสิ้น 6,198 คน แยกเป็นชาย 2,999 คน เป็นหญิง 3,199 คน มีจำนวนครัวเรือน 1,823 ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 214 คน/ตารางกิโลเมตร

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว
ทิศใต้	ติดต่อกับ	แม่น้ำบางปะกง อำเภอมะนังจังหวัดยะลา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลก้นแก้ว กิ่งอำเภอกลองเชื่อน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านใหม่และตำบลบางขวัญ

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องรายได้และปัญหาของคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในพื้นที่ รวมถึงสถานการณ์ปัญหาของผู้เดือดร้อนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลต่อคนทุกสาขาอาชีพ ทั้งด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อรายได้ ความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่อย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ จากเดิมรายได้ก็ไม่เพียงพออยู่แล้ว กลับทำให้ยากจนลงไปอีก อีกทั้งแรงงานที่ไปทำงานในเมือง ยังเกิดปัญหาการว่างงานต้องย้ายกลับมาภูมิลำเนา ทำให้ปัญหาเรื่องปากท้อง ความเป็นอยู่ของคน ต้องประสานการเชื่อมโยงหน่วยงานให้สนับสนุนแก้ไขแบบเร่งด่วน

ปัญหาขาดแคลนน้ำต่อการทำการเกษตร ปัญหาคุณภาพน้ำเค็ม ในเขตพื้นที่ทั่วไปของตำบลบางแก้ว ส่งผลให้การปลูกพืชผลการเกษตรไม่เจริญงอกงาม บางปีแห้งแล้ง ไม่มีน้ำต่อการทำการเกษตร

ปัญหาที่อยู่อาศัยที่ทรุดโทรม ไม่สามารถซ่อมแซมได้ เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย ทำให้ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สภาองค์กรชุมชนตำบล ในฐานะที่เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชน ข้อมูลผู้เดือดร้อนในด้านต่างๆ เพื่อนำมาวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนา ในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติและสามารถขับเคลื่อนได้
3. การแก้ไขปัญหาตามแผนพัฒนา ด้วยการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีต่างๆที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้กับชาวบ้านได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
- 4.บูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี สามารถนำแผนพัฒนาชุมชนไปเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ เช่นกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานภาคีอื่นๆ
- 5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านแลง และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

ภายใต้สถานการณ์ผลกระทบจากโควิด นอกเหนือจากสุขภาพเจ็บป่วยแล้ว ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจรายได้ประชาชนในพื้นที่ตกงาน โดนเลิกจ้าง จำหน่ายสินค้าได้น้อย หรือการทำงานในพื้นที่ ส่งผลให้คนในพื้นที่จำกัดการใช้จ่ายเงินในการดำรงชีวิต ขณะเดียวกันกลุ่มคนที่ทำอาชีพแม่ค้า พ่อค้า จำหน่ายสินค้าได้น้อย ประชาชนต่างได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ ต่างเผชิญกับสภาวะการณ์ที่วิกฤติในการต้องกินต้องใช้ รายได้ไม่เพียงพอ กินข้าวไม่อิ่ม คนทั่วไปเองรายได้ไม่มั่นคง มีอาชีพไม่มั่นคง ก่อหนี้ยืมสินนอกระบบตามมา

จากสภาพปัญหาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลมาจากโควิด-19 ทางสภาองค์กรชุมชนตำบล บางแก้ว จึงได้เวทีปรึกษาหารือร่วมกับผู้นำชุมชน ท้องที่ท้องถิ่น เพื่อระดมหารือแนวทางการแก้ไขบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จะมีส่วนช่วยเหลือได้อย่างไร นอกเหนือจากมาตรการรัฐที่เป็นบางส่วนแล้ว แต่ยังไม่ทั่วถึง จึงเห็นร่วมกันว่าควรมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนให้มีการอบรมเรียนรู้อาชีพพระยะสั้น เพื่อสร้างงานและสร้างอาชีพให้กับกลุ่มคนด้อยโอกาส คนยากไร้ และที่ได้รับผลกระทบจากโควิด มาเรียนรู้หลักสูตรอาชีพพระยะสั้น พร้อมนำไปปฏิบัติและขยายผลต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชนต่อไป

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางแก้ว จึงได้จัดอบรมฝึกอาชีพพระยะสั้นให้กลุ่มแม่บ้าน เพื่อได้มาเรียนรู้การทำขนมไทย สำหรับนำไปประกอบอาชีพ ขยายชมในชุมชนต่อไป โดยได้ร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบลบางแก้ว มาจัดอบรมได้รับงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์

เครื่องมืออบรม จำนวน 20,000 บาท ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้วในการสนับสนุนสถานที่จัดจำหน่ายขนมไทยและตลาดชุมชนในพื้นที่

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)	สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอาชีพ โครงการส่งเสริมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น การทำขนม การทำปุ๋ยหมักและจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง งบประมาณดำเนินกิจกรรม 20,000 บาท
2.	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	สนับสนุนการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลบางแก้ว การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ
3.	องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว	สนับสนุนสถานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอาชีพในการแปรรูปอาหาร
4.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	การดูแลเฝ้าระวัง การให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง การทำหน้ากากอนามัย ป้องกันโควิด-19
5.	กลุ่มสตรีตำบลบางแก้ว	โครงการ “ทำสเปรย์แอลกอฮอล์ล้างมือ” ป้องกันการติดเชื้อ โรคโควิด-19

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลบางแก้ว ได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบลบางแก้ว จัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ช่วยเหลือประชาชนที่ว่างงานไม่มีงานทำ กลุ่มคนด้อยโอกาส ได้เข้ามาเรียนรู้การทำขนมไทย สำหรับไปประกอบอาชีพ ทางสภาองค์กรชุมชนได้ชักชวนประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมประมาณ 10-15 คน มาอบรมหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 2 รุ่น โดยหลักสูตรที่ 1 เรื่องการทำขนมครองแครง หลักสูตรที่ 2 เรื่องการทำปุ๋ยหมักและจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ในการฝึกอบรมระยะนั้นดังกล่าวได้รับการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมืออบรม จำนวน 20,000 บาท จากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบลบางแก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้วในการสนับสนุนสถานที่จัดจำหน่ายขนมไทยและตลาดชุมชนในพื้นที่

ผลจากการที่ประชาชน กลุ่มคนด้อยโอกาส คนที่ได้รับผลกระทบว่างงานจากโควิด มาร่วมฝึกอาชีพระยะในเรื่องการทำขนมไทย ประชาชนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ขายขนมในชุมชนต่อไป โดยได้ตั้งกลุ่มทำกลุ่มทำขนมขึ้น จำนวน 10 คน มีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทำขนมไทย ไม่เฉพาะแต่ขนมครองแครง โดยทางกลุ่มได้นำขนมไทยไปจำหน่ายในชุมชน ในตลาดชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว ซึ่งรายได้ต่อเดือนที่กลุ่มทำขนมบางแก้ว จำหน่ายได้ประมาณ 5,000-8,000 บาท/เดือน รายได้จากการหักค่าใช้จ่ายวัตถุดิบ อุปกรณ์ใช้สอย

แล้ว ช่วยให้สมาชิกมีรายได้ 1,500-2,000 บาท/เดือน ช่วยเหลือรายได้ค่าอาหารการกินในครัวเรือนในการดำรงชีวิต แบ่งเบาภาระในช่วงที่ไม่มียาน เศรษฐกิจไม่ได้ดี โดยเฉพาะคนด้อยโอกาส คนตกงาน

ภาพกิจกรรม การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น ทำขนมครองแครง

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ประชาชนในพื้นที่ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน คนในชุมชนรู้จักสภาองค์กรชุมชนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้แกนนำที่ขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนมีกำลังใจในการหนุนเชื่อมโยงประสานหน่วยงานภาคีต่างๆ มาช่วยเสริมพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะแต่เรื่องกลุ่มอาชีพ ขณะเดียวกันหน่วยงานภาคีในท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ได้รับความร่วมมือ ร่วมใจทั้งจากสมาชิก ภาคี ดำเนินกิจกรรมด้วยดี

7. แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนในการต่อยอดพัฒนาองค์ความรู้จากการฝึกอาชีพ ส่งสมาชิกกลุ่มอาชีพ ในการอบรมความรู้การประกอบอาชีพระยะสั้นต่อไป เพื่อให้เกิดทักษะและใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง การสร้างเศรษฐกิจรายได้ในครัวเรือน ตลอดจนเข้าร่วมตลาดนัดชุมชนจำหน่ายสินค้าชุมชน เพื่อสร้างรายได้หมุนเวียนให้กับกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวสวารส ยิ้มเจริญ
ตำแหน่ง เลขาธิการ สภาองค์กรชุมชนตำบลบางแก้ว
เบอร์โทร. 089-4445517

**พัฒนากลุ่มอาชีพ ท่องเที่ยวตลาดน้ำ ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย
สภาองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา**

1.บริบทพื้นที่

ประวัติตำบลบางกระเจ็ด เป็นตำบลหนึ่งในเขตอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ตำบลบางกระเจ็ด สมัยก่อนเรียกว่าตำบลบางกระดาน ซึ่งแต่ก่อนเป็นชุมชนที่ใหญ่มีป่าไม้เป็น ป่าดงดิบ มีสัตว์ป่าต่างๆ อาศัยอยู่ชุกชุม คำว่า "บางกระดาน" บาง หมายถึง แหล่งที่ สถานที่ กระดาน หมายถึง ไม้ที่แปรรูปเป็น แผ่น บางกระดาน คือ แหล่งที่มีป่าไม้ใช้ในการแปรรูป ไม้แผ่นเพื่อปลูกเป็นที่พักอาศัย ปัจจุบันไม่มีป่าไม้เหลืออยู่กลายเป็นท้องทุ่งนาไปหมด ชุมชนที่มีขนาดใหญ่จึงกลายเป็นชุมชนที่มีขนาดเล็กลง ประชาชนอพยพมาตั้งถิ่นฐานใหม่ใกล้กับแม่น้ำบางปะกง และมีคลองขนาดใหญ่หลายสาย มี กุ้งปลาอยู่ชุกชุม ต่อมาเมื่อมีผู้คนมาอาศัยมากขึ้น เลยเรียกชุมชนใหม่ว่า "บางกระเจ็ด" ตามชื่อคลอง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ตำบลแบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 4,445 คน จำนวนครัวเรือน 1,570 ครัวเรือน สภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร เช่น เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา ทำนา ทำสวน

เขตพื้นที่ ทิศเหนือ ติดกับ ต.บางขาม อ.บ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี

ทิศใต้ ติดกับ ต.หัวไทร อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.ดงน้อย อ.ราชสาส์น จ.ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.บางโรง อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาผลกระทบโควิด-19 ในด้านสุขภาพอนามัยของชุมชน ขาดการดูแลเฝ้าระวัง การควบคุมกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งโรคภัยไข้เจ็บในพื้นที่ จากการใช้สารเคมีทางการเกษตร อาหารไม่ปลอดภัย

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ พื้นที่บางส่วนเป็นดินเค็ม น้ำใต้ดินเค็ม หรือน้ำกร่อย ไม่สามารถนำน้ำจากใต้ดินมาใช้ในการอุปโภค-บริโภคได้ ต้องอาศัยแหล่งน้ำดิบจากที่อื่น และน้ำฝน น้ำสำหรับทำการเกษตร บางช่วงแล้ง ไม่เพียงพอกับการเกษตร แหล่งเก็บกักน้ำมีไม่มาก

ปัญหาแรงงานในพื้นที่ ปัจจุบันคนวัยทำงานในตำบล ส่วนใหญ่อพยพไปหางานทำตามนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ส่งผลให้แรงงานในตำบลส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ เกษตรกรโดยมาก

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว ทำให้มีรายได้หลักจากผลผลิตการเกษตร บางปีราคาต่ำ บางที่ฝนแล้ง รายได้ไม่พอต่อการดำรงชีวิต

ปัญหาด้านสังคม ประชาชนในพื้นที่ยังขาดการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทางสังคม ขาดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะในตำบล การช่วยเหลือสวัสดิการต่างๆ ประชาชนยังขาดการเข้าถึงบริการ เนื่องจากกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง

ปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยไม่มั่นคงแข็งแรง จากการที่มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ สภาพที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการดำรงตน จึงไม่สามารถซ่อมแซม ปรับปรุงที่อยู่อาศัยของตนให้มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่พบในพื้นที่ตำบล สภาพองค์กรชุมชนจึงได้มีกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยชุมชนเป็นกลไกหลักในการร่วมแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยเน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนสภาพองค์กรชุมชน จึงมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1.ประชุมสภาพองค์กรชุมชน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจและปรีชาหาหรือเรื่องการจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาตำบล
- 2.การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อสำรวจปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
- 3.จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มองค์กรชุมชน ผู้นำท้องที่ท้องถิ่น ประชาชน ร่วมกับสภาพองค์กรชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น
- 4.ทีมคณะทำงานจัดเวทีวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลที่ค้นพบที่สำคัญให้ชาวบ้านรับรู้
- 5.นำข้อมูลที่ได้มายกร่างเป็นแผนพัฒนาตำบล โดยกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการ
- 6.นำเสนอแผนพัฒนาตำบลต่อที่ประชุมสภาพองค์กรชุมชน เพื่อให้ความเห็นต่อแผนพัฒนาตำบลการขับเคลื่อนสภาพองค์กรชุมชน
- 7.นำเสนอแผนพัฒนาตำบลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาตำบลของสภาพองค์กรชุมชน
- 8.ติดตามประเมินผลการนำแผนพัฒนาชุมชนตำบลไปใช้ และการสรุปทบทวนการทำงานร่วมกัน

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2564-2567)

สภาพองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิสัยทัศน์ ชุมชนพึ่งพาตนเอง

ภาพตำบลที่อยากเห็นในอนาคต ประชาชนในตำบล กินอิ่ม นอนอุ่น ทุนมี หนี้ลด

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด มีส่วนในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยการจัดวงพูดคุยปรึกษาหารือผู้นำหมู่บ้าน ปราชญ์ชุมชน กลุ่มผู้เดือดร้อน สมาชิกสภาองค์กรชุมชน เพื่อร่วมหารือทางออกในปัญหาที่เกิดขึ้น หาแนวทางแก้ไขบรรเทาปัญหาร่วมกัน จึงมีความเห็นร่วมกันในการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจรายได้ในครัวเรือนชุมชนจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และสถานการณ์ความรุนแรงโควิด 19 จึงจัดให้มีกิจกรรมการช่วยเหลือสนับสนุนกลุ่มอาชีพ โดยการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งมุ่งช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการเลิกจ้าง ผู้สูงอายุ ในการร่วมกิจกรรม โดยร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางคล้า จัดอบรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพทำขนมทองม้วน แล้วยังได้ร่วมมือกับภาคีพัฒนามาร่วมสนับสนุนกิจกรรม เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ทองเที้ยวและกีฬาจังหวัด ไทยพีบีเอส เป็นต้น ต่อยอดการท่องเที่ยวในชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน การแก้ไข ปัญหาชุมชนท้องถิ่น
2	องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ็ด	-สนับสนุนสถานที่ประชุม อบรม พัฒนากลุ่มต่างๆ -สนับสนุนช่างประเมิณการซ่อมแซมบ้านพอเพียงชนบท
3	วัดบางกระเจ็ด	-สนับสนุนกลุ่มอาชีพ ประชาชน นำผลิตผลมาจำหน่ายใน ตลาดน้ำวัดบางกระเจ็ด
4	พัฒนาชุมชนอำเภอบางคล้า	-สนับสนุนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ในการการอบรมอาชีพ ระยะสั้นให้แก่ผู้มีรายได้น้อย กลุ่มแม่บ้านทำขนมทองม้วน จำนวน 10,000 บาท
5	สำนักงานทองเที้ยวและกีฬาจังหวัด ฉะเชิงเทรา	-สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางกระเจ็ด -สนับสนุนกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด ฉะเชิงเทรา “ปั่นรักษ์บางกระเจ็ด@ จังหวัดฉะเชิงเทรา” เพื่อให้ผู้ที่รักการปั่นจักรยาน ได้ปั่นมาตามเส้นทางทองเที้ยว
6	สถานีโทรทัศน์ ไทยพีบีเอส	-ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผ่านรายการคนสู้โรค ช่วงเก่ายก ก๊วน เทียวตลาดน้ำวัดบางกระเจ็ด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

พัฒนาส่งเสริมด้านอาชีพกลุ่มทำขนมท้องถิ่น

ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในภาวะโควิด-19 ได้สร้างผลกระทบอย่างรุนแรงแก่ประชาชนทุกภาคส่วน ไม่ว่ายาก ดีมีเงิน ต่างได้รับผลกระทบทั้งสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะกลุ่มคนรากหญ้า คนมีรายได้น้อย คนที่มีอาชีพรับจ้างรายวัน เมื่อเกิดกาปิดโรงงาน ปิดตลาด หยุดงาน ทำให้พวกเขาเหล่านั้นได้รับผลกระทบอย่างมาก ด้วยมีรายได้หากินไปวันต่อวัน สภาพองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด ตระหนักเห็นความเดือดร้อนในส่วนนี้อย่างมาก จากการพูดคุยปรึกษาหารือผู้นำหมู่บ้าน ปราชญ์ชุมชน กลุ่มผู้เดือดร้อน สมาชิกสภาองค์กรชุมชน จึงความเห็นร่วมกันในการให้มีการจ้างงาน ฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจรายได้ในครัวเรือน พวกเขาเหล่านั้น จึงจัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน คนมีรายได้น้อย มาอบรมพัฒนาอาชีพ เรียนรู้การทำขนมท้องถิ่น เพื่อนำขนมที่ได้ไปจำหน่ายในชุมชน สร้างรายได้หมุนเวียนในครัวเรือน ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ในการการอบรมอาชีพระยะสั้นให้แก่ผู้มีรายได้น้อย จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางคล้า โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัตถุดิบ อุปกรณ์ทำขนม รวมเป็นเงินประมาณ 10,000 บาท

จากการที่กลุ่มคนรากหญ้า คนมีรายได้น้อย คนที่มีอาชีพรับจ้างรายวัน ได้มาอบรมฝึกอาชีพระยะสั้นการทำขนม นั้น ได้มีการรวมตัวกันก่อตั้งกลุ่มแม่บ้านทำขนมท้องถิ่นขึ้น เพื่อดำเนินกิจกรรมการทำขนมท้องถิ่น และขนมอื่นๆ โดยมีสมาชิกกลุ่มจำนวน 15 คน รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย จะถูกแบ่งออกเป็นเงินทุนหมุนเวียนและเงินปันผล ในอัตราส่วน 60:40 เพื่อหมุนเวียนเงินทุนในการจัดซื้อวัตถุดิบและเป็นเงินทุนสำรองในการดำเนินงาน ส่วนการปันผลจะทำทุกๆ 3 เดือน สมาชิกจะมีรายได้จากการร่วมกิจกรรมทำขนม ประมาณวันละ 100-200 บาท ตามจำนวนขนมที่ลูกค้าสั่งจอง เงินรายได้เพียง 100-200 บาทนี้ ช่วยเหลือสมาชิกคนรากหญ้า คนมีรายได้น้อย คนที่มีอาชีพรับจ้างรายวันได้เป็นอย่างมาก พวกเขาสามารถนำรายได้ตรงนี้ไปใช้จ่ายใช้สอยในการซื้อของกิน ของใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตลาดที่กลุ่มนำไปขาย จะเป็นที่ ตลาดน้ำวัดบางกระเจ็ด ตลาดประชารัฐ งานประชุมชบวนองค์กรชุมชน ออกบูธกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนได้มีส่วนร่วมกับองค์กรภาคี เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ท้องเที่ยว และกีฬาจังหวัด พัฒนาชุมชนอำเภอบางคล้า

นอกจากพัฒนากลุ่มอาชีพแล้ว สภาองค์กรชุมชนยังได้ร่วมกับวัดบางกระเจ็ด ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรมตลาดน้ำวัดบางกระเจ็ด ในตำบลอยู่แล้ว เปิดทำการช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 08.00-17.00 น. เป็นตลาดติดแม่น้ำบางปะกง ลักษณะตลาดเป็นตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม วิถีชุมชน ประชาชนเอาผลผลิตมาจำหน่าย สร้างรายได้ อาชีพให้คนในพื้นที่และใกล้เคียง เพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพ ประชาชน ผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ได้นำผลผลิตมาจำหน่ายในตลาดน้ำวัดบางกระเจ็ด รวมทั้งเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานทุกภาคส่วน เช่น ในพื้นที่ ซึ่งมุ่งช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการเลิกจ้าง ผู้สูงอายุ ในการร่วมกิจกรรม โดยร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางคล้า จัดอบรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพทำขนมทองม้วน แล้วยังได้ร่วมมือกับภาคีพัฒนามาร่วมสนับสนุนกิจกรรม เช่น สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ฉะเชิงเทรา สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางกระเจ็ด การจัดกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด ฉะเชิงเทรา “ปั่นรักษ์บางกระเจ็ด@ จังหวัดฉะเชิงเทรา” เพื่อให้ผู้ที่รักการปั่นจักรยาน ได้ปั่นมาตามเส้นทางท่องเที่ยว สถานีโทรทัศน์ ไทยพีบีเอส ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผ่านรายการคนสู้โรค ช่วงเก่ายกแก้ว เทียวตลาดน้ำวัดบางกระเจ็ด เพื่อต่อยอดการท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง ซึ่งจะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชม เกิดการค้าขาย อุดหนุนสินค้าชุมชนในพื้นที่ตำบลและใกล้เคียง ช่วยกระจายรายได้ให้กับชุมชน โดยเฉพาะผลผลิตจากกลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน คนมีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส หมุนเวียนในชุมชน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานแก้ไขปัญหาท้องถิ่นที่ผ่านมา ภายใต้สภาองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด ส่งผลให้ชุมชนมีส่วนร่วมของคนในชุมชนผ่านการเรียนรู้ การทำกิจกรรมร่วมกัน เกิดความรักความสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนยังได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน หน่วยงานภาคี องค์กรบริหารส่วนตำบล ภาคีหุ้นส่วนเสริมในพื้นที่

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด วางแผนไว้ว่า จะประสานหน่วยงานภาคีส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการขายทางออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กับกลุ่มเกษตรกรทำขนมท้องถิ่น ทั้งระบบการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย หรือการจัดทำแผนธุรกิจชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้เสริมให้กับกลุ่มเกษตรกรทำขนมท้องถิ่นต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายไพโรจน์ มั่งมี

ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลบางกระเจ็ด

เบอร์โทร 081-9405739

**พัฒนาศักยภาพกลุ่มสตรีบางดินเปิด สร้างอาชีพจนเจ็ครั่วเรือน
สภาองค์กรชุมชนตำบลบางดินเปิด อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา**

1.บริบทพื้นที่

ตำบลบางดินเปิด เป็นหนึ่งในตำบลของอำเภอมืองฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ของอำเภอมืองฉะเชิงเทรา อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอมืองฉะเชิงเทรา ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 (ช่วงถนนสุขประยูร) เป็นระยะทาง 7 กิโลเมตร อยู่ห่างจากโรงพยาบาลพุทธโสธรและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นระยะทางประมาณ 7.5 กิโลเมตร

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อบต.บางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดต่อกับ อบต.บางพระ อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อบต.คลองนา อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำบางปะกงภายในตำบลประกอบด้วย ลำคลองส่งน้ำหลายสายคลองที่สำคัญ คือ คลองดอนทอง คลองบางดินเปิด คลองสองพี่น้อง คลองหลวง เป็นต้น โดยแม่น้ำบางปะกงเป็นหัวใจสำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชากรในตำบล ทั้งการประกอบอาชีพ (ทำสวน,เลี้ยงสัตว์) และใช้อุปโภคบริโภค

ตำบลบางดินเปิด มีประชากรทั้งสิ้น 8,599 คน จำนวน 4,017 ครัวเรือน แยกเป็นเพศชาย 4,366 คน หญิง 4,233 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 742 คน/ตารางกิโลเมตร พื้นที่ 11.6 ตารางกิโลเมตร

จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านนันทาเครง	หมู่ที่ 2 บ้านตรงข้ามวัดโสธร	หมู่ที่ 3 บ้านบางดินเปิด
หมู่ที่ 4 บ้านบางดินเปิด	หมู่ที่ 5 บ้านบางดินเปิด	หมู่ที่ 6 บ้านบางดินเปิด
หมู่ที่ 7 บ้านบางดินเปิด	หมู่ที่ 8 บ้านบางดินเปิด	หมู่ที่ 9 บ้านบางดินเปิด
หมู่ที่ 10 บ้านบางดินเปิด	หมู่ที่ 11 บ้านบางดินเปิด	หมู่ที่ 12 บ้านดอนทอง
หมู่ที่ 13 บ้านดอนทอง		

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลบางดินเปิด ร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน พบว่าบริบทพื้นที่ การขยายตัวของชุมชน จำนวนบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ทำให้เกิดสถานการณ์ขยะส่งกลิ่นเหม็นและมีปริมาณเพิ่มขึ้นในทุกๆปี ทำให้อนาคตหากยังไม่แก้ไขปัญหาด้านขยะ จะเกิดผลกระทบใน

ระยะยาวทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต และประชาชนในพื้นที่ มีรายได้ไม่เพียงพอ ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ คนในชุมชนขาดความสามัคคีขาดจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ขาดการพัฒนาตนเอง ตลอดจนปัญหาครัวเรือนด้อยโอกาสขาดทุนทรัพย์

ปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย เนื่องจากเป็นชุมชนในเขตเมือง มีการขยายตัวของชุมชน ทั้งในด้านพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ ปัญหาฝุ่นละอองและควันพิษ จากระถางต้นไม้ที่วางผ่านในถนนสายหลักที่ตัดผ่านในตำบล รบกวนบางพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงเท่านั้น ปัญหาน้ำเสีย ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในเขตเมือง การระบายน้ำเสียระบายทิ้งตามท่อน้ำมีน้ำท่วมขังในบางเวลาที่ผ่านมา

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อประชาชนนอกเหนือจากด้านสุขภาพแล้ว ยังส่งผลต่อการดำรงชีวิตในด้านเศรษฐกิจเนื่องจาก ผู้ประกอบการบางส่วนต้องปิดกิจการ บางส่วนตกงาน ถูกพักงานไม่มีรายได้ ออกจากบ้านไม่ได้ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอก่อให้เกิดหนี้สินตามมา เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น บางครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะซื้ออาหารบริโภคในแต่ละวัน ทำให้ส่งผลกระทบในหลายๆ ด้านตามมา

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สภาพองค์กรชุมชนตำบล ในฐานะที่เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.ทำการสำรวจปัญหาชุมชน จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมหารือแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนา ฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ในกลุ่มระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงาน พัฒนาระบบข้อมูล

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านแลง และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากผลกระทบโควิด-19 ทั้งด้านสังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบอย่างหนักในขณะนี้ สภาองค์กรชุมชนตำบลบางต๊นเป็ด จึงวงปรึกษาหารือผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชนถึงสถานการณ์ความเดือดร้อนจากโควิด-19 มีความเห็นร่วมกันในการช่วยบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจปากท้องของคนในชุมชน ที่มีคนตกงานว่างงาน คนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากประกอบอาชีพ จึงเน้นไปที่การพัฒนากลุ่มอาชีพ ให้กับกลุ่มสตรีตำบลบางต๊นเป็ด เนื่องจากกลุ่มมีแม่บ้านโดยรวมของตำบล ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งแม่บ้าน คนว่างงาน คนได้รับผลกระทบจากโควิด ผู้สูงอายุ ฯลฯ เมื่อกลุ่มได้มาพัฒนาศักยภาพตนเองแล้ว สามารถนำความรู้ ผลิตภัณพ์ไปสร้างรายได้ไปจุนเจือรายได้ให้กับครัวเรือนต่อไปได้ จึงดำเนินกิจกรรมให้กลุ่มสตรีตำบลบางต๊นเป็ด โดยการประสานงานกับทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)	สนับสนุนการพัฒนากลุ่มอาชีพ โครงการส่งเสริมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น ยามมองเนื้อ การทำกระเป๋าดัดโลกร้อนงบประมาณดำเนินกิจกรรม 20,000 บาท
2	สำนักงานพัฒนาชุมชน	สนับสนุนกลุ่มอาชีพในการฝึกอบรมอาชีพ โครงการสัมมาชีพในชุมชน”การเพาะเห็ดเยื่อไผ่”
3	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	สนับสนุนการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน การพัฒนากลุ่มอาชีพ
4	องค์การบริหารส่วนตำบลบางต๊นเป็ด	สนับสนุนสถานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล สนับสนุนการเฝ้าระวังโควิด-19 หน้ากากอนามัย
5	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	การดูแลเฝ้าระวัง การให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง การทำหน้ากากอนามัย ป้องกันโควิด-19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ภายใต้สถานการณ์ความเดือดร้อนจากโควิด-19 ทั้งด้านสังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบอย่างหนักในขณะนั้น สภาองค์กรชุมชนตำบลบางตีนเป็ด ได้สนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มสตรีตำบลบางตีนเป็ด ซึ่งเป็นกลุ่มมีแม่บ้านโดยรวมของตำบล ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งแม่บ้าน คนว่างงาน คนได้รับผลกระทบจากโควิด ผู้สูงอายุ ฯลฯ จำนวน 30 คน มาฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น โดยประสานงานไปยังสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) มาเป็นวิทยากรอบรมให้ เรื่องการผลิตยาหม่องเนื้อ การทำกระเป่าผ้าลดโลกร้อน ทั้งนี้ทาง กศน. ได้สนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรมงบประมาณ 20,000 บาท

เมื่อกลุ่มสตรีตำบลบางตีนเป็ดและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ได้ทราบข่าว จึงมารับการอบรมพัฒนาอาชีพระยะสั้น จำนวน 20 คน ซึ่งภายหลังสมาชิกที่ได้รับความรู้เรื่องการทำยาหม่องเนื้อ กระเป่าลดโลกร้อนแล้ว ได้นำความรู้ ผลผลิตที่ได้ไปสร้างรายได้ไปจุนเจือรายได้ให้กับครัวเรือนต่อไป ทั้งนี้การทำยาหม่องเนื้อ นั้นมีคุณประโยชน์ในการช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วย การหายใจไม่คล่อง สร้างภูมิคุ้มกันร่างกายได้เป็นอย่างดีในช่วงสถานการณ์โควิด ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้กลุ่มได้นำไปจำหน่าย จ่าย แจกให้สมาชิก คนด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ไว้สำหรับใช้ในบ้านเรือน บางส่วนได้นำไปจำหน่ายได้เงินมาประมาณ 5,000 บาท ทางกลุ่มจะนำไปตั้งเป็นกองทุนดำเนินกิจกรรมสร้างอาชีพต่อไป ขณะเดียวกันนอกเหนือจากการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นแล้ว ทางสำนักงานพัฒนาชุมชน ยังมาสนับสนุนต่อยอดกลุ่มอาชีพในการฝึกอบรมอาชีพ โครงการสัมมาชีพในชุมชน”การเพาะเห็ดเหี่ยวไข่” เพื่อให้ประชาชนมีแหล่งอาหารใกล้บ้าน มีคุณค่าทางโภชนาการโปรตีนสูง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจับจ่ายอาหารในครัวเรือน

ภาพกิจกรรม

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ส่งเสริมการพัฒนา คุณภาพชีวิต ศักยภาพของคนในตำบล สังคมให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้พร้อม ทั้งแรงสร้าง ภูมิคุ้มกันในท้องถิ่น ให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคมและระบบเศรษฐกิจของคนใน ตำบลให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

7. แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาบรรจุภัณฑ์ยาหม่องเนื้อ ให้มีลักษณะสวยงามยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันเน้นการทำเพื่อใช้ในครัวเรือน หากจะทำจำหน่ายต้องมีการทำสติ๊กเกอร์สินค้า รายละเอียดคุณสมบัติประโยชน์ สถานที่ติดต่อ เพื่อให้การจัดจำหน่ายได้ง่ายขึ้น รวมทั้งพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ในการขายสินค้าชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวมิรันตรี ไชยชนันท์
ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลบางตีนเป็ด
เบอร์โทร 086-8403413

พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยให้มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย
สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ อำเภอมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ประมาณ 200 ปี ประชาชนได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำบางปะกงและเกิดไฟไหม้ชาวบ้านจึงได้สร้างบ้านเรือนขึ้นใหม่ และตั้งตำบลขึ้นมาเป็นตำบลบ้านใหม่ ลักษณะภูมิประเทศ ตำบลบ้านใหม่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอมืองฉะเชิงเทรา ระยะห่างจากอำเภอมืองฉะเชิงเทราประมาณ 5 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม 2.69 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,681 ไร่สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ของอบต.บางขวัญและบางแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดกับอบต.ท่าไข่ และเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดกับแม่น้ำบางปะกง และอยู่ทางตอนใต้ของเขื่อนทดน้ำบางปะกง
ทิศตะวันออก	ติดกับ อบต.บางแก้ว

ลักษณะภูมิอากาศ มีลักษณะสภาพภูมิอากาศเป็นแบบเขตเมืองร้อน หรืออากาศร้อนชื้น แลบล้านศูนย์สูตร อุณหภูมิจะสูงเกือบตลอดปี โดยเฉพาะในช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม ในเดือน เมษายนจะร้อนที่สุด เดือนที่มีอุณหภูมิต่ำที่สุดคือเดือนธันวาคม

พื้นที่ สภาพดินพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ดินร่วน มีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน เหมาะสำหรับการทำเกษตรเพาะปลูกพืช ลักษณะของแหล่งน้ำ มีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่านและมีลำคลองในพื้นที่ และมีลำคลอง 4 เส้น ลักษณะของไม้และป่าไม้ ในพื้นที่เป็นไม้ผลทางการเกษตร เช่น มะพร้าว,หมาก ฯลฯ

ประชากร ตำบลบ้านใหม่ มีประชากรทั้งสิ้น 2,877 คน เป็นหญิง 1,358 คน ชาย 1,519 คน จำนวนครัวเรือน 1,166 ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย 1,069.52 คน ต่อตารางกิโลเมตร

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

สภาพปัญหาที่พบในตำบลบ้านใหม่ ได้แก่ ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งหน้าแล้ง ขาดแคลนน้ำในการอุปโภค บริโภค และช่วงฤดูฝน ซึ่งมีน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่ม มีพืชพืชขวางทางไหลของแม่น้ำลำคลอง และปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ขาดการสนับสนุนด้านการส่งเสริมอาชีพ รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย และอัตราการว่างงานของประชาชนเพิ่มขึ้น รวมถึงปัญหาทางด้านสังคมที่สำคัญคือ ปัญหาที่อยู่อาศัยทรุดโทรมของผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาส

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สภาองค์กรชุมชนตำบล ในฐานะที่เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชน ข้อมูลผู้เดือดร้อนในด้านต่างๆ เพื่อนำมาวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนา ในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติและสามารถขับเคลื่อนได้
3. การแก้ไขปัญหาตามแผนพัฒนา ด้วยการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีต่างๆที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้กับชาวบ้านได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
- 4.บูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี สามารถนำแผนพัฒนาชุมชนไปเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ เช่นกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานภาคีอื่นๆ
- 5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

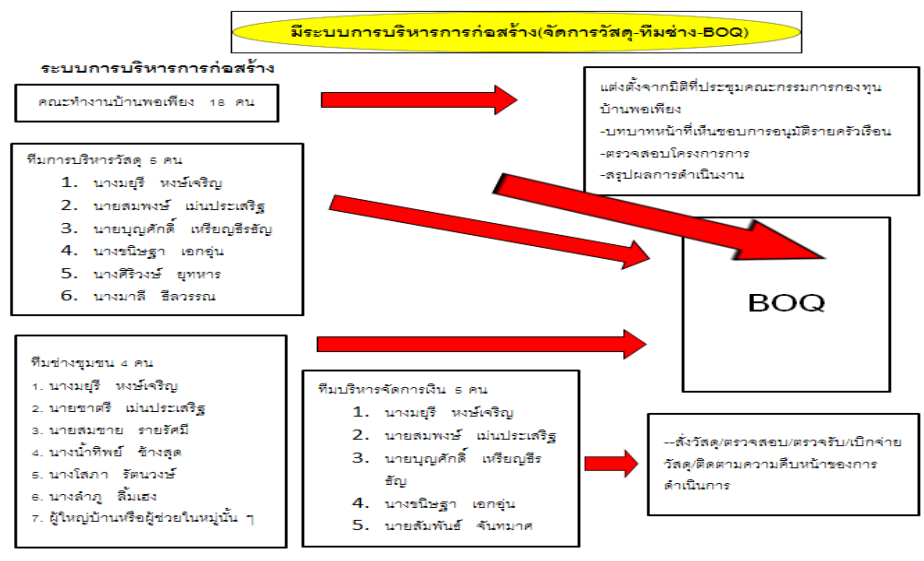
สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ ได้ดำเนินหยิบยกปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน โดยขับเคลื่อนการทำงานผ่านสภาองค์กรชุมชน ในการเสนอโครงการบ้านพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ และจัดตั้งคณะทำงานบ้านพอเพียง และเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีต่างๆ ตั้งแต่หน่วยงานท้องถิ่น ท้องที่ ผู้เดือดร้อน และช่างชุมชน เพื่อหนุนเสริมการทำงาน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย

คณะทำงานโครงการบ้านพอเพียงตำบลบ้านใหม่

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นายสัมพันธ์ จันทมาศ	ประธาน
2	นางชนิษฐา เอกอู่	รองประธาน
3	นางมาลี อีลาวรรณ	รองประธาน
4	นางมยุรี หงส์เจริญ	เลขานุการ
5	นายสมพงษ์ เม่นประเสริฐ	เหรัญญิก
6	นายบุญศักดิ์ เจริญธีรธัญ	กรรมการ

7	นายชาติรี เม่นประเสริฐ	กรรมการ
8	นางนภาพร ต้นเจริญ	กรรมการ
9	นางนุกูล ล้อซัง	กรรมการ
10	นายวันวิชิพงษ์ พรศโยภน	กรรมการ
11	นายสมนึก ล้อซัง	กรรมการ
12	นางอุไรวรรณ ถาวรวง	ตัวแทนผู้เดือนร้อน
13	นายอำพล จันทมาศ	ตัวแทนผู้เดือดร้อน
14	นายสมชาย รายรัมย์	ตัวแทนผู้เดือดร้อน
15	นางโสภา รัตนวงษ์	กรรมการ
16	นางลำภู ลิ่มเฮง	กรรมการ
17	นางศิริวงษ์ ยุทธหาร	กรรมการ
18	นางน้ำทิพย์ ช้างสุด	ตัวแทนผู้เดือดร้อน

โครงสร้างการบริหารโครงการบ้านพอเพียง

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ตำบลบ้านใหม่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน
1	บ้านสัมปทวนใน	282
2	บ้านสายชล	200
3	บ้านท่าประดู่	72
4	บ้านโรงสีบริษัทจังหวัด	102
5	บ้านบางทอง	510
	รวมทั้งหมด	1,166

แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยตำบลบ้านใหม่

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2563	10 ครัวเรือน	ได้รับการซ่อมแซมบ้าน 10 ครัวเรือน
2564	15 ครัวเรือน	ได้รับการซ่อมแซมบ้าน 15 ครัวเรือน
2565	15 ครัวเรือน	ได้รับการซ่อมแซมบ้าน 15 ครัวเรือน
2566	15 ครัวเรือน	ได้รับการซ่อมแซมบ้าน 15 ครัวเรือน

เกณฑ์บ้านพอเพียง ตำบลบ้านใหม่

1. ต้องเป็นคนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอยู่อาศัยจริง ในตำบลบ้านใหม่
2. ต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน ในระดับครัวเรือน เท่านั้น ไม่ให้ใช้กู้ยืมเชิงพาณิชย์ เช่น ทำบ้านเช่า
3. ผู้ยากไร้ ที่จะได้รับการสงเคราะห์ในการซ่อมแซม/สร้างขึ้น ต้องผ่านการพิจารณาจาก คณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียง
4. ผู้เดือดร้อน ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพนัน

(ผู้ยากไร้-ยากจน-ด้อยโอกาส กรณีสงเคราะห์)

1. ต้องเป็นคนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน/อยู่อาศัยจริง ของตำบลบ้านใหม่
2. ต้องอยู่ในระบบกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านใหม่
3. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพนัน
4. ต้องผ่านการประชาคมหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุนฯ

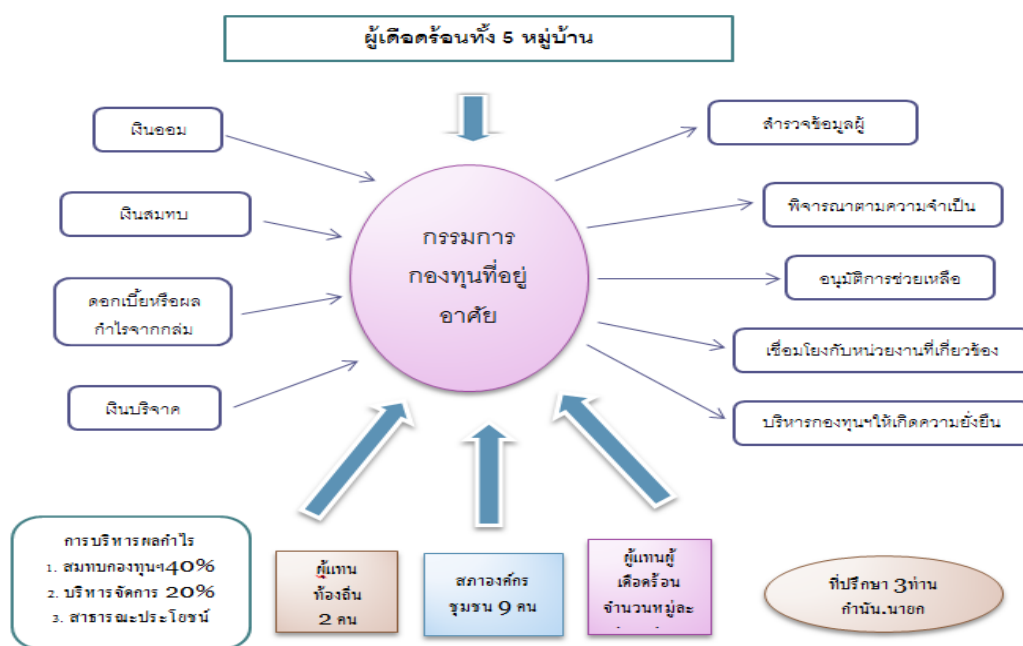
การบริหารแผนงานงบประมาณโครงการ

คณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียงสภาองค์กรชุมชนถูกจัดตั้งขึ้น จากมติสภาองค์กรชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการเสนอแนะและคัดเลือกผู้ที่มีปัญหาเร่งด่วนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการเพื่อซ่อมแซม รวมถึงการส่งวัสดุ/ตรวจสอบ/ตรวจรับ/เบิกจ่ายวัสดุ/ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการ ซึ่งผู้ที่ได้รับ ร่วมกับช่างชุมชนในการประเมินราคาและดำเนินการซ่อมแซม เพื่อนำมาวิเคราะห์ และขยายผลเพื่อพัฒนาต่อ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่	- ดำเนินการหนุนเสริมด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน คณะที่ปรึกษา เอื้อเฟื้อสถานที่การประชุม และดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ - สนับสนุนเจ้าหน้าที่ประเมินโครงการบ้านพอเพียง - การบริหารจัดการขยะ - การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การขุดลอกคูคลอง และกำจัดวัชพืช
2	พัฒนาชุมชน	หนุนเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพ ส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการตลาด
3	กศน.	การพัฒนาอาชีพให้กับผู้ด้อยโอกาส
4	รพ.สต.	เฝ้าระวัง และฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19
5	กลุ่มสตรีตำบลบ้านใหม่	ทำสเปรย์แอลกอฮอล์ล้างมือ ป้องกันการติดเชื้อ โรคโควิด-19

โครงสร้างการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี

5. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ปี 2563-2564 โดยใช้สภาองค์กรชุมชนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสผ่านโครงการบ้านพอเพียงช่วยเหลือผู้เดือดร้อนทั้งสิ้น 17 ครครัวเรือน จากผู้เดือดร้อนทั้งหมด 1,116 ครครัวเรือน ซึ่งจากเดิมบ้านเรือนทรุดโทรมแต่เมื่อมีการซ่อมแซมบ้าน ทำผู้เดือดร้อนมีที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิตการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากหลายหน่วยงานในการหนุนเสริมทำให้การดำเนินงานผ่านไปได้

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาคีพัฒนาหลายภาคส่วนเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ดำเนินการหนุนเสริมด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน คณะที่ปรึกษา เอื้อเฟื้อสถานที่การประชุม และดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ สนับสนุนเจ้าหน้าที่ประเมินโครงการบ้านพอเพียง กศน. สนับสนุนการพัฒนาอาชีพให้กับผู้ด้อยโอกาส การทำขนม กลุ่มสตรีตำบลบ้านใหม่สนับสนุนสเปรย์แอลกอฮอล์ล้างมือ ป้องกันการติดเชื้อ โรคโควิด-19

ตัวอย่างครัวเรือนบ้านพอเพียง นายศุภฤกษ์ พุทธสอน บ้านเลขที่ 63 หมู่ที่ 2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน สภาพบ้านชำรุดทรุดโทรมอย่างหนัก เนื่องจากมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินในการซ่อมแซมบ้าน ส่งผลให้เวลาฝนตก ฟ้าฝนสาดเข้ามาท่วมในบ้าน ไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ภายหลังได้รับการสนับสนุนผ่านโครงการบ้านพอเพียง ได้เปลี่ยนหลังคาใหม่ บ้านเรือนมีความมั่นคง หนาแน่น อยู่อาศัยในบ้านได้สุขสบายขึ้น

สภาพก่อนการดำเนินการ/สภาพปัญหา

ภาพหลังดำเนินการ

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การซ่อมแซมบ้านพอเพียงตำบลบ้านใหม่ เกิดขึ้นได้จากหลายหน่วยงาน รวมถึงภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งการได้รับสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) การส่งเสริมและสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนในการสำรวจข้อมูล รวมถึงอนุเคราะห์อาคารสถานที่ในการประชุม ซึ่งสภาฯ ได้มีบทบาทในการเชื่อมโยงภาคี ประสานความร่วมมือระหว่างชาวบ้าน ทีมช่างชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ท้องถิ่น ทำให้เข้าใจและเกิดการมีส่วนร่วมกันในการทำงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ได้มีการวางแผน ออกแบบ และสรุปบทแผนการทำงานที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การขยายพื้นที่การพัฒนาต่อไปให้ครอบคลุมทั้งตำบล รวมถึงประสานเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี ในการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางมยุรี หงษ์เจริญ

ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่

เบอร์โทร. 089-7519971

เรื่องเล่าการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา
“พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพในชุมชน”

1.บริบทพื้นที่

ตำบลบางคา มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,111 คน จำแนกเป็นชาย 1,084 คน หญิง 1,027 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 57.678 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 893 ครัวเรือน

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลดงน้อยอำเภอราชสาส์นจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลเมืองใหม่อำเภอราชสาส์นจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลพนมสารคามอำเภพนมสารคามจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหัวไทรอำเภอบางคล้าจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้าน	สภาพปัญหา
ด้านสิ่งแวดล้อม	- ปัญหาดินไม่มีคุณภาพเป็นดินที่มีคุณภาพต่ำ มีปัญหาดินเค็ม ดินเปรี้ยว ทำให้การทำการเกษตรมีผลผลิตต่ำ ไม่ได้คุณภาพ ทำให้ราคาตกต่ำ - น้ำไม่เพียงพอต่อการทำเกษตร

ด้านคุณภาพชีวิต	- ปัญหาการปะปาคุณภาพต่ำ เนื่องจากยังเป็นปะปาหมู่บ้าน ปัญหาเรื่องน้ำไม่ไหล น้ำไม่มีคุณภาพ ไม่สามารถนำมาใช้ น้ำกร่อย แทบทุกหมู่บ้าน - ประชากรไม่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าเพื่ออยู่อาศัยและทำการเกษตร
ด้านเศรษฐกิจ/อาชีพ	- ผู้สูงอายุร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรทั้งหมดไม่มีรายได้ - ปัญหาการว่างงาน ไม่มีรายได้เข้าครัวเรือน หรือรายได้ไม่เพียงพอ มีผู้สูงอายุที่อยู่ติดบ้านไม่สามารถออกไปทำงานหารายได้นอกบ้านได้
ด้านสาธารณสุข	- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ประชาชนใช้ชีวิตยากลำบากในการทำมาหากิน ขาดรายได้

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลตำบลบางคา ประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลาง ในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นโดยมีกระบวนการดังนี้

1. สสำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทั้งสามด้าน สังคม /เศรษฐกิจ/สิ่งแวดล้อม
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหาข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาในตำบล ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
3. การ แก้ไขปัญหา ชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนา เพื่อเชื่อมโยงการหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิตวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี เชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่างๆในระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและบูรณาการร่วมกัน
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชน จัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนสภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา อำเภอรราชาสีน จังหวัดฉะเชิงเทราตำบล

วิสัยทัศน์ : “องค์กรเข้มแข็ง แหล่งน้ำเพียงพอ อาชีพมั่นคง พัฒนาคุณภาพชีวิต บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม”

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ โดยได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจในชุมชน พบว่า มีประชาชนว่างงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เป็นวัยผู้สูงอายุอยู่บ้าน บางรายไม่สามารถอยู่เพียงลำพัง ทำให้ลูกหลานไม่สามารถออกไปประกอบอาชีพข้างนอกได้ และภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 เช่นนี้ ทำให้อาชีพหลายอาชีพต้องหยุดชะงัก โรงงานบริษัทห้างร้าน บางแห่งต้องปิดตัวส่งผลให้คนตกงาน เกิดอัตราว่างงานเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่รายจ่ายยังคงมีอยู่ทุกวัน สภาองค์กรชุมชนจึงได้ประชุมร่วมกับกลุ่มองค์กรในชุมชน ประสานหน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาสนับสนุนองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจให้กับคนในชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลบางคา	สนับสนุนผลักดันแผนพัฒนาเข้าสู่แผนระดับตำบลสนับสนุนสถานที่ประชุม และบุคลากรให้ความช่วยเหลือด้านคอมพิวเตอร์ประชาสัมพันธ์
2	พัฒนาชุมชนตำบลบางคา	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ ให้ความรู้การฝึกอาชีพ
3	รพสต.บางคา	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ดูแลด้านสาธารณสุข
4	โรงเรียนบางคา	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่
5	การประปาภูมิภาคสาขาพนมสารคาม	สนับสนุนงบประมาณ 6,050,000 บาท ในการส่งเสริมระบบประปาภูมิภาคในตำบล
6.	กศน.ตำบลบางคา	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ ให้ความรู้การฝึกอาชีพ สนับสนุนวิทยากรอบรมหลักสูตรการทำชาลาเปา สนับสนุนวิทยากรอบรมหลักสูตรการค้าออนไลน์

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
7.	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไข ปัญหาชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ โดยร่วมกับ กศน.ตำบลบางคา จัด โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (หลักสูตรไม่เกิน 30 ชั่วโมง) อบรมหลักสูตรการทำซาลาเปา โดยมีครู จากกศน.ตำบลบางคาเป็นวิทยากรให้ความรู้ ซึ่งมี ผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 8 คน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ทุกคนได้เรียนรู้ผ่าน การทำจริง จนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และเมื่อสามารถทำขนมได้แล้ว

นั้น สิ่งสำคัญคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการหาตลาดจำหน่ายสินค้าเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ได้อย่างแท้จริง ซึ่ง ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ระบาด เช่นนี้ การจำหน่ายสินค้าในรูปแบบปกติ คือ วางขายตามร้านค้า ตลาด หน้า บ้าน ช้างทาง คงเป็นไปได้ยาก เพราะการออกไปพบปะผู้คนมากมายอาจเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคได้ จึงเห็น ว่าควรมีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการทำตลาดออนไลน์

สภาองค์กรชุมชนจึงได้ประสานกศน.อำเภอราชสาส์น เพื่อขอสนับสนุนการพัฒนาทักษะการใช้สื่อ ออนไลน์ให้กับชุมชน โดยกศน.อำเภอราชสาส์น มอบหมาย กศน.ตำบลบางคา จัดโครงการสร้างเครือข่ายดิจิทัล ชุมชนในระดับตำบล หลักสูตรการค้าออนไลน์ ณ กศน.ตำบลบางคา หมู่ 2 ตำบลบางคา อำเภอราชสาส์น จังหวัด ฉะเชิงเทรา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 15 คน ทำให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการค้าออนไลน์ เช่น วิธีการขายสินค้าผ่าน เฟสบุ๊ก วิธีการเปิดเพจ การโพสต์ขายสินค้า การคุยโต้ตอบกับลูกค้า และ เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามโดนใจ ดึงดูดให้ลูกค้าสนใจมาสั่งซื้อสินค้า และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับ ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในตำบลบางคานั้น เกิดจากการสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่และมาจากประชาคมที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และร่วมกันแก้ไขปัญหาในชุมชน ผ่านการเรียนรู้และสรุปบทเรียน จนนำไปสู่การสร้างการสร้างอาชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในตำบล การพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างงาน/อาชีพ ทำให้คนในพื้นที่มีทางเลือกในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมทางด้านสุขภาพ รวมถึงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาคีทั้งในและนอกชุมชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล รพ.สต. สสอ. รพ.สต. สสส. กศน.พัฒนาชุมชน และหน่วยงานภาคีภายนอก ฯลฯ

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพ จนสามารถสร้างรายได้ให้คนในพื้นที่แล้ว จากการหารือกันถึงสภาพปัญหาในตำบล เห็นควรทำแผนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในผู้เดือดร้อนในตำบล อีกทั้งการพัฒนาความเข้มแข็งและความน่าเชื่อถือของสภาองค์กรชุมชน แก่คนทั้งในและนอกพื้นที่ต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวอรุณวดี ใหม่ก่งลาย
ตำแหน่ง เลขาธิการสภาองค์กรชุมชนตำบลบางคา
เบอร์โทรศัพท์ 062-8631771

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองต๋นบก อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
“โควิด-19 สร้างการมีส่วนร่วมชุมชน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชน”

1.บริบทพื้นที่

ในอดีตตำบลนี้มีหนองน้ำขนาดใหญ่เป็นที่อาศัยของนกจำนวนมาก ในฤดูแล้งน้ำในหนองน้ำแห่งนี้จะแห้ง มีนกมากินปลาจำนวนมาก จึงปรากฏเป็นรอยตีนนกที่เดินหากินในหนองน้ำใหญ่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงเรียก หนองน้ำแห่งนี้ว่า “หนองต๋นบก” และใช้ชื่อหนองน้ำแห่งนี้เป็นชื่อของตำบลมาจนทุกวันนี้ สภาพโดยทั่วไป พื้นที่ เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะสำหรับการเกษตร ทำนา แต่ปัจจุบันการทำนาลดน้อยลง ประชาชนหันมาเลี้ยงกุ้ง , เลี้ยง ปลา เป็นอาชีพหลักมากขึ้น บ้านเรือนส่วนใหญ่กระจุกตัวริมถนน แม่น้ำลำคลอง มีเนื้อที่ประมาณ 15.08 ตาราง กิโลเมตร หรือประมาณ 9,245 ไร่ และแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 3, 090 คน แยกเป็นชาย 1,478 คน เป็นหญิง 1,126 คน มีจำนวนครัวเรือน 7 58 ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากร โดยเฉลี่ย 209 คน / ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านโพธิ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดชลบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลสับเอ็ดคอก อำเภอบ้านโพธิ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านโพธิ์ , คลองบ้านโพธิ์ , บางซื่อน อำเภอบ้านโพธิ์

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชนทุกมิติ โดยสภาองค์กรตำบลหนองต๋นบก ร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำ องค์กรชุมชน พบว่า ด้วยบริบทตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มประชาชนในพื้นที่ทำเกษตรกรรม ในหน้าแล้งพบปัญหา แหล่งน้ำไม่เพียงพอ จากการที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีการทำบ่อปลา บ่อกุ้ง และค้าขาย ก็จะมี ผลผลิตจากการเกษตรที่นำมาเป็นสินค้า โดยการจำหน่ายในปริมาณมาก ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ บางครั้งจำหน่ายได้ต่ำกว่าต้นทุน จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแปรรูปผลผลิตในพื้นที่ก็มี

อยู่คือ แต่ไม่ได้ถูกส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาสินค้าให้ดูน่าซื้อ ขาดการประชาสัมพันธ์ คนในชุมชนขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้าขายในยุคปัจจุบันทำให้พลาดโอกาสในการที่จะจำหน่ายผลผลิตและการเผยแพร่ข้อมูลไปยังบุคคลภายนอกเพื่อทำให้คนได้รู้จักมากขึ้น ปัญหาคนว่างงานเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ไม่มีอาชีพที่จะหารายได้จุนเจือครอบครัว ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาพองค์กรชุมชนตำบลหนองตึนบก ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครบถ้วนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และพัฒนาอาชีพ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาพองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาพองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเหล่านั้นๆ ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวชุมชนโดยชุมชน ปัญหาเรื่องรายได้และปัญหาของคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในพื้นที่ ปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 สภาพองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวชุมชนโดยชุมชน ด้านการช่วยเหลือเยียวยา การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค โดยใช้การประชุมของ

คณะกรรมการสภาองค์กรชุมชน สํารวจกลุ่มเป้าหมายผู้เดือดร้อนร่วมกับท้องถิ่น ออกแผนปฏิบัติการ ประสาน
หน่วยงานภาคี จัดกระบวนการหนุนเสริมในด้านต่างๆ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน -โครงการบ้านพอเพียง
2	องค์การบริหารส่วนตำบล หนองตึนบก	ประสานความร่วมมือ สนับสนุนข้อมูล อาคาร สถานที่ สนับสนุนถุงยังชีพให้กับประชาชนในพื้นที่จำนวน 100 ชุด
3	รพสต.หนองตึนบก	สนับสนุนการตรวจสุขภาพประจำปี
4	กศน.ตำบลหนองตึนบก	สนับสนุนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์อบรมฝึกทักษะด้านอาชีพ 1.กล้วยฉาบ กล้วยอบเนย กล้วยปิ้ง ขนมกล้วย 2.ปลาสามปลานิล น้ำพริกเผปลาชนิดย่าง ปลานิลทอดกรอบทรงเครื่อง และข้าวเกรียบปลานิล

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตึนบก ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้ได้รับผลกระทบการแพร่ระบาดโควิด 19 โดยได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลหนองตึนบก (รพสต.) มาร่วมให้ความรู้เรื่องเชื้อไวรัสโควิด 19 เช่น วิธีการการดูแลป้องกันตนเอง การสังเกตอาการในเบื้องต้น และในสถานการณ์ปัจจุบันที่มียอดผู้ติดเชื้อสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งแนวทางที่จะป้องกันและลดการแพร่เชื้อได้ คือ ประชาชนต้องได้รับวัคซีน แต่วัคซีนที่ประเทศนำเข้าในปัจจุบันยังไม่ได้มีความน่าเชื่อถือ จากกระแสข่าวที่ได้มีการสื่อสารเกี่ยวกับผลกระทบด้านสุขภาพจากการฉีดวัคซีน ซึ่งบางรายรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต ยิ่งทำให้ประชาชนหวาดกลัว ขาดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของวัคซีน ทำให้ประชาชนในพื้นที่ส่วนมากปฏิเสธการรับวัคซีน สภาองค์กรชุมชนจึงได้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลหนองตึนบก (รพสต.) และอสม. จึงได้จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการฉีดวัคซีนว่าฉีดแล้วจะส่งผลดีต่อตนเอง ซึ่งจะสามารถช่วยลดอาการรุนแรงของอาการหากร่างกายได้รับเชื้อได้ และหากสามารถฉีดวัคซีนให้กับประชาชนได้จำนวนมากพอ จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ซึ่งจะสามารถช่วยหยุดการแพร่เชื้อไวรัสในครั้งนี้

ได้ พร้อมทั้ง เชิญชวน ประชาชนที่ปฏิเสธการลงทะเบียนเพื่อรับการฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้ลงทะเบียนของรับวัคซีน โดยสามารถสร้างความมั่นใจให้ประชาชนเปลี่ยนใจขอรับวัคซีนได้ จำนวน 36 คน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วน จังหวัดยังได้มาร่วมสนับสนุนมอบถุงยังชีพแจกจ่ายให้กับประชาชน จำนวน 100 ชุด ให้กับผู้เดือดร้อน โดยมุ่งเน้น ไปที่กลุ่มผู้เปราะบาง ผู้สูงอายุ และกลุ่มเสี่ยงที่ต้องกักตัวอยู่บ้าน เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับ ประชาชนในตำบลหนองต๋นตก

และประสานความร่วมมือกับกศน.ตำบลหนองต๋นตก สนับสนุน วิทยากรจัดอบรมโครงการสัมมาชีพชุมชนเพื่ออบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ชุมชน โดยใช้ทุนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ ชุมชนเช่น 1.กล้วยฉาบ กล้วยอบเนย กล้วยบั้ง ขนมหักกล้วย 2.ปลาต้มปลานิล

น้ำพริกเผาปลานิลย่าง ปลานิลทอดกรอบทรงเครื่อง และข้าวเกรียบปลานิล โดยมีกลุ่มเป้าหมายคนว่างงานจาก สถานการณ์โควิด 19 เข้าร่วมอบรม จำนวน 15 คน ทำให้ได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนาสินค้า ให้น่าสนใจ ส่งเสริมเรื่องช่องทางการจำหน่าย ซึ่งผลจากการอบรมทำให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าสินค้าในตำบล สามารถนำมาปรับใช้ในครัวเรือน ถ่ายทอดให้กับคนอื่นในตำบล และสามารถนำมาจำหน่ายเพื่อให้เกิดรายได้ในครอบครัว

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การดำเนินงานแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่นที่ผ่านมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ภายใต้สภาองค์กรชุมชนส่งผลชุมชนมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ผ่านการเรียนรู้ ทำกิจกรรมร่วมกันเกิดความรัก ความสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชนที่ได้รับผลกระทบผู้ที่ว่างงานและผู้ด้อยโอกาส สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม สร้างวิสาหกิจภายในชุมชน และชุมชนยังเกิดความร่วมมือร่วมใจในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความเอื้ออาทรต่อกัน เรียนรู้วิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จากการดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตึนบก พบว่าประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่อบรมมาผลิตและจำหน่ายเพื่อลดรายจ่ายให้เพิ่มรายได้ในครอบครัว ส่งเสริมอาชีพเช่น 1.กล้วยฉาบ กล้วยอบเนย กล้วยปิ้ง ขนมกล้วย 2.ปลาสามปลานิล น้ำพริกเผาปลานิลย่าง ปลานิลทอดกรอบทรงเครื่อง และข้าวเกรียบปลานิล เรื่องที่อยู่อาศัยก็จะทำการสำรวจทั้งตำบลเพื่อช่วยเหลือครัวเรือนผู้เดือดร้อน ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานภาค ท้องที่ท้องถิ่น เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น สามารถต่อยอด ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางชมภู จิตตะวิกุล

ตำแหน่งประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองตึนบก

เบอร์โทร 095-1030585

ทำนาลดต้นทุน เกษตรกรทำนาลุ่มตาอำปากได้
สภาองค์กรชุมชนตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.บริบทพื้นที่

ตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบางคล้า อยู่ห่างจากอำเภอบางคล้าประมาณ 13 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม 46.12 ตารางกิโลเมตร หรือ 28,825 ไร่ ซึ่งเป็นตำบลที่มีเนื้อที่มากเป็นอันดับหนึ่งของอำเภอบางคล้า คือร้อยละ 13.09 ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอบางคล้า โดยมีอาณาเขตพื้นที่ติดต่อกับท้องถิ่นข้างเคียง ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ็ด
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงน้อย อำเภอราชสาส์น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	แม่น้ำบางปะกงและอำเภอกลองเชื่อน

สภาพโดยทั่วไป พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีคลองส่งน้ำเล็กๆ ไหลผ่านทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่ขุดโดยกรมชลประทาน เพื่อนำน้ำไปใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเพื่อการอุปโภคบริโภคภายในครัวเรือน พื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่ใช้ในการทำไร่ ทำสวน และประมงเลี้ยงสัตว์

ด้านการปกครอง แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 6,222 คน แยกเป็นชาย 3,001 คน เป็นหญิง 3,221 คน มีจำนวนครัวเรือน 2,351 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัทรองลงมา เพราะอยู่ใกล้พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม นอกจากนี้มีกิจกรรมการเกษตรสำคัญ ได้แก่ ทำประมง ทำนา รองลงมา คือ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถจำแนกเป็นรายหมู่บ้านได้ ตามลำดับ

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาด้านเศรษฐกิจจายได้ จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรส่วนใหญ่ในวัยทำงาน นิยมประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปภายในและทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ ปัจจุบันเศรษฐกิจตกต่ำจากภัยโควิด ส่งผลให้แรงงานว่างงาน ตกงานลดเวลางานน้อยลง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิต มีการก่อหนี้ยืมสิน หนี้ในระบบ

สภาพดินในพื้นที่เป็นกรด ลักษณะดินพื้นที่ตำบลหัวไทรเป็นลักษณะดินดอน ดินมีความเป็นกรดรุนแรงมาก จึงมีผลกระทบต่อการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คุณภาพน้ำเป็นกรด มีรสกร่อย

ทำลายระบบนิเวศพืชและสัตว์น้ำ การเจริญเติบโตของรากพืชถูกทำลาย เกิดจากการทับถมของดินตะกอนน้ำทะเล และน้ำกร่อย เนื้อดินเป็นดินเหนียวเป็นดินดอน

ปัญหาด้านการเกษตร ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนาแต่ยังมีการใช้ปุ๋ยไม่ถูกปริมาณ ไม่ถูกวิธี ใช้สารเคมีมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรสุขภาพไม่ดี

ปัญหาน้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากแม่น้ำบางปะกง และแม่น้ำปราจีน ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา ไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ให้พอเพียงได้ และบางแห่งเป็นน้ำกร่อยไม่เหมาะกับการเพาะปลูก ไม่สามารถใช้ดื่มและอุปโภคได้

ปัญหาคมนาคมขนส่ง สภาพถนนถนนที่ใช้ในการคมนาคมและสัญจรระหว่างหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลหัวไทร ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นถนนลูกรัง มีระดับพื้นถนนต่ำ เมื่อถึงฤดูฝนทำให้น้ำท่วมขังในท้อง

ปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะ ยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่มีที่สาธารณะ ทางท้องถิ่นจึงไม่สามารถดำเนินการได้

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชน เป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การเชื่อมประสานกลุ่มองค์กรชุมชน สำรวจปัญหาความเดือดร้อนในชุมชน จัดลำดับปัญหา แนวทางการแก้ไข ระยะเวลาดำเนินการ พร้อมทั้งการแลกเปลี่ยนหรือร่วมท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงาน มีกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. สำรวจปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาของชุมชน ข้อมูลผู้เดือดร้อนในด้านต่างๆ เพื่อนำมาวางแผนเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน

2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนา ในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติและสามารถขับเคลื่อนได้

3. การแก้ไขปัญหาตามแผนพัฒนา ด้วยการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีต่างๆที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้กับชาวบ้านได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

- 4.บูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี สามารถนำแผนพัฒนาชุมชนไปเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ เช่นกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานภาคีอื่นๆ

- 5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล มีการจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาด้านการเกษตร ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนาแต่ยังมีการใช้ปุ๋ยไม่ถูกปริมาณ ไม่ถูกวิธี ใช้สารเคมีมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรสุขภาพไม่ดีนั้น

สภาองค์กรชุมชนตำบลหัวไทร ได้ชักชวนกลุ่มเกษตรกรทำนา จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นเกษตรกรหัวก้าวหน้า มีความสนใจในการลดต้นทุนการปลูกข้าว การใช้ปุ๋ยถูกปริมาณ ถูกชนิดดิน ถูกเวลา ตลอดจนสนใจการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ มาป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยได้ปรึกษาหารือว่าควรมีการศึกษาเรียนรู้วิธีการทำที่ถูกต้อง องค์ความรู้ในการใช้ปุ๋ย การดูแลรักษาข้าว เพื่อให้เกษตรกรในตำบลลืมตาอ้าปากได้ จึงได้ปรึกษาหารือกับสำนักงานเกษตรอำเภอบางคล้า จัดกิจกรรมให้ความรู้การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำนาข้าวลดต้นทุน ตั้งแต่การตรวจดิน การคำนวณปุ๋ยใช้เอง การทำน้ำหมักชีวภาพ การใช้ปุ๋ยและสารเคมีถูกระยะเวลา ซึ่งช่วยให้เกษตรกรทำนาลดต้นทุนการปลูกข้าวได้อย่างมาก

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	สนับสนุนสภาองค์กรชุมชนในการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น
2	องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร	สนับสนุนการฝึกอบรมพัฒนาทักษะกลุ่มอาชีพ กลุ่มดอกไม้จันทน์ กลุ่มทำกระเป๋าคู่
3	สำนักงานเกษตรอำเภอบางคล้า	-พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำนาข้าวลดต้นทุน จำนวน 30 คน
4	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวไทร	แนะนำวิธีการดูแลป้องกันตนเองในช่วงโควิด การเว้นระยะห่างทางสังคม

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินกิจกรรมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำนาข้าวลดต้นทุน ให้กับเกษตรกรทำนา จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นเกษตรกรหัวก้าวหน้ามีความสนใจในการลดต้นทุนการปลูกข้าว การใช้ปุ๋ยถูกปริมาณ ถูกชนิดดิน ถูกเวลา ตลอดจนสนใจการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ มาป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช ซึ่งได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือวิทยากรจากสำนักงานเกษตรอำเภอบางคล้า มาอบรมให้ความรู้การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำนาข้าวลดต้นทุน การเก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง การตรวจธาตุอาหารในดิน (N-P-K) เพื่อใช้ปุ๋ยได้ถูกประเภทดิน การคำนวณปุ๋ยใช้เองจากแม่ปุ๋ยที่มีขายในท้องตลาด ช่วยลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยได้มากถึงร้อยละ 20 เปอร์เซนต์ หรือคิดเป็นเงินค่าปุ๋ยได้ลดลงได้มากถึง 20,000 บาท ต่อการทำนา 10 ไร่ หรือหากนับรวมแปลงนาที่เกษตรกรทำนา 30 คน ทำรวมกันประมาณ 100 ไร่ สามารถค่าปุ๋ยเคมีลงได้มากถึง 200,000 บาท จากฤดูกาลปลูกข้าว ซึ่งเป็นการลดต้นทุนการผลิตได้อย่างมาก ทั้งยังได้ฝึกทำน้ำหมักชีวภาพจากของเหลือใช้ในชุมชน เช่น มะละกอ หอยเชอรี่ ฯลฯ เพื่อเป็นสารฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของต้นพืชผัก ข้าวได้เป็นอย่างดี ลดการสารเคมี เกษตรกรสุขภาพดีขึ้น

6.ข้อค้นพบสำคัญ

เกษตรกรทำนาที่เข้าร่วมกิจกรรมทำนาลดต้นทุนการปลูกข้าว ได้แนวทางการลดต้นทุนที่ลงมือทำได้เอง มากกว่าไปเรียกร้องการลดราคาปุ๋ยจากหน่วยงานรัฐ หรือให้ราคาข้าวสูง ซึ่งเป็นกลไกตลาดที่ดำเนินการได้ยาก แต่หากต้นทุนการปลูกข้าว คือ ปุ๋ย มีต้นทุนถูกกว่าที่อื่น เกษตรกรทำนาก็ยังขายข้าวได้กำไร แม้ว่าราคาข้าวอาจไม่สูงมาก เพราะตนเองมีต้นทุนการปลูกข้าวไม่สูงเท่าคนอื่น

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลหัวไทรส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพ ให้มีความสามารถในการแข่งขันกับกลไกตลาด ด้วยการคิดค้นการลดต้นทุน เหมือนดังกลุ่มเกษตรกรทำนา ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพในภาวะการแข่งขันทางการตลาดในปัจจุบันได้

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสุเทพ ยิ้มนัย
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลหัวไทร
เบอร์โทร. 081-4456077

บ้านสวนน่าอยู่น่ามอง ธรรมชาติดีแยกขยะก่อนทิ้ง
เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลเมืองบ้านสวน เดิมเป็นสุขาภิบาลบ้านสวน ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เปลี่ยนแปลงฐานะเป็น “เทศบาลเมืองบ้านสวน” อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2548 เป็นต้นไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงฐานะ ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าเทศบาลเมืองบ้านสวน มีความเจริญเติบโตอย่างมาก

เทศบาลเมืองบ้านสวน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทาง ประมาณ 81 กิโลเมตร มีพื้นที่ครอบคลุม 3 ตำบล คือ ตำบลบ้านสวน ทั้งตำบล (10 หมู่บ้าน) ตำบลหนองรี บางส่วน (หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 3) และตำบลหนองขำคอกบางส่วน แบ่งเขตการปกครองเป็น 46 ชุมชน มีจำนวน ประชากรทั้งสิ้น 68,929 คน จำนวนครัวเรือน 44,701 หลังคาเรือน

สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลเมืองบ้านสวนเป็นที่ราบลุ่ม ด้านทิศตะวันออกพื้นที่ ค่อนข้างสูงและลาดต่ำ ลงไปทางทิศตะวันตก มีเนินเขาอยู่ด้านทิศเหนือ 3 ลูก คือ เขาพระบาท เขานกยูง และเขา น้อย มีคลอง ลำธาร ห้วย จำนวน 9 แห่ง ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลเมืองบ้านสวนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ลุ่ม จึงเหมาะสมแก่การใช้เป็นพื้นที่พักอาศัย พาณิชยกรรม ตั้งหน่วยงานของรัฐ สวนสาธารณะ เกษตรกรรม ตั้ง สถานศึกษา และเป็นพื้นที่ว่าง

อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือติดต่อกับเขตตำบลบางทราย และตำบลนาป่า อำเภอเมือง ทิศใต้ติดต่อกับเขต ตำบลเสม็ด และตำบลห้วยกะปิ ทิศตะวันออกติดต่อกับเขตตำบลหนองรี และตำบลหนองขำคอก ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองชลบุรี และบางส่วนจดทะเลฝั่งตะวันออกของอ่าวไทย

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านสังคม ที่อยู่อาศัยไม่เพียงพอ ต่อประชากร เพราะเกิดการรุกล้ำพื้นที่ จ้างจองเป็นเจ้าของโดยคนนอก พื้นที่และประชากรแฝง บ้านทรุดโทรมไม่มีความมั่นคงและปลอดภัย ครัวเรือนยากจนไม่มีงบประมาณในการ ซ่อมแซม ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ประชากรแฝงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คนต่างพื้นที่เข้ามาอาศัยอยู่เพิ่มขึ้นขาด ความร่วมมือจากประชาชนในด้านต่างๆ ขาดจิตสำนึกในการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านสิ่งแวดล้อม มีการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมทำให้เกิดปัญหาระบบนิเวศ ด้านเสียงดัง ฝุ่นละอองทำ ให้ประชาชนป่วยเป็นโรคทางเดินหายใจ การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงในลำคลองทำให้มีผลกระทบ

กับเกษตรกรที่ทำนาและบ่อปลา ปัญหาขยะในชุมชนเนื่องจากประชาชนขาดการบริหารจัดการขยะ ส่งผลให้สภาพชุมชนมีกองขยะไม่น่ามอง มีปัญหาเรื่องกลิ่น ไม่ถูกสุขลักษณะ

ด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ยังไม่มีตลาดกลางในการรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรต้องผ่านพ่อค้าคนกลางทำให้ได้ราคาที่ไม่พอกับต้นทุนในการผลิต

ด้านสาธารณสุข โควิด-19 ส่งผลให้การรวมตัวดำเนินกิจกรรมทางสังคมมีข้อจำกัด การเฝ้าระวังสุขภาพของคนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 คนว่างงานจากผลกระทบการจ้างงาน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาความเสื่อมโทรมทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาขยะในชุมชน การทิ้งขยะในชุมชน เนื่องจากชุมชนโดยรวมเป็นชุมชนเมือง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองบ้านสวน จึงมีประสานความร่วมมือหลายภาคส่วน ทั้งชุมชน ประชาชน องค์กรชุมชน ท้องที่ท้องถิ่น มาร่วมงานร่วมกันอย่างบูรณาการ โดยอาศัยปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนเป็นตัวตั้ง ซึ่งการแก้ไขปัญหาขยะในเขตเมืองถือเป็นเรื่องใหญ่ของความเสื่อมโทรมสิ่งแวดล้อมเมือง โดยสภาองค์กรชุมชนได้ปรึกษาหารือแนวทางที่จะดำเนินงาน เห็นควรให้มีการทำงานทั้งเชิงรุก เชิงรับ กล่าวคือ มีมาตรการ

ในการเฝ้าระวัง บทลงโทษการทิ้งขยะ มีการปลูกจิตสำนึกในการคัดแยกขยะแก่ประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนการจรรยาบรรณสาธิตการบริหารจัดการขยะ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลเมืองบ้านสวน	-สนับสนุนการดำเนินโครงการส่งเสริมการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี ผู้เข้าร่วม 100 คน งบประมาณดำเนินการ 70,000 บาท โดยกิจกรรมมีวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่อง การจัดการขยะ การคัดแยกขยะจากต้นทาง ก่อนนำไปทิ้ง รวมถึง มลพิษจากขยะ ผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม -สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	การให้ความรู้ คำแนะนำการดูแลป้องกันตนเอง การมอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ชุดความรู้ป้องกันโควิด-19
3	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	การให้ความรู้ คำแนะนำการดูแลป้องกันตนเอง การมอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ชุดความรู้ป้องกันโควิด-19

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองบ้านสวน ได้เสนอแนวทางการลดปริมาณขยะต่อเทศบาล เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะที่เทศบาลต้องมีการจัดเก็บ ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ แยกทำลายในแต่ละปี ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เข้าใจ เห็นความสำคัญ จึงได้มีการดำเนินโครงการส่งเสริมการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี ผู้เข้าร่วม 100 คน งบประมาณดำเนินการ 70,000 บาท โดยกิจกรรมมีวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่อง การคัดแยกขยะในครัวเรือน การจัดการขยะ โดยใช้ระบบ 3R การคัดแยกขยะจากต้นทาง ก่อนนำไปทิ้ง รวมถึง มลพิษจากขยะ ผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ซึ่งผลจากการเข้ารับการอบรมดังกล่าว ทำให้ประชาชนที่เข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพได้เกิดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยก ลดปริมาณขยะ การคัดแยกอย่างถูกวิธี ซึ่งสามารถทำได้ตั้งแต่ในบ้าน ขณะเดียวกันยังมีส่วนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระท้องถิ่นในการเสียค่าใช้จ่ายจัดเก็บ แยก ทำลายขยะในแต่ละปี

วิทยากรให้ความรู้เรื่อง การคัดแยกขยะในครัวเรือน การจัดการขยะ โดยใช้ระบบ 3R

กิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล เปลี่ยนขยะเป็นกองทุน จำนวน 34,455 บาท

กิจกรรมคัดแยกขยะก่อนทิ้ง การนำขยะมาหมุนเวียนใช้ การนำขยะไปขาย สร้างรายได้ให้กับชุมชน

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานการแก้ไขปัญหามุขมนตรีร่วมกับท้องถิ่น ภายใต้สภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองบ้านสวน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนสามารถเชื่อมโยงหน่วยงาน ภาคีในทั้งและนอกพื้นที่ ทำให้ปริมาณขยะในครัวเรือนลดลงอย่างเห็นได้ชัด ชุมชนมีการคัดแยกขยะ นำขยะมาหมุนเวียน สร้างรายได้ให้ครัวเรือน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพด้านเศรษฐกิจให้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรม การแปรรูป การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาช่องทางตลาด การสื่อสารออนไลน์

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายโสภา สีมูล

ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลเมืองบ้านสวน

สบูสมุนไพรรางจืด พัฒนาอาชีพ อนุรักษ์พืชสมุนไพรไทย
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว เดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบางเสร่ ซึ่งได้รับการยกฐานะมาจากสภาตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2539 ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เกล็ดแก้ว และได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2551 เหตุผลในการเปลี่ยนชื่อจากบางเสร่เป็นเกล็ดแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัด ชลบุรี จะเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล แต่ไม่สามารถใช้ชื่อตำบลเป็นชื่อเทศบาลได้ เนื่องจากมีเทศบาล ตำบลบางเสร่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเดียวกันอยู่แล้ว จึงขอเปลี่ยนชื่อจาก “องค์การบริหารส่วนตำบลบางเสร่” เป็น “องค์การบริหารส่วนตำบลเกล็ดแก้ว” ก่อน หลังจากนั้นจึงได้ยกฐานะมาเป็นเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว มีลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลาดเอียง สลับภูเขา โดยลาดเอียงสู่ชายทะเลด้านทิศ ตะวันตก โครงสร้างทางเศรษฐกิจหลักของเทศบาลตำบลเกล็ดแก้วส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม

แบ่งเขตการปกครองเป็น 8 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนเนินสามัคคี ชุมชนทรายแก้ว ชุมชนเขาช้าง ชุมชนบ้านเขากระทิง ชุมชนบ้านหนองหิน ชุมชนร่วมพัฒนาวัดใหม่อยู่สงัด ชุมชนเกล็ดแก้วพัฒนา และชุมชน บ้านไค้วันเพ็ญ ประชากรทั้งหมด 3,450 คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,264 หลังคาเรือน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการทำเกษตรของนายทุน มีการใช้สารเคมีในผลผลิต ด้านทรัพยากรน้ำสำหรับ อุปโภค/บริโภคไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ระบบประปาหมู่บ้านและบ่อบาดาลที่มีอยู่ไม่เพียงพอ กับความต้องการของประชาชน

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย การท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องการพัฒนา แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ต่อความต้องการทั้งการอุปโภค-บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ผลผลิตมีจำนวนมาก เกินความต้องการของท้องตลาด ผลผลิตไม่มีคุณภาพ หรือคุณภาพต่ำ ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

ด้านสังคม ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนขาดการบริหารจัดการที่ดีและขาดระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน ปัญหาคนในพื้นที่เล่นการพนันมีมากในพื้นที่ สิ่งอภัยมุขต่าง ๆ และปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ทรุดโทรม ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคง เนื่องจากน้ำท่วมเป็นเวลานานและมีฐานะยากจน ไม่มีรายได้ในการ ซ่อมแซมบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรงได้ ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง เนื่องจากลูกหลานต้องออกไปทำงานต่างถิ่น คนพิการ ไม่ได้รับการดูแล เนื่องจากคนในครอบครัวขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดบุคลากรในการดูแล ขาดการประสานความ ร่วมมือระหว่างฝ่ายปกครองกับท้องถิ่น

ด้านสาธารณสุข การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการระบาดระลอกใหม่ มีผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ การดูแลเฝ้าระวัง การป้องกัน ภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของประชาชน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและโรคโควิด-19 ที่คนดำรงชีวิตอย่างยากลำบาก ทั้งการดูแลตนเอง การร่วมกิจกรรมทางสังคม การหารายได้ดำรงชีพ ส่งผลให้ผู้คนในตำบลต่างได้รับผลกระทบในวงกว้าง สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว จึงได้หารือร่วมกัน มีความเห็นว่าควรพัฒนาระดับกลุ่มอาชีพให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมรายได้ในครัวเรือนของสมาชิกต่อไป จึงเห็นสมควรให้หนุนเสริมพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ผลิตสบู่สมุนไพรรางจืด การใช้ทรัพยากรว่างรางจืดซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น มาแปรรูปสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพรรางจืด โดยเฉพาะเข้ากับสถานการณ์โควิด-19 เนื่องจากประชาชนสนใจสมุนไพรดูแลสุขภาพมากขึ้น ช่วยสร้างรายได้หมุนเวียนต่อชุมชน แก้ปัญหาคนไม่มีรายได้ไม่เพียงพอ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอสตึก มาแนะนำส่งเสริมขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพรรางจืด การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และแนะนำช่องทางการตลาดให้กับกลุ่ม

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง สมุนไพรสร้างภูมิคุ้มกัน
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง ยารักษาโรค
3	สำนักงานเกษตรอำเภอ	-สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ดำเนินกิจกรรมการทำสบู่สมุนไพรรางจืด โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และวิทยากรมาแนะนำให้ความรู้การทำสบู่สมุนไพรรางจืด การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และแนะนำช่องทางการตลาดให้กับกลุ่ม งบประมาณดำเนินการ 12,000 บาท

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การหนุนเสริมพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ผลิตสบู่สมุนไพรรางจืดนั้น สภาองค์กรชุมชนได้เห็นกระแสนิยมตื่นตัวของประชาชนที่ให้ความสนใจสมุนไพรไทย ในการดูแลสุขภาพสร้างภูมิคุ้มกันร่างกาย ในช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมา จึงหารือกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ควรดำเนินกิจกรรมคิดค้นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นจากสมุนไพรไล่ตัวที่หาได้ในชุมชนมาแปรรูปสร้างมูลค่า จึงได้ไปหารือขอคำแนะนำจากสำนักงานเกษตรอำเภอสตึกพบว่าที่ชุมชนมีว่านรางจืดมาก ขึ้นตามธรรมชาติทั่วไป จึงสนใจที่จะทำสบู่สมุนไพรว่านรางจืด โดยทางเกษตรอำเภอ มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ชุมชนจะนำสมุนไพรไล่ตัวมาแปรรูปสร้างมูลค่า สร้างรายได้ให้ชุมชน จึงได้ดำเนินการจัดหาวิทยากร สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ มาอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ซึ่งมีสมาชิก 15 คน โดยได้สนับสนุนค่าวัสดุอุปกรณ์ แบบหล่อสบู่ บรรจุภัณฑ์ ค่าวิทยากร ค่าดำเนินการงบประมาณ 12,000 บาท พร้อมทั้งสนับสนุนการนำผลิตภัณฑ์สบู่ไปออกบูธขายสินค้า

จากการแปรรูปสมุนไพรไล่ตัวมาสู่การทำสบู่สมุนไพรรางจืดนั้น ช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีรายได้จากการจำหน่ายสบู่สมุนไพร ราคาสบู่ก้อนละ 100-200 บาท/ก้อน ขึ้นอยู่กับประเภทบรรจุภัณฑ์นั้น กลุ่มมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท เป็นรายได้เสริมให้กับสมาชิกที่มาร่วมกิจกรรม ขณะเดียวกันยังมีส่วน

ช่วยในการอนุรักษ์พืชพันธุ์สมุนไพรรางจืดให้คงอยู่ในชุมชน เนื่องจากก่อประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพ อีกทั้งสร้างรายได้เศรษฐกิจชุมชนอีกด้วย

สรรพคุณทางสมุนไพร รางจืด มีรสเย็นจืด ใช้ถอนพิษเบื่อเมาทั้งปวง แก้กษัยร้อนทั้งปวง แก้ก้อนในกระหายน้ำ แก้กิดสำแดง แก้กษัย ชับปัสสาวะ เป็นต้น รวมทั้งใช้ทำยาเขียว แนะนำให้ใช้ใบรางจืดแห้งชงน้ำร้อนดื่ม เช่นเดียวกับน้ำชา เพื่อกำจัดสารพิษที่ได้รับจากน้ำและอาหารในชีวิตประจำวัน โดยอาจดื่มวันละ 1-2 แก้ว ซึ่งดื่มได้ง่าย เพราะรางจืดไม่มีกลิ่น ไม่มีรส แต่น้ำชารางจืดมีผลลดความดันเลือด จึงอาจไม่เหมาะกับผู้ที่มีความดันเลือด ขณะที่สรรพคุณสมุนไพรรางจืด ช่วยล้างสารพิษ สารเคมี และมลภาวะต่างๆ ที่ตกค้างบนผิวหนัง เป็นสบู่ที่มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ตามธรรมชาติ ทำความสะอาดหมดจดอย่างอ่อนโยน ลดผดผื่นแพ้คัน ลดการอักเสบของผิว

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจรายได้ให้กับคนในชุมชนร่วมกับหน่วยงานพัฒนา โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนสามารถบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ สามารถทำให้เกิดรายได้เสริมแก่คนในชุมชน มีการต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ปลุกกระแสสมุนไพรบำรุงสุขภาพ และช่วยอนุรักษ์พืชสมุนไพรให้คงอยู่

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาช่องทางสื่อสารออนไลน์สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ช่วยให้คนรู้จัก สนใจ อุดหนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอดจนพัฒนากลุ่มอาชีพด้านอื่นๆ ให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การพึ่งตนเอง สร้างรายได้ให้กลุ่ม ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนโดยรวมดีขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางฐิตียา ชอว์
ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชน

ส่งเสริมพัฒนาผ้าม้าย้อม ช่วยเหลือผู้ว่างงานมีรายได้เสริม
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ ตั้งอยู่ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี มีสภาพทางกายภาพเป็น ที่ราบบริเวณ ชายฝั่งทะเลและหุบเขาเป็นพื้นที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อนหย่อนใจโรงแรม และร้านอาหาร มีพื้นที่โดยประมาณ 88.253 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ เป็นที่ราบลุ่มบริเวณเชิงเขาเหมาะสมแก่การกสิกรรม แต่ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปเป็นที่อยู่อาศัยเสียส่วนใหญ่ ทางตอนใต้เป็นชายทะเลเหมาะแก่การทำประมง ลักษณะดิน ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย เทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ สภาพทั่วไปเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการ คือ พื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นเขตของกองทัพเรือ ซึ่งทำให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่ได้เต็มที่ รวมทั้งชายฝั่งทะเล และเกาะต่างๆ เป็น เขตทรงสงวนของกองทัพเรือ ทำให้การพัฒนาของท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยวไปได้ไม่ถึง เทศบาลตำบลเขตรอุดม ศักดิ์ ได้มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และมีประชากรแฝง อยู่เป็นจำนวนมาก การขยายตัวของประชากรมี อย่างรวดเร็วมีกิจการบ้านจัดสรรเพิ่มขึ้นจำนวนมาก จำนวนชุมชนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ มีทั้งหมด 13 ชุมชน มีประชากรทั้งหมดจำนวน 54,984 คน จำนวนครัวเรือนอาศัยอยู่ 26,594 ครัวเรือน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านสังคม จากการที่อำเภอสตึกเป็นอำเภอที่ติดต่อกับเมืองพัทยา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของ ประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันได้ขยายตัวจนเต็มพื้นที่ และในอนาคตต่อไปข้างหน้าความเจริญจะต้องขยายตัวเข้าสู่เขต อำเภอสตึก ประกอบกับมีการย้ายถิ่นฐานของข้าราชการทหารเรือเข้าสู่อำเภอสตึกมากขึ้น ทำให้เกิดการ ขยายตัวของชุมชนเพิ่มขึ้น จึงมีหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจากที่อดีตเคยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ประชากร ในเขตพื้นที่อำเภอสตึกมีอาชีพรับราชการทหารเรือเป็นส่วนใหญ่

ด้านเศรษฐกิจ ภายใต้อิทธิพลของโควิด-19 ประชาชนทั่วประเทศต่างได้รับผลกระทบจากโรคโควิด มีคนตกงาน ว่างงาน ไล่ออก ได้รับผลกระทบต่อการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิต โดยเฉพาะคนมีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ซึ่งมีรายได้น้อยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว

ด้านที่อยู่อาศัยขาดทุนทรัพย์ ไม่ปลดปล่อยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากประชากรบางส่วนมีฐานะยากจน ไม่มีรายได้ที่แน่นอน จึงไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้ มั่นคงแข็งแรงได้ รวมทั้งสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ยากไร้ที่ยังเข้าไม่ถึง เวลาเจ็บป่วยไม่มีสวัสดิการดูแล

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน อุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านชำรุดเสียหาย ไฟฟ้าตกและดับบ่อยไม่เพียงพอกับความ ต้องการของประชาชน ประชาชนใช้ไฟฟ้าเยอะในครัวเรือนและการประกอบอาชีพและไฟฟ้ามีไม่พอกับความ ต้องการของประชาชน การคมนาคม ในหมู่บ้าน ไม่สะดวก พื้นถนนชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ เทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ สภาพทั่วไปเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการ คือ พื้นที่ ส่วนใหญ่ เป็นเขตของกองทัพเรือ ซึ่งทำให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่ได้เต็มที่ รวมทั้งชายฝั่งทะเล และเกาะต่างๆ เป็นเขตทรงสงวนของกองทัพเรือ ทำให้การพัฒนาของท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยวไปได้ไม่ถึง ด้านทรัพยากรดิน เป็นเขตที่ดินอุดมสมบูรณ์ แต่ใช้ประโยชน์จากดินในการเพาะปลูกได้น้อย เนื่องจากเป็นเขตที่อยู่อาศัยของ ประชาชนอย่างหนาแน่น การทำเกษตรกรรมส่วนใหญ่ คือ หนุ่ย 9 เช่น การทำสวนผลไม้ต่าง ๆ การทำไร่มันสำปะ หลัง ส่วนหมู่บ้านอื่น ๆ มี แต่จำนวนน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนจะมีอาชีพรับราชการ

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไข ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัด เวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถ ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้งานแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ เป็นเวทีกลางที่กลุ่มองค์กรชุมชน ผู้นำชุมชน ได้มา ปรัชษาหารือแนวทางการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมต่างเห็นร่วมกันว่า ขณะนี้ปัญหาโควิด- 19 ยังคงความรุนแรงส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพ รายได้ที่จะมาจุนเจือในการดำเนินชีวิต บางครอบครัวตกงานการ

ปิดสถานที่ทำงาน บางคนต้องถูกลดเวลางาน ลดเงินเดือนเพื่อให้องค์กรอยู่รอด ช้ำร้ายบางคนไม่มีรายได้ ต้องกู้หนี้ยืมสิน ฯลฯ สภาองค์กรชุมชนจึงเห็นร่วมกันที่จะดำเนินการช่วยเหลือให้สมาชิกชุมชนมีการอบรมสร้างอาชีพเสริม โดยเน้นกลุ่มคนว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการช่วยเหลือสนับสนุน จึงได้ดำเนินอบรมพัฒนาอาชีพระยะสั้น หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นแม่บ้าน คนว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 มาเข้ารับการฝึกอบรม โดยได้รับการสนับสนุนวิทยากร วัสดุอุปกรณ์จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสตึกหีบ จัดอบรมให้สมาชิก

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	สนับสนุนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน การพัฒนาศักยภาพกลุ่มองค์กรชุมชน ภายใต้งานโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน
2	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสตึกหีบ	ฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นแม่บ้าน คนว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 จำนวน 20 คน หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ วิทยากร งบประมาณดำเนินการ จำนวน 10,000 บาท
3	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	ให้ความรู้การดูแลสุขภาพตนเอง การคัดกรองผู้ป่วย การดูแลกลุ่มเสี่ยงโควิด-19
4	สำนักงานเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์	-สนับสนุนสถานที่ประชุมกลุ่มองค์กรชุมชน -สนับสนุนช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ จำนวน 1,000 ชุด แก่ประชาชน ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาสในพื้นที่

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การอบรมสร้างอาชีพเสริม ระยะสั้น หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม โดยเน้นแม่บ้าน คนว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการช่วยเหลือสนับสนุนให้มีศักยภาพในการประกอบอาชีพเสริม ช่วงที่ไม่สามารถทำงานได้ ประกอบกับมีทักษะเครือข่ายในการสื่อสารออนไลน์ สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายผ่านระบบออนไลน์ได้ จึงได้ดำเนินอบรมอาชีพ หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม ผู้เข้าร่วมจำนวน 20 คน โดยได้รับการสนับสนุนวิทยากร วัสดุอุปกรณ์จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสตึกหีบ งบประมาณดำเนินการ จำนวน 10,000 บาท ตั้งแต่แนะนำขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม การออกแบบลวดลาย การนำผ้ามัดย้อมไปออกบูธนิทรรศการ ร่วมจำหน่ายสินค้า รวมทั้งการแนะนำการนำผ้ามัดย้อมสื่อสารผ่านออนไลน์ เพื่อขายสินค้าผ้าช่องทางออนไลน์ พบว่าผู้เข้าร่วม 20 คน ได้จัดตั้งกลุ่มทำผ้ามัดย้อม เพื่อรวมตัวกันทำกิจกรรม ออกแบบลวดลาย และนำสินค้าไปจัด

จำหน่ายให้กับประชาชนในพื้นที่ ผ่านร้าน ตามจุดแหล่งท่องเที่ยว และผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ ช่วยให้กลุ่มมีรายได้ประมาณเดือนละ 5,000 บาท เป็นรายได้เสริมที่ช่วยให้สมาชิกมีรายได้สำหรับนำไปแบ่งเบาภาระด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนได้ในช่วงโควิดนี้เป็นอย่างดี

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ช่วยสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนและครัวเรือนของผู้ว่างงาน มีรายได้ต่อการดำรงชีพในช่วงนี้ตลอดจนชุมชนเองก่อให้เกิดการช่วยเหลือ มีความรักและสามัคคีกันในทุกคณะ

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

มีแผนการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อม พร้อมทั้งขยายผลเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชนและผู้ที่สนใจในการฝึกอาชีพสร้างเสริมรายได้ต่อไป พัฒนาช่องทางการตลาด บรรจุภัณฑ์ผ้ามัดย้อมให้มีความสวยงาม และการขยายฐานสมาชิกในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสมใจ แสงทอง
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 089-7470697

ส่งเสริมครัวเรือนปลูกผักกินเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าบุญมี อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลท่าบุญมี แต่เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาล ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2511 และต่อมา ได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ทำให้สุขาภิบาลตำบลท่าบุญมี เปลี่ยนฐานะเป็นเทศบาลตำบลท่าบุญมี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542

เทศบาลท่าบุญมี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากอำเภอพนัสนิคม 13 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดชลบุรี ประมาณ 45 กิโลเมตร และระยะทางถึงกรุงเทพฯ ประมาณ 116 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 7.63 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ทำไร่ 4.767 ไร่ ประกอบด้วยชุมชนย่อย จำนวน 8 ชุมชน บ้านหนองอีเกด้า บ้านหนองคล้า บ้านกระบกคู่ บ้านสามแยก บ้านอิสลาม บ้านตลาดฝั่งเหนือ บ้านตลาดฝั่งใต้ มีประชากรอาศัยอยู่ทั้งหมดจำนวน 6,808 คน แยกเป็นชาย 3,361 คน และหญิง 3,492 คน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน และเศรษฐกิจ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้อย่างสิ้นเปลือง และประชากรที่นับวันมีแต่จะเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้สารเคมีในการทำเกษตรเพราะทำให้ได้ผลผลิตดี แต่เมื่อใช้มากก็จะมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ในขณะที่ผลผลิตที่ได้มีราคาต่ำ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอ เกิดปัญหาหนี้สิน ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เนื่องจากต้องได้รับสารเคมีทั้งจากอากาศ และอาหารที่บริโภค ทำให้เกิดโรคต่างๆ ตามมา

ด้านเศรษฐกิจ จากพิษโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ ขาดรายได้ เกิดปัญหาเรื่องรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต

ด้านสังคมคุณภาพชีวิต ที่อยู่อาศัยขาดธาตุโทรม ของคนยากจน คนด้อยโอกาส มีรายได้น้อย เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิต ทำให้ไม่สามารถซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้มั่นคงแข็งแรงได้ ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง เนื่องจากลูกหลานต้องออกไปทำงานต่างถิ่น คนพิการไม่ได้รับการดูแล เนื่องจากคนในครอบครัวขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดบุคลากรในการดูแล

ด้านสาธารณสุขการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย พบว่า มีผู้ป่วย และประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องอยู่ในระหว่างเฝ้าระวัง กักบริเวณในที่พำนักเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) มีผู้ป่วยที่ติดเชื้อเป็นเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลได้มีมาตรการการปิดสถาน

บริการ เช่นห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง เพื่อเป็นการป้องกันการระบาดของโรค ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย อาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไปอาชีพภาคบริการ การตกงาน สูญเสียรายได้

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชน มีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นและมีการบูรณาการงานร่วมกันหลากหลายภาคส่วน โดยมีกระบวนการดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล มีการจัดทำข้อมูลสภาพปัญหา โดยการลงพื้นที่เข้าถึงและสอบถามความต้องการและได้ข้อมูลความเดือดร้อนที่แท้จริง
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหาข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนในการแก้ไขปัญหา
3. การแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น เสนอแนะข้อปัญหาร่วมกัน
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี นำเสนอแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
5. ติดตามสรุปผลการดำเนิน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาภายใต้การแก้ไขปัญหาสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

การขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าบุญมี ประสานคณะกรรมการ 20 ท่าน พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มาประชุม เพื่อนำเอาปัญหาของแต่ละกลุ่มองค์กร เครือข่าย มาคุยกันว่า จะดำเนินการแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างไร ภายใต้บทบาทภารกิจสภาองค์กรชุมชนที่สามารถดำเนินการได้ จึงเสนอปัญหา เรียงลำดับความสำคัญในความเดือดร้อนในช่วงโควิดนี้ เราเห็นร่วมกันที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีการลดรายจ่ายในครัวเรือน ปลุกพืชผักสวนครัวกินเอง เหลือสามารถนำไปจ่ายแจกในชุมชนต่อได้ ซึ่งในช่วงโควิด-19 นี้ การพบปะมีความเสี่ยง หากครัวเรือนมีแหล่งอาหารไว้บริโภคเอง จะช่วยลดความเสี่ยงได้ สภาองค์กรชุมชนจึงได้ปรึกษารื้อกับสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะจันทร์ เพื่อขอคำแนะนำโดยทางเกษตรอำเภอได้จัดทำโครงการปลูกผักกินเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับแผนที่เกษตรอำเภอมีโครงการจะมาส่งเสริมกับชุมชนอยู่แล้ว ให้สภาองค์กรชุมชนประสานกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน 30 คน ทางสำนักงานเกษตรจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมให้ความรู้และมอบเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัวให้ผู้เข้าอบรม พร้อมติดตามหนุนเสริม

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเทศบาลตำบลท่าบุญมี	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ อาหารแห้ง สมุนไพรฟ้าทะลายโจร กระจาย สร้างภูมิคุ้มกัน
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การคัดกรองช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
3	สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะจันทร์	-สนับสนุนการอบรมให้ความรู้การปลูกผักสวนครัวกินเอง โดยเน้นการปลูกปลอดสารพิษ ใช้น้ำหมักชีวภาพ ใช้น้ำที่วาง วัสดุอุปกรณ์ในบ้านมาปลูกผักได้ สนับสนุนวิทยากร ค่าอาหาร และพันธุ์ผักสวนครัวให้ผู้เข้าอบรม เป็นงบประมาณดำเนินการ 10,000 บาท

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ปัญหาความเดือดร้อนในช่วงโควิดนี้ ที่รุนแรงคงหนีไม่พ้นเรื่องรายได้ที่ลดลงจากการตกงาน การขายสินค้าไม่ได้ รวมไปถึงการใช้จ่ายใช้สอยที่ลดลง ส่งผลอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะรายได้ที่จะมาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลท่าบุญมีจึงได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีการลดรายจ่ายในครัวเรือน ปลูกพืชผักสวนครัวกินเอง โดยได้ปรึกษากับสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะจันทร์ เพื่อขอคำแนะนำโดยทางเกษตรอำเภอได้จัดทำโครงการปลูกผักกินเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน ตามแผนงานภายใต้งบประมาณ เศรษฐกิจที่สำนักงานเกษตรได้รับงบประมาณมา จึงมีสอดคล้องกับแผนงานที่สภาองค์กรชุมชนได้นำหารือ โดยสภาองค์กรชุมชนประสานกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน 30 คน ทางสำนักงานเกษตรสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมให้ความรู้การปลูกผักสวนครัวกินเอง โดยเน้นการปลูกปลอดสารพิษ ใช้น้ำหมักชีวภาพ ใช้น้ำที่วาง วัสดุอุปกรณ์ในบ้านมาปลูกผักได้ สนับสนุนวิทยากร ค่าอาหาร และพันธุ์ผักสวนครัวให้ผู้เข้าอบรม เป็นงบประมาณดำเนินการ 10,000 บาท พร้อมติดตามหนุนเสริมให้คำแนะนำในการแปรรูปผักเพิ่มมูลค่า รวมทั้งช่วยเหลือด้านการตลาด นำพืชผักสวนครัวไปจัดจำหน่าย สร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิก

หลังจากสมาชิกได้อบรมการปลูกผักกินเองแล้ว ได้มีการจัดตั้งกลุ่มปลูกผักปลอดสารขึ้น มีจำนวนสมาชิก 30 คน โดยมีกิจกรรมสำคัญในการส่งเสริมให้ครัวเรือนปลูกผักกินเอง มีพันธุ์ผักสวนครัวมอบให้สมาชิกที่สมัคร พร้อมทั้งมอบพืชผักสวนครัวให้กับโรงเรียน วัด ชุมชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้มีรายได้น้อย ไว้รับประทาน

จำนวนกว่า 20 รายที่ได้ช่วยเหลือจนเจอ ส่วนพืชผักสวนครัวนอกจากบริโภคในครัวเรือน ลดรายจ่ายในการซื้อผักแล้ว กลุ่มยังนำพืชผักสวนครัวมาจำหน่ายตลาดเทศบาล ตลาดนัดชุมชน (ทุกวันพุธ)

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการส่งเสริมปลูกผักกินเองในครัวเรือน การลดการใช้สารเคมี เพื่อให้พืชผักสวนครัวที่ปลอดภัยต่อสุขภาพผู้ผลิตและผู้บริโภคนั้น ช่วยให้ครัวเรือนในชุมชนลดรายจ่ายในครอบครัว จากที่ต้องซื้อหาพืชผักอาหารมาประกอบอาหาร ช่วยลดรายจ่ายได้ระดับหนึ่ง แบ่งเบาภาระความยากลำบากในช่วงโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังสร้างรายได้เสริมให้กับครัวเรือน นำผลผลิตไปจำหน่ายได้ ส่วนหนึ่งแบ่งปันช่วยเหลือชุมชน โรงเรียน คนยากไร้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สภาองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับจากประชาชนหน่วยงานในพื้นที่ เกิดความร่วมมือที่จะดำเนินการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในระยะถัดไป

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ขยายผลครัวเรือนปลูกผักกินเองในเขตเทศบาลให้มากขึ้น จากปัจจุบัน 30 ครัวเรือน เป็น 50 ครัวเรือน รวมทั้งกำหนดพืชผักสวนครัวที่จะทำปฏิทินการจัดจำหน่ายในแต่ละช่วง เพื่อทำแผนการตลาดนัดผักสวนครัว

ผู้ให้ข้อมูล นายวันชัย ที่รู้ณ
ตำแหน่ง เลขาธิการสภาองค์กรชุมชน

ร่วมมือ ร่วมคิด พัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ยั่งยืน
เทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

สำนักงานเทศบาลตำบลบ่อทอง ได้รับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งสุขาภิบาล เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2522 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 97 ตอนที่ 6 ลงวันที่ 15 มกราคม 2523 และต่อมา สุขาภิบาลบ่อทองได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตาม พ.ร.บ.เปลี่ยนแปลงฐานะของ สุขาภิบาลเป็นเทศบาลตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542

เทศบาลตำบลบ่อทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกจังหวัดชลบุรี ระยะทางห่างจากตัวจังหวัดชลบุรีประมาณ 60 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 126 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 8.176 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,110 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของบ้านอมพนม หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง และพื้นที่บางส่วนของ บ้านคลองหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง อาณาเขตของเทศบาลตำบลบ่อทอง แบ่งการปกครอง ออกเป็น 9 หมู่บ้าน แบ่งชุมชนเป็น 10 ชุมชน มีประชากร แยกเป็นชาย 5,040 คน หญิง 4,886 คน รวมทั้งสิ้น 9,926 คน มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง และเนินเขาสูงต่ำสลับกัน พื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตรกรรมปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชไร่ต่างๆ และการเลี้ยงสัตว์

ลักษณะที่ตั้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ
ทิศใต้	ติดต่อกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลธาตุทอง ,วัดสุวรรณ

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีวิ่งควาย จะมีขึ้นประมาณเดือนตุลาคม มีการแข่งขันควายเร็ว ประกวดควายสวยงาม ประกวดผลผลิตทางการเกษตร การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เป็นต้น
- ประเพณีสงกรานต์ จะขึ้นในเดือนเมษายน มีการสรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ
- ประเพณีเข้าพรรษา จะมีขึ้นในช่วงวันเข้าพรรษา มีการแห่เทียนพรรษา

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เทศบาลตำบลบ่อทอง ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่รายล้อมด้วยสภาพแวดล้อมค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม ดังนั้นเศรษฐกิจในชุมชนขึ้นอยู่กับภาคการพาณิชย์กรรมเป็นหลัก ขณะเดียวกันก็ยังมีย่านชุมชนธุรกิจ การค้า การเงินและการบริการของเทศบาลตำบลบ่อทอง ซึ่งตั้งอยู่หนาแน่นบริเวณริมถนนหนองเสม็ด – บ่อทอง ถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมขนาดย่อมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดชลบุรี ประชากรประกอบอาชีพหลากหลายทั้งธุรกิจการค้า รวมถึงเกษตรกรรมในเขตชนเมืองบางส่วน

พื้นที่เทศบาลตำบลบ่อทอง ส่วนใหญ่เป็นที่ดิน สปก. มีพื้นที่มากกว่าตำบลอื่น ๆ ในอำเภอบ่อทอง เป็นพื้นที่ป่า มีช้างป่ารบกวนประชาชนในพื้นที่ ปัญหาภัยธรรมชาติ ในช่วงฤดูแล้งและฤดูฝน รวมถึงประชาชนบางส่วนไม่มีที่ดินทำกิน ไม่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและแต่ละหมู่บ้านห่างไกลกันจึงเดินทางค่อนข้างลำบาก รายได้ไม่มั่นคง

ปัญหาด้านสังคมและสุขภาพอนามัย มีผู้สูงอายุ เด็ก และคนพิการในตำบล ซึ่งบางส่วนรายได้ไม่เพียงพอ ประกอบกับภาวะวิกฤติโควิด-19 พบว่ามีผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนมากที่เข้าไม่ถึงการช่วยเหลือ ทั้งในเรื่องปัญหาสุขภาพ และความไม่มั่นคงในชีวิต ทั้งรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ที่สำคัญ การขยายตัวของประชากรที่มีมากขึ้นในพื้นที่ รวมถึงปัญหาประชากรแฝง จากการเข้ามาอยู่ในพื้นที่ เกิดปัญหาไม่มีที่อยู่อาศัย และการเข้าถึงการรักษาสุขภาพไม่ทั่วถึง รวมถึงการกักตุนขยะไม่ถูกวิธี ทำให้ส่งกลิ่นเหม็น

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครีวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

วิสัยทัศน์ “ชุมชนน่าอยู่ เศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง รวมใจคนบ่อทอง”

เป้าหมาย บูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทอง มีส่วนสำคัญในการร่วมแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน โดยเชื่อมกับหน่วยงานภาคี ต่างๆ หยิบยกปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานของมนุษย์มาเป็นประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนงาน เพื่อช่วยเหลือผู้เดือดร้อน ทั้งผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส คนยากจน ผู้พิการ ที่มีค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ และยังไม่เข้าถึงการช่วยเหลือจากหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มิที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง ขาดชุดชุดโครม เพื่อให้เกิดการแก้ไข โดยที่ผ่านมาได้ลงพื้นที่สำรวจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน จัดทำข้อมูลผู้เดือดร้อน และแผนการแก้ไขปัญหา และเชื่อมโยงหน่วยงานสนับสนุนการทำงานดังกล่าว โดยได้จัดทำโครงการบ้านพอเพียง ซึ่งสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมครัวเรือนผู้เดือดร้อน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. ต้องเป็นคนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอยู่อาศัยจริง อย่างน้อย 3 ปี
2. ต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน ในระดับครัวเรือนเท่านั้น ไม่ให้ใช้กู้ยืมเชิงพาณิชย์ เช่น ทำบ้านเช่า
3. เกณฑ์การพิจารณาความช่วยเหลือ ให้คณะกรรมการพิจารณาความเร่งด่วนของความเดือดร้อนก่อนได้แก่

- 1) ช่วยซ่อมแซม ในโครงสร้างที่ส่งผลต่อการปลอดภัย

- 2) การต่อเติม นั้น ถ้าทำให้เกิด เพื่อความปลอดภัยและถูกสุขอนามัย
- 3) การปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านผู้เดือดร้อน ให้มีประโยชน์ใช้สอยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ผู้ยากไร้ ที่ได้รับการสงเคราะห์ในการซ่อมแซม / สร้างขึ้น ต้องผ่านประชาคมหมู่บ้าน คณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียง
5. ผู้เดือดร้อน ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพนัน
6. กรณีผู้เดือดร้อนที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ คณะกรรมการต้องหาแนวทางที่จะทำให้ผู้เดือดร้อนรายนั้น ๆ เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนฯ เพื่อจะได้รับการแก้ไข้ปัญหา
7. สมาชิกโครงการบ้านพอเพียง ต้องออมเงินและสมทบ
เพื่อพัฒนาตำบลที่อยู่อาศัย เดือนละ 130 บาท จำนวน 30 เดือน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	-สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน -สนับสนุนงบประมาณ โครงการบ้านพอเพียงชนบท -สนับสนุนงบประมาณ โครงการบ้านมั่นคงชนบท -สนับสนุนงบประมาณ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในชนบท (โควิด-19)
2	เทศบาลตำบลบ่อทอง	-สนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ในการแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ - สนับสนุนช่าง อบต.ช่วยซ่อมแซมที่อยู่อาศัยในโครงการบ้านพอเพียงจำนวน 3 คน
3	เกษตรอำเภอบ่อทอง	-สนับสนุนด้าน การอบรมให้ความรู้การจัดการสินค้าเกษตรเมล็ดพันธุ์พืชเมล็ดพันธุ์ผัก ส่งเสริมอาชีพ นวัตกรรม ทางเกษตร
4	ศูนย์การศึกษาชนนอกโรงเรียนตำบลบ่อทอง	-สนับสนุนด้านการให้ความรู้ด้านอาชีพเสริม
5	ปฎิรูปที่ดินจังหวัดชลบุรี	-สนับสนุนด้านที่ดินทำกิน จัดหาที่อยู่อาศัย ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกร

6	พัฒนาที่ดินจังหวัดชลบุรี	-อบรมให้ความรู้การปรับปรุงบำรุงดิน การทำปุ๋ยต่าง ๆ การปรับปรุงค่าดินให้เหมาะสมกับพืชที่ปลูก ตรวจสอบคุณภาพดิน
7	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	-โครงการดูแลผู้สูงอายุ/เข้าเยี่ยมและบริจาคสิ่งของให้ผู้ป่วยติดเตียง งบประมาณ 10,000 บาท

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทอง ได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย โดยในปี 2563 ร่วมกับผู้นำชุมชน ท้องถิ่น ท้องถิ่น ลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาของประชาชนจนจัดทำข้อมูลครัวเรือนผู้เดือดร้อน ทำให้พบว่า เทศบาลตำบลบ่อทองมีผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย มากถึง 332 ครัวเรือน สภาองค์กรชุมชนจึงได้จัดทำแผน กำหนดเป้าหมายช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนจากขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดชลบุรี ในการมาหนุนเสริมให้คำแนะนำการทำงาน การเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี และแนะนำโครงการต่างๆ ที่หน่วยงานสนับสนุนในเรื่องของการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ทำให้ในปี 2564 นี้ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทองได้มีโอกาสดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผ่านโครงการบ้านพอเพียง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จำนวน 270,000 บาท ในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้ผู้เดือดร้อน ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย เป็น บ้านผู้ยากจน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ จำนวน 15 ครัวเรือน แบ่งภายใต้กรอบงบประมาณครัวเรือนละ 18,000 บาท โดยมีเงื่อนไขว่า ไม่สามารถนำงบประมาณไปจ้างช่างได้ เนื่องจากต้องการให้ผู้เดือดร้อนได้นำงบประมาณที่ได้ใช้สำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อซ่อมแซมบ้านให้ได้มากที่สุด ซึ่งนั่นก็เป็นข้อติดขัดให้กับผู้รับประโยชน์เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่มีฐานะยากจน หามืออากินมือ การหาเงินมาจ้างช่างซึ่งเป็นเงินที่ค่อนข้างมาก จึงเป็นเรื่องยากสำหรับพวกเขา สภาองค์กรชุมชนจึงได้ประสานสำนักงานเทศบาลตำบลบ่อทองถึงข้อติดขัดนี้ และหาทางออกร่วมกัน ซึ่งเทศบาลตำบลบ่อทองได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนได้รับ จึงได้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ช่างจากเทศบาล จำนวน 3 คน มาซ่อมแซมบ้านให้กับผู้เดือดร้อน ทั้ง 15 ครัวเรือน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กิจกรรมโครงการดูแลผู้สูงอายุ/เข้าเยี่ยมและบริจาคสิ่งของให้ผู้ป่วยติดเตียง งบประมาณ 10,000 บาท นอกจากนี้ ยังมีช่างชุมชนอาสาสมัครร่วมซ่อมบ้านด้วยอีกแรง ทำให้ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจ้างช่าง ด้วยพลังความร่วมมือจากทั้งภาคประชาชนและหน่วยงานทำให้คนในชุมชนเกิดการพัฒนาร่วมกันอยู่อาศัยซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีพให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

นางหนู แซ่โล้ว อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 36/4 หมู่ที่ 1 เทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี มีสมาชิกในบ้านจำนวน 5 คน อาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวที่เป็นพื้นที่โล่ง ไม่มีการกันห้องเป็นสัดส่วน พื้นที่ภายในบ้านแบ่งเป็นโซนทำอาหาร เก็บของ และที่นอน ที่ทุกคนต้องนอนรวมกัน อีกทักผนังบ้านยังเป็นไม้สลับกับสังกะสี ซึ่งตอนที่สร้างนั้นงบประมาณมีไม่เพียงพอ ทำให้มีรูโหว่ช่องใหญ่ เวลาฝนตกมักจะสาดเข้าบ้าน ข้าวของเสียหาย บางครั้งเปียกถึงชั้นนอนไม่ได้ จากความเดือดร้อนที่ได้รับทำให้ในปีนี้คณะกรรมการได้พิจารณานางหนู แซ่โล้ว เป็นหนึ่งในครัวเรือนเป้าหมายดำเนินการซ่อมแซมบ้านในปี 2564 โดยมีเทศบาลบ่อทองสนับสนุนช่างชุมชนมาช่วยซ่อมแซมผนังบ้าน และต่อเติมบ้านให้เป็นสัดส่วน เหมาะต่อการดำเนินชีวิต โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการ 4 วัน จนบ้านซ่อมเสร็จ ทำให้บ้านเป็นบ้านที่แข็งแรง ปลอดภัย และสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้กับผู้อยู่อาศัย

ก่อนซ่อม	หลังซ่อม
	

6.ข้อค้นพบสำคัญ

การดำเนินงานแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่นที่ผ่านมา ภายใต้สภามอบหมายกลุ่มคนส่งผลกระทบในการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนรู้สึกรักถิ่นฐาน เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน เกิดความรัก ความสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมอาชีพผู้มีรายได้น้อย และต่อยอดเสนอแผนงานร่วมกับเทศบาลตำบลบ่อทองในการแก้ไขปัญหาผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีให้ครอบคลุมทั้งตำบลในปีต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางอินทร์ดี อุ้นสุขสวัสดิ์

ตำแหน่ง คณะทำงาน

เบอร์โทร. 086-555-5623

ท่องเที่ยววิถีชุมชนบางเสร่ ชุมชนประมงพื้นบ้าน
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

ประวัติของบางเสร่ เดิมมีชื่อเรียกกันว่า สำเหร่ เมื่อสมัยก่อนยังไม่มีหมู่บ้านพวก บรรดาโจรสลัดหรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า สลัดน้ำ จะอาศัยบริเวณนี้คอยดักปล้นเรือที่เดินทางผ่านมา เมื่อปล้นได้ก็นำเรือเข้าฝั่งสำเหร่ ทำการฆ่าคนยึดทรัพย์สินสมบัติและเผาเรือทิ้ง และบางครั้งเมื่อปล้น เอาทรัพย์สินแล้วก็ปล่อยคนทิ้งไว้ พวกที่ถูกปล่อยตัวอยู่ที่นี่ต่อมาก็ได้ตั้งรกรากตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ สำเหร่แห่งนี้เอง ครั้งหนึ่ง พระยาจันทบุรี เดิมอยู่ที่เกาะเสม็ด ตำบลบ้านเพ จังหวัดระยอง มีภรรยาและ บุตรพร้อมด้วยบริวารมากมาย ครั้นเมื่อพระยาจันทบุรีตายลงพวกบริวารอันมี นายเรือ นายจันทร์ ได้พาบุตรและภรรยาพร้อมด้วยบริวารของพระยาจันทบุรี เดินทางออกจากเกาะเสม็ดโดยเดินทางมาทางเรือประมาณ 5-6 ลำ แล่นมาถึงอ่าวบางสำเหร่ เห็นว่าที่นี่มีทำเลดีเพราะมีแผ่นดินที่ติดต่อกับชายทะเลและมีทรัพยากรมากมาย ที่สำคัญคือมี ดินยางได้ มากพอที่จะเจาะเอาน้ำยางได้เป็นอาชีพได้จึงได้เข้ามาปลูกที่พักออาศัยนับตั้งแต่นั้นมา จนต่อมาผู้คนของบางสำเหร่มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับมีผู้คนเริ่มอพยพเข้ามาตั้งรกรากมากขึ้น ทางทางจึงให้บางสำเหร่ไปขึ้นอยู่กับตำบลนาจอมเทียน

เทศบาลตำบลบางเสร่ ประกอบไปด้วย 8 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนเอื้ออารีสัมพันธ์ ชุมชนจันทสารี ชุมชนเนินบรรพต ชุมชนชายทะเล ชุมชนท้ายบ้าน ชุมชนร่วมบำรุงพัฒนา ชุมชนรวมแปดพัฒนา ชุมชน เกล็ดแก้ว-ห้วยลึก มีประชากรอาศัยอยู่ทั้งสิ้น **12,475 คน** จำนวนครัวเรือน **2,773** หลังคาเรือน

อาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับ เทศบาลตำบลนาจอมเทียน ทิศใต้ติดต่อกับ เทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ และเทศบาลตำบลเกร็ดแก้ว ทิศตะวันออกติดต่อกับ เทศบาลตำบลเกร็ดแก้ว ทิศตะวันตก ติดต่อกับอ่าวไทย ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย อาชีพประมง และอาชีพรับราชการ

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี ขาดการสนับสนุนจากท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความร่วมมือที่ดีจากผู้นำชุมชนและชาวบ้านในท้องถิ่น

ด้านเศรษฐกิจ ผลผลิตในชุมชน การจัดการองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาผลผลิตที่ออกสู่ตลาดและการขาดความรู้ความเข้าใจในการรวมกลุ่มของคนในชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชน การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนมีข้อจำกัดในบางกิจกรรมในด้านสภาพภูมิอากาศและฤดูกาล ที่ไม่สามารถควบคุมได้ โดยรวมสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย

ด้านสังคมคณะทำงานของสภาองค์กรชุมชนยังความความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของสภาองค์กรชุมชน อย่างแท้จริง ที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้

พิการ ผู้สูงอายุ ขาดการดูแลสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ยากไร้ที่ยังเข้าไม่ถึง เวลาเจ็บป่วยไม่มีสวัสดิการดูแล ประชาชนในพื้นที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ สามารถใช้เวลาว่างในการมีชีวิตอยู่ให้เพลิดเพลินเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำรงชีวิต

ด้านสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยในชุมชนขาดการบริหารจัดการที่ดี การกัดเซาะชายฝั่งทะเล ขาดการอนุรักษ์พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ป่า พืชพันธุ์หายาก ป่าชายเลนในพื้นที่

ปัญหาโควิด-19 ส่งผลให้มีปัญหาด้านสุขภาพ การเข้าถึงวัคซีน การป้องกันเฝ้าระวังไม่มาก การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมได้จำกัด รายได้เศรษฐกิจตกต่ำจากการที่ประชาชนระมัดระวังในการใช้จ่าย

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาพองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น คร่าวเบื้องต้นผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาพองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาพองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

ด้วยถิ่นฐานทำเลที่ตั้งของชุมชนเป็นที่อยู่อาศัยริมชายฝั่งอ่าวไทย ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำคุณภาพชั้นดี ชาวบ้านอยู่กันแบบพี่น้อง ประกอบอาชีพหลักคือ ทำประมงชายฝั่ง และเป็นชุมชนที่มีประวัติชุมชนอันยาวนาน เกิดเป็นเสน่ห์ที่นักท่องเที่ยวหลงใหล จากที่เคยเป็นทางผ่านเพื่อเที่ยวชม ก็ดึงดูดใจอยู่อาศัยและลงทุนธุรกิจในพื้นที่บ้านตลาดบางเสร่ จึงเจริญขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้บางเสร่จะเริ่มรายล้อมด้วยความเจริญ จากสิ่งปลูกสร้างความสะดวกมากมาย แต่ในส่วนของ หมู่ 4 ชุมชน (เก่า) บ้านตลาดบางเสร่ ยังมีเสน่ห์ และคงร่วมสืบสานไว้ซึ่ง

วัฒนธรรมท้องถิ่น ชนบธรรมเนียม ประเพณีทางศาสนา และอัตลักษณ์ชุมชนประมงพื้นบ้าน รวมถึง อาคาร บ้านเรือนเก่า ซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นชุมชนแรกของตำบลบางเสร่ ที่มีเรื่องเล่าประวัติชุมชนมายาวนานกว่า 100 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางเสร่ จึงได้สนับสนุนกลุ่มท่องเที่ยววิถีชุมชนตำบลบางเสร่และเครือข่าย ชุมชน ดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนเชิงวัฒนธรรม จากจุดเด่น ประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวต่อยอดต้นทุนทาง วัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งในด้านส่งเสริมอัตลักษณ์ถิ่นประมงบางเสร่ ด้านหัตถกรรม และอาหารพื้นบ้าน ส่งเสริมภูมิ ปัญญาของปราชญ์ชุมชน สนับสนุนและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ทำให้ เกิดการสร้างอาชีพ เป็นการเพิ่มรายได้ มีการแลกเปลี่ยนซื้อขายทางการค้า ถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก ของชุมชนให้กับพี่น้องชาวบางเสร่ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งยังเป็นการร่วมกันปลูกจิตสำนึกที่ดี ในความรัก ความสามัคคีของชุมชน ร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมวิถีชุมชน ให้คงอยู่ ณ ถิ่นประมงบางเสร่อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยได้รับการหนุนเสริมสนับสนุนจากภาคีหลายภาคส่วน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กร ชุมชน(องค์การมหาชน)	สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสภาองค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหาชุมชน ท้องถิ่น โดยองค์กรชุมชนเป็นกลไกหลัก
2	สำนักงานเทศบาลตำบล บางเสร่	สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ ถนนเส้นทางเข้าตลาด จัดทำ ป้ายจุดเช็คอิน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านรถประชาสัมพันธ์ วิทย์ ชุมชน และสื่อออนไลน์ กิจกรรมส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน งบประมาณ 100,000 บาท
3	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดชลบุรี	สนับสนุนประชาสัมพันธ์ตลาดวัฒนธรรมชุมชนบางเสร่ ผ่านช่องทาง สื่อสารสาธารณะ ทวีต เฟสบุ๊ก
4	สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอสัตหีบ	สนับสนุนประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวชุมชนบางเสร่ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ อัตลักษณ์บางเสร่
5	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	สนับสนุนประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวชุมชนบางเสร่ ผ่านช่องทางสื่อสาร สาธารณะ ทวีต เฟสบุ๊ก
6	กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ภาค 1	สนับสนุนประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวชุมชนบางเสร่ ผ่านช่องทางสื่อสาร สาธารณะ ทวีต เฟสบุ๊ก

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ท่องเที่ยววิถีชุมชนบางเสร่ ชุมชนประมงพื้นบ้าน

ด้วยถิ่นฐานทำเลที่ตั้งของชุมชนเป็นที่ยู่อาศัยริมชายฝั่งอ่าวไทย ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำคุณภาพชั้นดี ชาวบ้านอยู่กันแบบพี่น้อง ประกอบอาชีพหลักคือ ทำประมงชายฝั่ง และเป็นชุมชนที่มีประวัติชุมชนอันยาวนาน เกิดเป็นเสน่ห์ที่นักท่องเที่ยวหลงใหล จากที่เคยเป็นทางผ่านเพื่อเที่ยวชม ก็ตัดสินใจอยู่อาศัยและลงทุนธุรกิจในพื้นที่บ้านตลาดบางเสร่ จึงเจริญขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้บางเสร่จะเริ่มรายล้อมด้วยความเจริญ จากสิ่งปลูกสร้างความสะดวกมากมายแต่ในส่วนของ หมู่ 4 ชุมชน (เก่า) บ้านตลาดบางเสร่ เรายังมีเสน่ห์ และคงร่วมสืบสานไว้ซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม ประเพณีทางศาสนา และอัตลักษณ์ชุมชนประมงพื้นบ้าน รวมถึง อาคารบ้านเรือนเก่า ซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นชุมชนแรกของตำบลบางเสร่ ที่มีเรื่องเล่าประวัติชุมชนมายาวนานกว่า 100 ปี

ถนนวัฒนธรรมชุมชน ชาวบ้านในชุมชน ร่วมแรงร่วมใจกัน จัดตั้งถนนวัฒนธรรมชุมชน โดยร่วมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น เปิดบ้านขายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น จัดทำรูปแบบคล้ายตลาดชุมชนเล็กๆ ขายของหน้าบ้าน ไม่ว่าจะเป็น อาหารพื้นบ้าน จัดแสดงหัตถกรรมพื้นถิ่น เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว ได้เข้ามาสัมผัสวิถีชีวิต ถิ่นประมง ชุมชนเก่า ที่ติดชายทะเลบางเสร่ ที่ยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์วิถีชาวบ้านแบบดั้งเดิม ให้นักท่องเที่ยว ฟังเรื่องเล่าประวัติชุมชน อุดหนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำกิจกรรมปล่อยพันธุ์ปลลงสู่ทะเล ชมการสาธิต และทดลองทำหัตถกรรมพื้นถิ่นต่างๆ เช่น การฝึกตัดพวงมโหตร การทำผ้าบาติก เป็นต้น

ชมแหล่งเรียนรู้ธนาคารปูไข่นอกกระดอง กิจกรรมให้นักท่องเที่ยวและชาวประมงในชุมชน ปล่อยพันธุ์ลูกปลลงสู่ทะเล แม้ว่าคนในชุมชนส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพประมง จับสัตว์น้ำเพื่อจำหน่ายเป็นอาหาร แต่ชาวประมงในชุมชน ก็ร่วมแรงร่วมใจกันการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์ปู และทรัพยากรทางทะเล ในอ่าวไทย เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอาชีพประมง ชาวประมงในชุมชนจึงได้ร่วมกันจัดตั้ง ศูนย์การเรียนรู้เพาะพันธุ์ปูไข่นอกกระดอง หรือ “ธนาคารปูไข่” โดย กลุ่มเกษตรกรทำประมงบางเสร่ ณ พื้นที่หมู่ 4 สะพานท่าเทียบเรือตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นอกจากการอนุรักษ์ฟื้นฟูแล้ว พี่น้องชาวประมงในชุมชน ยังร่วมกันปลูกจิตสำนึก ให้กับพี่น้องชาวประมง ไม่จับปูไข่นอกกระดองมาจำหน่าย เพราะจะทำให้ปูนอกกระดองที่กำลังจะกลายเป็นลูกปูนั้น

ตายหมดสิ้น หากจับได้จากทะเลก็นำมาฝากไว้ที่ธนาคารปูไข่ เพื่อทำการอนุบาลและเพาะพันธุ์ จากไข่นอกกระดอง กลายเป็นพันธุ์ลูกปู แล้วนำปล่อยลงสู่ทะเล ในอุณหภูมิ น้ำทะเล และช่วงเวลาภูมิอากาศที่เหมาะสม ในส่วนของชาวบ้านและนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนยังศูนย์การเรียนรู้ ก็ได้รับความรู้ โดยไม่ซื้อ ไม่นำ ปูไข่นอกกระดองมา กินเป็นอาหาร

ชายหาดบางเสร่ มาเมืองริมหาดเล ถ้าจะพลาดพิภพชายหาดของเมืองที่มา ก็คงจะไม่ได้ กับชายหาดบางเสร่ ชายหาดที่อยู่ไม่ไกลจากพัทยาเลย แต่บรรยากาศแตกต่างกันมาก กับชายหาดที่มีความกว้างของผืนทรายไม่กว้างนัก แต่หาดทรายสวย เนื้อละเอียด สะอาดสะอาด ทั้งยังเงียบสงบ และเป็นส่วนตัว แคมป์โค้งอ่าวก็ทอดตัวยาวกว่า 1.5 กิโลเมตรสวยงามไม่แพ้ชายหาดอื่น ๆ ของชลบุรี กับทัศนียภาพสุดคลาสสิก มุมเล็ก ๆ ของเมืองชลบุรีที่เหมาะสมแก่การปลีกวิเวกเป็นที่สุด ยิ่งในช่วงพระอาทิตย์ใกล้ตกดิน ท้องฟ้าเลานเฉดสีไฉ่ระดับ ยิ่งทำให้ทัศนียภาพยิ่งโรแมนติกเข้าไปอีก

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ท่องเที่ยววิถีชุมชนบางเสร่ ถือเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ควรร่วมสืบสานไว้ซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมนิยม ประเพณีทางศาสนา และอัตลักษณ์ชุมชนประมงพื้นบ้าน รวมถึงอาคารบ้านเรือนเก่า ที่มีเรื่องราวประวัติศาสตร์มายาวนานกว่า 100 ปี ขณะเดียวกันธนาคารปูไข่ เป็นการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าให้กับท้องทะเลไทย แต่ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับธรรมชาติและเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนอย่างมหาศาล

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีประมงพื้นบ้าน เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่คู่ชุมชน รวมทั้งจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักผ่านช่องทางออนไลน์

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นาวาตรี เสริม กลั่นเชื้อ

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลบางเสร่

เบอร์โทร. 084-7844255

โควิด-19 พืชชุมชนแบ่งปัน ช่วยเหลือสู่การพึ่งตนเอง
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหนองซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลหนองซาก เมื่อประมาณ 70 ปีที่แล้ว หนองซากยังมีสภาพเป็นป่าดงดิบใหญ่ ได้มีกลุ่มบุคคลเข้ามาทำโค่นป่าซักรากไม้ใหญ่ เพื่อนำเข้าสู่โรงเรีอในเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งนับว่าเป็นกิจการที่รุ่งเรืองที่สุดในสมัยนั้น จึงทำให้ป่าบริเวณแถบดังกล่าวโล่งเตียน เหมาะสำหรับการปลูกอ้อย ดังนั้นชาวบ้านแถบใกล้เคียง โดยเฉพาะชาวบ้านในอำเภอบ้านบึง จึงได้เข้ามาจับจองที่ดินโดยการถางป่าเพื่อทำการปลูกอ้อย โดยมีนายอำนาจ (เฮง) เนื่องจำนงค์ บิดานายประโยชน์ เนื่องจำนงค์ เป็นกำนันคนแรกของตำบลหนองซาก ต่อมาจึงได้สร้างหิบน้ำตาลทรายแดงขึ้น และชาวบ้านได้อพยพเข้ามาอยู่เป็นชุมชน โดยอาศัยแหล่งน้ำ ซึ่งมีป่าซากเกิดขึ้นล้อมรอบหนองแห่งนี้ จึงเรียกชุมชนแห่งนี้ว่าบ้านหนองซาก มาจนถึงทุกวันนี้

เทศบาลตำบลหนองซาก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอบ้านบึง ตำบลหนองซากเป็นตำบลที่อยู่ใจกลางของอำเภอบ้านบึง ห่างจากตัวอำเภประมาณ 7 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดชลบุรี 22 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 40.417 ตารางกิโลเมตร หรือ 25,261 ไร่ แบ่งเขตการปกครอง 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านสำนักตอ หมู่ที่ 2 บ้านหนองสำราญ หมู่ที่ 3 บ้านหนองซาก หมู่ที่ 4 บ้านหนองเขิน ประชากรทั้งสิ้น 11,096 คน มีจำนวนครัวเรือน 5663 หลังคาเรือน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะกับการทำเกษตรกรรม ประชากรมีอาชีพทำไร่อ้อยเป็นส่วนมาก และมีการเลี้ยงสัตว์

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหนองอิรุณ และตำบลหนองบอนแดง

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลคลองกิว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหนองอิรุณ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลคลองกิว และตำบลบ้านบึง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาน้ำสำหรับอุปโภค/บริโภคไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ระบบประปาหมู่บ้านและบ่อบาดาลที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนในหน้าแล้งต้องซื้อน้ำไว้ใช้ ขาดน้ำในการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้งหลังการเก็บเกี่ยว แหล่งน้ำธรรมชาติและคูคลองตื้นเขินไม่มีน้ำและไม่มีน้ำที่จะผันมาที่ตำบลได้

ปัญหาสาธารณูปโภคพื้นฐาน อุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านชำรุดเสียหาย ไฟฟ้าตกและดับบ่อยไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ประชาชนใช้ไฟฟ้าเยอะในครัวเรือนและการประกอบอาชีพและไฟฟ้ามีไม่พอกับความ

ต้องการของประชาชน การคมนาคม ในหมู่บ้าน ตำบลไม่สะดวก ถนนชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ มีน้ำท่วมขังส่วนหนึ่งมาจากปัญหาน้ำท่วม ไฟฟ้าสาธารณะตามไหล่ทางไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน ที่มีอยู่ก็ชำรุด

ปัญหาที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง บ้านเรือนชำรุดทรุดโทรม แออัด มีน้ำท่วมเป็นเวลานาน ความยากจน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต สุขภาพของประชาชนได้รับผลกระทบจากการเกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดเหตุภัยพิบัติภายในตำบล ประชาชนมีภาวะเสี่ยงต่อโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมทางสุขภาพไม่ถูกต้อง ปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การร่วมกิจกรรมทางสังคม มาตรการเฝ้าระวังตัวของประชาชนน้อย คนว่างงานตกงาน ขาดรายได้

ปัญหาราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ ขาดการสนับสนุนในเรื่องกลุ่มอาชีพ มีงบประมาณน้อยและขาดทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ผลผลิตมีจำนวนมากเกินความต้องการของท้องตลาด ผลผลิตไม่มีคุณภาพ หรือคุณภาพต่ำ ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชน มีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครีวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทางสภาองค์กรชุมชน ได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้นำชุมชน กลุ่มท้องถิ่น เพื่อร่วมหาทางเยียวยาช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากโควิด-19 จึงเห็นควรสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนไม่ตื่นตระหนก มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ความเข้าใจที่อยู่ร่วมกันภายใต้โควิด-19 โดยสำรวจครัวเรือนผู้เดือดร้อน การให้ความรู้ การช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์ป้องกันตนเอง ซึ่งสภาองค์กรชุมชนมีคณะทำงานดำเนินกิจกรรมด้านการช่วยเหลือเยียวยาโควิด-19 โดยลงพื้นที่สำรวจคนเดือดร้อน ร่วมกับ อสม. ผู้นำชุมชน สมาชิกเทศบาล เพื่อสำรวจความเดือดร้อนในชุมชน ทั้ง 8 ชุมชน เมื่อได้รับรู้สภาพปัญหาแล้วทางสภาองค์กรชุมชน จึงได้ร่วมกับเทศบาลตำบลหนองซาก ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รพ.สต. ให้ความรู้ด้านโควิด การป้องกัน การทำหน้ากากอนามัย สมุนไพรฟ้าทะลายโจร กระชาย ป้องกันสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	-สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน เพื่อพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
2	เทศบาลตำบลหนองซาก	-สนับสนุนข่าวสาร ฤกษ์ยังชีพ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 แก่ผู้ยากไร้คนด้อยโอกาส จำนวน 100 ครัวเรือน
3	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	แนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การใช้สมุนไพรสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานโรคโควิด-19 แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป
4	มหาวิทยาลัยบูรพา	กิจกรรม U2T COVID 19 WEEK ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) มอบแอลกอฮอล์ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัย ให้กับทั้ง 4 หมู่บ้าน จำนวนกว่า 1,000 ชิ้น
5	บริษัท คิวเอ็มบี จำกัด	มอบหน้ากากอนามัย ให้กับประชาชนในตำบลหนองซาก เพื่อการป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) จำนวน 10,000 ชิ้น
6	ผู้นำชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา	บริจาคข่าวสาร มาตรการป้องกัน ของกินตู้ปันสุข หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ปัญหาความเดือดร้อนจากโควิด-19 นั้น ทางสภาองค์กรชุมชน ได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้นำชุมชน กลุ่มท้องถิ่น เพื่อร่วมหาทางเยียวยาช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากโควิด-19 โดยลงพื้นที่สำรวจคนเดือดร้อน ร่วมกับ อสม. ผู้นำชุมชน สมาชิกเทศบาล เพื่อสำรวจความเดือดร้อนในชุมชน ทั้ง 8 ชุมชน เมื่อได้รับรู้สภาพปัญหาแล้วทางสภาองค์กรชุมชน จึงได้ร่วมกับเทศบาลตำบลหนองซาก ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รพ.สต. ให้ความรู้ด้านโควิด การป้องกัน การทำหน้ากากอนามัย สมุนไพรฟ้าทะลายโจร กระจาย ป้องกันสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง โดยเทศบาลตำบลหนองซาก สนับสนุนข่าวสาร ฤกษ์ยังชีพ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดโควิด-19 แก่ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส จำนวน 100 ครอบครัว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การใช้สมุนไพรสร้างภูมิคุ้มกันต้านโรคโควิด-9 แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา จัดกิจกรรม U2T COVID 19 WEEK ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) มอบแอลกอฮอล์ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัย ให้กับทั้ง 4 หมู่บ้าน จำนวนกว่า 1,000 ชิ้น บริษัท คิวเอ็มพี จำกัด มอบหน้ากากอนามัย ให้กับประชาชนในตำบลหนองซาก เพื่อการป้องกันการแพร่เชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) จำนวน 10,000 ชิ้น และผู้นำชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา บริจาคข้าวสาร ปลากระป๋อง ของกินตุนสุสุข หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ขณะเดียวกันทางสภาองค์กรชุมชนยังได้ประสานวิทยากรในชุมชนมาแนะนำฝึกอาชีพระยะสั้นให้กับกลุ่มแม่บ้าน คนว่างงานจากโควิด-19 มาอาชีพระยะสั้น หลักสูตรการทำหมวก น้ายาล้างจาน เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ตลอดจนการสร้างเสริมรายได้ให้กับครัวเรือน จำนวน 20 คน

กิจกรรมตุนสุสุข บรรเทาความเดือดร้อนด้านอาหารการดำรงชีพ ผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาค

มหาวิทยาลัยบูรพา กิจกรรม U2T COVID 19 WEEK

มอบแอลกอฮอล์ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัย
ให้กับทั้ง 4 หมู่บ้าน จำนวนกว่า 1,000 ชิ้น

บริษัท คิวเอ็มบี จำกัด มอบหน้ากากอนามัย ป้องกันการแพร่เชื้อโควิด-19 จำนวน 10,000 ชิ้น

กิจกรรมฝึกอาชีพระยะสั้น หลักสูตรการทำหมวก น้ายาล้างจาน แก่กลุ่มแม่บ้าน จำนวน 20 คน

6.ข้อค้นพบสำคัญ

สถานการณ์โรคระบาด โควิด-19 ได้บูรณาการเชื่อมโยงจากหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน ที่เข้ามาร่วมกันเยียวยาจากสถานการณ์โรคระบาด โควิด-19 และในสถานการณ์เช่นนี้เองทำให้เกิดจิตอาสาพัฒนาชุมชน การร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชน การเป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกันภายในชุมชน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในด้านความมั่นคงทางอาหาร การประกอบอาชีพ เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ตลอดจนการพัฒนาเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีท้องถิ่นต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางนิจจารีย์ เนืองจำนงค์
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร.085-1011515

ปลูกผักกินเองในครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหาร เทศบาลตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลนี้มีลำห้วยใหญ่ อันเกิดจากทิวเขาเขียวไหลผ่านตำบลห้วยกะปิหนองข้างคอกสู่อ่าวชลบุรีที่ตำบลห้วยกะปิ ปัจจุบันพื้นที่ชายทะเลงอกออกไปมากลำห้วยกะปิไหลผ่านตำบลเสม็ดแล้วลงสู่อ่าวชลบุรี ลำห้วยนี้อยู่ทาง ด้านเหนือของโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ในสมัยโบราณลำห้วยนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยกุ้งเคย ชาวบ้านในแถบนี้ได้อาศัย จับกุ้งเคยในลำน้ำมาทำเป็นกะปิขายเป็นอาชีพ ลำห้วยนี้จึงได้ชื่อว่า "ห้วยกะปิ" ตามชื่อของอาชีพ คนทำกะปิในสมัยนั้น จากนั้นประชาชนได้นำเอาชื่อลำห้วยนี้มาตั้งเป็นตำบลอีกทีหนึ่ง นับแต่นั้นเป็นต้นมา ตำบลนี้จึงได้ชื่อว่า "ตำบลห้วยกะปิ"

เทศบาลตำบลห้วยกะปิ เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบทห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองชลบุรี ระยะทาง 5 กิโลเมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดชลบุรี ระยะทาง 5 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 14.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,062 ไร่ จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลห้วยกะปิ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2550

อาณาเขตและเขตการปกครอง ทิศเหนือ จรดเทศบาลเมืองบ้านสวนและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข้างคอก อำเภอเมืองชลบุรี ทิศใต้ จรดเทศบาลตำบลเหมืองและเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี ทิศตะวันออก จรดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข้างคอก อำเภอเมืองชลบุรี ทิศตะวันตก จรดเทศบาลตำบลเสม็ด และเทศบาลเมืองอ่างศิลาโดยมีแนวถนนสุขุมวิทกั้นเขตแดน

แบ่งเขตการปกครองเป็น 7 ชุมชน ประชากรทั้งหมด 16,037 คน จำนวนครัวเรือนอาศัยอยู่ 9,893 หลังคาเรือน ประชากรแฝง 2,541 คน ชุมชนในเทศบาลตำบลห้วยกะปิ เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม มีอาชีพเพาะปลูก การทำไร่ ทำนา ทำไร่ไถและไร่มันสำปะหลังเป็นหลัก ปัจจุบันสภาพชุมชนเปลี่ยนไป ทำให้ภาคการเกษตรกรรมลดความสำคัญลงไปมาก อาชีพที่ยังมีอยู่ในชุมชน ได้แก่ ทำไร่ ทำไร่ไถและไร่มันสำปะหลัง นอกจากนี้ยังมีอาชีพ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป ทำธุรกิจเกี่ยวกับรถบรรทุกและรถยนต์รับจ้าง ธุรกิจบ้านเช่า

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ทรัพยากรในตำบลห้วยกะปิ ส่วนมากจะเป็น พวกหิน หินแกรนิต หินลูกรัง หินผุ หินคลุกสำหรับถมถนน จนทำให้มีธุรกิจเกี่ยวกับการทำเหมืองหินและโรงโม่หินเกิดขึ้นในตำบลห้วยกะปิ ปัจจุบันนี้ทรัพยากรธรรมชาติเริ่มน้อยลง เนื่องจากใช้ไปและมีได้ทดแทนแต่อย่างใด เกิดฝุ่นละอองสร้างมลภาวะในพื้นที่ ขยะในชุมชน ระบบการจัดการขยะ การคัดแยกขยะในครัวเรือน ยังไม่ดี ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้านและส่งผลให้เกิดการอุดตัน น้ำท่วมขังทุกปี ขาดการเฝ้าระวัง และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านเศรษฐกิจ เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม มีอาชีพเพาะปลูก การทำไร่ ทำนา ทำไร่อ้อยและไร่มันสำปะหลังเป็นหลัก ปัจจุบันสภาพชุมชนเปลี่ยนไป ทำให้ภาคการเกษตรกรรมลดความสำคัญลงไปมาก ปัจจุบันเศรษฐกิจตกต่ำจากโควิด-19 ส่งผลต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่อย่างมาก

ด้านคุณภาพชีวิต ที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม จากปัญหาเศรษฐกิจ ประชาชนมีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตไม่ดี โดยเฉพาะแหล่งที่อยู่อาศัย สภาพบ้านเรือนชำรุด ฝุ่นผง เสื่อมโทรม

ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีชุมชนท้องถิ่น จากสภาพชุมชนแปรเปลี่ยน ประชากรแฝงมาอยู่อาศัยจำนวนมาก ทำให้วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกละทิ้ง เด็ก เยาวชน ขาดการตระหนัก ไม่ทราบรากเหง้าความเป็นมาของชุมชน การดำเนินกิจกรรมทางสังคมต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ จัดอาสาต่างๆ

ด้านสาธารณสุข โรคประจำตัว เบาหวาน ไขมัน ความดัน สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ซึ่งทำให้สภาพทุกอย่างไม่คล่องตัว ต้องมีการระมัดระวังตัวเพิ่มมากขึ้น

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาพองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครีวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาพองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาพองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาและการสำรวจคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเทศบาลตำบลห้วยกะปิ ในปี 2564 สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกความเดือดร้อนจากโควิด-19 มาเป็นเรื่องหลักในการช่วยเหลือ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในวงกว้าง สภาองค์กรชุมชนได้ปรึกษาหารือเห็นควรในการส่งเสริมสนับสนุนประชาชนในพื้นที่ปลูกผักกินเองในครัวเรือน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารจากภัยพิบัติโรคโควิด-19 ทุกคนมีปัญหาทั้งด้านสุขภาพ การดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตไม่ปลอดภัย ดังนั้นหากแต่ละครัวเรือนสามารถปลูกผักกินเองในครัวเรือน โดยใช้สถานที่บริเวณบ้านเรือน ที่รกร้าง จะช่วยให้ประชาชนลดรายจ่ายที่ต้องใช้สอยในการหุงหาอาหารแต่ละวันลงได้อย่างมาก แบ่งเบาภาระรายจ่ายในครัวเรือน โดยสภาองค์กรชุมชนมีกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่จะไปส่งเสริมช่วยเหลือ ครอบครัวคนมีรายได้น้อย คนพิการ คนสูงอายุ คนว่างงานที่ไม่มีรายได้ ได้มาเรียนรู้การปลูกผักกินเองในครัวเรือน พร้อมมอบกล้าพันธุ์ผัก อุปกรณ์ให้สมาชิกไปปลูกที่บ้าน โดยได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ วิทยากรจากสำนักงานเกษตรอำเภอเมือง มาแนะนำให้ความรู้ พร้อมสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานเทศบาลตำบลห้วยกะปิ	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด มอบหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การคัดกรองช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
3	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง	-การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ วิทยากรการปลูกผักกินเองในครัวเรือน พร้อมมอบกล้าพันธุ์ผัก อุปกรณ์ให้สมาชิกไปปลูกที่บ้าน งบประมาณดำเนินการ 13,000 บาท จำนวน 56 ครัวเรือน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การส่งเสริมสนับสนุนประชาชนในพื้นที่ปลูกผักกินเองในครัวเรือน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารจากภัยพิบัติโรคโควิด-19 โดยใช้สถานที่บริเวณบ้านเรือน ที่รกร้าง ช่วยให้ประชาชนลดรายจ่ายที่ต้องใช้สอยในการหุงหาอาหารแต่ละวันลงได้อย่างมาก แบ่งเบาภาระรายจ่ายในครัวเรือน ได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากสำนักงานเกษตรอำเภอเมือง จัดหาวัสดุอุปกรณ์ พันธุ์ผัก วิทยากร มาแนะนำให้ความรู้การปลูกผักกินเองในครัวเรือน การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหารเหลือใช้ในครัวเรือน มาเป็นฮอร์โมนบำรุงผัก พร้อมมอบกล้าพันธุ์ผัก อุปกรณ์ให้สมาชิกไปปลูกที่บ้าน งบประมาณดำเนินการ 13,000 บาท ซึ่งกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่เข้าร่วมกิจกรรมมาจากครอบครัว

คนมีรายได้น้อย คนพิการ คนสูงอายุ คนว่างงานที่ไม่มีรายได้ ได้มาเรียนรู้การปลูกผักกินเองในครัวเรือน จำนวน 56 ครัวเรือน

อบรมให้ความรู้การปลูกผักกินเองในครัวเรือน พร้อมมอบกล้าผักไปปลูกที่บ้าน

ปลูกผักกินเองในครัวเรือน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารจากภัยพิบัติโรคโควิด-19

การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหารเหลือใช้ในครัวเรือน มาเป็นฮอร์โมนบำรุงผัก

6. ข้อค้นพบสำคัญ

สภาองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากได้ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่เดือดร้อนจากโควิด-19 ช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือน พืชผักที่ปลูกนำไปสู่การจำหน่ายให้ประชาชนในพื้นที่ ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนยังได้เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคี

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

พัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนในมิติอื่นๆ เช่น ด้านสุขภาพ เนื่องจากประชาชนหันมาให้ความสนใจด้านสุขภาพมากขึ้น การส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร ตลอดจนพัฒนาอาชีพเสริมให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 การช่วยเหลือปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาสในชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายวรรณพ ผาสุข
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน

ชุมชนต้นรู้สู้โควิด-19

สภาองค์กรชุมชนตำบลเขาคอก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลเขาคอก เป็นตำบลที่ ติดอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สุดเขตอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เป็นเขตติดต่อ กับจังหวัดระยอง มีพื้นที่ 101 ตร.กม. หรือ 63,125 ไร่ ภูมิประเทศเป็นที่ราบ สลับเนินเขา และภูเขา มีพื้นที่ราบประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลหนองใหญ่และตำบลหนองเสือช้างทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลคลองพลู อำเภอหนองใหญ่ ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

จำนวนประชากร 2,741 คน จำนวนครัวเรือน 1,184 หลังคาเรือน แบ่งเขตการปกครอง เป็น 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านคลองพลูล่าง , หมู่ 2 บ้านเขาคอก , หมู่3 บ้านบึงสามง่าม พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร ปลูกพืชไร่ พืชสวน เลี้ยงสัตว์

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ สินค้าทางการเกษตรราคาคงต่ำการลงทุนสูง การท่องเที่ยวโดยชุมชน ยังต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนาผลผลิตและสินค้าชุมชน คนตกงาน-ว่างงาน ฯลฯ

ด้านสังคม ปัญหาคนในพื้นที่เล่นการพนันมีมากในพื้นที่ สิ่งอบายมุขต่าง ๆ และปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาประชากรแฝงเนื่องจากมีอุตสาหกรรมเข้ามาจึงมีประชากรนอกพื้นที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่าคนในพื้นที่ กลุ่มนายทุนเข้ามาใช้ทรัพยากรในพื้นที่ ขยะในชุมชนขาดการบริหารจัดการที่ดี

ด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการทำเกษตรของนายทุน ที่นำเข้าสารเคมีเข้ามาในพื้นที่

ด้านสาธารณสุข ปัญหาโรคประจำตัว เบาหวาน ไขมัน ความดัน ปัญหาการระบาดของโรคโควิด-19 ระบาดโดยการสัมผัส การไอ การจาม ทำให้ผู้คนเป็นจำนวนมากหมดสภาพคล่องในหลายๆด้าน เช่น การทำมาหากิน การเดินทาง หนี้สิน การรวมกลุ่มทำกิจกรรม คุณภาพชีวิตย่ำแย่

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญห ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทางสภาองค์กรชุมชน ได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้นำชุมชน กลุ่มท้องถิ่น เพื่อร่วมหาทางเยียวยาช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากโควิด-19 จึงเห็นควรสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนไม่ตื่นตระหนก มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ความเข้าใจที่อยู่ร่วมกันภายใต้โควิด-19 โดยสำรวจครัวเรือนผู้เดือดร้อน การให้ความรู้ การช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์ป้องกันตนเอง ซึ่งสภาองค์กรชุมชนมีคณะทำงานดำเนินกิจกรรมด้านการช่วยเหลือเยียวยาโควิด-19 โดยลงพื้นที่สำรวจคนเดือดร้อน ร่วมกับ อสม. ผู้นำชุมชน อบต. เพื่อสำรวจความเดือดร้อนในชุมชน พบว่ามีประชาชนเดือดร้อนในวงกว้างทั้งตำบล คือ 3 หมู่บ้าน ผู้คนต่างได้รับผลกระทบหนักบ้าง เบาบ้าง แต่ที่ได้รับผลกระทบมากคือ กลุ่มคนด้อยโอกาส รายได้น้อย คนหาเช้ากินค่ำ คนว่างงานที่ถูกปิดโรงงาน หรือมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้น้อย รวมทั้งกลุ่มคนเสี่ยงในชุมชน การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ป้องกันตนเอง เมื่อได้รับรู้สภาพปัญหาแล้วทางสภาองค์กรชุมชน จึงได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน รพ.สต. จัดอบรมให้ความรู้ด้านโควิด การป้องกัน การทำหน้ากากอนามัย สมุนไพรป้องกันสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ใช้ชีวิตในสังคมต่อไป

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	-สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน เพื่อพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
2	องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชก	-สนับสนุนข่าวสาร ฤกษ์ยังชีพ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 แก่ผู้ยากไร้คนด้อยโอกาส จำนวน 50 ครัวเรือน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
		-ฝึกอบรมทำหน้ากากอนามัย ป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดจนการแนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การใช้สมุนไพรสร้างภูมิต้านทานโรคโควิด-9 แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป จำนวน 50 คน
3	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาสก	-ฝึกอบรมทำหน้ากากอนามัย ป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดจนการแนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การใช้สมุนไพรสร้างภูมิต้านทานโรคโควิด-9 แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป จำนวน 50 คน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากกิจกรรมช่วยเหลือความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดโควิด-19 นั้น ทางสภาองค์กรชุมชน ได้ลงพื้นที่สำรวจคนเดือดร้อน ร่วมกับ อสม. ผู้นำชุมชน อบต. เพื่อสำรวจความเดือดร้อนในชุมชนทั้งตำบล คือ 3 หมู่บ้าน ผู้คนต่างได้รับผลกระทบถ้วนหน้า ที่ได้รับผลกระทบมากคือ กลุ่มคนด้อยโอกาส รายได้น้อย คนหาเช้ากินค่ำ คนว่างงานที่ถูกปิดโรงงาน หรือมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้น้อย รวมทั้งกลุ่มคนเสี่ยงในชุมชน การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ป้องกันตนเอง เมื่อได้รับรู้สภาพปัญหาแล้วทางสภาองค์กรชุมชน จึงได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รพ.สต. จัดอบรมให้ความรู้ด้านโควิด การป้องกัน การทำหน้ากากอนามัย สมุนไพรป้องกันสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ใช้ชีวิตในสังคมต่อไป โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสก สนับสนุนข่าวสาร ฤกษ์ยังชีพ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดโควิด-19 แก่ผู้ยากไร้คนด้อยโอกาส จำนวน 50 ครั้วเรือน สนับสนุนการฝึกอบรมทำหน้ากากอนามัย ป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดจนการแนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงการใช้สมุนไพรสร้างภูมิต้านทานโรคโควิด-9 แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป จำนวน 50 คน เป็นงบประมาณดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 10,000 บาท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาสก สนับสนุนฝึกอบรมทำหน้ากากอนามัย ป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดจนการแนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงการใช้สมุนไพรสร้างภูมิต้านทานโรคโควิด-9 แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป จำนวน 50 คน สนับสนุนให้คำแนะนำการใช้สมุนไพร ให้ความรู้ในการดูแลตนเองให้ปลอดภัย

กิจกรรม มอบข้าวสาร ถูยังชีพ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดโควิด-19
แก่ผู้ยากไร้คนด้อยโอกาส จำนวน 50 ครอบครัว
โดยการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาซก ผู้มีจิตศรัทธาในชุมชนร่วมบริจาคสนับสนุน

อบรมทำหน้ากากอนามัย ป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19
ตลอดจนการแนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง
การใช้สมุนไพรสร้างภูมิต้านทานโรคโควิด-9
แก่ผู้นำชุมชน อสม. ประชาชนทั่วไป จำนวน 50 คน
โดยการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาชก

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลเขาชก ที่ผ่านมาและจากวิกฤติไวรัสโควิด-19 ประชาชนมีความตื่นกลัว เกิดการป้องกันเผื่อระวังและรักษาสุขภาพมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนมีมากขึ้น เกิดจิตอาสาช่วยเหลือกันและกันฟันฝ่าวิกฤติโรคระบาดโควิด-19

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลเขาสก ดำเนินการแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยได้เชื่อมโยงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลากหลายกิจกรรม ทั้งการพัฒนาที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมและติดตามผลการดำเนินงานโดยตลอด สภาองค์กรชุมชนตำบลเขาสก มีแผนการดำเนินการและจะขยายผลให้ครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูล นางสาวใจ กนกพิชญกุล
ตำแหน่ง เลขาธิการสภาองค์กรชุมชนตำบล
เบอร์โทร 098-7438830

พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า
สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมี อำเภอกะเจันท์ จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลท่าบุญมี อำเภอกะเจันท์ จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอกะเจันท์ ห่างจากที่ว่าการอำเภอกะเจันท์ 7 กิโลเมตร เนื้อที่ 58.56 ตารางกิโลเมตร หรือ 36,600 ไร่ ภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มผสมที่เนิน มีความลาดเอียงจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีเนินเขาที่ไม่สูงมากนักอยู่บางส่วนของพื้นที่ทางด้านทิศตะวันออก

มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลนาวังหิน อำเภอนนทบุรี

ทิศใต้ติดต่อกับ เทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอนนทบุรี

เทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง

ทิศตะวันออกติดต่อกับ เทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอบ่อทอง

เทศบาลตำบลกะเจันท์ อำเภอกะเจันท์

ทิศตะวันตกติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเร็ก อำเภอนนทบุรี

แบ่งเขตการปกครอง 12 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน บ้านท่าบุญมี บ้านหนองแขนนาง บ้านน่วม่วง บ้านกะโพธิ์ บ้านสามแยก บ้านทับจุฬา บ้านหนองงูเหลือม บ้านห้วยหวาย บ้านหนองหมี่ บ้านหนองพังพอน บ้านเนินกระบก บ้านหนองลำดวน ประชากรตำบลท่าบุญมี จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,259 หลังคาเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด 12,230 คน ชาย 6338 คน หญิง 5892 คน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาของชุมชนทุกด้านมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมี ร่วมกับท้องที่ ท้องถิ่น ผู้นำองค์กรชุมชน พบว่า ตำบลท่าบุญมีนั้น ประสบปัญหาภัยพิบัติ ภัยแล้ง ต่างๆ เช่น น้ำแห้งแล้ง ทำให้การเกษตรเกิดภาวะขาดทุน ผลผลิตตกต่ำ ชาวบ้านมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จนเกิดเป็นปัญหาหนี้สิน ปัญหาด้านประเพณีและวัฒนธรรมชนรุ่นหลังไม่ได้สืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิม โดยเฉพาะวัฒนธรรมของคนเชื้อสายลาวดั้งเดิม จากยุคสมัยที่เปลี่ยนไปซึ่งวิถีชีวิตก็เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากไปใช้แรงงานที่เมืองหลวงเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวม โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ปรับลดพนักงาน หรือบางแห่งต้องปิดกิจการ ทำให้ประชาชนตกงาน ขาดรายได้ เกิดภาวะหนี้สิน การใช้ชีวิตในปัจจุบันก็ไม่คล่องตัว ปัญหาที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรมของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะผู้ยากไร้ กลุ่มคนเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ปัญหาสังคมสูงวัย ผู้สูงอายุขาดการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความสามารถในการดำรงชีวิต ไม่เป็นภาระ

แก่ลูกหลาน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปัญหาด้านเศรษฐกิจรายได้ไม่พอต่อการดำรงชีพจากสถานการณ์เศรษฐกิจตกต่ำจากโควิด-19 คนว่างงาน ขาดการพัฒนาอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้คนประชาชนในพื้นที่

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล มีการจัดทำข้อมูลสภาพปัญหา โดยการลงพื้นที่เข้าถึงและสอบถามความต้องการและได้ข้อมูลด้านความเดือดร้อนทุกด้านมิติที่แท้จริง สภาองค์กรชุมชนฯ ลงพื้นที่ร่วมกับ ผู้นำชุมชน
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหาข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนในการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดและการนำไปบรรจุที่องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการบูรณาการงานร่วมกัน
3. การแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จัดประชุมเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น เสนอแนะข้อปัญหาร่วมกัน
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี นำเสนอแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
5. ติดตามสรุปผลการดำเนิน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหายภายใต้การแก้ไขปัญหาสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญห

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาที่ตำบลท่าบุญมีประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมีได้ปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ประชาชนชาวบ้าน และหน่วยงาน รพ.สต. อบต. กศน. ร่วมหาทางออก ที่สภาองค์กรชุมชนจะมีบทบาทช่วยเหลือหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ต่างเห็นร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เนื่องจากตำบลท่าบุญมีเข้าสู่สังคมสูงวัย มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมากขึ้น ผู้สูงอายุต้องอาศัยอยู่ที่บ้านเพียงลำพัง ต้องดูแลบุตรหลานในครอบครัว ขาดสุขลักษณะที่ดี โดยเฉพาะด้านสุขภาพ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ การทำกิจกรรมเสริมรายได้ให้ผู้สูงอายุ เนื่องจากเงินเบี้ยสูงอายุ ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เป็นภาระแก่ลูกหลานในครัวเรือน จึงควรมีการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในด้านการดูแลสุขภาพ การฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้เสริมเงินจืดครัวเรือน โดยได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับผู้นำชุมชน อสม. รพ.สต. กศน. ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าบุญมี	-สนับสนุนสถานที่ประชุม/ดำเนินกิจกรรมขบวนองค์กรชุมชน -เข้าร่วมกิจกรรมสภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน
2	รพ.สต.	-สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า เป็นวิทยากรแนะนำการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การบริหารออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ กิจกรรมบริหารสมอง จำนวน 60 คน -สนับสนุนการให้ความรู้ด้านการป้องกันโควิด-19
3	กศน.	-สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า เป็นวิทยากรการรื้อลูกปิดคลองหน้ากากอนามัย ป้องกันอัลไซเมอร์ พร้อมจำหน่ายในชุมชน จำนวน 60 คน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมีได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า โดยมีกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุในตำบล จำนวน 60 คน จาก 12 หมู่บ้าน มาร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ 2 กิจกรรม คือ ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าบุญมี จัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า เป็นวิทยากรแนะนำการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การบริหารออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ กิจกรรมบริหารสมอง จำนวน 60 คน ช่วยให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจการดูแลสุขภาพตนเอง การกินอาหารที่เหมาะสม การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับช่วงวัยตนเอง และการดูแลตนเองภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ซึ่งผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สุด ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 และยังร่วมกับ กศน.ตำบลท่าบุญมีดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า เป็นวิทยากรการรื้อลูกปิดคลองหน้ากากอนามัย ป้องกันอัลไซเมอร์ พร้อมจำหน่ายในชุมชน จำนวน 60 คน ช่วยให้ผู้สูงอายุได้ฝึกบริหารสมอง การคัดเลือกลูกปิดคละสี เพื่อให้สมองได้บริหารในการคัดเลือกสี การทำงานที่ไม่มีความเสี่ยง ลูกปิดที่สามารถนำมาสร้างรายได้เสริมให้กับผู้สูงอายุ

กิจกรรม แนะนำการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย การดูแลป้องกันโควิด-19

กิจกรรม ร้อยลูกปัดคล่องหน้ากากอนามัย ป้องกันอัลไซเมอร์

6.ข้อค้นพบสำคัญ

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สูงวัยอย่างมีคุณค่า นั้น ได้ช่วยแก้ไขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ของตำบล ได้พัฒนาดูแลตนเอง เป็นคนสูงวัยอย่างมีคุณค่า ไม่เป็นภาระครอบครัว มีการดูแลสุขภาพ มีการป้องกันตนเองจากโควิด-19 ตลอดจนมีกิจกรรมสร้างเสริมรายได้แก่ผู้สูงอายุ ช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนยังได้ร่วมทำงานกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่ สร้างการยอมรับ ผสานความร่วมมือ เพื่อพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง มีความสามัคคีรักใคร่ปรองดอง

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมี วางแผนงานในการช่วยเหลือผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ ไม่เป็นภาระทางสังคม โดยร่วมมือกับท้องถิ่น ท้องที่ รพ.สต. กศน. ช่วยเหลือด้านอาชีพเสริม เพื่อให้พวกเขาเหล่านั้นพึ่งตนเองได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวทองใส หนูดี
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าบุญมี

ฝึกอาศิพระยะสั้นช่วยคนว่างงานมีรายได้เสริม
สภาองค์กรชุมชนตำบลนามะตูม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลนามะตูม ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอพนัสนิคม ห่างจากตัวอำเภอ 4 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดชลบุรี 26 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.กุ้งไฉ่ อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี

ทิศใต้ติดต่อกับ ต.ทุ่งขวางและ ต.หนองขยาด อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต. บ้านช้าง และ ต. หมอนนาง อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต. บ้านเข็ด อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี

ตำบลนามะตูม มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,897 ไร่ หรือ 9.4352 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ถูกใช้ทำการเกษตร

ตำบลมีประชากรทั้งหมด 3,166 คน จำนวนครัวเรือน 1,434 หลังคาเรือน แบ่งเขตการปกครอง มี 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1.บ้านเนินไร่หลวง 2.บ้านบ้านล่าง 3.บ้านเนินมะกอก 4.บ้านห้วยสุบ 5.บ้านท่าโพธิ์ 6.บ้านนามะตูม ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาทำอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขายและอาชีพอื่นๆ แหล่งสินเชื่อที่ประชาชนใช้ในการกู้ยืมมาลงทุนในการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ ในพื้นที่การท่องเที่ยวของตำบลบางจุดถือว่าประสบความสำเร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ก็ยังมีบางพื้นที่ที่ยังอยู่ในช่วงของการพัฒนาศักยภาพให้เทียบเท่าพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้แผนการท่องเที่ยวที่จะทำร่วมกันยังไม่สามารถดำเนินการได้ทันที ยังต้องมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานในการเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

ด้านสังคม ปัญหาคนในพื้นที่เล่นการพนันมีมากในพื้นที่ สิ่งอบายมุขต่าง ๆ และปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาประชากรแฝงเนื่องจากมีอุตสาหกรรมเข้ามาจึงมีประชากรนอกพื้นที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่าคนในพื้นที่ กลุ่มนายทุนเข้ามาใช้ทรัพยากรในพื้นที่ ที่อยู่อาศัยชั่วคราวโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีฐานะยากจน มีรายได้ไม่แน่นอน

ด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการทำเกษตรของนายทุน ที่นำเข้าสารเคมีเข้ามาในพื้นที่

ด้านสาธารณสุข ปัญหาโควิด-19 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนจากรัฐ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีความยากลำบาก ขาดองค์ความรู้ในการดูแลป้องกันตนเอง ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจาก

การว่างงาน ถูกไล่ออก ส่งผลต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีปัญหาหลักเล็กขโมยน้อย ยาเสพติด โดยเฉพาะด้านคุณภาพชีวิต คนมีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลฯ มีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางเรื่องการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล มีการจัดทำข้อมูลสภาพปัญหา โดยการลงพื้นที่เข้าถึงและสอบถามความต้องการและได้ข้อมูลความเดือดร้อนที่แท้จริง สภาองค์กรชุมชนฯ ผู้นำชุมชนร่วมกันสำรวจด้านความต้องการของชุมชน

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหาข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนในการแก้ไขปัญหา

3.การแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น เสนอแนะข้อปัญหาร่วมกัน

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี นำเสนอแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

5.ติดตามสรุปผลการดำเนิน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหายภายใต้การแก้ไขปัญหายสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาย

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลนามะตูม ได้หยิบยกปัญหาด้านเศรษฐกิจอาชีพ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด-19 มาแก้ไขปัญหายพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนตำบลนามะตูม โดยพบว่ามีคนว่างงาน ตกงาน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ การกักกันนี้ยืมสิน จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาฝึกอาชีพระยะสั้นแก่กลุ่มคนเหล่านั้น เพื่อแบ่งเบาภาระรายจ่ายในครัวเรือน โดยได้ประสานไปยัง กศน.ตำบลนามะตูม มาช่วยฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นแก่สมาชิก นอกจากนี้ยังได้ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด-19 ด้านสาธารณสุขการให้ความรู้ การเฝ้าระวัง โดยร่วมกับ อสม.ตำบลนามะตูม จัดหาอุปกรณ์หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจาก รพ.สต.นามะตูมและองค์การบริหารส่วนตำบลนามะตูม สนับสนุนช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	สนับสนุนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน การพัฒนาศักยภาพกลุ่มองค์กรชุมชน ภายใต้งานโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน
2	กศน.ตำบลนามะตูม	ฝึกอบรมอาชีพพระยาสันแก่สมาชิก จำนวน 20 คน หลักสูตรการทำขนมไทย โดยทาง กศน.ได้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ แป้ง ขนมหิมา วิทยากรงบประมาณดำเนินการ จำนวน 10,000 บาท
3	รพ.สต.นามะตูม	ให้ความรู้การดูแลสุขภาพตนเอง การคัดกรองผู้ป่วย การดูกลุ่มเสี่ยง
4	องค์การบริหารส่วนตำบลนามะตูม	-สนับสนุนช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ หน้ากากอนามัย จำนวน 500 ชิ้น เจลล้างมือ จำนวน 100 ขวด แก่ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส -สนับสนุนสถานที่ประชุมกลุ่มองค์กรชุมชน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

กิจกรรมฝึกอบรมอาชีพพระยาสันแก่ผู้เดือดร้อน คนว่างงาน แม่บ้าน ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลนามะตูมได้ประสานไปยัง กศน.ตำบลนามะตูม มาช่วยฝึกอบรมอาชีพพระยาสันแก่สมาชิก จำนวน 20 คน หลักสูตรการทำขนมไทย โดยทาง กศน.ได้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ แป้ง ขนมหิมา วิทยากรงบประมาณดำเนินการ จำนวน 10,000 บาท เพื่อให้สมาชิกได้นำความรู้การทำขนมไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้เสริม ซึ่งจากการฝึกอบรมทำขนมไทยดังกล่าว สมาชิกได้นำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพทำขนมไทย จำหน่ายให้กับคนในชุมชน สร้างรายได้หมุนเวียน ประมาณเดือนละ 5,000 บาท ช่วยให้สมาชิกที่ว่างงาน รายได้น้อย มีรายได้เสริมจนเจือรายได้ในครอบครัว

นอกจากนี้ยังได้ช่วยเหลือฝึกอาชีพให้กับคนว่างงานจากโควิด-19 แล้ว ในด้านการเฝ้าระวังโควิด สภาองค์กรชุมชนยังได้ดำเนินงานร่วมกับ อสม.ตำบลนามะตูม ให้ความรู้การดูแลสุขภาพตนเอง การคัดกรองผู้ป่วย การดูกลุ่มเสี่ยง ซึ่งได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนคำแนะนำจาก รพ.สต.นามะตูม แผ่นพับโรคโควิด-19 ขณะที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนามะตูม สนับสนุนช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ หน้ากากอนามัย จำนวน 500 ชิ้น เจลล้างมือ จำนวน 100 ขวด แก่ประชาชนตำบลนามะตูม

6. ข้อค้นพบสำคัญ

กิจกรรมการฝึกอบรมการทำขนมไทย หลักสูตรระยะสั้น ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด-19 ให้มีอาชีพเสริม สร้างรายได้จุนเจือครอบครัวแก่ผู้เดือดร้อนแล้ว ยังช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีความรัก ความสามัคคีดำเนินกิจกรรม ขณะเดียวกันการช่วยเหลือคัดกรอง ป้องกันโควิด-19 ยังช่วยสภาองค์กรชุมชนตำบลนามะตูมเป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับจากชุมชน หน่วยงานภาคีมากขึ้น

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ส่งเสริมพัฒนาด้านอาชีพแก่คนมีรายได้น้อย ตลอดจนกลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้หมุนเวียนในชุมชน ช่วยให้เศรษฐกิจชุมชนตำบลนามะตูมมีรายได้เพิ่มขึ้น ตลอดจนการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางสาวสมสุข เถลิ้ม

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลนามะตูม

เบอร์โทร 081-3030405

ตำบลนาวังหิน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
บ้านสร้างสุข สร้างรอยยิ้ม บ้านพอเพียงนาวังหิน

1.บริบทพื้นที่

เดิมมีลำน้ำสายหนึ่งไหลผ่านหลังวัดนาวังหินห่างจากวัดไปเล็กน้อย มีแอ่งน้ำค่อนข้างกว้างแอ่งหนึ่ง ซึ่งมีน้ำไหลผ่านในหน้าฝนและชงอยู่ในหน้าแล้งจึงทำให้มีน้ำอยู่ตลอดปี ประกอบกับเป็นแอ่งน้ำใกล้ทางโค้งน้ำค่อนข้างเขี้ยวและลึก จึงชอบเรียกกันว่า “วังน้ำ” ในแอ่งน้ำนี้มีปลาน้ำจืดชุกชุม ชาวบ้านจึงจับมาทำอาหารกันบ่อย ๆ และยังมีก้อนหินใหญ่ก้อนหนึ่งจมอยู่ใต้น้ำใกล้ฝั่งทิศใต้เรียกกันว่า “วังหิน” ปัจจุบันยังมีอยู่ก็อย่างตำบลนาวังหินมีลำน้ำชื่อห้วยหลวงหรือคลองหลวงไหลผ่านจึงเป็นที่ราบลุ่มเหมาะต่อการทำนา จึงเรียกหมู่บ้านที่ตั้งกลางทุ่งนาว่า “นาวังหิน” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 7 มีการแบ่งท้องที่การปกครองเป็นตำบลเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น “นาวังหิน” จึงได้รับการประกาศแต่งตั้งเป็น “ตำบลนาวังหิน”

ตำบลนาวังหิน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 หมู่บ้าน 1,702 ครัวเรือน ประชากรรวมทั้งหมด 7,233 คน มีเนื้อที่โดยประมาณ 20,619 ไร่ หรือ 32.99 ตารางกิโลเมตร และมีพื้นที่ติดต่อดำบลต่าง ๆ ดังนี้

- ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหนองเหียง
- ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลนาเริก
- ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลหนองเหียง,ตำบลท่าบุญมี
- ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านช้าง

การประกอบอาชีพของประชากรในพื้นที่ตำบลนาวังหินโดยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ส่วนอาชีพรองจะเป็นอาชีพรับจ้าง งานประเพณีหลักของท้องถิ่นตำบลนาวังหิน เช่น งานแห่องค์หลวงพ่อดัวเป็นหัวใจหลักของตำบล

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

สภาพปัญหาโดยส่วนใหญ่ของพื้นที่ตำบลนาวังหิน ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านสังคม ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็กถูกทอดทิ้งและผู้ป่วยติดเตียง ผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ขาดแคลนที่ดินทำกิน ปัญหาด้านเศรษฐกิจรายรับไม่เพียงพอกับรายจ่ายของครัวเรือน ปัญหาที่เกิดขึ้นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีแหล่งน้ำน้อยแหล่งน้ำจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน ปัญหาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวม โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ปรับลดพนักงาน หรือบางแห่งต้องประกาศปิดโรงงาน ทำให้ประชาชนตกงาน ขาดรายได้ เกิดภาวะหนี้สินตาม

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลนาวังหิน ได้มีการจัดประชุมมติประชาคมของพื้นที่แต่ละหมู่บ้านในตำบลนาวังหิน ประชุมคณะทำงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อออกแบบจัดทำแผนแก้ไขปัญหาผู้เดือดร้อนของประชากรในตำบล จัดชุด ทีมสำรวจลงพื้นที่เพื่อแบ่งแยกประเภทตามกลุ่มผู้เดือดร้อนจากมากไปหาน้อยตามลำดับ เรื่องใดที่จะนำมาทำการ แก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

สภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น คราวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัด เวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถ ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้งานแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลนาวังหิน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

วิสัยทัศน์ รักษาภูมิปัญญา วิถีความเป็นอยู่ที่ดี แบบดั้งเดิมของชุมชน

เป้าหมาย เกษตรอินทรีย์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อสุขภาพที่ดีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

สภาองค์กรชุมชนตำบลนาวังหินจึงได้หยิบยกเรื่องการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยมาดำเนินการแก้ไข ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนทั้ง 11 หมู่บ้าน ร่วมกับ อสม./ทสม./อบต. พบผู้ เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยจำนวน 642 คราวเรือน จึงได้พัฒนาโครงการบ้านพอเพียงชนบท เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับผู้มี

รายได้น้อย คนด้อยโอกาส ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จำนวน 10 ครั้วเรือน มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีทั้งภายในและภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการบ้านพอเพียง กำนัน อบต. ร่วมเป็นคณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียง อสม./ทสม.ตำบลกองทุนสวัสดิการชุมชน ชาวบ้านทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ร่วมแรงร่วมใจในการทำงานจิตอาสา

คณะกรรมการประชุมหารือวางแผนทำความเข้าใจในการร่วมโครงการบ้านพอเพียง

ข้อมูลผู้เดือดร้อนที่อยู่อาศัย

หมู่	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมดในตำบล/ ครัวเรือน	ครัวเรือน ผู้ เดือดร้อน	กลุ่มผู้เดือดร้อนที่สำรวจ ทั้งหมด		แยกประเภทผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย			
			ที่อยู่อาศัย	ที่ทำกิน	เดือดร้อน	ผู้พิการ	ผู้สูงอายุ	ผู้ยากไร้
นาวังหิน	83	50	50	-	38	1	10	1
ยางเอน	37	10	10	-	7	1	2	
ทุ่งแฝก	61	30	30	-	24	1	4	1
บ้านอิไค้	241	70	70	-	54	1	15	
สระนา	314	85	85	-	70	2	12	1
โป่งเอือด	108	60	60	-	47	1	12	
สวนกล้วย	130	60	60	-	47	1	11	1
หนองครก	103	60	60	-	37	2	21	
บ้านนา	110	60	60	-	55	2	2	1
น้ำซับ	323	87	87	-	81	2	3	1

หนองสองห้อง	205	70	70	-	51	1	17	1
รวม	1,702	642	642	-	511	15	109	7

เกณฑ์การพิจารณา บ้านพอเพียง

1. ต้องเป็นคนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอยู่อาศัยจริง ในตำบล อย่างน้อย 3 ปี
2. ต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน ในระดับครัวเรือนเท่านั้น ไม่ให้ใช้กู้ยืมเชิงพาณิชย์ เช่น ทำบ้านเช่า
3. เกณฑ์การพิจารณาความช่วยเหลือ ให้คณะกรรมการพิจารณาความเร่งด่วนของความเดือดร้อนก่อนได้แก่
 - 1) ช่วยซ่อมแซม ในโครงสร้างที่ส่งผลต่อการปลอดภัย
 - 2) การต่อเติม นั้น ถ้าทำให้เกิดเพื่อความปลอดภัยและถูกสุขอนามัย
 - 3) การปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านผู้เดือดร้อน ให้มีประโยชน์ใช้สอยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ผู้ยากไร้ ที่จะได้รับการสงเคราะห์ในการซ่อมแซม / สร้างขึ้น ต้องผ่านประชาคมหมู่บ้าน คณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียง
5. ผู้เดือดร้อน ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพนัน
6. กรณีผู้เดือดร้อนที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ คณะกรรมการต้องหาแนวทางที่จะทำให้ผู้เดือดร้อนรายนั้น ๆ เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนฯ เพื่อจะได้รับการแก้ไขปัญหา
7. สมาชิกโครงการบ้านพอเพียง ต้องออมเงิน เพื่อที่อยู่อาศัย เดือนละ 30 บาท

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สภาองค์กรชุมชนตำบลนาวังหิน	-สำรวจที่อยู่อาศัยผู้เดือดร้อน -พัฒนาโครงการบ้านพอเพียง
2	ชาวบ้านทั้ง 11 หมู่บ้าน	-จิตอาสาในการช่วยเหลือ ซ่อมแซมบ้าน
3	อสม./ทสม.ตำบล	-จิตอาสาในการช่วยเหลือ ซ่อมแซมบ้าน
4	อบต.นาวังหิน	-สนับสนุนเจ้าหน้าที่ อบต. มาร่วมสำรวจความเดือดร้อน -สนับสนุนช่าง อบต. มาร่วมประเมินความการช่วยเหลือ BOQ -สนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลนาวังหินได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคูณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย โดยผสานความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาวังหิน สนับสนุนเจ้าหน้าที่ร่วมลงพื้นที่สำรวจปัญหาความเดือดร้อน รับฟังปัญหา แลความต้องการของประชาชน จัดทำข้อมูล นำมาสู่การจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งจากการสำรวจข้อมูล พบว่า ในพื้นที่ตำบลนาวังหินซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,702 ครัวเรือน นั้น มีผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 642 ครัวเรือน สภาองค์กรชุมชนจึงได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาลงผ่านโครงการบ้านพอเพียง จัดเวทีประชาคมจัดลำดับความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่เพื่อลำดับการช่วยเหลือต่อไป พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดทำข้อมูลรายละเอียดการซ่อมสร้าง ซึ่งจะต้องจัดทำข้อมูลการประเมินราคาวัสดุการซ่อมสร้าง (BOQ) แต่เนื่องจากคณะทำงานขาดความรู้และประสบการณ์การซ่อมแซมบ้านซึ่งเป็นข้อติดขัดทำให้ไม่สามารถประเมินราคาได้ องค์การบริหารส่วนตำบลนาวังหินจึงได้สนับสนุนช่างอบต.จัดทำข้อมูลโดยลงพื้นที่ร่วมสำรวจสภาพบ้าน และถอด BOQ เป็นรายหลัง ว่าแต่ละหลังต้องซ่อมอะไรบ้าง ใช้วัสดุอุปกรณ์อะไร เท่าไหร่ และประเมินราคาโดยอิงจากราคากลางในพื้นที่ เพื่อเสนอขอรับงบประมาณสนับสนุน ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้เกิดการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยผ่านโครงการบ้านพอเพียง สนับสนุนงบประมาณโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) แล้วจำนวน 59 ครัวเรือน ประกอบด้วย ปี 2561 ได้ดำเนินการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน 12 หลังคาเรือน ปี 2562 ได้ดำเนินการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน 10 หลังคาเรือน ปี 2563 ได้ดำเนินการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน 24 หลังคาเรือน และ ปี 2564 ได้ดำเนินการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน 15 หลังคาเรือน ซึ่งภายใต้งบประมาณของรัฐบาลที่จำกัดไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ครอบคลุม สภาองค์กรชุมชนจึงมีแนวคิดในการต่อยอดงานพัฒนาโดยการจัดตั้งกองทุนบ้านพอเพียงชนบทตำบลนาวังหินขึ้น ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการบ้านพอเพียงในแต่ละปี จะเข้าเป็นสมาชิกกองทุน และสมทบเงินให้กับกองทุน ครัวเรือนละ 100 บาท ระยะเวลาส่งสมทบจำนวน 30 เดือน / ครัวเรือน และส่งเสริมให้สมาชิกออมเงิน โดยออมเงินให้กับกองทุน ครัวเรือนละ 30 บาท ระยะเวลาส่งออมจำนวน 30 เดือน / ครัวเรือน และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการส่งเงินออมกองทุนจะคืนเงินออมให้กับสมาชิก ซึ่งสมาชิกจะได้เงินก้อนไปต่อยอดเรื่องอื่น ๆ ต่อไป ในส่วนของเงินสมทบ นั้น จะทำให้กองทุนมีเงินหมุนเวียนในการนำไปช่วยเหลือผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยที่รายอื่นๆ ที่รอคิวต่อไป

ปีงบประมาณ	จำนวนครัวเรือน	งบประมาณ
2561	12	216,000

2562	10	180,000
2563	22	396,000
2564	15	270,000
รวม	59	1,062,000

นายบุญมาก หลักสนาม อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 12/3 หมู่ 4 ตำบลนาวังหิน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สภาพบ้านที่อาศัยอยู่ นั้น มีลักษณะเป็นเพิง คลุมด้วยสังกะสีเก่าๆ ที่ผุ เป็นรูบ้าง ซึ่งไม่สามารถกักแดดกันฝน กันลมหนาวได้ สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินอีกทั้งสภาพบ้านที่เปิดโล่งเช่นนี้ไม่สามารถให้ความปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย สภาองค์กรชุมชนตำบลวังหินซึ่งได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลสำรวจข้อมูล จัดเวทีประชาคมจัดลำดับผู้เดือดร้อน โดยบ้านของลุงบุญมากถูกจัดลำดับให้เป็นผู้รับประโยชน์ในปี 2564 นี้ ต่อมา ช่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลนาวังหินจึงได้ลงพื้นที่สำรวจสภาพบ้านเพื่อประเมินการซ่อมแซม และจัดทำข้อมูล BOQ ซึ่งเห็นถึงความจำเป็นจะต้องซ่อมแซมหลังคาและก่อผนังบ้านก่อน โดยใช้งบประมาณสำหรับซ่อมแซมทั้งสิ้น 18,870 บาท ภายหลังจากการซ่อมบ้านเสร็จนั้น ทำให้ลุงบุญมาก รู้สึกดีใจ ปรารถนาดีใจเสมือนว่าได้บ้านใหม่ที่มีความมั่นคง แข็งแรง มิดชิด รู้สึกปลอดภัยไม่ต้องทนหนาว ทนเปียกฝนเช่นเดิมอีกต่อไป

ก่อนซ่อม	หลังซ่อม
	

6.ข้อค้นพบสำคัญ

คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนมีการพูดคุยพบปะกันมากขึ้น เกิดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีในตำบล ประชาชนในพื้นที่เกิดความเป็นจิตอาสา การขับเคลื่อนโครงการบ้านพอเพียง มีการพูดคุยหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อย่อยทอดโครงการบ้านพอเพียงสำหรับผู้เดือดร้อนในพื้นที่ต่อไป

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

จัดทำข้อมูลการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย โครงการบ้านพอเพียงชนบท เสนอต่อ พมจ. อบต. พัฒนา
ชุมชน กาชาด ฯลฯ เพื่อหาทางช่วยเหลือสนับสนุนต่อไป

ข้อมูลโดย : นายนรินทร์ อุ้นเรือน

ตำแหน่ง : ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลนาวังหิน

เบอร์โทร : 086-8178580

**บ้านพอเพียงบ้านช้าง สร้างรอยยิ้มแก่ผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาสในชุมชน
สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านช้าง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดชลบุรี**

1.บริบทพื้นที่

ย้อนหลังไปประมาณ 100-150 ปี บริเวณตำบลพนัสนิคมและตำบลบ้านช้างเป็นป่าทึบมาก มีลำคลองสายหนึ่งไหลผ่าน ชื่อ คลองห้วยอีแซก มีช่วงหนึ่งที่กว้างและลึกที่สุดเรียกว่า ส้างดง ต่อมาเมื่อสภาพป่าหมดและคลองตื้นเขินมากชาวบ้านได้ใช้เป็นทางข้าม บริเวณที่เรียกว่าส้างดงเป็นที่ที่ช้างป่ามาอาศัยกินน้ำและอาบน้ำมีหัวหน้าโขลงชื่อ สีดอ เป็นช้างงาเดียวและมีขนาดใหญ่มาก สันนิษฐานว่า ส้าง คนลาวใช้เรียกช้าง ดงแปลว่า ป่า คำว่าบ้านช้าง จะใช้เรียกกันมาแต่เมื่อใด หรือเรียกเพี้ยนไปอย่างไร ไม่มีหลักฐานปรากฏ

ตำบลบ้านช้างตั้งอยู่ที่ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดชลบุรี มีทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 2,616 ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด 6,439 คน อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอน้ำขุ่น ห่างจากอำเภอน้ำขุ่นประมาณ 3 กิโลเมตร ตำบลบ้านช้างมีพื้นที่โดยประมาณ 8,311 ไร่ หรือ ประมาณ 13.313 ตารางกิโลเมตร การประกอบอาชีพของประชากรตำบลบ้านช้างส่วนใหญ่ทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ส่วนอาชีพเสริมจะเป็นการจักสาน อาณาเขตติดต่อของตำบลบ้านช้างทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลไทรหลักทอง ทิศใต้ ติดต่อกับเทศบาลตำบลหมอนนาง และตำบลนาคะตุม ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหนองเหียงและตำบลนาวังหิน ทิศตะวันตก ติดต่อกับเทศบาลเมืองพนัสนิคม

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

การขยายตัวด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดโรงงาน และสถานประกอบการเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ ปัญหายาเสพติดที่เฝ้าระวังป้องกันได้ยากจากประชากรแฝงที่เข้ามาอาศัย ตลอดจนการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้นมากทำให้ระบบสาธารณสุขโรค การระบายน้ำในพื้นที่บางส่วนมีปัญหา

ด้านคุณภาพชีวิต สังคม ประชาชนในพื้นที่ที่มีผู้ยากไร้ในยามเจ็บป่วย เสียชีวิต เกิด ผู้พิการ ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เด็กถูกทอดทิ้ง และผู้ป่วยติดเตียง ยังขาดสวัสดิการช่วยเหลือ ประชาชนมีความยากลำบาก ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน อาชีพ ท่องเที่ยวโดยชุมชน โควิด-19 ส่งผลให้คนตกงาน ไร้โอกาส ธุรกิจเศรษฐกิจค้าขาย ย่ำแย่ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มีความมั่นคงแข็งแรง บ้านเรือนทรุดโทรม ผู้สูงอายุ คนด้อยโอกาส คนมีรายได้น้อย คุณภาพชีวิตไม่ดี รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ประชากรสังคมสูงวัย

ตำบลบ้านช้างมีประชากรแฝง แรงงานข้ามถิ่นมาก ทำให้การจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อให้ท้องถิ่นมาพัฒนาพื้นที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่มีอยู่จริง ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานมาจากจังหวัดอื่นหรือแรงงานต่างด้าว ทำให้มีประชากรแฝงในพื้นที่จำนวนมาก

ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ประชาชนขาดความตระหนักในการดูแล และบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการขยะในตำบลยังไม่ดีเท่าที่ควร โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ขาดการดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในพื้นที่ เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย มลพิษทางอากาศ ธรรมชาติเสื่อมโทรม

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น คร่าวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มีความมั่นคงแข็งแรง บ้านเรือนทรุดโทรม คุณภาพชีวิตไม่ดี ทางสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านช้าง ได้มีการจัดประชุมหารือเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาของผู้ที่เดือดร้อนในพื้นที่ มีการจัดประชุมมติประชาคมหมู่บ้านในแต่ละพื้นที่ ร่วมกับคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลและคณะกรรมการบริหารท้องถิ่น จัดการประชุมหารือสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหา จัดชุดคณะทำงานเพื่อลงพื้นที่สำรวจผู้เดือดร้อนทั้งตำบลรวม 7 หมู่บ้าน พบผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย 785 คร่าวเรือน จากประชากรทั้งหมด 2,616 คร่าวเรือน

คณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบลบ้านช้าง

1.นายอานวย วิเชียรพงษ์	ประธานคณะกรรมการ
2.นายอนุชา พุทธิธา	รองประธาน
3.นางสมรภัฏ ศฤงคารศิริ	รองประธาน
4.นายศุภเศรษฐ์ ศรีเมือง	เลขานุการ
5.นายวีระศักดิ์ จันทนากร	เหรัญญิก
6.นายมานพ แซ่ตั้ง	กรรมการ
7.นางธงชัย สมสะอาด	กรรมการ
8.นางอุทุมวรรณ ผาติเสนาะ	กรรมการ
9.นายขวลิต ต้นวัฒนกุล	กรรมการ

ข้อมูลผู้เดือดร้อนที่อยู่อาศัยทั้งตำบล

หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือนทั้งหมดในตำบล/ครัวเรือน	ครัวเรือนผู้เดือดร้อน	กลุ่มผู้เดือดร้อนที่สำรวจทั้งหมด		แยกประเภทผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย			
			ที่อยู่อาศัย	ที่ดินทำกิน	เดือดร้อน	ผู้พิการ	ผู้สูงอายุ	ผู้ยากไร้
1.บ้านหนองพลับ	965	331	331	-	150	6	152	23
2.บ้านเคาเหล็ก	211	75	75	-	29	2	42	2
3.บ้านเหล่าบน	123	42	42	-	25	1	12	4
4.บ้านเนินดินแดง	544	125	125	-	86	5	32	2
5.บ้านป่าไร่	393	90	90	-	41	2	46	1
6.บ้านสวนผัก	221	76	76	-	21	1	51	3
7.บ้านเหล่าใต้	159	46	46	-	14	3	27	2
รวม	2,616	785	785	-	366	20	362	37

แผนพัฒนาที่อยู่อาศัย

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2563	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2564	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2565	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2566	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

เกณฑ์การพิจารณาบ้านพอเพียง

1. ต้องเป็นคนที่มิใช่อยู่ในทะเบียนบ้านและอยู่อาศัยจริง ในตำบล อย่างน้อย 3 ปี
2. ต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน ในระดับครัวเรือนเท่านั้น ไม่ให้ใช้ยืมเชิงพาณิชย์ เช่น ทำบ้านเช่า
3. เกณฑ์การพิจารณาความช่วยเหลือ ให้คณะกรรมการพิจารณาความเร่งด่วนของความเดือดร้อนก่อนได้แก่

- 1) ช่วยซ่อมแซม ในโครงสร้างที่ส่งผลต่อการปลอดภัย
- 2) การต่อเติม นั้น ถ้าทำให้เกิดเพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัย
- 3) การปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านผู้เดือดร้อน ให้มีประโยชน์ใช้สอยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ผู้ยากไร้ ที่จะได้รับการสงเคราะห์ในการซ่อมแซม / สร้างขึ้น ต้องผ่านประชาคมหมู่บ้าน คณะกรรมการโครงการบ้านพอเพียง
5. ผู้เดือดร้อน ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพนัน
6. กรณีผู้เดือดร้อนที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ ให้ผู้เดือดร้อนรายนั้นๆ เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนฯ เพื่อจะได้รับการแก้ไข้ปัญหา
7. สมาชิกโครงการบ้านพอเพียง มีระบบการออมเงินเพื่อที่อยู่อาศัย เดือนละ 30 บาท

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง	-สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภาองค์กรชุมชน -การฝึกอาชีพระยะสั้น หลักสูตร การจักสาน แกะครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 10 ครัวเรือน -สนับสนุนการจัดกิจกรรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 30 ครัวเรือน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มคนเปราะบางในชุมชน ให้มีสุขภาพจิตที่ดี เยี่ยม พบปะให้กำลังใจ
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
3	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอนันทนิกม เขต 2 นายพรชัย ดำรงเงิน สนับสนุนหน้ากากอนามัย จำนวน 50 กล่อง เพื่อให้กับผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาสในชุมชน
4	ผู้ใหญ่บ้าน/ชาวบ้าน/ผู้มีจิตศรัทธา	-จิตอาสา ช่างชุมชน ในการช่วยเหลือ ซ่อมแซมบ้าน บริจาคผ้า ประตุนหน้าต่าง หลังคา สนับสนุนอาหารกลางวัน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย โครงการบ้านพอเพียงตำบลบ้านช้าง ได้ดำเนินการช่วยเหลือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยไปแล้วทั้งสิ้น 33 ครัวเรือน จากผู้เดือดร้อนทั้งหมด 785 ครัวเรือน ช่วยให้ผู้เดือดร้อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย มีสุขลักษณะที่ดีในถิ่นที่พำนัก สุขภาพกายจิตดีขึ้น

การซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยคนด้อยโอกาสให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยแล้ว สภาองค์กรชุมชนได้รับการสนับสนุนทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้าน ผู้มีจิตศรัทธาในพื้นที่เอง ได้บริจาคประตู ชักโครก ห้องน้ำ ฝาผนัง หลังคา ฯลฯ ช่วยซ่อมแซมครัวเรือนผู้เดือดร้อนด้วย บ้างก็มาช่วยเป็นแรงงานอาสา ช่วยหยิบจับไม้ ประตู ผสมปูนช่วยซ่อมแซมบ้านเรือน

ตัวอย่างบ้านพอเพียง

นางสาววิไล เพลางาม บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 3 สมาชิกอาศัย 11 คน

สภาพบ้านเรือนทรุดโทรม ผนังบ้านทรุดโทรม หลังคาบ้านรั่วไม่ทนแดดทนฝน

ปัจจุบันได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงผนังบ้าน เปลี่ยนหลังคาบ้านใหม่ ป้องแดด ฟ้าฝน ปลอดภัยดีมาก

ก่อนซ่อมแซม

ซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างบ้านพอเพียง

นางสาวจุ่น พิมพ์เกตุ บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 5 สมาชิกอาศัย 7 คน

สภาพบ้านเรือนทรุดโทรม คานหลังคาชำรุด หลังคาบ้านรั่วไม่ปลอดภัย

ปัจจุบันได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสา เปลี่ยนหลังคาบ้านใหม่ ปลอดภัยดีมาก

ก่อนซ่อมแซม

ซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง ยังสนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภาองค์กรชุมชน การฝึกอาชีพระยะสั้น หลักสูตร การจักสาน จำนวน 10 ครั้วเรือน เพื่อสร้างอาชีพให้กับครัวเรือนต่อไป การจัดกิจกรรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 30 ครั้วเรือน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มคนเปราะบางในชุมชน ให้มีสุขภาพจิตที่ดี เยี่ยม พบปะให้กำลังใจ

สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอนันทนิคม เขต 2 นายพรชัย ดั่งเงิน สนับสนุนหน้ากากอนามัยจำนวน 50 กล่อง เพื่อให้กับผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาสในชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านช้าง แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด

6.ข้อค้นพบสำคัญ

ครัวเรือนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ภายหลังได้ช่วยเหลือปรับปรุงซ่อมแซมบ้านเรือนที่อยู่อาศัยมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย ชาวบ้านมีการหารือพบปะกันบ่อยขึ้น ชาวบ้านมีความเป็นจิตอาสาพร้อมแรงร่วมใจในการทำงาน เกิดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีต่างๆ เกิดการขับเคลื่อนโครงการบ้านพอเพียง สภาองค์กรชุมชนร่วมกับ อสม. รพสต.บ้านช้าง มีการจัดออกเยี่ยมและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยติดเตียง

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับตำบล เพื่อจัดทำรายละเอียด แผนงาน กิจกรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย เพื่อกำกับติดตามการแก้ไขปัญหา รวมทั้งเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดชลบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาชาดจังหวัดชลบุรี ภาคเอกชน ผู้มีจิตศรัทธา ช่วยเหลือสนับสนุนพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งด้านที่อยู่อาศัย การส่งเสริมพัฒนาอาชีพต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายอำนาจ วิเชียรพงษ์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านช้าง
เบอร์โทร 081-4515115

พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ช่วยเหลือคนว่างงาน
สภาองค์กรชุมชนตำบลพานทองหนองกะขะ (ตำบลหนองกะขะ) อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

มีพื้นที่รวม 24.36 ตารางกิโลเมตร หรือมีเนื้อที่โดยประมาณ 15,225 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแอ่งกระทะ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดชลบุรี มีระยะทางห่างจากตัวอำเภอประมาณ 2 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดโดยประมาณ 21 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครโดยประมาณ 68 กิโลเมตร

มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบางนาง และ ตำบลหน้าพระคู่อำเภopanทอง ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลมาบโป่ง อำเภopanทอง ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลมาบโป่ง อำเภopanทอง และตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบางนาง , ตำบลบ้านเก่า และ ตำบลหนองตำลึง อำเภopanทอง

องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี ได้รับการรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะขะ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ.2547 และต่อมาเมื่อมีความประสงค์จะเปลี่ยนชื่อเพื่อความเหมาะสมกับประวัติความเป็นมาของชุมชนและสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงให้เปลี่ยนชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง เป็น “องค์การบริหารส่วนตำบลพานทองหนองกะขะ” ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2557 เป็นต้นไป

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มเหมาะแก่การทำการเกษตร มีลำคลองหลายสาย มีตงตาลขึ้นมากมาย ชาวบ้านจึงมีอาชีพขึ้นต้นตาลและทำน้ำตาลขายเป็นอาชีพเสริม ประกอบกับพื้นที่เป็นแหล่งดินเหนียวที่ดีเหมาะสำหรับทำอิฐ จึงมีโรงงานอิฐในพื้นที่หลายโรง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาผู้เดือดร้อนในทุกมิติ โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลพานทองหนองกะขะร่วมกับท้องถิ่น ท้องที่ แกนนำชุมชน พบว่าเป็นพื้นที่ เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรม ทำให้มีปัญหาประชากรแฝงเพิ่มขึ้น จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อย การลักเล็ก ขโมยน้อย พื้นที่ขึ้นอยู่กั้องค์การบริหารส่วนตำบลพานทองหนองกะขะ เนื่องจากตำบลหนองกะขะมีแค่ท้องที่ ไม่มีท้องถิ่น ส่วนท้องถิ่นต้องไปขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง ซึ่งปัญหาของคนในชุมชนส่วนใหญ่ ทำอิฐ ทำนาผลิตภัณ์ของชุมชนนั้นยังขาดการรับรองมาตรฐานและสนับสนุนด้านการตลาด

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม น้ำท่วมขังทุกปี จากสภาพพื้นที่เป็นแอ่งกระทะ ขยะอุดตัว น้ำระบายไม่ดี ไม่มีการบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะระบบบำบัดน้ำเสีย ประชาชนขาดจิตสำนึกและความตระหนัก

ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขาดการเฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านคุณภาพชีวิต ที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม จากปัญหาเศรษฐกิจ ประชาชนมีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตไม่ดี โดยเฉพาะแหล่งที่อยู่อาศัย สภาพบ้านเรือนชำรุด ผุพัง เสื่อมโทรม

ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีชุมชนท้องถิ่น จากสภาพชุมชนแปรเปลี่ยน ประชากรแฝงมาอยู่อาศัยจำนวนมาก ทำให้วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกละทิ้ง เด็ก เยาวชน ขาดการตระหนัก ไม่ทราบรากเหง้าความเป็นมาของชุมชน การดำเนินกิจกรรมทางสังคมต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ จิตอาสาต่างๆ

ปัญหาโควิด-19 ส่งผลให้มีปัญหาด้านสุขภาพ การเข้าถึงวัคซีน การป้องกันเฝ้าระวังไม่มาก การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมได้จำกัด รายได้เศรษฐกิจตกต่ำจากการที่ประชาชนระมัดระวังในการใช้จ่าย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1. มีการสำรวจปัญหาภายในตำบล มีการสำรวจข้อมูลสภาพปัญหาภายในพื้นที่ตำบลพานทองหนองกะเซะ
- 2.เวทีประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น นำข้อสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์เพื่อนำมา วางแผนการแก้ไขปัญหามุมชนของตำบล พัฒนางานในพื้นที่ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมนำไปพัฒนาการขับเคลื่อนงานต่อไป
- 3.แก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ได้นำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไข ผ่านเวทีการเสนอแผนพัฒนาต่อหน่วยงานภาคี เชื่อมโยงหนุนเสริมในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- 4.บูรณาการเชื่อมโยง หน่วยงานภาคี เชื่อมโยงการทำงาน กับกลุ่มองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ในระดับ ตำบล อำเภอ และจังหวัด บูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลพานทองหนองกะเซะ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการจัดเวทีจัดทำแผนการแก้ไขปัญหามุมชนของชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบลพานทองหนองกะเซะ ได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้กับคนในชุมชน โดยการเชื่อมโยงกลุ่มองค์กรและหน่วยงานภาคีทั้งในและนอกพื้นที่ จัดการประชุมสภาองค์กรชุมชน ขอสนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมอาชีพในด้านต่าง ๆ โดยการใช้ภูมิปัญญาภายในพื้นที่การสร้างผลิตภัณฑ์ ในชุมชน

และเพื่อลดค่าใช้จ่ายของชุมชนได้ ใช้วิธีการพึ่งพาตนเองให้เป็นหลักในการดำรงชีวิตและครอบครัว การรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ซึ่งสามารถขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาคีมาหนุนเสริม

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ
2	องค์การบริหารส่วนตำบลพานทองหนองกะขะ	-สนับสนุนสถานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชน ร่วมกิจกรรม ให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะต่อการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชน
3	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพานทอง	-สนับสนุนให้คำแนะนำการพัฒนากลุ่มอาชีพให้มีรายได้เพิ่มเติม ในด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การแปรรูปอาหาร การจัดตลาด
4	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-ส่งเสริมดูแลเฝ้าระวังการดูแลสุขภาพ ผู้ป่วย ผู้สูงอายุ -การรณรงค์การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะการดูแลป้องกันโรคโควิด -19 ในครัวเรือน
5	ปปส.	การออกตรวจ/ การให้ข้อมูลด้านยาเสพติด
6	กศน.	-สนับสนุนกิจกรรมอบรมอาชีพ แก่ผู้มีรายได้น้อย จำนวน 30 ครัวเรือน หลักสูตรที่ กศน.ตำบล ได้มาแนะนำ จำนวน 2 หลักสูตร คือ การทำอัฐมอญ และการสานแข่งปลาทุ คัดเป็นงบประมาณดำเนินการ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร ค่าอาหาร งบประมาณ 15,000 บาท

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ

จากการการแก้ไขปัญหาชุมชนเศรษฐกิจ สภาองค์กรชุมชนได้ประสานความร่วมมือกับ กศน.ตำบล มาส่งเสริมให้ความรู้ด้านอาชีพแก่ประชาชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ตกลงงานว่างงาน หลักสูตรที่ กศน.ตำบล ได้มาแนะนำ จำนวน 2 หลักสูตร คือ การทำอัฐมอญ เนื่องจากใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และการสานแข่งปลาทุ คัดเป็นงบประมาณดำเนินการ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าวิทยากร ค่าอาหาร งบประมาณ 15,000 บาท โดยมีสมาชิกเข้าร่วม 30 ครัวเรือน มาเรียนรู้การทำอัฐมอญ การสานแข่งปลาทุ หลังจากได้เรียนรู้แล้วทางกลุ่มได้นำสินค้าไปจำหน่ายในชุมชน เพื่อไปก่อสร้างปรับปรุงบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย สร้างรายได้ให้กับสมาชิก เดือนละประมาณ 10,000 บาท สานแข่งปลาทุส่งให้กับผู้รับซื้อพ่อค้าในชุมชน สร้างรายได้ประมาณ เดือนละ 3,000 บาท

กลุ่มทำอิฐมอญ นำไปปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย

กลุ่มสานแข่งปลาทุ การพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ให้กับคนว่างงาน คนด้อยโอกาส จากโควิด-19

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาชุมชนที่ผ่านมา สภาองค์กรชุมชนคนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยผ่านการเรียนรู้ทำกิจกรรมให้เกิดความรัก ความสามัคคี เกิดความเข้มแข็งให้ชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ สร้างงานสร้างรายได้ ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน หน่วยงานภาคี หนุนเสริมในพื้นที่

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สร้างร้านค้าชุมชน เพื่อให้สมาชิกได้นำสินค้าชุมชน เช่น ปลาหูฉลาม อัญมณี สินค้าชุมชนต่างๆ มาวางจำหน่าย
สร้างรายได้ เป็นอาชีพได้ให้กับชุมชนในระยะยาว

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายพงษ์พันธ์ แพทย์กุล
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล
เบอร์โทร 081-9453464

สานพลังทุกภาคส่วน ร่วมต้านพินาศโควิด-19
สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองหงส์ อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

เล่ากันว่าเดิมมีหนองน้ำแห่งหนึ่งอยู่ที่ ม.2 มีหงส์ตัวหนึ่งมาอาศัยอยู่ในหนองน้ำแห่งนี้ ต่อมาได้สูญพันธุ์ไป ชาวบ้านผู้มีฝีมือได้คิดแกะสลักหงส์ด้วยไม้เนื้อแข็ง แสดงเป็นสัญลักษณ์แทนไว้ เพื่อเป็นอนุสรณ์ เป็นรูปหงส์ 1 ตัว อยู่บนเสาสูง ประมาณ 6 ม. ปักอยู่ทางทิศใต้ของหนองน้ำ トラาจนถึงปัจจุบันนี้

ตำบลหนองหงส์ อยู่ในเขตอำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ว่าการอำเภอนาทอง ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอนาทอง ประมาณ 11.60 กิโลเมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดชลบุรี ประมาณ 20 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ตำบล เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำการเกษตร

แบ่งเขตการปกครอง 5 หมู่บ้าน บ้านหนองหงส์ บ้านกุ่มน้ำใส บ้านหนองกะเซะ บ้านห้วยยาง บ้านหนองกาน้ำ ประชากรทั้งหมดจำนวน 4,287 คน ครั้วเรือนทั้งหมด 1,546 หลังคาเรือน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ สินค้าทางการเกษตรราคาตกต่ำการลงทุนสูง การสนับสนุนและการพัฒนาสินค้าชุมชนไม่ต่อเนื่องจากภาครัฐ ขาดการพัฒนากลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรม มีรายได้หมุนเวียนให้กับกลุ่ม

ด้านสังคม ปัญหาคนในพื้นที่เล่นการพนันมีมากในพื้นที่ สิ่งอบายมุขต่าง ๆ ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาประชากรแฝงเนื่องจากมีอุตสาหกรรมเข้ามาจึงมีประชากรนอกพื้นที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่าคนในพื้นที่ คุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ มีคุณภาพชีวิตไม่ดี โดยเฉพาะผู้พิการ เด็ก คนสูงอายุ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ขาดการช่วยเหลือให้มีสวัสดิการ ด้านที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรมรายได้ไม่พอซ่อมแซม

ด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการทำเกษตรของนายทุน ที่นำเข้าสารเคมีเข้ามาในพื้นที่ การใช้สารเคมีทางการเกษตร ส่งผลต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อมโดยรวมของชุมชน

ด้านสาธารณสุข ปัญหาโรคประจำตัว เบาหวาน ไขมัน ความดัน ปัญหาการระบาดของของโรคระบาดโควิด-19 ระบาดโดยการสัมผัส การไอ การจาม ส่งผลต่อการการเดินทาง การใช้ชีวิต เศรษฐกิจรายได้ตกต่ำ เนื่องจากประชาชนตื่นตระหนก ประชาชนยังไม่ได้ฉีดวัคซีน การดูแลป้องกันยังไม่ทั่วถึง

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไข ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญห ผ่านการจัด เวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหในพื้นที่ ให้สามารถ ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีกระบวนการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน ภายใตการแก้ไขปัญหโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น

ปัญหาโควิด-19 ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประชาชน ขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลป้องกันตนเอง การ คัดกรองช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง บุคคลในครอบครัวกลุ่มเสี่ยง คนว่างงาน คนด้อยโอกาส และประชาชนต่างได้รับ ผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตทั้งด้านการใช้ชีวิต กิจกรรมทางสังคม การสร้างรายได้ สุขภาพย่ำแย่ ส่งผลต่อการ คุณภาพชีวิตโดยรวม สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองหงษ์ จึงนำปัญหาโควิด-19 มาเป็นเรื่องหลักในการช่วยเหลือ บรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของคนในชุมชน โดยมีกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโควิด-19 มาตรการป้องกัน ตนเอง การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ จัดตั้งศูนย์พักคอยเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่รอส่งต่อ ให้กับโรงพยาบาลอำเภอพานทอง โดยกิจกรรมดังกล่าวได้ร่วมดำเนินกับผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. รพ. สต. หน่วยงานภาคี ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาคความเดือนร้อน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงษ์	-สนับสนุนสถานที่ประชุม/ดำเนินกิจกรรมขบวนองค์กรชุมชน -สนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกันโควิด-19 สื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน การฉีดพ่นป้องกันโควิด-19 -สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์พักคอยตำบลหนองหงษ์
2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-สนับสนุนการให้ความรู้การป้องกันโควิด-19 การดูแลตนเอง การคัดกรอง การดูแลกลุ่มเสี่ยง -สนับสนุนวิทยากรแนะนำการทำหน้ากากอนามัย
3	โรงพยาบาลพานทอง	-สนับสนุนการให้ความรู้การป้องกันโควิด-19 การดูแลตนเอง การคัดกรอง การดูแลกลุ่มเสี่ยง -สนับสนุนวิทยากรแนะนำการทำเจลล้างมือป้องกันโควิด -สนับสนุนการดูแลเฝ้าระวังศูนย์พักคอยตำบลหนองหงส์
4	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพานทอง	-สนับสนุนการดูแลเฝ้าระวังศูนย์พักคอยตำบลหนองหงษ์
5	คุณสมบัติ กัญญา และผู้นำ ท้องที่ ท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชน ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสนับสนุน	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ สำหรับผู้ป่วยศูนย์พักคอยตำบลหนองหงษ์ ณ โรงเรียนวัดหนองก้าน้ำ ดังนี้ 1. เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้แบบดิจิตอล จำนวน 6 อัน 2. เครื่องวัดความดันโลหิตแบบดิจิตอล จำนวน 2 เครื่อง 3. เครื่องวัดออกซิเจนปลายนิ้วมือ 6 อัน 4. ข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่ม น้ำกากอนามัย แอลกอฮอล์

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

ปัญหาโควิด-19 ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประชาชน ขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลป้องกันตนเอง การคัดกรองช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง บุคคลในครอบครัวกลุ่มเสี่ยง คนว่างงาน คนด้อยโอกาส และประชาชนต่างได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตทั้งด้านการใช้ชีวิต กิจกรรมทางสังคม การสร้างรายได้ สุขภาพแย่ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตโดยรวม สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองหงษ์ จึงนำปัญหาโควิด-19 มาเป็นเรื่องหลักในการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของคนในชุมชน โดยมีกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโควิด-19 มาตรการป้องกันตนเอง การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ จัดตั้งศูนย์พักคอยเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่รอส่งต่อ

ให้กับโรงพยาบาลอำเภอพานทอง โดยกิจกรรมดังกล่าวได้ร่วมดำเนินกับผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. รพ. สต. หน่วยงานภาคี ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาคความเดือนร้อน

การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากโควิด-19 ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อรวมพลังฟันฝ่าวิกฤติโควิด-19 ให้ประชาชนในพื้นที่ตำบล ทั้ง 5 หมู่บ้าน ไม่ตื่นตระหนก อยู่กับโรคโควิด-19 ได้นั้น สภาองค์กรชุมชนได้รวมพลังทุกภาคส่วน คือ อสม.ชุมชน รพ.สต. โรงพยาบาล อบต. ผู้นำชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ช่วยเหลือหนุนเสริมการแก้ไขบรรเทาความเดือดร้อน ตั้งแต่การให้ความรู้โรคโควิด-19 ชุมชนจะมีแนวการปฏิบัติตนเองอย่างไร การฝึกอบรมทำหน้ากากอนามัย อบรมการเจลล้างมือ โดยได้ประสานขอรับการสนับสนุนวิทยากรจากโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลอำเภอพานทอง มาเป็นวิทยากรแนะนำให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ ขณะเดียวกันร่วมดำเนินงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล การเฝ้าระวัง ป้องกันโควิด-19 สื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน การฉีดพ่นป้องกันโควิด-19 พร้อมทั้งการจัดตั้งศูนย์พักคอยตำบลหนองหงส์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงระดับสีเขียว ที่อาการยังไม่หนักมาก ในการช่วยเหลือบรรเทาคัดกรองให้ทานยา หากอาการไม่หนัก อาจดูแลหายได้ หรือหากอาการรุนแรงขึ้นก็พร้อมช่วยเหลือส่งต่อไปยังโรงพยาบาลพานทองต่อไป

กิจกรรมยังได้รับความช่วยเหลือหนุนเสริมจากผู้นำ ท้องถิ่น ท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา บริจาคสนับสนุน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ สำหรับผู้ป่วยศูนย์พักคอยตำบลหนองหงส์ ณ โรงเรียนวัดหนองกาน้ำ ดังนี้ เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้แบบดิจิตอล จำนวน 6 อัน เครื่องวัดความดันโลหิตแบบดิจิตอล จำนวน 2 เครื่อง เครื่องวัดออกซิเจนปลายนิ้วมือ 6 อัน ข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่ม น้ำกากอนามัย แอลกอฮอล์ จำนวนกว่า 1,000 รายการ ทั้งนี้เพื่อรวมพลังชุมชน ร่วมฟันฝ่าโควิดให้รอดปลอดภัยนั่นเอง

กิจกรรม รมรณรงค์ให้ความรู้ผ่านรถกระจายเสียง และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์

กิจกรรม การให้ความรู้โควิด-19 การทำหน้ากากอนามัย การเจลล้างมือ

ศูนย์พักคอยตำบลหนองหงส์ รองรับผู้ป่วย จำนวน 10 เตียง

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนต่อการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาด โควิด-19 ได้รับการบูรณาการเชื่อมโยงจากหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน ที่เข้ามาร่วมกันเยียวยาจากสถานการณ์โรคระบาด โควิด-19 และในสถานการณ์เช่นนี้เองทำให้เกิดจิตอาสาพัฒนาชุมชน การร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชน การเป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกัน และกลุ่มชุมชนที่เข้มแข็งในสถานการณ์ที่เลวร้าย

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

เสนอแผนขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาคัดค้านชุมชนท้องถิ่นต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ชุมชนมีส่วนในการนำเสนอปัญหา ความต้องการ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคัดค้านชุมชนท้องถิ่น

ผู้ให้ข้อมูล นายสุรพงษ์ ญัตติณรงค์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร. 087-0202999

ลดรายจ่ายในครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหาร
สภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

1.บริบทพื้นที่

ตำบลห้างสูง เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีอาณาเขตพื้นที่ติดกับตำบลใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ ต.หนองอิรุณ อ.บ้านบึง และ ต.บ่อขวางทอง อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.บ่อขวางทอง อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี

ทิศใต้ ติดกับ ต.หนองใหญ่ และ ต.หนองเสือช้าง อ.หนองใหญ่ จ.ชลบุรี

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.หนองไผ่แก้ว อ.บ้านบึง และ ต.หนองเสือช้าง อ.หนองใหญ่ จ.ชลบุรี

ตำบลห้างสูง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี อยู่ในเขต การปกครองของอำเภอหนองใหญ่ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 13 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 57 ตารางกิโลเมตร เนื้อที่ 35,625 ไร่ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่สูงสลับเป็นเนินเขา มีเนินเขาสูงอยู่ทางทิศตะวันออกสลับกัน มีที่ลุ่มเป็นบางแห่ง และมีพื้นที่ป่าไม้เป็นบางส่วน (เขตป่าสงวน) มีลำห้วยเล็ก ทั้งที่เกิดเองตามธรรมชาติ และที่ขุดโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบการเกษตรและบริโภค

แบ่งเขตการปกครองเป็น 5 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านห้วยมะระ บ้านห้วยประดู่ บ้านเนินสี บ้านหนองผักหนาม บ้านห้างสูง มีประชากรรวมทั้งสิ้น 3,455 คน แยกเป็น ชาย 1,690 คน หญิง 1,765 คน จำนวนหลังคาเรือน 1,210 หลังคาเรือน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย ไม้ยูคา ยางพารา มะม่วงหิมพานต์ และสัตว์เลี้ยง ได้แก่ โคเนื้อ ไก่ ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การรำกลองยาว

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านสังคม จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนที่มีอายุ 15-60 ปี อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 95 ประชากรอายุ 25-50 ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานต่างพื้นที่ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ตำบลห้างสูงไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีการจ้างแรงงานจำนวนมาก ด้านที่อยู่อาศัย ประชาชนมีปัญหาค่าเช่าที่ดินที่อยู่มากเกินไป โดยเฉพาะที่ดินที่เช่าจากนายทุน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร รายได้น้อย บ้านเรือนไม่ได้รับการปรับปรุงบำรุงรักษา ขณะเดียวกันเรื่องคุณภาพชีวิต ผู้มีรายได้น้อย คนเปราะบาง เข้าไม่ถึงสวัสดิการช่วยเหลือ

ด้านเศรษฐกิจ สินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ตามกลไกตลาด เกษตรกรขาดการแปรรูปสินค้าเกษตร ขาดการพัฒนาด้านการเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้ ปัญหาคนตกงานว่างงาน เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำและการได้ผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาด โควิด-19 ที่แพร่ระบาดไปทั่วโลก สถานการณ์ต่างๆทำให้มีสภาพที่ไม่คล่องตัวในทุก

ด้าน ประชาชนมีหนี้สิน ชาวบ้านขาดรายได้ พ่อค้าแม่ค้าของขายของไม่ได้ช่วงมาตรการล็อกดาวน์ของรัฐของรัฐ ทำให้ธุรกิจภายในชุมชนหยุดชะงัก ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา

ด้านสิ่งแวดล้อม น้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน ไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร บางฤดูแล้ง สำหรับน้ำใต้ดินมีปริมาณน้อยไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ให้พอเพียงได้ ประกาศครอบคลุมเกือบทั้งหมดในพื้นที่ ตำบลหางสูง จะมีบางส่วนที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งตำบล ยังคงขาดในบริเวณที่อยู่ห่างไกลจากเขตชุมชน ซึ่งปัจจุบันใช้น้ำจากบ่อประปาของตำบล สำหรับปัญหาที่พบบ่อยคือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาไม่ค่อยไหล น้ำไม่สะอาดมีสี เหลืองขุ่น น้ำดิบมีจำนวนน้อย

ด้านสาธารณสุข ประชาชนส่วนใหญ่มีสุขภาพที่ดี มีการตรวจคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชาชนในชุมชน ได้แก่ โรคความดันโลหิต โรคเบาหวาน มือ เท้า ปาก ในเด็ก และโรคอื่นๆ มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี ส่วนปัญหาสำคัญด้านสุขภาพในปัจจุบัน คือ โรคโควิด-19 เนื่องจากยังไม่มีวัคซีนใดที่สามารถป้องกันได้ เพียงชะลอระดับสร้างภูมิคุ้มกันเท่านั้น ส่งผลต่อการใช้ชีวิต การตื่นตระหนก การดำเนินกิจกรรมลดน้อยลง

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล มีการจัดทำข้อมูลสภาพปัญหา โดยการลงพื้นที่เข้าถึงและสอบถามความต้องการและได้ข้อมูลความเดือดร้อนที่แท้จริง สภาองค์กรชุมชน ผู้นำชุมชนลงพื้นที่สำรวจ
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหาข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน
3. การแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น เสนอแนะข้อปัญหาร่วมกัน
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี นำเสนอแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
5. ติดตามสรุปผลการดำเนิน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหายภายใต้การแก้ไขปัญหาสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลหางสูงได้จัดเวทีปรึกษาหารือความเดือดร้อนของประชาชนในปีนี พบว่าปัญหาด้านเศรษฐกิจรายได้ประชาชนต่างมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เนื่องจากผลกระทบโดยรวมจากวิกฤติโควิด

ที่กำลังแพร่ระบาดตั้งแต่ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สร้างความตื่นตระหนกต่อการดำรงชีวิตของประชาชน การเฝ้าระวังตนเอง การระมัดระวังเรื่องการดำเนินชีวิต ข้าราชการบางคนทำงานเป็นเสาหลักของบ้าน สถานที่ทำงานถูกปิดกิจกรรม ลดจำนวนลูกจ้าง ส่งผลต่อการว่างงาน กระทบต่อรายได้ที่จะต้องเลี้ยงดูสมาชิกในครัวเรือนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนเปราะบางในชุมชน อย่างเช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ คนมีรายได้น้อย ซึ่งมีรายได้หาเข้ากินค่าอยู่แล้ว ต่างได้รับผลกระทบอย่างมาก

ปัญหาเดือดร้อนดังกล่าว สภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูงจึงหยิบยกปัญหาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจ จึงจัดกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน มอบเมล็ดพันธุ์พืช กล้วยไม้ ข้าวสารอาหารแห้ง เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ลดรายจ่ายในครัวเรือน ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากโควิด-19 โดยได้รับการสนับสนุนกิจกรรมจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กศน.ตำบลห้างสูง สำนักงานเกษตรอำเภอพานทอง และผู้มีจิตศรัทธา ร่วมสนับสนุนกิจกรรมช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากโควิด-19

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-สนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชน ผ่านกิจกรรมโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
2	องค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง	-สนับสนุนสถานที่ ห้องประชุม ปรีกษาหาหรืองานพัฒนาชุมชน -สนับสนุนกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน มอบข้าวสารอาหารแห้ง แก่กลุ่มคนเปราะบาง ผู้สูงอายุ ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด จำนวน 30 ครัวเรือน
3	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลห้างสูง	-สนับสนุนกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน ฝึกอบรมการทำน้ายาล้างจาน ลดรายจ่ายในครัวเรือน จำนวน 50 ครัวเรือน
4	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้การดูแลป้องกันโควิด-19
5	สำนักงานเกษตรอำเภอพานทอง	-สนับสนุนกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน แนะนำการปลูกผักกินเองในครัวเรือน พร้อมมอบเมล็ดพันธุ์พืช กล้วยไม้ จำนวน 50 ครัวเรือน
6	ผู้นำชุมชน ผู้มีจิตศรัทธาประชาชนทั่วไป	-สนับสนุนข้าวสาร อาหารแห้ง ไข่ไก่ แอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย ช่วยเหลือคนด้อยโอกาส คนเปราะบางทางสังคมที่มีรายได้น้อย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

กิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากโควิด-19 สภาองค์กรชุมชนตำบล ห้างสูงได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในชุมชนไปจำนวนกว่า 100 คน โดยสำรวจผู้เดือดร้อนในชุมชน คนด้อยโอกาสที่ตกค้างจากการช่วยเหลือจากส่วนหน่วยต่างๆ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือให้สามารถดำรงชีพได้ โดยเฉพาะด้านการใช้จ่ายหุงหาอาหาร ลดรายจ่ายที่ต้องซื้ออาหาร ข้าวสาร อาหารแห้ง เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนของสมาชิก โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง ช่วยเหลือมอบข้าวสารอาหารแห้ง แก่กลุ่มคนเปราะบาง ผู้สูงอายุ ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด จำนวน 30 ครัวเรือน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลห้างสูง สภาองค์กรชุมชนได้ประสานวิทยากรมาฝึกอบรมการทำน้ายาล้างจาน ลดรายได้จ่ายในครัวเรือน จำนวน 50 ครัวเรือน และประสานสำนักงานเกษตรอำเภอพานทอง มาแนะนำการปลูกผักกินเองในครัวเรือน พร้อมมอบเมล็ดพันธุ์พืชผักสวนครัว กล้าไม้ จำนวน 50 ครัวเรือน รวมทั้งกิจกรรมยังได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา ประชาชนทั่วไป ร่วมสนับสนุนข้าวสาร อาหารแห้ง ไข่ไก่ แอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย ช่วยเหลือคนด้อยโอกาส คนเปราะบางทางสังคมที่มีรายได้น้อย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

จากกิจกรรมดังกล่าว ช่วยให้ประชาชนผู้เดือดร้อน ลดรายจ่ายในครัวเรือน ด้านการหุงหาอาหาร ที่ต้องจับจ่ายใช้สอยต่อวันประมาณวันละ 200 บาท/วัน เพื่อซื้ออาหาร ซึ่งมีประชาชนที่ได้รับการช่วยเหลือจำนวนมากกว่า 100 คนที่ได้รับการแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์บรรเทาความเดือดร้อนจากโควิด-19

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูง ที่ผ่านมาและจากวิกฤติโรคระบาดโควิด 19 ในปัจจุบันนั้น ส่งผลให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนด้านรายจ่ายในการดำรงชีวิต ประชาชนมีความมั่นคงทางอาหาร มีพืชผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือน เหลือสามารถจำหน่ายในชุมชนได้อีกทาง ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนดียิ่งขึ้น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูงดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยได้บูรณาการเชื่อมโยงประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลากหลายกิจกรรมที่พัฒนาร่วมกัน ทั้งการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตในเรื่องของอาชีพ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานโดยตลอด สภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูงมีแผนการดำเนินการและจะขยายผลให้ครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสร้างความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูล นางจินตนา ตันติวาพันธ์

ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลห้างสูง

เบอร์โทร 087-1339386

ท่องเที่ยวเขาสมิงประตูสู่เมืองตราด ธรรมชาติสไลด์สวยงาม
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

พระครูวิสุทธิบริวารกิจ เจ้าคณะตำบลเขาสมิง ได้เล่าประวัติความเป็นมาของชื่อตำบล (หมู่บ้าน) เขาสมิงว่า เดิมตำบลเขาสมิงเป็นป่าทึบ มีภูเขาหลายลูกและมีสัตว์ป่าชุกชุม ในสมัยนั้น มีชายคนหนึ่งมีวิชาอาคมเก่งกล้า สามารถ กลายร่างเป็นเสือสมิงได้ ได้มาอาศัยอยู่ที่ภูเขาลูกหนึ่งในหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงเรียกภูเขาลูกนั้นว่า (ภู) เขาสมิง (ปัจจุบันอยู่บริเวณหลังวัดเขาสมิง) และเรียกชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านเขาสมิง" 'เมื่อมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ทางราชการจึง ได้ตั้งหมู่บ้านเขาสมิงเป็น "ตำบลเขาสมิง"

เทศบาลตำบลเขาสมิง มีพื้นที่ 1.547 ตารางกิโลเมตร เขตการปกครอง ประกอบด้วย 2 ชุมชน ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของหมู่ที่ 1 ตำบลเขาสมิง และบางส่วนของหมู่ 1 ตำบลทุ่งนนทรีย์ ปัจจุบันในเขตเทศบาลตำบลเขาสมิง มีประชากรทั้งสิ้น 1,597 คน จำนวนครัวเรือน 589 ครัวเรือน แยกเป็น ชุมชนบ้านเขาสมิง หมู่ที่ 1 ตำบลเขาสมิง (บางส่วน) ประชากร 1,558 คน จำนวน 583 ครัวเรือน และชุมชนบ้านท่ากระท้อน หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งนนทรีย์ (บางส่วน) ประชากร 39 คน จำนวน 6 ครัวเรือน ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเขาสมิงส่วนใหญ่เป็นบ้านเรือนเพื่ออยู่อาศัย มีสถานที่ประกอบการเล็กๆ และยังไม่มีการจัดระบบแบบการเคหะ ประชากรประมาณร้อยละ 60 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและร้อยละ 35 ประกอบอาชีพรับราชการเหลือร้อยละ 5 เป็นอาชีพอื่น ๆ

สภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ราบและเนินสูง เหมาะสมกับการเพาะปลูกและทำสวน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินปนลูกรัง มีแม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำเขาสมิงและคลองรางหวาย ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญในการคมนาคมและเพื่อเกษตรกรรม เทศบาลตำบลเขาสมิงมีพื้นที่การเกษตรกรรมประมาณ 670 ไร่ของพื้นที่ พืชเศรษฐกิจหลักที่ปลูกมากได้แก่ มังคุด ลองกองทุเรียน เงาะ ฯลฯ สำหรับผลผลิตที่ได้จากการเกษตรจะมีพ่อค้า แม่ค้า ภายในท้องถิ่นและต่างจังหวัดเข้ามาซื้อถึงสวน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ปัญหากักน้ำในช่วงเดือนมีนาคม - มิถุนายน ของทุกปี เนื่องจากเข้าสู่ฤดูร้อนและมีฝนตกน้อย น้ำจากคลองหรือสระน้ำของประชาชนเริ่มแห้งขอด ไม่มีเพียงพอต่อการทำอาชีพการเกษตร โดยเฉพาะสวนผลไม้

ด้านสังคม พบปัญหาหาเสพติดอยู่บ้าง เนื่องจากมีประชากรแฝงค่อนข้างมาก และกลุ่มวัยรุ่นที่อยากต่อการศึกษา จึงได้ประสานงานความร่วมมือกับทางสถานีตำรวจภูธรเขาสมิง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่อยู่อาศัยบ้านเรือนเสื่อมโทรม เนื่องจากประชาชนผู้มีรายได้น้อย ขาดรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มีความมั่นคงแข็งแรง ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ผู้พิการ

ด้านสุขภาพ โรคโควิด-19 ส่งผลให้มีปัญหาด้านสุขภาพ การเข้าถึงวัคซีน การป้องกันเฝ้าระวังไม่มาก การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมได้จำกัด อุปกรณ์ป้องกัน หน้ากากอนามัย ผู้ติดเชื้อมีจำนวนมาก

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จากสถานการณ์ความรุนแรงโควิด ประชาชนในพื้นที่ลดการจับจ่ายใช้สอย สินค้าขายไม่ได้ ผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ คนพิการ คนทั่วไปต่างได้รับผลกระทบ ขาดการพัฒนา กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างรายได้หมุนเวียนในพื้นที่

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขาสมิง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขาสมิง ได้ขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ โดยจัดกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน ภายใต้แนวคิด “ท่องเที่ยวเขาสมิงประตูสู่เมืองตราด ธรรมชาติสดใสสวยงาม” จากศักยภาพพื้นที่เทศบาลตำบลเขาสมิงมีทรัพยากรธรรมชาติสวยงาม คือ แม่น้ำเขาสมิง ธรรมชาติสดใสสวยงาม วัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตชุมชนรอบฝั่งแม่น้ำเขาสมิง โดยได้ประสานงานการทำงาน ร่วมกับกลุ่มองค์กรชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เทศบาลตำบลเขาสมิง สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานพัฒนาชุมชน

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การสืบค้นอาหารพื้นบ้าน และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบลเขาสมิง	-เทศบาลตำบลเขาสมิง ได้บรรจุแผนงานโครงการพัฒนา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ผ่านกิจกรรมโครงการ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลเขาสมิง ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) ประกอบด้วย โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปี 2564-2565 งบประมาณปีละ 100,000 บาท โครงการล่องเรือคลองรัก ณ เขาสมิง ปี 2564-2565 งบประมาณปีละ 30,000 บาท -สนับสนุนสถานที่ประชุม กลุ่มองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน ตลอดจนการประสานงานภาคีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2	สำนักงานเกษตรอำเภอเขาสมิง	-สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ชาวสวนปาล์มน้ำมัน และชาวสวนทุเรียน เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การแนะนำการแปรรูปผลผลิต การประกันราคาผลผลิตเกษตร
3	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาสมิง	-สนับสนุนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สื่อแนะนำวิถีการท่องเที่ยวชุมชน อาหารพื้นบ้าน ตลาดนัดชุมชน
4	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตราด	-สนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จัดตลาดวัฒนธรรมในพื้นที่ โดยให้ชุมชนนำสินค้าพื้นเมือง สินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน มาจำหน่าย แลกเปลี่ยน กิจกรรมวัฒนธรรม

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

กิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน ภายใต้แนวคิด “ท่องเที่ยวเขาสมิงประตูสู่เมืองตราด ธรรมชาติสไลด์สวยงาม” มุ่งใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ที่สวยงามของพื้นที่ คือ แม่น้ำเขาสมิง ซึ่งเป็นแม่น้ำธรรมชาติที่ยังคงสภาพธรรมชาติสไลด์สวยงาม ตลอด 2 ฝั่งแม่น้ำ มีชุมชนอยู่อาศัย พึ่งพาลำน้ำตลอดสาย ตามวิถีเกษตร ประมง พื้นบ้าน และวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวชุมชน ที่สืบสานวิถีชีวิตความเป็นอยู่ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งได้ประสานทำงานร่วมกับกลุ่มองค์กรชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เทศบาลตำบลเขาสมิง ได้ต่อยอดกิจกรรมไปสู่การบรรจุแผนงานโครงการพัฒนา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลเขาสมิง ระยะ 5 ปี
โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปี 2564-2565 งบประมาณปีละ 100,000 บาท โครงการล่องเรือคลอง
รัก ณ เขาสมิง ปี 2564-2565 งบประมาณปีละ 30,000 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตราด สนับสนุนกิจกรรม
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จัดตลาดวัฒนธรรมในพื้นที่ โดยให้ชุมชนนำสินค้าพื้นเมือง สินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน มา
จำหน่าย แลกเปลี่ยน กิจกรรมวัฒนธรรม

สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานพัฒนาชุมชน หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาสมิง สนับสนุนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สื่อแนะนำวิถีโอการ
ท่องเที่ยวชุมชน อาหารพื้นบ้าน ตลาดนัดชุมชน ซึ่งช่วยสร้างรายได้เศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่

ล่องเรือชมธรรมชาติ วิถีชีวิตริมฝั่งแม่น้ำเขาสมิง

นักท่องเที่ยวสามารถล่องเรือประมงพื้นบ้านในชุมชน เพื่อชมความงดงามของแม่น้ำเขาสมิง ธรรมชาติ วิถี
ชีวิตริมฝั่งแม่น้ำเขาสมิงที่คงสภาพความอุดมสมบูรณ์ กุ้ง หอย ปู ปลา สัมผัสธรรมชาติยามเช้า แสงแดดอ่อนที่
สวยงาม หรือชมพระอาทิตย์ตกสวยงาม พร้อมกินอาหารพื้นบ้าน เมนูอาหารคนตะวันออก หมูชะมวง อาหาร
ท้องถิ่น และผลิตผลการเกษตรที่อยู่ในพื้นที่ ผัก ผลไม้ต่างๆ

ล่องเรือครองรัก ณ เขาสมิง

กิจกรรมส่งเสริมสายใยรักในครอบครัว โดยการจดทะเบียนสมรสในวันวาเลนไทน์ หรือวันแห่งความรัก 14 กุมภาพันธ์ ให้กับคู่บ่าวสาว จำนวน 8 คู่ ซึ่งมีท่านนายอำเภอเขาสมิง ร่วมกิจกรรม จะทำหน้าที่นายทะเบียนลงนามในใบทะเบียนสมรสให้กับคู่บ่าวสาว โดยบรรยากาศเป็นไปด้วยความรอยยิ้มและความสุขของคู่บ่าวสาว ก่อนที่จะมีพิธีผูกข้อมือทำขวัญให้กับคู่บ่าวสาว พร้อมชักชวนแขกเรือผู้ร่วมงานล่องเรือชมทิวทัศน์บริเวณแม่น้ำเขาสมิง ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร การที่มีคู่รักมาร่วมจดทะเบียนสมรสกันแล้ว ซึ่งเป็นการจุดประกายในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันแล้ว ขอให้คู่รักทุกคู่ที่มาจดทะเบียนสมรสให้ใช้ชีวิตคู่กันอย่างมีความสุข หนักนิตเบาหน้อยก็ขอให้อภัยให้กัน ในสถาบันครอบครัว เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมต่อไป

แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลเขาสมิง ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565)

เทศบาลตำบลเขาสมิง ได้บรรจุแผนงานโครงการพัฒนา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ผ่านกิจกรรมโครงการ

- 1.โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปี 2564-2565 งบประมาณปีละ 100,000 บาท
- 2.โครงการล่องเรือคลองรัก ณ เขาสมิง ปี 2564-2565 งบประมาณปีละ 30,000 บาท

3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (ต่อ)

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KRI)	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)			
2	โครงการอบรมและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ "เศรษฐกิจพอเพียง" (แผนชุมชน 2 ชุมชน)	เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาปฎิบัติในการดำรงชีวิตประจำวัน	จัดอบรมให้ความรู้และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของ "เศรษฐกิจพอเพียง"	-	-	50,000	50,000	50,000	ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น	ประชาชนมีการใช้ชีวิตประจำวันตามหลักการขอความพอเพียง ได้ชีวิตอย่างรอบคอบ ไม่ท้อแท้เพียงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี	สำนักงานปศุ (งานพัฒนาชุมชน)
3	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	1. เพื่อให้ประชาชนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น 2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น 3. เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว	1. จัดทำป้ายชี้จุดชมวิวกิจกรรมในป่า (Manu Stand) ของจังหวัดเขาสองยอดและแหล่งท่องเที่ยว ใกล้เคียง 2. จัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อแจกจ่ายกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยี่ยมชม 3. เป็นแหล่งข้อมูลและเข้าถึงประเพณีชุมชนในป่า นักท่องเที่ยว	-	-	100,000	100,000	100,000	ประชาชนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวรับทราบได้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น	1. ประชาชนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น 2. เพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น 3. ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว	สำนักงานปศุ (งานพัฒนาชุมชน)

หน้า 4-24

3.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลลัพธ์ของโครงการ)	งบประมาณและที่มาเงิน					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2564 (บาท)			
4	โครงการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	1. เพื่อให้ประชาชนส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพิ่มขึ้น 2. เพื่อขยายได้ให้กับ ชุมชนและท้องถิ่น 3. เพื่อให้ประชาชนและ นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูล ข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว	3. โครงการส่งเสริมท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ ๘ เขตเมือง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการ เช่น - รายการคำขวัญประชาสัมพันธ์ เช่น แม่ไม่วิถีประชาชนสัมพันธ์ แม่กับ ประชาชนสัมพันธ์ ฯลฯ - รายการคำจัดหมวดหมู่สถานที่ เช่น คำจัดหมวดหมู่ คำศัพท์ ฯลฯ - รายการคำขวัญอนุรักษ์ หรือรายการ อื่นๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม 4. โครงการส่งเสริมและสนับสนุน ให้เป็นตัวชี้แจงในการจัดโครงการ เช่น - รายการคำขวัญประชาสัมพันธ์ เช่น แม่ไม่วิถีประชาชนสัมพันธ์ แม่กับ ประชาชนสัมพันธ์ ฯลฯ - รายการคำจัดหมวดหมู่สถานที่ เช่น คำจัดหมวดหมู่ คำศัพท์ ฯลฯ	-	-	30,000	30,000	30,000	ประชาชนส่งเสริม การท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์และ นักท่องเที่ยว รับทราบข้อมูล ข่าวสารเพิ่มขึ้น	1. ประชาชนส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพิ่มขึ้น 2. ขยายได้ให้กับ ชุมชนและท้องถิ่น 3. ประชาชนและ นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูล ข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว	สำนักงานปศุ (งานปศุสัตว์ชุมชน)
รวม				-	-	180,000	160,000	160,000			

หน้า 4-25

6. ข้อค้นพบสำคัญ

กิจกรรมท่องเที่ยวเขาสมิงประตู่สู่เมืองตราด ธรรมชาติสดใสน่ายามนั้น ช่วยปลูกฝังจิตสำนึกประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ แม่น้ำเขาสมิง วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องจากเป็นสิ่งที่สร้างมูลค่ารายได้ให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชม ก่อให้เกิดรวมกลุ่มองค์กรดำเนินกิจกรรม หน่วยงานภาคี เทศบาล หน่วยงานจังหวัด หนุนเสริมพัฒนากิจกรรมเชื่อมโยงสร้างรูปธรรมและร่วมแก้ไขปัญหาชุมชนต่อไป

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยประสานเทศบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุง ภูมิทัศน์ คุคลองธรรมชาติ จุดเช็คอิน การบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว จัด กิจกรรมตามวันสำคัญวันหยุดยาว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้แวะเวียนมาอย่างต่อเนื่อง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางนพรัตน์ เปรมสุข

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเขาสมิง

เบอร์โทร 081-8628306

**แก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลแสนตอ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี**

1.บริบทพื้นที่

หมู่บ้านแสนตอ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ครั้นสมัยโบราณเชื่อกันว่าที่บริเวณนี้มีพระราชานำ แก้วแหวน เงินทอง ใส่ตุ่มมาฝังไว้ในบริเวณหมู่บ้านนี้จำนวนนับแสนตุ่ม ชาวบ้านจึงเรียกชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านแสนตุ่ม" และต่อมาเรียกเพี้ยนเป็น "บ้านแสนตอ"

ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพาณิชย์กรรม การประมง และเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เนื่องจากเมืองแสนตอเป็นศูนย์กลาง ที่มีตลาดสด และแหล่งการค้าขายเครื่องอุปโภค บริโภค พืชผัก เนื้อสัตว์ และอาหารทะเล แสนตอคือประตูสู่เมืองตรอน โดยมีสะพานท่าจอด เป็นสะพานกั้นพรมแดนระหว่างจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดลพบุรี มีชื่อเรียกว่า " สะพานข้ามแม่น้ำแคว " จนอาจกล่าวได้ว่า "ใครจะมาตรอน ต้องผ่านท่าจอด ใครจะออกตรอน ก็ต้องผ่านท่าจอด"

เทศบาลตำบลแสนตอมีประชากร จำนวน 3,264 คน แยกเป็นชาย 1,609 คน หญิง 1,655 คน ความหนาแน่น 355 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือน 2,320 ครัวเรือน

ลักษณะภูมิประเทศ

มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ อยู่ทางตอนบนและตะวันตกของอำเภอ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรม และ พณิชยกรรม มีแม่น้ำแควและคลองแสนตอ ไหลผ่านทางด้านตะวันตกและตะวันตกของชุมชนที่ตั้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อบต.แสนตอ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อบต.แสนตอ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อบต.แสนตอ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อบต.บ่อ อำเภอลพบุรี จังหวัดจันทบุรี

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ขยะตกค้างเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพความเป็นอยู่ในชุมชน ทำให้บ้านเมืองสกปรก ไม่น่ามอง เสียทัศนียภาพ ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ และพาหนะนำโรคต่าง ๆ เช่น หนู แมลงสาบ แมลงวัน ทั้งยังเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคโดยตรง เช่น อหิวาตกโรค อูจจาระร่วง โรคผิวหนัง โรคทางเดินหายใจ เกิดการปนเปื้อนของสารพิษ เช่น ตะกั่วปรอท ลงสู่พื้นดิน และแหล่งน้ำ แหล่งน้ำเน่าเสีย ท่อระบายน้ำอุดตัน อันเป็น สาเหตุของปัญหาน้ำท่วม เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่นละออง เขม่า คาร์บอน จากการเผา และขยะบางชนิดไม่ย่อยสลาย กำจัดได้ยาก เช่น โฟม พลาสติก ทำให้ตกค้างสู่สิ่งแวดล้อม

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมช่วยลดค่าใช้จ่ายค่าแรงงานให้กับผู้ผลิต และมีแนวโน้มว่าเทคโนโลยีจะสามารถพัฒนามาใช้ในภาพเกษตรกรรม ซึ่ง ส่งผลต่อการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพ อาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ทำให้ประชาชนตกงาน และต้องปรับเปลี่ยนวิธีการประกอบอาชีพ เพิ่มทักษะความสามารถตนเองมากยิ่งขึ้น

3.สภาก่อตั้งชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไข
ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอลือชัย จังหวัดตรัง

วิสัยทัศน์ : ปลอดภัยไร้ขยะ

เป้าหมาย : กินดีอยู่ดีในชุมชนแบบพอเพียง

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลแสนตุง ได้ขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ โดยได้ประสานงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการจัดทำข้อมูลสภาพปัญหาขยะที่เกิดขึ้น ตลอดจนผลกระทบ และนำสู่การออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะในชุมชน การคัดแยกขยะ ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดูแลพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานภาคีท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกนำมาสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบลแสนตุง	- สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 20,000 บาท ดำเนินโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และพัฒนาความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สนับสนุนถังขยะ ตั้งจุดคัดแยกในชุมชนจำนวน 4 จุด - สนับสนุนมอบถุงยังชีพช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด 19 จำนวน 60 ชุด
2	กศน.	- สนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการพัฒนาอาชีพทักษะอาชีพ เช่น หลักสูตรการทำขนม ทำปุ๋ย ทำกระถางต้นไม้ เป็นต้น - สนับสนุนวิทยากรและอุปกรณ์ในการทำเจลล้างมือ และหน้ากากอนามัย
3	พัฒนาชุมชน	- สนับสนุนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ - สนับสนุนการจัดตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น งาน Otop งานจังหวัด งานประชุม ต่างๆ
4	เกษตรอำเภอ	- สนับสนุนวิทยากรอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลแสนตุงได้ดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เรื่องการจัดการขยะ โดยประสานการทำงานร่วมกับสำนักงานเทศบาลตำบลแสนตุง ร่วมสำรวจข้อมูลขยะชุมชนในช่วงระยะเวลา 6 เดือน เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2563 – เดือนมีนาคม 2564 พบว่า เทศบาลแสนตุงมีปริมาณขยะผสมสม จำนวน 1,464 ตัน ซึ่งเทศบาลต้องดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยเฉลี่ย 8 ตัน/วัน ต่อมาจึงได้ร่วมกันหารือ

แนวทางการลดปริมาณขยะในชุมชน เทศบาลตำบลแสนตุงจึงได้สนับสนุนงบประมาณในปี 2564 จำนวน 20,000 บาท จัดทำโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และพัฒนาความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยได้มาดำเนินกิจกรรมอบรมส่งเสริมความรู้ด้านการจัดการขยะ ซึ่งมีผู้เข้าอบรม จำนวน 20 คน ในการอบรมนั้นได้นำหลักสูตร 3ใช้ 3R เพื่อจัดการขยะในชุมชน นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการคัดแยกขยะ โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. **ขยะย่อยสลาย** หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผักผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น
2. **ขยะรีไซเคิล** หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสีย บรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋องเครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ และกลุ่มนม เป็นต้น
3. **ขยะอันตราย** หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ มูลฝอยที่ปนเปื้อน หรือมีองค์ประกอบของวัตถุอันตราย ได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกไซด์ วัตถุเปอร์ออกไซด์ และวัตถุอย่างอื่นที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม หรืออาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน เช่น ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะที่ใช้บรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช หรือสารเคมี เป็นต้น
4. **ขยะทั่วไป** หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นที่นอกเหนือจากขยะย่อยสลายขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่มีลักษณะที่ย่อยสลายยาก เช่น ห่อพลาสติกใส่นม ขอบะหมี่ ขงขนมต่างๆ

จากการอบรมนั้นทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะมากยิ่งขึ้น ว่า ขยะคืออะไร ส่งผลเสียอย่างไร และขยะใดบ้างที่จะนำมาสามารถสร้างประโยชน์ได้ ทั้งนี้สำนักงานเทศบาลตำบลแสนตอยังได้สนับสนุนถึงขยะ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันคัดแยกขยะในชุมชน จำนวน 4 จุด ให้ชุมชนได้ทำลองปฏิบัติ ได้แก่ จุดที่ 1 ได้แก่ หมู่ที่ 1 ชุมชนบ้านแสนตอ, จุดที่ 2 ได้แก่ หมู่ที่ 5 ชุมชนบ้านอุดมสุข, จุดที่ 3 ได้แก่ หมู่ที่ 7 ชุมชนบ้านท่าจอด, และจุดที่ 4 ได้แก่ หมู่ที่ 9 ชุมชนบ้านโพธิ์กิจ ซึ่งหากประชาชนในพื้นที่ร่วมกันจะสามารถช่วยลดปริมาณขยะลงได้ โดยมุ่งหวังว่าในระยะแรกแรก นั้น จะสามารถลดขยะได้ 1 ตัน/วัน นอกจากนี้ยังช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ และยังช่วยลดภาวะโลกร้อนจากการเผาไหม้ขยะได้อีกด้วย และดำเนินการจัดตั้งจุดคัดแยกขยะในชุมชน

เทศบาลตำบลแสนตอจัดบรรจุแผนพัฒนาส่งเสริมการแก้ไขปัญหาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ในแผน 5 ปี ของเทศบาล โดยมีแผนสนับสนุน งบประมาณในปี 2564 จำนวน 20,000 บาท

- ก. ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
ข. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5.2 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)			
1	โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กระบวนการประชาคม)	เพื่อให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ฝึกอบรมให้ความรู้และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชนทั่วไป	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลมากขึ้น	ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	กองสาธารณสุข
2	โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน	เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน	รณรงค์ปลูกป่าชายเลน รวมทั้งจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	ป่าชายเลนได้รับการอนุรักษ์ดูแล	มีพื้นที่ป่าชายเลนที่ให้บริการอนุรักษ์ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปากน้ำ ประมง และรักษาสภาพแวดล้อม	กองสาธารณสุข

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) เทศบาลตำบลแสนตอ

หน้า 147

6.ข้อค้นพบสำคัญ

จากการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความสัมพันธอันดี การแลกเปลี่ยนความเห็นนำมาซึ่งงานพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ต่อไป ซึ่งในอนาคตคณะทำงานมุ่งหวังให้เกิดการขยายฐานคนทำงานจิตอาสาในชุมชน มาร่วมเป็นแกนนำขับเคลื่อนงานพัฒนา หนุนเสริมในข้ออ่อนของชุมชนต่อไป

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนส่งเสริมการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเกิดระบบการจัดการขยะได้อย่างครอบคลุม และต่อยอดนำขยะมาสร้างอาชีพ สร้างรายได้เสริม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งจะช่วยทำให้ทุกคนเห็นถึงประโยชน์และให้ความสำคัญหันมาร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางเพ็ญศรี มั่นคง
ตำแหน่งผู้ประสานงานสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลแสนตุง
เบอร์โทร 098-2070865

**ช่วยเหลือคนด้อยโอกาส ปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย
สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดตราด**

1.บริบทพื้นที่

เทศบาลตำบลหนองเสม็ด เป็นตำบลหนึ่งใน 13 ตำบลของอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด อยู่ห่างทิศใต้ของจังหวัด ตราด ที่ทำการสำนักงานเทศบาลตำบลหนองเสม็ด ตั้งอยู่บนถนนสายตราด- แหลมศอก หมู่ 6 บ้านโคก ตำบลหนอง เสม็ด อยู่ห่างจากอำเภอเมืองตราดประมาณ 5 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร 317 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 23 ตาราง กิโลเมตร หรือประมาณ 14,150 ไร่ เขตการปกครอง 7 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 8,273 คน จำนวนครัวเรือน 4,320 ครัวเรือน มีอาณาเขตติดต่อกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่นๆ ดังนี้ คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเทศบาลเมืองตราดและตำบลวังกระแจะ

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลหนองโสน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหนองคันทรัง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลหนองโสน

ลักษณะภูมิประเทศ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ เหมาะสำหรับการเกษตรเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำการประมงชายฝั่ง การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ จะอาศัยน้ำจากอ่างเก็บน้ำเขาระกำ โดยผ่านคลองส่งน้ำของชลประทาน นอกจากนี้อาศัยน้ำจากบ่อ หรือสระน้ำซึ่งขุดไว้ใช้เองในครัวเรือนและน้ำฝน

เทศบาลตำบลหนองเสม็ด ติดเทศบาลเมือง ติดความเจริญ การเดินทางสะดวกสบาย มี 7 หมู่บ้าน มีอ่างเก็บน้ำเขาระกำ 1 อ่างมีคลองส่งน้ำ 3 สาย ผ่านพื้นที่ มีคลองเขาบางพระกั้นเขตเทศบาลเมืองกับตำบลวังกระแจะ มีคลองท่าตะเพากกั้นเขตกับตำบลหนองโสน มีวัด มีสถานีนามัย 1 แห่ง มีสถานที่ทำงานราชการหลายแห่ง มีการประกอบอาชีพ มีการทำประมงทำนาทำสวน เลี้ยงสัตว์ค้าขาย รับจ้าง

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาสังคมสูงวัย สัดส่วนผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ปัจจุบันสังคมครอบครัวเปลี่ยนไป จากอดีตเคยอยู่รวมกันหลายครอบครัวใน หลังคาเรือนเดียวกันเปลี่ยนเป็นแยกกันอยู่เป็นครัวเรือนขยายต่างคนต่างอยู่ทำให้ผู้สูงอายุ ไม่มีคนดูแลเอาใจใส่ เรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ที่อยู่อาศัย ขาดคนที่จะเสียสละแรงกายแรงใจที่จะมาช่วยกันทำงานเพื่อสังคม ผู้สูงอายุมีรายได้น้อย ไม่มีงานทำ มีแค่เบี้ยยังชีพที่ไม่พอต่อการดำรงชีพ ไม่มีลูกหลานมาดูแลเนื่องจากลูกหลานต้องออกไปทำงานต่างพื้นที่ และต้องดูแลครอบครัวตัวเอง จึงทำให้ไม่มีเวลามาดูแลผู้สูงอายุเท่าที่ควร

ด้านการพัฒนากลุ่มอาชีพ ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกผักสวนครัวขายเป็นอาชีพ แต่ในขณะนี้ ชุมชนไม่สามารถนำผลผลิตไปจำหน่ายได้ จึงทำให้ขาดรายได้ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขยะล้นเป็นจำนวนมาก เทศบาลเก็บขยะไม่ทันถึงขยะไม่เพียงพอ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชน ภายใต้โควิด-19 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนจากรัฐ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีความยากลำบาก ถึงแม้จะมีการป้องกัน เช่นใส่แมส ล้างมือ แต่ประชาชนก็ยังหวาดกลัวต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด2019

ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีฐานะยากจน ไม่มีรายได้ที่แน่นอน จึงไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรงได้ รวมทั้งสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ยากไร้ที่ยังเข้าไม่ถึง เวลาเจ็บป่วยไม่มีสวัสดิการดูแล

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมมีปัญหาท้องถิ่น เช่น สงกรานต์ วันผู้สูงอายุ วันตากบาตรโทโว ฯลฯ ไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอยู่ใกล้เมืองตราด ปัจจุบันประชาชนต้องดิ้นรนทำมาหากิน ไม่มีโอกาสได้มารวมกลุ่มทำกิจกรรมประเพณีเหมือนสมัยก่อน ทำให้วัฒนธรรมเลือนหายไป

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สถานการณ์ปัญหาชุมชนท้องถิ่นที่เกิดขึ้น สภาองค์กรชุมชนตำบล เป็นองค์กรสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหของตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาและแนวทางการแก้ไขปัญหา การให้ความรู้ พัฒนาผู้นำ วิเคราะห์ข้อมูล เชื่อมโยงหน่วยงาน โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.ประชุมประชาคมเพื่อจัดตั้งคณะทำงานดำเนินงานตามโครงการการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วยตัวแทนจากกรรมการหมู่บ้าน ตัวแทนคุ้ม ปราชญ์ชุมชนและกลุ่มอื่นๆที่เห็นชอบร่วมกัน

2.ค้นหาข้อมูลทุนชุมชน/ปัญหาชุมชนโดยใช้กระบวนการระดมความคิดเห็นในกรณีที่ชุมชน/ตำบลที่มีการทำแผนชุมชนมาก่อนแล้วสามารถนำแผนดังกล่าวมาประกอบในการทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนได้

3.ค้นหาประเด็นสำคัญ /เร่งด่วน /ปัญหาร่วมของตำบลนำเสนอในเวทีเพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้เสนอแนะเพิ่มเติมระดมความคิดเห็นและจัดเรียงลำดับความสำคัญของประเด็นทั้งหมด

4.จัดทำรายละเอียดแผนพัฒนาระดับตำบลประกอบด้วยแผนงานสำคัญวิธีการดำเนินงานวัตถุประสงค์ ช่วงเวลาดำเนินงานผลลัพธ์ผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.ติดตามผลการดำเนินงาน จัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลหนองเสม็ด ได้หยิบยกปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อาศัยมาดำเนินงาน ภายใต้สภาองค์กรชุมชน ผ่านกิจกรรมโครงการบ้านพอเพียง เพื่อช่วยเหลือครัวเรือนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ซ่อมแซมบ้านที่ชำรุด ทรุดโทรม ปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น มั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยในการพักอาศัย จากการสำรวจพบว่า มีครัวเรือนเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยทั้งหมด 74 หลังคาเรือน มีจัดกลไกคณะทำงานดำเนินงานแก้ไข ปัญหาที่อยู่อาศัย ดังนี้

คณะทำงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเทศบาลตำบลหนองเสม็ด

1.นายจूरรัตน์	หวลถนอม	ประธาน
2.นายประสิทธิ์	เกตุเพ็ง	รองประธาน 1
3.นายณัฐกร	พิลึก	รองประธาน 2
4.นางวรรณนา	ไทรอ่อน	เลขานุการ
5.นางวรรณพร	กงไกรวงษ์	เหรัญญิก
6.น.ส.รัชนิวรรณ	นารถอุดม	กรรมการ
7. น.ส.ละออ	สุขกลี	กรรมการ
8. นางพวงมาลัย	กรัญญรัตน์	กรรมการ
9. นางนิต	ศรีประเสริฐ	กรรมการ
10.นางหนึ่งฤทัย	ปานดี	กรรมการ

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
1	แหลมตะโคย	19
2	ท่าตะเพรา	13
3	แหลมม่วง	6
4	บ้านดินเนิน	10
5	บ้านดอนจวน	8
6	บ้านโคก	11
7	เกาะกันเกรา	7
	รวมทั้งหมด	74

แผนพัฒนาที่อยู่อาศัย

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2563	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 10 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2564	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2565	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
2566	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 24 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านเรือนที่มั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	เทศบาลตำบลหนองเสม็ด	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภา องค์กรชุมชน -สนับสนุนงบประมาณช่างชุมชน เพื่อซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย ปรับปรุง ห้องสุขาให้ถูกสุขลักษณะ บ้านพอเพียง ปี 2564 จำนวน 29 ครั้วเรือน งบประมาณ 60,000 บาท -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
2	สมาชิกสภาจังหวัดตราด (ส.จ.)	-สนับสนุนงบประมาณ สร้างบ้านใหม่ให้กับผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย จำนวน 1 ครั้วเรือน งบประมาณ 30,000 บาท
3	สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของ มนุษย์ จังหวัดตราด	-สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ มอบฟันปลอม ให้กับผู้สูงอายุ จำนวน 60 คน โดยมีหมอมจากโรงพยาบาลตราดมาใส่ให้
4	โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย โครงการบ้านพอเพียงเทศบาลตำบลหนองเสม็ด ได้ดำเนินการช่วยเหลือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย ห้องสุขา ให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งสิ้น 36 ครัวเรือน โดยช่วยเหลือ ปี 2563 จำนวน 7 ครัวเรือน ปี 2564 จำนวน 29 ครัวเรือน จากผู้เดือดร้อนทั้งหมด 74 ครัวเรือน ช่วยให้ผู้เดือดร้อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีสุขลักษณะที่ดีในถิ่นที่พำอาศัย สุขภาพกายจิตดีขึ้น

การดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยคนด้อยโอกาสในชุมชน ได้รับการสนับสนุนจาก เทศบาลตำบลหนองเสม็ด สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภาองค์กรชุมชน สนับสนุนงบประมาณช่างชุมชน เพื่อซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย ปรับปรุงห้องสุขาให้ถูกสุขลักษณะ บ้านพอเพียง ปี 2564 จำนวน 29 ครัวเรือน งบประมาณ 60,000 บาท สมาชิกสภาจังหวัดตราด (ส.จ.)สนับสนุนงบประมาณ สร้างบ้านใหม่ให้กับผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยจำนวน 1 ครัวเรือน งบประมาณ 30,000 บาท สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดตราด สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ มอบพันปลอม ให้กับผู้สูงอายุ จำนวน 60 คน

ตัวอย่างการปรับปรุงที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียง

นางชื่น อยู่เจริญ บ้านเลขที่ 78 หมู่ที่ 3

เสาบ้านชำรุด พื้นบ้านผุพัง ไม่มีความปลอดภัยในการอาศัย

ภายหลังได้ปรับปรุงเสาบ้านให้มั่นคงแข็งแรง พื้นกระดานปรับปรุงซ่อมแซมใหม่

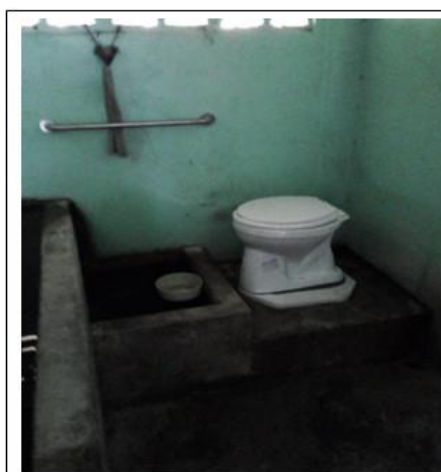
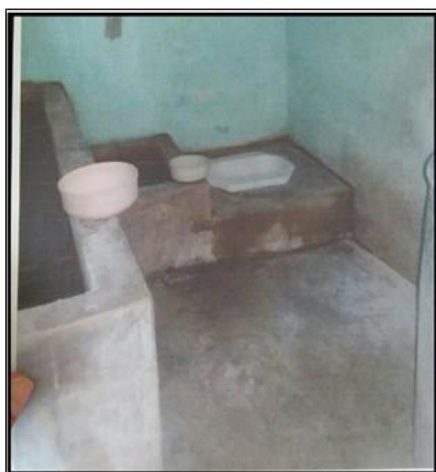
ตัวอย่างการปรับปรุงที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียง

นายสงวน เอ้าไว้ บ้านเลขที่ 28 หมู่ที่ 4

ห้องน้ำเป็นแบบนั่งยอง ไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้สูงอายุมีปัญหาเรื่องลูกนั่ง
ภายหลังได้ปรับปรุงเป็นแบบชักโครก มีราวเหล็กจับ ปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ

สภาพก่อนการดำเนินการ/สภาพปัญหา

ภาพหลังดำเนินการ

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการการทำงานของสภาองค์กรชุมชนต่อการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะการช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรงของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ นั้น ส่งผลให้ผู้เดือดร้อน ได้รับการช่วยเหลือบรรเทา มีความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ขณะเดียวกันสภาองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับจาก สมาชิกชุมชน เนื่องจากเข้าถึงการช่วยเหลือคนยากไร้ในชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมของสภา องค์กรชุมชน

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนในการส่งเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชน ให้มีรายได้เพิ่มเติม จากการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การตลาด การใช้สื่อออนไลน์ กิจกรรมที่สร้างรายได้แก่กลุ่มคนด้อยโอกาสในชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายจूरรัตน์ หวลถนอม
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 086-8367478

**บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน การแก้ไขปัญหาขยะ
สภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด**

1.ข้อมูลบริบทพื้นที่

ตำบลเกาะช้างใต้เป็นพื้นที่แห่งการท่องเที่ยวของจังหวัด มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวทั้งปี แบ่งการปกครองเป็น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านบางเบา หมู่ 2 บ้านสลักเพชร หมู่ 3 บ้านเจ๊กแบ้ หมู่ 4 บ้านสลักคอก หมู่ 5 บ้านสลักเพชรเหนือ มีประชากรทั้งสิ้น 2,747 คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,465 ครัวเรือน เกาะช้างใต้มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 58,216 ไร่ มีพื้นที่สาธารณะ 125 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ชายฝั่งทะเล ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพประมงและอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ที่ผ่านมามีคนในชุมชนประสบปัญหาเรื่องที่ดินทำกินทับซ้อนกับอุทยาน ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตไม่มีที่ไป ที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคง

สภาพโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ที่เป็นหมู่เกาะและมีเทือกเขาสูง มีพื้นที่ราบอยู่ประมาณ 15% ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะพื้นที่เป็นดินเหนียวปนดินร่วนเหมาะแก่การเพาะปลูก พืชไร่ พืชสวน อุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง 26 - 30 องศาเซลเซียส อากาศไม่หนาวนัก ฤดูร้อนอากาศร้อนพอสมควร จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่มีความชุ่มชื้นสูง มีฝนตกประมาณ 7 - 8 เดือน มีผลทำให้อุณหภูมิทั่วไปของจังหวัดไม่แตกต่างกันมากแม้ในช่วงที่เป็นฤดูหนาวหรือฤดูร้อน

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำประมง และทำสวนเป็นหลัก เช่น สวนทุเรียน สวนเงาะ สวนมังคุด สวนมะพร้าว สวนลองกอง สวนส้มโอ และสวนยางพารา ซึ่งถือเป็นอาชีพเศรษฐกิจที่สร้างรายได้หลักให้กับประชาชนในพื้นที่แต่เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่บนเกาะช้างประชาชนก็เริ่มหันมาทำอาชีพค้าขายและธุรกิจการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2.สถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้อง

เกาะช้างใต้เป็นตำบลหนึ่ง ที่มีปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน หลังจากตำบลเกาะช้างใต้ได้ส่งตัวแทนเข้าร่วมอบรมโปรแกรม GPS พบว่าชุมชนมีปัญหาเรื่องไม่มีที่ดินทำกิน ที่ดินทับซ้อน การถือครองเอกสารสิทธิ์ที่ดิน บ้านในน้ำ มีผู้ประสบปัญหาที่สำรวจข้อมูลเบื้องต้นมีจำนวน 500 ครัวเรือน ขณะเดียวกันปัญหาความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย เนื่องจากประชาชนในพื้นที่มีรายได้น้อย มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ที่ทรุดโทรม ไม่สามารถปลูกสร้างให้มั่นคงแข็งแรงได้ ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ต้องกู้หนี้ยืมสินนอกระบบ ปัญหาแหล่งท่องเที่ยว จากการที่นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม มีปริมาณขยะจำนวนมาก เนื่องจากการขาดจิตสำนึกของนักท่องเที่ยว และการขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะของชุมชน

3.บทบาทสภาองค์กรชุมชนกับการแก้ไขปัญหา

จากสภาพปัญหา สภาองค์กรชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น คร่าวเรียนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการจัดทำแผนแก้ไขปัญหามูลนิธิชุมชนท้องถิ่นสภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีส่วนสำคัญในการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยนำเอาปัญหาทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ไม่ให้เกิดผลกระทบกับทรัพยากรธรรมชาติ หรือให้ทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ทั้งการบำรุงรักษา และการปกป้องรวมถึงการลดปริมาณขยะในพื้นที่ โดยการบริหารจัดการขยะให้เป็นระบบมากที่สุด

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน)	สนับสนุนงบประมาณ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ สนับสนุนงบประมาณ โครงการบ้านพอเพียงชนบท
2	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้	-สนับสนุนสถานที่ประชุม -สนับสนุนวิทยากร กิจกรรมการจัดการขยะในชุมชน -การสำรวจโครงการบ้านพอเพียง ช่างชุมชน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
3	สำนักงานอาหารและยา (อย.)	สนับสนุนให้คำแนะนำ การทำผลิตภัณฑ์ ให้ได้มาตรฐานของ อย. และออกเครื่องหมาย อย.ให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำมันมะพร้าว
4	ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จ.ตราด	-สนับสนุนโครงการนวัตกรรมภูมิปัญญาแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน จำนวน 20 ครั้วเรือน งบประมาณสนับสนุน 10,000 บาท

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/รูปธรรมความสำเร็จ

จากการดำเนินโครงการนวัตกรรมภูมิปัญญาแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน จำนวน 20 ครั้วเรือน งบประมาณสนับสนุน 10,000 บาท ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จ.ตราด โดยมีกิจกรรมการให้ความรู้การจัดการขยะในชุมชน การคัดแยกขยะ การนำขยะมาหมუნเวียน การแปรรูปขยะไปทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ การจัดทำถังกำจัดขยะแห้งแบบควั่นน้อยไว้ใช้เองในครั้วเรือน โดยได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากเทศบาลตำบลเกาะช้างได้มาให้ความรู้ ซึ่งมีครั้วเรือนเป้าหมายในชุมชน 20 ครั้วเรือน มาฝึกอบรมและปฏิบัติ พบว่า ช่วยให้เกิดการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ครั้วเรือน บางส่วนนำไปแปรรูปจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครั้วเรือน บางส่วนทำลายได้ในบ้าน เนื่องจากมีเตาเผาขยะแบบแห้ง ลดปริมาณขยะในชุมชนที่เทศบาลตำบลมาเก็บในแต่ละวัน จากเดิมที่นำจำนวน 20 ครั้วเรือนที่เก็บสถิติการทิ้งขยะต่อวันต่อครอบครัว เฉลี่ยประมาณ 30 กิโลกรัมต่อวัน เมื่อได้รับความรู้ ความเข้าใจ สู่การปฏิบัติ การแปรรูปแล้ว ทำให้ขยะต่อวันเหลือประมาณ 10 กิโลกรัม หรือหากคิดต่อเดือนจากขยะที่ทิ้งประมาณ 600 กิโลกรัม/วัน ลดลงเหลือเพียง 200 กิโลกรัม/วัน เท่านั้น เนื่องจากครั้วเรือนมีการบริหารจัดการได้ในชุมชน ที่เหลือส่วนใหญ่เป็นขยะที่เผาทำลายยาก จึงนำมาให้เทศบาลบริหารจัดการต่อ ช่วยสร้างระบบนิเวศน์ที่ดี สภาพแวดล้อมปลอดภัย ชุมชนน่ามอง ไร้ขยะ เกิดการแก้ไขปัญหาขยะอย่างมีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดสำนึกร่วมกันของคนในชุมชน จัดการขยะได้อย่างมีระบบ ซึ่งจะนำมาสู่สภาพแวดล้อมที่ดี มีการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจดีขึ้น

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ส่งผลให้คนในชุมชนร่วมแรงร่วมใจ ผ่านการเรียนรู้ ทำกิจกรรมร่วมกันให้เกิดความรัก ความสามัคคี รับผิดชอบขยะในพื้นที่ และเกิดสำนึกร่วมของคนในชุมชน ในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะ รวมไปถึงสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม ในชุมชน จากการเชื่อมหน่วยงานภาคี องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคีหน่วยงานหนุนเสริมในพื้นที่มากขึ้น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลเกาะช้างใต้ มีแผนในการขยายผลการบริหารจัดการขยะไปสู่ตำบลอื่น เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชน รวมถึงเชื่อมโยงกับพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพในการสร้างเสริมรายได้ เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคี การบูรณาการแผนงานองค์กรชุมชนและแผนหน่วยงาน รวมทั้งการพัฒนากลุ่มอาชีพ โดยการขอรับการสนับสนุนในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า ช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าว

ผู้ให้ข้อมูล นางธัญวรัตน์ เกษกุล

ตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์กรชุมชนตำบลเกาะช้างใต้

เบอร์โทร. 062-9363919

พัฒนากลุ่มอาชีพแปรรูปกล้วยน้ำว้า ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด สภาองค์กรชุมชนตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

ตำบลแสนตุงมีพื้นที่ทั้งหมด 101.20 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 63,264 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม สลับเนินเขา มีแม่น้ำลำคลองอยู่โดยทั่วไป พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำเกษตร แบ่งการปกครองเป็น 10 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 6,467 คน แหล่งน้ำตำบลแสนตุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญทั้งที่เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ที่เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำวังสมโภชน์ และอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ ลักษณะของไม้ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นพืชสวน 70% ป่าสงวน/ป่าอนุรักษ์ ป่าชายเลน 30% ตำบลมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ โบสถ์กลางบัว วัดมุนสบ ลานไทร 10 แผ่นดิน ล่องเรือชมป่า ชายเลน

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนประเพณีและงานประจำปี มีการจัดงานบุญ งานประเพณี จะจัดกันตามความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติกันมาทุกปีและตามจารีตประเพณี เช่นประเพณีลอยกระทง วันสงกรานต์ วันออกพรรษา ประชากรส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทย ส่วนสำเนียงผสมผสานกันระหว่างสำเนียงท้องถิ่นและสำเนียงภาคกลาง

อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือ จรด ตำบลประณีต และตำบลเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ทิศใต้ จรด ตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ทิศตะวันออก จรด ตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ทิศตะวันตก จรด ตำบลบ่อ อำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านสังคม การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ปัจจุบันนี้ ความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพมีการแข่งขันค่อนข้างสูง มีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น อีกทั้งต้องแบกรับภาระเพิ่มขึ้น ด้านคุณภาพชีวิต ที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม จากปัญหาเศรษฐกิจ ประชาชนมีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตไม่ดี โดยเฉพาะแหล่งที่อยู่อาศัย สภาพบ้านเรือนชำรุด ฝุ่นผง เสื่อมโทรม

ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหา รายได้น้อย ขาดของไม่ได้จากวิกฤติโควิด ตำบลมีกล้วยน้ำว้าล้นตลาดในบางฤดูกาล และมีราคาถูก ขณะที่การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยังเป็นไปได้ได้น้อย คุณภาพด้านบรรจุกภัณฑ์ยังต้องมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดมาตรฐานสวยงาม เป็นที่ต้องการของตลาดและนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวและสินค้า/ผลิตภัณฑ์ชุมชนยังไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร จึงทำให้การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวเป้าหมายยังไม่ดีเท่าที่ควร

ด้านสาธารณสุข/โควิด การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีกลุ่มผู้ป่วยติดเชื้อ มีผู้พิการ คนด้อยโอกาสเข้ารับการรักษาช่วยเหลือได้จำกัด

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่ตำบลประสบ สภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นเวทีกลางในการเรียนรู้แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สถานการณ์โควิด

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัด เวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถ ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้งานแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี (พ.ศ.2564-2567)

สภาองค์กรชุมชนตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากสภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ ภายใต้งานสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนในพื้นที่ตกงาน ว่างงาน ถูกไล่ออก ทางสภาองค์กรชุมชนตำบลแสนตุง ซึ่งมีบทบาทในการเป็นเวทีกลาง ในการเรียนรู้ แก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น จึงได้ปรึกษาหารือกลุ่มองค์กรชุมชน ผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด จึงดำเนินกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในอาชีพ สร้างรายได้ และเงินทุนหมุนเวียนในชุมชน แบ่งเบารายจ่ายในการดำเนินชีวิต จึงได้ดำเนินกิจกรรมแปรรูปกล้วยน้ำว้า เนื่องจากในพื้นที่ตำบลมีการปลูกกล้วยน้ำว้ามาก ขายไม่ได้ราคา กิจกรรม

พัฒนาอาชีพการจับฝ้ายงานพิธีต่างๆ โดยสมาชิกเป็นผู้เดือดร้อนได้รับผลกระทบจากโควิด ขาดรายได้จนเจอในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพื่อยกระดับสินค้าพื้นบ้านให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เพื่อสร้างรายได้ใน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	กศน.ตำบลแสนตุง	สนับสนุนการแปรรูปกล้วยน้ำว้า พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ใหม่ “เค้กกล้วยน้ำว้า” สนับสนุนวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ การอบรม ให้กับคนในชุมชนจำนวน 20 คน งบประมาณอบรม จำนวน 10,000 บาท
2	องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตุง	-นำสิ่งของอุปโภค/บริโภคมาแจกจ่ายเยียวยาผู้กักตัว ที่มีความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่เชื้อโควิด-19 จำนวน 4 หมู่บ้าน 30 ครั้วเรือน
3	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแสนตุง	สนับสนุนงบในการจัดอบรมจับฝ้ายในงานพิธีต่างๆ สนับสนุนวิทยากรสอน จัดหาผ้า สำหรับจับฝ้าย และให้นำไปประกอบอาชีพ ผู้รับการพัฒนา จำนวน 10 คน งบประมาณอบรม จำนวน 5,000 บาท
4	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาสมิง	สนับสนุนกิจกรรมชุดโคกหนองนา และปลูกพืชผัก สมุนไพรบนพื้นที่ 1 ไร่ งบประมาณ 45,000 บาท
5	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	การรณรงค์การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ การดูแลป้องกันโรคโควิด - 19 ในครั้วเรือน

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงประมาณ เชิงคุณภาพ /รูปธรรม ความสำเร็จ

การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจรายได้ ภายใต้สถานการณ์โควิด เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด รายได้ไม่เพียงพอในครั้วเรือน ผ่านกิจกรรมพัฒนากลุ่มอาชีพแปรรูปกล้วยน้ำว้า ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโควิด มีกลุ่มเป้าหมายเข้ารับอบรม จำนวน 20 คน เพื่อเรียนรู้วิธีการแปรรูปกล้วยน้ำว้าที่มีอยู่มากในท้องถิ่น แต่ขายไม่ได้ราคา โดยได้รับการสนับสนุนจาก กศน.ตำบลแสนตุง จัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้การแปรรูปกล้วยน้ำว้า พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ใหม่ “เค้กกล้วยน้ำว้า” การแปรรูปกล้วยฉาบ สนับสนุนวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ การอบรม งบประมาณ 10,000 บาท ซึ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้การทำเค้กกล้วยน้ำว้า ไปทำผลิตภัณฑ์ขนมในท้องถิ่น จำหน่ายให้กับคนในชุมชน สร้างรายได้หมุนเวียน ประมาณ 3,000-5,000 บาท/เดือน ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในครั้วเรือน

นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแสนตุง สนับสนุนงบในการจัดอบรม จั๊ปปี้ผ้าในงานพิธีต่างๆ สนับสนุนวิทยากรสอน จัดหาผ้า สำหรับจั๊ปปี้ และให้นำไปประกอบอาชีพ ผู้รับการ พัฒนา จำนวน 10 คน งบประมาณอบรม จำนวน 5,000 บาท ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ไปประกอบอาชีพ รายได้เสริมรับจ้างรับจัดตกแต่งงาน จั๊ปปี้ผ้างานพิธีต่างๆ

ขณะเดียวกันภายใต้สถานการณ์โควิด ทางองค์การบริหารส่วนตำบลแสนตุง ได้นำสิ่งของอุปโภคบริโภคมา แจกจ่ายเยียวยาผู้กักตัว ที่มีความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่เชื้อโควิด-19 จำนวน 4 หมู่บ้าน 30 ครั้วเรือน เพื่อช่วยเหลือความจำเป็นเร่งด่วนในช่วงการจับจ่ายใช้สอยลำบาก

6. ข้อค้นพบสำคัญ

สภาองค์กรชุมชนได้ช่วยเหลือ เยียวยา ผู้เดือดร้อนจากโควิด ซึ่งได้ร่วมดำเนินการกับภาคีท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คนละเล็กคนละน้อย โดยเฉพาะเรื่องอาหาร ยารักษาโรค การสร้างรายได้กับครัวเรือน ช่วยคลี่คลายสถานการณ์ความเดือดร้อนได้ระดับหนึ่ง ขณะเดียวกันกลุ่มอาชีพได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบใหม่ เน้นการผลิตวัตถุดิบในชุมชนได้ ชุมชนมีรายได้

7. แนวทางการพัฒนาและข้อเสนอ

การพัฒนาให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืน ของตำบล ต้องส่งเสริมให้มีการประชุมหารือ เชื่อมโยงหน่วยงานภาคีกันอย่างสม่ำเสมอ และผลักดันแผนสู่ภาคีเพื่อการมีส่วนร่วมสนับสนุนระยะยาวได้ และต้องพัฒนาคูณรุ่นใหม่มาช่วยเรื่องการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของดีตำบลให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางจินตนา โชติกุล
ตำแหน่ง ผู้ประสานงาน
เบอร์โทร. 065-5948056

อนุรักษ์ พันฟูทรัพย์การธรรมชาติทะเลชายฝั่งอ่าวตราด
สภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

ตำบลแหลมกลัดเป็นตำบลในเขตอำเภอเมืองตราด เดิมทีชาวบ้านแถบนั้นเรียกว่า "บ้านช่องโจร" เนื่องจากมีการปล้น ฆ่า จี้ชิงทรัพย์และเป็นที่หลบซ่อนของโจร ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ท่านได้เสด็จประพาส จังหวัดตราดเกี่ยวกับกรณีพิพาทเรื่องดินแดนกับฝรั่งเศส พระองค์ท่านรับทราบเรื่องนี้ จึงโปรดเกล้าให้หลวงนาวา มาเป็นข้าราชบริพารดูแลรักษาความสงบ ประกอบกับบริเวณนี้เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงเรียกชื่อใหม่ว่า "แหลมตรัส" ต่อมาคำพูดเพี้ยนเป็น "แหลมกลัด" จวบจนถึงทุกวันนี้

ข้อมูลพื้นฐาน

ตำบลแหลมกลัด มีพื้นที่ 82 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ทำการเกษตร 10,020 ไร่ สภาพพื้นที่ เป็นพื้นที่ลาดเชิงเขาส่วนหนึ่ง เป็นพื้นที่ราบต่ำติดทะเลส่วนหนึ่ง อาชีพหลัก ทำการเกษตร ทำสวนผลไม้ ทุเรียน มังคุด เงาะ สวนยางพารา และปาล์มน้ำมัน อาชีพรอง ทำการประมงชายฝั่ง อาชีพปลูกพืชหน้าดินตามฤดูกาล อาชีพ รับจ้าง และอื่นๆตามลำดับ การปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัย ถ้าเป็นชาวสวนก็จะอยู่กระจายตามพื้นที่ทำกินของตนเอง ถ้าเป็นชาวประมงจะปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มเรียงรายตามลำคลอง ตำบลแหลมกลัด มี 10 หมู่บ้าน 1 สภาองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 1,527 ครัวเรือน มีประชากร รวม 5,530 คน

อาณาเขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับตำบลขำราก อำเภอเมือง จังหวัด ตราด และเทือกเขาบรรทัด ประเทศกัมพูชา

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลไม้รูด อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด และทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลไม้รูด อำเภอกลองใหญ่ และเทือกเขาบรรทัด ประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดกับตำบลขำราก และทะเลอ่าวไทย

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ตำบลแหลมกลัด มีประชากรที่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ ทุเรียน มังคุด เงาะ และพืชผักหน้าดิน ในช่วงฤดูฝนทิ้งช่วง จะประสบปัญหาภัยแล้ง แหล่งน้ำสาธารณะ และสระน้ำส่วนตัวตามพื้นที่หมู่บ้านที่ต่างๆ มีน้ำไม่เพียงพอ

อาชีพประมงพื้นบ้านได้รับผลกระทบจากการทำประมงเชิงพาณิชย์ อันได้แก่ เรือ อวนรุน อวนลาก และเรือคราดหอย ซึ่งเป็นการรับทำประมงแบบพาณิชย์ ทำให้เกิดการขูดรีดทรัพยากร จำนวนน้อยลงชาวประมงชายฝั่งต้อง

ออกไปไกลฝั่งมากขึ้น ทำให้มีต้นทุนสูงขึ้น จับสัตว์น้ำได้น้อยลง มีความเสี่ยงภัยในการออกทะเลมากขึ้นเนื่องจาก
ภาวะแปรปรวนของสภาพอากาศ

เริ่มเกิดสภาวะวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากชาวบ้านในตำบลแหลมกลัดต้อง
พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในการประกอบอาชีพ

ปัญหากลุ่มผู้ยากจน ผู้มีอาชีพรับจ้างเป็นหลัก มีรายได้ลดลง ไม่มีการจ้างงาน เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ
โดยรวม และโรคระบาด (โควิด 19) ที่อยู่อาศัยทรุดโทรม

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครั้วเรือนผู้เดือดร้อนการแก้ไข
ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมา
วิเคราะห์ จัดทำ แผนการแก้ไขปัญหภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อน
งานได้
3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวที
นำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้
สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล
อำเภอจังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
ภายใต้การแก้ไขปัญหโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไข
ปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบล แหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด

วิสัยทัศน์ : เปี่ยมคนดีปี่ยมใจเสียสละ เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พิชัยสิ่งแวดล้อม

ถึงพร้อมคุณภาพชีวิต

เป้าหมาย :

1. พัฒนาพื้นที่แบบมีส่วนร่วม
2. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัด ได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคูณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยสำรวจข้อมูลสภาพปัญหา พบว่า ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลเริ่มลดน้อยลงด้วยสาเหตุจากมนุษย์ และปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ผันแปร ส่งผลกระทบต่ออาชีพชาวประมงทำให้จับสัตว์น้ำได้ยากขึ้น รายได้ลดน้อยลงไปด้วย คณะทำงานของสภาองค์กรชุมชนได้มีการหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน จึงได้จัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางชายฝั่งขึ้น และประสานกับหน่วยงาน ภาครัฐ เครือข่าย ต่างๆ เพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลอ่าวตราด ให้กลับมาอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงนิเวศน์เพื่อสร้างทางเลือกอาชีพ สร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจในชุมชน และส่งเสริมให้ผู้มีรายได้น้อย ให้มีงานทำ โดยในปี 2564 นั้น ได้ประสานการทำงานร่วมกับ สำนักงานประมงจังหวัดตราด สนับสนุนงบประมาณดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง จำนวน 20,000 บาท จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง นอกจากนี้ได้ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 ระยอง จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำด้วยการทำแผนโครงการโดยการจ้างงานคนในชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สมาคมการประมงจังหวัดตราด กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมประมง	- สนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ทำหุ้ญทะเลเทียม ในโครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทะเลอ่าวตราด
2	พอช.	- โครงการการพัฒนาองค์ความรู้แก่สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัด - โครงการบ้านมั่นคงชนบทตำบลแหลมกลัด
3	ป่าไม้	- จัดระเบียบที่ดินให้กับผู้ที่อยู่อาศัยในเขตป่าสงวน (สทก.) และ (คทช.)(แก้ไขปัญหาคูณพื้นที่ทับซ้อน)
4	ประมงจังหวัด	- สนับสนุนงบประมาณดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง จำนวน 20,000 บาท ให้กับกลุ่มอนุรักษ์ทะเลน้อมเกล้าหมู่ 6 ตำบลแหลมกลัด และกลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลบ้านสะพานหิน หมู่ 5 ตำบลแหลมกลัด

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
5.	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	- สนับสนุนการดำเนินโครงการการสร้างเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชน โดยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ร่วมสำรวจข้อมูล จัดทำฐานข้อมูลทางทะเล และจัดทำแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง
6.	อบต.แหลมกลัด	- สนับสนุนเจ้าหน้าที่เข้ามาปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว
7.	อพท.	- สนับสนุนการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ตำบลแหลมกลัด
8.	ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 ระยอง	- สนับสนุนการจ้างงานคนในชุมชนเข้าร่วมเป็นทีมทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัดได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ กลุ่มอาชีพประมงชายฝั่ง เนื่องจากปัจจุบันพบว่าทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลลดน้อยลง สภาองค์กรชุมชนจึงได้จัดเวที

การทำน้ำทะเลเทียม

ประชุมเพื่อหารือถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ชาวประมงชายฝั่งบ้านปากคลองอ่าวละวะ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลร่วมกัน ตั้งแต่ปี 2560 เนื่องจากพื้นที่ ทะเลอ่าวตราดเป็นทรัพยากรที่คนในพื้นที่ใช้ร่วมกันซึ่งมีอาณาเขตคาบเกี่ยวหลายตำบลในจังหวัด จึงได้บูรณาการขับเคลื่อนงานร่วมกับพื้นที่ในบริเวณอ่าวตราด และ

หน่วยงานภาคีหลายภาคส่วน อาทิ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้สนับสนุนการดำเนินโครงการการสร้างเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนเป็นพื้นฐานจังหวัดตราด ดำเนินกิจกรรมสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเรือทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่มีอยู่ในพื้นที่บริเวณอ่าวตราดซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลหายาก โดยเฉพาะโลมา พบว่า มีฝูงใหญ่ที่สุดในประเทศ และสร้างเครือข่ายส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยใช้องค์ความรู้ของชาวประมงและ

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนากระบวนการในการทำประมงและการจัดการระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งยกระดับสู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เรื่องการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้เป็นแผนขับเคลื่อนร่วมระดับจังหวัด นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับสมาคมการประมงจังหวัดตราด กรมทรัพยากรทางทะเลและ

ชายฝั่ง และกรมประมง ดำเนินโครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทะเลอ่าวตราด สร้างการมีส่วนร่วม และปลูกจิตสำนึกให้คนในพื้นที่ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น โดยนำประชาชนชน และเยาวชนร่วมกันจัดทำหญ้าทะเลเทียมจากแท่งคอนกรีตและเชือก เพื่อนำไปวางบริเวณแนวชายฝั่งทะเลอ่าวตราด ซึ่งเป็นการสร้างที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำวัยอ่อน เป็นการช่วยเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำให้กับอ่าวตราดต่อไป

ซึ่งอ่าวตราด ได้ถูกขนานนามว่า เป็นมดลูกทะเลตราด มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งขยายพันธุ์ และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน มีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชนชายฝั่งภาคตะวันออก ได้แก่ ป่าชายเลน หาดทราย น้ำตก ปลาโลมา แมงกะพรุนหลากสี อีกทั้งยังมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของถิ่น ได้แก่ งานประเพณีทำบุญโลมา ดังนั้น จึงเห็นโอกาสพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ จึงได้จัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลแหลมกลัดขึ้น โดยได้ประสานหน่วยงานในการเข้า อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด สำนักงานท่องเที่ยวชุมชน องค์การบริหารการท่องเที่ยวพิเศษเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (อพท.) มาร่วมสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลแหลมกลัด และสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวจากกลุ่มองค์กรในพื้นที่ ได้แก่ กลุ่มนำเที่ยวทางทะเล กลุ่มผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร กลุ่มเรือเล็กประมงพื้นบ้าน กลุ่มทำอาหาร กลุ่มทำขนม กลุ่มขายของฝาก กลุ่มรักษาความปลอดภัย กลุ่มท่องเที่ยวชายเขา ร่วมกันออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยว การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อสร้างทางเลือกอาชีพยกระดับรายได้สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชน บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างรู้คุณค่า

และในปี 2564 นี้สภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัดได้ประสานความร่วมมือกับ สำนักงานประมงจังหวัดตราด จัดทำโครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง ซึ่งได้สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 20,000 บาท ให้กับกลุ่มอนุรักษ์ทะเลน้อมเกล้าหมู่ 6 ตำบลแหลมกลัด และกลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลบ้านสะพานหิน หมู่ 5 ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จัดกิจกรรมการพัฒนาอาชีพประมง เมื่อวันที่ 22 – 23 กรกฎาคม 2564 ซึ่งมีผู้แทนกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมกว่า 10 คน โดยในกิจกรรมนั้นได้ให้ความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนเครื่องมือทำการประมง เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้นำไปพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนเครื่องมือทำการประมงพื้นบ้าน ให้เหมาะสมกับสภาพการทำการประมงพื้นบ้าน ต่อไป

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นั้น ทำให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการการอนุรักษ์และรักษาป่าชายเลนในพื้นที่ เกิดการสร้างเครือข่ายเพื่ออนุรักษ์และรักษาอาชีพประมงพื้นบ้าน และการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรที่มีพื้นน้ำทะเลให้ใสสะอาด ปราศจากขยะ อีกทั้งยังเกิดการ ทำงานร่วมการภาคีเครือข่าย หลายภาพส่วน ทำให้หน่วยงานเห็นถึงศักยภาพของภาคประชาชนที่เข้ามามีบทบาทหลักในการร่วมพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จนนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ ต่อไป

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัดมีแผนส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและชายฝั่งทะเลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติต้องอาศัยระยะเวลา และการดูแลป้องกันความเสียหายต่อระบบนิเวศในทะเลอย่างใกล้ชิด จึงต้องดำเนินการในเรื่องการรณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกให้คนในพื้นที่ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และปฏิบัติตามระเบียบมาตรการควบคุมทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่งอย่างเคร่งครัด ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมไปถึงส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชนให้กับกลุ่มอาชีพประมง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้โดยไม่เกิดการทำลายหรือรบกวนธรรมชาติ

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางณัฐกานต์ ประสิทธินาวา
ตำแหน่ง เลขาธิการสภาองค์กรชุมชนตำบลแหลมกลัด
เบอร์โทร 084-3482398

บ้านพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตคนด้านชุมพล
สภาองค์กรชุมชนตำบลด้านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

ตำบลด้านชุมพลเดิมเป็นชุมชนของชาวมองซึ่งเป็นชุมชนดั้งเดิม และต่อมาในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน ได้มีการยกทัพเพื่อไปตีเขมร กำลังพลได้มารวมกำลังกัน ณ ที่แห่งนี้ ซึ่งมีขุนด่านเป็นผู้ปกครองสถานที่แห่งนี้เป็นจุดหน้าด่านที่จะเดินทางไปยังเขมร เมื่อเสร็จสิ้นสงครามก็ยังมีคนตกค้างอยู่รวมกันเป็นชุมชนใหญ่จนกลายเป็นเขตปกครองหมู่บ้านและตำบลเมื่อปี พ.ศ.2457 โดยมีหลวงพลเป็นผู้ปกครองคนแรก

เดิมตำบลด้านชุมพลขึ้นกับอำเภอเขาสมิง ต่อมาในปี พ.ศ.2513 ได้แบ่งเขตปกครองอำเภอเขาสมิงออกมาเป็นกิ่งอำเภอบ่อไร่ ตำบลด้านชุมพลจึงเป็นกิ่งอำเภอบ่อไร่ ปี พ.ศ.2524 ได้ยกฐานะกิ่งอำเภอบ่อไร่เป็นอำเภอบ่อไร่ ทางราชการ ได้แยกหมู่บ้านบางหมู่ของตำบลด้านชุมพลไปจัดตั้งเป็นตำบลนทรี ซึ่งในขณะนั้นตำบลด้านชุมพลมี 6 หมู่บ้าน ต่อมาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2543 กรมการปกครองได้แยกหมู่บ้านทับทิมสยาม 01 จากหมู่ที่ 1 เป็นหมู่ที่ 7 ปัจจุบันตำบลด้านชุมพลจึงมีหมู่บ้านทั้งหมด 7 หมู่บ้าน

ตำบลด้านชุมพล มีเนื้อที่ประมาณ 233 ตารางกิโลเมตร หรือ 145,625 ไร่ รูปร่างคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ลักษณะภูมิประเทศตำบลมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา มีเนินเขาเตี้ยๆ ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินจืด ดินเค็ม และดินปนทราย ตำบลมีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งหมด 5,515 คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 2,157 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร เช่น ปลูกยางพารา ไม้ตง ปลูกมันสำปะหลัง สับปะรด อาชีพรองค้าขาย รับจ้างทั่วไป โดยภาพรวมแล้วประชาชนมีฐานะยากจน ไม่มีที่ดินทำกิน ประชาชนในเขตตำบลด้านชุมพล มีภาษาถิ่น 2 ภาษา คือ ภาษาไทยอีสาน และภาษาไทยโคร

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ตำบลด้านชุมพลประชากรส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่ย้ายถิ่นฐานกันมาตั้งรกร้างในตำบล และเป็นครอบครัวขยาย ทำให้มีปัญหาหลายประการ ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักรู้ในการดูแลเฝ้าระวัง ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีการทิ้งขยะ โดยไม่มีระบบการบริหารจัดการขยะในชุมชน

ปัญหาการพัฒนากลุ่มอาชีพ ประชาชนในพื้นที่มาจากต่างพื้นที่ ทำให้ขาดการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ กลุ่มอาชีพ ขาดความรู้ทักษะในการดำเนินการตลาด

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชน ภายใต้อิทธิพลของโควิด-19 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนจากรัฐ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีความยากลำบาก ขาดองค์ความรู้ในการดูแลป้องกันตนเอง

ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากการว่างงาน ถูกไล่ออก ส่งผลต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีปัญหาหลักเล็กขโมยน้อย ยาเสพติด โดยเฉพาะด้านคุณภาพชีวิต คนมีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ

ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยขาดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีฐานะยากจน ไม่มีรายได้ที่แน่นอน จึงไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรงได้ รวมทั้งสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ยากไร้ที่ยังเข้าไม่ถึง เวลาเจ็บป่วยไม่มีสวัสดิการดูแล

ปัญหาการพัฒนากลุ่มองค์กรชุมชน เด็ก เยาวชน ในพื้นที่ขาดการปลูกฝังจิตสำนึกชุมชน เนื่องจากมาจากหลากหลาย ชุมชนขาดการรวมตัว รวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทางสังคม

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลด้านชุมพล เป็นขบวนการขับเคลื่อนภาคประชาชนที่ประกอบด้วยกลุ่มองค์กรชุมชนในตำบล ผู้นำท้องถิ่น ท้องถิ่น ฯลฯ ได้เปิดเวทีประชุมเพื่อใช้พื้นที่สภาองค์กรชุมชนเป็นพื้นที่กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวางแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ผู้เดือดร้อน สภาพปัญหาความต้องการแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญา พัฒนางานในพื้นที่ ให้ครอบคลุมทุกงานประเด็นทั้งด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.ประชุมเพื่อทบทวนแผน จัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น แก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาด้านสังคมเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำกิจกรรม/โครงการ ภายใต้แผนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มาสู่การแก้ไขปัญา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญาในพื้นที่

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล มีพื้นที่กลางของตำบลที่บูรณาการร่วมกัน ทั้งสภาองค์กรชุมชน อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบข้อมูล การสื่อสารประชาสัมพันธ์

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล จัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญาความเดือดร้อนภายใต้ การแก้ไขปัญาโดยสภาองค์กรชุมชน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลด้านชุมพล ได้หยิบยกปัญาความเดือดร้อนด้านที่อาศัยมาดำเนินงานภายใต้สภาองค์กรชุมชน ผ่านกิจกรรมโครงการบ้านพอเพียง เพื่อช่วยเหลือครัวเรือนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ผู้มีรายได้น้อย

คนด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยได้ซ่อมแซมบ้านที่ชำรุด ทรุดโทรม ปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น มั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยในการพักอาศัย จากการสำรวจพบว่ามีครัวเรือนเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยทั้งหมด 138 หลังคาเรือน สภาองค์กรชุมชนได้มีจัดกลไกคณะทำงานดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบล

คณะทำงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบลด้านชุมพล

1.นายจักรวาล	เพลิงภากร	ประธานสภาฯ
2.นายบัญชา	เอกนิกร	รองประธาน 1
3.นายสมบัติ	รัตนมูล	รองประธาน 2
4.นางสาวปรารัตน์	วิเชียรเทียบ	เลขานุการ
5.นางสุวรรณา	ฉิมวินตร	เหรัญญิก
6.นายเดชา	ขวัญอยู่	กรรมการ
7.นายโง้ง	นามโคตร	กรรมการ
8.นายจตุรงค์	หอมหวน	กรรมการ
9.นายพิทักษ์	สังเวช	กรรมการ
10. นางสาวจันตรี	โตวิรัตน์	กรรมการ
11. นายประยูร	ชำนาญกิจ	กรรมการ
12. พ.ต.ต.วุฒิพงษ์	โสภภาพงษ์	กรรมการ

ขั้นตอนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย บ้านพอเพียง

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำแบบสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา ในด้านต่าง ๆ
2. ประชุม/วางแผน /จัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล ในทุกๆ มิติ
3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชน นำแผนพัฒนามาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีในพื้นที่ เกิดการเชื่อมโยงการทำงาน ของกลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่
5. ติดตามผลสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกกระบวนการทำงาน และติดตามประเมินผล

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
1	ด้านชุมพล	48
2	เขาขาด	15
3	คลองแสง	16
4	ทางกลาง	23
5	ทับมะกอก	12
6	ปะเตา	16
7	ทับทิมสยาม 01	8
	รวมทั้งหมด	138

แผนพัฒนาที่อยู่อาศัย

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2561	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2562	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2563	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2564	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2565	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครัวเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านชุมพล	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภา องค์กรชุมชน -สนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณ จัดหาช่างชุมชนมาซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 15 หลังคาเรือน บ้านเรือนที่ยากไร้ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด จำนวน 50 ครัวเรือน
2	หน่วยเฉพาะกิจนาวิก โยธินตราด (ผบ.ฉก.นย. ตราด) กองทัพเรือ	-สนับสนุนบุคลากรทหาร ในการซ่อมแซมบ้านพอเพียง ต่อเนื่องตลอด 3 ปี ที่ดำเนินกิจกรรมซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 20 หลังคาเรือน
3	ชุดควบคุมทหารพราน นาวิกโยธินที่ 1 (ชค 1)	-สนับสนุนบุคลากรทหาร ในการซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 10 หลังคา เรือน
4	ชุดปฏิบัติการพัฒนา ที่ 21	-สนับสนุนบุคลากรทหาร ในการซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 15 หลังคา เรือน
5	โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
6	คณะกรรมการหมู่บ้าน ทั้ง 7 หมู่บ้าน	สนับสนุนบุคลากรร่วมซ่อมแซมบ้านให้กับประชาชน รวมทั้งสนับสนุน งบประมาณในการจัดทำอาหารกลางวัน และน้ำดื่มไว้คอยบริการ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ได้ดำเนินการช่วยเหลือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้
พิการ ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยไปแล้วทั้งสิ้น 72 ครัวเรือน (ปี 2561 จำนวน 30 หลังคา
เรือน ปี 2562 จำนวน 17 หลังคาเรือน ปี 2563 จำนวน 11 หลังคาเรือน ปี 2564 จำนวน 14 หลังคาเรือน) จากผู้
เดือดร้อนทั้งหมด 138 ครัวเรือน ช่วยให้ผู้เดือดร้อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มี
การดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น

นายพรมมา ทองสวัสดิ์ อยู่บ้านเลขที่ 98/9 หมู่ที่ 1 ตำบลด้านชุมพล อำเภอไร่ จังหวัดตราด หนึ่งในผู้ที่
ได้รับการช่วยเหลือซ่อมแซมบ้านเรือน กล่าวว่า ในบ้านอาศัยกันอยู่ 4 คน คือตนเอง ภรรยา และหลานเล็ก ๆ

อีก 2 คน ตนเองมีอาชีพรับจ้าง ได้ทำบ้างไม่ได้ทำบ้างเนื่องจากสุขภาพไม่แข็งแรง ส่วนภรรยาทำงานไม่ได้แล้ว ส่วนใหญ่รายได้ก็จะมาจาก เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บ้านที่อยู่ก็ปลูกมานานแล้วเริ่มผุพัง หากเข้าฤดูฝน ฝนก็จะสาด หากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากบ้านพอเพียง ก็คงไม่มีปัญญาได้ซ่อมแซมบ้านแน่นอน คุณลุงกล่าวว่า “หากมีที่หลบนอนที่มั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ไว้ให้ภรรยาและหลานๆ ได้พักอาศัย ตนหากตายไปตอนนี้ก็ตายตาหลับ”

ตัวอย่างบ้านพอเพียง

นางสาวโสภา วงษ์สัมพันธ์ บ้านเลขที่ 276 หมู่ที่ 5

สภาพบ้านเรือนทรุดโทรม ผนังบ้านชำรุดพัง คนพักอาศัยไม่ปลอดภัย ไม่ทนแดดทนฝน

ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านเรือนให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย

สภาพความเดือดร้อนที่อยู่อาศัย

สภาพที่อยู่อาศัยหลังปรับปรุงซ่อมแซม

การดำเนินกิจกรรมบ้านพอเพียง ภาคชุมชนเองโดยเฉพาะคณะกรรมการหมู่บ้าน ทั้ง 7 หมู่บ้าน สนับสนุน บุคลากรร่วมซ่อมแซมบ้านให้กับประชาชน งบประมาณในการจัดทำอาหารกลางวัน และน้ำดื่มไว้คอยบริการ หน่วยงานภาคี หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด (ผบ.ฉก.นย.ตราด) กองทัพเรือ มาเป็นช่างอาสาช่วยซ่อมแซมบ้าน พอเพียง ตลอดระยะเวลา 3 ปี จำนวน 20 หลังคาเรือน ชุดควบคุมทหารพรานนาวิกโยธินที่ 1 (ชค 1) สนับสนุน บุคลากรทหาร ในการซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 10 หลังคาเรือน ชุดปฏิบัติการพัฒนา ที่ 21 สนับสนุน บุคลากรทหาร ในการซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 15 หลังคาเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลด่านชุมพล สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์การชุมชน/สภาองค์กรชุมชน สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้าน พอเพียงร่วมกับสภาองค์กรชุมชน สนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณ จัดหาช่างชุมชนมาซ่อมแซมบ้านพอเพียง จำนวน 15 หลังคาเรือน บ้านเรือนที่ยากไร้ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด จำนวน 50 ครั้งเรือน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การ ตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด

6.ข้อค้นพบสำคัญ

สภาองค์กรชุมชนได้ช่วยเหลือหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย คนยากไร้ตำบล นั้น ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ผู้พิการ คนยากจน ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา

เหล่านั้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ชาวบ้านต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า หากไม่มีโครงการบ้านพอเพียงเข้ามา บ้านที่พวกเขาอาศัยอยู่ คงไม่ได้รับการซ่อมแซมแก้ไข เนื่องจากไม่มีเงินมากมาขนาคนั้น ขณะเดียวกันหน่วยงานภาคีที่เข้าสนับสนุนอย่าง หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด (ผบ.ฉก.นย.ตราด) กองทัพเรือ ต่างมาช่วยเหลือสนับสนุนช่างอาสาช่วยซ่อมแซมบ้านพอเพียง ตลอดระยะเวลา 3 ปี ก็พร้อมหนุนเสริมกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

ช่วยเหลือพัฒนากลุ่มอาชีพ มีรายได้เสริม การมีความรู้ทักษะ การแปรรูป การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การตลาด ฯลฯ ให้กลุ่มได้มีการพัฒนาศักยภาพ สามารถสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนต่อไป โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลชุมพล ได้ดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนมายาวนานมากกว่า 10 ปี ในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมการออม ส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพ ซึ่งจากนี้ไป สภาองค์กรจะมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาคน และกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชนต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายจักรวาล เพลิงพากร
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลชุมพล
เบอร์โทร 098-2630700

พัฒนาคุณภาพชีวิตสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
สภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

ตำบลท่าโสมตั้งมานานประมาณ 100 กว่าปี เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีป่ารก ตั้งอยู่ปากอ่าวลุ่มแม่น้ำ ด้านตะวันออกติดภูเขา ทิศตะวันตกติดทะเล ในอดีตมีการค้าขายทางทะเลกันเป็นส่วนใหญ่ จะมีคลองหลายสายทอดยาวไปสู่ทะเลและมีต้นหวายโสมขึ้นเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่าบ้านท่าโสม เป็นท่าขึ้นลงเรือเพื่อสัญจรและค้าขายเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันตำบลท่าโสมตั้งอยู่ในเขตอำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีวัดประกอบพิธีทางศาสนา 4 แห่ง มีประเพณีและงานประจำปี เช่น งานทำบุญวันสงกรานต์ ตักบาตรเทโว งานลอยกระทง ทอดผ้าป่ายาวพารา ทำบุญคลอง ไหว้ครุฑนตรีไทย มีพระหยกองค์ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ณ. วัดท่าโสม มีโบราณสถานเป็นเจดีย์สามองค์ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 ณ.วัดสลักสร้างในสมัยพระเจ้าตากสินมหาราชครั้งที่ได้เสด็จมาพำนักที่นี่เพื่อทำพิธีบวงสรวง และมีสนามบินพาณิชย์แห่งแรกของจังหวัดตราดตั้งอยู่ที่หมู่3 บ้านสลัก เช่นกัน

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ปัจจุบันตำบลท่าโสมแบ่งการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน และอีก 1 องค์การบริหารปกครองท้องถิ่น มีเนื้อที่ทั้งหมด 58,037 ไร่ ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด4,425 คน แบ่งเป็นชาย 2,153 คนและหญิง 2,272 คน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ต่างๆ เช่น สวนมังคุด ทุเรียน สับปะรด เป็นต้น และอื่นๆ เช่น เพาะเลี้ยงหอยนางรม การทำประมงชายฝั่งและอื่นๆ

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ	ติดกับหมู่ 10 บ้านท่าเสา ตำบลแสนตุง
ทิศใต้	ติดกับบ้านบางปิดอำเภอแหลมงอบ
ทิศตะวันออก	ติดกับตำบลเขาสมิง
ทิศตะวันตก	ติดกับปากอ่าวแม่น้ำเวฬุ อำเภอคลอง จ. จันทบุรี

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ถึงแม้ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านคมนาคมจะสะดวกสบายขึ้น และเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วแต่ประชาชนในพื้นที่ก็ยังขาดการสนับสนุนทางด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่อย่างจริงจังปัญหาหนี้สินที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน การสร้างเสริมอาชีพและรายได้ให้กับคนในชุมชน ปัญหายาเสพติด ปัญหาไม่มีที่อยู่อาศัย ยังอาศัยที่ที่รัฐจัดให้ทำกินยังมีการบุกรุกที่ทำกินของรัฐอยู่ ปัญหาสภาพบ้านเรือนเก่าแก่ ทรุดโทรม ผุพังตามกาลเวลา บางคนทำบ้านแค้ได้เข้าอยู่อาศัยเท่านั้น ค่อยๆปรับปรุงเพิ่มเติมไปเรื่อยๆ ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชน เป็นผลกระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ส่งผลให้คนกลับมาบ้านไม่มีอาชีพที่มั่นคง รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพที่ทุกคนต้องเฝ้าระวังอย่างจริงจัง กลัวจะติดเชื้อ ปัญหาขยะที่หาทางออกไม่ได้มาช้านานทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าโสมเริ่มจัดประชุมปรึกษาหารือถึงบทบาทหน้าที่ที่จะขับเคลื่อนตามแผนงานของสภาองค์กรชุมชนและสอดคล้องกับปัญหาที่มีอยู่ในตำบล จึงได้ดำเนินการดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนผู้เดือดร้อน การแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม

2.ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้งานการแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

วิสัยทัศน์ เมืองแห่งวัฒนธรรม นำการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ มีปราชญ์สู่วัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้แบบบูรณาการ

เป้าหมาย1.เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าโสม

2. เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ระดับตำบล

3. การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน

4. ส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิต

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าโสม ได้ดำเนินโครงการบ้านพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ โดยสภาองค์กรชุมชนได้ประชุมร่วมกันจัดทำแผนงานการดำเนินงาน ให้สมาชิกสภาที่ได้รับมอบหมายให้ไปสำรวจรายชื่อบ้านผู้เดือดร้อน เชื่อมโยงกลุ่มผู้เดือดร้อนกับท้องถิ่น/ท้องที่ เครือข่ายภาคี ตำบลท่าโสมหนุนเสริมเรื่อง /สถานที่/บุคลากร/ถอด BOQ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุนงบประมาณโครงการบ้านพอเพียง แรงงานภายในชุมชนช่วยเหลือกัน โดยมีทีมช่างชุมชนเป็นผู้ช่วยเหลือดูแลเรื่องแบบและวัสดุให้ตรงตามความต้องการและความจำเป็นในการซ่อมแซมบ้าน จากข้อมูลการสำรวจมาได้ทั้งหมด60 ครัวเรือนโดยมีแผนซ่อมแซม แก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน 5 ปี ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2561 ถึงปัจจุบันนี้ปี 2564 แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยไปแล้วทั้งหมด 45 หลังคาเรือน

โครงการแผนยุทธศาสตร์วิถีสวนชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยได้สำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆพร้อมเข้าร่วมประชุมกับองค์กรปกครองท้องถิ่นชี้ให้เห็นบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของสภาองค์กรชุมชนและสนับสนุนการท่องเที่ยวในวิถีสวนชุมชน ทำกิจกรรมร่วมกันในการสร้างพื้นที่สีเขียวร่วมปลูกป่าชุมชน อนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำท่องเที่ยวชุมชน

การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนให้ห่างไกลจากเชื้อโควิด 19 สภาองค์กรชุมชนร่วมกับ รพ.สต.ท่าโสม ดำเนินการตั้งจุดคัดกรองเฝ้าระวัง คนเข้าออกในตำบลและร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในเรื่องการดูแล

สุขภาพของตนเองและคนในครอบครัว ได้รับความร่วมมือจากภาคี ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่นในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผ่านพ้นวิกฤติของการแพร่ระบาดในครั้งนี้ไปด้วยกัน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถชุมชน สนับสนุนงบประมาณโครงการบ้านพอเพียงชนบท
2	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโสม	-ดำเนินการหนุนเสริมด้านบุคลากร เอื้อเฟื้อสถานที่การประชุม และ ดำเนินการ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ -สนับสนุนเจ้าหน้าที่ประเมินโครงการบ้านพอเพียง การลงพื้นที่สำรวจ ข้อมูลร่วมกับสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าโสม พร้อมทั้งการประเมินราคา วัสดุในการซ่อมแซมบ้าน
3	รพ.สต.ท่าโสม	-สนับสนุนองค์ความรู้การประชาสัมพันธ์ การเฝ้าระวังการแพร่ระบาด ของโรคโควิด19 ดูแลสุขภาพ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ -ตั้งจุดตรวจคัดกรองผู้เข้าออกในตำบล ร่วมกับผู้นำในพื้นที่

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินงานตามแผนงานโครงการแก้ไขปัญหาระยะที่อยู่อาศัย ผ่านโครงการบ้านพอเพียงชนบท ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อแก้ไขปัญหาระยะที่อยู่อาศัย ของคนในตำบล ได้นำข้อมูลจากการสำรวจบ้านผู้เดือดร้อนครอบคลุมทั้งตำบล 5 หมู่บ้าน ได้ทั้งหมด 60 ครัวเรือน เพื่อเข้าโครงการบ้านพอเพียงชนบทในงบประมาณหลังละ 18,000 บาทโดยจะซ่อมแซมปรับปรุงแก้ไข ให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลา 5 ปี ปัจจุบันได้ซ่อมแซมไปแล้วจำนวน 45 หลังคาเรือน งบประมาณ 810,000 บาท แบ่งเป็น

ปี 2562 จำนวน 20 ครัวเรือน ปี 2563 จำนวน 10 ครัวเรือน ปี 2564 จำนวน 15 ครัวเรือน หลังจากที่อยู่ซ่อมแซมบ้านแล้วโครงสร้างของตัวบ้านและหลังคาบ้านแข็งแรงขึ้น บ้านมีความมั่นคงและปลอดภัยมากขึ้นรวมถึงไปถึงการปรับปรุงห้องน้ำให้ใช้งานสะดวกขึ้นส่งผลให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และเกิดการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโสม ที่สนับสนุนด้านข้อมูลครัวเรือน บุคลากรในการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลร่วมกับสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าโสม พร้อมทั้งการประเมินราคาวัสดุในการซ่อมแซมบ้าน รวมถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ให้ความร่วมมือในการรับรองผู้เดือดร้อน และผู้รับผลประโยชน์ยังมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเอง รู้จักการออม เกิดการร่วมแรงร่วมใจ มีความสามัคคีในครอบครัว ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

บ้านน.ส. ญัฐธินี ตระพองมาตร บ้านเลขที่ 184 ม.5 ต.ท่าโสม อ.เขาสมิง จ.ตราด สภาพบ้านยังไม่ได้เทพื้นยังไม่ได้กั้นผนังบ้าน หลังคาผุพัง ทำให้ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ฝนตกมาน้ำเข้าบ้าน พื้นฉะไปหมด จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน ร่วมกันผู้นำหมู่ที่ 5 ได้ลงพื้นที่ทำความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการและสอบถามความประสงค์ในการแก้ไขปัญหาการซ่อมแซมต่อเติมบ้านให้กับ น.ส. ญัฐธินี ตระพองมาตร โดยเจ้าตัว ยินดีเข้าร่วมโครงการบ้านพอเพียงชนบท และยินดีที่จะสมทบกองทุนบ้านพอเพียงตำบลท่าโสม เพื่อเป็นกองทุนในการต่อยอดดำเนินงานโครงการช่วยเหลือบ้านอื่นๆ ต่อไป หลังจากดำเนินการเทพื้นบ้านและกั้นผนังเสร็จ รู้สึกดีใจมาก ที่บ้านมีความแข็งแรง มั่นคงปลอดภัยมากขึ้น ไม่ต้องกลัวเวลาฝนตก จะมีน้ำซังที่พื้น ทำให้บ้านเป็นบ้านที่สมบูรณ์แบบ

ก่อนดำเนินการ

ระหว่างดำเนินการ

หลังดำเนินการ

กิจกรรมสร้างพื้นที่สีเขียวร่วมปลูกป่าชุมชน อนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำท่องเที่ยวชุมชน ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีท้องถิ่น ท้องถิ่น จิตอาสา ผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา จัดหาพันธุ์กล้าไม้โกงกาง จำนวน 1,000 ต้น ปลูกป่าในพื้นที่หมู่ 2 ตำบลท่าเสา มีผู้เข้าร่วม ประมาณ 30 คน เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ เพื่อเป็นแหล่งอาหารของคนในตำบลต่อไป

โครงการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนให้ห่างไกลจากเชื้อโควิด 19 สภามงคลชุมชนร่วมกับ รพ.สต.ท่าโสม ดำเนินการแจกหน้ากากผ้า ให้กับชาวบ้านในพื้นที่ ออกพื้นที่ตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น รมรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเอง และคนในครอบครัวในพื้นที่ตำบลท่าโสมทั้ง 5 หมู่บ้าน พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อในแหล่งชุมชน ตลาด วัด โรงเรียน ร่วมกับผู้นำพื้นที่ อสม.และจิตอาสา รวมถึงการตั้งจุดคัดกรองเฝ้าระวัง คนเข้าออกในตำบล ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโสม ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผ่านพ้นวิกฤติของการแพร่ระบาดในครั้งนี้ไปด้วยกัน

ภาพกิจกรรม ตรวจสอบสุขภาพเคลื่อนที่

ภาพกิจกรรม ฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อตามสถานที่วัด ตลาด โรงเรียน ฯลฯ

ภาพกิจกรรม ตั้งจุดคัดกรองโควิด19

6. ข้อค้นพบสำคัญ

คณะกรรมการชุมชนเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการทำงานมากขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานร่วมกับชุมชนเป็นไปด้วยความสะดวก เกิดการทำงานร่วมกันทั้งผู้นำชุมชนและภาคประชาชน ทำให้ชุมชนมีศักยภาพในการช่วยกันพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ และยังมีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้นโดยรับความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานของสภาองค์กรชุมชนในการประสานงานเชื่อมโยงเครือข่ายในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนดำเนินการประสานงานให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขพัฒนาชุมชนตามแผนพัฒนา พัฒนากลุ่มอาชีพให้ตำบลมีการสร้างงานสร้างอาชีพและหลากหลายขึ้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาต่อยอดเพื่อเพิ่มศักยภาพคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ การแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย และจัดสรรที่ทำกินให้แก่ผู้ยากจน ด้อยโอกาส ตลอดจนจัดตั้งศูนย์ประสานงานประจำตำบลดำเนินงานด้านต่างๆ โดยให้สภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นผู้ดำเนินการ

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายเทพนรินทร์ พาณรัตน์

ตำแหน่ง ผู้ประสานงานสภาฯ/เครือข่าย

เบอร์โทร 089-0919947

**การแก้ไขช่วยเหลือปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย
สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด**

1.บริบทพื้นที่

ตำบลท่าพริก มีผู้สูงอายุเล่าว่า ตรงทำน้ำศาลเจ้าพ่อท่าพริก มีต้นพริกใหญ่ขึ้นอยู่หนึ่งต้น ลำต้นสูงใหญ่มาก ครั้นต้องการเก็บเมล็ดพริกไปรับประทานต้องใช้ไม้สอยหรือเอาเก้าอี้มารองรับ ประกอบกับทำน้ำแห่งนี้เป็นบริเวณที่ชาวบ้านใช้เป็นทำน้ำเทียบเรือสินค้า มีเรือใบลำใหญ่บรรทุกสินค้าต่าง ๆ เช่น มูลเป็ด มูลไก่ กากปลา หรือสินค้าอื่น ๆ ที่ชาวบ้านหามาได้นำมาขายที่นี่ ส่วนมากจะซื้อขายกันในช่วงบ่าย เพราะเรือหาปลาออกหาปลาในตอนบ่ายและกลับเข้ามาขายของวันรุ่งขึ้น เวลาช่วงเรือเข้าจะมีสัญญาณเป่าแตรเสียงยาว แสดงว่าปลามาก ถ้าเป่าแตรเสียงสั้นแสดงว่าปลาน้อย ชาวบ้านจะมาซื้อขายกันที่นี่ ชาวบ้านจึงเรียกว่า "ท่าพริก" นับตั้งแต่นั้นมา พร้อมทั้งนำไปตั้งชื่อว่า "ตำบลท่าพริก" มาจนถึงปัจจุบัน ตำบลท่าพริกมีพื้นที่ 6 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 4,300 คน

พื้นที่โดยรวมของตำบล สภาพพื้นดินเป็นดินนา เหมาะสำหรับทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ อาชีพหลัก ทำนา ทำสวน อาชีพเสริม เลี้ยงไก่พื้นเมือง

อาณาเขตพื้นที่ ทิศเหนือ ติดต่อ ต.ท่ากุ่ม อ.เมือง จ.ตราด ทิศใต้ ติดต่อ อ่าวไทย ทิศตะวันออก ติดต่อ ต.ตะกวด อ.เมือง จ.ตราด ทิศตะวันตก ติดต่อ ต.เนินทราย อ.เมือง จ.ตราด

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านการพัฒนากลุ่มอาชีพ ประชาชนในพื้นที่ขาดการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ประชาชนไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้าชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชนขาดความรู้ทักษะในการดำเนินการตลาด การแปรรูป การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ปัญหาด้านแรงงานอพยพย้ายถิ่นมีการเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างด้าว ส่งผลกระทบต่อการสื่อสารในด้านภาษา การบริหารจัดการ การแข่งขันทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักรู้ในการดูแลเฝ้าระวัง ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีการทิ้งขยะ โดยไม่มีระบบการบริหารจัดการขยะในชุมชน

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชน ภายใต้โควิด-19 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนจากรัฐ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีความยากลำบาก ขาดองค์ความรู้ในการดูแลป้องกันตนเอง ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากการว่างงาน ถูกไล่ออก ส่งผลต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีปัญหาหลักเล็กขโมยน้อย ยาเสพติด โดยเฉพาะด้านคุณภาพชีวิต คนมีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ

ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อการพักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เนื่องจากมีฐานะยากจน ไม่มีรายได้ที่แน่นอน จึงไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรงได้ รวมทั้งสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ยากไร้ที่ยังเข้าไม่ถึง เวลาเจ็บป่วยไม่มีสวัสดิการดูแล

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมมีปัญหาท้องถิ่น เช่น สงกรานต์ วันผู้สูงอายุ วันตากบาตรโทโว ฯลฯ ไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอยู่ใกล้เมืองตราด ทำให้วัฒนธรรมเลือนหายไป

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าพริก เป็นขบวนการขับเคลื่อนภาคประชาชนที่ประกอบด้วยกลุ่มองค์กรชุมชนในตำบล ผู้นำท้องที่ท้องถิ่น ฯลฯ ได้เปิดเวทีประชุมเพื่อใช้พื้นที่สภาองค์กรชุมชนเป็นพื้นที่กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวางแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1.สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ผู้เดือดร้อน สภาพปัญหาความต้องการแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว พัฒนางานในพื้นที่ ให้ครอบคลุมทุกงานประเด็นทั้งด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.ประชุมเพื่อทบทวนแผน จัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น แก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหาข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการแก้ไขปัญหายภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาด้านสังคมเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3.การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำกิจกรรม/โครงการ ภายใต้แผนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มาสู่การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่

4.บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล มีพื้นที่กลางของตำบลที่บูรณาการร่วมกัน ทั้งสภาองค์กรชุมชน อำเภอ จังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบข้อมูล การสื่อสารประชาสัมพันธ์

5.ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนตำบล จัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เติบโตขึ้นภายใต้ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสภาองค์กรชุมชน

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สภาองค์กรชุมชนตำบลท่าพรุก ได้หยิบยกปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยมาดำเนินงานภายใต้สภา
องค์กรชุมชน ผ่านกิจกรรมโครงการบ้านพอเพียง เพื่อช่วยเหลือครัวเรือนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ผู้มีรายได้น้อย
คนด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยได้ซ่อมแซมบ้านที่ชำรุด ทวดโทรม ปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น มั่นคงแข็งแรง มี
ความปลอดภัยในการพักอาศัย จากการสำรวจพบว่ามีครัวเรือนเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยทั้งหมด 108 หลังคาเรือน
สภาองค์กรชุมชนได้มีจัดกลไกคณะทำงานดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบล ดังนี้

คณะทำงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยตำบลท่าพรุก

1. นายวิวัฒน์ สุวรรณพงษ์	ประธานสภา
2. นายเพชร ท่าพรุก	รองประธาน
3. นายเสน่ห์ อภิบาลศรี	ผู้นำหมู่บ้าน
4. นายธีรวิทย์ พงษ์วิเศษ	กรรมการ
5. นายอุดม รัตนพิทักษ์	กรรมการ
6. นายนพพร อภิบาลศรี	ประชาสัมพันธ์
7. นายสมชาย สวัสดิ์วาริ	กรรมการ
8. นายศักดิ์กล โยธาวงษ์	กรรมการ
9. นางจิราภา ศรีบุญประเสริฐ	เลขานุการ
10. นายสุข วิรุฬปักษ์	ช่างชุมชน

ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
1	บ้านกลาง	18
2	บ้านท่าพรุก	14
3	บ้านไผ่พรง	13
4	บ้านตรอกแซง	21
5	บ้านเล่าไหล	15
6	บ้านคลองนา	27
	รวมทั้งหมด	108

แผนพัฒนาที่อยู่อาศัย

ปีงบประมาณ	แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2563	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 4 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2564	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 10 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2565	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 20 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2566	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 30 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง
2567	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย 40 ครั้วเรือน	ผู้ด้อยโอกาสได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมั่นคง แข็งแรง

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพริก	-สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน -สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภาองค์กรชุมชน -มอบเมล็ดพันธุ์ กล้าผักพร้อมปลูก เครื่องอุปโภคบริโภค แก่ครัวเรือนผู้ยากไร้ -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
2	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง	-แนะนำให้ความรู้การเพาะปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ และแจกเมล็ดพันธุ์ไปปลูกที่บ้าน จำนวน 40 ครัวเรือน
3	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง -กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด
4	องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด	แจกถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค แก่กลุ่มเสี่ยง ผู้เดือดร้อนโควิด-19 และครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 20 ครัวเรือน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
5	สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมือง	-ส่งเสริมพัฒนาชุมชน ผ่านกิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การปลูกผักกินเอง การลดรายจ่ายในครัวเรือน ในสถานการณ์โควิด- 19 จำนวน 3 หมู่บ้าน พร้อมงบประมาณสนับสนุน หมู่บ้านละ 8,000 บาท (ม.1,2,3)
6	สภาเกษตรกรไทย	-สนับสนุนงบประมาณซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้ หมู่ที่ 4 จำนวน 1 หลังคา เรือน งบประมาณ 43,000 บาท -แจกถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค แก่กลุ่มเสี่ยง ผู้ติดเชื้อโควิด- 19 และครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 20 ครัวเรือน -มอบงบประมาณช่วยเหลือคนยากไร้ 4 คน คนละ 1,000-2,000 บาท
7	ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด	แจกถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค แก่กลุ่มเสี่ยง ผู้ติดเชื้อโควิด- 19 และครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 30 ครัวเรือน
8	สถานีพัฒนาทรัพยากรป่า ชายเลนที่ 45	กิจกรรมปลูกป่าชายเลนและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ สนับสนุนกล้าพันธุ์ไม้ชาย เลน พันธุ์สัตว์น้ำทะเล

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ได้ดำเนินการช่วยเหลือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยไปแล้วทั้งสิ้น 14 ครัวเรือน จากผู้เดือดร้อนทั้งหมด 108 ครัวเรือน ช่วยให้ผู้เดือดร้อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีสุขลักษณะที่ดีในถิ่นที่พำนัก สุขภาพกายจิตดีขึ้น

ตัวอย่างบ้านพอเพียง

นางสาวละออง เชื้อผกา บ้านเลขที่ 19 หมู่ที่ 6

สภาพบ้านเรือนทรุดโทรม พื้นกระดานผุพัง คนอาศัยเดินไม่ปลอดภัย สัตว์เลื้อยคลานเข้ามาได้

ภายหลังได้เปลี่ยนพื้นกระดานใหม่ ทำให้พักการอาศัย เดินไปมา ปลอดภัยมาก

สภาพความเดือดร้อนที่อยู่อาศัย

สภาพที่อยู่อาศัยหลังการซ่อมแซม

นอกเหนือจากการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่ให้มีความมั่นคงแข็งแรงแล้ว สภาองค์กรชุมชนยังได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้บริจาคเงินสนับสนุน ซื้อประตู ฝาผนัง อุปกรณ์เพิ่มเติมสำหรับซ่อมแซมบ้าน เป็นเงินจำนวนกว่า 10,000 บาท บ้างก็มาช่วยเป็นแรงงานอาสา ช่วยซ่อมแซมบ้านเรือน ภาควิหน่วยงานในพื้นที่ต่างช่วยหนุนเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต อาทิเช่น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพริก สนับสนุนสถานที่ประชุมองค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน สนับสนุนการสำรวจผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยบ้านพอเพียงร่วมกับสภาองค์กรชุมชน มอบเมล็ดพันธุ์ กล้าผักพร้อมปลูก เครื่องอุปโภคบริโภค แก่ครัวเรือนผู้ยากไร้ ช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง แนะนำให้ความรู้การเพาะปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ และแจกเมล็ดพันธุ์ไปปลูกที่บ้าน จำนวน 40 ครัวเรือน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แนะนำการดูแลป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโควิด การตรวจสุขภาพ การดูแลตนเอง กิจกรรมช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยโควิด องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด แจกถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค แก่กลุ่มเสี่ยง ผู้เดือดร้อนโควิด-19 และครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 20 ครัวเรือน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง ส่งเสริมพัฒนาชุมชน ผ่านกิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การปลูกผักกินเอง การลดรายจ่ายในครัวเรือน ในสถานการณ์โควิด-19 จำนวน 3 หมู่บ้าน พร้อมงบประมาณสนับสนุน หมู่บ้านละ 8,000 บาท (หมู่ที่ 1,2,3) ขณะเดียวกันสภาภาษีไทย สนับสนุนงบประมาณซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้ หมู่ที่ 4 จำนวน 1 หลังคาเรือน งบประมาณ 43,000 บาท แจกถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค แก่กลุ่มเสี่ยง ผู้เดือดร้อนโควิด-19 และครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 20 ครัวเรือน มอบงบประมาณช่วยเหลือคนยากไร้ จำนวน 4 คน คนละ 1,000-2,000 บาท ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด แจกถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค แก่กลุ่มเสี่ยง ผู้เดือดร้อนโควิด-19 และครัวเรือนบ้านพอเพียง จำนวน 30 ครัวเรือน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

การช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการนั้น ส่งผลให้ผู้มีรายได้น้อยต่างมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ในด้านที่อยู่อาศัย มีความมั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน คนมีการร่วมมือ ร่วมใจกันช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ซึ่งการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าพริก ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีในท้องถิ่นอย่างมาก เห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อผู้ยากไร้ คนด้อยโอกาส การสนับสนุนอุปกรณ์ยังชีพ ภายใต้สถานการณ์โควิด

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนมีแผนในการช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยสมาชิกได้มีข้อตกลงร่วมกันในการออมครัวเรือนบ้านพอเพียง เดือนละ 30 บาท เพื่อเป็นการส่งเสริมการออมให้กับครัวเรือน และสภาองค์กรชุมชนมีแผนที่จะทำโครงการเล็ก อบายมุขร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพริก เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกลดละเลิกอบายมุขในครัวเรือน ห้างไกลอบายมุขและยาเสพติด

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายวิฑูรย์ สุวรรณพงษ์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลท่าพริก
เบอร์โทร 062-5324526

การอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน
สภาองค์กรชุมชนตำบลบางปิด อำเภอลำสมอ จ.ตรัง

1.บริบทพื้นที่

เดิมหมู่บ้านนี้มีชื่อว่า “บ้านบังปิด” ซึ่งหมายถึง ทั้งปิดทั้งบัง ทั้งนี้ เนื่องจากเกิดโรคระบาดร้ายแรงชนิดหนึ่ง ที่ผู้ป่วยมีอาการท้องร่วงอย่างรุนแรง ติดต่อกันได้รวดเร็วมาก ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “โรคทำ” โรคนี้ระบาดขยายพื้นที่ไปเรื่อยๆ แต่เกิดเฉพาะบริเวณรอบๆ หมู่บ้านนี้เท่านั้น เรียกรวมกันว่า “หมู่บ้านบางปิด” ต่อมาในหมู่บ้านได้เกิดความขัดแย้งแตกแยกกัน จึงเกิดการแบ่งพรรคพวกเป็นชุมชนเล็ก ๆ เรียกว่า “หมู่บ้านบางปิดล่าง” จึงมีชื่อตามลักษณะของพื้นที่อยู่ด้านล่างหรือด้านใต้ และติดน้ำเป็น “บางปิดล่าง” และได้ใช้ชื่อบางปิดเป็นชื่อตำบลด้วย

ตำบลบางปิด ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอลำสมอ มีทางหลวงสายแหลมอ-แสนตู่ เชื่อมต่อระหว่างตำบลกับอำเภอ ระยะทาง 12 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 47.95 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศเป็นเนินเขาสลับที่ราบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินลูกคลื่น สลับสูงต่ำ มีเนินเขาตั้งกระจายตัวอยู่ทั่วไป สภาพดินเป็นดินร่วน ระบายน้ำได้ดี

อาณาเขตตำบล ทิศเหนือ ติดกับ ต.ท่าโสม อ.เขาสมิง จ.ตรัง ทิศใต้ ติดกับ ต.คลองใหญ่ อ.แหลมอ จ.ตรัง ทิศตะวันออก ติดกับ ต.คลองใหญ่ อ.แหลมอ จ.ตรัง ทิศตะวันตก ติดกับ ทะเลอ่าวไทย

มีเกาะที่อยู่ในเขตการปกครอง จำนวน 5 เกาะ คือ 1.เกาะจิกใน 2.เกาะนก 3.เกาะลิง 4.เกาะมะปริง 5.เกาะกลาง

แบ่งเขตการปกครองเป็น 8 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งหมด 4,581 คน จำนวนหลังคาเรือน 1,628 หลังคาเรือน อาชีพหลัก ของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบางปิด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำไร่สับปะรด ทำการประมง อาชีพเสริม คือ การจัดทำกะปิ รับจ้างทั่วไป

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

คุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เด็กกำพร้า เด็กในครอบครัวยากจน และผู้ด้อยโอกาสมีจำนวนมาก จึงยังต้องการช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิต สถานการณ์โควิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่โดยรวมของประชาชนในพื้นที่ ต่อการใช้ชีวิต การรวมกลุ่ม รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาแหล่งกักเก็บน้ำเพราะขาดสถานที่ก่อสร้างสระน้ำ ประชาชนในพื้นที่ขาดจิตสำนึกในการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ถูกทำลายโดยมนุษย์และธรรมชาติ ปัญหาที่สำคัญคือ การกัดเซาะชายฝั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าชายเลนถูกทำลาย เนื่องจากที่ผ่านมามีการบุกรุก ทำลายป่าชายเลนเพื่อพัฒนามาเป็นการทำบ่อน้ำเกลือ ป่าถูกทำลาย น้ำทะเลก็เข้ากัดเซาะชายฝั่ง ในพื้นที่ติดทะเล

ด้านรายได้เศรษฐกิจครัวเรือน จากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนอยู่ได้จากรายได้จากการทำสวนยางพารา ประมง ฯ ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ภายใต้มันเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ด้านที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม ของบ้านผู้มีรายได้น้อย คนยากจน คนพิการ คนสูงอายุ ข้าราชการทุพพลภาพ เนื่องจากประชาชนยากจน ไม่มีรายได้ในการซ่อมแซมปรับปรุงบ้านเรือนให้มีความมั่นคงแข็งแรง

3.สภาพองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

จากสภาพปัญหาที่พบในพื้นที่ตำบล สภาพองค์กรชุมชนจึงได้มีกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นกลไกหลักในการร่วมแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น เน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนสภาพองค์กรชุมชน มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1.ประชุมสภาพองค์กรชุมชน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจและปรึกษาหารือเรื่องการจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาตำบล
- 2.การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อสำรวจปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
- 3.จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มองค์กรชุมชน ผู้นำท้องที่ท้องถิ่น ประชาชน ร่วมกับสภาพองค์กรชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น
- 4.ทีมคณะทำงานจัดเวทีวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลที่ค้นพบที่สำคัญให้ชาวบ้านรับรู้
- 5.นำข้อมูลที่ได้นิยามร่างเป็นแผนพัฒนาตำบล โดยกำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการ
- 6.นำเสนอแผนพัฒนาตำบลต่อที่ประชุมสภาพองค์กรชุมชน เพื่อให้ความเห็นต่อแผนพัฒนาตำบลการขับเคลื่อนสภาพองค์กรชุมชน
- 7.นำเสนอแผนพัฒนาตำบลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้อง และประกาศแผนพัฒนาตำบลของสภาพองค์กรชุมชน
- 8.ติดตามประเมินผลการนำแผนพัฒนาชุมชนตำบลไปใช้ และการสรุปทบทวนการทำงานร่วมกัน

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลระยะ 3-5 ปี

สภาพองค์กรชุมชนตำบลบางปิด อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด

วิสัยทัศน์ บางปิดเมืองแห่งความสุข มั่งคั่งตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย ส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม การกัดเซาะชายฝั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าชายเลนถูกทำลาย นั้นสภาองค์กรชุมชน ได้มีการปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชน หน่วยงาน อบต. กรมเจ้าท่า ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน เห็นควรร่วมกันว่า ชุมชนควรมีการปลูกป่าชายเลน เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ป่าชายเลนให้ช่วยป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ แหล่งอาหารให้คนชุมชน ได้หาอยู่หากิน เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบล โดยได้ประสานงานชุมชนมาร่วมกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน กิจกรรมเฝ้าระวังดูแลรักษาพันธุ์ไม้ป่าชายเลน การป้องกันการกัดเซาะจากน้ำทะเล ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การสร้างแหล่งอาหารชุมชน พัฒนาไปสู่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	องค์การบริหารส่วนตำบลปิต	สนับสนุนกิจกรรมปลูกป่าชายเลน อาหารกลางวัน วัสดุอุปกรณ์การทำ ความสะอาดชายหาด เก็บขยะตามชายหาด ป้ายแจ้งเขตป่าชายเลน งบประมาณ 10,000 บาท
2	ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (น้ำเขียว-ตราด)	สนับสนุนกล้าพันธุ์โกงกาง จำนวน 4,000 ต้น สำหรับปลูกป่าชายเลน
3	ประชาชนในพื้นที่	ประชาชนในพื้นที่ร่วมกิจกรรม ปลูกป่า / เก็บขยะ จำนวน 100 คน
4	เรือเจริญโภคภัณฑ์ (ซีพี)	สนับสนุนอาหารกลางวัน น้ำดื่ม กิจกรรมปลูกป่าชายเลน อาหารกลางวัน จำนวน 50 กล่อง พร้อมน้ำดื่ม
5	สำนักงานจังหวัดตราด	สนับสนุนวัสดุไม้ไผ่กั้นแนวตลิ่ง ป้องกันการกัดเซาะ ระยะทาง 1 กิโลเมตร งบประมาณ 200,000 บาท
6	กรมเจ้าท่าจังหวัดตราด	สนับสนุนการสร้างเขื่อนกันคลื่นทะเล แนวกันตลิ่ง ป้องกันกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทาง 1 กิโลเมตร

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

กิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ ในช่วงปีที่ผ่านมาได้ ดำเนินกิจกรรมปลูกต้นโกงกาง จำนวน 4,000 ต้น พื้นที่ประมาณ 40 ไร่ ซึ่งสภาองค์กรชุมชนได้ร่วมมือกับหลายภาคส่วน ประชาชน ผู้นำชุมชน ในพื้นที่ร่วมกิจกรรมมากกว่า 100 คน พร้อมด้วยหน่วยงานสนับสนุน องค์การบริหารส่วน

ตำบลปิด สนับสนุนกิจกรรมปลูกป่าชายเลน อาหารกลางวัน วัสดุอุปกรณ์การทำความสะอาดชายหาด เก็บขยะตามชายหาด ป้ายแจ้งเขตป่าชายเลน งบประมาณ 10,000 บาท ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (น้ำเขียว-ตราด) สนับสนุนกล้าพันธุ์โกงกาง จำนวน 4,000 ต้น สำหรับปลูกป่าชายเลน เครื่องเจียรไนคอกกัณฑ์ (ซีพี) สนับสนุนอาหารกลางวัน น้ำดื่ม กิจกรรมปลูกป่าชายเลน อาหารกลางวัน จำนวน 50 กล่อง พร้อมน้ำดื่ม พร้อมพนักงานร่วมทำกิจกรรมปลูกต้นโกงกาง

จากการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาช่วยให้ป่าชายเลน ต้นโกงกางที่ปลูก มีส่วนสำคัญในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ หอยจู้บแจง ปูแสม ปูดำ ปลาธรรมชาติได้อาศัย เป็นแหล่งอาหารให้คนชุมชน ได้หาอยู่หากิน ลดรายจ่ายในครัวเรือน รวมทั้งสร้างรายได้จากการนำสัตว์น้ำไปจำหน่าย จากการการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบล ได้นำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน คือ ชายหาดอ่าวตาลคู่ เนื่องจากสภาพทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ดูแล การเก็บขยะรอบหาด ทศนียภาพที่สวยงาม ชักชวนให้นักท่องเที่ยวได้แวะเวียนมาอย่างต่อเนื่อง

ชายหาดอ่าวตาลคู มีลักษณะเด่น คือ หาดทรายเป็นสีแดงละเอียด น้ำทะเลใส สามารถลงเล่นน้ำได้ เหมาะสำหรับเป็นที่พักผ่อนเพราะมีความสวยงามอากาศดี และในบริเวณมีร้านอาหาร ชาวจังหวัดตราดนิยมไปพักผ่อนในช่วงวันหยุด ความเงียบสงบและเป็นธรรมชาติที่ไร้ซึ่งการปรุงแต่งใด ๆ ของอ่าวตาลคู ทำให้ที่นี่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวตราด และถึงแม้จะมีหาดทรายสีแดง แต่ก็ยังเป็นทรายที่มีความละเอียด อีกทั้งน้ำทะเลบริเวณนี้ยังใสแจ๋ว และสามารถลงเล่นน้ำได้อย่างปลอดภัย สำหรับใครที่อยากนั่งกินอาหารริมทะเล บริเวณนี้ก็มีร้านอาหารไว้บริการด้วยเช่นกัน จากหาดอ่าวตาลคูจะมองเห็นเกาะช้างได้อย่างชัดเจน โดยชื่ออ่าวตาลคูมากจากต้นตาลสูงใหญ่ที่ขึ้นสองต้นคู่กันอยู่ตรงกึ่งกลางชาย หาดพอดี แต่ต้นตาลคูนี้ได้โค่นล้มไปเพราะน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งเมื่อประมาณช่วงปี พ.ศ.2524 คงเหลือแต่ต้นไม้ล้มที่ชาวบ้านนำผ้าแพรไปผูกไว้

6.ข้อค้นพบสำคัญ

ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ป่าชายเลน ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ปูปลูกป่าโกงกางให้อุดมสมบูรณ์ ร่วมกันดูแลรักษาชายหาดอ่าวตาลคูเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในชุมชนและนักท่องเที่ยว ช่วยสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ชุมชนมีป่าชายเลนเพิ่มขึ้น มีแหล่งอาหารชุมชน เพื่อหล่อเลี้ยงประชาชน

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลบางปิด มีแผนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวป่าชายเลนในชุมชน ให้ประชาชนได้มาศึกษาเส้นทางธรรมชาติ ดูป่าชายเลน กุ้ง หอย ปู ปลา การปลูกป่าชายเลน สร้างรายได้หมุนเวียนให้กับคนตำบลบางปิด รวมทั้งเชื่อมโยงกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ กับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสรารุธ ณะประสพ
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร. 098-5626383

**ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ พัฒนาความมั่นคงทางด้านอาหาร
สภาองค์กรชุมชนตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง จังหวัดตราด**

1.บริบทพื้นที่

ผู้สูงอายุเล่าว่าเดิม “ตำบลวังกระแจะ” ยังไม่มีเขื่อนระบายน้ำตัดคันที่เรียกกันมาจนถึงปัจจุบัน ไม่มีเจ้าเมืองมาปกครองชื่อ “ท่านพญาตราด” มาประกาศที่ ม.6 (บ้านท้ายวัง ปัจจุบันเป็น ม.5 สระอินทนิล) ได้มีต้นไม้ใหญ่ประมาณ 10 คนโอบ ท่านเจ้าเมืองประทานนามให้เพื่อเป็นสิริมงคลว่า “ตำบลวังกระแจะ” และใช้เรียกชื่อตำบลมาจนถึงปัจจุบัน อีกด้านหนึ่งจากการสอบถามผู้สูงอายุหลายหมู่บ้าน ไม่มีใครยืนยันว่ารู้จักต้นกระแจะ แต่บอกว่าเมื่ออดีตที่ผ่านมา บริเวณบ้านท้ายวังและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นลุ่มน้ำลึก เรือสำเภา สามารถวิ่งได้ มีการพบสมอเรือโบราณที่หนองยายหลาย ม.5 และพื้นที่บ้านท้ายวังเป็นวังน้ำลึก เคยมีกระแจะเข้ามาอาศัย จากคำบอกเล่าของนายเสมอ อินทसार บ้านเลขที่ 25 ม. 9 ในอดีตเป็น ม4 และท่านผู้เฒ่าหลายท่านพูดตรงกัน และยังมีเรียกต่อกันไปอีกหลายวัง เช่น วังหิน เป็นต้น คำว่า “วัง” มาจากวังน้ำลึก ชาวบ้านจะเรียกว่า “วัง” เป็นที่เพราะพันธุ์สัตว์น้ำ ตำบลวังกระแจะตั้งอยู่บนพื้นที่อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด มีเนื้อที่ประมาณ 85.97 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 55,273 ไร่

อาณาเขต

พื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบสูงเนินเขาและเป็นที่ราบสูงสลับกัน มีสภาพพื้นที่กึ่งตัวเมืองชุมชนหนาแน่นกับชนบท โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ ตำบลเขาสมิงอำเภอเขาสมิง และตำบลห้วยแร้ง
ทิศใต้	ติดต่อ ตำบลหนองเสม็ด ตำบลหนองคันทร้ง โดยมีคลองบางพระเป็นแนวเขต
ทิศตะวันออก	ติดต่อ ตำบลเนินทรายโดยมีแม่น้ำตราดเป็นแนวเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง ตำบลคลองใหญ่ อำเภอแหลมงอบและ ตำบลหนอง
โสน อำเภอเมืองตราด

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

เนื่องจากปัจจุบันตำบลวังกระแจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เป็นตำบลที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดในจังหวัดตราด มีประชากรแฝงที่เข้ามาอาศัยเพื่อประกอบอาชีพเป็นจำนวนมาก จนทำให้เกิดชุมชนขนาดใหญ่หลายชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาหลายอย่างตามมา เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาค่าครองชีพสูงนอกจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดดในรูปแบบของสังคมเมือง แต่ประชาชนมีรายได้เท่าเดิม และเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน ราคาผลผลิตผันผวนตามตลาด แต่เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินตามมา โดยตำบลวังกระแจะมีแผนเน้นที่จะพัฒนาอาชีพของเกษตรกรซึ่งถือว่าเป็นคนกลุ่มใหญ่ ควบคู่กันไป โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันมากที่สุด

นอกจากนี้ปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ทำให้คนตกงาน กลับมาอยู่บ้านจำนวนมาก เกิดปัญหาว่างงาน ขาดรายได้ อีกทั้งบางรายยังเป็นพาหะนำเชื้อมาแพร่สู่คนในพื้นที่ ทำให้คนที่อยู่ในชุมชนมีความวิตกกังวล เกิดความหวาดกลัว ไม่กล้าอยู่รวม อีกทั้งปัญหาผู้ติดเชื้อเข้าไม่ถึงกระบวนการการรักษาบางรายจำเป็นต้องรักษาตัวอยู่บ้าน ทำให้เกิดการติดเชื้อในครัวเรือนมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจสร้างการสูญเสียได้

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครัวเรือนผู้เดือดร้อนการแก้ไข ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมา วิเคราะห์ จัดทำ แผนการแก้ไขปัญหภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้

3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล
4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอจังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

สภาองค์กรชุมชนตำบลวังกระแจะ เห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงได้จัดทำโครงการอบรมส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลวังกระแจะ เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่มุ่งเน้นส่งเสริมการจัดอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชน พัฒนาพื้นที่ความมั่นคงทางด้านอาหาร สร้างแหล่งอาหารปลอดภัย โดยส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความรู้ สร้างความชำนาญและประสบการณ์ ด้านการประกอบอาชีพ ยกย่องสินค้าพื้นบ้านให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และสามารถสร้างรายได้ในชุมชน โดยบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภาคี เข้ามามีส่วนร่วมหนุนเสริมการทำงานร่วมกับแกนนำในพื้นที่ ทั้งในเรื่ององค์ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ การจัดทำแผน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	กศน.	สนับสนุนอุปกรณ์การส่งเสริมอาชีพเสริม
2	อบต.วังกระแจะ	นำสิ่งของอุปโภค/บริโภค มาแจกจ่ายเยียวยาผู้กักตัว ที่มีความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่เชื้อโควิด19
3	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	สนับสนุนงบ ในการจัดอบรมจับจิบผ้าในงานพิธีต่างๆ
4	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง	สนับสนุนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ให้ความรู้เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ จำนวน 150 ครั้งเรือน
5	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	มอบเครื่องอัดเม็ดปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลวังกระแจะ

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลวังกระแจะได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจ พัฒนาความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยสำรวจสภาพปัญหาของประชาชนในพื้นที่ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีปัญหาหนี้สิน โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพเกษตรกรเนื่องจากมีต้นทุนการผลิตสูงเพราะจำเป็นต้องใช้สารเคมีบำรุง

พืชพันธุ์ให้ดีผลผลิตในปริมาณที่เพียงพอและมีคุณภาพ ซึ่งการใช้สารเคมีในการทำเกษตรนั้น จะส่งผลกระทบต่อทั้งผู้ผลิตที่ใกล้ชิดรับพิษจากสารเคมีโดยตรง และคนผู้บริโภคที่ซื้อผักผลไม้ไปรับประทาน ซึ่งอาจทำให้ร่างกายได้รับสารพิษเหล่านี้ก่อให้เกิดโรคร้ายตามมาในภายหลังได้ ดังนี้ สภาองค์กรชุมชนจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในครัวเรือน โดยได้จัดทำโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถชุมชน นำมาจัดกิจกรรมสร้างแหล่งอาหารในพื้นที่ โดยการแจกเมล็ดพันธุ์ผักให้กับครัวเรือนนำไปปลูก และได้ประสานความร่วมมือกับเกษตรอำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งได้สนับสนุนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ อบรมให้ความรู้เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ในครัวเรือน โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 150 ครัวเรือน ซึ่งในการอบรมนั้นได้สร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ในการทำเกษตรอินทรีย์ รวมถึงปฏิบัติการทดลองปลูกผัก และส่งเสริมให้มีการปลูกผักในครัวเรือน ภายหลังการอบรมนั้น ทำให้ประชาชนตระหนักถึงการดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เพื่อสุขภาพที่ดี อีกทั้งยังนำความรู้ที่ได้มาต่อยอดปลูกพืชผักสวนครัวไว้รับประทานเองในครัวเรือน ซึ่งแรกเริ่มนั้นมีหมู่บ้านดำเนินการจำนวน 3 หมู่บ้าน จากการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมนั้น พบว่า ครัวเรือนที่ปลูกผักสวนครัวไว้สำหรับรับประทานในครัวเรือน สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ต้องไปจับจ่ายซื้อผักมากินกันในครัวเรือนได้ราวเดือนละ 500 บาท และยังได้บริโภคอาหารปลอดภัยจากผลผลิตของตนเอง ในส่วนที่เหลือก็นำไปจำหน่ายก่อให้เกิดรายได้เสริมมาจุนเจือครอบครัวต่อไป เมื่อคนในชุมชนเห็นรูปธรรมที่เกิดขึ้นจึงได้สนใจและเกิดการขยายเครือข่ายปลูกผักสวนครัวปลอดสารในครัวเรือนเพิ่มอีก 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 7, 12 จากกิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในครัวเรือนนั้น ทำให้ตำบลมีฐานทั้งคน และพื้นที่ในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร นำมาสู่การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเชิงเกษตรภายในตำบลวังกระแจะ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจในชุมชน ต่อยอดไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตในด้านอื่นๆ ต่อไป

6.ข้อค้นพบสำคัญ

1. ประชาชนในตำบลมีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น
2. เกิดความสามัคคีในชุมชน
3. เกิดกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมอาชีพในชุมชน
4. เกิดการแก้ไขปัญหา ผู้ได้รับผลกระทบต่อโรคโคโรนาไวรัส โควิด19

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลวังกระแจะจะมีแผนส่งเสริมการขยายพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ไปอีก 2 หมู่บ้าน ส่งเสริมด้านเกษตรอินทรีย์เชิงคุณภาพ จัดหาแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ ที่รองรับผลผลิตได้ตลอดปี ขยายแกนนำรุ่นใหม่เพิ่มขึ้นจำนวน 30 คนเป็นการเพิ่มจำนวนอาสาในชุมชนเพื่อเป็นพลังในการพัฒนาชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้มีการจัดการปัญหาในชุมชนได้ระดับหนึ่ง ตามศักยภาพของชุมชน สามารถบริหารจัดการตนเองได้และเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายวีระทรัพย์ คงดี

ตำแหน่ง รองประธาน

เบอร์โทร 086-3449558

การแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัยคนในตำบลหนองโสน
สภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

ตำบลหนองโสน เป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ต่ำ ในสมัยก่อน ชาวบ้านไม่มีใครจับจองที่ดิน จึงมีพื้นที่ป่าเบญจพรรณและหนองน้ำ คลอง บึง เป็นส่วนมาก คนในชุมชนประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ปลูกพืชผักสวนครัว การคมนาคมใช้เส้นทางเดินเรือ ทางลำคลอง เพราะมีแม่น้ำลำคลองหลายสาย ที่ไหลมาบรรจบกันในชุมชน และไหลออกสู่คลองน้ำเชี่ยวเป็นเส้นทางสู่ตลาดค้าขายสินค้าที่บ้านน้ำเชี่ยว การคมนาคมนิยมเดินทางกันทางเรือ จากพื้นที่พื้นที่ตำบลหนองโสนเป็นพื้นที่ต่ำจึงมีหนองน้ำขนาดใหญ่ กว้างกินเนื้อที่ ประมาณ 20-30 ไร่ อยู่กลางชุมชน มีต้นดอกโสน ขึ้นเองตามธรรมชาติ อยู่ในหนองน้ำจำนวนมาก ยามที่ต้นโสนออกดอกบานมีสีเหลืองสวยงามเต็มหนองแลดูตระการตาชาวบ้านจึงเรียกกันติดปากว่า หนองโสน ต่อมา จึงกลายเป็นชื่อเรียกชุมชนหนองโสน และเป็นชื่อตำบลในปัจจุบัน

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	จด ต.วังกระแจะ อ.เมือง จ.ตราด
ทิศใต้	จด ต.ห้วยน้ำขาว อ.เมือง และ ต.น้ำเชี่ยว อ.แหลมงอบ
ทิศตะวันออก	จด ต.หนองเสม็ด อ.เมือง จ.ตราด
ทิศตะวันตก	จด ต.น้ำเชี่ยว อ.แหลมงอบ จ.ตราด

ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเนิน,ป่าชายเลน, บางส่วนติดทะเล

พื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูกประกอบอาชีพเกษตรกรรม, อาชีพประมง

การปกครอง และประชากร

ตำบลหนองโสนแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน

หมู่ที่ 1 บ้านหนองโสน

หมู่ที่ 2 บ้านไทรทอง

หมู่ที่ 3 บ้านปากคลองน้ำเชี่ยว

หมู่ที่ 4 บ้านสระบัว

หมู่ที่ 5 บ้านหนองโพร่ง

หมู่ที่ 6 บ้านหินโค้ง

หมู่ที่ 7 บ้านปลายคลองน้ำเชี่ยว

หมู่ที่ 8 บ้านพรงจาก

ประชากรทั้งหมด 5,357 คน 1,401ครัวเรือน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชาชนยากจนรายได้ไม่พอรายจ่าย ชุมชนที่อาศัยในพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่เจ้าท่า ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านรายได้ไม่แน่นอน เกษตรกรผลผลิตตกต่ำต้นทุนการผลิตสูงขาดตลาดรองรับสินค้าชุมชน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเดียว รายได้ไม่เพียงพอในเศรษฐกิจ ยุค 4.0 ปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการเพาะปลูกน้ำไม่เพียงพอ เกษตรกรต้องเปลี่ยนจากสวนผลไม้เป็นสวนยางพารา ราคาขายตกต่ำ

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากพื้นที่ตำบลหนองโสนเป็นพื้นที่ต่ำ น้ำท่วม/ พื้นที่ติดทะเล น้ำเค็มหนุนขึ้นสูงไหลเข้าพื้นที่ ปัญหาดินในตำบลเป็นดินเสีย ดินแข็ง ดินดาน ผลกระทบจากการใช้ ปุ๋ย และสารเคมี ปัญหาขยะในทะเล และครัวเรือนของชุมชนเจ้าท่า

ปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย บ้านเรือนชำรุดทรุดโทรมไม่มั่นคง ไม่มีที่ดินทำกิน อาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะ ป่าชายเลน เจ้าท่า ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ไม่มีเลขที่บ้าน เข้าไม่ถึงระบบสาธารณูปโภค ครอบครัวขยาย ไม่มีที่อยู่อาศัย

ปัญหาเรื่องสุขภาพ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด19 ทำให้คนในชุมชนต้องประสบปัญหาด้านสุขภาพที่ต้องเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด รวมถึงปัญหาสุขภาพด้านอื่นๆ เช่นโรคไข้หวัด ไข้เลือดออก เบาหวาน ความดัน ซึ่งเกิดขึ้นได้กับคนทุกเพศทุกวัย

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโสน ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จัดกระบวนการทบทวนโครงสร้างการทำงานและพัฒนาแผน 4 ด้านที่สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ปัญหาของตำบล วิเคราะห์ศักยภาพของตำบลทั้งจุดเด่นจุดด้อย โอกาส และปัญหาอุปสรรค โดยเน้นการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัย เพื่อเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายได้สำเร็จ

ความฝันที่อยากเห็นของคนหนองโสน คือ

- คนหนองโสนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- มีอาชีพ สร้างรายได้ อย่างต่อเนื่อง
- เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม และเกษตร
- มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์
- เกิดศูนย์สามวัยในชุมชนเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน
- มีความร่วมมือ เฝ้าระวังปัญหาในชุมชน
- มีความมุ่งมั่นขับเคลื่อนอย่างจริงจัง
- มีที่ดินทำกินที่อยู่อาศัยที่มั่นคงปลอดภัย

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบล หนองโสน อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

วิสัยทัศน์ หนองโสนเขตเกษตรกรรม ส่งเสริมการผลิตปลอดภัย สนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้วยการเกษตรอินทรีย์

- เป้าหมาย
1. การพัฒนาความเข้มแข็งขบวนองค์กรชุมชน
 2. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม และเกษตร
 3. การอนุรักษ์ป่าชายเลน ป่าบก
 4. ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย
 5. พัฒนาที่ดินทำกินที่อยู่อาศัยละคุณภาพชีวิต

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากแผนการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลหอนงโสน ได้หยิบยกปัญหาสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัยของคนในตำบล ซึ่งได้มีการพัฒนาข้างชุมชนภายในตำบลและการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้ประชาชนในตำบลมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและมีอาชีพรายได้ในการดำรงชีวิต จึงได้ทำโครงการบ้านพอเพียงชนบท โครงการบ้านมั่นคงชนบท และโครงการส่งเสริมอาชีพ เช่นการทำนํ้ายาเอนกประสงค์ การจัดทำแปลงเพาะเลี้ยงหอยตะกอม การเพาะเลี้ยงเพรียง มีการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของป่าชายเลนเพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว โดยมีการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งในและนอกชุมชนในการพัฒนา

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	อบต.หอนงโสน	-สนับสนุนสถานที่ในการจัดประชุม -สนับสนุนบุคคลากรลงพื้นที่ร่วมดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียง ช่วยประเมินราคาวัสดุ -สนับสนุนข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยในตำบลหอนงโสน
2	พัฒนาชุมชนอำเภอเมือง	-โครงการทำนํ้ายาเอนกประสงค์สนับสนุนวิทยากรอบรมให้ความรู้และอุปกรณ์ประกอบการอบรมให้กับสมาชิก 25 คนจาก 8 หมู่บ้าน
3	รพ.สต.หอนงโสน	ลงพื้นที่ดูแลสุขภาพคนในตำบล ออกตรวจคัดกรองโควิด ร่วมกับ อสม.ระดับหมู่บ้าน
4	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราด	-ช่วยเหลือมอบรถสามล้อให้ผู้พิการ ปี 2564 จำนวน 2 คัน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
5	สำนักงานเจ้าท่า ภูมิภาคสาขาตราด กรมเจ้าท่า	-ลงพื้นที่วัดพิกัดขอบเขตพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชน -ออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำแม่น้ำ
6	ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากร ป่าชายเลนที่ 1	-สนับสนุนองค์ความรู้ สถานที่ ในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติปฎิภูมิ ทัศน์เพื่อทำศูนย์เรียนรู้ป่าชายเลน
7	สถาบันพัฒนาองค์กร ชุมชน(องค์การ มหาชน)	-สนับสนุนงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถชุมชน -โครงการบ้านพอเพียง ปี 2564 จำนวน 19 หลัง
8	สมาคมกู้ภัยหลักเกาะ	สนับสนุนถุงยังชีพจำนวน 70 ชุด ให้กับกลุ่มเปราะบางในพื้นที่

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินงานพัฒนาแก้ไขปัญหาดังกล่าวของสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโสนได้แก้ไขปัญหาคอแฉะบ้านเรือนในที่ดินเดิมที่มีเอกสารสิทธิ์ด้วยโครงการบ้านพอเพียงชนบท โครงการบ้านมั่นคงชนบท สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโสนได้นำข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย ร่วมกับข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนที่มีการแจ้งความเดือดร้อนเข้าไป ประกอบกับการทำข้อมูลเรื่องการสร้างบ้านในที่ดินเจ้าท่า เกิดการประสานงานแก้ไขปัญหาร่วมกันในทุกภาคส่วน

โครงการบ้านพอเพียงชนบทตำบลหนองโสน เริ่มดำเนินการในปี 2562 จำนวน 20 หลัง ,ปี 2563 จำนวน 38 หลัง ปี 64 จำนวน 19 หลัง รวม 73 หลัง มีการบริหารงานโดยสร้างเป็นกองทุนระดับตำบลเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในรายอื่นๆที่เข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ ผู้พิการ ผู้ยากจนในพื้นที่ ปัจจุบันมีเงินกองทุนบ้านพอเพียงจำนวน 50,000 บาท ทางคณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโสน ได้มีมติร่วมกันให้นำเงินกองทุนบ้านพอเพียงตำบลหนองโสน จำนวน 36,000 บาท คอแฉะบ้านให้กับ นายสนอง ขาวงษ์ หมู่ 3 เป็นผู้พิการ ที่มีสภาพบ้านพื้นบ้านพัง เสาบ้านหัก โดยการช่วยเหลือแบบให้เปล่า ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันของคนในชุมชน ทั้งชาวบ้านผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น เปลี่ยนจากพื้นไม้เป็นพื้นปูน สร้างความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยมากขึ้น นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนยังได้ประสานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราดในเรื่องการมอบ

รถสามล้อผู้พิการให้กับ นายสนอง ขำวงษ์ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต อำนวยความสะดวกในการเดินทางให้มี
ความคล่องตัวมากขึ้น

ภาพประกอบ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราดมอบรถสามล้อผู้พิการ

นอกจากนี้การดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียงชนบท ยังได้ดำเนินการซ่อมแซมบ้านร่วมกับ
เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน ตั้งแต่เรื่องข้อมูลผู้เดือดร้อน การถอดราคาประเมินซ่อมแซม
บ้านแต่ละหลัง ลงพื้นที่ตรวจสอบความถูกต้องความแข็งแรงจากการซ่อมบ้านร่วมกับคณะทำงานสภาองค์กรชุมชน
ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น ทำให้ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลซ่อมแซมบ้านที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยทั้ง
ชีวิตและทรัพย์สิน

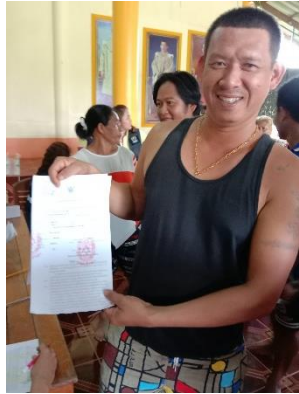

โครงการบ้านมั่นคงชนบทตำบลหนองโสน กลุ่มออมทรัพย์บ้านน้ำเขียว จ.ตราด เป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่เจ้าท่า ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) จำนวน 111 ครัวเรือน งบประมาณ 4,000,000 บาท เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมในที่ดินเดิม จากการสนับสนุนงบประมาณในครั้งนี้ เป็นการเริ่มต้นการประสานเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานในพื้นที่ทำให้สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาตราด กรมเจ้าท่า ออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำแม่น้ำ ให้กับผู้เดือดร้อน เพื่อให้สามารถดำเนินการซ่อมแซมบ้านได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ได้มีการพัฒนาทำบ้านที่มากกว่าบ้านคือการสร้างชุมชนที่ช่วยเหลือกันในทุกด้าน การพัฒนาทีมช่างชุมชนช่วยเหลือซ่อมแซมบ้านให้ผู้สูงอายุและด้อยโอกาส การจัดสวัสดิการชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การส่งเสริมอาชีพ นำร่องโครงการเลี้ยงหอยตะเภา เลี้ยงเพียง โดยประสานงานกับศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 ขอใช้ไม้ที่ล้มกีดขวาง ลำคลองไม้ล้มจากธรรมชาติ เอามาทำเป็นเชื้อพะยะเพียง เพื่อให้เป็นตัวอย่างในการอนุรักษ์ทรัพยากร นำร่องโครงการปาพูดได้ โดยใช้พื้นที่ของป่าชายเลน ,องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนประสานหน่วยงานในการขอพืชพันธุ์กล้าไม้ ทำป้ายชื่อต้นไม้ ป่าชายเลน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด สนับสนุนกล้าไม้ป่าชายเลนพันธุ์ไม้ที่หายาก เพื่อนำมาปลูกในพื้นที่เป็นศูนย์เรียนรู้ เรื่องทรัพยากรธรรมชาติให้กับคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้สืบทอด

ภาพประกอบการ
ดำเนินงาน
โครงการบ้าน
มั่นคงชนบทใน
พื้นที่เจ้าท่า

ผู้เดือดร้อนได้รับหนังสือใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำแม่น้ำ

โครงการเลี้ยงหอยตะไกร

การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติปฎิภูมิทัศน์เพื่อทำศูนย์เรียนรู้ป่าชายเลน

การจัดการขยะในหมู่บ้านของชุมชนในเขตเจ้าท่า โครงการบ้านมั่นคงชนบท สิ่งแวดล้อม

โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิต นำร่องโครงการจากผู้เข้าร่วมโครงการบ้านพอเพียงชนบท โครงการทำน้ายาเอนกประสงค์ โดยพัฒนาชุมชนอำเภอแหลมฉบัง สนับสนุนวิทยากรอบรมให้ความรู้และอุปกรณ์ประกอบการอบรมให้กับสมาชิก 25 คนจาก 8 หมู่บ้าน การทำน้ายาเอนกประสงค์ เป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือนและยังสามารถนำมาจำหน่ายให้ร้านค้าในชุมชนสร้างรายได้ให้กับสมาชิก

การช่วยเหลือผู้เดือดร้อนภายใต้สถานการณ์ โควิด 19 สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโสน ร่วมกับสมาคมกุฎีหลักเกาะ รพ.สต.หนองโสน กลุ่ม อสม. ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น ลงพื้นที่แจกถุงยังชีพจำนวน 70 ถุง ให้กับกลุ่มผู้เปราะบาง ผู้สูงอายุ ตติเตียง ที่ไม่สามารถเข้าไม่ถึงการเยียวยาของภาครัฐ รวมถึงการตรวจคัดกรองเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ผู้ที่เข้าไม่ถึงการเยียวยาของรัฐได้รับการช่วยเหลือ สามารถดำรงชีพในสภาวะปัจจุบันได้

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราด สนับสนุนเรื่องกายภาพของผู้พิการประเภท 3 โดยการสนับสนุนจักรยานสามล้อโยกโยก รวม 4 คัน ในปี 62 จำนวน 1 คัน ,ปี 63 จำนวน 1 คัน,ปี 64 จำนวน 2 คัน จากการดำเนินงานเรื่องนี้คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนได้เล็งเห็นว่าผู้พิการประเภทนี้ใช้ไม่เท่าในการเดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆ ใช้ระยะเวลาเดินทางนานกว่าจะถึงจุดหมาย จึงอยากช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทาง เป็นการช่วยแบ่งภาระกำลัง ออกกำลังกายไปในตัว ทำให้ผู้พิการมีความคล่องตัวในการเดินทาง การทำกิจกรรมมากขึ้น

6.ข้อค้นพบสำคัญ

ประชาชนในตำบลมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนร่วมแก้ปัญหาของตนเอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ บ้านเรือนมั่นคงปลอดภัยสุขภาพจิตดี มีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิม เกิดความสามัคคีช่วยเหลือกันในชุมชน เกิดการรวมตัวตั้งกลุ่มอาชีพพัฒนาส่งเสริมอาชีพในชุมชนให้มีรายได้ ชุมชนได้ร่วมกันการแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ได้ช่วยเหลือดูแล ผู้เปราะบาง เช่นผู้ยากจน สูงอายุ พิการ ติดเตี้ย ฯลฯ

7.แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโสน มีแผนที่จะขับเคลื่อนงานต่อไปให้ครบทุกด้านตามแผนงาน ได้แก่ การทบทวนข้อมูล วิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล แผนงานกับหน่วยงานโดยใช้สภาองค์กรชุมชนขับเคลื่อนงานรูปธรรมเชิงประจักษ์อย่างแท้จริง เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาต่อเนื่องทั่วถึง มีพลัง

1. การสร้างรูปธรรมด้านที่อยู่อาศัยให้ทั่วถึง ครบถ้วน
2. การพัฒนาด้านการท่องเที่ยววิถีชุมชน
3. การส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืน
4. การบูรณาการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนทั้งในและนอกอย่างแท้จริง

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายสันติ อุนกมล
ตำแหน่ง คณะทำงานสภาองค์กรชุมชน
เบอร์โทร 063-6508224

หนองคันทร้งแก้ไขพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง
สภาองค์กรชุมชนตำบลตำบลหนองคันทร้ง อำเภอเมือง จังหวัดตราด

1.บริบทพื้นที่

ตำบลหนองคันทร้ง เป็นหมู่บ้านเก่าแก่มากกว่า 250 ปี ที่มีเชื้อสายเป็นคนไทยดั้งเดิมของจังหวัดตราด ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองตราดแบ่งเขตปกครอง 5 หมู่บ้าน เกิดจากการรวมตัวของ ตำบลแหลมศิลา และตำบลหนองคันทร้งตำบลแหลมศิลา เรียกตามลักษณะพื้นที่ที่เป็นแหลมและมีหินศิลาแลงมาก ประกอบด้วย 2หมู่บ้านได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านท่าหลวง ปัจจุบันเรียกบ้านแหลมหิน ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมทะเลมีวิถีชีวิตชาวประมงมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน หมู่ที่ 2 บ้านแหลมหิน ปัจจุบัน เรียกบ้านท่าระแนะ วิถีประมงและทำนา

ตำบลหนองคันทร้ง มี 3 หมู่บ้าน หมู่ที่3 บ้านหนองคันทร้งล่าง หมู่ที่ 4 บ้านหนองคันทร้ง หมู่ที่ 5 บ้านแหลมสำโรง ชื่อหนองคันทร้งสันนิษฐานเป็น คือ เรียกตามลักษณะพื้นที่และต้นไม้ ที่กลางหมู่บ้านจะมีหนองน้ำใหญ่มีต้นคันทร้งจำนวนมาก (คันทร้ง คือชื่อพันธุ์ไม้ชนิดหนึ่ง คล้ายต้นกะพ้อชอบขึ้นตามป่าดินทรายใกล้ทะเลเนื้อไม้ยังแก้ยั้งเหนียวลำต้นใช้ทำด้ามมีดขอ ใบใช้ฆุงหลังคา)

พื้นที่ของตำบล ตำบลหนองคันทร้งมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 17,187 ไร่ (27.50 ตารางกิโลเมตร) เป็นพื้นที่สำหรับการเกษตรที่อยู่อาศัย ประมาณ 16,562 ไร่ เป็นพื้นที่ป่าชายเลน ประมาณ 5,625 ไร่

อาณาเขต ทิศเหนือ จด ต.หนองเสม็ด และต.วังกระแจะอำเภอเมืองตราด

ทิศใต้ จด ต.ห้วงน้ำขาว อำเภอเมืองตราด

ทิศตะวันออก จด ปากแม่น้ำตราด อ่าวตราด อำเภอเมืองตราด

ทิศตะวันตก จด ต.หนองเสม็ด และ ต. หนองโสน อำเภอเมืองตราด

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สลับกับลูกคลื่นที่เทเอียงลาดจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออก มีพื้นที่ป่าชายเลนอยู่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าปากคลองบางพระ ป่าเกาะเจ้า และป่าเกาะลอย

วิถีชีวิตและอาชีพคนในตำบล

อาชีพหลักคือ คือเกษตรกร มีการทำนา ทำสวน ประมงชายฝั่ง ค้าขายและ รับจ้างทั่วไป

ศักยภาพของตำบล

จุดเด่น **ทุนทางสังคม** มีกลุ่มองค์กรต่างๆ มีภูมิปัญญา องค์ความรู้ วิถีชุมชน ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง รักสามัคคีกันทำงานร่วมกันได้ วัฒนธรรมชุมชน

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางอาหาร ประมงพื้นบ้าน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วิถีชุมชน-กลุ่มอนุรักษ์ กลุ่มรักษ์ป่าชายเลนรักท้องถิ่น - ศูนย์เรียนรู้ป่าชายเลน -เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ป่าชายเลน 5,620 ไร่ ประวัติศาสตร์ แหล่งอนุรักษ์สัตว์น้ำ หอยพื้นเมือง

การพัฒนาอาชีพและรายได้ สนับสนุน การรวมกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเลี้ยงปลา นาแปลงใหญ่ เกษตรอินทรีย์ มหกรรมอาหารทะเลพื้นบ้าน แปรรูปผลิตภัณฑ์ในชุมชน

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาชุมชน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทร่วมกับคณะทำงานแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัย กลุ่มผู้เดือดร้อน และท้องถิ่นทำให้ได้รับรู้ปัญหาของชุมชน ดังนี้

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบเรื่องการประกอบอาชีพ นโยบายรัฐด้านกฎหมายประมงทำให้ชุมชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้เรือต้องจอด ถูกจับ ออกทะเลไม่ได้ วิถีชุมชนเปลี่ยนมาประกอบอาชีพรับจ้างไม่มั่นคง ยากจน เป็นหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ ขาดทักษะในการประกอบอาชีพเนื่องจากต้องประกอบอาชีพดั้งเดิมไม่มีอาชีพเสริม และอาชีพเกษตรต้นทุนในการผลิตสูง ขาดทุน ไม่มีตลาดรองรับ ชุมชนตกงานผลกระทบจากโควิด

ปัญหาด้านสังคม วิถีชุมชนเปลี่ยนแปลง การสืบทอดภูมิปัญญามีน้อยขาดคนรุ่นหลังสืบทอดเยาวชนขาดการเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน วิถีชุมชน กำลังจะสูญหาย การมีส่วนร่วมของคน 3 วัย เยาวชนมีน้อย การเอื้ออาทร แบ่งปัน เริ่มน้อยลง

ปัญหาสุขภาพ ชุมชนยังเป็นโรคเรื้อรัง เช่น ความดัน เบาหวาน ไขมันเลือดสูง เนื่องจากการบริโภคอาหาร

ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1. ปัญหาขยะในทะเล น้ำเสียจากครัวเรือน นาุ้ง น้ำสารเคมีจากต้นน้ำและเกษตรกร
2. จำนวนสัตว์น้ำน้อยลงเพราะระบบนิเวศและสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงระบบน้ำขึ้นน้ำลง การตื่นเขิน และทับลมของตะกอนจากแม่น้ำและดินจากพื้นที่ชายฝั่งไหลลงทะเล
3. การบริหารจัดการการส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่เกิดการพัฒนาในระดับตำบล
4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอุปสรรคหลายด้าน ชุมชนยังเข้าไม่ถึงสิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

ปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย

1. ที่อยู่อาศัย-อยู่ในพื้นที่เจ้าท่า /ป่าชายเลน /ชุมชนแออัด ครอบครัวยาย ทวดโตรมมาก งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ค่าเช่าแรงงานในการซ่อมแซม
 2. ไม่มีเอกสารสิทธิครอบครองในที่ดิน
 3. ผู้อาศัยชายฝั่งไม่มีที่ดินทำกิน
 4. ชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลน เจ้าท่า ป่าสงวน แนวเขตไม่ชัดเจน ทับซ้อนกันของพื้นที่ ระเบียบแนวทางปฏิบัติไม่สอดคล้องกันของเจ้าท่ากับท้องถิ่น การเสียภาษีบำรุงที่ดินไม่เป็นธรรม เหลื่อมล้ำมาก
- ตารางเมตรละ 5 บาท

ปัญหาสวัสดิการ

1. การจัดสวัสดิการยังไม่ทั่วถึง คนยากจนด้อยโอกาสเด็กและเยาวชนเข้าไม่ถึงสวัสดิการชุมชน

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทร่วมกับคณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัย ผู้เดือดร้อน ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาโดยทบทวนข้อมูลวิเคราะห์ทบทวนแผนงานการแก้ไขปัญหาตามที่ได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ร่วมไว้ โดยเน้นกระบวนการรับฟังความคิดเห็น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ การขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนใช้แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และการนำแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติ

ขั้นตอนการพัฒนาแผน

1. ประชุมสภาองค์กรชุมชนเพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงาน สร้างความเข้าใจ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลครัวเรือนเอกสาร เพื่อสำรวจปัญหา ศักยภาพชุมชนสภาพความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
3. จัดเวทีวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลที่ค้นพบที่สำคัญให้ชาวบ้านรับรู้
4. คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน คอชต.
5. เวทีร่วมทุกภาคส่วนวิพากษ์แผน รับฟังความคิดเห็นต่อแผนนำสู่การปฏิบัติ
6. เชื่อมโยงแผนพัฒนาสภาองค์กรชุมชนกับหน่วยงานท้องถิ่น

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทร .อำเภอ เมืองตราด จังหวัด ตราด

วิสัยทัศน์ ร่วมใจ รักถิ่น รักทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ท่องเที่ยวเชิง

นิเวศน์ แหล่งอาหารดี เกษตรอินทรีย์ ปักจาย 4 ครบถ้วน

เป้าหมาย สานพลัง จัดการทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้และการ

จัดการที่ดินทำกินที่อยู่อาศัย ชุมชน อยู่ดี เป็นสุข

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาสำคัญของพื้นที่ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทร มีการจัดทำผังตำบลแผนที่ทำมือ ลงสำรวจข้อมูลครัวเรือนจับพิกัด แยกปัญหาจัดลำดับครัวเรือนทั้งตำบล ทำให้ทราบปัญหาทุกมิติของคนในตำบลซึ่งปัญหาที่สำคัญคือชุมชน อยู่ชายฝั่งไม่มีที่ดินทำกิน เป็นชุมชนแออัด บุกรุกในพื้นที่เจ้าท่าไม่มีเอกสารสิทธิ์ ที่อยู่อาศัยทรุดโทรมซ่อมแซมไม่ได้ การจัดทำแผนพัฒนามีเป้าหมาย เน้นการพัฒนาที่อยู่อาศัย ทำบ้านที่มากกว่าบ้าน บ้านมั่นคงปากท้องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ก็ต้องดีขึ้น ดังนั้นการพัฒนาจึงมีเป้าหมายจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า และสิ่งแวดล้อม ที่เป็นทุนสำคัญในการสร้างอาชีพรายได้ความมั่นคงทาง

เศรษฐกิจ ที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น รวมไปถึงเรื่องการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 โดยได้ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและนอกพื้นที่ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนา
ร่วมกัน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	อบต.หนองคันทรัง	- สนับสนุนสถานที่ในการประชุม ฝึกอบรม -ร่วมประชุมวางแผนงานการทำงาน
2	อบจ.	-สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์สร้างบ้านผู้สูงอายุ จำนวน 1 หลัง 18,000 บาท
3	พัฒนาชุมชนอำเภอ	-สนับสนุนโครงการสัมมาชีพพาะเห็ดฟางโดยภูมิปัญญา สนับสนุน วิทยากรและอุปกรณ์ในการอบรม โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพปลูกผัก,ทำขนม,น้ำยา เอนกประสงค์
4	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล	-สมทบช่วยเหลือมอบถุงยังชีพแก่ผู้เปราะบางด้อยโอกาส -ลงพื้นที่ตรวจคัดกรองเฝ้าระวังโควิด 19
5	หน่วยกู้ภัยหลักเกาะ	ฉีดพ่นฆ่าเชื้อ
6	พอช.	สนับสนุนโครงการตำบลรูปธรรมแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ปี2564

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

จากการดำเนินการพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนร่วมกับคณะทำงานแก้ไขปัญหาดิน ที่อยู่อาศัย ผู้เดือดร้อน กลุ่มองค์กรในตำบลและภาคีเครือข่ายทำให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มออมทรัพย์ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย ทั้งบ้านพอเพียง บ้านมั่นคงเมือง และบ้านมั่นคงชนบท

- เกิดทีมงาน มีการบริหารงานโดยผู้เดือดร้อนเป็นแกนหลักในการพัฒนา
- ชุมชนได้เรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาใช้วัสดุในพื้นที่ตามภูมิปัญญาดั้งเดิม ในการสร้างปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย
- บ้านเรือนมีความมั่นคง ได้ช่วยแก้ไขปัญหาผู้ที่ไม่มียี่อยู่อาศัย
- เกิดการเอาแรงช่วยเหลือกันในการก่อสร้าง ตลอดจนได้มีการเชื่อมโยงสานพลังเครือข่ายในระดับภูมิวิเศน

จากผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาดินที่อยู่อาศัย สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทรง ได้เชื่อมโยงการทำงานร่วมกับทีมช่างชุมชนเครือข่ายอ่าวตราด ในเรื่องแรงงานการช่วยสร้างบ้านมั่นคงผู้พิการ ที่ได้รับการสมทบสนับสนุนจากรายการซูปเปอร์เทน ทางช่อง วิกิพ้อย จำนวน 45,000 บาท

อบจ. จำนวน 18,000 บาท

นอกจากการแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยแล้วนั้น สภาองค์กรชุมชนยังได้คำนึงถึงเรื่องคุณภาพชีวิตของคนในตำบล ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง พออยู่ พอกิน พอใช้ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในหลากหลายด้าน ดังนี้

เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนชายฝั่งรวมกลุ่มเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชในตะกร้า โดยใช้ภูมิปัญญาในชุมชนลุกขึ้นมา ปรับเปลี่ยนสร้างอาหารปลอดภัยไว้ทานเองและเหลือจากทานจำหน่ายสร้างรายได้

การต่อยอดทำน้ำยาเอนกประสงค์ จากมะกรูดและมะละกอ ลดการใช้สารเคมี ลดรายจ่าย สร้างรายได้ กลุ่มแม่บ้านเจ้าท่า การทำขนมไทยพื้นบ้าน โดยภูมิปัญญา นักท่องเที่ยวร่วมเรียนรู้

โครงการสัมมาชีพเพาะเห็ดฟางโดยภูมิปัญญา

ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าวทางสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทรัง ได้ประสานเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่ ประสานการทำงานร่วมกับพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองตราด ในเรื่องการสนับสนุนองค์ความรู้ เรื่องการอบรมทำกิจกรรมต่างๆ ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติจริง สู่การนำไปต่อยอดการทำงานในพื้นที่ พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชนและครัวเรือน

กิจกรรมการต้านภัยโควิด 19

ดำเนินการฉีดพ่นฆ่าเชื้อโดยชุมชนร่วมกับหน่วยกู้ภัยหลักเกาะ ลงพื้นที่มอบหน้ากากอนามัยทุกครัวเรือน สนับสนุนโดยกลุ่มออมทรัพย์บ้านแหลมหินท่าระแนะ สนับสนุนหน้ากากอนามัยผ้า จำนวน 1,000 ชิ้น กิจกรรมมอบถุงยังชีพแอลกอฮอล์หน้ากากอนามัยข้าวสารอาหารแห้ง สนับสนุนโดยชุมชนแกนนำผู้นำชุมชน รพสต. พอช. เครือข่ายคนไร้บ้าน

เชื่อมโยง สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดตราด คุณ ศักดินัย นุ่มหนู นำเสนอปัญหาชุมชนที่อาศัยในพื้นที่เจ้าท่าเรือภาษี ที่ดินที่ราคาตารางเมตรละ 5 บาท เพื่อเสนอแก้ไขปัญหามหาในสภาผู้แทนราษฎร

6. ข้อค้นพบสำคัญ

ประชาชนในตำบลมีส่วนร่วมกันในการแสดงความคิดเห็นพบปะแลกเปลี่ยนวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนแก้ไขปัญหาอย่างมีทิศทางเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการ เกิดความสามัคคีมากขึ้น ชุมชนภายใต้การประสานงานของสภาองค์กร สามารถนำข้อมูลผู้แทนและหน่วยงานในการเรียกร้องสิทธิชุมชนในเรื่องต่างๆ เกิดการรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อพัฒนาสร้างอาชีพให้มีรายได้ในชุมชน ชุมชนมีความตระหนักถึงความมั่นคงทางอาหารให้มีอาหารในครัวเรือนลดรายจ่าย และคำนึงถึงสุขภาพสร้างอาหารปลอดภัยลดการใช้สารเคมี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประชาชนในชุมชนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงปลอดภัย สภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น เกิดการแก้ไขปัญหาผู้มีผลกระทบต่อโรคไวรัสโคโรนา 2019

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

การพัฒนาชุมชนโดยใช้สภาองค์กรชุมชน เป็นเครื่องมือเป็นพื้นที่กลางในการปรึกษาหารืออย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องด้วยกลุ่มองค์กรของภาคประชาชนนั้นยังไม่เข้มแข็งพอ จึงควรที่จะพัฒนาสภาองค์กรชุมชนให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของทุกภาคส่วน จะได้นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเอง

การพัฒนาโครงการตำบลรูปธรรมนั้นยังคงถือเอาโครงการ การแก้ปัญหาทุกด้านทั้งการพัฒนาที่อยู่อาศัย การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างการเป็นภาคร่วมงานจึงจะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะหน่วยงานมีกฎหมายกรอบเกณฑ์ในการพัฒนาซึ่งภาคประชาชนต้องเรียนรู้ปรับกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับรัฐแต่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่

การประชุมหารือ เชื่อมโยงหน่วยงานภาคีเพื่อขอรับการสนับสนุนนั้นระยะเวลาไม่สอดคล้องกันควรมีการปรับแผนในเรื่องระยะเวลา

สภาองค์กรชุมชนควรมีการขับเคลื่อนงานเป็นเครือข่ายจัดทำข้อมูลปัญหาที่ดินเพื่อผลักดันแก้ไขปัญหาสู่ระดับนโยบายโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและสิทธิชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นางนวลนภา ทรัพย์ประดิษฐ์

ตำแหน่ง เลขานุการ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองคันทรัง

เบอร์โทร 086 1559133

**การจัดการขยะชุมชน พลังความร่วมมือทุกภาคส่วน
สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด**

1.บริบทพื้นที่

ตำบลห้วยน้ำขาวมีตำนานเล่าว่า มีชาวจีนเดินทางโดยเรือมาอาศัยอยู่ใกล้ๆ กับแหล่งน้ำแห่งนี้ ใช้เป็นที่ตั้งรกรากและทำมาหากิน ห้วยน้ำแห่งนี้ในขณะนั้นมีลักษณะค่อนข้างแปลก น้ำเป็นสีขาวขุ่น ไม่เหมือนที่อื่น ๆ ชาวจีนอาศัยน้ำในห้วยใช้ทำการเกษตร ปลุกพริกไทย และพืชผัก ต่อมาเมื่อมีคนเข้ามาอาศัยกันมากขึ้น เดิมเป็นพื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด เช่นต้นยาง ตะแบก กันเกรา ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก เช่น เสือ หมี หมูป่า เก้ง กวาง และในป่าที่มีห้วยน้ำขนาดใหญ่ มีน้ำขังตลอดทั้งปี จึงมีสัตว์ป่ามาอาศัยกินน้ำอยู่เป็นประจำจนทำให้น้ำขุ่นขาวอยู่ตลอดทั้งปี ชาวบ้านจึงตั้งชื่อ หมู่บ้านห้วยน้ำขาว

ต.ห้วยน้ำขาว มีลักษณะเป็นที่ราบสูง ดินร่วนปนทราย ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด

ตำบลห้วยน้ำขาว มีพื้นที่ทั้งหมด 42 ตารางกิโลเมตร 26,254 ไร่ มีพื้นที่เป็นป่าชายเลน 1,200 ไร่ ตำบลห้วยน้ำขาวมีพื้นที่ติดทะเลทั้ง 2 ฝั่ง ทิศเหนือติดกับตำบลหนองคันทรัง ทิศใต้ติดกับตำบลอ่าวใหญ่ ป่าชายเลนมีสภาพที่สมบูรณ์เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และที่อยู่อาศัยของสัตว์ สัตว์น้ำ สวนยางพารา เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำสวนผลไม้มาก เพราะจะออกต้นฤดู มีครัวเรือน จำนวน 815หลังคาเรือน มีจำนวนประชากร จำนวน 3,212 คน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับ	ต.หนองคันทรัง และ ต.หนองโสน อ.เมือง จ.ตราด
ทิศใต้	ติดกับ	ต.อ่าวใหญ่ อ.เมืองฯ จ.ตราด
ทิศตะวันออก	ติดกับ	อ่าวแม่น้ำตราด

2.สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองราคาสินค้า อีกทั้งต้นทุนการผลิตสูง ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหนี้ ในส่วนของลูกจ้างราคาค่าแรงพื้นฐานซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ อีกทั้งเกษตรกรที่เป็นนายจ้างยังลดต้นทุนการผลิตโดยการลดการจ้างแรงงานในพื้นที่ ทำให้เกิดช่องว่าง หางานยากมากขึ้น

ด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพของผู้อยู่อาศัย เนื่องจากประชาชนขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ทั้งขยะไม่เป็นที่ อีกทั้งการขยายตัวของประชากรสถานประกอบการ ทำให้ขยะมีปริมาณมากขึ้น กระจายอยู่ตามข้างทาง เมื่อลพัดผ่านบางทีก็ทำให้ขยะปลิวลงสู่แม่น้ำ และทะเล สร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศในน้ำ น้ำเน่าเสีย สัตว์ทะเลล้มตาย ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอาชีพประมงต่อไปเป็นทอดๆ

ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย เนื่องจากพื้นที่บ้านอยู่ใกล้กับชายฝั่งทำให้เกิดปัญหาน้ำกัดเซาะ บ้านเรือนทรุดโทรม อีกทั้งบึงหลังยังอยู่ในพื้นที่บุกรุกไม่มีโฉนดที่ดินซึ่งจะโดนยึดที่ดินคืนเมื่อไหร่ไม่มีใครรู้ได้ ทำให้ไม่มีความมั่นคงที่ดินทำกินที่อยู่อาศัย

ปัญหาผลกระทบจากการแพร่ระบาดโควิด 19 ซึ่งมีความรุนแรงอยู่ในขณะนี้สร้างผลกระทบเป็นวงกว้าง ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ประชาชนตื่นตระหนกหวาดกลัว แต่ยังไม่ตระหนักในการดูแลตนเอง เพราะคิดว่าตนเองปลอดภัยแล้ว ทำให้เกิดการติดเชื้อโดยไม่รู้เข้ามาซึ่งการแพร่ระบาดในพื้นที่ผู้ที่อยู่ใกล้ชิด

3.สภาองค์กรชุมชนมีส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1. สำรวจสภาพปัญหาภายในตำบล จัดทำข้อมูลสภาพปัญหาชุมชนท้องถิ่น ครีวเรือนผู้เดือดร้อนการแก้ไข ปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา พัฒนางานในพื้นที่ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม
2. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหามุมชนท้องถิ่น โดยนำสภาพปัญหา ข้อมูลตำบลมาวิเคราะห์ จัดทำ แผนการแก้ไขปัญหภายในตำบล เพื่อให้ชุมชนมีแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่นำไปปฏิบัติและการสร้างรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงานได้
3. การแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยนำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาสู่การแก้ไขปัญา ผ่านการจัดเวทีนำเสนอแผนพัฒนาฯ ต่อหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงหนุนเสริมการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมได้อย่างสมดุล

4. บูรณาการและเชื่อมโยงหน่วยงานภาคี การเชื่อมโยงการทำงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในกลุ่มระดับตำบล อำเภอจังหวัด และมีการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานภาคี พัฒนาระบบข้อมูลการสื่อสาร
5. ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนจัดกลไกการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ภายใต้การแก้ไขปัญหาโดยสภาองค์กรชุมชน และการเชื่อมโยงประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 3-5 ปี

สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด

วิสัยทัศน์ : ตำบลน่าอยู่ มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน พื้นฐานการศึกษาดี มีคุณธรรม ผู้นำสิ่งแวดล้อมที่ดี

4.สภาองค์กรชุมชนได้หยิบยกปัญหาใดมาสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

จากนโยบาย “ประเทศไทยไร้ขยะ” ที่ต้องการให้ประเทศไทยเติบโตอย่าง ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการมีส่วนร่วมตามหลัก “ประชารัฐ” ดังนั้นเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนในการคัดแยกขยะ ให้เกิดการความต่อเนื่องในการดำเนินการ ทางสภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาวมองเห็นความสำคัญที่สอดคล้องกับผู้บริหารท้องถิ่น จึงได้มีวงประชุมในการปรึกษาหารือกันในการดำเนินการที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ที่มุ่งเน้นให้ชุมชนเป็นหลักในการดำเนินการและบริหารจัดการ ในรูปแบบของคณะกรรมการเพื่อกำกับและดูแลในเรื่องของการจัดการคัดแยกขยะ

และร่วมกับ อบต.ห้วยน้ำขาว ลดใช้รถเก็บขยะเพราะจะทำให้ชุมชนไม่มีจิตสำนึกในการทิ้งขยะ ทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง ดังนั้น จึงมีแนวทางส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางโดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในครัวเรือนมีจิตสำนึกให้เป็นระเบียบรักษาความสะอาดเป็นอันดับหนึ่งและยังสามารถเพิ่มรายได้จากขยะได้ด้วยเช่นกัน

การเชื่อมโยงภาคี

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด	- สนับสนุนการจัดกระบวนการถอดชุดความรู้ภูมิปัญญาการพัฒนาตำบลน่าอยู่มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน - สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะในชุมชน
2	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)	-ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรณรงค์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการเก็บขยะตามชุมชนในงบประมาณโครงการโครงการพัฒนาแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นตำบลรูปธรรมตำบลห้วยน้ำขาว จำนวนงบประมาณ 18,000 บาท
3	อบต.ตำบลห้วยน้ำขาว	- สนับสนุนวิทยากรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	กิจกรรม/การดำเนินงาน
		- สนับสนุนเจ้าหน้าที่บริการจัดเก็บขยะตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่ตำบลห้วยน้ำขาว จำนวน 20 จุด

5.ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น/ผลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ/รูปธรรมความสำเร็จ พร้อมรูปภาพประกอบ

สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาวได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เรื่องการจัดการขยะ โดยสภาองค์กรชุมชนได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยน้ำขาวสำรวจสภาพปัญหาขยะในชุมชน พบว่า มีขยะตกค้างอยู่ตามบริเวณจุดต่างๆ ตามพื้นที่สาธารณะค่อนข้างมาก เนื่องจากประชาชนขาดจิตสำนึกในการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด ทั้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง ประกอบกับ การขยายตัวของจำนวนประชากรในพื้นที่ ทำ และสถานประกอบการต่างๆ มีเพิ่มมากขึ้น ยิ่งทำให้ปริมาณขยะมีเพิ่มมากขึ้นด้วย เกิดปัญหาขยะสะสม เพราะลำพังรถจากเทศบาลที่มีหน้าที่เก็บและกำจัดขยะไม่สามารถวิ่งรถเข้าเก็บขยะได้อย่างทั่วถึง สภาองค์กรชุมชนจึงได้จัดทำแผนส่งเสริมอนุรักษ์และรณรงค์การคัดแยกขยะในชุมชน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับปัญหาจากขยะ ให้ทุกคนตระหนักและหันมาใส่ใจร่วมกันรักษาสีสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราดได้สนับสนุนวิทยากรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางโดยแบ่งประเภทขยะออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ขยะอินทรีย์ เป็นสิ่งที่ย่อยสลายง่าย เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ กล้วยา ใบไม้ กิ่งไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น
2. ขยะรีไซเคิล เป็นสิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ กล่องเครื่องดื่ม แบบ UHT กระป๋อง และแผ่นซีดี เป็นต้น
3. ขยะอันตราย เป็นสิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ และกระป๋องสเปรย์ เป็นต้น
4. ขยะทั่วไป หมายถึง สิ่งอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้นอาจนำมาใช้ใหม่ไม่ได้ แต่ ย่อยสลายยาก ไม่คุ้มค่าในการแปรรูปกลับมาใหม่ เช่น เศษผ้า เศษหนัง ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป พลาสติกห่อขนม เป็นต้น

ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าขยะโดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยน้ำขาวสนับสนุนวิทยากรจัดอบรมการทำปุ๋ยหมักจากเศษขยะในครัวเรือน ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะได้ ช่วยลดปัญหากลิ่นเหม็นจากเศษอาหารอีกทั้งยังได้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีสารบำรุงดินชั้นเลิศ ไว้บำรุงดิน ช่วยประหยัดต้นทุนการทำเกษตรอีกด้วย และส่งเสริมการจัดการทำธนาคารขยะตำบลห้วยน้ำขาว ปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 60 คน โดยมีสภาองค์กรชุมชนดูแลบริหารจัดการ โดยจัดกิจกรรมทุกวันที 15 ของเดือน ธนาคารจะเปิดให้สมาชิกรนำขยะที่คัดแยกแล้วมาจำหน่ายให้กับธนาคาร ธนาคารจะทำการรวบรวมและนำไปจำหน่ายต่อเมื่อได้รายได้ก็จะนำเข้าธนาคารเพื่อบริหารจัดการ และแบ่งเข้าชุมชน

สนับสนุนการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในชุมชนต่อไป โดยที่ผ่านมาสมาชิกสามารถมีรายได้จากการฝากขยะประมาณ 200 – 300 บาท/เดือน ทำให้เกิดแรงจูงใจให้ประชาชนหันมาสนใจคัดแยกขยะมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมจัดเก็บขยะบนไหล่ทางและบริเวณหน้าหาดนอกทะเลเดือนละ 1 ครั้ง เป็นประจำทุกเดือน ซึ่งจากการดำเนินกิจกรรม พบว่า ที่ผ่านมา ชุมชนมีปริมาณขยะ จำนวน 5-7 ตัน/เดือน แต่เมื่อได้ดำเนินกิจกรรมเรื่องการจัดการขยะซึ่งได้รับความร่วมมือจากทั้งคนในชุมชนและหน่วยงานภาคีเข้ามาหนุนเสริม ทำให้ชุมชนสามารถลดปริมาณขยะเหลือเพียง 3 ตัน/เดือนเท่านั้น นอกจากนี้ยังทำให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากปัญหาขยะ เกิดการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเลให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเสริมสร้างการมีสุขภาวะที่ดีให้กับคนในชุมชน

6. ข้อค้นพบสำคัญ

จากการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดการขยะทำให้ เห็นพลังของความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งฝ่ายประชาชน และหน่วยงาน ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนมากขึ้น ซึ่งหากทุกฝ่ายสามารถสานพลังกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เช่นนี้ ก็จะทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาสร้างชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน

7. แนวทางพัฒนาและข้อเสนอ

สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาวได้จัดทำแผนให้มีการคัดแยกขยะเพื่อส่งเสริมให้สภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ดีขึ้น จึงให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางโดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในครัวเรือนมีจิตสำนึกให้เป็นระเบียบ รักความสะอาดเป็นอันดับหนึ่งและยังสามารถเพิ่มรายได้จากขยะได้ด้วย โดยให้ทางสภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาวมีการบริหารจัดการเรื่องการซื้อขายขยะให้สัดส่วน

ผู้ให้ข้อมูลชื่อ นายอำพร แพทย์ศาสตร์
ตำแหน่ง ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยน้ำขาว
เบอร์โทร 081-5233314